

**AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

Neslihan DEMİREL

**YATILI İLKÖĞRETİM BÖLGE OKULLARININ SORUNLARI VE ÇÖZÜMLERİNE
İLİŞKİN YÖNETİCİLERİN, ÖĞRETMENLERİN, ÖĞRENCİLERİN VE
VELİLERİN GÖRÜŞLERİ: BİR DURUM ÇALIŞMASI**

Danışman

Doç. Dr. Yüksel KAŞTAN

İlköğretim Ana Bilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2013

Akdeniz Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne,

Neslihan DEMİREL'in bu çalışması jürimiz tarafından İlköğretim Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Doç. Dr. İlhan GÜNBAYI

Üye (Danışman) : Doç. Dr. Yüksel KAŞTAN

Üye : Yrd. Doç. Dr. İlay İLERİ

İmza

Tez Konusu: Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları ve Çözümlerine İlişkin Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Öğrencilerin Ve Velilerin Görüşleri: Bir Durum Çalışması

Onay: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylıyorum.

Tez Savunma Tarihi: 25/01/2013

Mezuniyet Tarihi : .../.../2013

İmza

.....

Müdür

İÇİNDEKİLER

TABLolar LİSTESİ	vii
KISALTMALAR LİSTESİ	x
ÖZET	xi
SUMMARY	xiv
ÖNSÖZ	xvii
GİRİŞ	1

I.BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN TANIMLANMASI

1.1. Problem Durumu	3
1.2. Problem Cümlesi	4
1.2.1. Alt Problemler	4
1.2.1.1. Bireysel Görüşmeler Sonucu Yöneticilerin,	4
1.2.1.2. Bireysel Görüşmeler Sonucu Öğretmenlerin,	5
1.2.1.3. Bireysel Görüşmeler Sonucu Öğrencilerin,	5
1.2.1.4. Bireysel Görüşmeler Sonucu Velilerin,	5
1.2.1.5. Grup Odaklı Görüşmeler Sonucu Öğretmenlerin,	5
1.2.1.6. Gözlemler Sonucu Yöneticilerin ve Öğretmenlerin,	5
1.2.1.7. Doküman Analizi Sonucu Yöneticilerin ve Öğretmenlerin,	5
1.3. Araştırmanın Amacı	6
1.4. Araştırmanın Önemi	6
1.5. Sayıtlar	6
1.6. Sınırlılıklar	6

II. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Uluslararası Belgelerde Eğitim Hakkı	7
2.2. Ulusal Belgelerde Eğitim Hakkı	8
2.3. Türkiye’de İlköğretim	9
2.3.1. İlköğretimin Amaçları ve Görevleri	11
2.3.2. Osmanlı Devleti’nden Günümüze İlköğretimin Gelişimi ve Sorunları	12
2.3.3. İlköğretimde Sayısal Gelişmeler	17
2.4. Yatılı İlköğretim Bölge Okulları (YİBO)	19
2.4.1. Yatılı Okulların Kuruluş Amaçları	19
2.4.2. YİBO’ları Destekleyen Projeler	20
2.4.3. Türkiye’de YİBO Tarihi	21
2.4.4. YİBO’ların Kurulmasını Gerektiren Şartlar	25
2.4.5. YİBO’ya Öğrenci Kayıt Esasları	25
2.4.6. YİBO’da Görevli Belletici Öğretmen	26
2.4.7. YİBO’nun Türk Milli Eğitim Sistemindeki Yeri	26
2.4.8. Türkiye’de YİBO’ların Önemi	26
2.4.9. Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Sayısal Verileri	26
2.4.10. Türkiye’de Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları	28
2.4.11. Yatılı İlköğretim Bölge Okulları İle İlgili Araştırmalar	29
2.4.12. Dünyada Yatılı Okullar Hakkında Yapılan Çalışmalar	35

III. BÖLÜM

YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Modeli	37
3.2. Araştırma Grubu	38
3.3. Veri Toplama Araçları	39
3.3.1. Görüşme Kayıtları	40
3.3.2. Gözlem	40
3.3.3. Dokümanlar	41
3.4. Verilerin Toplanmasında Etik Prosedürler	42
3.4.1. Araştırmanın Fiilen Yürütüleceği Birimin Bağlı Olduğu Kurumdan İzin Alınması ..	42
3.4.2. Araştırma İçin Katılımcıların Bilgilendirilmesi ve Katılım İçin İzin Formlarının Doldurulması	42
3.5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	42
3.6. Geçerlik ve Güvenirlik	43
3.7. Araştırma Sürecinde Karşılaşılan Güçlükler	43
3.7.1. Yöneticilerle Yaşanan Zorluklar	43
3.7.2. Öğretmenlerle Yaşanan Zorluklar	44
3.7.3. Velilerle Yaşanan Zorluklar	44
3.7.4. Öğrencilerle Yaşanan Zorluklar	45
3.8. Araştırmanın Araştırmacıya Kazandırdıkları	45

IV. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

4.1. Yöneticilerle Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular	46
4.1.1. Yöneticilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri	46
4.1.2. Yöneticilerin Okullarıyla İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri ..	48
4.1.3. Yöneticilerin Bu Okulda Çalışma Sebepleri Hakkındaki Görüşleri	53
4.1.4. Yöneticilerin Bu Okulda Çalışmaktan Dolayı Memnuniyetleri Hakkındaki Görüşleri	55
4.1.4.1. Yöneticilerin Bu Okulda Çalışmaktan Memnun Olma veya Memnun Olmama Durumları	55
4.1.4.2. Yöneticilere Göre Bu Okulda Görev Yapmanın Avantajları	55
4.1.4.3. Yöneticilere Göre Bu Okulda Görev Yapmanın Dezavantajları	58
4.1.5. Yöneticilerin Bu Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Görüşleri ..	59
4.1.6. Yöneticilerin Yatılı Okulda Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri Hakkındaki Görüşleri	66
4.1.6.1. Yöneticilerin Kişisel Sorunlarına Yönelik Çözüm Önerileri	66
4.1.6.2. Yöneticilerin Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	67
4.1.6.3. Yöneticilerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Çözüm Önerileri	71
4.2. Öğretmenlerle Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular	77
4.2.1. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlarla İlgili Görüşleri	77
4.2.2. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri	83
4.2.3. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Çalışma Sebepleri Hakkındaki Görüşleri	99

4.2.4. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Çalışmaktan Dolayı Memnuniyetleri Hakkındaki Görüşleri	103
4.2.4.1. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Çalışmaktan Memnun Olma veya Memnun Olmama Durumları	103
4.2.4.2. Öğretmenlere Göre Bu Okulda Görev Yapmanın Avantajları	104
4.2.4.3. Öğretmenlere Göre Bu Okulda Görev Yapmanın Dezavantajları	109
4.2.5. Öğretmenlerin Bu Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Görüşleri	113
4.2.6. Öğretmenlerin Okulda Yaşanan Sorunlarla İlgili Çözüm Önerileri Hakkındaki Görüşleri	129
4.2.6.1. Öğretmenlerin Kişisel Sorunlarına Yönelik Çözüm Önerileri	130
4.2.6.2. Öğretmenlerin Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	133
4.2.6.3. Öğretmenlerin Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerileri	143
4.3. Öğrencilerle Bireysel Görüşmeden Elde Edilen Bulgular	157
4.3.1. Öğrencilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunları Hakkındaki Görüşleri	157
4.3.2. Öğrencilerin Okullarıyla İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri	159
4.3.3. Öğrencilerin Yatılı Okulda Okuma Sebepleri Hakkındaki Görüşleri	162
4.3.4. Öğrencilerin Yatılı Okulda Okumaktan Dolayı Memnuniyetleri Hakkındaki Görüşleri	164
4.3.4.1. Öğrencilere Göre Yatılı Okulda Okumaktan Dolayı Memnun Olma veya Memnun Olmama Durumları	164
4.3.4.2. Öğrencilere Göre Bu Okulda Okumanın Avantajları	164
4.3.4.3. Öğrencilere Göre Bu Okulda Okumanın Dezavantajları	167
4.3.5. Öğrencilerin Bu Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Görüşleri	168
4.3.6. Öğrencilerin Yatılı Okulda Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri Hakkındaki Görüşleri	171
4.3.6.1. Öğrencilerin Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	171
4.3.6.2. Öğrencilerin Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	172
4.3.6.3. Öğrencilerin Okulda Değiştirilmesi Gerekenlere Yönelik Çözüm Önerileri	174
4.4. Velilerden Elde Edilen Bulgular	176
4.4.1. Velilerin Yatılı Okulla İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri	176
4.4.2. Velilerin Çocuklarının Okuluyla İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri	177
4.4.3. Velilerin Çocuklarını Bu Okulda Okutma Sebepleri Hakkındaki Görüşleri	178
4.4.4. Velilerin Yatılı Okulda Çocuklarının Okumasından Memnuniyetleri Hakkındaki Görüşleri	180
4.4.4.1. Velilere Göre Çocuklarının Yatılı Okula Okumasından Memnun Olma veya Olmama Durumları	180
4.4.4.2. Velilere Göre Çocuklarının Yatılı Okulda Okumasının Avantajları	181
4.4.4.3. Velilere Göre Çocuklarının Yatılı Okulda Okumanın Dezavantajları	182
4.4.5. Velilerin Bu Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Görüşleri	183
4.4.6. Velilerin Okulda Yaşanan Sorunlara Karşı Çözüm Önerileri Hakkındaki Görüşleri	186
4.4.6.1. Velilerin Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	186
4.4.6.2. Velilerin Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	187
4.4.6.3. Velilerin Okulda Değiştirilmesi Gereken Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	188
4.5. Öğretmenlerle Odak Grup Görüşmelerinden Elde Edilen Bulgular	189
4.5.1. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri	190
4.5.2. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri	195

4.5.3. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Görüşleri	202
4.5.4. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri.....	207
4.5.4.1. Yatılı Okulla İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	208
4.5.4.2. Yatılı Okulla İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	210
4.5.4.3. Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerileri	213
4.6. Yöneticilerden Biriyle Yapılan Gözlemden Elde Edilen Bulgular	220
4.6.1. Yöneticilerden Biriyle Yapılan Gözlem Sonucuna Göre Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşanılan Kişisel Sorunlar	220
4.6.2. Yöneticilerden Biriyle Yapılan Gözlem Sonucuna Göre Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşanılan Eğitsel Sorunlar	221
4.6.3. Yöneticilerden Biriyle Yapılan Gözlem Sonucuna Göre Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda Değiştirilmesi Gereken Durumlar	222
4.7. Öğretmenlerle Yapılan Gözlemlerden Elde Edilen Bulgular	222
4.7.1. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlarla İlgili Gözlem Bulguları.....	222
4.7.2. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlarla İlgili Gözlem Bulguları.....	225
4.7.3. Öğretmenlerin Bu Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar İle İlgili Gözlem Bulguları	227
4.8. Doküman Analizinden Elde Edilen Bulgular	229
4.8.1. Öğretmen Kurul Toplantı Tutanaqları Bulguları.....	229
4.8.1.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	229
4.8.1.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	230
4.8.2. Pansiyon Nöbet Defterleri Bulguları	233
4.8.2.1. Pansiyon Nöbet Defteri 25.10.2011-01.06.2012 Tarihleri Arasındaki Bulgular	233
4.8.2.1.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	234
4.8.2.1.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	234
4.8.2.1.3. Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Bulgular	234
4.8.2.2. Pansiyon Nöbet Defteri 02.03.2012-24.10.2011 Tarihleri Arasındaki Bulgular	235
4.8.2.2.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	236
4.8.2.2.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	236
4.8.2.2.3. Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Bulgular	236
4.8.2.3. Pansiyon Nöbet Defteri 03.04.2009-01.03.2010 Tarihleri Arasındaki Bulgular	238
4.8.2.3.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	239
4.8.2.3.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	239
4.8.2.3.3. Okulda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Bulgular	239
4.8.2.4. Pansiyon Nöbet Defteri 23.01.2008-02.04.2009 Tarihleri Arasındaki Bulgular	240
4.8.2.4.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	240
4.8.2.4.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	241
4.8.2.4.3. Okulda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Bulgular	241
4.8.2.5. Pansiyon Nöbet Defteri 29.09.2005-29.11.2006 Tarihleri Arasındaki Bulgular	246
4.8.2.5.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	246
4.8.2.5.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	246
4.8.2.5.3. Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Bulgular	247
4.8.3. Günlük Okul Nöbeti Defteri Bulguları	249
4.8.3.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	250

4.8.3.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	250
4.8.3.3. Okulda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Bulgular	250
4.8.4. Veli Toplantı Tutanakları Bulguları	250
4.8.4.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	250
4.8.4.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular.....	250
4.8.4.3. Okulda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Bulgular	251

V. BÖLÜM

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç- Tartışma.....	252
5.1.1. Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Sonuç	252
5.1.1.1. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci Ve Velilerin Yaşadıkları Kişisel Sorunlar İle İlgili Sonuçlar.....	252
5.1.1.2. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar İle İlgili Sonuçlar.....	254
5.1.1.3. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Yatılı Okulda Çalışma- Okuma- Çocuğunu Okutma Sebepleri İle İlgili Sonuçlar	255
5.1.1.4. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda Çalışmaktan-Okumaktan Dolayı Memnuniyetleri Hakkında Sonuçlar.....	257
5.1.1.5. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Görüşlerinin Sonuçları.....	259
5.1.1.6. Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Öğrencilerin ve Velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Yaşadıkları Sorunlara Yönelik Çözümlerinin Sonuçları	262
5.1.1.6.1. Katılımcıların Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	262
5.1.1.6.2. Katılımcıların Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	263
5.1.1.6.3. Katılımcıların Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerileri	265
5.1.2. Öğretmenlerle Odak Grup Görüşmelerden Elde Edilen Sonuç.....	268
5.1.2.1. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlar İle İlgili Sonuçlar	268
5.1.2.2. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar İle İlgili Sonuçlar	269
5.1.2.3. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar İle İlgili Sonuçlar.....	269
5.1.2.4. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözümlerinin Sonuçları.....	270
5.1.2.4.1. Yatılı Okulla İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözümlerinin Sonuçları.....	270
5.1.2.4.2. Yatılı Okulla İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözümlerinin Sonuçları.....	270
5.1.2.4.3. Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözümlerin Sonuçları.....	270
5.1.3. Gözlemlerden Elde Edilen Sonuçlar.....	271
5.1.3.1. Yönetici ve Öğretmenlerle Yapılan Gözlemlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşanılan Kişisel Sorunlar Hakkındaki Sonuçları	271
5.1.3.2. Yönetici ve Öğretmenlerle Yapılan Gözlemlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşanılan Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Sonuçları	271
5.1.3.3. Yönetici ve Öğretmenlerle Yapılan Gözlemlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Sonuçları	271
5.1.4. Doküman Analizinden Elde Edilen Sonuçlar	272
5.1.4.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Sonuçlar	272
5.1.4.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Sonuçlar	272
5.1.4.3. Okulda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Sonuçlar	273

5.2. Öneriler.....	274
5.2.1.Uygulamaya Yönelik Öneriler.....	274
5.2.1.1. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Yaşadıkları Kişisel Sorunları İle İlgili Öneriler.....	274
5.2.1.2. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Yaşadıkları Eğitsel Sorunları İle İlgili Öneriler.....	275
5.2.1.3. Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar İle İlgili Öneriler	276
5.2.2.Gelecekte Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler.....	277
KAYNAKÇA.....	278
EKLER	284

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 2. 1. Resmi ve Özel İlkokullar ile 1997 Sonrası İlköğretimdeki (8 yıllık) Sayısal Gelişmeler (Akyüz, 2009, s.350; Milli Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2011-2012, s.1)	18
Tablo 2. 2. İlköğretim kurumlarında ve Yatılı İlköğretim Bölge Okulları'nda 2011-2012 Eğitim-Öğretim Yılı Okul, Öğrenci, Öğretmen ve Derslik Sayısı (Milli Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2011-2012)	27
Tablo 2. 3. MEB 2012 Mali Yılı Performans Hedefi Göstergeleri(MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı 2012 Mali Yılı Performans Programı, 2011).....	27
Tablo 3. 1. Araştırmaya Katılan Yöneticilere İlişkin Veriler	38
Tablo 3. 2. Araştırmaya Katılan Öğretmenlere İlişkin Veriler	39
Tablo 3. 3. Araştırmaya Katılan Öğrencilere İlişkin Veriler	39
Tablo 3. 4. Araştırmaya Katılan Velilere İlişkin Veriler	39
Tablo 4. 1. Yöneticilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	46
Tablo 4. 2. Yöneticilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	49
Tablo 4. 3. Yöneticilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Çalışma Sebeplerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	53
Tablo 4. 4. Yöneticilerin Yatılı Okulda Çalışmaktan Dolayı Memnuniyetlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	55
Tablo 4. 5. Yöneticilerin Yatılı Okulda Çalışmanın Avantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	56
Tablo 4. 6. Yöneticilerin Yatılı Okulda Çalışmanın Dezavantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	58
Tablo 4. 7. Yöneticilerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumlardan Sisteme Yönelik Olanlar Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	60
Tablo 4. 8. Yöneticilerin Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı	66
Tablo 4. 9. Yöneticilerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	68
Tablo 4. 10. Yöneticilerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	72
Tablo 4. 11. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	78
Tablo 4. 12. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Yoğun Olarak Belirtilen Eğitsel Sorunlar)	83
Tablo 4. 13. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Belirtilen Diğer Eğitsel Sorunlar)	92
Tablo 4. 14. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Çalışma Sebeplerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	99
Tablo 4. 15. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Çalışmaktan Dolayı Memnuniyetlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	103
Tablo 4. 16. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Çalışmanın Avantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	105
Tablo 4. 17. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Çalışmanın Dezavantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	109

Tablo 4. 18. Öğretmenlerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Yoğun Olarak Belirtilen Değiştirilmesi Gereken Durumlar)	113
Tablo 4. 19. Öğretmenlerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Belirtilen Diğer Değiştirilmesi Gereken Durumlar)	121
Tablo 4. 20. Öğretmenlerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Daha Az Belirtilen Değiştirilmesi Gereken Durumlar)	126
Tablo 4. 21. Öğretmenlerin Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı	130
Tablo 4. 22. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Yoğun Olarak Belirtilen Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözümler)	133
Tablo 4. 23. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Belirtilen Diğer Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözümler).....	137
Tablo 4. 24. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Daha Az Belirtilen Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözümler)	139
Tablo 4. 25. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Yoğun Olarak Belirtilen Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözümler).....	143
Tablo 4. 26. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Belirtilen Diğer Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözümler).....	150
Tablo 4.27. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Daha Az Belirtilen Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözümler).....	155
Tablo 4.28. Öğrencilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	157
Tablo 4.29. Öğrencilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	159
Tablo 4.30. Öğrencilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Çalışma Sebeplerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	162
Tablo 4.31. Öğrencilerin Yatılı Okulda Okumaktan Dolayı Memnuniyetlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	164
Tablo 4.32. Öğrencilerin Yatılı Okulda Okumanın Avantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	165
Tablo 4. 33. Öğrencilerin Yatılı Okulda Okumanın Dezavantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	167
Tablo 4. 34. Öğrencilerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	169
Tablo 4. 35. Öğrencilerin Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı	171
Tablo 4.36. Öğrencilerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	172
Tablo 4.37. Öğrencilerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	174
Tablo 4. 38. Velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	176

Tablo 4. 39. Velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	177
Tablo 4. 40. Velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Çocuklarını Okutma Sebeplerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	1799
Tablo 4. 41. Velilerin Çocuklarının Yatılı Okulda Okumasından Dolayı Memnuniyetlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	180
Tablo 4. 42. Velilerin Çocuklarının Yatılı Okulda Okumasının Avantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	181
Tablo 4. 43. Velilerin Çocuklarının Yatılı Okulda Okumasının Dezavantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	182
Tablo 4. 44. Velilerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	183
Tablo 4. 45. Velilerin Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı	186
Tablo 4. 46. Velilerin Yatılı Okulla İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	187
Tablo 4.47. Velilerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	188
Tablo 4. 48. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	190
Tablo 4. 49. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	195
Tablo 4. 50. Öğretmenlerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	202
Tablo 4. 51. Öğretmenlerin Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı	208
Tablo 4. 52. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	210
Tablo 4. 53. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı	213

KISALTMALAR LİSTESİ

C.	Cilt
Doç.	Doçent
Dr.	Doktor
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
Ens.	Enstitü
F	Frekans
İÖGM	İlköğretim Genel Müdürlüğü
MEB	Milli Eğitim Bakanlığı
OHAL	Olağanüstü Hal
PİO	Pansiyonlu İlköğretim Okulları
s.	sayfa
TBMM	Türkiye Büyük Millet Meclisi
YİBO	Yatılı İlköğretim Bölge Okulu
Yrd.	Yardımcı
Vb.	ve başkaları, ve benzerleri, ve bunun gibi
Yay.	Yayın

ÖZET

Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları ve Çözümlerine İlişkin Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Öğrencilerin ve Velilerin Görüşleri: Bir Durum Çalışması

Günümüzde gelişen bilimin ve teknolojinin ışığında eğitiminin insanlık için önemi tartışmasız kabul edilmektedir. İlköğretimden sonra ortaöğretimin de zorunlu hale getirilmesi ve eğitim kurumlarında yapılan yeniliklerle Türk Eğitim Sistemindeki gelişmeler devam etmektedir. Eğitimden tüm bireylerin yararlanabilmesi gerekliliği ile fırsat ve imkan eşitliği yaratabilmek amaçlanarak eğitim kurumlarında çeşitli düzenlemelerde bulunulmuştur.

Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde kırsal alanların yerleşim özellikleri ve nüfusunun azlığı sebebiyle buralarda okul açma giderek zorlaşmıştır. Nüfusu az olan yerleşim birimlerindeki ilköğretim kademesindeki çağ nüfusunun eğitim ihtiyacı Taşınabilir Eğitim, Birleştirilmiş Sınıf Uygulaması ve Yatılı İlköğretim Bölge Okulları ile gerçekleştirilmektedir. Yatılı İlköğretim Bölge Okulları; çeşitli sebeplerle henüz bir ilkokul açılmamış olup, birbirlerine yakın birkaç köyün bulunduğu yerlerde veya evleri ve ev grupları dağınık olan köylerde açılmıştır. Türkiye'de okulsuz yerleşim birimlerinin olması, terör nedeniyle bazı okulların kapalı tutulması, birleştirilmiş sınıftan vazgeçilmesi sebeplerinden dolayı Yatılı İlköğretim Bölge Okulları kurulmuştur. Ayrıca yeterli maddi imkânlara sahip olamayan öğrencilere olanaklar sağlanabilmesi ve Sekiz Yıllık Kesintisiz Eğitimin sağlanabilmesi amaçlanmıştır. Bütün bu anlamlı amaçlarının yanında YİBO'ların bazı sorunları mevcuttur. Bu sorunlar; eğitimin niteliğine ve toplumun okula bakış açısına ilişkin sorunlar, personel, öğretmen, yönetici, öğrenci ve veli sorunları, okulun ekonomik ve fiziksel koşullarına ilişkin hizmetlerin yetersizliği olarak görülmektedir. Ayrıca kız öğrencilerin okula devam etmemesi, bazı branşlarda öğretmen bulma sıkıntısı, oturmuş öğretmen kadrosunun oluşmaması, çeşitli yaş gruplarının bulunmasından doğan akran baskısı gibi sorunlar temel oluşturmaktadır.

Bu araştırma ile Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının sorunları ve çözümlerine ilişkin yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Buna uygun olarak araştırma, Antalya Gündoğmuş Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda geçmiştir. Araştırma bütüncül tek durum deseninde nitel bir çalışma olmuştur. Araştırmanın evrenini, Antalya Gündoğmuş Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda görevli 3 vekil yönetici, 17 öğretmen ile bu okulda öğrenim gören 247 öğrenci ve bu öğrencilerin velileri oluşturmuştur. Araştırmanın çalışma grubunu bu ölçüte uyan ve gönüllülük esasına göre seçilen 3 yönetici (1 vekil müdür, 2 vekil müdür yardımcısı), 14 öğretmen, 5 öğrenci (ikinci kademedeki okula velisi gelebilecek öğrenciler) ve 5 veli (bu 5 öğrencinin velileri) oluşturmuştur.

Bu çalışmada veri toplama yöntemi olarak bireysel ve odak grup görüşme, gözlem ve doküman analizi kullanılmıştır. Veri toplama araçları olarak, açık uçlu sorulara dayanan yarı yapılandırılmış bireysel görüşme ve odak grup görüşme formları, yapılandırılmamış gözlem formu ve doküman analizi için Gündoğmuş Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'ndaki öğretmenler kurulu toplantı tutanakları, pansiyon nöbet defterleri, günlük nöbet defterleri ve veli toplantı tutanakları kullanılmıştır.

Veri toplama araçlarının da özellikleri dikkate alınarak veriler içerik analizi ile incelenmiştir. Bu veri analizine dayanarak araştırmanın bulgu ve yorumları oluşturulmuştur. Araştırmanın sonucuna dayalı olarak önerilerde bulunulmuştur.

Araştırmadan elde edilen en önemli sonuçlar şunlardır:

1.Yönetici ve öğretmenlerin yaşadıkları kişisel sorunlar olarak; yatılı okulda çalışmayı yorucu, yıpratıcı buldukları, bu okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturduğu, okulun olumsuzluklarını ailelerine yansıttıkları, kendilerine yeterli vakit ayıramadıkları sonuçlarına ulaşılmıştır. Öğrencilerin okulla ilgi kişisel sorunları; aileden ayrı kaldığı için psikolojik olarak olumsuz etkilenme, arkadaşlarıyla yaşadığı problemlerden etkilenme gibi sorunlar öğrencilerin büyük kısmında görülmüştür. Velilerin kişisel sorunları ise öğrencinin, ailesinden ayrı kaldığı için özlem duygusundan olumsuz etkilenmesinin daha çok söylendiği görülmüştür.

2.Yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin okuldaki eğitsel sorunlar konusunda ortak fikirde olduğu görülmüştür. Okul yönetimi-öğretmenler arasında ve veliler arasında işbirliğinin yeterli olmadığı, okulda disiplin sorunlarının olduğu, bölgenin eğitime yeterli önem vermemesi sorunları belirlenmiştir. Ayrıca öğretmenlere göre; öğrencilerin dersle ilgilerinin olmadığı, hijyen kurallarına dikkat etmedikleri, çocukların ailelerinden uzak olmasının onlara olumsuz yansımaları, öğrencilerin temel eğitimlerinin yetersiz olduğu, rehberlik hizmetlerinin yetersiz olduğu ve öğretmen eksikliği sebebiyle derslerin boş geçmesi sorunlarının yaşandığı sonuçlarına görülmüştür. Diğer araştırmalardan farklı olarak öğrencilerin her ihtiyacını okulun karşılamasının onların sahip olduklarının kıymetini bilmemelerine sebep olduğu belirtilmiştir.

3.Yönetici ve öğretmenlerin okulda çalışma sebepleri, duygusal tatmin, YİBO'nun lojman imkânı, donanımın iyi olması, okulun Antalya'da olması, kendisinin de yatılı okumuş olması, hizmet puanının yüksek olması olarak belirtilmiştir. Ancak pek çoğunun da YİBO'nun diğer okullardan farkını bilmeden geldikleri sonucuna da ulaşılmıştır. Öğrencilerin ve velilerin bu okulda okuma-çocuğunu okutma sebepleri ise zorunluluktan dolayı olmuştur. Kendi köylülerinin de bu okula gelmesi, arkadaş imkanlarının çok olması, ücretsiz kurs ve etüt imkanı, kendi sorumluluklarını erken yaşta üstlenerek yaşıtlarından bir adım önde olma, okulun donanımının iyi olması ve maddi destek düşünceleriyle bu okula isteyerek geldikleri de belirtilmiştir.

4.Okulda çalışmaktan yönetici ve öğretmenlerinin çoğunun memnun olduğu görülmüştür. Yöneticilerin ve öğretmenlerin okulun avantajları hakkında duygusal tatmin yaşama, öğretmenlerin kendilerini geliştirebilme imkânı, lojman, donanım gibi çeşitli imkânlarının olması belirtilmiştir. Öğrenci ve velilerin tamamının yatılı okuldan memnun oldukları görülmüştür. Öğrencilerin ve velilerin yatılı okuldaki avantajlar hakkındaki devletin öğrencilere harçlık vermesi, yardım dağıtması, okulun beslenme-barınma gibi çocuğun temel ihtiyaçlarını karşılaması, okulda ücretsiz kurs ve etüt imkânının olması, şimdiden kendi sorumluluğunu üstlenerek aileden ayrı kalmaya alışmayı başarma görüşleri ortak görülmüştür.

Yönetici ve öğretmenlere göre okulun dezavantajı olarak sorumluluğun fazla olması, yıpratıcı olması, şehirden uzak olması olarak görülmüştür. Öğrenciler ve veliler okulda aile özlemi yaşanması, bazı öğrencilerin hijyen kurallarına dikkat etmemelerini dezavantaj olarak değerlendirmiştir.

5.Yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlarda yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin genel olarak ortak görüşte olduğu görülmüştür. Okuldaki kütüphanenin yetersiz olması, idarenin oturmuş bir kadroya sahip olmaması, okulun fiziksel eksikliklerinin olması, öğrencilerin internet kullanma imkânlarının olmaması, öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecek sosyal aktivitelerin yetersiz olması, rehberlik hizmetinin eksik olması, güvenlik görevlisinin olmaması, sağlık personelinin olmaması sonuçları ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğrencilerin sağlık raporlarının olmadan okula gelmeleri, ailesiz çocukların ve çocuk esirgemenen gelen çocukların bu okulda toplanması, çevrenin yatılı okula olumsuz bakması sebebiyle YİBO'nun dışlanması, okulun ödeneğinin yeterince iyi kullanılamaması sorunlarını ifade edilmiştir. Yatılı okulun akran baskısı ve şiddeti, cinsel istismar gibi olumsuzluklar

yaratabilmesi, öğrencinin yatılı kaldığında dışarı çıkmasının zor olması ve birinci kademenin bazı köyler uzak olduğu için taşınamaması sebebiyle birinci kademe öğrencilerinin de yatılı kalması durumlarının gözlemlendiği görülmüştür.

6.Öğretmenlerin ve yöneticilerin kişisel sorunlarla ilgili önerilerinden “Pansiyon nöbetlerini öğretmenler yerine başka bir personelin tutması gerekmektedir.” önerisini yoğun olarak belirttikleri görülmüştür. Öğrenciler ve veliler genel olarak okulun yatılı olmasını tercih etmiştir ve aile özlemine çözüm getirmemiştir.

Yönetici, öğretmen ve öğrenciler eğitsel sorunlarla ilgili “Okulda öğretmen ve yönetim arasındaki işbirliğini sağlamak için ortak kararlar alınarak ortak kurallar oluşturulmalıdır.” önerisini getirmişlerdir. “Yatılı okul öğrencilerinin öncelikle sınavla seçilerek gelmeleri gerekmektedir.”, “YİBO’da rehberlik hizmetlerinin daha iyi çalışması gerekmektedir.”, “Özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklara özel eğitim verilebilir, RAM’den destek alınabilir.” önerileri sunulmuştur. Öğretmen, öğrenci ve veliler disiplin ve hijyen sorunlarının çözümü için önlemler alınması ve gerektiğinde yaptırım uygulanması konusunda çeşitli önerilerde bulunmuştur. Ayrıca öğrenci ve veliler boş geçen derslere öğretmen görevlendirilmesini istemiştir.

Yönetici, öğretmen, öğrenci ve veliler değiştirilmesi gereken durumlar hakkında “Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecekleri alternatif etkinlikler sunulmalıdır.” önerisinde bulunmuştur. “Yönetim ve öğretmenlerin çok çabuk değişmesini önlemek için onları ödüllendirme sistemine gidilmelidir.”, “Yatılı okul öğretmenleri ihalelerden sorumlu olmamalı, bu görevi ilçeden bir kurul yapmalı veya daha merkezi bir sistemle yapılmalıdır.”, “Okuldaki fiziki eksiklikler giderilmelidir.”, “Okulun kütüphanesi geliştirilmelidir.”, “Öğrencilere internet imkânı sağlanmalıdır.” önerileri yoğun olarak belirtilmiştir.

Yönetici ve öğretmenlerin genel olarak okulun yatılı olmaması ve taşınmalı olması gerektiği görüşünü savunduğu bunun tersine öğrenci ve velilerin genel olarak okulun yatılı devam etmesi gerektiği görüşünde olduğu belirlenmiştir.

SUMMARY

The views of administrators, teachers, students and parents about the problems and solutions of the Regional Primary Boarding Schools: A case study

Today, in the light of evolving science and technology, the importance of education for humanity is undisputedly acknowledged. After primary education, secondary education has been made compulsory too and with the innovations in training institutions, the improvements in the Turkish education system continues to progress. With the necessity for all individuals to benefit from education aiming to create equality of opportunity, various arrangements have been made in educational institutions.

Due to the residential properties and lack of the population of the areas in various parts of our country, it has become increasingly difficult to establish schools around here. The education need of the primary school age population in settlements with small population is carried out by mobile education, unified class implementation and the regional primary boarding schools. Boarding primary schools were established in places where for various reasons, not yet founded a primary school or in places where a few villages and scattered groups of houses and house exist. The Regional Primary Boarding Schools have been established for the reasons of being settlements without a school in Turkey, some of the schools kept closed due to terrorism, the abandonment of the unified class implementation. In addition, students who do not have sufficient financial resources were intended to be provided with facilities and it was intended to provide eight years of uninterrupted education. The Regional Primary Boarding Schools have some problems addition to all of these significant objectives. These issues are seen as problems related to the quality of education and point of view of the school community; staff, teachers, administrators, students and parents problems and lack of services related to economic and physical conditions of school. In addition, not attending to school of female students, lack of teachers in some branches, not forming of a permanent team of teachers, problems arising from the presence of various age groups such as peer pressure form the basis.

With this research, it was aimed to determine the views of administrators, teachers, students and parents about the problems and solutions of Regional Primary Boarding Schools. Accordingly, the research took place at Antalya Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Regional Primary Boarding School. The research became a qualitative study of a holistic single case. The study population was composed of three deputy administrators in charge at Antalya Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Regional Primary Boarding School, 17 teachers and 247 students studying in this school and the parents of these students. The study group of the research was composed of 3 managers (1 deputy director, two deputy assistant director), 14 teachers, 5 students (second stage students whose parents could come to school) and five parents (parents of these 5 students) that meets this criteria, selected on a voluntary basis.

In this study, as a method of data collection, individual and focus group interviews, observation and document analysis were used. As data collection tools, semi-structured individual interviews and focus group interviews based on open-ended questions and non-structured observation form and for the document analysis, teachers board meeting minutes, board of seizures books, daily seizure books and parent meeting minutes of Gündoğmuş Regional Primary Boarding School were used.

Taking into account the characteristics of the data collection, instruments were examined by content analysis of the data. This data was based on an analysis of research findings and reviews established. Recommendations were made based on the results of the study.

The most important results obtained from the research are as follows:

1. It was reached that personal problems of the teachers and the administrators were: they thought that working in the boarding school was tiring and exhausting, working in this school caused negative feelings, they reflected the negative effects of the school to their families and they didn't have enough time for themselves. Personal problems of the students relating to school, the problems such as being affected psychologically in a negative way due to the being far from families, being affected by the problems experienced by friends was observed among the students. It was observed that the personal problems listed intensely by parents were the student's suffering from the adverse affects the feeling of missing their families.

2. Administrators, teachers, students and parents had common opinions about the educational problems of school. The problems such as the cooperation between teachers, school management and parents was not enough, discipline problems that exist in school, the region's not giving sufficient importance to education were identified. Additionally, according to the teachers, it was observed that students were not interested in courses, they didn't obey the hygienic rules, their being away from their families was a negative effect on them, their basic education was insufficient, guidance services was in sufficient, courses are not done due to the lack of teacher. It was cited that unlike other researches, providing the every need of the students caused them not to know the value of what they had.

3. The reasons why administrators and teachers work in that school are as follows: emotional satisfaction, the housing opportunities of the regional boarding primary school, sufficient equipment, the school to be in Antalya, having studied in these schools, the high points of service. However, most of them came to the regional boarding primary school without knowing the differences from other schools. The reasons why parents had their children study in these schools and why children studied in these schools were due to the necessity. It was cited that they came to these schools willingly with the idea that their villagers came these schools too, these schools had so many opportunities, free courses and study facilities, being one step ahead of their peers by assuming their responsibilities at an early age, being good of school equipment and financial support.

4. It was observed that most of the administrators and teachers were satisfied with working in these schools. The administrators and teachers indicated that the school had some opportunities such as living emotional satisfaction, the opportunity for teachers to improve themselves, housing and equipment. It was observed that all of the parents and students were satisfied with the school. The parents and students had common ideas about the advantages of the boarding school such as state's providing students with pocket money, aid distribution, providing the basic needs of the child such as feeding-housing, school's having free courses and study, being able to be successful at being away from the family by taking their own responsibility already. According to the managers and teachers, having so many responsibilities, being exhausting and being far from the city were some of the disadvantages of this school. Students and parents considered the missing the family and not obeying the rules of hygiene by some students as a disadvantage.

5. It was observed that administrators, teachers, students and parents had common ideas about the cases to be changed. Some results were reached that the library of the school is inadequate, administration didn't have an established staff, school had some physical deficiencies, the students didn't have the opportunity to use the internet, the social activities that the students would evaluate during their leisure time were insufficient, there was lack of guidance services, there was no security staff and there was lack of medical staff. Some problems were expressed that the students came to school without medical reports, the students who were parentless and came from children's charity gather at this school, the exclusion of the regional boarding school due to the negative look of the environment at the boarding school, the allowance of the school wasn't used efficiently. It was seen that it was

observed that the first grade students should stay at the boarding school due to the fact that there were peer pressure and violence in the boarding school, it might cause negative effects such as sexual abuse, it was hard to go out when they stayed in the boarding school and the first stage couldn't be transferred because some villages were very far away.

6. It was observed that the proposal "Hostel seizures should be kept by the staff other than the teachers" was described extensively by the administrators and teachers as their personal problems. Students and parents wanted the school to be boarding and they didn't come to a solution about longing. Administrators, teachers and students brought the proposal "Common rules should be established based on joint decisions in order to ensure cooperation between the teachers and the management of the school." on educational issues. It was suggested that "Firstly, boarding school students were required to be in these schools by taking some tests.", "Guidance services need to work better at the boarding schools.", "Special training can be provided for children who need special education, Guidance Research Centre can support them.". Teachers, students and parents suggested various proposals that some precaution should be taken to solve the problem of the discipline and hygiene and some sanctions should be imposed when it is necessary. In addition, students and parents wanted the appointment of teachers to the classes whose own teacher was absent. Administrators, teachers, students and parents proposed about the situations that should be changed: "Alternative activities should be offered to the students for their leisure time." "An awarding system should be applied in order to prevent the changing of the administrators and teachers quickly." "Boarding school teachers should not be responsible for the tenders, a committee should do this task or should be done by a more central system." "Physical deficiencies should be corrected in the school." "The school library should be improved." "Students should be provided with the opportunity to the internet."

It was cited that administrators and teachers generally thought that the school shouldn't be a boarding one but it should be a mobile education, on the contrary, the students and parents generally thought that the school was required to continue as a boarding school.

ÖNSÖZ

Bu araştırma ile Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının sorunları ve çözümlerine ilişkin yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırma sürecinin planlanması, uygulanması ve raporlaştırılması aşamasında pek çok kişinin katkıları olmuştur.

Çalışmam boyunca bilimsel tutum ve yaklaşımlarıyla bana yol gösteren, beni motive ederek yardımlarını esirgemeyen, bana her yönden çok büyük destek olan tez danışmanım ve sevgili hocam Sayın Doç. Dr. Yüksel KAŞTAN başta olmak üzere, çalışmalarım süresince görüşlerinden yararlandığım Sayın Doç. Dr. İlhan GÜNBAZI'ya çok teşekkür ederim. Bugüne kadar süregelen eğitimimin değişik aşamalarında güven verici sözleriyle ve destekleriyle yanımda olan Sayın Yrd. Doç. Dr. Cemali SARI, Sayın Doç. Dr. Cem Oktay GÜZELLER'e, yardımlarını esirgemeyen Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve asistanlarına teşekkür ederim.

Araştırmaya katılan ve desteklerini esirgemeyen, her türlü özveriyi hiç çekinmeden göstererek çalışmama katkıda bulunan Gündoğmuş Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu yöneticileri ve öğretmen arkadaşlarıma; sevgili öğrencilere ve değerli velilere ve ismini saymadığım emeği geçen herkese teşekkür ederim.

Varlığı ile hayatıma anlam katarak huzur ve güven veren, ayrıca çalışmalarımı da destekleyen nişanlım Turan CEBECİ'ye ve hayatta olmamın en büyük sebebi olan maddi-manevi yardımlarıyla her durumda yanımda olan canım annem Emine DEMİREL ve babam Hasan DEMİREL'e, her türlü desteğiyle aynı zamanda en yakın dostlarım olan ablalarım Şahsene H. ÇELİK ve Sevilay K. PEKPAY'a ve kardeşlerim yerine saydığım kuzenlerim Ummahan DEMİROK ve Mustafa DEMİROK'a minnettarım. Çalışmam sırasında zamanlarımdan çaldığım ismini yazmadığım değerli tüm arkadaşlarıma ve akrabalarıma teşekkür ederim. Öğretmenliğim boyunca tertemiz sevgileriyle ve içtenlikleriyle mutluluk veren ve hep hatırlayacağım minik öğrencilerime teşekkür ederim. Hepiniz sevginizle ve sabrınızla bana her zaman destek oldunuz. Sizi çok seviyorum.

Neslihan DEMİREL

GİRİŞ

Çağımızda gelişen bilimin ve teknolojinin ışığında eğitimin insanlık için önemi daha da iyi anlaşılmaktadır. Çünkü devletlerin ve çeşitli toplulukların medeniyet seviyesi, kalitesi, başarısı, gelişmişlik düzeyi, üreticiliği gibi önemli meselelerin odak noktasından eğitim geçmektedir. Eğitim artık sadece üst düzeydeki seçilmiş insanlara sağlanan bir imkan olmaktan çıkmış, toplumda yaşayan her bireyin hakkı olarak görülerek, devletler tarafından zorunlu kılınmıştır. Zorunlu eğitim daha Osmanlı Devleti zamanında II. Mahmut döneminde başlamış olup günümüze kadar gelişmiştir. Eğitim sisteminde yeni uygulamalar ile zorunlu eğitim, ilköğretimden sonra ortaöğretimi de dahil ederek uygulamaya geçirilmiştir.

Bu durumda, eğitim genel olarak bireyde davranış değiştirme süreci olarak ifade edildiğine göre; her çocuk, genç ve yetişkin, kendi öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanmış eğitim olanaklarından yararlanabilmelidir (MEB, 2000, s.41).

Bilim ve teknolojiye meydana gelen gelişmeler, bireylerin gereksinimlerinde değişime neden olurken, çağı yakalayabilecek ve gelişen teknolojinin hızına davranış olarak uyum sağlayabilecek nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi gerekliliği, ülkelerin eğitim sistemlerinde yeniliğe gitmelerini zorunlu hale getirmektedir (Erginer, 2006, s.2).

Türk Eğitim Sistemi'ne bakıldığında da her geçen gün çeşitli yeniliklerin uygulandığı görülmektedir. İlköğretimde gelişmeye daha çok önem verilmiş ve bölgelerin şartlarına göre farklı uygulamalar yaratmıştır. Bu farklı uygulamalar; İkili Eğitim, Taşınabilir Eğitim ve Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim, Yatılı Bölge Okulları ve Pansiyonlu Okullar olarak sayılabilir.

Cumhuriyetin ilk yıllarında yüz kişiden sekseni kırsal alanlarda yaşarken bugün tersine bir durum görülmektedir. Kırsal alanlardaki okullar boşalırken kentlerdeki okullar büyük oranda dolmaktadır. Köylerin büyük çoğunluğu küçük ve dağınık oba, kom, mezra gibi alt yerleşim birimlerinden oluşmaktadır. Kırsal alanların yerleşim özellikleri ve nüfus azlığı nedeniyle buralarda okul açma giderek zorlaşmaktadır (Başaran, 1998). Nüfusu az olan yerleşim birimlerindeki ilköğretim kademesindeki çağ nüfusunun eğitim ihtiyacı Yatılı İlköğretim Bölge Okulları ve özellikle Taşınabilir Eğitim ile temin edilemediği durumlarda Birleştirilmiş Sınıf Uygulaması ile bu hizmet yürütülmektedir (Öztürk, 2005, s.21).

YİBO'lar 1961 yılında 222 sayılı İlköğretim ve Temel Eğitim Kanunu'na göre hazırlanan Bölge Okulları Yönetmeliği'nin 1. maddesindeki "*Çeşitli sebeplerle henüz bir ilkokul açılmamış olup, birbirlerine yakın birkaç köyün bulunduğu yerlerde veya evleri ve ev grupları dağınık olan köylerde, Yatılı İlköğretim Bölge Okulları açılır*" hükmü gereğince planlanarak açılmaya başlanmıştır. Daha sonra 1739 sayılı Milli Eğitim Kanununun 25. ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 9. maddesi çerçevesinde YİBO'ların açılmasına devam edilmiştir.

Bu tanım doğrultusunda, genel kırsal kesimde okulu bulunmayan köy ve köy altı yerleşim birimlerinde bulunan çağ nüfusu ile yoksul ailelerin çocuklarına ilköğretim hizmetlerini götürebilmek için yatılı okullar açılmıştır. Bu okullarda öğrenim gören öğrencilerin bütün giderleri devletçe karşılanmaktadır (Kılıç, 2001, s.18).

Türkiye'de okulsuz yerleşim birimlerinin olması, terör nedeniyle bazı okulların kapalı tutulması, birleştirilmiş sınıftan vazgeçilmesi, yeterli maddi imkanlara sahip olamayan öğrencilere olanaklar sağlanabilmesi, sekiz yıllık kesintisiz eğitimin sağlanabilmesi amaçlarıyla Yatılı İlköğretim Bölge Okulları kurulmuştur (Erkul, 1997, s.117-118).

YİBO'ların idari sistemleri şöyledir: Okul müdürü; kanun, yönetmelik, program ve emirlere uygun olarak okulun bütün işlerini yürütmeye, düzene koymaya denetlemeye

yetkilidir. Müdür, okulun amaçlarına uygun olarak yönetilmesinden, değerlendirilmesinden sorumludur. Müdür başyardımcısı; okulun her türlü eğitim öğretim, yönetim, öğrenci, tahakkuk, ayniyat, yazışma, eğitici faaliyetler, yatılılık, güvenlik, beslenme, bakım, koruma, temizlik, düzen, halkla ilişkiler gibi işleri ile ilgili olarak okul müdürü tarafından verilen görevleri yapar. Diğer müdür yardımcıları da müdüre karşı aynı sorumlulukları taşır. Nöbetçi öğretmenler nöbetin başladığı andan itibaren bittiği saate kadar okuldan ayrılmaz, geceyi nöbetçi öğretmene ayrılan odada geçirir, nöbet süresi 24 saattir. Nöbetçi öğretmen, okulun temizliği, disiplini, gece bekçisinin kontrolü, çamaşır banyo işlerinin zamanında yapılması, etüt saatlerinin düzeni, hasta öğrencilerin durumu, yemek ve yatma saatlerinin ayarlanması vb. konulardan sorumludur (MEB, 2002, s.20-27). Bu kadar çok görev yüklenilen yatılı okul idarecilerinin ve öğretmenlerinin pek çok sorun yaşamaları kaçınılmazdır.

YİBO'ların kendi içinde de bazı sorunları mevcuttur. Bunlar; eğitimin niteliğine ve toplumun okula bakış açısına ilişkin sorunlar, personel, yönetici ve öğrenci-veli sorunları, okulun ekonomik ve fiziksel koşullarına ilişkin hizmetlerin yetersizliği sorunlarıdır.

Eğitimin niteliğine ilişkin sorunlar genellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesindeki okullarda görülmektedir. Kız öğrencilerin sayısının azlığı, kız öğrencilerin ikinci kademeye devam etmemeleri, taşınmalı sistemden YİBO'lara öğrenci aktarılması bu boyuttaki sorunları oluşturmaktadır. Bir başka sorun ise; norm kadro uygulaması nedeniyle Resim, Müzik, Beden Eğitimi, Rehberlik gibi branşlarda öğretmen sıkıntısı görülmektedir. İş yükünün fazla olması nedeniyle yardımcı personel sayısı da yeterli değildir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu da öğretmen dolaşımının çok fazla olması eğitim öğretimin verimini düşürmektedir.

Bu sorunların yanında; sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan bölgelerde, kız çocuklarının YİBO'lara gönderilmemesi ya da çok az sayıda gönderilmesi de sorun teşkil etmektedir. Ayrıca; ülkedeki YİBO'ların birçoğunun alt yapıları yetersiz, sınıf mevcutları kalabalık ve sayı ve kapasiteleri de yetersizdir. Birçok okulda spor salonu, çok amaçlı salon bulunmamaktadır. Bunun yanında çocukların yaşları küçük olduğu ve büyük öğrencilerin küçük öğrencileri ezeceği düşünüldüğü için çocuklar velileri tarafından bu okullara gönderilmek istenmemektedir (MEB, 2002, s.20-27).

Türk Eğitim Sistemi içinde önemli bir yere sahip olan YİBO'ların kendi içindeki sorunlarının yanında sağlık, beslenme, hijyen ve kişisel bakım gibi sorunlar diğer önemli sorunları oluşturmaktadır. Çünkü okul genellikle çocukların korunaklı yuvalarından çıkıp toplum içine girdikleri ilk yerdir. Bu durumun yaratacağı ruhsal ve sosyal sorunlar için çocuk desteklenmelidir. Çocukluk dönemi sağlık alışkanlıklarının geliştirilmesi için de uygun bir dönemdir. Sağlıklı bilgi, tutum ve davranışları geliştiren öğrenciler çevrelerindeki bireyler için de eğitici olabilmektedir. Bu da okullarda yaşanan sağlık, beslenme, hijyen ve kişisel bakım sorunlarının diğer sorunlardan daha da önemli olduğunu ortaya koymaktadır (Şahin, 2000, s.40).

Yatılı okullarda yaşanan sorunların çözümlerinin bulunabilmesi için yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerle yakından iletişime geçilerek daha derinlemesine araştırma yapılması gerekmektedir.

Bu ilişkiler ve açıklamalar doğrultusunda araştırma, bütüncül tek durum deseninde nitel bir çalışma olacaktır. Buna uygun olarak çalışma Antalya Gündoğmuş Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda gerçekleştirilmiştir. Bu amaçla çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden yarı yapılandırılmış görüşme tekniği(bireysel ve odak grup görüşmeleri), gözlem ve doküman analizi yapılacaktır. Bu yöntemlerden görüşmede katılımcıların araştırmayla ilgili görüşlerini almak amaçlı açık uçlu sorulara dayanan yarı yapılandırılmış görüşme sorularına dayanan katılımcı türüne uygun bireysel ve odak grup görüşme formları uygulanmıştır. Bu bulgular doğrultusunda bir yöneticiye ve üç öğretmene gözlem yapılmış, sonra okuldaki dokümanlar analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular veri olarak kullanılmış, bulgular ile ilgili sonuç, tartışma ve önerilere yer verilmiştir.

I. BÖLÜM

ARAŞTIRMANIN TANIMLANMASI

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın problem durumu, amacı, önemi gibi konulara değinilecek; araştırmanın sayıtlıları ve sınırlılıkları açıklanacaktır. Araştırmayı oluşturan problem cümlesi de alt problemleri ile sistematik şekilde ifade edilecektir.

1.1. Problem Durumu

Eğitim süreci, bilimsel açıdan sosyal bilimlerden, uygulama açısından da devlet politikalarından ve toplumun kültüründen etkilenmektedir. Bu da eğitim hizmetinin sunumunda ve dağılımında bireyler arasında farklılıklara neden olmaktadır (Akkan, 2000, s. 2).

Eğitimin hedefi, bütün bireylerin bilgi ve beceriler açısından aynı düzeye ulaştırılması değil; bireye öğrenme gücü oranında yeterli derecede öğrenebilmesi için gerekli imkânların sağlanması ve bu imkânlardan yararlanmada eşit eğitim şansı tanınarak fırsat ve imkân eşitliğinin sağlanması olarak belirlenmelidir (Ünal, 1984, s.57). Bu imkânlar sağlandığında öğrenciler arasındaki başarı farklılıklarının da en aza indirgeneceği düşünülmektedir.

Bireylere eşit eğitim şansının sağlanması denilince, kaynaklara ulaşabilme ya da onlardan yararlanma imkânının verilmesi akla gelmektedir. Devletin eğitim açısından sunduğu imkânlardan her birey eşit olarak yararlandığında, fırsat eşitliği belli bir oranda sağlanmış olmaktadır. Bu sunulan imkânlardan yararlanılmaması, eğitimde fırsat eşitsizliğine yol açmaktadır. Eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanabilmesi için, bireye bunun gereği olan maddi imkânların sunulması gerekmektedir, başka bir deyişle bu imkânlar bireylerce devletten istenebilmelidir. Aksi halde hukuksal olan eşitlik fiili eşitliğe dönüşmez (Tunç, 1969, s. 16).

Türkiye’de Sekiz Yıllık Kesintisiz Eğitim’e geçildikten sonra, eğitimde fırsat eşitliğini sağlayabilmek adına devlet tarafından çeşitli politikalar yürütülmüştür. Bu projelerden biri olan “Eğitimde Çağı Yakalama 2000 Projesi” ile ilköğretimde; % 100 okullaşma oranına ulaşılması aşamalı olarak Birleştirilmiş Sınıflarda öğretime son verilmesi, sınıf mevcutlarının 30’a indirilmesi, İlköğretimde niteliğin yükseltilmesi hedeflenmiştir. Bu hedeflere ilişkin politikalar belirlenmiş, gerekli planlamalar yapılmıştır (Kavak, 2007, s. 113).

Belirlenen bu hedefler doğrultusunda, günümüzde devlet eğitim imkânlarını bireylere daha geniş bir yelpazede sunmak amacıyla Yatılı İlköğretim Bölge Okulları (YİBO) ve Pansiyonlu İlköğretim Okulları açılmış, ayrıca Taşımali Eğitim uygulamasını da başlatmıştır. Ancak taşımali eğitim uygulamasını ülkenin tüm bölgelerinde uygulamak mümkün görünmemektedir. Yeşilyurt, Orak, Tozlu, Uçak ve Sezer (2007) tarafından Van’da yapılan “İlköğretimde Taşımali Eğitim” konulu araştırmada, araştırmaya katılan yöneticiler, öğretmenler ve öğrenciler, yol ve iklim şartlarının taşımali ilköğretim uygulamasına elverişli olmadığını belirtmişlerdir. Türkiye’nin fiziki şartları değerlendirildiğinde dağlık yapısından dolayı her bölgenin taşımali eğitime uygun olmadığı görülmektedir (Yeşilyurt ve diğerleri, 2007, s.197-213).

Taşımali Eğitimin uygulanmadığı bölgelerde Yatılı İlköğretim Bölge Okulları düşünülmüştür. Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğine göre Yatılı İlköğretim Bölge Okulu: “Nüfusu az veya dağınık yerleşim birimlerinde aynı yönetim altında kurulan, Sekiz Yıllık Parasız Yatılı İlköğretim Kurumu” olarak tanımlanmaktadır (MEB, 2000, s.53).

Bu tanım doğrultusunda, kırsal kesimde öğrenci azlığı nedeniyle okulu kapatılan köy ve köy altı yerleşim birimlerinde bulunan çağ nüfusu ile yoksul ailelerin çocuklarına ilköğretim hizmetlerini götürebilmek amacıyla yatılı okullar açılmıştır. Bu okullardaki öğrencilerin her türlü giderleri devlet tarafından karşılanmaktadır.

Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının kuruluş amaçları; nüfusu dağınık olan yerleri okula ve öğretmene kavuşturmak, belli köylerde Türk dilini ve kültürünü yaymak faaliyetlerine yardımcı olmak, köylerde özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocuklarla okulöncesi eğitimi için sınıflar açılmasını sağlamak, çevrenin sağlık, tarım, halk eğitimi ve her türlü kalkınma faaliyetlerine bir merkez vazifesi görmek, ilkokulu bitiren çocuklar için zorunlu öğrenim çağı çıkıncaya kadar tamamlayıcı kurslar ve sınıflar açmak ve bölge şartlarına göre çocuklara pratik bilgiler kazandırmak, bu çocuklardan kabiliyetli olanlara ileri öğrenim imkânı hazırlamak, çevre öğretmenlerin birleşip görüştükleri ve tecrübelerini paylaştıkları bir yer olmak ve öğretmenlerin iş başında yetiştirilmelerine hizmet etmektir.

Bu amaçlara ek olarak, nüfusun küçük birimler halinde toplandığı bölgelere yapılacak yatırımların devlete büyük yük getireceği ve ulaşımın zor olduğu yerlere hizmet götürülünceye kadar oralarda yaşayanlara eğitim götürülebilmesi, insan faktörünün iyi değerlendirilmesi için MEB, eğitim ve öğretim hizmetlerini belli merkezlerde toplulaştırmak amacıyla bölgeye ait Yatılı İlköğretim Okulları açmıştır.

Türkiye için faydalı sonuçlar yaratması beklenen amaçlarla açılan Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının birçok sorunu da ortaya çıkmıştır. Türkiye'deki YİBO'larda şiddet, kötü muamele, hijyen sorunları, öğretmen yetersizliği, taciz olayları, öğrencilerin ailelerinden uzak kalmaları gibi sorunların kamuoyuna yansması YİBO'ların ilköğretim olarak uygun olmadığı görüşünü de dile getirmiştir (Bozgeyik, 2010).

Kırsal bölgenin eğitim ihtiyacını karşılayan uygulamalardan biri olan Yatılı İlköğretim Bölge Okulları (YİBO) sekiz yıllık zorunlu eğitime geçilmesinden sonra Birleştirilmiş Sınıflı İlköğretim Okulları ve Taşınabilir Eğitime alternatif bir uygulama olarak varlığını sürdürmektedir. Ancak son zamanlarda Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının kamuoyuna yansıyan birçok sorunu da ortaya çıkmıştır. Bu uygulamadaki sorunların uzaktan değerlendirilmesi yerine burada çalışan yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşleri alınarak daha derinlemesine bir inceleme yapılması gerekmektedir.

Yukarıdaki açıklamalar dikkate alındığında araştırmanın ana problemini şu soru oluşturmaktadır:

1.2. Problem Cümlesi

Gündoğmuş Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nun sorunları ve çözümlerine ilişkin yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşleri nelerdir?

1.2.1. Alt Problemler

1.2.1.1. Bireysel Görüşmeler Sonucu Yöneticilerin,

1. Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadığı kişisel sorunlarıyla ilgili görüşleri nelerdir?
2. Okulla ilgili yaşadığı eğitsel sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Bu okulda bulunma (çalışma) sebebine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Bu okulda çalışmaktan memnun olup olmadığına ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Bu okulda değiştirilmesi gereken durumlara ilişkin görüşleri nelerdir?
6. Bu okulda yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri hakkındaki görüşleri nelerdir?

1.2.1.2. Bireysel Görüşmeler Sonucu Öğretmenlerin,

1. Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadıkları kişisel sorunlarıyla ilgili görüşleri nelerdir?
2. Okulla ilgili yaşadığı eğitsel sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Bu okulda bulunma (çalışma) sebebine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Bu okulda çalışmaktan memnun olup olmadığına ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Bu okulda değiştirilmesi gereken durumlara ilişkin görüşleri nelerdir?
6. Bu okulda yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri hakkındaki görüşleri nelerdir?

1.2.1.3. Bireysel Görüşmeler Sonucu Öğrencilerin,

1. Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadıkları kişisel sorunlarıyla ilgili görüşleri nelerdir?
2. Okulla ilgili yaşadığı eğitsel sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Bu okulda bulunma (okuma) sebebine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Bu okulda okumaktan memnun olup olmadığına ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Bu okulda değiştirilmesi gereken durumlara ilişkin görüşleri nelerdir?
6. Bu okulda yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri hakkındaki görüşleri nelerdir?

1.2.1.4. Bireysel Görüşmeler Sonucu Velilerin,

1. Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadıkları kişisel sorunlarıyla ilgili görüşleri nelerdir?
2. Çocuklarının okuluyla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Bu okulda çocuğunu okutma nedenlerine ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Bu okulda çocuğunun okumasından memnun olup olmadığına ilişkin görüşleri nelerdir?
5. Bu okulda değiştirilmesi gereken durumlara ilişkin görüşleri nelerdir?
6. Bu okulda yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri hakkındaki görüşleri nelerdir?

1.2.1.5. Grup Odaklı Görüşmeler Sonucu Öğretmenlerin,

1. Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadıkları kişisel sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
2. Okulları ile ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlara ilişkin görüşleri nelerdir?
3. Bu okul ile ilgili değiştirilmesi gereken bir durum olup olmadığına ilişkin görüşleri nelerdir?
4. Okulla ilgili yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?

1.2.1.6. Gözlemler Sonucu Yöneticilerin ve Öğretmenlerin,

1. Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadıkları kişisel sorunları nelerdir?
2. Bu okulla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlar nelerdir?
3. Bu okulda değiştirilmesi gereken bir durum var mıdır?

1.2.1.7. Doküman Analizi Sonucu Yöneticilerin ve Öğretmenlerin,

1. Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadıkları kişisel sorunları nelerdir?
2. Bu okulla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlar nelerdir?
3. Bu okulda değiştirilmesi gereken bir durum var mıdır?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma ile Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının sorunları ve çözümlerine ilişkin yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

1.4. Araştırmanın Önemi

Bu araştırma Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunları, bu okuldaki eğitsel sorunları, bu okula isteyerek veya zorunlu gelme durumları, bu okulda bulunmaktan dolayı memnuniyetleri ve okuldaki değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlerini ve bütün bu sorunlara yönelik çözüm önerilerini alarak bu okulların eksikliklerinin daha derinlemesine araştırılarak anlaşılması ve bu okullardaki eksikliklerin düzeltilmesi ve bu okulların geliştirilmesi açısından önemlidir.

1.5. Sayıtlar

1. Uygulamaya katılacak yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler ve veliler görüşme sorularını içten ve gerçek durumlarını yansıtacak şekilde yanıtlayacaklardır.

2. Araştırmaya, yönetici, öğretmenler, öğrenciler ve veliler gönüllü olarak katılacaklardır.

1.6. Sınırlılıklar

Bu araştırma 2011-2012 öğretim yılında Antalya ilinin Gündoğmuş ilçesindeki Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda görevli yöneticiler ve öğretmenler ile bu okulda öğrenim görmekte olan öğrenciler ve bu öğrencilerin velileri ile onlardan elde edilen bilgiler ile (görüşme kayıtları, gözlemler ve dokümanlarla) sınırlıdır.

II. BÖLÜM

KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Uluslararası Belgelerde Eğitim Hakkı

Devletlerin pek çok düzenlemelerle temel eğitimin zorunlu hale gelmesi ile eğitimi sağlama yükümlülükleri gerçekleştirilmektedir. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nden sonra uluslar arası topluluklar, temel eğitim hakkı ve devletlerin bu eğitim imkanlarını yaratma yükümlülüğü konusunda toplantılar yapmış ve bir çok belge ile dikkatleri çocukların eğitimi üzerine yoğunlaştırmıştır.

Tüm bunların giderilmesi ve sorunlara çare olabilmesi için, çeşitli uluslararası kuruluşların (Birleşmiş Milletler, UNESCO, Avrupa Konseyi, UNICEF, UNDP, Dünya Bankası) önderliğinde temel bir insan hakkı olarak görülen eğitim hakkı ve ilköğretimle ilgili düzenlemelerin ortak noktaları şunlardır (Kavak, 1998, s. 55):

Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi (kabul tarihi 10 Aralık 1948):

Madde 26: Herkesin eğitim hakkı vardır. Eğitimin, hiç olmazsa ilk ve temel eğitim düzeyinde zorunlu ve parasız olması gerekir. İlköğretim zorunludur. Teknik ve mesleki eğitim herkese açıktır. Yüksek öğrenim, yeteneğe göre herkese eşit olarak sağlanır.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Bildirgesi(Kabul tarihi: 20 Kasım 1959):

Madde 7: Genel kültür ve yeteneklerini, bireysel karar verme gücü, ahlaki ve toplumsal sorumluluğu geliştirecek ve topluma yararlı bir üye olmasını sağlayacak eğitim hakkı verilmelidir. Bu eğitimde sorumluluk önce ailenin olmalıdır. Eğitimin ilk aşamaları parasız ve zorunlu olmalıdır.

UNESCO: Öğretim Alanında Ayrımcılığa Karşı Savaşım Sözleşmesi (Kabul tarihi:14 Aralık 1960):

Madde 4: Bu sözleşmeye taraf olan devletler ayrıca, ulusal koşullara ve geleneklere uyarlanmış yöntemlerle, öğretim konusunda fırsat ve davranış eşitliğini geliştirmeyi amaçlayan ulusal bir politika oluşturmayı, geliştirmeyi ve uygulamayı, özellikle bu maddenin "a" fıkrasında "İlköğretimi zorunlu ve parasız kılmayı; ... yasayla konulan öğrenim (okula gitme) yükümlülüğünün herkesçe yerine getirilmesini sağlıyor... üstlenirler."olarak belirtilmektedir.

Avrupa Konseyi: Ekonomik, Toplumsal ve Kültürel Haklar Uluslararası Sözleşmesi(1966);

Madde 13: Bu sözleşmeye taraf olan devletler, herkesin eğitim hakkını tanırlar. Bu sözleşmeye taraf olan devletler, bu hakkın tam olarak kullanımını sağlamak amacıyla; İlköğretimin zorunlu ve herkes için parasız olarak erişilebilir olması gerektiğini kabul ederler.

Madde 14: Bu sözleşmeye taraf olan her devlet, taraf olduğu sırada, ana ülkesinde ya da kendi yetki alın içindeki ülkelerde ilköğretimin zorunlu ve parasız niteliğini henüz sağlayamamışsa, iki yıllık bir süre içinde, ilköğretimin herkes için zorunlu ve parasız olduğu ilkesinin planda belirtilen makul bir süre içinde tam olarak uygulanmasını aşamalı biçimde gerçekleştirmek için zorunlu olan önlemleri içeren ayrıntılı bir plan hazırlamayı ve kabul etmeyi üstlenir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi (Kabul tarihi 20 Kasım 1989);

Madde 28: Taraf devletler çocuğun eğitim hakkını tanırlar ve özellikle, bu hakkın yavaş yavaş ve fırsat eşitliği temeli üzerine kullanımını sağlamak amacıyla; "a" fıkrasında

“İlköğretimi herkes için zorunlu ve parasız hale getiriler.” ve “e” fıkrasında “Okula devamın düzenliliğini sağlamak ve okulu terk etme oranlarının düşürülmesi için önlemler alırlar.” ibareleri yer alır.

Görüldüğü gibi, Uluslararası sözleşmelerde taraf devletler, özellikle zorunlu temel eğitimi, herkesin fırsat eşitliği içinde erişebileceği bir insan hakkı olarak sunmakla yükümlü sayılmaktadır. Ancak bir dizi ekonomik, toplumsal ve kültürel etmeden dolayı dünyada 150 milyondan fazla çocuğun temel eğitim olanağından yoksun olduğu, ayrıca önemli bir bölümünün ise, fırsat ve olanak eşitliğinden yeterince yararlanamadıkları da bir gerçektir (UNICEF, 1990, s. 12).

2.2. Ulusal Belgelerde Eğitim Hakkı

Türkiye’de ilköğretimin süresi, zorunluluğu, parasız olması ve eşitlik içinde sunulmasına ilişkin anayasal düzenlemelere, 24.02.1924 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 87. Maddesinde yer verilmektedir. 1961 Anayasasının 50. Maddesinde “Öğrenimin Sağlanması” ve 1982 Anayasasının 42. Maddesinde “Eğitim ve Öğrenim Hakkı ve Ödevi” konularına yer verilmiştir. 05.01.1961 Tarih ve 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu; 14.06.1973 Tarih ve 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu temel eğitimin (ilköğretimin) çerçevesini belirlemiştir. Bunlara daha detaylı bakılırsa ulusal belgeler ilköğretimin zorunluluğunu ve devlet okullarında parasız olduğunu şöyle açıklamaktadır:

Anayasanın 42. Maddesine göre; “Kimse, eğitim ve öğretim hakkından yoksun bırakılamaz... İlköğretim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır...Devlet, maddi imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin, öğrenimini sürdürebilmeleri amacı ile burslar ve başka yollarla gerekli yardımları yapar... (TC anayasası 1982).

Ayrıca 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 22. maddesi “İlköğretim, 6–14 yaşlarındaki çocukların eğitim ve öğretimini kapsar. İlköğretim, kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır.” demektedir.

222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 2. Maddesi; “İlköğretim, ilköğrenim kurumlarında verilir; öğrenim çağında bulunan kız ve erkek çocuklar için mecburi, Devlet okullarında parasızdır.” demektedir ve ilköğretim kurumlarını sıralamaktadır.

Anayasa ve eğitimle ilgili diğer bütün yasal düzenlemelerde ilköğretimin zorunlu ve parasız olduğu özellikle ifade edilmekte ve her yurttaşın temel eğitimden yararlanması gerektiği önemle vurgulanmaktadır. Bu nedenle genellikle tüm devletler temel eğitimi bütün yurttaşlar için zorunlu ve parasız olarak sağlamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti de kendi içinde yaptığı yasal düzenlemelerle ilköğretimin zorunlu ve parasız olduğu ifadesini destekleyici düzenlemeler yapmıştır.

Türkiye’deki Yatılı İlköğretim Bölge Okulları ve Taşınabilir İlköğretim uygulamalarının bu yasal dayanaklar ve ülke gerçeklerinden ortaya çıktığı ve ilköğretimden yararlanmada “eşitlik, fırsat ve imkân eşitliği” ilkeleri yönünden bir iyileşmeyi hedeflediği görülmektedir.

Bu yasal düzenlemelerin içeriğine bakıldığında; bütün toplum kesimlerinde çağ nüfusunun tamamının ilköğretimden yararlandırılmasının zorunluluğu ve gerekliliği açıkça belirmektedir. Çünkü ilköğretim bireyleri hayata ve bir üst öğretim kademesine hazırlamaktadır. Bu kadar önemli ve önceliği olan ilköğretimin yapısı, işleyişi ve hizmetin tüm vatandaşlara sunulduğu oldukça önemlidir. Bu nedenle Türkiye’deki ilköğretim anlayışına ve sistemin işleyişine daha detaylı bakılırsa sistemdeki sorunlar ve eksiklikler daha iyi görülecektir.

2.3. Türkiye’de İlköğretim

Öğrenme, insanın en temel etkinliklerindedir ve bunun için de toplum hayatında daima yer edinmiştir. İnsanın yaşamı boyunca devam eden öğrenme süreci, belli bir toplumsal gelişmeden sonra kurumsallaşmış ve çeşitli kurumsal yapılardan oluşan sistemler bireylerin öğrenme etkinliklerini gerçekleştirdikleri yerler haline gelmiştir. Öğrenme, insanın yaşamı boyunca her yerde sürmekle birlikte “planlı” ve “istendik” öğrenmelerin gerçekleştirildiği yerler olan okullar, toplum yaşamında önemli bir rol üstlenmişlerdir (Akça, 2002, s. 9).

Bu yüzden okullar, bireylerde istendik öğrenmeleri kasıtlı ve planlı olarak meydana getirmekle görevli kurumlar olmaktadır. Değişmekte olan toplumsal ihtiyaçların karşılanması için gerekli olan bilgi, beceri ve tutumların kazandırılması rolü okullara verilmiştir. Okulların, bireylerin ihtiyacı olan temel bilgileri kazandırma, vatandaşlık bilinci verme, meslek edindirme, toplumun değer yargılarını tanıtmaya gibi amaçları da üstlenmiştir.

Bütün bu amaçlara cevap verecek eğitim basamaklarının ilki ve belki de en önemlisi ilköğretimdir. Bu eğitim basamağında çocuk, toplum içinde diğer bireylerle uyum içinde yaşamayı, toplum kurallarına uygun bir şekilde yaşamını sürdürebilmesi için gerekli temel bilgi ve becerileri kazanır. İlköğretim hem toplumun hem de bireyin gereksinimlerine yetecek şekilde planlanmalıdır, bu yüzden de ilköğretimden beklentiler çok fazladır.

İlköğretim 6–14 yaş grubu öğrencilere temel becerileri kazandırarak onları hayata ve sonraki eğitim kurumlarına hazırlayan bir eğitim devresi olarak tanımlanmaktaydı. Türkiye’de uzun zaman beş yıllık ilkokul ve üç yıllık ortaokullardan meydana gelen bu kurumlar, 1997 yılında 8 yıllık kesintisiz ve zorunlu eğitim kademesi haline getirilmiştir. Bu yasaya göre ilköğretim kurumları 8 yıllık okullardan oluşur. Bu okullarda kesintisiz eğitim yapılır ve bitirenlere ilköğretim diploması verilir. Erden’in eserinde Bloom’un, ilköğretim düzeyindeki eğitimden beklentileri, (anadili kullanma yeterliği, mantıksal düşünme ve yetişkinlerden öğrenme gücü; başarıma güdüsü, düzenli çalışma alışkanlıkları ve dikkat) gibi öğrenme için genel giriş davranışlarının öğrencilere kazandırılacağı umulduğunu belirttiği anlatılmaktadır (Erden, 2001, s.173-175).

Eğitim imkânlarının sınırlı ve ilköğretimden sonra örgün eğitimi terk etme oranının yüksek olduğu az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde, toplumdaki bireylerin en azından temel bilgi ve becerilerle donanmış hale getirilmesi bakımından eğitim sistemi içinde ilköğretim kademesinin ayrı bir önemi vardır. Bu özelliğe sahip ülkelerde ilköğretimin temel bilgi ve beceriler kazandırdıktan sonra, ikinci kademe onları mesleğe hazırlamak düşünülmektedir (Erden, 2001, s.177).

İlköğretimin temel amaçlarından biri de çocukları hayata hazırlamak, çağın hızla değişen ve gelişen koşullarına uygun ve nitelikli insan gücü ihtiyacını karşılamak ve onları kendilerine uygun mesleğe yönlendirmektir (Milli Eğitim Temel Kanunu, 1973). İlköğretim; ekonomik ve toplumsal faydalarının dışında, demokratik bir toplumun oluşması, kültürel sürekliliğin sağlanması ve halkın yaşam kalitesinin yükseltilmesi için yaşam boyu sürecek bir öğrenmenin ve insan gelişiminin temeli olarak görülmektedir.

Ayrıca; ilköğretim diğer eğitim kademelerine öğrenci göndererek mesleki eğitim sistemine de kaynaklık etmektedir. İlköğretimden sonra bir üst eğitim kademesine devam edecek öğrencilerin temel bilgi ve becerilerle donatılması, öğrencilerin becerilerinin farkında olarak bir üst öğrenime istenen etkililikte devam etmeleri beklenir. İlköğretimden sonra bir üst öğrenim kurumuna devam etmeyi tercih etmeyen bireyler için ise, ilköğretimin bireyleri yurttaşlık bilinci edinmiş ve yaşamını sürdürebilecek yeterliklere sahip olmaları beklenir.

Bu durumda, eğitim genel olarak bireyde davranış değiştirme süreci olarak ifade edildiğine göre; her çocuk, genç ve yetişkin, kendi öğrenme ihtiyaçlarını karşılamak üzere tasarlanmış eğitim olanaklarından yararlanabilmelidir (MEB, 2000, s. 41).

Bireyin düşünce ve davranışlarında temel oluşturabilecek bilgi ve becerilerin kazandırılmasında ilköğretim açıkça önemlidir. Çoğu kez ilköğretim, temel eğitim ya da zorunlu eğitim olarak tanımlanırken kavram olarak birbirleri ile karıştırılmaktadır.

Kimi zaman ilköğretimin yerine de kullanılan temel eğitimin tanımına da bakacak olursak Başaran bunu şöyle açıklamaktadır: “Temel eğitim, her yurttaşa yaşamında karşılaştığı ve karşılaşacağı kişisel, toplumsal sorunları çözmede; toplumun değerlerine, düzgülerine uyum sağlamada; üretken ve tutumlu olmada temel yeterlikleri, alışkanlıkları kazandıran bir eğitimidir” (Başaran, 1983, s. 26-27).

Temel Eğitim Programı, 8 Yıllık Zorunlu İlköğretimi yaşama geçiren 4306 Sayılı Yasanın sonucunda ortaya çıkan o dönemde temel eğitim stratejisinin uygulanacağı bir hareket programıdır. Temel Eğitim Programı'nın hedefleri sekiz yıllık ilköğretimi yaygınlaştırarak evrensel bir kapsama ulaştırmak, ilköğretimin kalitesini arttırmak ve ilköğretime ilgiyi çoğaltarak bu kurumları toplum için birer öğrenme kaynağı haline getirmektir (MEB, 2000, s. 73).

Başaran, temel eğitimden beklentileri şu şekilde sıralamıştır:

- 1.Zorunlu öğrenim çağındaki çocuklara temel eğitim verebilmek,
- 2.Zorunlu öğrenim çağındaki çocuklardan özel eğitim gereksinimi olan çocuklara temel eğitim verebilmek,
- 3.Temel eğitim okulundan diploma veya herhangi bir kademesinden belge almak isteyen yetişkinlere de eğitim verebilmek,
- 4.Yetişkinlere meslek ve gelişimlerine uygun kısa süreli temel eğitim verebilmek,
- 5.Temel eğitime hazırlayıcı anasınıfları açabilmek,
- 6.Ortaöğretim düzeyinde açılacak olan mesleğe yönelten ya da hazırlayan öğretim etkinliklerine yardım edebilmek,
- 7.Çevresine yönelik eğitim etkinliklerinde bulunabilmek.

Temel Eğitim deyimi 1950'lerde, öğrenimden yoksun kalmış yetişkinlere verilecek eğitimi anlatmak için UNESCO tarafından kullanılmıştır. 1970'lere doğru ise Temel Eğitim deyiminin bu anlamı daha da genişletilerek değişik mesleklerde, alanlarda insanların daha sonraki yaşamı, öğrenimi için temel nitelikte olacak eğitimi anlatmak için kullanılmıştır.

Temel Eğitimin genişletilmiş anlamının Milli Eğitim'de kullanılmaya başlaması ise 1970 yılına rastlar. Bu tarihlerde ilköğretimde yapılan yenileşme girişimleri, yurttaşa verilecek eğitimin niteliğinin artırılması gereğini ortaya çıkarmıştır. İlköğretimin niteliğinin artması ise süresinin ve içeriğinin değiştirilmesini gerektirmiştir. Bu yeni içerikli, uzatılmış süreli eğitimin aynı anda yurttaşın yaşamına katkıda bulunacak, yapacağı iş için gerekli temel bilgi ve becerileri kazandırması düşünüldüğünden adına Temel Eğitim denilmiştir.1973'te kabul edilen Milli Eğitim Temel Kanunu'nda da Temel Eğitim, amaç ve kapsamıyla yerini almıştır (Başaran,1983, s. 25-26).

Temel Eğitim modeli 1971-1972 öğretim yılında denenmek üzere 16 Yatılı Bölge Okulu'nda ve 2 İlkokul'da uygulanmaya başlanır. Uygulamanın başarılı olduğu değerlendirme araştırmalarıyla saptanınca, 1976 yılına kadar tüm Yatılı Bölge Okulları'nda Temel Eğitim Modeli'nin uygulanmasına başlanır.

Yasal bakımdan da Temel Eğitim kavramındaki vurgu, onun bir yükümlülükten çok bir hak oluşundadır (Ayhan,1993, s. 84). 1981 yılında yapılan X. Milli Eğitim Şurası'nda da ilköğretim yerine temel eğitim anlayışı benimsenmiş ve Temel Eğitim 6-14 yaşları arasındaki zorunlu öğrenim çağı çocuklarına en az sekiz yıllık ve temel eğitim görmemiş yetişkinlere, ihtiyaç ve gelişimlerine uygun bir süre eğitim veren bir kademe olarak öngörülmüştür. Bu yüzden Temel Eğitim Okulu birden çok eğitim programı uygulayan çokkamaçlı bir okul olacaktır (Başaran, 2008, s. 102).

Görüldüğü gibi, “Temel Eğitim” kavramı zorunlu eğitim ya da ilköğretim kavramlarından daha geniş kapsamlıdır. Zorunluluktan bağımsız olarak, eğitim daha çok bilimsel bir düşünceden kaynaklanmaktadır.

İlköğretimle karıştırılan bir diğer kavram da Zorunlu Eğitimdir. İlköğretim, eğitim sisteminin ilk, orta ve yüksek gibi basamaklara ayrıldığı ülkelerde kullanılan ve ilk basamağı ifade eden bir deyimdir. Birçok ülkede ilköğretimin aynı zamanda Zorunlu Eğitim olarak benimsenmesi, her ikisini özdeşleştirmiştir (Ayhan, 1993, s. 85).

Son yıllarda yapılan düzenlemelerle ilköğretim, zorunlu eğitim anlayışından sıyrılmıştır. Yapılan yeni 4+4+4 tasarısı ile ilkokul ve ortaokulun yeniden ayrıldığı ve ikisinin bir arada kullanımının hala ilköğretim olarak nitelendirildiği görülmektedir. Buna karşın zorunlu eğitim 4 yıl, ilkokul, 4 yıl ortaokul ve 4 yıl da ortaöğretim (lise) olarak değiştirilmiştir (MEB Özel Kalem Müdürlüğü, Genelge, 2012, s. 401).

2.3.1. İlköğretimin Amaçları ve Görevleri

27.08.2003 Tarihli ve 25212 Sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’ne göre İlköğretimin amaçları şöyledir:

Türk Millî Eğitiminin amaç ve ilkeleri doğrultusunda;

- 1.Öğrencilerin ilgi ve yeteneklerini geliştirerek onları hayata ve üst öğrenime hazırlamak,
- 2.Öğrencilere, Atatürk ilke ve inkılâplarını benimsetme; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’na ve demokrasinin ilkelerine, insan hakları, çocuk hakları ve uluslar arası sözleşmelere uygun olarak haklarını kullanma, başkalarının haklarına saygı duyma, görevini yapma ve sorumluluk yüklenebilen birey olma bilincini kazandırmak,
- 3.Öğrencilerin, millî ve evrensel kültür değerlerini tanımalarını, benimsemelerini, geliştirmelerini bu değerlere saygı duymalarını sağlamak,
- 4.Öğrencileri, kendilerine, ailelerine, topluma ve çevreye olumlu katkılar yapan, kendisi, ailesi ve çevresi ile barışık, başkalarıyla iyi ilişkiler kuran, iş birliği içinde çalışan, hoşgörülü ve paylaşmayı bilen, dürüst, erdemli, iyi ve mutlu yurttaşlar olarak yetiştirmek,
- 5.Öğrencilerin kendilerini geliştirmelerine, sosyal, kültürel, eğitsel etkinliklerle millî kültürümüzü benimsemelerine ve yaymalarına yardımcı olmak,
- 6.Öğrencilere bireysel ve toplumsal sorunları tanıma ve bu sorunlara çözüm yolları arama alışkanlığı kazandırmak,
- 7.Öğrencilere, toplumun bir üyesi olarak kişisel sağlığının yanı sıra ailesinin ve toplumun sağlığını korumak için gerekli bilgi ve beceri, sağlıklı beslenme ve yaşam tarzı konularında bilimsel geçerliliği olmayan bilgiler yerine, bilimsel bilgilerle karar verme alışkanlığını kazandırmak,
- 8.Öğrencilerin becerilerini ve zihinsel çalışmalarını birleştirerek çok yönlü gelişmelerini sağlamak,
- 9.Öğrencilerin kendilerine güvenen, sistemli düşünebilen, girişimci, çağdaş teknolojileri etkili biçimde kullanabilen, plânlı çalışma alışkanlığına sahip estetik duyguları ve yaratıcılıkları gelişmiş bireyler olarak yetiştirmek,
- 10.Öğrencilerin ilgi alanlarının ve kişilik özelliklerinin ortaya çıkmasını sağlamak, meslekleri tanıtmak ve seçeceği mesleğe uygun okul ve kurumlara yönlendirmek,
- 11.Öğrencileri derslerde uygulanacak öğretim yöntem ve teknikleriyle sosyal, kültürel ve eğitsel etkinliklerle kendilerini geliştirmelerine ve gerçekleştirmelerine yardımcı olmak,
- 12.Öğrencileri ailesine ve topluma karşı sorumluluk duyabilen, üretken, verimli, ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunabilen bireyler olarak yetiştirmek,
- 13.Doğayı tanıma, sevmeye ve koruma, insanın doğaya etkilerinin neler olabileceğine ve bunların sonuçlarının kendisini de etkileyebileceğine ve bir doğa dostu olarak çevreyi her durumda koruma bilincini kazandırmak,

14.Öğrencilere, bilgi yüklemek yerine onlarda zekâyı ve yaratıcı düşünceyi ortaya çıkarmak, onlara bilgiye ulaşmanın yöntem ve tekniklerini öğretmek,

15.Öğrencileri bilimsel düşünme, çalışma ve araştırma alışkanlığına yönlendirmek,

16.Öğrencilerin, sevgi ve iletişimin desteklediği gerçek öğrenme ortamlarında düşünsel becerilerini kazanmalarına, yaratıcı güçlerini ortaya koymalarına ve kullanmalarına yardımcı olmak,

17.Öğrencilerin kişisel ve toplumsal araç-gereci, kaynakları ve zamanlarını verimli kullanmalarını, okuma zevk ve alışkanlığı kazanmalarını sağlamak,

İlköğretim kurumlarının amacıdır.

İlköğretimin amaçları ve görevleri yukarıdaki maddelerde açıkça belirtilmiştir. Ancak geçmişten bugüne bu amaçları ve görevleri yerine getirmede bir takım sorunlar yaşanmıştır. İlköğretimde yaşanan sorunlar ve ilköğretimin gelişim süreci cumhuriyet öncesine kadar gitmekte ve cumhuriyet sonrasında da devam etmektedir.

2.3.2. Osmanlı Devleti’nden Günümüze İlköğretimin Gelişimi ve Sorunları

Osmanlı döneminde uzun yıllar ihmal edilen ilkokullar 19. Yüzyılın başlarından itibaren önem kazanmıştır. İlk kez II. Mahmut döneminde ilkokulların parasız ve zorunlu olması 1826 yılında yayınlanan bir ferman ile duyurulmuştur. Bu dönemde çocuklara okutulacak derslerin Kuran, sonra her çocuğun yeteneğine göre Tecvit, İlmihal ve Risaleler, İslam’ın Şartları ve Din dersleri olduğunu görülmektedir. Yapılan tüm çalışmalara rağmen cumhuriyetin ilanına kadar ilkokulların ülke çapında yaygınlaştırılması sağlanamamıştır (Akyüz, 2009, s. 151-152).

II. Mahmut öncesindeki ıslahatçı padişahlar, hızla ilerleyen batı karşısında önlemler almaya çalışmışlarsa da, karşılıklarına çıkan zorluklar nedeniyle, gerekli ve yeterli değişiklikleri yapamamışlardır. II. Mahmut ilk defa ilkokulu zorunlu hale getirmesine rağmen bu ilkokul daha sonraki Avrupa tarzında açılan ilkokullardan olmayıp medrese eğitiminin ilk kısmını oluşturmaktadır (Üstün, 2000, s. 87).

Bu uygulamanın ardından İlköğretimde birçok yeniliğe imza atılan Tanzimat Dönemi uygulamaları gelmektedir (1839-1876). Bunlardan ilki 1847 talimatıdır. Talimat, Sıbyan Mekteplerinin süresini 4 yıl olarak belirlemiş; ondan sonra çocukların 2 yıl süreli olan ve yeni açılmakta olana Rüştîye (ortaokul) mekteplerine girmesini de zorunlu tutmuştur. Böylece; Türk Eğitim Sistemine ilk kez 6 yıllık bir zorunlu ilköğretim şartı getirilmiştir. Bu Talimatla; Kur’an derslerinin yanı sıra eğitim programına; Ahlak, Türkçe Lügat, yazı dersleri girmiş; araç gereç kullanmaya başlamıştır. Talimatname ayrıca, öğretmenleri denetlemek ve rehberlik etmek üzere müfettişlerin görevlendirileceğini de hükme bağlamıştır.

Türk Eğitim Sistemi’ni bir bütün olarak düzenleyen bugünkü Millî Eğitim Temel Kanunu’na benzer ilk düzenleme, 1869 yılında çıkarılan Maarif-i Umumiye Nizamnamesi (Genel Eğitim Tüzüğü) ile yapılmıştır. Bu Tüzükle, İlköğretim zorunlu kılınmış ve süresi 4 yıl olarak belirlenmiştir. Bu nizamname ile kızların 6-10, erkeklerin 7-11 yaşları arasında mektebe devam etmeleri zorunlu kılınmıştır. 1869’dan itibaren geleneksel Sıbyan Mekteplerinin yanında “İptidai Mektep, Usul-i Cedide” mektebi adıyla yeni okulların kurulmaya ve yeni öğretim yöntemlerinin yerleşmeye başladığı görülmüştür. Bu tarihten itibaren Sıbyan Mekteplerine Tarih, Coğrafya, Hesap gibi derslerin girmesinden sonra öğrenci sırası, kara tahta, tebeşir, harita, yerküresi, öğretmen kürsüsü gibi araç gereçlerin kullanımı da başlamıştır (Gülcan, Türkeli, Parabakan, Şölen ve Albayrak , 2003, s.5-7).

II. Meşrutiyet Dönemi’nde 1913’te ilköğretim geçici kanunu çıkarılmış (Tedrisat-ı İptidaiye Kanunu Muvakkati) ilköğretimin parasız olduğu ilk kez bu kanunla kabul edilmiştir. Aynı zamanda ilköğretimin zorunlu olduğu belirtilmiştir. Bu kanunun geçici başlığına rağmen cumhuriyet yıllarında dahi bazı maddeleri yürürlükte kalmıştır. Kanunla o zamana kadar

“İptidai” ve “Rüşti” adlı okullar birleştirilmiş “Mekatib-i İptidaiye Umumiye” adı verilmiştir (Akyüz, 2009, s. 268).

Cumhuriyetin ilk yıllarında halkın okuryazarlık oranının oldukça düşük olduğu bilinmektedir. Bu yüzden ülkede okullaşma oranı da oldukça azdır. Ülkenin bu vahim durumu düşünülerek daha Sakarya Meydan Savaşı bitmeden Ankara’da Maarif Kongresi düzenlenerek yapılması gerekenler görüşülmüştür. Bu görüşmede eğitimin önüne “milli” ibaresi getirilmiştir (Kaştan, 2007, s. 147).

1924 tarihli “Tevhid-i Tedrisat Kanunu” ile de, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nde okul kuruluş sistemi ile ilgili çok ciddi ve kökten değişiklikler olmuştur. Bu kanunla öğretim birleştirilerek laik, demokratik, birlik okulunun temeli atılmıştır (Cicioglu, 1985, s.19). 3 Mart 1924’te kabul edilen Tevhid-i Tedrisat (Öğretim Birliği) Kanunu bir yüzyıldan beri devam eden yeni okul ile medresenin kavgasını kaldırmış ve eğitimi bir çatıda birleştirmiştir. Eğitimdeki ikililik, kendi başına yenilmez güçleri olan ve büyük sorunları bulunan, yenilik karşıtı medrese sistemi tarihe karışmıştır(Başaran, 1983, s. 22).

22 Mart 1926 tarihinde kabul edilen 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair Kanun Cumhuriyet Dönemi eğitim sisteminin yönetsel yapısını düzenleyen ilk yasal düzenleme olması açısından önemlidir. Milli Eğitim Bakanlığı’nın mevcut yapısı içerisinde çok önemli bir yere ve işleve sahip olan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı, “Talim ve Terbiye Dairesi” adıyla ilk kez bu yasada yer almıştır (MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı, 2011, s. 28).

Cumhuriyet’in ilk on yılı, Osmanlı’dan kalan eğitim sorunlarının temizlenmesi, yenileşmeler için hazırlanma ile geçmiştir. Bu on yıl içindeki devrimler eğitime millilik niteliği kazandırmıştır. Bundan böyle milli eğitim “Milli Eğitim Bakanlığı” adını almıştır (Başaran, 1983, s. 22). Ülkeyi Arap kültüründen kurtararak batı kültürüne yaklaştırma amaçlı 1928 yılında Arap harflerinin yetersizlikleri belirtilerek Latin alfabesine geçilmiştir. Böylece okuma yazma oranının artması hedeflenmiştir. 1931 yılında Türk Dilini Tetkik Cemiyeti’nin kurulması ile Mustafa Kemal’in çabalarıyla ülkenin okullaşmasında önemli gelişmeler olmuştur (Kaştan, 2007, s. 147).

Cumhuriyetin ilk dönemlerinde Osmanlı Devleti’nden kalan okullarda eğitim-öğretime devam edilmiştir. Eğitimde yeni yapılanmalara gidildiği için rüştiye ve idadi okullar kapatılmış ve yeniden yapılanma sürecinde bazı yerlerde tekrar açılabilmiştir. Ancak bütün ülkede yeterince okullaşmaya gidilemediğinden genel nüfus sayıları verilerinde istenilen düzeye ulaşılamamıştır. 1927 yılında yapılan nüfus sayımlarında genel bilgiler, bölge verileri ve bazı illerin verileri yer almıştır. İllerdeki öğretmeni öğrenci, okul sayıları belirlenememiştir. Bunun nedeni ise yerel yönetimlerin de eğitim görevini üstlenmeleri ve çok farklı okul türlerinin yer almaya devam etmesidir. Örneğin 1927-28 eğitim öğretim yılından ülkede 14 adet ilk yatılı, ilk erkek mektepleri 6060, ilk muallim erkek mektebi 15, ilk kız muallim mektebi 8, musiki muallim mektebi 1, muhtelit ana mektepleri 55 olmak üzere toplam 6153 okul bulunmaktaydı. Bu okullarda 9991 erkek ve 3241 bayan toplam 13239 öğretmen görev yapmakta ve 426206 öğrenci eğitim öğretim görmekteydi (Aydemir, 1988, s. 53).

DİE’nin 1927 verilerine göre, Türkiye Cumhuriyeti’nde harf inkılabından sonra okuma yazma seferberliği başlatılmış ve 1935 yılında yapılan nüfus sayımında ülkede okuma yazma bilen kişi sayısı erkeklerde %10 ve kadınlarda %3 olmak üzere genelde %13’tür (Kaştan, 2007, s. 152).

17 Nisan 1940 tarihinde çıkarılan 3803 sayılı Köy Enstitüleri Kanunu ile özgün bir eğitim kurumu (öğretmen yetiştirme modeli) oluşturulmuştur. Pragmatik eğitim felsefesi anlayışına dayanan bu kurumların kuruluş amacı o dönemde ülke nüfusunun büyük bölümünü oluşturan kırsal kesimde yaşayan insanlara temel eğitim vermenin yanı sıra, hem kendilerinin hem de ülkenin refah düzeyini yükseltecek üretimle ilgili temel bilgi ve becerilerin kazandırılması idi.

İlk aşamada 1940 yılında 14 adet kurulan bu enstitülerin sayısı zamanla 21'e yükselmiştir. Bu özgün kurumların programları 1947 yılında kısmen değiştirilmiş, Şubat 1954'te yayınlanan 6234 sayılı Kanunla da bu okullar İlköğretmen Okulları'yla birleştirilmiştir (MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı, 2011, s. 28).

Köy enstitüleri sayesinde köylerde okur-yazar ve ilkokullaşma oranı oldukça ilerlerken daha ileri öğrenim almak isteyen öğrencilerin önü açılmış ve ülkedeki pek çok önemli şahsiyetin de yetişmesine vesile olmuştur. Köylerdeki toprak, ağalık, şeyhlik, şıhlık gibi konularda bu sayede ilerleme kaydedilmiştir. Köy enstitüleri ülkenin her yerine eşit şekilde dağılmıştır ve her bölgenin aydınlanmasını sağlamıştır. Eğitim ile ulusallaşmaya gidilmeye çalışılarak bölgesellikten ve coğrafi farklılıktan uzaklaşarak üniter devlet bilincine ulaşmaya çalışılmıştır (Boratav, 1997, s. 305).

Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu zaman, ilk önce ele alınan konu eğitim olmuştur (Üstün, 2000, s. 87). Cumhuriyetin ilanından sonra ilkokulların zorunlu ve parasız olması konusu yeniden gündeme gelmiş ve ilköğretimin 7-14 yaş çocukları için parasız ve zorunlu olduğu ifadesi 1924 Anayasasınının 87. Maddesinde yer almıştır. Bu ilkeye 1961 ve 1982 Anayasalarında da yer verilmiştir.

1960'lı yılların başında, planlı kalkınma politikalarıyla yeni bir döneme giren Türkiye, 1961 yılında kabul ettiği Anayasa ve 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile ilköğretimin zorunlu ve devlet okullarında parasız olması hükmüne yer vermiş ve zorunlu eğitim süresini 5 yıl olarak belirlemiştir.

1973'de çıkarılan 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, Türk Eğitim Sistemini bir bütünlük içinde düzenlemekte ve ilköğretimi de kapsamaktadır. Yasaya göre, ilköğretimin süresi 7-14 yaşları arasındaki çocuklar için 8 yıl olarak düzenlenmiştir. Türkiye'de 8 yıllık Temel Eğitim ilk kez bu yasa da yer almıştır. Ancak, bu hükmün uygulanması Yasanın geçici 2. maddesiyle ortaokulların yurt sathına yaygınlaşması koşuluna bağlanmıştır (MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı, 2011, s. 91).

Hemen her ülkede ilköğretim eğitim sisteminin temelidir. Bu nedenle ilköğretimi düzenlemek ve ilköğretim olanaklarını insanlara açmak, tüm nüfusa ilköğretimi zorunlu kılmak, devletlerin görevi arasında sayılmaktadır. Bu nedenle, son yıllara kadar Türkiye'de Zorunlu Eğitim denildiğinde akla ilköğretim gelmektedir (Başaran, 1993, s. 75). Zorunlu eğitim, örgün eğitimin en fazla önem verilen bölümünü ifade etmektedir. Zorunlu Eğitim, bireyin belli bir çağda belli bir sürede eğitim almasını anlatmaktadır. Yani Zorunlu Eğitim; bir yurttaşın belirtilen bir yaşa gelinceye kadar gösterilen eğitim kurumlarında belirtilen sürede bir öğrenim görmesini zorunlu kılmaktadır (MEB, 2000, s. 41).

Birbiriyle bu kadar iç içe girmiş olan ilköğretim ve zorunlu eğitim kavramları sık sık karıştırılmaktadır. İlköğretim, eğitim sisteminin ilk, orta ve yüksek gibi basamaklara ayrıldığı ülkelerde kullanılan ve ilk basamağı ifade eden bir söylemdir (Ayhan, 1993, s. 85).

222 ve 1739 sayılı yasaların 1983 yılında 2917 sayılı ve 2842 sayılı yasa ile değiştirilmesi sonucunda Zorunlu Eğitim çağının başlangıcı 6 yaşına çekilmiştir. 1997 yılında çıkarılan 4306 sayılı Yasa ile Zorunlu Eğitim 8 yıla çıkarılmış ve uygulama başlatılmıştır. Bu Yasa ile aynı zamanda, iki kademeli olan ilköğretim (ilkokul ve ortaokul) 8 yıllık bütünlük içinde ele alınmıştır (MEB, Türk Eğitim Sisteminin Örgütlenmesi, 2011).

O döneme kadar uygulanan 5 yıllık zorunlu eğitimle; çocukların istenen düzeyde yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirilmeleri; ilgi ve yeteneklerini geliştirerek hayata ve bir mesleğe hazırlanmaları olanaklı görülmemektedir. Zorunlu eğitim süresinin artırılması ile ilgili ilk çalışmalar 1946 yılında yapılan Üçüncü Milli Eğitim Şurasında görüşülerek, şehir okullarının 8 yıla çıkarılması Şura tarafından önerilmiştir (MEB, 1996, s. 50). İlköğretimin Türkiye'nin tüm bölgelerinde, Eğitim Birliği Yasası çerçevesinde 8 yıllık zorunlu temel

eğitim olarak uygulamaya geçirilmesi 7. Beş Yıllık Kalkınma Planı ile de öngörülmüştür (Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı, 1996, s. 219).

Toplumun beklentisi, ülkenin gereksinimleri doğrultusunda gelişen ve değişen dünya şartlarına uygun bir eğitim ortamı içinde bireylerin yetiştirilmeleridir. Bu beklentinin 5 yıllık zorunlu eğitimle gerçekleştirilmesi mümkün olmadığından zorunlu eğitimin kalkınma planlarında da öngörüldüğü gibi önce kesintisiz 8 yıla, sonra da 12 yıla çıkarılması kaçınılmaz hale gelmiştir.

AB'ye üye pek çok ülke, her düzeyde okullaşma oranının sağlanması, zorunlu eğitim süresinin uzatılması vb. gerçekleştirerek 5 yaş öncesi ve ortaöğretim sonrası nüfusun çoğunluğunun eğitime katılımı ve yaşamboyu eğitimin nasıl sağlanabileceği, daha nitelikli eğitimin nasıl verilebileceği, yetişkin eğitimi gibi konulara yoğunlaşmıştır. AB ülkelerinin 2000'li yıllarda hemen hemen yarısını, ortaöğretimin tamamını ya da ilk yılını zorunlu eğitime dahil ettikleri görülmüştür. Eğitim sistemlerinde sürekli yeniliğe giden AB ülkelerinden bazılarının yakın zamanda zorunlu eğitimi tamamlama yaşını 18 yaşa çıkarma şeklinde hedefleri bulunmaktadır (Erginer, 2006, s. 2).

Yine UNESCO'nun 1991 yılı Dünya Eğitim Raporunda küresel perspektifte, ülkelerin kaynakları elverdiği ölçüde Zorunlu Eğitimin derece derece uzamakta olduğu ve 8-10 yılın bir temel eğitime dönüştüğü vurgulanmaktadır. Ancak Zorunlu Eğitim süresinin uzaması kritik bir eğitim politikası sorunu olarak; genel, mesleki ve teknik eğitim tiplerine ayrılma aşamasını da zorunlu eğitimin ötesine taşımaktadır. Ayrıca uzun vadede birçok ülkede zorunlu eğitimi ortak bir genel eğitim içinde ele alma ve bölümlere ayırmayı zorunlu eğitim sonrasına erteleme eğilimlerine dikkat çekilmektedir (Kavak, 1998, s. 54-57).

Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitime geçilebilmesi için alt yapı hazırlıklarına başlanmış ve bu hazırlıkların başında ilköğretim okullarının sayısının artırılması üzerinde durulmuştur. Mevcut ilkokullara derslik, işlik ve diğer tesisler yapılarak ilköğretim okullarına dönüştürülmüşlerdir. Yine aynı amaçla illere göre okul ve derslik ihtiyaçları, öğrenci sayıları göz önüne alınarak beş yıllık bir plan hazırlanmıştır.

Buna göre, İlköğretimi Geliştirme Politikaları ve Uygulamaları ise; Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitime geçiş ve ilköğretim okullarının yaygınlaştırılması, Milli Eğitimi Geliştirme Projesi, Temel Eğitim Projesi, Temel Eğitim Pilot Projesi, Kızların Eğitimi Projesi, Gezici Tarım İşçi Çocuklarının Eğitimi Projesi ve Taşınabilir İlköğretim Uygulaması'dır (Kavak, 1997, s. 60-64).

Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitime geçiş ve ilköğretimi yaygınlaştırmak için yapılan en önemli çalışmalardan birisi Milli Eğitimi Geliştirme Projesi diğeri ise Temel Eğitim Projesidir.

Milli Eğitimi Geliştirme Projesi; Dünya Bankası ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan bir antlaşma ile;

*İlk ve ortaöğretimde kaliteyi artırarak öğrenci başarısını OECD ülkeleri ortalamasına yaklaştırmak,

*Milli müfredat programını geliştirmek,

*Ders kitaplarının teknik ve fiziki kalitesini artırmak,

*Yeni öğretim materyallerini geliştirmek,

*Modern eğitim ekipmanlarını sağlamak,

*Öğretmen eğitiminde kaliteyi artırmak,

*Milli eğitimde yönetim ve beceri uygulamalarını geliştirerek kaynak kullanımında daha ekonomik ve etkili olmayı sağlamak hedeflenmiştir (MEB, 1996, s. 21).

Temel Eğitim Projesi'nin amacı; İlköğretimde özellikle kırsal kesimde eğitimin kalitesinin artırılması, sekiz yıllık zorunlu ilköğretim ve okul öncesi eğitimin yaygınlaştırılmasıdır (MEB, 1996, s. 21).

Bu yasal düzenlemeler doğrultusunda Türkiye’de 1997-98 öğretim yılı başına kadar 5 yıl olarak uygulanan zorunlu eğitim nihayet, 16.08.1997 tarih ve 4306 sayılı yasa ile 1739 ve 222 sayılı yasalarda yapılan değişiklik ve geçici maddelerin kaldırılması ile Zorunlu Eğitim süresi 8 yıla çıkarılmıştır (Kavak, 1998, s. 54).

Buna göre, Türkiye’deki ilköğretim kurumlarının yapı ve işleyişinde değişiklikler yapan 4306 Sayılı Yasa’da;

*İlköğretim kurumlarının Sekiz Yıllık okullardan oluşması bu okullarda kesintisiz eğitim yapılması ve bitirenlere ilköğretim diploması verilmesi,

*“222,1739 ve 3308” sayılı yasalarla birlikte ya da ayrı ayrı geçen “ilkokul” ile “ortaokul” ibarelerinin “ilköğretim” okulu olarak değiştirilmesi,

*İlköğretim kurumlarının 6,7.ve 8. sınıf öğrenimini ortaöğretim kurumları bünyesinde yapmakta olan öğrenciler ile Çıracılık Eğitim Merkezlerindeki öğrencilerin eğitimlerini bu kurumlarda tamamlaması ve 1997–98 öğretim yılı başından itibaren bu sınıflara hiçbir şekilde öğrencilerin zorunlu eğitimlerini bu okullarda tamamlamaması,

*Milli Eğitim sisteminin öğrencileri ilgi, yeti ve yetenekleri doğrultusunda her bakımdan yönlendirmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenmesi, bu amaçla ortaöğretim kurumlarına eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıflarının korunabilmesi,

*İlköğretimin son ders yılının ikinci yarısında öğrencilere ortaöğretimde devam edebilecek okul ve programlarının hangi mesleklerin yolunu açabileceği ve bu mesleklerin kendilerine sağlayacağı yaşam standardı ve iş hayatı konusunda tanıtıcı bilgiler vermek, meslek seçiminde doğru karar vermelerine yardımcı olmak üzere rehberlik servislerince gerekli çalışmaların yapılması,

*İlköğretim okulunu bitirenlerin bir mesleğe hazırlamak amacıyla çıracılık dönemine kadar iş yerlerinde aday çırak olarak eğitilmesi, çırak olabilmek için 14 yaşını doldurması ve en az ilköğretim mezunu olması,

*Sekiz yıllık ilköğretim giderlerinde kullanmak üzere 01.09.1997- 31.12.2000 tarihleri arasında bazı işlem ve kâğıtlardan eğitime katkı payı alınması hükümleri getirilmiştir.

Türkiye’de zorunlu ilköğretimin uygulanmasıyla, eleştirici bakış açısı ve soyut düşünme kabiliyeti gelişmiş, bedensel gelişimi büyük ölçüde tamamlanmış, teknolojik ve bilimsel gelişmeye uyum sağlama becerisi kazanmış bireyler yetiştirilecektir. Bu bireyler, özgür iradeleriyle mesleki eğitime yönelerek iş hayatına etkin, verimli ve sürekli katılımlarını sağlayan; çağın gereklerine ve toplumun ihtiyaçlarına uygun, istihdama yönelik meslek edinmeleri sağlanacaktır.

Bu bağlamda yapılan yasal düzenlemelerin etkili bir biçimde uygulanabilmesi için 4306 sayılı yasayı takip eden günlerde, ilköğretimde çağdaş bir eğitim düzeni oluşturmayı amaçlayan “Eğitimde Çağı Yakalama 2000 Projesi” uygulamaya konulmuştur.

Eğitimde Çağı Yakalama 2000 Projesi ile İlköğretimde;

*%100 okullaşma oranına ulaşılması,

*Birleştirilmiş sınıf uygulamasına aşamalı olarak son verilmesi,

*Sınıf mevcutlarının 30’a indirilmesi,

*İkili öğretimden normal ilköğretime geçilmesi,

*İlköğretimde niteliğin yükseltilmesi hedeflenmiştir.

Belirlenen bu hedeflere ulaşabilmek için oluşturulan politikalarda ise;

*Okul de derslik sayısının artırılması,

*Taşınmalı ilköğretimin yaygınlaştırılması,

*Yatılı ilköğretim Bölge Okulları ile Pansiyonlu İlköğretim Okullarının yatılılık kapasitesinin artırılması,

*Yoksul öğrencilerin okul gereksiniminin karşılanması,

*Okullarda çağdaş ölçütlere uygun fiziki alt yapının sağlanması ve araç gereçlerle donatılması, planlanmıştır (MEB, 2000, s. 41-43).

4306 sayılı kanunun yürürlüğe girmesiyle birlikte Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu ilköğretimin yaygınlaştırılması amacıyla bir takım çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar ile 1997–1998 öğretim yılı gereksinimlerinin acilen giderilmesi sağlanmıştır. Bunun dışında yine 1997–1998 yılında yapılan diğer çalışmalar ise aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir:

1996–1997 öğretim yılında 5. sınıftan mezun olanlar Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitim yükümlülüğünün dışında kalmalarına karşın, 1997–1998 öğretim yılında 865.983 öğrenci 6. sınıfa kayıt yaptırmıştır. Önceki yıla göre, kırsal kesimdeki kız öğrencilerin altıncı sınıfa kayıt oranlarında %39,1'lik artış olmuştur. Beklenenin üstündeki bu durum, halkın Sekiz Yıllık Kesintisiz Zorunlu İlköğretim uygulamasına olan özlem ve güveninin bir göstergesi olmuştur (MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı, 2011, s.1).

Belirlenen hedef ve politikalar doğrultusunda öğrenci sayısındaki artış oranları da dikkate alınarak program, öğretim materyalleri, yapı-tesis, donatım, Taşımali İlköğretim, Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Ve Pansiyonlu İlköğretim Okullarını planlama çalışmaları yapılmıştır (MEB, 2000, s.43).

Milli Eğitim Bakanlığının hazırlayıp geliştirdiği ve daha sonra uygulamaya koyduğu tüm projelerden oldukça fazla beklentileri vardır. Bakanlık bu projeler aracılığı ile geleceğin ihtiyaçlarına yanıt verebilecek eğitimin, kapsamının ve kalitesinin artırılmasını, ilköğretime olan ilginin çoğaltılmasını ve ilköğretim okullarının toplum için bir öğrenme kaynağı olması hedeflerini destekleyen bir faaliyetler topluluğunu desteklemiştir.

Zorunlu Eğitimin bütün bu çalışmalardan sonra 12 yıla çıkarılması 2012 yılında olmuştur. 11.04.2012 tarihli ve 28261 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiş, 30.03.2012 tarihli ve 6287 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'da Zorunlu Eğitime yönelik uygulamalarda düzenleme yapılmıştır. İlgili kanunla Zorunlu Eğitim süresi 8 yıldan 12 yıla çıkarılmış ve bazı yeni uygulamalar gündeme gelmiştir. Bu yeni uygulamadan Zorunlu Eğitim 4 yıl süreli ilköğretim, 4 yıl süreli ortaokul ve 4 yıl süreli lise eğitimini kapsamaktadır. Öğrencilerin öğrenim gördüğü birinci 4 yıl ilköğretim, ikinci 4 yıl ortaokul ve üçüncü 4 yıl ise lise şeklinde isimlendirilmiştir. İlkokullar ile ortaokullara ilköğretim veya ilköğretim kurumları, liselere ise ortaöğretim veya ortaöğretim kurumları denilmeye devam edilecektir (MEB Özel Kalem Müdürlüğü, Genelge, 2012).

Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2012 Mali Yılı Performans Hedeflerinde; 48-72 ay çağ nüfusunun okullaşma oranını % 50'ye yükseltmek, İlköğretimde net okullaşma oranını 2012 yılı sonuna kadar %99,50'ye çıkartmak, Taşımali İlköğretim Uygulamasının hizmet kalitesini artırmak, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının (YİBO) fiziki kapasitesini, teknolojik alt yapısını ve donanımını geliştirmek, kullanım kapasitesini 2012 yılı sonuna kadar %80'in üzerine çıkarmak yer almaktadır (MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı, 2012, s. 22).

2.3.3. İlköğretimde Sayısal Gelişmeler

Cumhuriyet Dönemi'nin başlangıcından itibaren ülkede eğitime verilen önem ve okul sayısı arttırılarak eğitime katılan öğrenci sayısı her geçen gün artmıştır. Cumhuriyetten günümüze ilköğretimdeki okul, öğrenci ve öğretmen sayıları Tablo 2.1.'de verilmiştir.

Tablo 2. 1' de görüldüğü gibi 1923-1940 arasındaki 17 yıllık dönemde; ilköğretimde okuyan öğrenci sayısı 336 binden 955 bine çıkmıştır. Bu okullarda okuyan öğrencilerin artış oranı, okul artışlarından çok daha yüksek olmuştur: Örneğin; ilköğretimde % 285 oranında öğrenci artışı olduğu görülmüştür. Cinsiyet dağılımı açısından ele alındığında ise öğrenci sayısının 273.107'si erkek öğrenci iken sadece 62.954'ünü kız öğrenciler oluşturmaktadır (Akyüz, 2009, s.351). 1940-1950 yılları arasındaki İsmet İnönü'nün Cumhurbaşkanlığı döneminde ilköğretimde okuyan öğrenci sayısında % 215, öğretmen sayısında ise % 200 oranlarında

artış gözlenmiştir. 1950-61yılları arasında bir önceki on yıllık döneme göre öğrenci sayısında % 60 ve öğretmen sayısında ise % 57'lik bir artış sağlanmıştır.

Tablo 2. 1. Resmi ve Özel İlkokullar ile 1997 Sonrası İlköğretimdeki (8 yıllık) Sayısal Gelişmeler (Akyüz, 2009, s.350; Milli Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2011-2012, s.1)

Yıllar	Okul/ Kurum Sayısı	Öğrenci Sayısı (Toplam)	Erkek Öğrenci Sayısı	Kız Öğrenci Sayısı	Öğretmen Sayısı
1923-24	4.894	336.061	273.107	62.954	10.238
1930-31	6.598	489.299	315.072	1.774.227	16.318
1940-41	10.596	955.747	661.279	294.468	20.564
1950-51	17.428	1.616.626	1.016.915	599.711	35.871
1960-61	24.398	2.866.501	1.800.026	1.066.475	62.526
1970-71	38.234	5.013.408	2.892.654	2.120.754	132.721
1980-81	45.507	5.653.069	3.086.135	2.566.934	211.573
1991-92	50.669	6.870.638	3.634.240	3.236.398	234.154
2000-01	36.047	10.289.233	5.520.004	4.769.229	345.001
2006-07	34.657	10.846.930	5 684 609	5.162.321	402. 829
2007-08	34.093	10.870.570	5 676 872	5.193 698	445.963
2008-09	33.769	10.709.920	5 553 871	5.156 049	419.340
2009-10	33 310	10 916 643	5 632 328	5 284 315	485. 677
2010-11	32 797	10 981 100	5 623 476	5 357 624	503. 328
2011-12	32 108	10 979 301	5 622 661	5 356 640	515. 852

1927-1928 eğitim-öğretim yılında 1.105'i şehir, 4.707'si köylerde olmak üzere toplam 6.043 ilkokulda; 325.695'i erkek, 133.969'u kız olmak üzere toplam 461.985 öğrenci öğrenim görmektedir ve 10.948'i erkek, 4246'si bayan olmak üzere toplam 15.194 öğretmen de görev yapmaktadır (DİE, 1967).

1960 yılında % 40 civarında olan okuryazarlık oranı, 1965 yılında % 48'e çıkmıştır. 1970 yılında 35.605.000 olan toplam nüfus içinde okur-yazarlık oranı %55'e ulaşmıştır. 1970 yılında okullaşma oranı % 84 civarındadır (Çakır, 1999).

5-15 Şubat 1962 tarihinde yapılan VII. Milli Eğitim Şurasında; 2.185 şehir ve kasaba ilkokulu ve 19.862 köy okulu olduğu, 15.477 köyün okul ve öğretmenlerden mahrum olduğu, öğrenim çağında bulunan 4.137.144 çocuktan 965.174'ünün şehir ve kasabalarda, 1.583.753'ünün de köylerde olmak üzere toplam 2.548.927 öğrencinin okuduğu ve bir buçuk milyondan fazla çocuğun da öğretimden mahrum olduğu belirtilmiştir (MEB VII. Milli Eğitim Şurası, 1991).

Tablo 2.1' de görüldüğü gibi, 1970-71 yılında öğrenci sayısı 5.013.408 iken 1980-81 de 5.653.069, 1991-92 de 6.870.638 ve 2008-09 öğretim yılında da 10.709.920'dir. Öğretmen sayısına gelince ise 1970-71 yılında 132.721, 1980-81 yılında 211.573, 2008-09 yılında da 419.340 olarak gözlenmektedir.

İlköğretim, eğitim tarihi boyunca, Osmanlı Devleti'nin ve Türkiye'nin en çok tartışılan sorunlarından biri olmuştur. Sayısal göstergelere göre ilköğretim, bazı sorunlarına rağmen, planlı dönemde en fazla gelişme gösteren öğretim kademesidir. Cumhuriyet döneminde, eğitim sektöründe sayısal bir patlamanın meydana geldiği ve nüfus 3-4 kat artarken, öğrenci sayısı 32 kat, öğretmen sayısının 33 kat arttığı hesaplanmaktadır (TUSİAD, 1990).

2000-2001 eğitim-öğretim yıllarında okul sayılarındaki düşmenin bazı nedenleri olarak sekiz yıllık ilköğretim okullarının yaygınlaşması ve taşınmalı eğitim, terör vb. nedenlerle bazı köy okullarının kapanması belirtilmektedir (Akyüz, 2009:350).

Altı yaş çağ nüfusunun 1990-1995 arasında genel olarak düşüş eğiliminde olduğu, 1995 yılından 2005 yılına kadar sürekli artış kaydettiği, 2005 yılından itibaren ise tekrar düşüş sürecine girmesinin beklendiği ifade edilebilir. Okula başlangıç yaşındaki öğrenci sayısının artması/azalması eğitim hizmeti arzını etkileyen temel faktördür. Tüm bu eğilimler dikkate alındığında, ilköğretim üzerindeki nüfus artışı baskısının giderek azaldığı, bunun da ilköğretimde kaliteyi geliştirmek için bir fırsat oluşturduğu söylenebilir (Kavak, Y., Ergen, H., Gökçe, F. 2008).

Adrese dayalı nüfus sayımı verilerine göre ise, 2011 yılında Türkiye’de altı yaş üstü toplamda 67.045.635 kişide, okuma yazma bilmeyenlerin sayısı 3.171.270 iken, okuma yazma bilenlerin sayısı 61.889.739, okuma-yazma durumu bilinmeyen 1.984.626 kişi bulunmaktadır. Okuma yazma bilmeyenlerden 553.704 kişi erkek, 2.617.566 kişi kadındır. Okuma yazma bilenlerden 32.013.033 kişi erkek, 29.876.706 kişi kadındır. Okuma yazma durumu bilinmeyen kişilerin 1.035.890’sı erkek, 948.736’sı ise kadındır (Türkiye İstatistik Kurumu Veri Tabanı, 2011).

Tablo 2.1’de görüldüğü gibi, 2008–2009 MEB verilerine göre, toplam 33.769 ilköğretim okulunda toplam öğrenci sayısı 10.709.920’dir. Bu sayının 5.553.871’i erkek, 5.156.049’u kız öğrencilerden oluşmaktadır. Aynı dönemin okullaşma oranı toplamda % 96,49 olup bu oran erkeklerde % 96,99, kızlarda % 95,97 olmuştur. İlköğretimdeki bu sayısal dağılım yanı sıra, niteliği geliştirme amacı taşıyan “Taşınabilir Eğitim” olarak adlandırılan öğretim boyutuna bakılınca; öğrencileri taşıyan okul sayısı 23.489, bu okullardaki toplam öğrenci sayısı 687.271 olmuştur. 2010-2011 öğretim yılı itibarıyla de 32.797 okulda 5.623.476 erkek, 5.357.624 kız öğrenci olmak üzere toplam 10.981.100 öğrenci sayısına ulaşmıştır. 2011-2012 öğretim yılında ise 32.108 okulda 5.622.661 erkek, 5.356.640 kız öğrenci olmak üzere toplam 10.979.301 öğrenci varken, öğretmen sayısı da 515.852’ye ulaşmıştır.

2.4. Yatılı İlköğretim Bölge Okulları (YİBO)

2.4.1. Yatılı Okulların Kuruluş Amaçları

YİBO’lar maddi durumu yetersiz ailelerin çocukları ile nüfusu az olan küçük yerleşim birimlerindeki çocukların daha iyi bir ortamda öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla açılmaktadır. Bunu, 05.01.1961 Tarih ve 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ve 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu şöyle açıklamaktadır: “Nüfusun az ve dağınık olduğu yerlerde köyler gruplaştırılarak, merkezi durumda olan veya durumu uygun bulunan köylerde İlköğretim Bölge Okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar, gruplaştırmanın mümkün olmadığı yerlerde ise Yatılı İlköğretim Bölge Okulları veya Gezici okullar açılır. Gezici okullarda gezici öğretmenler görevlendirilir. Şehir ve kasabalarda da ihtiyaca göre yatılı ve pansiyonlu okullar kurulabilir.” denilmektedir.

Bu yasa ile Yatılı İlköğretim Bölge Okulları gündeme gelmiştir. İlköğretim ve Eğitim Kanunu’nda Bölge okulları tekrar ele alınmış, Köy Yatılı Mekteplerinin devamı olarak eğitim ve öğretimi sürdürmeleri uygun görülmüştür. 222 Sayılı Kanuna göre açılan Bölge Okullarının amaçları şunlardır (Resmi Gazete, 1961, s.10705):

- 1.Nüfusu dağınık olan yerleri okula ve öğretmene kavuşturmak,
- 2.Belli yörelerde Türk dilini ve kültürünü yayma faaliyetine yardımcı olmak,
- 3.Köylerde özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocuklar ile okulöncesi eğitimi için sınıflar açılmasını sağlamak,
- 4.Çevrenin sağlık, tarım, halk eğitimi ve her türlü kalkınma faaliyetine bir merkez olma görevi yapmak,
- 5.İlkokulu bitiren çocuklar için zorunlu öğretim çağı dışına çıkıncaya kadar tamamlayıcı kurslar ve sınıflar açmak ve bölge koşullarına göre çocuklara pratik bilgiler kazandırmak, bu çocuklardan yetenekli olanlara ileri öğrenim imkânları hazırlamak,
- 6.Bağımsız öğretmenli okullardan mezun olan çocukların beş sınıflı ilkokulları bitirmelerini sağlamak,
- 7.Tek öğretmenli ilkokullarda okuyan öğrencilerin birkaç öğretmeni bulunan okullardan yararlanmalarını sağlamak,
- 8.Çevre öğretmenlerinin birleşip görüştikleri ve deneyimlerini paylaştıkları bir yer olmak ve öğretmenlerin işbaşında yetiştirilmelerine hizmet etmek, şeklindedir.

Yine 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa göre ise; Nüfusun az ve dağınık olduğu yerlerde, köyler gruplaştırılarak, merkezi durumda olan köylerde ilköğretim bölge okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar, gruplaştırmanın mümkün olmadığı yerlerde Yatılı İlköğretim Bölge Okulu kurulur denilmektedir.

Buna göre, her iki yasada da anlatılmak istenen: 1739 Sayılı “Milli Eğitim Temel Yasası”nda ve 222 sayılı “İlköğretim ve Eğitim Kanunu”nda; nüfusu az ve dağınık olan yerleşim birimlerinde bulunan ilköğretim çağındaki çocuklar ile maddi olanaklardan yoksun ailelerin çocuklarına çağdaş ortamlarda eğitim vermek amacıyla Yatılı İlköğretim Bölge Okulları (YİBO) ve Pansiyonlu İlköğretim Okulları (PİO) açılmaktadır (MEB, 2000, s. 53).

Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği’nde 21.07.2012 tarihinde 28360 sayılı kararla yapılan değişiklikle Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının adı değiştirilmiş ve Yatılı Bölge Ortaokulu yapılmıştır. Yatılı Bölge Ortaokulu: “Nüfusu az, dağınık ve okulu bulunmayan yerleşim yerlerindeki ortaokul öğrencilerinin parasız yatılı, bu okulun bulunduğu çevresindeki ilköğretim öğrencilerinin de gündüzlü olarak eğitim ve öğretim gördükleri ortaokulu veya imam-hatip ortaokulunu” ifade eder (MEB, İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, 2012).

Bu tanım doğrultusunda, genel kırsal kesimde okulu bulunmayan köy ve köy altı yerleşim birimlerinde bulunan çağ nüfusu ile yoksul ailelerin çocuklarına ilköğretim hizmetlerini götürebilmek için yatılı okullar açılmıştır. Bu okullarda öğrenim gören öğrencilerin bütün giderleri devletçe karşılanmaktadır (Kılıç, 2001, s. 18).

YİBO’lar için özel bir yönetmelik bulunmayıp bu okullar, 13.07.1982 tarih ve 17781 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “2698 Sayılı Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanunu”, bu kanunun 16. maddesine göre hazırlanan ve 21.11.1983 tarihli Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliği” ve “İlköğretim Kurumları Yönetmeliği”ne göre yönetilmektedir (Arı, 2000, s. 14).

Pansiyonların bütçeleri, mali yıl itibarıyla düzenlenir ve Milli Eğitim Bakanlığınca onaylanır. Pansiyonların her türlü alım-satım onarım işlemleri 8.9.1983 tarih 2490 sayılı Artırma ve Eksiltme ve İhale Kanunu hükümlerine göre yürütülür (MEB, Okul Pansiyonları Kanunu, 2012).

2.4.2. YİBO’ları Destekleyen Projeler

Yukarıdaki amaçları doğrultusunda İlköğretim Genel Müdürlüğü tarafından yürürlüğe konulan projeler; Günebakan Projesi, Biz Büyüyoruz Türkiye Büyüyor Projesi, Eğitimde Gönül Birliği Projesi ve İlköğretim Okulları Yardım Projesinden oluşmaktadır. Söz konusu projelerin amaçları kısaca şöyledir (Yaman, 2011, s:20):

Günebakan Projesi: Tuvana Okuma İstekli Çocuk Eğitim Vakfı (TOÇEV) ile yapılan protokol kapsamındadır. Projenin amacı; Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının iç ve dış mekânlarında, öğrencilerin yararlanacağı, eğlenebilecekleri, eğlenirken sosyal, kültürel, psikolojik, fiziksel gelişimlerini sağlayacakları resim atölyeleri, müzik odaları, oyun ve jimnastik odaları, kütüphane, çok amaçlı salon ve açık spor alanları ile yapılacak peyzaj çalışmaları sonucu güzel bir çevrenin oluşturulmasıdır. Bunun yanında Yatılı İlköğretim Bölge Okulları öğrencilerinin katılacağı spor turnuvaları, sanat festivalleri ile öğrencilerin bilgi edinme/kullanma ve gelişen teknolojiyi takip edebilmelerine ışık tutacak, bilim adamı yetiştirme programı ve teknoloji konferanslarının düzenlenmesidir. Ayrıca öğrencilerin girdikleri sınav sonucunda 2008 yılında Fen Lisesi, Sosyal Bilimler Lisesi, Anadolu Öğretmen Lisesi ve Anadolu Liselerine en yüksek puanla kayıt yaptıran yatılı ilköğretim bölge okulu öğrencilerinin ortaöğrenimleri süresince masraflarının karşılanması şeklindedir.

Biz Büyüyoruz Türkiye Büyüyor Projesi: Geleceğe Bir Adım Derneği ile yapılan protokol kapsamındadır. Projenin amacı; Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında öğrenim gören

öğrencilerimizin temel yaşam alanlarında kolaylaştırıcılık rolü üstlenmek, sorumluluklarının alışkanlık haline gelmesine rehberlik etmek, sosyal ve kültürel gelişimlerine katkıda bulunmak ve temel yaşam alanlarındaki faaliyetleri esnasında adil, dürüst ve paylaşımcı kimliği ile birlikte bireysel ve toplumsal sorumlulukları sürdürebilir kılmada iletişim materyalleri yardımcılığında rehberlik etmektir.

Arçelik ile Eğitimde Gönül Birliği Projesi: Arçelik A.Ş ile yapılan protokol kapsamındadır. Projenin amacı; Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki Öğrencilere sıcak bir aile ortamı sunmak ve topluma örnek bireyler olarak yetişmelerini sağlamak, kamuoyunda bu okulların ihtiyaçları konusunda farkındalık ve duyarlılık oluşturmaktır.

İlköğretim Okullarına Yardım Vakfı Projesi (İLK-YAR): İlköğretim Okullarına Yardım Vakfı (İLK-YAR) ile yapılan protokol kapsamındadır. Projenin amacı; Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında öğrenim gören öğrencilerin aynı zamanda eğitimlerini en üst düzeyde alabilecekleri materyallere ulaşmalarını sağlamak, okullarda hem eğitici hem de eğlendirici etkinlikler düzenlemek, öğrencilerin sıkıntı ve mutluluklarını paylaşmak, öğrenci ve öğretmenlerin yaşam boyunca öğrenmeye ve öğretmeye duyacakları isteğin sürekliliğine yardımcı olmak şeklindedir (Yaman, 2011, s:20).

2.4.3. Türkiye’de YİBO Tarihi

Türk Eğitim Tarihine bakıldığında yatılılık olgusunun çok öncelere dayandığı görülmektedir. İlk kez medreselerle başlayan yatılılık olgusu Fatih Sultan Mehmet döneminde daha düzenli bir duruma getirilerek külliyele oluşturulmuştur. Fatih Sultan Mehmet bu külliyele kapsamında aşevleri (imarethane), Hücre adı verilen barınma yerleri, kütüphane ve Dar üt Talim denilen ilkokullar açmıştır. Kanuni Sultan Süleyman döneminde ise medreselerin içinde Sübyan mektepleri açılmıştır. Bu dönemde öğrenciler Hücrelerde kalıp aşevinde yemek yerlerdi. Tanzimat döneminde açılan Darüşşafaka, Balkanlarda açılan ıslahhaneler yatılı öğrenci almakta, dönemin şartlarına göre eğitim öğretim vermekteydi. 1916’da açılan Darüleytamlar daha çok savaş, düşman istilası ve açlık gibi nedenlerden dolayı yetim ve öksüz kalan çocukların korunmasıyla ilgileniyordu. Bu gibi kurumlar çocukları barındırıyor, onlara okuma ve yazma öğreterek bir meslek edindirmeye çalışıyordu (Erkul, 1997, s. 118-119).

1908 yılında Meşrutiyetin ilanı ile birlikte eğitim öğretime verilen önem de artmıştır. Bu gelişmeler ışığında 1909 yılında köye öğretmen yetiştirme düşüncesi ile yatılı okullar açılmaya başlanmıştır. 1913 yılında çıkarılan ‘Tedrisat-ı İptidaiye Muvakkati’de (Geçici İlköğretim Yasası) her il merkezinde yatılı bir ilköğretim okulu ve gerekli görülen yerlerde de birer yatılı kız öğretmen okulu açılması öngörülmüştür (Kılıç, 2001, s. 19).

Ahmet Tevfik, İsmail Mahir Efendi, köy ve tarım eğitimi üzerinde duran Ethem Nejat ve daha sonra Köy Enstitülerinin kurulup gelişmesini sağlayan İsmail Hakkı Tonguç gibi eğitimciler, devletin Avrupa yakasında (Balkanlarda) ki öğretmen eğitimi deneyim ve fikirlerini, kuvvetini maariften, ülkenin yegane gelir kaynağı olan ziraat ve sanattan ve dolayısıyla ülkedeki köylerin kalkındırılmasından alan esas bir temele dayandırmışlardır (Demirtaş, 1993, s. 11).

Bu kişilerden 1914’de Kastamonu Milletvekili olan İsmail Mahir Efendi her il ve sancakta, köy çocuklarına özgü yatılı okullar açılmasını, bunlara her köyden bir kız bir erkek öğrenci alınmasını istemiştir. İsmail Mahir Efendi’nin Türk Eğitim Tarihindeki yeri ve rolü, dünya eğitim tarihindeki H.Peztalozzi’nin yeri ve rolüne benzetilebilir. Nasıl Peztalozzi, Napolyon ordularının Rusya savaşında öksüz, yetim bıraktığı çocukların bir okul açarak eğitimini sağladıysa, İsmail Mahir Efendi de Trablus ve Balkan savaşları sırasında öksüz kalan binlerce çocuğu yoksulluktan kurtarıp ülkeye kazandırmak için uğraş vermiştir. Başta dostu Sadrazam

Talat Pasa olmak üzere, devlet yetkilileri ile görüş birliğine vararak Darüleytam (Yetimler Yurdu)'ın açılmasını sağlamıştır (Kılıç, 2001, s. 20).

1919'da 15. Kolordu Komutanlığına atanan Kazım Karabekir, ailesini savaşta kaybetmiş birçok yetim ve kimsesiz çocuğun ortada kaldığını görerek "Doğu'nun bütün yetim ve öksüzlerine, gerçek ve pek şefkatli baba oldum. Benim gibi merhametli kalplerin ortaklaşa çalışmalarıyla Erzurum'u ebede kadar şenlendirecek Yatılı Okullarda, bu çocuklarımızı mutlu ve bahtiyar kıldım." demiş ve Yatılı Yetimler İlkokulları açtırmıştır. Bununla beraber ayrıca; Kız Yatılı İlk ve Ortaokulları ile Yatılı Yetimler Askeri İlkokulu açtırmıştır (Kırzioğlu, 1991, s. 155).

Atatürk'ün 1 Mart 1923 tarihinde T.B.M.M.'nin açılış konuşmasında ilköğretimde yatılı okullara ihtiyaç duyulduğunu belirtmesi üzerine 1923-1933 yılları arasında bütçeleri uygun olan illerde, 1933-1938 yılları arasında bucak ve ilçe merkezlerinde, 1940 yılında ise merkezi köylerde gündüzlü ve pansiyonlu okullar açılmaya başlanmıştır (Dikmen, 1990, s. 3).

1926 yılında çıkarılan 789 sayılı yasayla şehir ve kasaba yatılı mektepleri muhtaç ve kimsesiz çocuklara mahsus olmak üzere, maarif vekâleti tarafından ve bununla beraber maarif vekâletinin iznine bağlı olarak da yerel yöneticiler ve belediyeler tarafından açılabilmesi belirtilmiştir. Köy yatılı mekteplerinin, mektebi olmayan köylerin çocuklarına ait olduğu, bu mekteplerin ihtiyaçlarının gerek genel ve gerekse özel bütçelerle karşılanabileceği ifade edilmiştir. Köy yatılı mekteplerinde, okul kurulan köyün temiz olan evlerinden birisi yatı evi olarak seçilmekte ve çevre köylerin öğrenim çağındaki çocukları, bir haftalık yiyeceklerini yanlarına alarak bu yatı evlerinde toplanmaktaydılar. Çocukların basına köyün bilgili kadınlarından birisi yatı anası olarak getirilmekteydi. Öğrenciler öğretimin devam ettiği sürece yatı evinde kalırlar, hafta sonları kendi evlerine giderek yiyeceklerini getirirlerdi (Erkul, 1997, s. 120).

22 Mart 1926'da çıkarılan 789 Sayılı kanunun 5. maddesine göre "Maarif Teşkilatına Dair Kanun" ile yatılı okullardan söz edilmiş ve Milli Eğitim Teşkilatı ve ilköğretim okulları şehir ve kasaba gündüzlü, şehir ve kasaba yatılı, köy gündüzlü, köy yatılı mektepleri, şeklinde sınıflandırılmıştır.

Bu kanuna göre, gündüz okulları illerin özel idare bütçeleri ile açılmaktadır. Şehir ve kasabadaki yatılı okullar kimsesiz çocukların eğitimi için Maarif Vekaleti tarafından açılmaktadır. Belediye ve mahalli idareler aranılan şartları yerine getirip, bakanlıktan izin alarak okul açabilmektedirler. Köy Yatı Mektepleri, okulu olmayan köylerdeki çocukların eğitimi içindir. Bu okulların gerek genel gerek özel bütçelerle açılabilmesi ve idare olunabilmesi de kanun hükmüyle belirlenmiştir (Aralpınar, 1998, s. 12-13).

19.06.1942 yılında çıkarılan 4274 sayılı kanun ile Pansiyonlu Köy Bölge Okulları açılmıştır. Bu okullar Köy Yatılı Mektepleri'nin devamıdır. Köy hesabına okuyan öğrencilerin yatak, giyecek, ısınma ve aydınlanma gereksinimleri, köy yasası hükümlerine göre bağlı buldukları köylerin ihtiyar meclislerince karşılanmaktadır. Köy Bölge Okulları'nın amacı; okulu bulunmayan köy öğrencilerini alıp, ilkokulu bitirdikten sonra Köy Enstitü'lerinde, kendi köylerine öğretmen, gezici sağlık memuru ve ebe olarak yetiştirmektir (Cicioğlu, 1985, s.52).

Demokratik eğitim anlayışına göre herkesin eşit şartlarda eğitim alması gerekirken ülkenin ekonomik şartları nedeni ile köy ilkokullarında 3, şehir ilkokullarında 5 yıllık eğitim veren okullar mevcuttur. Ancak 1939'da toplanan 1. Milli Eğitim Şurası ile köy ve şehir arasındaki fark kaldırılarak köy ilkokullarının süresi 5 yıla çıkarılmıştır bu çalışmalar 1942 yılına kadar devam etmiş, bu dönemde oluşturulan "Köy Bölge Okulları" daha sonra 1952 yılında çıkarılan kanunla Köy Enstitüleri Öğretmen Okulları ile birleştirilmiştir. Bununla enstitülere bağlı bölge okulları çalışmaları durdurulmuştur (Cicioğlu, 1985, s.6).

1958 yılında toplanan 5. Mili Eğitim Şurası'nda ise "Çeşitli nedenlerden henüz okul açılmamış, birbirine yakın küçük köylerin bulunduğu yerlerde Pansiyonlu ve Yatılı İlkokullar, Gündüzlü Bölge Okulları açılması dikkate alınmıştır." denilmektedir. 5. Milli Eğitim Şurası'nda "incelenen konular" bölümünde, henüz ilkokul açılmamış nüfusu az ve dağınık köylerin çocukları için pansiyonlu, yatılı veya gündüzlü bölge okulları kurulması ve "Bölge Okulları Yönetmeliği Hazırlığı" kararlaştırılmıştır. 1958 yılında 19.000 m²'lik bir alanda "Bölge Yatılı Erkek Okulu" olarak inşa edilen, 1959 – Mart Ayında Afganistan'dan gelen 9 yatılı öğrenciyle yatılı okul olarak eğitime başlayan, 1963 – 1964 öğretim yılında yatılı kız öğrencilerin de alınmasıyla ilk Yatılı İlköğretim Bölge Okulu (YİBO) ve Pansiyonlu İlköğretim Okullarının (PİO) temeli Adana ili Ceyhan İlçesi, Mustafabeyli Kasabasında atılmıştır (Yaman, 2011, s. 18).

Yatılı ilköğretim okulları; 1962 yılında 222 Sayılı İlköğretim ve Temel Eğitim Kanunu'na göre hazırlanmış "Bölge Okulları Yönetmeliği"nin 1. maddesindeki "Çeşitli sebeplerle henüz bir ilkokul açılmamış olup birbirlerine yakın birkaç köyün bulunduğu yerlerde veya evleri ve ev grupları dağınık olan köylerde, Yatılı İlköğretim Okulları açılır." hükmü gereğince planlanarak bu okullar açılmıştır.

Yatılı bölge okullarının yapımına okulsuz yerleşim bölgelerinin çocuk sayısı fazla olan, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinin öncelikle tercih edileceği belirtilmiş, bölge okullarının sayısının 54'e çıkarılacağı planlanmıştır. Yatılı Bölge Okullarının öncelikli olarak yapımına Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinin illerinden başlanmış ve 1964 yılında 32 bölge okulu eğitime başlamıştır. Bölge okullarında sadece okuma-yazma eğitimi yapılmıştır. Çevre olanakları ve ihtiyaçları göz önüne alınarak; Tarım ve Hayvancılık, Sanat, Dallar, Ticaret ve Sağlık kursları açılmış, öğrenim gören çocukların meslek edinmeleri sağlanmıştır (Yetim, 2001, s. 16).

İlköğretim, 05.01.1961 tarihinde çıkarılan 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile sekiz yıla çıkarıldı ve "Temel Eğitim" sıfatını aldı. Uzmanlardan oluşan bir çalışma grubu kurularak Temel Eğitim Modeli geliştirildi. Temel Eğitim Modeli, 1971–1972 öğretim yılında denenmek üzere 16 yatılı bölge okulunda ve 2 ilkokulda uygulanmaya konuldu. Uygulamanın başarılı olduğu değerlendirme araştırmalarıyla saptanınca, 1976 yılına kadar, tüm yatılı bölge okullarında Temel Eğitim Modeli'nin uygulanmasına geçildi. 1983'te temel eğitim okullarının adı "İlköğretim Okulu" haline getirilmesiyle, yatılı bölge okullarının adı da "Yatılı İlköğretim Bölge Okulu" (YİBO) haline geldi (Arı, 2002, s. 12-13).

1993–1994 öğretim yılında 4.268 ilköğretim okulunda 2.752.202 öğrenci eğitim görmüştür. Ülkedeki Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitime geçiş için ilköğretim okulları hızla yaygınlaştırılmıştır. Bu amaçla 1994–1995 öğretim yılında 223 ilköğretim okulu ile altı YİBO açılmıştır. Ayrıca 386 ilkokul ile 91 ortaokul ilköğretime dönüştürülmüştür (MEB,1996).

1996 Yılı Bütçe Raporu'nda Milli Eğitim Bakanı Turhan Tayan'ın Yatılı Bölge İlköğretim Okulları ile ilgili görüşleri: "Zorunlu eğitimin süresinin 2000 yılına kadar 8 yıl, ondan sonra 11 yıla çıkarılması eğitimde en öncelikli konudur. Bu amaçla 1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda değişikli öngören yasa tasarısı hazırlanmıştır. 8 yıllık zorunlu eğitim uygulamasına geçebilmek için yoğun bir çalışma başlatılmıştır. Altyapının hazırlanması amacıyla ilköğretim okullarının yaygınlaştırılmasına önem ve öncelik verilmiştir. Ayrıca Olağanüstü Hal Bölgesi kapsamındaki ve mücavir illerde bulunan zorunlu öğretim çağındaki çocukların eğitim ve öğretim imkanına kavuşturulması amacıyla Yatılı Bölge İlköğretim Okulları ve Pansiyonlu Okullarda öğrenci kapasitesi artırılması yoluna gidilmektedir." şeklindedir (MEB, 1996, s. 50).

Zorunlu Eğitimin sekiz yıla çıkarılması için ön hazırlıklar planlanırken, yatılı okulların gerekliliği ve önemi de unutulmamış ve planlamaya dâhil edilmiştir. 1739 Sayılı "Milli Eğitim Temel Yasası"nda ve 222 sayılı "İlköğretim ve Eğitim Kanunu"nda; nüfusu az ve dağınık olan yerleşim birimlerinde bulunan ilköğretim çağındaki çocuklar ile maddi

olanaklardan yoksun ailelerin çocuklarına çağdaş ortamlarda eğitim vermek amacıyla yatılı ilköğretim bölge okulları (YİBO) ve pansiyonlu ilköğretim okulları (PİO) açılmaktadır (MEB, 2000, s. 53).

4306 sayılı yasa gereği sekiz yıllık zorunlu ilköğretime geçişle beraber; YİBO'lardaki öğrenci kapasitesi 0,7 kat; PİO'lardaki öğrenci kapasitesinde ise 1,9 kat artış kaydedilmiştir. Ayrıca, YİBO sayısında 0,8 kat, PİO sayısında ise 6,2 kat artış sağlanmıştır (MEB, 2000, s. 53). 1997–98 öğretim yılında kız öğrencilerin okumalarını teşvik etmek için özellikle OHAL (Olağanüstü Hal) Bölgesi ve Mücavir illerde 6 kız yatılı ilköğretim bölge okulu açılmıştır. Dördünün de 1998–99 öğretim yılında açılması planlanmıştır (TBMM, 1998, s. 72).

Kırsal kesimde okulu olmayan köy ve köy altı yerleşim birimlerinde bulunan çağ nüfusu ile yoksul ve fakir ailelerin çocuklarının ilköğretim hizmetlerine kavuşturulması amacıyla yatılı ve pansiyonlu ilköğretim okulları açılmıştır. Bu okullarda öğrenim gören çocuklar yiyecek, giyecek, barınma, ders kitabı, defter, harçlık gibi ihtiyaçları ile ders araç – gereçlerinin tamamı Millî Eğitim Bakanlığınca karşılanmaktadır. 4306 Sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yeni YİBO ve PİO'ların yapımı hızlandırılmış, ayrıca YİBO ve PİO'lardaki hizmetlerin aynı olması sebebiyle 2006 yılında PİO'ların isimleri de “Yatılı İlköğretim Bölge Okulu” olarak değiştirilmiştir (Yaman, 2011, s. 18).

YİBO ve PİO'larda nicelik ve nitelik bakımından çağın koşullarına öğrencilerin ruhsal ve fiziksel gelişmelerine uygun eğitim öğretim görek hayata ve bir üst öğrenime hazırlanması çalışmaları kararlı bir şekilde yürütülmektedir. Bunun sonucu olarak da; bu eğitim kurumlarında eğitimde kaliteyi yakalamak, öğrenci başarısını artırmak, yönetici, öğretmen ve diğer personelin niteliklerini artırmak gerekmektedir. Bu amaçla YİBO ve PİO'larda Okul Gelişim Modelinin uygulanmasına başlamıştır (MEB, 2000, s. 54).

YİBO'larda, ilköğretim okullarında mevcut olan bölümlerin yanı sıra kız erkek öğrenciler için iki ayrı binadan meydana gelen ve her odada 8'er kişinin kalabileceği duş, dinlenme odası, çamaşırhane, revir gibi bölümleri içeren yatakhane, yemekhane, mutfak ve öğretmenler için lojman bulunmaktadır (MEB, 1998, s. 18). 2004–2005 öğretim yılında; 299 Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda 47.045'i kız 95.743'ü erkek olmak üzere toplam 142.788 öğrenci öğrenim görmekte, 5.943 öğretmen görev yapmaktadır (MEB, 2005).

Yatılı Bölge Okulları'nın sosyal yararları açık olmakla beraber önemli bir maliyet yüksekliliğinin devam etmesi söz konusudur. Diğer yandan Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Türk Eğitim Sistemi'nin vazgeçilmez bir ögesi niteliğindedir. Bu nedenle hem okul alanlarını küçültücü, hem bir kısım sınırlayıcı, hem de inşaat maliyetlerini düşürücü önlemler alınarak Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının yapım programlarının ekonomiye az yük getirerek önemli miktarda geliştirilmesi zorunluluktur (Kılıç, 2001, s. 34).

Bugün okulsuz yerleşim bölgelerine hizmet verebilmek ve bu bölgelerde bulunan öğrencilere fırsat ve imkân eşitliğini sağlamak bir zorunluluk haline gelmiştir. Bu amaçları gerçekleştirebilmek için en az maliyetle, en nitelikli eğitim modelinin en kısa zamanda benimsenmesi ve uygulanması gerekmektedir. Türkiye'de eğitimi yaygınlaştırmak için okul açma, Taşınmalı eğitim yapma, uzaktan eğitimi gerçekleştirmenin yanında, Yatılı İlköğretim Bölge Okulları'nın da önemi yadsınamaz. Bu eğitim modellerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunların, bilimsel araştırmalarla ortaya konulup, çözüm önerileri geliştirilerek bu kurumlar daha iyileştirilmelidir.

Türk Eğitim Sisteminin, temel sistemlerinden biri olan İlköğretim sistemindeki sorunlar, kurumlardaki karmaşa, yasa ve yönetmeliklerdeki belirsizlik ve yetersizlik yüzünden gitgide artmaktadır. Sorunların çözümleri zorlaşmaktadır. İlköğretim ve Yatılı İlköğretim Bölge Okulları da bu ve benzeri sorunlar içindedir, ayrıca bu sorunlara bilimsel çözümler bulunması zorunludur (Kılıç, 2001, s. 43).

2.4.4. YİBO'ların Kurulmasını Gerektiren Şartlar

Okulsuz Yerleşim Birimleri; Türkiye'de ilköğretimde okullaşma oranı küçümsenmeyecek kadar iyi durumdadır. Fakat Doğu Anadolu Bölgesinin dağlık olması, ikliminin elverişsiz olması, ekonomisinin hayvancılık ve çok az da tarıma dayalı olması kırsal yerleşimin dağınık olmasına, çok sayıda köy ve mezra tipi yerleşimin oluşmasına sebep olmuştur. Bu yüzden bölgede kırsal kesimde birçok yerleşim yerinde okul ya yok ya da olduğu halde öğrenci yetersizliği nedeniyle kapalı durumdadır. Az sayıda öğrenci için okul inşa edip bir öğretmen görevlendirmek yerine merkezi yerlerde öğrencileri bir araya getirip parasız yatılı olarak eğitim vermek maliyet açısından daha uygundur.

Terör Nedeniyle Okulların Kapalı Bulunması; Türkiye'de özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde 1984 yılından itibaren başlayan terör baskısı yüzünden okulların birçoğu kapatılmış durumdadır. Bu yüzden öğrenim çağına gelmiş çocuklar okula gidememekte ve öğrenim hakkından yoksun kalmaktadır. Bu anlamda YİBO'lar terör nedeniyle kapalı olan okul öğrencileri için çok anlamlı bir alternatiftir.

Birleştirilmiş Sınıflı Öğretimden Vazgeçilmesi; Bölgede çok sayıda köy ve mezraların olması, kısıtlı olan eğitim olanaklarının daha da küçük parçalara ayrılmasına yol açmaktadır. 20 veya 30 öğrencinin bulunduğu köy veya mezraya bir öğretmen atamak, birleştirilmiş sınıflı okullarda bir sınıfta beşinci sınıfa kadar öğrencilerin hepsini bir öğretmenin okutması nedeniyle eğitim ve öğretimden istenilen verim alınamamaktadır. Üniversiteden yeni mezun olmuş, bulunduğu çevreyi tanımayan büyük şehirlerden ayrılp gelmiş bir insanın birçok olanaklardan yoksun dağ başı bir köyde tek başına eğitime katkıda bulunması pek kolay olmayacaktır. Bu açıdan YİBO'lar bu verimsizliği ortadan kaldırmak için gerekli olan bir çözümdür.

Yeterli Maddi İmkânlara Sahip Olamayan Öğrencilere Bir Olanak Sağlanması; Bölge genelinde ailelerin çok çocuklu olması, kırsal kesimdeki ekonomik üretim şeklinin fiziki güce dayanması ve ihtiyacın karşılanmasında genelde çocuklardan yararlanılması nedeniyle ayrıca eğitim için yeterli bütçe de ayrılmadığından ailelerin çocuklarını okula göndermeleri zor olmaktadır. Bu açıdan YİBO'lar içlerinde okuma istek ve arzusu olup da maddi yetersizliği olan öğrenciler için vazgeçilmez bir fırsattır. Devlet, YİBO'lar sayesinde okumak isteyen çocuklar için fırsat ve olanak eşitliğini sağladığını rahatlıkla gösterebilir.

Sekiz Yıllık Kesintisiz Eğitimin Sağlanması; Köylerde beşinci sınıfı bitiren öğrencilerin aynı yerde üst sınıflara devam etmesi imkansızdır. Çünkü bölgede her köye bir ya da ikiden fazla öğretmen atanmamaktadır. Bundan dolayı beşinci sınıfı bitiren öğrenciler 2. Kademeyi YİBO'larda okuyarak Sekiz Yıllık Kesintisiz Eğitim hakkını elde etmiş ve sonuçta ilköğretim okulu diplomasını almış olmaktadır (Erkul, 1997, s. 117-118).

2.4.5. YİBO'ya Öğrenci Kayıt Esasları

YİBO'lar 27.07.2012 tarihinde Yatılı Bölge Ortaokullarına dönüştürülmüştür. 28360 sayılı karara göre, Yatılı Bölge Ortaokuluna kayıta aşağıdaki esaslara uyulur:

1. Yatılı Bölge Ortaokulunun öğrenci alacağı bölge ve öğrenci sayısı, kayıtlar başlamadan en az bir ay önce il millî eğitim müdürü veya görevlendireceği müdür yardımcısının başkanlığında, ilçe millî eğitim müdürleri ve yatılı bölge ortaokulu müdürlerinden oluşan bir komisyon tarafından 16'ncı maddede belirtilen planlama da dikkate alınarak tespit edilir.

2. Okulu bulunmayan veya öğrenci yetersizliği nedeniyle okulu kapatılan yerleşim birimlerindeki öğrenciler ile birleştirilmiş sınıfları bulunan ilkokullarda 4. sınıfı tamamlayan ve taşınmalı ilköğretim kapsamına alınamayan mecburi ilköğretim çağındaki öğrenciler de Yatılı Bölge Ortaokullarına alınırlar. Bulduğu ilde yatılı bölge ortaokulu bulunmayan öğrenciler, kontenjanlarının bulunması durumunda diğer illerdeki Yatılı Bölge Ortaokullarına yerleştirilir.

3. Olağanüstü durumlarda ve özel durumu olan öğrencilerin kayıtları ise Millî Eğitim Müdürlüklerince belirlenen Yatılı Bölge Ortaokullarına yapılır.

2.4.6. YİBO'da Görevli Belletici Öğretmen

Yatılı öğrencilerin ders saatleri dışında eğitimleri ile ilgilenmek, etütlerde ders çalışmalarını sağlamak ve çalışmalarını sırasında karşılaştıkları güçlüklerin çözümüne yardımcı olmak üzere okulun öğretmenlerinden ya da diğer okullarda görev yapan öğretmenlerden okul müdürünün önerisi ve il/ilçe millî eğitim müdürünün onayı ile Belletici Öğretmenler görevlendirilir. Sadece kız öğrencilerinin yatılı olarak kaldığı yerlerde Belletici Öğretmenler öncelikle bayan öğretmenler arasından seçilir. (İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, 2012).

Belletici öğretmen ihtiyacı; öncelikle aynı okulda görevli istekli öğretmenler arasından, okulda istekli öğretmen bulunmaması durumunda aynı yerleşim birimindeki diğer eğitim kurumlarında görevli istekli öğretmenler arasından, her iki durumda da yeterli sayıda istekli öğretmenin bulunmaması hâlinde aynı okulda görevli durumu uygun öğretmenler arasından, kur'a ile yeterli sayıda görevlendirme yapılarak karşılanır. İhtiyaç duyulması hâlinde yerleşim biriminden uzakta bulunan Yatılı Bölge Ortaokullarının özelliği de dikkate alınarak bu okullarda görevli okul öncesi öğretmenleri de belletici öğretmen olarak görevlendirilir. (İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, 2012).

2.4.7. YİBO'nun Türk Milli Eğitim Sistemindeki Yeri

1739 sayılı Milli Eğitim Temel Yasası ile belirlenmiş olan Milli Eğitim Sistemi örgün ve yaygın eğitim olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır. (Sönmez, 2003, s. 212) Örgün Eğitim; okul öncesi, ilköğretim, ortaöğretim ve yüksek öğretim kurumlarından oluşmaktadır. Yaygın Eğitim ise; örgün eğitim yanında veya dışında düzenlenen eğitim etkinliklerinin tamamını içerir. YİBO örgün öğretim içinde bir ilköğretim kurumu olup, 6-14 yaş grubundaki çocukların sekiz yıllık kesintisiz eğitim ve öğretim faaliyetini ifade etmektedir (Erkul, 1997, s. 124).

2.4.8. Türkiye'de YİBO'ların Önemi

YİBO'lar eğitimde fırsat ve imkan eşitliğinin gerçekleşmesinin sağlanması amacıyla maddi sıkıntılar içindeki başarılı çocukların okumaya teşvik edilmesi açısından büyük öneme sahiptir. Ayrıca; Türkiye'deki eğitimdeki kalitenin artması, kaynakların etkili ve verimli kullanılması, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesindeki ekonomik ve toplumsal dengesizliklerin ortadan kaldırılabilmesi, eğitim olanaklarının her ne sebeple olursa olsun bölge insanına ulaştırılabilmesi artık bir lütuf olmaktan çok, zorunlu hale gelmiştir.

Nüfusun dağınık ve küçük birimler halinde ortaya çıktığı bölgelerde eğitime yapılan yatırımlar devlete çok yüksek bir maliyet oluşturmakta ve eğitimde istenilen kaliteye ulaşılamamaktadır. Bu nedenle buralardaki eğitim hizmetlerinin belli bir merkezde toplanması, araç-gereç ve insan kaynaklarının daha etkili kullanılması, sunulan eğitim hizmetlerindeki kalitenin artırılması bakımından sekiz yıllık kesintisiz eğitim uygulayan YİBO'ların önemini tartışmasız göstermektedir (MEB, 1997, s. 124).

2.4.9. Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Sayısal Verileri

Yatılı İlköğretim Bölge Okulları ilköğretim kurumları içerisinde azımsanamayacak sayılara ulaşmıştır. Aşağıdaki Tablo 2.2.'de ilköğretim kurumlarında ve Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki (YİBO) 2011-2012 eğitim-öğretim yılı okul, öğrenci ve öğretmen sayıları görülmektedir. Buna göre 2011-2012 eğitim-öğretim yılında, 32.108 ilköğretim kurumu içerisinde, 495 Yatılı İlköğretim Bölge Okulu (YİBO) bulunmaktadır. YİBO'larda erkek

öğrenci sayısı 112.355, bayan öğrenci sayısı 100.539 olarak toplamda 212.894 öğrenci eğitim görmektedir. Bu okullarda çalışan erkek öğretmen sayısı 7.330 iken bayan öğretmen sayısı 4.155 olarak görülmektedir. Toplamda YİBO’da çalışan öğretmen sayısı 11.485 olarak ifade edilirken, bayan öğretmenlerin sayısının erkek öğretmenlerin sayısına göre belirgin olarak düşük olduğu anlaşılmaktadır. İlköğretim kurumlarındaki derslik sayısı 344.710 olarak ifade edilirken, bunlardan 8.647’si YİBO’larda bulunmaktadır.

Tablo 2. 2. İlköğretim kurumlarında ve Yatılı İlköğretim Bölge Okulları’nda 2011-2012 Eğitim-Öğretim Yılı Okul, Öğrenci, Öğretmen ve Derslik Sayısı (Milli Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim 2011-2012)

Okul Türü	Okul/ Kurum	Toplam	Öğrenci Sayısı	
			Erkek	Bayan
İlköğretim	32 108	10 979 301	5 622 661	5 356 640
YİBO	495	212 894	112 355	100 539
Okul Türü	Derslik	Toplam	Öğretmen Sayısı	
			Erkek	Bayan
İlköğretim	344 710	515 852	238 854	276 998
YİBO	8 647	11 485	7 330	4 155

YİBO’lar Milli Eğitim tarafından önem verilen ve strateji geliştirme planlarında pek çok yönden geliştirilmesi hedeflenen kurumlardır. Aşağıdaki Tablo 2. 3’te MEB’in 2012 Mali Yılı Hedefi Göstergeleri yer almaktadır.

Tablo 2. 3. MEB 2012 Mali Yılı Performans Hedefi Göstergeleri (MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı 2012 Mali Yılı Performans Programı, 2011)

Performans Göstergeleri	Ölçü Birimi	2010	2011	2012
Eğitim-öğretime açık olan YİBO sayısı	Sayı	538	496	480
YİBO kapasitelerinin kullanılma oranı	Oran	73	60	80
Taşınmalı ilköğretim uygulamasında sıcak yemek verilen öğrenci sayısı	Sayı	596.242	663.951	658.679
Koşuş sisteminden oda sistemine geçen YİBO sayısı	Sayı	82	86	88
Hamam sisteminden kabin sistemine geçen YİBO sayısı	Sayı	88	91	94
Donatımı yapılan pansiyon sayısı	Sayı	138	97	100
Sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler için oluşturulan mekân sayısı	Sayı	2.929	2.989	3.000
Taşınmalı ilköğretimden yararlanan öğrenci sayısı	Sayı	668.338	687.054	720.909

Stratejik Hedef-6’ya göre İlköğretimde taşınmalı ilköğretim uygulamasının hizmet kalitesini arttırmak, yatılı ilköğretim bölge okullarının kullanım kapasitesini 2014 yılı sonuna kadar %90’ın üzerine çıkarmak ve burs hizmetlerinden yararlanan öğrenci sayısını her yıl %5 oranında arttırmak hedeflenmiştir. 2012 Performans Hedefi-3’e göre taşınmalı ilköğretim uygulamasının hizmet kalitesini arttırmak, yatılı ilköğretim bölge okullarının fiziki kapasitesini, teknolojik alt yapısını ve donanımını geliştirmek, kullanım kapasitesini 2012 yılı sonuna kadar %80’in üzerine çıkarmak hedeflenmiştir.

Taşınmalı İlköğretim Uygulaması kapsamında 2011 yılında 719.000 öğrenci taşınmalı kapsamında taşınmış olup, 690.000 öğrenciye öğle yemeği verilmiş, 2012 yılında ise 720.909 öğrenci Taşınmalı İlköğretim Uygulaması kapsamında taşınması ve 658.679 öğrenciye sıcak yemek verilmesi planlanmıştır. Taşınmalı İlköğretim Uygulaması kapsamında 2011 yılında 687.054 öğrenci taşınmalı kapsamında taşınmış, 663.951 öğrenciye sıcak öğle yemeği verilmiş, 2012 yılında ise 720.909 öğrenci Taşınmalı İlköğretim Uygulaması kapsamına alınacak ve 658.679 öğrenciye sıcak yemek verilmesi planlanmıştır. 2010-2011 Eğitim-Öğretim yılında toplam 135.949 öğrenci yatılı olarak öğrenim görmüştür. 2011-2012 Eğitim - Öğretim yılında ise yatılı öğrenci sayısı 120.000 civarında olacağı tahmin edilmiştir. Pansiyon kapasitelerinin günümüz koşullarına uygun hale getirilmesi için çalışmalar devam edeceği ve YİBO’ların donatım ödenekleriyle destekleneceği ifade edilmiştir (MEB, Strateji Geliştirme Başkanlığı, 2012, s. 26).

2.4.10. Türkiye’de Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları

Türkiye’ de ilköğretim; normal, taşımali, birleştirilmiş ve yatılı şekillerde yapılmaktadır. Bu şekillerin ortaya çıkmasında Türkiye’nin geniş yüzölçümüne sahip bir ülke olması önemli bir etkidir. Türkiye’de nüfusun dağılımı dağınık olup nüfusun önemli bir bölümü köy, mezra, oba, kom ve yayla gibi yerleşim yerlerinde oturmaktadır.

YİBO’ların öğrencilerin sağlık, beslenme ve temizlik alışkanlıklarından, kıyafetlerinin sağlıklı ve düzenli olmasına kadar öğrenciyi pek çok konuda olumlu yönde geliştirmek ve öğrencilerin günlük sorunlara duyarlı, bilinçli vatandaşlar olmalarını sağlamak gibi önemli görevleri bulunmaktadır (Arı, 2002, s. 119). Bu önemli görevlerinin yanında YİBO’ların kendi içinde bazı sorunları mevcuttur. Bunlar; eğitimin niteliğine ve toplumun okula bakış açısına ilişkin sorunlar, personel, yönetici ve öğrenci-veli sorunları, okulun ekonomik ve fiziksel koşullarına ilişkin hizmetlerin yetersizliği sorunlarıdır.

Eğitimin niteliğine ilişkin sorunlar genellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesindeki okullarda görülmektedir. Kız öğrencilerin sayısının azlığı, kız öğrencilerin ikinci kademeye devam etmemeleri, taşımali sistemden YİBO’lara öğrenci aktarılması bu boyuttaki sorunları oluşturmaktadır. İkinci bir sorun; norm kadro uygulaması nedeniyle Resim, Müzik, Beden Eğitimi, Rehberlik gibi branşlarda öğretmen sıkıntısı görülmektedir. İş yükünün fazla olması nedeniyle yardımcı personel sayısı da yeterli değildir. Doğu ve Güneydoğu Anadolu da öğretmen dolaşımının çok fazla olması eğitim öğretimin verimini düşürmektedir.

Diğer bir sorun ise; sosyo-ekonomik düzeyi düşük olan bölgelerde, kız çocuklarının YİBO’lara gönderilmemesi ya da çok az sayıda gönderilmesidir. Ayrıca; ülkedeki YİBO’ların birçoğunun alt yapıları yetersiz, sınıf mevcutları kalabalık ve sayı ve kapasiteleri de yetersizdir. Birçok okulda spor salonu, çok amaçlı salon bulunmamaktadır. Bunun yanında çocukların yaşları küçük olduğu ve büyük öğrencilerin küçük öğrencileri ezeceği düşünüldüğü için çocuklar velileri tarafından bu okullara gönderilmek istenmemektedir (MEB, 2002, s. 20-27).

Türk Eğitim Sistemi içinde önemli bir yere sahip olan YİBO’ların kendi içindeki bütün bu sorunlarının yanında sağlık, beslenme, hijyen ve kişisel bakım gibi sorunlar diğer önemli sorunları oluşturmaktadır. Çünkü okul genellikle çocukların korunaklı yuvalarından çıkıp toplum içine girdikleri ilk yerdir. Bu durumun yaratacağı ruhsal ve sosyal sorunlar için çocuk desteklenmelidir. Çocukluk dönemi sağlık alışkanlıklarının geliştirilmesi için de uygun bir dönemdir. Sağlıklı bilgi, tutum ve davranışları geliştiren öğrenciler çevrelerindeki bireyler için de eğitici olabilmektedir. Bu da okullarda yaşanan sağlık, beslenme, hijyen ve kişisel bakım sorunlarının diğer sorunlardan daha da önemli olduğunu ortaya koymaktadır (Şahin, 2000, s. 40).

YİBO’lara ait somut bir yönetmeliğin bulunmaması ve yazılı metin eksikliği, YİBO’ların teknolojik gelişmeleri yakından takip edememesi, iş gören kimselerin nicelik ve nitelik bakımından yetersizliği, deneyimli öğretmenlerden ziyade aday öğretmenlerin bu okullara atanması, üst makamlardan okula ayrılan ödeneğin geç gönderilmesi, eğitim ve öğretimi kolaylaştıracak eğitim yardımcı malzeme yetersizliği, bu okulların bulunduğu çevrenin il ve ilçe yöneticilerinin yeterince destek olmaması, öğretmenlerin sayısal ve mesleki bilgi bakımından yeterli seviyede olmaması, yöneticilerin aldığı kararlar ve uygulamalarıyla deneyimsiz olduklarının ön plana çıkması, okul binasının ısıtma, aydınlatma gibi fiziki yetersizlikleri, yönetimde bulunan kişilerin yetki devri yapmaktan kaçınması, YİBO personeline verilen ücret politikasında bulunan dengesizlikler, YİBO’ların eğitim teknolojileri konusunda çağın yeniliklerini takip etmede yaşadığı güçlükler ve YİBO’larda mevcut okul yönetimini geliştirmede bilimsel çalışma yapılmaması, bu yönde yapılacak çalışmaların bir külfet gibi görülmesi gibi yetersizlikler görülmektedir (Erkul,1997, s. 116-117).

2.4.11. Yatılı İlköğretim Bölge Okulları İle İlgili Araştırmalar

Yozgat (1990), “İlköğretim Okullarında (İlköğretim Okulu ve Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında) Öğrencilerin Psiko-Sosyal Problemlerinin Araştırılması” konulu çalışmasında bu okullardaki öğrencilerin psikolojik ve sosyolojik problemlerinin tespit edilmeye çalışılmış ve önerilerde bulunulmuştur. Öğrencilerin psiko-sosyal problemleri 6 alt bölüm halinde incelenmiştir. Sonuçta, öğrencilerin hem ilköğretim birinci kademe hem de ikinci kademenin bir arada bulduklarından bu okulların personel ihtiyaçlarının giderilmesi ve eğitim uzmanlarının verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Öğrenci sayısının çokluğu ve öğretim süresinin uzunluğu okul psikoloğu ihtiyacını gerektirdiğini, öğrencilerin rehberlik ihtiyaçlarının giderilmesi yönünde Rehberlik ve Araştırma Merkezi yetkililerinin bu okullarla daha sıkı bir işbirliği yapması ve daha çok ilgilenmeleri önerilmiştir.

Sönmez’in (2000) “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Varlığının Velilerin Çocuklarını Okula Göndermeleri Üzerindeki Etkisi” adlı araştırmasında; velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okullarını tercih nedenleri araştırılmaya çalışılmıştır. Buna göre, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının varlığı ile velilerin, çocuklarını okula göndermeleri arasında önemli bir ilişkinin varlığı ortaya çıkmaktadır. Bu araştırmanın sonuçlarına göre, velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okullarını tercih etmelerinin çeşitli nedenleri olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu nedenlerden bazıları ise şöyledir: Köylerinde okul bulunmaması, çocukların tüm ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanması, YİBO’ların daha kaliteli bir eğitim vermesi, YİBO’lardaki öğrencilerin daha başarılı olmaları, köy okullarına öğretmen gelmemesi olarak tanımlanmıştır. Ayrıca YİBO’ların daha disiplinli olması ve çok çeşitli imkânlarla sahip olması, YİBO öğrencisinin daha çok sorumluluk taşıması ve üst öğrenim kurumlarına daha çok devam etmeleri gibi nedenler, velilerin yatılı okulu tercih etmelerinde etkili olmuştur denilmektedir. Ek olarak kız öğrencilerin okula devamının sağlanması içinde yatılı okulların varlığının oldukça önemli olduğu velilerin beyanından anlaşılıyor denilmektedir. Yine YİBO’ların kuruluş amacı velilerin çoğu tarafından bilinmekte ve YİBO’ların çevreye de oldukça önemli katkıları olduğu veliler tarafından ifade edilmektedir.

Arı’nın (2000) Uşak ilinde yaptığı bir araştırmada ilişkiisel tarama modeli ile yapılmıştır. Araştırmanın verilerini toplamak amacıyla biri öğretmenlere, biri öğrencilere olmak üzere iki anket uygulanmıştır. Araştırmanın evrenini, Uşak ili ve merkez ilçelerindeki 159 ilköğretim okulu ile bu okullardaki 42.252 öğrenci ve 1.062’si sınıf, 685’i branş olan toplam 1.747 öğretmen oluşturmaktadır. Örneklem olarak belirlenen okulların seçiminde aynı yerleşim biriminde bulunan normal ilköğretim, taşınmalı ilköğretim ve yatılı ilköğretim bölge okulu olma şartı aranmıştır. Bu şartlara uyan Banaz ve Esmem ilçelerindeki okullar uyduğundan çalışma bu ilçelerde yapılmıştır. Örneklemi; 3 normal ilköğretim, 3 taşınmalı ilköğretim, 3 yatılı ilköğretim bölge okulu olmak üzere toplam 9 okul; bu okullarda görev yapan 115 öğretmen; 264 kız ve 272 erkek toplam 536 öğrenci oluşturmaktadır. Buna göre çalışmanın amacı ise; Türkiye’de normal, taşınmalı ve yatılı uygulama olarak üç şekilde ortaya çıkan sekiz yıllık ilköğretim uygulamalarını, bu okullardaki öğretmen ve öğrenci görüşlerine dayalı olarak değerlendirmektir. Bu amaç doğrultusunda çalışmasını gerçekleştiren araştırmacı, elde ettiği bulgulara bakarak, sonuç ve öneriler oluşturmuştur. Elde edilen bu sonuçlardan bahsedilmiştir. Sonuçlara göre; aile özlemi, sınırlılık, isteksizlik gibi ruhsal rahatsızlıklar en çok YİBO öğrencilerinde gözlenmiştir. Öğretmenler en çok taşınmalı ve YİBO öğrencilerini derse motive etmekte güçlük çekmektedirler. Okullarda en çok arkadaşına sahip olanlar yatılı öğrenciler, en az arkadaşına sahip olanlar ise taşınmalı öğrencilerdir. Ev ödevlerini yapmakta – vaktin kalmaması, yorgunluk, isteksizlik gibi- nedenlerden dolayı en çok zorluk çeken öğrenciler taşınmalı öğrencilerdir. Okul başarısının iyi olduğunu belirten öğrencilerde en yüksek oran normal ilköğretimde en düşük oran ise YİBO’dadır. Öğrenciler tarafından en fazla tercih edilen ilköğretim uygulaması “Normal İlköğretim Okulları”dır. Taşınmalı ilköğretim kendi öğrencileri ve diğer okul öğrencileri tarafından en az tercih edilen okul iken, YİBO’lar ise sadece kendi öğrencileri tarafından en fazla tercih edilen okullardır. Sabah ilk

derste rahatsızlık hissedenden öğrencilerin oranı, evlerinin okula uzaklığının artmasına bağlı olarak artmaktadır. Ev okul arası uzaklığın 5 km. üzerine çıkmasıyla, okulda kendilerini mutlu hissedenden öğrencilerin oranında büyük bir düşüş vardır. Öğrencilerin okuldaki durumuyla en fazla ilgilenen öğrenci velilerinde en yüksek oran, baba mesleği memur olanlarda, en düşük oran ise baba mesleği çiftçi olanlardadır.

Yetim (2001), “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Mevcut Durumu ve Öğrenci Hizmetleri Yönetimi” adlı araştırmasında, Türkiye genelinde var olan 182 YİBO’da bugünkü durumun ne olduğu ve okul müdürlerine göre öğretim ortamları, bütçe durumu ve öğrenci hizmetlerinin ne durumda olduğu araştırılmıştır. Araştırmada örneklem alınmamıştır. Araştırmada evrenin % 80,7'sine ulaşılmıştır. Araştırmada, YİBO'larda görev yapan okul müdürlerinin % 51.0'nun vekil durumda olduğu, YİBO'ların % 46'sında rehber öğretmen bulunmadığı, YİBO'ların % 95.9'nda öğretmen açığının olduğu, pansiyon kapasitelerinin % 88.2'sinin dolu olduğu, pansiyonda kalan öğrencilerin % 22.2'sini kızların, % 77.8'ini erkeklerin oluşturduğu saptanmıştır. Elde edilen bulgulara bakıldığında; müdür görüşlerine göre, YİBO'larda görevli eğitimci olmayan personelin eksik olduğu saptanmıştır. En fazla ihtiyaç duyulan personel; sağlık elemanı, teknik eleman ve aşçı olarak sıralanmaktadır. Müdür görüşlerine göre, YİBO'ların fiziksel ortam ve araç-gereç sayısı bakımından yetersiz olduğu, ana sınıfının %88,4'ünde, özel alt ve üst sınıfların %98,6'sında olmadığı saptanmıştır. YİBO müdürlerinin içinde eğitim yönetimi alanından gelen yöneticilerin sayısının %2,8 olduğu görülmektedir. Bu da müdürlerin mevcut durumu yanlış anlamalarına veya yanlış kararlar vermelerine yol açabilir denilmektedir. Ayrıca YİBO müdürleri, okullarında var olan birtakım sorunları üstlerine bildirmemekte yani ört bas etmekte ve okulun sahip olduğu imkânları yine üstlerinin baskısı ile başka şahıs ve kurumların çıkarları doğrultusunda kullandırmaktadır denilmektedir. Bunun yanında YİBO'ların halkın gözündeki görüntüsü pek hoş değildir. Bunun nedeni ise, il ve ilçe milli eğitim müdürleri bu okulları yoksul ve kimsesiz öğrencilerin gittiği okullar olarak görmekte ve kendi çocuklarını bu okullara göndermemekte, bu da öğrenci velilerinin yatılı okullar hakkındaki görüş ve düşüncelerini olumsuz etkilemektedir. YİBO'ların yapımında daha çok kalkınmada öncelikli yörelere okul inşası planlanmakla birlikte, bu plana uyulmadığı çeşitli politik ve siyasi baskılar sonucunda ihtiyaç fazlası illerde inşa edildiği görülmektedir. Bir de kızlar için özel YİBO'lar kurulmasına rağmen hiçbir YİBO'da bayan yönetici görev yapmamaktadır. Ayrıca öğrencilere verilen giyim, harçlık, kırtasiye ve gıda yardımı yetersizdir denilmektedir. Araştırma bulgularına dayanılarak YİBO'ların eğitimci ve eğitimci olmayan personel ihtiyaçlarının giderilmesi, eğitim ortamlarının zenginleştirilmesi YİBO'ları daha çekici hale getirmek için okul çevre ilişkilerini artırıcı çalışmalar yapılması önerilmiştir.

Yener'in (2001) İstanbul iline bağlı merkez ve merkez ilçelerindeki kamu ve özel ilköğretim okullarında yaptığı araştırmanın konusu, “Sekiz Yıllık İlköğretim Okullarında Yaşanan Sorunlara İlişkin Öğretmen ve Yönetici Görüşleri”dir. Yapılan araştırmanın amacı ise; Türkiye’de zorunlu eğitimin sekiz yıla çıkarılması ile okul yöneticilerinin en çok hangi sorunlarla karşılaştığı ve bu sorunları hangi düzeyde yaşadıkları, araştırmada tespit edilerek ilgililere veri sunulması amaçlanmıştır. Buna göre araştırmanın sonuçları elde edilmiştir. Araştırmaya katılan yöneticilerin yarısı rehberlik servislerinin eksik ya da yetersiz olduğu görüşündedir. Araştırmaya katılan yöneticilerin büyük çoğunluğu, ders araçlarının oldukça yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca fiziki mekân (sınıf, kütüphane, laboratuvar, spor salonu vs.) eksikliklerinin çok fazla hissedildiğini ve bununda öğrenciyi ezberci sisteme mecbur ettiğini belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan yöneticilerin yarıya yakını yardımcı personele ihtiyaç olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan yöneticilerin büyük çoğunluğu alan dışından sınıf öğretmeni olarak atanan öğretmenlerin problem yarattıkları görüşündeler.

Kılıç (2001), yaptığı araştırmada ilköğretim ve yatılı ilköğretim bölge okullarının toplumsal amaçlara ulaşabilme düzeylerini karşılaştırmıştır. Araştırma Erzurum’da bulunan ve seçkisiz örnekleme yöntemi ile seçilen altı ilköğretim okulu ve altı yatılı ilköğretim bölge

okulunda yapılmış, araştırma verileri 262 öğretmen ve 803 öğrenciden toplanmıştır. Sonuç olarak ilköğretim okullarının toplumsal fonksiyonlarını gerçekleştirme düzeyleri açısından normal eğitim veren ilköğretim okulları lehine önemli farklılıklar gözlenmiştir.

Arı'nın (2002) Türkiye'de normal, taşınmalı ve yatılı olmak üzere üç uygulama şeklinde ortaya çıkan sekiz yıllık ilköğretim uygulamalarını, bu okullardaki öğretmen ve öğrencilerin görüşlerine dayalı olarak değerlendirmek amacı ile yaptığı araştırma Uşak İli merkez ve ilçelerindeki 3 normal ilköğretim, 3 taşınmalı ilköğretim, 3 YİBO olmak üzere 9 okul ile bu okullarda görev yapan 115 öğretmen ve bu 536 öğrenciyle gerçekleştirilmiştir. Araştırma ilişkisel tarama modeliyle yapılmıştır. Araştırmada öğretmenlerin okulların fiziksel imkânları (sınıf, kütüphane, laboratuvar, revir vs.) öğretim için yetersiz buldukları; YİBO ve Taşınmalı İlköğretim Okullarında görev yapmayı istemedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmaya göre öğretmenlerin, YİBO öğrencilerinde en sık gözlediği ruhsal rahatsızlıklar aile özlemi, isteksizlik, sinirlilik davranışlarıdır. Araştırma bulguları öğrencilerin çok büyük bir bölümünün normal ilköğretim okullarında öğrenim görmeyi tercih ettiğini göstermektedir. Araştırmada ayrıca YİBO'ları tercih eden öğrencilerin oranında, sınıf seviyesi düştükçe büyük bir düşüş olduğu, normal ilköğretim okullarında öğretmenlerin öğrencileri sabah veya öğleden sonra derse motive etmede yaşadıkları zorlukta fark bulunmazken, öğretmenlerin taşınan öğrencileri, özellikle de yatılı öğrencileri öğleden sonra derse motive etmekte zorluk çekme oranının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Normal ilköğretim okulunda okuma imkanı olmayan öğrencilerin mümkünse Taşınmalı eğitime tabi tutulması gerektiği ve en son çare olarak YİBO'lara alınması gerektiği ifade edilmiştir.

Bostan'nın (2005), Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında toplam kalite yönetiminin ne durumda olduğunu belirlemek amacı ile yaptığı araştırmasında Tunceli ve Elazığ illerinde bulunan 15 Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda, 2003–2004 eğitim-öğretim yılında görev yapan 162 öğretmen ve 40 yönetici olmak üzere toplam 202 kişiye ulaşılmıştır. Veri toplama aracı olarak anketin kullanıldığı araştırma sonucunda YİBO'ların Fiziksel Yapısının Eğitim amaçlarına uygun olmadığı konusunda yönetici ve öğretmenlerin birbirine paralel görüş belirttikleri görülmüştür. Yönetici ve öğretmenler YİBO'ların okul tesislerini çoğunlukla beğenmediklerini, okul binalarının kısmen bakımlı tutulduğunu, okuldaki fiziksel donanım ve ekipmanların çoğunlukla yeterli olmadığını, bu yerlerin sosyal faaliyetler için gerekli imkan ve şartlara sahip olmadığını belirtmişlerdir. Araştırmaya göre YİBO müdürlerinin özellikle öğretmen ve destek personel eksikliğinden rahatsız oldukları, YİBO'lardaki eğitimin niteliğini ve öğretim etkinliğini geliştirmeye yönelik yapılan çalışmaların eğitim amaçlarına yeterince uygun olmadığını ve öğretmenlerin öğrenci memnuniyetinin öğretmenler tarafından önemsenmediğini düşündükleri saptanmıştır.

Özkaya (2006) tarafından, “Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ve İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Tükenmişlik Düzeylerinin Öğretmen Görüşleri Açısından Karşılaştırılması” adlı araştırma yapılmıştır. Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında ve normal ilköğretim okullarında çalışan öğretmenlerin tükenmişlik düzeyleri incelenmiştir. Araştırma tarama modeli ile yapılmış olup, çalışma evrenini Çanakkale İlinde bulunan Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında ve normal ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenler oluşturmuştur. Araştırma verileri, araştırmacı tarafından geliştirilen bir kişisel bilgi formu ve Maslach Tükenmişlik Envanteri'nin 229 öğretmene uygulanması sonucu elde edilmiştir. Araştırma sonucunda her iki okul türünde de öğretmenlerin düşük kişisel başarı hissi yaşamadıkları, Yatılı İlköğretim Bölge Okulu öğretmenlerinin, ilköğretim okulunda görev yapan öğretmenler göre daha çok duyarsızlaşma yaşadığı, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında çalışan sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre daha fazla duygusal tükenme yaşadıkları bulgularına ulaşılmıştır.

Kefeli'nin (2005) “İlköğretim Uygulamalarının Değerlendirilmesi (Normal, Yatılı ve Taşınmalı İlköğretim Okullarının Karşılaştırılması)” adlı araştırmasını ilişkisel tarama modeli ile yapmıştır. Araştırmanın amacı; Bolu ili Mudurnu ilçesinde var olan ilköğretim

uygulamalarını (normal, yatılı, taşımali) sahip olunan insan ve madde kaynakları ile uygulamada karşılaşılan güçlükler açısından: öğretmen ve öğrenci görüşlerine dayalı olarak değerlendirmek, bu araştırmanın amacını oluşturmaktadır. Bu araştırmanın evrenini 2004–2005 eğitim-öğretim yılında, Bolu ilinin Mudurnu ilçesindeki 8 yıllık ilköğretim uygulamasına giren normal, yatılı ve taşımali ilköğretim okullarının öğretmen ve öğrencileri oluşturmaktadır. Sonuçlara göre, normal ilköğretim okullarında, öğretmenlerin öğrencileri derse motive etmekte çektikleri zorluk, sabah derslerine göre öğleden sonraki derslerde daha fazla iken; Taşımali ilköğretim ve özellikle de YİBO öğrencilerinde öğleden sonra derse motive etmekte çekilen zorluk, sabah derslerinden daha yüksektir. Okuldayken (günün genelinde) rahatsızlık hisseden öğrencilerde en yüksek oran YİBO, ikinci Taşımali ilköğretim ve en düşük de Normal ilköğretimdedir. Okuldayken en fazla hissedilen rahatsızlık türü baş ağrısı olup, öğrencilerde görülen en yüksek oran YİBO, ikinci Taşımali ilköğretim ve en düşük de Normal ilköğretimdedir. Öğrencilere göre sınıftaki başarı durumları çok iyi-iyi olanlar; Normal ilköğretim öğrencilerinde en yüksek, YİBO öğrencilerinde en düşük orandadır. Normal ilköğretimdeki öğrenciler en fazla yine kendi okullarını, Taşımali eğitimdeki öğrenciler YİBO’yu, YİBO öğrencileri Taşımali eğitimi tercih etmişlerdir. Okulun dershanelerini en fazla rahat bulan öğrenciler sırasıyla; YİBO, Taşımali ve Normal ilköğretim Okulu öğrencileridir. Okuldayken kendini en fazla mutlu hisseden öğrenciler sırasıyla; Normal, Taşımali ve YİBO öğrencileridir.

Özgündüz (2006), “Yatılı ilköğretim Bölge Okullarındaki Öğrenci Velilerinin Ders Dışı Etkinliklere Yaklaşımları” adlı araştırmasını Ankara ilinde yapmıştır. Yatılı ilköğretim Bölge Okullarında bulunan öğrenci velilerinin ders dışı etkinliklere karşı tutumlarını incelemek amacı ile 2005–2006 Eğitim- Öğretim yılı içerisinde Ankara ilinde bulunan üç Yatılı ilköğretim Bölge Okulunda okuyan ikinci kademe (6, 7 ve 8. sınıf) öğrencilerinin velilerine ulaşmıştır. Araştırma verileri araştırmacı tarafından geliştirilen 25 maddelik anket ile elde edilmiş ve araştırmada sonucunda velilerin sadece %25.89’ unun spor ile uğraşmalarına rağmen %75’ inin çocuklarının sporcu olmasını istedikleri görülmüştür. Veliler okullarda kurulan futbol ve voleybol takımlarına önem verirken, sosyal etkinlik olarak bando ve tiyatroyu tercih etmişlerdir. Velilerin %78.57 lik kısmı çocuklarının okul takımı ve sosyal etkinliklere girmesine izin verirken velilerin %46.46 sı çocuklarının okul takımlarından herhangi birine girdiğinde, %59.82’ side çocuklarının sosyal etkinliklere katıldıklarında ders başarısını etkilemeyeceği yönünde görüş bildirmiştir. Yapılan çalışma sonucunda, velilerin bir kısmı okuldaki spor malzemelerinin yeterli olduğunu düşünmekte, çoğunluk ise bu malzemeler hakkında bilgi sahibi olmadıklarını söylemektedir. Velilere okulda bulunan malzemeler ve bu malzemelerin kullanıldığı faaliyetler hakkında yeterli bilgi sunulmadığı anlaşılmaktadır. Veliler, beden eğitimi ve ders dışı çalışmalarda kendilerinin ve öğrencilerin önemli bir rol oynamadığını, bu çalışmaların daha verimli olabilmesi için idarenin ve öğretmenin tutumunun etkili olacağını bildirmişlerdir. Ayrıca velilerin çocuklarının sosyal etkinliklere girmelerini, okul takımına girmesinden daha çok istediği saptanmıştır.

Yavaşkarataş (2006) “Yatılı ilköğretim Bölge Okullarında Okuyan Öğrencilerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıkları” adlı araştırmasını Bingöl’de yapmıştır. Araştırmasında Yatılı ilköğretim Bölge Okullarında okuyan öğrencilerin boş zamanlarını nasıl değerlendirdiklerini araştırmıştır. Araştırma verileri Bingöl İli sınırları içerisinde bulunan dört YİBO’ da öğrenim gören 1.074 öğrenciden anket kullanılarak elde edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre; öğrencilerin % 64’ü boş zamanını değerlendirdiğini düşünmektedir. Boş zamanını değerlendiremediklerini belirten öğrencilerin en önemli neden olarak derslerin yoğunluğunu gösterdiklerini saptanmıştır. Öğrencilerin okullarında en fazla spor, en az koro etkinlikleriyle uğraştıkları belirlenirken, öğrencilerin % 58’inin okullarındaki boş zaman etkinliklerinin yeterli; % 42’sinin ise yetersiz olduğunu düşündüğü görülmüştür. Boş zamanları değerlendirme etkinliklerinin derslerini olumlu etkilediğini belirten öğrenciler, kendine güven duygularının arttığını; olumsuz düşünenler ise kendilerini yorgun

hissettiklerini ve ders çalışma zamanlarının kalmadığını belirtmişlerdir. Öğrencilerin okullarında düzenlenmesini en çok istediği etkinlik, bilgisayar kursu olmuştur.

Gülbeyaz (2006), Yatılı ilköğretim Bölge Okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin örgütsel stres kaynaklarını belirlemek amacı ile Kayseri ilinde bulunan okulların yönetici ve öğretmenlerini kapsayan bir alan araştırması yapmış, veriler 32 yönetici ve 116 öğretmenden toplanmıştır. Araştırma sonucunda okul yöneticilerinin Etik Kaygılar, İnsan Unsuru ve Bürokrasi nedeniyle çok yoğun, Yönetim Zorlukları, Karar ve Çalışma Ortamı boyutlarında ise daha az örgütsel stres yaşadıkları belirlenmiştir. Araştırmada öğretmenlerin orta düzeyde yaşadıkları saptanan örgütsel stresin kaynakları ise mesleki görünüm, örgütün olanakları ve öğrencilerin davranışlarıdır. Elde edilen bulgulara göre YİBO’larda görev yapan öğretmenlerin yöneticilerin tutum ve davranışları ile denetleme biçimleriyle ilgili olarak yaşadıkları stres ise daha azdır. Mesleki Görünüm boyutunun en fazla stres yaratan boyut olarak öne çıkması, ciddiyetle ele alınması gerektiği ifade edilmiştir. Bu boyuta ilişkin stres algısını azaltabilmek için öncelikle YİBO ve PİO’larda görev yapan personelin ekonomik sorunlarla yüz yüze gelmemeleri, ders ve belleticilik ücretlerinin diğer okullara göre daha cazip hale getirilmesinin sağlanması gerektiği önerilmiştir.

Gündüz’ün (2006) Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında görev yapan yönetici ve öğretmenlerin tükenmişlik düzeylerine ilişkin algılarının nasıl olduğunu belirlemek amacıyla yaptığı araştırma Diyarbakır ilinde gerçekleştirmiştir. Verilerin toplanmasında Kişisel Bilgi Formu ve Maslach Tükenmişlik Envanteri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda; yöneticilerin %31.9’unun “duygusal tükenme” boyutunda düşük düzeyde, %23.4’ünün orta düzeyde, % 44.7’sinin yüksek düzeyde tükenmişlik yaşadıkları saptanmıştır. “Duyarsızlaşma” boyutunda yöneticilerin % 21.3’ünün düşük, % 42.6’sının orta, % 36.2’sinin yüksek düzeyde; “kişisel başarı” boyutunda ise % 31.9’unun düşük, %23.4’ünün orta, % 44.7’sinin de yüksek düzeyde tükenmişlik yaşadıkları saptanmıştır. Araştırma sonuçları Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında görev yapan öğretmenlerin % 27.6’sının “duygusal tükenme” boyutunda düşük, % 38.1’inin orta, % 34.3’ünün yüksek düzeyde; “duyarsızlaşma” boyutunda % 31.4’ünün düşük, % 31.4’ünün orta, %37.1’inin yüksek düzeyde tükenmişlik yaşadıkları belirlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin %40.0’ ı “kişisel başarı” boyutunda yüksek düzeyde tükenmişlik yaşadığı belirtilmiştir.

Çılğın (2007), Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında yatılı ve gündüzlü öğrenci ve velilerinin, ders dışı etkinliklere yaklaşımlarını incelediği araştırma 2006–2007 eğitim öğretim yılında Hakkâri ili Şemdinli Güzelkonak Yatılı İlköğretim Bölge Okulu’nda ders dışı etkinliklere katılan 46 öğrenci ve 42 öğrenci velisi ile yapılmıştır. Araştırmaya sonuçlarına göre; velilerin büyük bir çoğunluğu etkinliklere katılmanın ders başarısını olumsuz etkileyeceğini düşünmekte iken öğrenciler bunun tersi yönde görüş bildirmiştir. Veliler ve öğrenciler, beden eğitimi dersi ve ders dışı etkinliklerin daha etkili olabilmesini okul idaresine ve öğretmenin bilgisine bağlamış, veliler ve öğrenciler, beden eğitimi dersi ve ders dışı etkinliklerinde kullanılan malzeme ve tesisi yetersiz bulmuşlardır. Öğrenciler ileride cinsiyet ayrımı yapmadan çocuklarının ders dışı etkinliklere katılmasına izin vereceklerini söylerken velilerin bu konuda daha tutucu olduğu görülmüştür. Veliler ve öğrenciler beden eğitimi ders saatlerinin iki saat olması gerektiğini belirtmişlerdir.

Ö. Kardeş (2007), “Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Yöneticilerinin Yönetim Süreçlerinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Bu Sorunların Olası Çözümlerine İlişkin Görüşleri” adlı araştırmasında nitel çalışmıştır. Araştırmanın amacı, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında yönetimin; problem çözme ve karar verme, planlama, örgütlenme, iletişim, eşgüdümleme, denetim ve değerlendirme süreçlerinin uygulanmasında karşılaşılan sorunları ve bu sorunlara ilişkin çözüm önerilerini ortaya koymaktır. Görüşme tekniğine uygun olarak hazırlanan 32 soru araştırmaya katılan YİBO yöneticilerine yöneltilmiştir. Sonuçlara göre YİBO’ların 24 saat açık olması problemlerin çok olmasına yol açmaktadır. YİBO velilerinin bilinçli olmadığı, öğrencilerin aile özlemi çekmesi ve okula uyumlarının güçleştiğini, ilk üç sınıfta

okuyan öğrencilerin öz bakım becerilerinin yetersiz olduğunu ifade etmiştir. YİBO öğrencilerinin isteksiz olduğunu, YİBO yerleşim dışı olduğu için ulaşım sorunu olması ve sosyal uyum becerilerini olumsuzlaştırdığını belirtmiştir. YİBO’da teknik ve sağlık personelinin eksik olduğunu, spor salonu, lojman binası, araç gereç ve donanım konusunda eksiklik yaşandığı tespit edilmiştir. Yöneticinin hizmet alımı ve ihalelerin vaktinin büyük bölümünü aldığını, yeni başlayan öğretmenlerin uyum problemi yaşadıkları sonuçlarına varmıştır. YİBO yöneticileri kendilerini bu problemlerin çözümünde, karar verme, planlama, örgütlenme, iletişim, eşgüdümleme, denetim ve değerlendirme süreçlerinde etkili görmektedir. Etkili YİBO yöneticisinin iletişim becerisi iyi, mevzuata hakim, fedakar, yapıcı, hoşgörülü, çocukları seven, eşitçi, tarafsız, lider özelliklerini taşımalıdır. Ayrıca ileri görüşlü, iyi bir planlamacı, risk alabilen, mesleğini seven, sivil toplum örgütleri ve üst kurumlarla iyi ilişkiler kuran, giyimi ve davranışlarıyla model olmalıdır.

Altınsoy (2008), “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki Yatılı Ve Gündüzlü Öğrencilerin Kişisel Bakımlarına İlişkin Uygulamaları” adlı çalışmasını Bolu ili Kıbrısçık İlçesindeki YİBO’da yatılı ve gündüzlü öğrencilerin kişisel bakımlarına ilişkin uygulamaları saptamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. 108 yatılı 82 gündüzlü toplam 190 öğrencinin katılımıyla, araştırmacı tarafından geliştirilen anket uygulanarak yapılmıştır. Araştırma sonucuna göre; yatılıların ayak kokusu şikâyetinin gündüzlülere göre daha fazla olduğu saptanmış, Yatılı kızlardaki kepeklenme sıklığının gündüzlü kızlara göre daha fazla olduğu belirlenmiş, Gündüzlü öğrencilerin yatılı öğrencilere göre iç çamaşırlarını daha sık değiştirdikleri tespit edilmiştir. Gündüzlü öğrencilerin yatılılara göre ellerini ve yüzünü yıkarken su ve sabunu, sabun çeşidi olarak da sıvı sabunu daha fazla tercih ettikleri belirlenmiştir. Yatılı kızların gündüzlü kızlara, gündüzlü erkeklerinde yatılı erkeklere göre dişlerini her yemekten sonra daha sık fırçaladıkları, tüm öğrencilerin çoğunun diş ipi kullanmadığı ve diş ağrıda diş hekimine gittiği saptanmıştır. Yatılı ve gündüzlü öğrencilerin kişisel bakım uygulamalarının benzer özelliklerde olduğu, öğrenim türünün kişisel bakım uygulamaları üzerinde önemli bir etkisinin olmadığı saptanmıştır.

Damğa’nın (2008) “YİBO ve Taşımali İlköğretim Okullarında Yeni İlköğretim Programının Uygulanabilirliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi” adlı çalışmasını 2006–2007 öğretim yılı bahar döneminde Çanakkale il merkezi, ilçesi, beldesi ve köyündeki YİBO ve Taşımali ilköğretim okullarında yapmıştır. Araştırmanın genel amacı, Yeni İlköğretim Programı’nın YİBO ve Taşımali İlköğretim okullarında uygulanması hakkında YİBO ve Taşımali İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek, belirlenen görüşlere dayalı olarak programı değerlendirmektir. Betimsel nitelikte bir araştırma yapılmış olup, veriler tarama yoluyla toplanmıştır. Bulgulara göre, YİBO ve Taşımali İlköğretim okulunda görev yapan öğretmenlerin Yeni İlköğretim Programı’nın; kazanım öğelerine ilişkin görüşleri arasında okul türüne, eğitim durumuna ve sınıf düzeyine göre anlamlı farklılık bulunmuştur. YİBO ve Taşımali İlköğretim okulunda görev yapan öğretmenlerin Yeni İlköğretim Programı’nın; öğrenme-öğretme süreci öğelerine ilişkin görüşleri arasında mesleki deneyimine göre anlamlı farklılık bulunmuştur. YİBO ve Taşımali İlköğretim okulunda görev yapan öğretmenlerin Yeni İlköğretim Programı’nın; değerlendirme öğelerine ilişkin görüşleri arasında okul türüne göre anlamlı farklılık bulunmuştur.

İnal’ın (2009) Adana’daki Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında bulunan öğretmen ve öğrencilerin okul yaşam kalitesi algılarını incelediği çalışmasında nicel ve nitel desenleri bir arada kullanmıştır. Araştırma için belirlenen okullar, Adana il merkezine en yakın, orta ve merkeze en uzak mesafede nitelendirilebilecek yatılı bölge ilköğretim okullarıdır. İlk olarak ölçek kullanılarak belirlenen üç YİBO’ da görev alan 36 öğretmen ve bu okullarda okuyan 643 öğrenci katılmıştır. İkinci aşamada ise okul yaşam kalitesi düzeyi en yüksek ve en düşük olan iki okuldaki 10 öğretmen ve 20 öğrenciyle görüşülerek, okul yaşam kalitesi ile görüşleri incelenmiştir. Çalışma sonucunda YİBO’ların okul yaşam kalitesi ile ilgili olarak öğretmen ve

öğrenci algılarının büyük oranda benzer olduğu ve her iki grubun okullarını yaşam kalitesini orta düzeyin biraz üzerinde olumlu algıladığı görülmüştür. Öğretmen ve öğrencilerin YİBO'ların okul yaşam kalitesi ile ilgili en olumlu algıları kendi statülerine en olumsuz algıları ise okul yönetimine yönelik olmuş, kız öğrenciler ve bayan öğretmenlerin algılarının daha olumlu olduğu belirlenmiştir. Öğretmenlerin öğrencileri kendilerinden, öğrencilerin ise okul yönetimini öğretmenlerinden daha olumlu algıladığının belirlendiği araştırmada öğretmenlerin okulun yaşam kalitesini genel olarak daha yüksek algıladığı görülmüştür. Görüşmeler sırasında okul yaşam kalitesini düşük algılayan öğretmenlerin daha çok okulun fiziksel alt yapı yetersizlikleri, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin düşüklüğü, akademik başarısızlık, disiplin problemleri ve yatılı okul olmanın getirdiği ek sorumluluklarını vurguladığı görülmüştür. Algıları daha olumlu olan öğretmenlerin ise okulun fiziksel olarak sağladığı olanakları, arkadaşlık ortamı ve yöneticilerin olumlu ilgisini vurguladığı görülmüştür. Okul yaşam kalitesini düşük algılayan öğrencilerin okulun fiziksel özellikleri, öğretmenlerin ilgisi, arkadaşlık ortamı ve eğitim görme şanslarından dolayı memnun oldukları belirlenirken, okul yönetimi, öğretmenler ve okuldaki öğrencilerin bazı davranışlarından rahatsız oldukları saptanmıştır. Okul yaşam kalitesi algısı yüksek olan öğrencilerin ise görüşme sırasında çoğunlukla yemekhanede genellikle aynı yemeklerin çıkması, kapalı spor salonu olmayışı, oyun alanı eksiliği, okuldaki şiddet davranışları, öğrencilerin kaba ve küfürlü konuşmaları ve lavaboları temiz olmamasından şikâyet etkileri belirlenmiştir.

Özmen ve Tonbul (2010) “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki Disiplin Problemleri ve Baş Etme Yollarını” araştırmışlardır. Elazığ ilinde bulunan toplam dokuz YİBO araştırma kapsamına alınmış, her okuldan bir öğretmen, bir rehber öğretmen ve bir yönetici olmak üzere, toplam 27 eğitimci bu araştırmada çalışma grubunu oluşturmuştur. Denek görüşleri yarı yapılandırılmış sorular eşliğinde, görüşme yöntemi ile alınmıştır. Çalışmalarında Yatılı İlköğretim Okullarındaki öğrenciler birtakım disiplin bozucu davranışlar gösterdiklerini ve disiplin sorunlarıyla ilgilenmede birtakım noksanlar bulunduğunu kanıtlamışlardır. Başlıca disiplin sorunları olarak, lakap takma, küfür etme vs sorunların geldiğini, azalan frekans değerleri ile hırsızlık, yalan söyleme, devamsızlık ve derse geç kalma, okul araç gereçlerine zarar verme, temizliği ihmal etme, öğretmene saygısız davranma, oryantasyon eksikliği izlemiştir. Nedeni, geniş aile yapısı ve sosyo-ekonomik seviyelerinin düşük olması, parçalanmış aile yapısı gibi aile problemleri alırken, bunu aileden uzak kalma, oryantasyon eksikliği, sürekli aynı ortamda bulunma, ergenlik çağı sorunları, caydırıcı kuralların olmaması, öğretmenlerin görevlerini ihmal etmesi gibi sorunlar yönetici ve öğretmenler arasında iletişim ve işbirliğinin yokluğu dikkat çekmektedir. Disiplin sorunlarıyla baş etmede olaylara olumlu yaklaşma, kuralları uygulama, rehberlik servisine başvurma, sorunun kaynağını bulma, yönetim ile birlikte çalışma, sözlü uyarıda bulunma, veliyle görüşme kullandıkları görülmüş. Öğretmenlerin disiplin sorunlarının haline yönelik yetiştirilme ihtiyaçlarının bulunduğu görülmüştür.

2.4.12. Dünyada Yatılı Okullar Hakkında Yapılan Çalışmalar

Yatılılık olgusu dünya eğitim tarihinde de Türk eğitim tarihinde de çok eskilere dayanmaktadır. 19. yüzyılın son çeyreğinde ortaya çıkan Pestalozzi'nin yoksullar yurdu ve 'Kır Eğitim Yurdu' akımı ile kurulan okullar dünya eğitim tarihinde yatılılığın ilk örneklerindedir (Erkul, 1997: 126).

Yurt dışında da yatılı okullar kurulmuştur. Fakat bu okullar, kuruluş amaçları itibarıyla Türkiye'deki yatılı okullardan oldukça farklıdır. Bu konuyla ilgili yurt dışı çalışmalarından bazıları aşağıda belirtilmiştir.

Warner ve Hasting (1995), Amerikan yerlilerine ait okullarda yaptıkları bir çalışmada Yatılı ve Gündüzlü Okullarda çalışanların iş stresini algılama düzeyleri araştırılmıştır. 145

denek üzerinden elde ettiği bulgulara göre %64 oranında gündüzlü okullarda çalışanların iş stresi, yatılı okullarda çalışanlardan yüksek çıkmıştır.

Martini, M (1994), Fransız Polynesia'sının Marquesas adasında yaşları 9-13 arasında Fransız devlet okullarına devam eden 100 çocuk üzerinde gözlemlene yoluyla çalışma yapmıştır. Marquesas Adasındaki çocukların grup sürecine katılımları, grubun rol yapısı incelenmiş ve yatılı okullardaki öğrencilerden olumlu yönde daha farklı olduklarını gözlemlemiştir.

Banker (1993), New Mexico'nun dağlık alanlarındaki Hispanos'larla Güney Appolacha insanların eğitim tercihlerini karşılaştırmıştır. 1890'da misyoner okulu New Mexico'da 1600 Meksika Amerikalısına hizmet etmiştir. 20. yüzyılın başlarında dağ öğrencileri izole edilmiş tek sınıflı ortaokullardan daha büyük ve iyi döşenmiş yatılı okullara taşınmıştır. Yatılı okulun amacı devlet okul sitemine gelecek öğretmenleri hazırlamak olarak görülmektedir. Yatılı okullar 1930'lardan beri gerekliliğini korumuştur. Bu okullar ve bu çeşit çabalar kültürel kariyerlere, bölgesel şüphelere, belki de en önemlisi misyonerlerin kendi önyargılarının ve etnikçi düşüncelerinin zayıflamasına sebep olmuştur.

Wires, Barocas ve Hollenbeck (1994), Yatılı okullarda kalan 197 buluş çağı erkek çocukların ego kimlik başarısının her bir boyutunda yatakhane arkadaşlığının 6 ay arayla olmak üzere iki kere işaretlenmesini yapmıştır. Sonuçlar genç ergenlerin kimlik statüsünde, zamanla birlikte gelişmesinde yaş farkının olduğunu göstermekte ve ergenlerin davranış problemleriyle kimlik statüsünün düzeyleri arasında kuvvetli bir ilişkinin olduğunu göstermiştir.

Van Essen (1993)'in çalışması 19. yüzyılın sonlarında 20. yüzyılın başlarında Hollandalı orta ve ortanın üstü sınıflardaki ergenler arasındaki değişen okul rolünü tanımlamaktadır. 1800'lerdeki ev terbiyesinin yatılı okullara koyma evrimini 1867 ve 1900 tarihleri arasında orta dereceli kız okullarındaki okul yaşı nüfusunun küçük bir bölümünü alarak tartışmaktadır.

Westhuizen ve Oosthuizen'in (2008) yaptığı araştırmaya göre Güney Afrika'daki bir erkek yatılı okulundaki etkin organizasyon kültürünün öğrenci disiplinine olumlu etkisi olduğu kanıtlanmıştır. Öğrenci disiplini ile organizasyon kültürünün arasında bir ilişki olduğuna dair, organizasyon kültürünün etkililiğini etkili öğrenci disiplininin belirlediğine dair, etkili bir organizasyon kültürünün öğrenci disiplininin etkililiğini belirlediğine dair yeterince delil bulunmuşlardır.

Bidin ve Jusoff'un (2009) Kedah ve Perlis Eyaletlerinde yaptıkları araştırmaya göre Yatılı okul öğrencilerinin İngilizce dil performansına cinsiyetin ve sosyo-ekonomik statüsünün etkisinin olduğu tespit edilmiştir. Bu çalışma sonucunda erkek ve kız öğrenciler arasında önemli farklılıklar bulunmuştur. Erkek öğrencilerin kızlara göre daha iyi İngilizce Dil Performansı gösterdikleri saptanmıştır. Ayrıca ev ve okul bölgeleri ile öğrenci performansları arasında önemli bir farklılık bulunmamıştır. Öğrencilerden ailesinin eğitim düzeyi yüksek olan öğrencilerin İngilizce Dil Performansı daha yüksek çıkmıştır. Yüksek gelirli ailelerin İngilizce Dil dereceleri, düşük gelirli ailelere göre daha yüksek çıkmıştır. Ayrıca bu çalışma öğrencilerin İngilizce Dil kullanımında iyi derece puan aldıkları görülmüştür.

Yabancı literatürde görüldüğü gibi, Türkiye'de yapılan araştırmalara göre araştırma alanlarında oldukça önemli farklılıklar göstermektedir.

III. BÖLÜM

YÖNTEM

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmanın hazırlık ve yürütülme safhalarıyla birlikte, teknik ve etik unsurlarıyla ilgili açıklamalar yapılmıştır.

3.1.Araştırmanın Modeli

Bu araştırma nitel desende oluşturulmuştur. Işıkoğlu'na göre (2005) nitel araştırma yönteminde olgular ve olaylar bizzat doğal ortamında gözlemlenir. Bu açıdan birden fazla ve sosyal olarak yapılandırıldığına inanan nitel araştırmacı, sosyal olayları araştırırken bunların gerçekliğini doğal ortamlarında onları inceleyerek araştırmasını yapar. Nitel araştırma yöntemleri, araştırmanın gerçekliği doğal ortamı anlamaya, tanımaya ve sonuçlara olan etkilerini açıklamaya duyarlı olduğundan eğitimsel gerçekleri çok boyutlu olarak ortaya koyma imkanı tanır. Bu yönleriyle de özellikle eğitim araştırmalarına zenginlik katar (Yaman, 2007, s.131).

Son yıllarda zorunlu eğitimin önce 8 yıla sonra da 12 yıla çıkarılmasıyla birlikte, eğitimle ilgili tartışmalar daha da çok artmış ve zorunlu eğitim konusunda önemli adımlar atılmıştır. Eğitimin kırsal kesimde de devamlı sürdürülebilmesi için yatılı okullar açılmış ve taşınmalı eğitim yapılmış, bu okullar önem kazanmıştır. Ancak şehirlerdeki okullardaki öğrencilerle aynı imkanları olmayan kırsal kesimdeki öğrencilerden aynı başarı beklenmektedir. Fırsat eşitliğini sağlamada büyük önem arz eden yatılı okulların daha yakından incelenerek, bu okullardaki sorunlara çözüm bulunmalıdır. Bu yüzden yatılı okullarda yaşanan sorunları anlamak için orada çalışan ve okuyan, bu okullardan bizzat etkilenen insanların görüşleri alınmalı ve onların çözüm yolları önemsenmelidir. Bu araştırmada Gündoğmuş'taki Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'ndaki yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin bu okulda yaşadıkları sorunları ve bu sorunlara yönelik çözüm önerilerini belirlemek amaçlanmaktadır. Bu amaca uygun olarak nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Özçelik ve Yıldırım'a göre durum çalışması, araştırılan olguyu kendi yaşam çerçevesinde inceleyen, olgu ve içinde bulunduğu ortam arasındaki sınırların kesin hatlarla belirgin olmadığı ve birden fazla kanıt veya veri kaynağının mevcut olduğu durumlarda kullanılan bir araştırma yöntemidir (Özçelik ve Yıldırım, 2002, s.5).

Bu araştırma Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının sorunları ve çözümlerine ilişkin yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin tespit edilmesi amacıyla bütüncül tek durum deseninde nitel bir çalışmadır. Durum çalışmaları, örnek olay tarama modelleri evrendeki belli bir ünitenin (birey, aile okul, hastane dernek vb.nin), derinliğine ve genişliğine, kendisini ve çevresi ile olan ilişkilerini belirleyerek, o ünite hakkında bir yargıya varmayı amaçlayan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2005, s. 86). Bütüncül tek durum deseninde isminden anlaşılacağı üzere bir birey, bir kurum, bir program, bir okul gibi tek bir analiz birimi vardır. Bu desenin kullanım alanlarından biri de daha önce kimsenin çalışmadığı veya ulaşamadığı durumlardır (Yıldırım, Şimşek, 2008, s. 290-291).

Nitel araştırma deseni, araştırmanın yaklaşımını belirleyen ve aşamalarının bu yaklaşım çerçevesinde tutarlı olmasına yol gösteren bir stratejidir. Nicel araştırmada desen, araştırma sorularının oluşturulmasından toplanacak veriler, veri toplama yöntemleri, veri analizi ve raporlaştırma aşamalarına kadar tüm aşamalarda araştırmacıya belirgin bir yön gösterir. Oysa nitel araştırmada araştırılan olay, olgu ya da duruma göre değişebilen bir araştırma süreci söz konusudur (Yıldırım, Şimşek, 2008, s. 69).

3.2.Araştırma Grubu

Araştırma bütüncül tek durum desenine uygun olarak Antalya Gündoğmuş Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda geçmektedir. Bu okulda görevli 3 vekil yönetici, 17 öğretmen ile bu okulda öğrenim gören 247 öğrenci ve bu öğrencilerin velileri yer almaktadır.

Araştırmanın çalışma grubu kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemine ve gönüllülük esasına göre seçilmiştir. Bu örnekleme yöntemi araştırmaya hız ve pratiklik kazandırmıştır. Araştırmanın evrenindeki tüm yöneticilere ve öğretmenlerin ise görevde olanlarının tümüne ulaşılmıştır. Araştırmacının da bu okulda çalışması ve iki öğretmenin de izinli (askerde) olmaları nedeniyle araştırmada yer almamışlardır. Araştırmaya katılacak olan veliler uzak köylerde oturdukları için ulaşım sorunları yaşanması ve araştırmacı yatılı okulda çalıştığı için okuldan ayrılamaması nedeniyle, okula gelebilecek veliler arasından seçilmiştir. Öğrenciler de bu velilerin çocukları olarak belirlenmiştir. Bu yüzden araştırmada belirlenen veliler ve öğrenciler kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemine göre belirlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu bu ölçüte uyan ve gönüllülük esasına göre seçilen 3 yönetici (1 vekil müdür, 2 vekil müdür yardımcısı), 14 öğretmen, 5 öğrenci (ikinci kademedeki okula velisi gelebilecek öğrenciler) ve 5 veli (bu 5 öğrencinin velileri) oluşturmaktadır.

Katılımcıların soruları içtenlikle cevaplamaları için isimleri belirtilmeyip kodlanarak araştırmacı tarafından saklı tutulmuştur. Katılımcıların görüşlerinden alıntılar yapılırken şu kodlama sistemi yapılmıştır. Y; yönetici, Öğrt; öğretmen, Ö; öğrenci, V; veli olduğunu ifade etmektedir. Örneğin (Öğrt1), kodu birinci olan öğretmeni ifade etmektedir.

Araştırmaya katılan yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin görüşmeye başlanılmadan önce kişisel özellikleri öğrenilmiş ve değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılan yöneticilerin kişisel özellikleri ve bu araştırmada katıldığı alanlar aşağıdaki Tablo 3.1.'de gösterilmiştir.

Tablo 3. 1. Araştırmaya Katılan Yöneticilere İlişkin Veriler

Katılımcı Yöneticiler	Cinsiyet	Kıdem	Yaş	Çalışma Yılı	Katıldığı Alanlar
Y1	Erkek	1/4	51	30 yıl	Bireysel Görüşme
Y2	Erkek	9/3	23	6 ay(vekil yönetici)- 1,5 yıl (öğretmen)	Bireysel Görüşme, Gözlem
Y3	Erkek	9/3	28	5 ay (vekil yönetici)-1,5 yıl (öğretmen)	Bireysel Görüşme

Tablo 3. 1.'e göre araştırmaya katılan yöneticilerin hepsi erkektir. Yöneticilerden müdür yardımcılığı yapan ikisinin kıdemi 9/3'tür, henüz mesleklerinde de, yöneticiliklerinde de yenilerdir. Müdürlük yapan Y1 ise mesleğinde 30 yılını tamamlamış, kıdemi ¼ olarak çalışmaya devam eden deneyimli bir yöneticidir, ancak yatılı okulda ilk yılıdır. Yöneticilerin yaşları 51, 23 ve 28 olarak değişmektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin kişisel özellikleri ve bu araştırmada katıldığı alanlar aşağıdaki Tablo 3. 2.'de gösterilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğretmenlerden 10 tanesi erkek, 4 tanesi ise bayandır. Öğretmenlerden 6 tanesi göreve yeni başlamış olup kıdemleri 9/1 ve 9/2 olarak değişmektedir, henüz 1-2 yıllık öğretmendir. Öğretmenlerden kıdemi en fazla olan 5/1 olarak görünmektedir. Çalışma yılı en fazla olan ise 8 yıllıktır. Öğretmenlerin yaşları 24 ile 34 arasında değişmektedir. Görüldüğü gibi yatılı okulda çalışan öğretmenlerin genç ve mesleklerinde yeni oldukları görülmektedir.

Tablo 3. 2. Araştırmaya Katılan Öğretmenlere İlişkin Veriler

Katılımcı Öğretmenler	Cinsiyet	Kıdem	Yaş	Çalışma Yılı	Katıldığı Alanlar
Öğrt1	Erkek	5/1	34	3	Bireysel Görüşme, Odak Grup Görüşme
Öğrt2	Erkek	7/2	31	7	Bireysel Görüşme, Odak Grup Görüşme
Öğrt3	Erkek	8/2	29	4	Bireysel Görüşme, Odak Grup Görüşme
Öğrt4	Erkek	9/1	26	1,5	Bireysel Görüşme, Odak Grup Görüşme
Öğrt5	Bayan	7/2	33	8	Bireysel Görüşme
Öğrt6	Erkek	9/3	24	2	Bireysel Görüşme, Odak Grup Görüşme, Gözlem
Öğrt7	Erkek	9/1	24	1	Bireysel Görüşme, Odak Grup Görüşme
Öğrt8	Erkek	9/2	29	1,5	Bireysel Görüşme, Odak Grup Görüşme
Öğrt9	Erkek	9/1	25	1	Bireysel Görüşme
Öğrt10	Erkek	7/1	30	6	Bireysel Görüşme, Odak Grup Görüşme
Öğrt11	Bayan	7/1	27	4,5	Bireysel Görüşme, Odak Grup Görüşme, Gözlem
Öğrt12	Bayan	9/2	24	1,5	Bireysel Görüşme, Odak Grup Görüşme, Gözlem
Öğrt13	Erkek	7/2	30	7	Bireysel Görüşme
Öğrt14	Bayan	7/1	29	6	Bireysel Görüşme

Araştırmaya katılan öğrencilerin kişisel özellikleri ve bu araştırmada katıldığı alanlar aşağıdaki Tablo 3. 3.'te gösterilmiştir. Buna göre araştırmaya katılan öğrencilerden dördü bayan, biri erkektir. Öğrencilerden üçü 6.sınıfın farklı şubelerindedir. Diğerlerinden biri 7. diğeri ise 8. sınıftır. Öğrencilerin yaşları 12 ile 14 arasında dağılmaktadır.

Tablo 3. 3. Araştırmaya Katılan Öğrencilere İlişkin Veriler

Katılımcı Öğrenciler	Cinsiyet	Sınıf	Yaş	Katıldığı Alanlar
Ö1	Bayan	6/B	12	Bireysel Görüşme
Ö2	Bayan	8/A	14	Bireysel Görüşme
Ö3	Erkek	6/C	12	Bireysel Görüşme
Ö4	Bayan	6/A	12	Bireysel Görüşme
Ö5	Bayan	7/B	13	Bireysel Görüşme

Araştırmaya katılan velilerin kişisel özellikleri ve bu araştırmada katıldığı alanlar aşağıdaki Tablo 3. 4.'de gösterilmiştir.

Tablo 3. 4. Araştırmaya Katılan Velilere İlişkin Veriler

Katılımcı Veliler	Cinsiyet	Sınıfı (Velisi Olduğu Öğrencinin)	Öğrenim Durumu	Katıldığı Alanlar
V1	Erkek	6/B	Lise	Bireysel Görüşme
V2	Erkek	8/A	İlkokul	Bireysel Görüşme
V3	Erkek	6/C	Ortaokul	Bireysel Görüşme
V4	Erkek	6/A	İlkokul	Bireysel Görüşme
V5	Erkek	7/B	İlkokul	Bireysel Görüşme

Tablo 3.4'e göre araştırmaya katılan velilerin tümü erkektir. Velisi olduğu öğrenciler 6. Sınıfın tüm şubelerinden birer öğrenci, bir 7. Sınıf ve bir 8. Sınıf olarak dağılmaktadır. Velilerin üçü ilköğretim mezunu, biri ortaokul, diğeri ise lise mezunudur.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmada üç farklı nitel veri toplama yöntemi ve bu yöntemlere uygun araçlar kullanılmıştır. Bu veri toplama yöntemlerinden birincisi görüşme formlarıdır. Katılımcıların Gündoğmuş Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda yaşadıkları sorunlar ve çözüm önerilerine ilişkin görüşlerini almak amacıyla açık uçlu sorulara dayanan yarı yapılandırılmış görüşme soruları katılımcı türüne uygun bireysel ve odak grup görüşme formlarına dönüştürülmüş ve bu formlar uygulanmıştır.

Araştırmada ikinci veri toplama yöntemi gözlemdir. Gündoğmuş'taki Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda yaşanan sorunlara yönelik yarı yapılandırılmış gözlem formları kullanılmıştır. Yapılacak gözlem formu, öncelikle uzman görüşüne dayandırılmış sonra araştırmacının da bu okulda çalışmasından dolayı geçmiş gözlemlerine dayalı geliştirilmiştir. Daha sonra ise yapılan görüşmeler göz önünde bulundurularak, gözlem sırasında dikkat edilecek unsurlar belirlenmiştir. Yönetici ve öğretmenlerden gönüllülük esas alınarak gözlem

yapılacak katılımcılar belirlenmiştir. Yönetici rutin bir zamanında, öğretmenler ise en çok sorun yaşadıklarını belirttikleri nöbet zamanlarında gözlenmişlerdir.

Araştırmada üçüncü veri toplama yöntemi dokümanlardır. Araştırmada incelenen dokümanlar ise Gündoğmuş Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'ndaki öğretmenler kurulu toplantı tutanakları, pansiyon nöbet defterleri, günlük nöbet defterleri ve veli toplantı tutanaklarıdır. Ayrıca konuyla ilgili literatür taraması yapılmıştır.

3.3.1. Görüşme Kayıtları

Günergin, (1992) görüşmeyi belli bir amaç doğrultusunda tarafların bir araya gelerek yüz yüze ve sözel bir şekilde bilgi, düşünce, öneri ve fikir alışverişi olarak tanımlamıştır (Yineoğlu, 2007, s. 67).

Patton'a göre (1987) görüşmenin amacı, bir bireyin iç dünyasına girerek onun bakış açısını anlamaktır. Görüşme yoluyla deneyimler, tutumlar, düşünceler, niyetler, yorumlar ve zihinsel algılar ve tepkiler gibi gözlenmeyi anlamaya çalışıldığını ifade etmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s.120).

Görüşme türleri farklı şekillerde sınıflandırılmaktadır. Bu sınıflamalardan biri katılımcı sayısına göre olan görüşmelerdir. Görüşmeye katılanların sayılarına göre görüşme bireysel ve odak grup görüşme olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Karasar'a göre (1999) bireysel görüşmeler, görüşmeci ile cevaplayan yani görüşme yapılan birey haricinde başka kimsenin görüşmede bulunmadığı türdedir. Bu görüşme türünde daha çok kişiye özel bilgilere ulaşılır. Başka taraftan bireysel görüşmelerde elde edilemeyen bazı bulgulara da odak grup görüşmeleri ile ulaşılabilir. Ayrıca bireyin tek başına vereceği cevaplar ile grup içinde vereceği cevaplar farklı olabilmektedir. Grupla görüşmeler ortak bir problem çerçevesinde toplanmış, oluşan etkileşimle sorulara yanıt verecek grupla yapılır, bu esnada görüşmeci de gruptaki kişilerin görüşmenin amacından sapmadan ilerlemelerini sağlamak ve kayıt tutmakla sorumludur (Tiryaki, 2006, s.4).

Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarından birisi görüşmedir. Görüşme sorularının belirlenmesi ve geliştirilmesi için bir takım çalışmalarda bulunulmuştur. Öncelikli olarak sorular literatür taramasına bağlı olarak kavramsal çerçevede oluşturulmuş ve görüşme formunun yapılandırılması için katılımcılarla ön görüşmeler yapılmıştır. Daha sonra uzman görüşü alınarak açık uçlu sorulara dayandırılmış yarı yapılandırılmış görüşme formları oluşturulmuş ve bireysel görüşmeler bu formlar aracılığı ile sürdürülmüştür. En son olarak bireysel görüşmeden elde edilen veriler ışığında açık uçlara dayandırılmış yarı yapılandırılmış odak grup görüşme soruları oluşturulmuş ve odak grup görüşmeleri bu formlar aracılığı ile yürütülmüştür.

Araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinin kullanılmasının nedeni bu tekniğin araştırmacıya görüşmenin akışına bağlı olarak değişik paralel veya alt soruları sorma imkanı vermesi ve bu sayede araştırmacının görüşmenin akışını etkileyerek kişinin yanıtlarını daha da açabilmesini ve araştırmacıyı aydınlatmasını sağlamaktır.

Katılımcılarla yapılan görüşmeler ortalama olarak yarım saat sürmüştür. Görüşmelerden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi için ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Ses kayıt cihazında bulunan bu kayıtlar daha sonra metne çevrilmiştir.

3.3.2. Gözlem

Yıldırım ve Şimşek (2008)' in belirttiği gibi belirli sosyal ortamlar ve belirli araştırma problemlerinin araştırılmasında her bir yöntemin kendine özgü güçlü ve zayıf yönleri vardır. Eğer bir araştırma da, belirli bir denence çerçevesinde birkaç değişken arasındaki ilişkinin ne düzeyde olduğu öğrenmek istenirse, anket ya da deneysel yöntemlere dayanan bir nicel yöntem

kullanılabilir. Böyle bir çalışmada, standart bir aracın geliştirilmesi ve bu aracın belirli bir örnekleme uygulanması ile bazı sonuçların elde edilmesi mümkündür. Bununla birlikte, eğer bir problem hakkında derinlemesine ve ayrıntılı bilgi elde etmek isteniyorsa, nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniğinin kullanılması daha uygun olabilir. Ancak bu yaklaşımda her zaman düşünüldüğü kadar etkili olmayabilir. Örneğin, görüşülen kişiler sorulan sorulara doğru cevap vermeyebilir, söylediklerinde samimi olmakla birlikte, içinde bulunduğu ortamı ya da davranışlarını yanlış algılıyorsa, yine toplanan verilerin geçerliliği konusunda sorunlar yaşanabilir. Yapılan çalışma zamana yayılabiliyorsa ve araştırmacının kullanabilmesi için yeterli zamanı var ise, her hangi bir ortamdaki oluşan davranışa ilişkin ayrıntılı, kapsamlı ve zamana yayılmış bir resim elde etmek isteniyorsa, nitel araştırma yöntemlerinden gözlem tekniği kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s.169).

Belirlenen amaç doğrultusunda görüşme sonuçlarına dayalı olarak araştırmacı tarafından yapılandırılmamış, yatılı okulda yaşanan sorunları anlamaya yönelik gözlem formu oluşturulmuştur. Hazırlanan form uzman görüşü almak üzere Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesinde alanla ilgili öğretim elemanlarına sunulmuş ve incelemeleri sağlanmıştır. Öğretim elemanlarından alınan önerilere göre form yeniden düzenlenerek son haline getirilmiştir.

Araştırmacı görüşme uygulamalarına katılan yönetici ve öğretmenlere yapılacak çalışma ile önceden bilgi vererek gözlem uygulamasına katılacak gönüllü 1 yönetici ve 3 öğretmen belirlemiştir. Gözlem uygulaması yönetici ve öğretmenlerin sorunlar yaşadıkları ortamlar seçilerek yapılması düşünülmüştür. Ancak öğretmenler ders esnasında gözlenmekten çekinmişlerdir. Öğretmenler en çok sorun yaşadığı düşünülen nöbet zamanlarında gözlenmişlerdir. Yönetici ise çalışma zamanlarından birinde gözlenmiştir.

Okulda araştırmadaki süreçte gözlem yapılan ortamda bulunan öğrenciler, öğretmenler ve yöneticiler zaten sürekli o ortamda bulunmaktan dolayı araştırmacıyı yani beni yadırgamamışlardır. Gözlem yapılacak ortam zaten sürekli bulunduğum ve daha önce yaklaşık üç yıl boyunca gözlemlemiş olduğum bir ortamdır. Bu yüzden yapılan gözlemin doğal ortamlar olduğu rahatlıkla ifade edilebilir. Gözlemler bulunan ortamlarda var olan durumun betimlemesini yapacak şekilde not olarak yapılmıştır. Gözlemlerde tutulan notlar, yarı yapılandırılmış gözlem formları kullanılarak sistematik bir şekilde düzenlenmiş ve analize hazır hale getirilmiştir.

3.3.3. Dokümanlar

Nitel araştırmada doğrudan gözlem ve görüşmenin olanaklı olmadığı durumlarda veya araştırmanın geçerliğini arttırmak amacıyla, görüşme ve gözlem yöntemlerinin yanı sıra, çalışılan araştırma problemiyle ilişkili yazılı ve görsel materyal ve malzemeler de araştırmaya dahil edilebilir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s.187).

Araştırma problemlerine ilişkin olarak yazılı ve görsel dokümanların incelenmesi daha zengin ve kapsamlı bir sonuç çıkarılması için önemlidir. Olguya ya da olaya ilişkin çok çeşitli kaynaklardan bilgi toplanması farklı bakış açıları ve farklı yaklaşımların da incelenmesi ve sentezlenmesine imkan sağlayacak ve bütün bunlar da araştırmanın geçerliğini arttıracaktır. Bütün bunlara ek olarak dokümanlar araştırmanın konusunun geçmişine veya tarihsel sürecine de ışık tutacaktır (Baş ve Akturan, 2008, s.99).

Araştırmada veri toplama yöntemlerinden biri dokümanlardır. Araştırmada incelenen dokümanlar ise Gündoğmuş Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'ndaki öğretmenler kurulu toplantı tutanakları, pansiyon nöbet defterleri, günlük nöbet defterleri ve veli toplantı tutanaklarıdır. Ayrıca konuyla ilgili literatür taraması yapılmıştır.

3.4. Verilerin Toplanmasında Etik Prosedürler

3.4.1. Araştırmanın Fiilen Yürütüleceği Birimin Bağlı Olduğu Kurumdan İzin Alınması

Araştırma Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı ilköğretim okulunda gerçekleştirileceği için yasal izin alınması gerekiyordu. Bunun için bu ilköğretim okulunun bulunduğu İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü aracılığıyla başvurarak izin alındı.

3.4.2. Araştırma İçin Katılımcıların Bilgilendirilmesi ve Katılım İçin İzin Formlarının Doldurulması

Bu araştırmada dört farklı katılımcı türü bulunmaktadır. Bunlar yöneticiler, öğretmenler, öğrenciler ve velilerdir. Bu katılımcılardan yöneticiler, öğretmenler ve velilerle görüşmeye geçmeden önce onlar araştırmanın amacı hakkında bilgilendirilmiştir. Araştırmaya katılımlarının gönüllülük esasına dayalı olarak gerçekleştirileceği bildirilmiştir. Araştırmada hiçbir suretle isimlerinin geçmeyeceği ve kendilerine takma bir isim atanacağı söylendi. Bu sayede araştırmanın gizliliği ve güveni hakkında katılımcılara güven verildi. Araştırmanın kaydedilmesinde iki neden açıklandı. Birincisi görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilmesi, ikincisi ise zaman kazanmaktır. Katılımcıların görüşmelerin kaydedilmesi konusunda hem fikir olmaları ve araştırmaya katılacaklarını beyan etmelerinin ardından onlardan araştırmaya katılım için izin formunu okuyup imzalamaları istendi.

Araştırmada dördüncü katılımcı türü olan öğrencilerin 18 yaşından küçük olmalarından dolayı araştırmaya katılımlarını sağlayabilmek için velilerinin izni gerekiyordu. Bu yüzden araştırmaya katılacak velilerle bununla ilgili bir görüşme yapıldı. Bu görüşmede aynı şekilde araştırma hakkında veliler bilgilendirilip onlara gerekli açıklamalar yapılmıştır. Velisi oldukları öğrencinin araştırmaya katılmasını kabul eden veliden izin formunu okuyup imzalaması istendi.

3.5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Araştırmada üç çeşit nitel veri toplama aracı kullanılmıştır: bireysel ve odak grup görüşme, gözlem ve doküman incelemesi. Veri toplama araçlarının da özellikleri dikkate alınarak veriler içerik analizi ile incelenmiştir.

Fox'a göre (1969) içerik analizi, sözel ve yazılı verilerin belirli amaç veya problem bakımından sınıflandırılması, belirli değişken veya kavramların ölçülmesi ve bunlardan belirli bir anlam çıkması için taranarak kategorilere ayrılmasıdır (Yalçın ve Diğerleri, 2009, s. 3).

İçerik analizinde temel amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Nitel araştırma verileri dört aşamada analiz edilir:

1. Verilerin kodlanması
2. Temaların bulunması
3. Kodların ve temaların düzenlenmesi
4. Bulguların tanımlanması ve yorumlanması ulaşmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s.227-228).

Görüşmelerden, gözlemlerden ve doküman incelemesinden elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizinden yararlanılmıştır. Görüşme, gözlem ve doküman analizinden elde edilen veriler öncelikle kodlanmış ve sonra bu kodlar arasında temalar belirlenmiştir. Daha sonra kodların ve temaların düzenlenmesi yapılmıştır. Görüşmelerde elde edilen veriler içerik analizinde yer alan frekans analizi ile çözümlenmiştir. Frekans analizi en basit şekliyle öğelerin sayısal ve yüzdesel olarak görülme sıklığını ortaya koymaktır. Frekans

analizi sonunda ögeler önem sırasına koyulur ve sıklığa dayalı bir sınıflama yapılır (Bilgin, 2006, s. 18). Bu çalışmada da frekans ve yüzde analizi tekniği uygulanarak, görüşülen yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin verdiği yanıtlar sınıflandırılmaya çalışılmıştır. Öğretmenlerin, yöneticilerin, öğrencilerin ve velilerin verdiği yanıtların sıklığına göre, başlıklar altında bir sınıflama ve bu sınıflamaya bağlı olarak frekans sıklığı ve yüzdesi, tablolar verilerek ve katılımcılardan doğrudan alıntılarla desteklenerek analiz edilmiştir. Daha sonra gözlem ve doküman incelemesinden elde edilen veriler ise görüşmelerden elde edilen başlıklar dikkate alınarak incelenmiştir ve elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

3.6. Geçerlik ve Güvenirlik

Nitel araştırmada “geçerlik” bilimsel bulguların doğruluğu, “güvenirlik” ise bilimsel bulguların tekrarlanabilirliği ile ilgilidir (Yıldırım ve Şimşek, 2008, s.255).

Bu doğrultuda araştırmanın geçerliği ve güvenirliliği artırmak için aşağıdaki uygulamalar gerçekleştirilmiştir:

a) Araştırmanın yapı geçerliğini artırmak için birden fazla veri toplama yöntemi; bireysel görüşme, odak grubu görüşmesi, gözlem ve doküman analizi kullanılmıştır. Yani veri toplamada çeşitleme yoluna gidilmiştir. Ayrıca araştırmacı gözlem ve görüşme esnasında yönlendirici davranmayarak ve verileri kendisinden veri toplanmış kişiye okutup görüş ve onayını alarak veri toplama sürecinde öznel yargılarını işe karıştırmamıştır.

b) Araştırmanın iç geçerliğini (inandırıcılığını) artırmak için görüşme formu geliştirilirken ilgili alanyazın incelemesi sonucunda konu ile ilgili kavramsal bir çerçeve oluşturulmuştur. İçerik analizinde temalar ve temaları oluşturan alt temaların kendi aralarındaki ilişkisi ile her bir temanın diğerleriyle ilişkisi kontrol edilerek bütünlük sağlanmıştır. Diğer taraftan görüşmelerin Antalya Milli Eğitim Müdürlüğü'nün izni ve desteğiyle yapılması ve görüşme öncesi okul yöneticileri, öğretmenleri, öğrencileri ve velileri ile görüşmede kaydedilen bilgilerin sadece bilimsel amaçlı kullanılacağı ve gizliliği konusunda anlaşma imzalanması, karşılıklı güvenin sağlanmasında önemli etken olmuştur. Böylece görüşme sürecinde toplanan verilerin gerçek durumu yansıtması sağlanmıştır.

c) Araştırmanın dış geçerliğini (aktarılabirliğini) artırmak için araştırma süreci ve bu süreçte yapılanlar ayrıntılı bir şekilde açıklanmaya çalışılmıştır. Bu bağlamda, araştırmanın modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı, veri toplama süreci, verilerin çözümlenmesi ve analitik genelleme yöntemiyle alanyazında yapılmış konu ile ilgili araştırmalarla yapılan karşılaştırmalarla kurama genelleme yaparak yorumlanması ayrıntılı bir biçimde tanımlanmıştır.

d) Araştırmanın iç güvenirliliğini (tutarlılığını) artırmak için bulguların tamamı yorum yapılmadan doğrudan verilmiştir. Ayrıca görüşmede elde edilen veriler üzerinde araştırmacı ve nitel araştırma konusunda deneyimli bir öğretim üyesi ayrı ayrı kodlamalar yapmış ve kodlamalar karşılaştırılarak tutarlık oranı hesaplanmıştır.

3.7. Araştırma Sürecinde Karşılaşılan Güçlükler

Araştırmada bir takım güçlüklerle karşılaşmıştır. Bu zorluklardan katılımcı türüne göre olanları şöyledir:

3.7.1. Yöneticilerle Yaşanan Zorluklar

Yöneticilerle yaşanan zorlukların nedeni yatılı okulda pek çok iş ve sorun olması nedeniyle görüşmeye zaman ayrılamamasıdır. Okulda çalışan yöneticilerin mesai saati gözetmeden gece gündüz çalışmaları sebebiyle ve bu kadar yoğunluğun içinde araştırmacıya vakit ayırmaları zor olmuştur. Bu okulda çalışan yöneticiler vekil olarak çalıştıkları halde pek çok işin

sorumluluğunu yüklenmişlerdir. Bu yüzden okul müdürü ile okul mesai saatleri dışında görüşme yapılmıştır. Yöneticiler ile görüşme yapılırken sık sık kapıları çalınmış ve işleri ile görüşme bölünmüş sonra tekrar konuya geri dönmüştür.

Ayrıca karşılaşılan zorluklardan biri ise araştırmacının aynı kurumda çalışıyor olmasıdır. Yöneticileri tanıyor olması ve okulun sorunlarını bildiğini düşünmelerinden dolayı nesnel sorular sorulması onları şaşırtmıştır. Araştırmacının okuldaki en deneyimli öğretmenlerden ve pek çok komisyonda yer alan, nöbetlerde faal olarak çalışan birisi olarak görüşmeyi yapması, bazı sorunları bildiğini düşündükleri için ifade etme gereği duymamalarına neden olmuştur. Pek çok konuda araştırmacının sorunları bilmiyormuş gibi onlara alt sorular yönlendirerek açığa çıkarması gerekmiştir.

3.7.2. Öğretmenlerle Yaşanan Zorluklar

Öğretmenlerle yaşanan zorluklardan birisi okuldaki öğretmenlerin de çok yoğun çalışmalarından dolayı görüşmeye zaman ayırmakta zorlanılmasıdır. Öğretmenlerle yapılan görüşme saatlerinin ayarlanması sorun olmuştur. Görüşmeler teneffüslerde yapılamazdı çünkü teneffüsler 10 dakika ile sınırlıydı, görüşme ise en az 25 dakika sürmektedir. Öğretmenlerle görüşmeyi boş derslerinde yapmak düşünülmüş ancak mümkün olmamıştır. Araştırmacının kendi ders saatleriyle öğretmenlerin ders saatleri çakışmaktadır. Bu da araştırmacı kimliğinin yanında yatılı okulda çalışan bir öğretmen olmanın verdiği zorluktur. Bütün bu sebeplerden dolayı öğretmenlerle görüşmeler hatırı ilişkisine dayalı olarak okul saatleri dışında yapılmıştır. Bazı öğretmenler dersten sonra saat 15.00'te evlerine gitmeyip bu araştırmaya vakit ayırmışlardır. Bazı öğretmenlerin nöbetlerine gidilmiş, nöbetin daha az yoğun olduğu bir süreçte (mesela akşam etüdünden sonra geç saatlerde) görüşmeler yapılmıştır. Bazı öğretmenlerle çay toplantıları yapılmış ve o sırada evlerde görüşme yapılmıştır. Öğretmenlerin bu kadar özveriyle bu araştırmada yer almaları, bu okulda araştırmacının çalışmasının vermiş olduğu samimiyet sayesinde olmuştur.

Odak grup görüşmede okulda öğretmenler arası yaşanan bazı gerginliklerden dolayı bazı öğretmenleri bir araya getirmek sorun olacağı için gruplar buna göre belirlenmiştir. Odak grup görüşme için öğretmenleri bir araya getirme zamanını ayarlamak zor olmuş ama yine öğretmenlerin özverili bir şekilde okula mesai dışı bir saatte gelmeleri ve saatlerini ayırmaları sayesinde sağlanmıştır.

Bir diğer zorluk ise araştırmaya katılan öğretmenlerin daha önce araştırmacının bu yönünü görmedikleri için görüşmenin başında araştırmacının ciddi tavırlarını yadırgamalarıdır. Ama görüşme devam ettikçe bu duruma alışılmış ve görüşme rahat bir şekilde yürütülmüştür.

3.7.3. Velilerle Yaşanan Zorluklar

Araştırmaya katılacak velilerle görüşmek oldukça zor olmuştur. Okulda çocuğuyla ilgili veli bulmak Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda ayrı bir sorundur. Bu velinin okula gelmesini istemek ise daha başka bir sorundur. Veliler köylerinde, okuldan uzakta yaşadıkları için araştırmacının da çalışıyor olmasından dolayı onların köyüne gitme ihtimali de düşüktü. Bu yüzden okulda çalışan öğrenci velilerinden veya her hafta Cuma günü okula çocuğunu almaya gelen öğrenci velileri görüşme için seçilmiştir. Okula gelme imkanı olan bazı veliler, görüşmenin amacı anlatılmasına ve yapılacaklardan bahsedilmesine rağmen anlayışla karşılamamışlar ve görüşmeyi kabul etmemişlerdir. Araştırma için görüşmeler tamamen veli gönüllülüğü esas alınarak ulaşılabilen veliler seçilerek yapılmış, sonra onların çocuklarına ulaşmak daha kolay olduğu için öğrencilerle yapılmıştır.

Velilere soruları anlatmakta bazı sorunlar yaşanmıştır. Veliler soruların bazılarını anlamadıkları için ek açıklamalar yapılmıştır. Bu da yarı yapılandırılmış görüşmenin bir

avantajı olarak görüşmeye yansımıştır. Velilere zaman zaman gerekli açıklamalar yapılmış, bazı kelimelerin anlamları söylenmiştir.

Görüşmeye öğrenci velilerinden anneler hiç katılmamış ve cahil olduklarını, anlamayacaklarını belirtmişlerdir. Görüşmeye sadece biraz daha çocuğuyla ilgili babalar katılmıştır. Bütün bunlar bölgenin durumu ve konumu bakımından açıklayıcı olmaktadır.

3.7.4. Öğrencilerle Yaşanan Zorluklar

Öğrencilerle yaşanan zorlukların nedeni öğrencilerin içinde buldukları gelişim dönemidir. İlköğretim ikinci kademe öğrencileri gelişim özellikleri bakımından somut işlemler ve soyut işlemler dönemi arasında bir yerdedir. Özellikle 6. Sınıf öğrencileri somut işlemler döneminde oldukları için araştırma sorularını algılamakta zorluk çektiler. Bu yüzden öğrencilere de sık sık sorular hakkında ek açıklamalar yapılmıştır. Ayrıca öğrencilerin dikkatlerini yoğunlaştırmak, düşüncelerini ortaya koymalarını sağlamak ve utangaçlıklarını kırmak amaçlı planlandığından daha çok konuşmak zorunda kalınmıştır.

3.8. Araştırmanın Araştırmacıya Kazandırdıkları

Araştırmacının bu okulda sınıf öğretmeni olarak çalışmasından dolayı görüşme yaptığı öğrencileri, derslerine girmediğinden sadece nöbet zamanlarında tanıyordu. Görüşme sayesinde onlarla daha yakından ilişki içine girme fırsatı buldu ve onların da araştırmacıyı daha yakından tanıma olanağı sağlanmış oldu. Okulda yaşadıkları sorunların anlaşılması, aynı zamanda bu okulda nöbet tuttuğu için onları daha iyi anlayarak daha çok yardımcı olunabilmesini sağladı.

Velilerle görüşmelerde, onlarla daha samimi ilişkiler içine girme fırsatı bulundu. Yatılı okul öğretmenlerine duydukları güven sayesinde onurlandı. Velilerin yaşadıkları sorunlar anlaşılabilir onlarla empati kurulması kolaylaştı.

Öğretmenlerle ve yöneticilerle yapılmış olan çalışmalar sayesinde oldukça farklı kazanımlar elde edildi. Araştırmacının samimi olduğu arkadaşları araştırmacının farklı bir yönünü, araştırmacı kimliğini tanıdılar. Araştırmacının yaptığı işi görerek takdir ettiler ve ona olan saygılarının arttığı hissedildi. Okulda gergin bir ortam olduğu ve bazı meslektaşlar arası okul içi sorunlar yaşanması gerçeğine rağmen meslektaşlarla araştırmayı yürütebilmek yine de mümkün olmuştur. Bütün bunlar gerektiği zaman profesyonel ilişkilerin kurulabilmesini geliştirmiştir. Ayrıca onlarla iletişime geçilerek daha yakından tanıma fırsatı doğmuş ve bir takım gerginliklerin de etkisini kaybetmesine, okul içi ilişkileri geliştirebilme imkanı sunmuştur.

Karşılıklı konuşarak kişilerin birbirini anlamasının ve empati kurabilmesinin olumlu etkisi görülmüştür. Okuldaki ilişkilerin daha iyi geliştirilmesi için bu gibi görüş alışverişlerinin, fikirleri paylaşılabilir toplu ortamların yaratılması ihtiyacı da bu çalışmalar sayesinde ortaya çıkmıştır.

Her şeyden önemlisi bu çalışmayı yapmak, okulu, öğrencileri, velileri, meslektaşları daha iyi anlayarak, hangi çözümlerde ortak fikirlerde bulunduğunu hissetmek açısından önemli olmuştur. Yapılan işin önemini araştırmacıya bir kez daha göstermiş ve anlamlı çabalar peşinde koşulduğunu hissettirmiştir.

IV. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

4.1. Yöneticilerle Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular

4.1.1. Yöneticilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.1.'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 1. Yöneticilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Kişisel Sorunlar	Y1	Y2	Y3	F	%
Yatılı okulda çalışmanın olumsuzluğunu ailesine yansıtma	√	√	√	3	100
Yatılı okulda çalıştığı için kendine daha az vakit ayırması	√	√	√	3	100
Yatılı okulda çalışmanın zor, yorucu olması	√	√	√	3	100
Yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturmaması	√	√	√	3	100
Maddi getirisi düşük bir meslek olduğu için sorunlar yaşama	√			1	33,33

Yöneticilerin yatılı ilköğretim bölge okulu ile ilgili yaşadıkları kişisel sorunlar hakkındaki görüşlerini yorumlanırsa; ilk sırada %100 ile yatılı okulda çalışmanın olumsuzluğunu ailesine yansıtma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Mümkün mertebe evimde, ailemde olan bir şeyi sınıfıma yansıtılmaya gayret gösteririm ama bunda %100 başarılı oldum mu? Hayır, zaman zaman ailemle paylaşmam gereken konularım da oldu. Zaman zaman öğrencilerimin problemlerini çözebilmem için ailemin desteğini aldım. Çünkü neticede o çocuğu yetiştiren de bir anne, annenin halini benden ziyade eşim anlar. Onun için birçok veli ziyaretine ben eşimle beraber gitmişimdir. Neticede onların da desteğini alarak birçok problemi çözmüştüzdür. O yönden yani eğer benim bir başarım varsa bu yerde bu başarım gerçekten eşim ve çocuklarım sayesinde aynı zamanda. Çünkü neticede tabi şimdi insan duygusallaşılıyor ne kadar yansıtılmak istemesek de okulda olan bir olayı, eve gidince bir şekilde yüzünden okunuyor. Yorgunluğundan, stresinden dolayısıyla eşim çocuklarım soruyor "ne oldu?" söylemeyince de olmuyor, neticede bir şekilde paylaşıyorsun. Yani iyi şey olursa ona göre oluyor, olumsuz bir şey olursa ona göre değerlendiriliyor ama şimdi gerçekten ne kadar teşekkür etsek az.

Y2: Evlerimize ailelerimize yansıyor, arkadaşlarımıza yansıyor. Bunların etkisinden kurtulmak kolay değil tabi. İnsan bun alıyor bunaldıkça öğrencilerine yansıtıyor.

Y3: İster istemez yansıtıyorum aileme. Ne bileyim bazen bir çocuğun köşede oturmuş halini görüp yanına gidip soru sorduğunda ne olduğuna dair mutlaka ya annesini özlemiştir ya da o sıra bir şey olmuştur ailevi, oraya uzak olduğu için bir şekilde sen de yaşıyorsun o acıyı, otomatikman yaşıyorsun. Eve gittiğinde hala onu düşündüğün oluyor, onun için ne yapabilirim diye düşündüğünde de, çaresiz kalıp etrafındaki insanları görmeyebiliyorsun yani.

Yine %100 ile yatılı okulda çalıştığı için kendine daha az vakit ayırması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Saat 3'ten sonra az çok normal okuldaki gibi eve çeker gidirsiniz ama okul, pansiyon bu kampüsümüz çocukların her şeyi, yeri geldiğinde ben akşam saat 11'de eve gidiyorum. Yani ben hiçbir zaman mesai olayını hiçbir zaman aklımın ucundan bile geçirmedim, sabah benim işim yediyi çeyrek geçe başlar, akşam da işin durumuna göre biter. Yoruluyorum ama

ülkem için hiç önemli değil. Yorulmak unutuluru yeter ki karşıdaki insanlara öğretmenlerimize faydalı olabilelim. Bunu becerebilirsek ne mutlu...

Y2: Tabi her zaman ben 5'te 6'da eve gidince benim işin bitti diye bir şey yok. Yeri gelince pansiyona gidiyorum hani. Sıkıntılı bir durum var mı diye. Orada yeni öğretmen arkadaşlara veya öğrencilerle ilişki içerisindeyim. Telefon zaten bir sorun olduğunda sürekli çalışıyor. Hastalanan çocuklar, ateşlenen, kolunu kıran çocuklar, başka bir problemi olan çocuklar, sürekli bunlar birikiyor, birikiyor ya öğrenciye yansıtıyorsun ya çevreye herkese yansıtıyorsun. Belki farkında değiliz ama gün geçtikçe iyiye giden bir taraflar var mı bilmiyorum. O yüzden öğretmene yaz tatilinin çok görülmemesi lazım.

Y3: Normal bir okulda yarım gün olduğunu düşünün, saat 12'den veya 5'ten sonra ne öğrencileri görürsün, ne öğretmenler birbirini görür. Ya aynı mahallede olacaklar ya da çok sıkı arkadaş olacaklar öyle görüşürler. Ama burada öyle değil. Burada sabah kalkıyorlar birlikte, akşam yatıyorlar birlikte, öğretmenler de hakeza öyle pansiyonda sürekli birlikteler, birbirlerinin en ufak sevincini, üzüntüsünü biliyorlar. Burası çok farklı bir ortam.

Yine %100 ile yatılı okulda çalışmanın zor, yorucu olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Yorgunluğundan, stresinden dolayısıyla eşim çocuklarım soruyor "ne oldu?" söylemeyince de olmuyor, neticede bir şekilde paylaşıyorsun.

Y2: Tabi öğretmenden çok şey bekleyemezsin öğretmen derse giriyor, öğretmen için en büyük olumsuzluk nöbetten sonra hemen derse gitmesi YİBO'lar için büyük problem. Nöbet tuttuktan sonra öğretmenin derse girmemesi lazım o yorgunlukta bir 6 saat daha derse girmesi o günkü dersler için çok büyük dezavantaj yani. Öğretmen o yorgunlukla derse giriyor belki sinirli, yorgun, bunu çocuklara yansıtıyor, olumsuz bir ortam doğuyor.(...) Yatılı okullarda çalışmak zor, yatılı okulda çalışmayı ideal hale getirebilecek imkânlardan bahsettik.

Y3: Nöbetçi öğretmen için bence en büyük problem nöbet çünkü hem bedenem hem ruhen çok yorucu oluyor. Her seferinde aynı yorgunlukla derse geldiğinde ve ders anlatmaya başladığında bu sınıfta hem öğretmene hem çocuğa yansıyor. Sinirlenmemesi gerekiyor mesela. Çok fazla sinirlendiğini düşünüyorum bende nöbet tutuyorum. Normal bir tepki vereceğin anda çok fazla bağırıp çağırdığını, kendini yıprattığını anlıyoruz. Bunun da hem çocuğu hem seni yıprattığını anlıyorsun.(...) Bu okulun dezavantajı ister istemez insanı yıpratması. Çok fazla sorumluluk üstlenip, hele ki biraz duygusalsa insan, biraz da böyle insan canlıysa, çok çabuk yıpranıyor ben onu fark ettim.

Yine %100 ile yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturması yöneticiler tarafından belirtilmiştir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Çünkü neticede tabi şimdi insan duygusallaşılıyor ne kadar yansıtmak istemesek de okulda olan bir olayı, eve gidince bir şekilde yüzünden okunuyor.

Y2: Tabi ki yansımaz mı, bizim psikolojimizi de etkiliyor yani. Çocuklarla sürekli iç içe olmamız, çocuğun hastalanması, çocuğun ailevi problemlerinin olması onları bize anlatması annesi -babası problemlili yaşayan çocuklar çok fakir çocuklar. Beş lira parası olmadığı için aylarca köye gidemeyen çocuklar bunları duyunca; ayağında çorabı olmayan çocuklar görünce veya ikinci bir kıyafeti olmayan çocukları görünce tabi ki psikolojik olarak etkiliyor bizi. (...) Öğretmen gidiyor nöbet tutuyor, çocuğun başında anne babalık yapıyor, gidiyor ihale komisyonunda girmesi gerekmeyen bir ton işin içine giriyor. Hani biz burada ticaret yapıyoruz, sanki öğretmen ticaret yapıyor sanki ticaretin içine girmiş gibi ortam oluşuyor. Tabi bu ihalelerde neler dönüyor, öğretmen gereksiz tehlikeye giriyor. Arkasından bir şeyler dönüyor mu bilemiyoruz. Rahatsız oluyor en azından bu da psikolojik sorunlar, öğretmeni

rahatsız ediyor etkiliyor, mutsuz oluyor, üzülüyor. Sonra bir problem çıkar mı, çıkarsa ne olur gibi bir düşüncelere giriyor yani.

Y3: Ayrıca bu öğrencilerin tabii maddi olarak kısıtlı olduğu için burada kalmaları gerekiyor. Hem duygusal olarak hem normal olarak çocukların problemleri insana yansıyor. (...)Ek problemler dediğim gibi daha çok çocukların duygusal durumu insanı etkiliyor. Şimdi, çocukların annesi babasından uzak olması ve bunu çocuk yaşta yaşamaları, tabii ki onların psikolojisinde farklı etkiler yaratıyor. Doğal olarak bu da bize yansıyor, gözlerinden okunuyor. Hani o şarkıdaki gibi "sen bir ana, sen bir baba, her şey oldun artık bana" der gibi bakıyor çocuklar. Bu yatılı okullarda daha bariz ve belli. (...)Normal bir okulda yarım gün olduğunu düşünün, saat 12'den veya 5'ten sonra ne öğrencileri görürsünüz, ne öğretmenler birbirini görür. Ya aynı mahallede olacaklar ya da çok sıkı arkadaş olacaklar öyle görüşürler. Ama burada öyle değil. Burada sabah kalkıyorlar birlikte, akşam yatıyorlar birlikte, öğretmenler de hakeza öyle pansiyonda sürekli birlikteler, birbirlerinin en ufak sevincini, üzüntüsünü biliyorlar. Burası çok farklı bir ortam.

Daha sonra %33,33 ile maddi getirisi düşük bir meslek olduğu için sorunlar yaşama gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Şimdi maddi olarak bana bir getirisi yok, ekonomik olarak. Zaten Türkiye'deki eğitim çalışanların ekonomik olarak veya kamuda çalışanlara baktığımız zaman gerçekten... Şükür Allah'ımıza ama şükür demekle de olmuyor bazen yetkililerimizin de taşın altına elini biraz daha koymasında fayda var diye düşünüyorum. (...) Bir kere eğitim çalışanlarının ekonomik durumunun düzeltilmesi lazım. Yani sadece yeme içmeden ibaret değil hayat. İşte her öğretmen arkadaşımızın ayda, haftada, 15 günde bir kitabını alabilmesi lazım, günlük gazetesini alabilmesi lazım, 10-15 günde bir tiyatroya gidebilmesi lazım tabii bunları ekonomiye vurduğumuz zaman zaten bizim aldığımız ücretle hemen hemen yarı yarıya düşer. Şimdi kirada oturduğunuzu düşünün, iki tane çocuk üniversiteyi okuttuğunuzu düşünün şimdi ben bunları yaşadım ama işte cumartesi demeden çalışarak bugünlere geldim şükür Allah'ıma ama bu durumu da bulamayan nice eğitim çalışanları var gerçekten zor bir iş Allah herksin yardımcısı olsun.

Yöneticilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadıkları kişisel sorunlar; yatılı okulda çalışmanın olumsuzluğunu ailesine yansıtma, yatılı okulda çalıştığı için kendine daha az vakit ayırması, yatılı okulda çalışmanın zor ve yorucu olması, yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturmaması, maddi getirisi düşük bir meslek olduğu için sorunlar yaşama gibi sonuçları ortaya koymuştur.

4.1.2. Yöneticilerin Okullarıyla İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.2.'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.2.'ye göre, yöneticilerin okullarıyla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlar hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada %100 ile bölgenin geri kalmış olmasıyla eğitime önem vermemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Şimdi ben buranın Köprülü Beldesindenim. Babam zamanında yokluk içerisinde köyden Alanya'ya gitmiş, kendisini kurtarmış ve dört kardeşiz dördümüze de üniversiteyi bitirtmiş. (...) Şehirde her türlü imkân var ama başarı o oranda değil. Ben inanıyorum o şehirde çocuklarımıza verilen imkânlar kırsal kesimdeki öğrencilerimize verilse, özellikler bizim okulumuza gelen öğrencilerin %99'u kırsal kesimden çok geri kalmış okulu olmayan, öğretmeni olmayan köylerden gelen çocuklardır. Ama onların gözleri hep ışıltılı parlıyor. İşte biz yöneticiler onları anlamaya çalışıyoruz.

Y2: Çocukların çoğu sekiz yıllık eğitim zorunlu oldukları için okula geliyor. Sekiz yıllık eğitim zorunlu olmasa yani, bizim 250 tane çocuk varsa, bunların sayısı yarı yarıya düşer yani. Niye? Çocukların çoğunun velileri bizi niye arıyor, “çocuğuma iki hafta izin almak istiyorum.” İşte, koyun gütmek için veya annesi babası koyun gütmeye gidiyor çocuklara bakma için, hani çocuklarının bir yerlerde çalıştırmak için bizden izin alırlar. Onun haricinde dediğim gibi 8 yıllık eğitim olmasa çocukların çoğu okula gelmez ki buda ailelerin eğitime önem verdiğini pek göstermiyor yani.

Y3: Bölgenin eğitime verdiği düzey bence çok düşük. Özellikle bulunduğu ortam çocukları köreltiyor. Çocukların bilişsel seviyelerini yükseltebilecekleri alanlar olsun, onların sadece gördükleri şey dağ, taş, orman, keçi, koyun gibi şeyler. O yüzden çocuklar kendilerini geliştirmek açısından hiçbir şey yapamıyorlar. Anne babanın da zaten buna bakış açısı biraz yetersiz. Çocuk bir an önce okuldan gelsin, keçilerin başında dursun. Tabi o da belki mecburiyetten dolayı böyle bir şey yapıyor, hani bulunduğu ortamdan dolayı. Ama olsun yine de insan özverili davranmalı bence. O okuyorsa bir şekilde ona göre kendini ayarlamalı. Dediğim gibi eğitime çok fazla önem verildiğini düşünmüyorum. Çocuklar da öyle anne babanın söylediklerinden çok etkilenip büyüyünce ne olacağını diye sorduğunda çok basit, sıradan işler hatta çoğunun okumayacakları gibi duyular alıyoruz. Bu da zaten bakış açısını ortaya koyuyor.

Tablo 4. 2. Yöneticilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Eğitsel Sorunlar	Y1	Y2	Y3	F	%
Bölgenin geri kalmış olmasıyla eğitime önem vermemesi	√	√	√	3	100
Pansiyondaki öğrencilerle yakından ilgilenecek etkilenen öğretmenlerin psikolojik sorunlar yaşaması	√	√		2	66,66
Yönetim, öğretmen ile veli işbirliğinin yeterli olmaması		√	√	2	66,66
Okul yönetimiyle öğretmenler arası işbirliğinin yeterli olmaması		√	√	2	66,66
Öğretmenlerin maddi sıkıntılarını derslere yansıtması	√			1	33,33
Öğrenci velilerinin kendi çocuklarıyla ilgilenmemesi		√		1	33,33
Öğrencilerin almış oldukları temel eğitimde eksiklik olması		√		1	33,33
Yatılı okulda öğretmen eksikliği nedeniyle birleştirilmiş sınıf okutulması		√		1	33,33
Okulda öğretmen kadrosunun sürekli değişmesi, oturmuş bir kadro olmaması		√		1	33,33
Zorunlu eğitimin olumsuzluklarının bu okulda hissedilmesi			√	1	33,33
Öğrencilerin çoğunluğunun düşük algıda olması			√	1	33,33
Öğrenciler arasında seviye farkının olması			√	1	33,33
Bazı durumlar sebebiyle öğretmen eksikliği yaşanarak bazı derslerin boş geçmesi		√		1	33,33

Tablo 4.2'ye göre, ikinci olarak %66,66 ile pansiyondaki öğrencilerle yakından ilgilenecek etkilenen öğretmenlerin psikolojik sorunlar yaşaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Ama bizim okulumuzda benim şu 7-8 ayda gördüğüm 1. sınıftan tutun 8. sınıfa kadar bütün arkadaşların gerçekten hem sınıf ortamında hem nöbet ortamında hem belletici öğretmenlik ortamında hepsi birden gerçekten büyük bir özveriyle çalışıyor yani performanslarının üzerinde çalışmaya gayret ettiklerini ben görüyorum. Onun için de o arkadaşlarıma gerçekten teşekkür ediyorum. Zaman zaman işte pansiyonda bazı olaylara şahit oluyoruz. Bu genç arkadaşlarıma adına ben üzülüyorum. Çünkü bu arkadaşlarımızın da psikolojisi zaman zaman bozuluyor. Onun için ben onları çok iyi anlıyorum.

Y2: Yeni öğretmenler, tabi onlar da üniversite ortamından çıkıp buraya gelmek, zorunlu hizmet yapmak, Gündoğmuş gibi zor bir ortamda çalışmak, onlar içinde bir yatılı okulda çalışmak çok farklı oluyor. Öğretmenler hani, kendisi öğrenci iken şimdi ayrı bir pozisyona geçiyor. Hani, birden ani bir değişim var. O ani değişimde öğretmenlerde çok büyük sorumluluklar var. Nöbet tutma olayı var, artı çocuğun parasını bile gidiyor cebine koyuyor. Yirmi dört saat çocuğu bir şekilde düşünmesi lazım yani. Öğretmenlerin başarısı iyi, şu yönden iyi hani özverili çalışıyorlar. (...)Bunların etkisinden kurtulmak kolay değil tabi. İnsan bun alıyor bunaldıkça öğrencilerine yansıtıyor.

Daha sonra yine %66,66 ile yönetim, öğretmen ile veli işbirliğinin yeterli olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Velilerle iş birliği %20-25. Okulumuzda en azından, en basitinden veli toplantısı yapıldı sene başında ikincisi yapılmadı, yılda belki bir kere veli toplantısı yapılıyor. Onun haricinde veliler ara ara çocuğunu almaya geldiğinde öğretmenlerle görüşüyor. Onun haricinde bir veli toplantısı çocuklarının problemlerini oturup saatlerce konuşabilecek bir ortam, toplantı bunlar yaratılmıyor. Niye? Tabi ulaşım sorunu, ailelerin gelip gitmesi problem ailelerin orada hayvanları var, onlara bakıyorlar. Tabi yakından ilgilenen aileler var, onlar da ilgilenenlerinin çocuklarının akademik başarısı, eğitsel başarısı yüksek. Hani ilgilenen ailelerin çocuklarındaki olumlu tarafları her zaman göze çarpıyor.

Y3: Burada yatılı olduğu için işin içine pek veli katılmıyor, o da uzak kalıyor işin açığı. Veli olmadığı için açıkçası çocuğa anne baba olurken öğretmenlik sınırını da korumak zorundasın, biraz sıkıntı oluyor hani. Bazen arkadaş oluyorsun ters tepiyor, bazen normal davranıyorsun çocuğa ulaşamıyorsun. Hani ne yapacağını şaştığın alanlar oluyor. Onun dışında burada veli de işin içinde olsa diğer okullardaki gibi bu durumunu veliye anlattığın zaman çocuğun bence anne baba olarak o görevini üstlenir sen de öğretmenlik kısmını yaparsın, daha gerçekçi o çocuğu yönlendirebilirsin. O yüzden yetersiz buluyorum.

Yine %66,66 ile okul yönetimiyle öğretmenler arası işbirliğinin yeterli olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Tabi iş birliği düştük, niye düştük? Yani, niye düştük insanların birbirine tavrı da önemli. Benim dediğim olur diye hani okul müdürü olsa da diğer arkadaşlarla öğretmenlerle iyi iş birliği içerisinde olup fikir birliğine varılarak bir şeyler yapılması lazım. Fikir birliği yapılmadan herkes kafasına göre iş yaptığında iş birliği hiç bir zaman olumlu sonuçlara varılamıyor.

Y3: Öğretmenlerle yönetici arasında tabi ki işbirliği var. Herkes kendi işini yapıyor aslında hani ne bileyim çok fazla bir araya gelmiyor. Çünkü öğretmenlerin çok büyük sorumlulukları oluyor burada. Yani yönetim elinden geldiğince ona yansıtıldığı kadar işbirliğine geçildiğini düşünüyorum.

Daha sonra %33,33 ile öğretmenlerin maddi sıkıntılarını derslere yansıtması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Eğitim çalışanı sınıfa girdiği zaman bugün hangi taksiti ödeyeceğim diye düşünmemesi lazım, bugün evime eşya şu bu götürebilecek miyim diye düşünmemesi lazım kafası rahat bir şekilde sınıfa girip o gencecik beyinlere en faydalı olacak şekilde gayret göstermesi lazım. Ama işte dediğimiz gibi bu şartlardan dolayı da ne yazık ki işte özel problemlerden ailevi problemlerden çocuk problemlerinden ekonomik problemlerden sınıfa girdiği zaman bu problemleri düşünmeyen öğretmen sayısı ne yazık ki %10'ları bulmaz. Bu da ayrı bir gerçek.

Yine %33,33 ile öğrenci velilerinin kendi çocuklarıyla ilgilenmemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Çocukların aileleri pek ilgi göstermiyor yani, annesi babası çocuğun eğitsel durumu nasıl, okulda barınma ihtiyacı, temizlik. O şey gibi sorunlarsa, hani ne gibi sorunlar yaşıyorlar pek ilgilenmiyorlar. Sene içerisinde çocuklarının acil hastalık durumları olduğunda geliyorlar. Onun haricinde çocuklarının eğitim durumları nasıl, hangi derste problem yaşıyorlar veya öğretmenleri ile ilgili problemleri var mı, arkadaşları ile ilgili problemleri gibi bunlarla ilgi pek görüşmek için gelmiyorlar. (...)Ama aile YİBO'ya göndeririz diye hani, sanki çocuk kendisinden çıkmış gibi düşünmeye başlıyor hâlbuki çocuğun anne babaya 24 saat ihtiyacı var. (...)Kişisel ihtiyaçlara bakılıyor, aileleri sıkıştırmadığından dolayı, belki de bu çocuklarının çoğunun ailesi burada çocuğun birleştirilmiş sınıfta olduğunu bilmiyor, sorsak gerçekten bilmiyordur. Birleştirilmiş sınıf

olduğunda ne gibi bir olumsuzlukları var onu bile bilmiyorlar yani. Burada çocuklarının gerektiği gibi takip etmediklerini, hani çocuklar hakkında bilgi sahibi olmak istemediklerini gösteriyor. (...)Yani bence bu YİBO'daki başarı, eğitsel başarının, çocuklarda eğitsel başarısızlığın daha doğrusu, çocuklarındaki davranış bozuklukların sebepleri köydeki olumsuzluk, köydeki olumsuz yetişme şartları... O şartlardaki yetişen çocuğun buraya gelmesi, ardından velinin çocuğa olan ilgisizliğin devam etmesi. Yani velinin, çocuğun annesinin babasının görevi çok büyük, öğretmen bunu ne zamana kadar, nasıl yapabilir? Öğretmen yapabilir ama anne babanın yaptığını yapamaz yani. Çocuğa burnunu silmesini annesi babası öğretemez mi öğretebilir yani. Ama köydeki olumsuz şartlardan bazı şeyler onlara da normal geliyor. Çocuk annesinden babasında ne görüyorsa onu yapıyor. Ardından buraya geliyor çocuk aynı şeyi devam ettirmeye kalkıyor.

Yine %33,33 ile öğrencilerin almış oldukları temel eğitimde eksiklik olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Antalya İl Milli Eğitimi'nin yaptığı performans takip sınavına bakarsak eğitsel başarı çok düşük. Antalya'daki İlköğretim Okulları sıralamasında bizim okulumuz sondan onuncu, çok düşük başarısı çok düşük. Niye çocukların eğitsel başarısı çok düşük, köylerdeki okullar birleştirilmiş sınıflar. Bütün çocuklardan var 1.2.3.4.5 hepsi var hepsi bir araya geliyor çocuklarla birebir ilgilenme imkânı çok düşük. Alması gereken eğitimin belki %50 sini bile almıyorlar orada. Buraya geldiklerinde de çocuklar hani 5 yıllık eğitimde de belli bir temel oluşmadığı için bundan sonraki eğitimde pek bir şeye yaramıyor yani. (...)Öğrencilere ilgi gösteriyorlar, ellerinden geleni yapıyorlar ama dediğim gibi çocukların köyden gelirken alt yapıları çok düşük öğretmenler de burada elinden geleni yapıyorlar ama onu tamamlamak basit bir şey değil, çocuk okuma yazma bilmiyor. Hani ben 7. sınıftaki çocukların İngilizce dersine giriyorum çocuk Türkçe yazmakta zorlanıyor ismini yazamıyor, o çocuğa ben İngilizce öğretmeye çalışıyorum yani. (...)Yani Birleştirilmiş sınıflardaki olumsuz ortam bizim buradaki sınıflara yansıyor. Bu da okulun genel bir başarısına yansıyor. Hani çocuklar 250 öğrenci varsa bunların 50 tanesi başarılıdır hani beşte biri başarılıdır. (...)İlk kademeyi değerlendirirsek, şimdi çocuklar, 1. sınıfa gelen çocukların 6-7 yaşa gelene kadar çocukların aile eğitimi alması lazım. Temizlik, ondan sonra yani genel bilgileri alması lazım, çocuğun iyi eğitim almaya istekli bir duruma gelmesi lazım. Ama aile YİBO'ya göndeririz diye hani, sanki çocuk kendisinden çıkmış gibi düşünmeye başlıyor hâlbuki çocuğun anne babaya 24 saat ihtiyacı var. Çocuklar hani buraya gelirken dediğim gibi belli alt yapısı oluşması lazım, o alt yapı olmadığından dolayı 1. kademeye dair okuma yazma olayı ne kadar başarılı olursa 2. Kadememiz de daha iyi olur.

Yine aynı oranda %33,33 ile yatılı okulda öğretmen eksikliği nedeniyle birleştirilmiş sınıf okutulması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Mesela bizim burada 2., 3. sınıf birleştirmiş sınıf ki mağdur olan çocuklar var. Birleştirilmiş sınıf şöyle ortaya çıktı. Öğretmen doğum iznine ayrıldı sonra öğretmen bulunamadı, bulunabilir miydi? Tabi ki bulunabilirdi. Gereken yapıldı mı? Gereken tabi ki yapılmadı yani. Niye yapılmadı? YİBO'daki öğrenciler için önem veriliyor ama hani dışarıdan öyle görünüyor. Çocuklara çok iyi önem veriliyor istedikleri her şey yapıyor ama yeri geldiği zaman önem verilmiyor, mesela birleştirilmiş sınıf için öğretmen bulunamaz mıydı? Bulunabilirdi. Merkez İlköğretim Okulu'ndaki bir öğretmen askere gitti onun yerine ücretli öğretmen bulundu. Bulmak isteyince bulunuyor ama buna gerekli önem verilmiyor niye? Bir şekilde gider, hallolur devam eder gibi düşünülüyor. Niye? Çünkü bu çocukların velilerinin kaç tanesi gelip "bizim çocuklarının öğretmeni doğum iznine ayrıldı, bunlar birleştirilmiş sınıf olamaz" diye hangisi gelip okul müdürüne çıktı veya şikâyetçi oldu? Gereken yerlere bildirdi mi hiç biri bildirmedi.

Yine %33,33 ile okulda öğretmen kadrosunun sürekli değişmesi, oturmuş bir kadro olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: İkincisi öğretmen kadrosu bilmiyorum buna yapacak bir şey var mı yok mu, bilmiyorum ama öğretmen kadrosunun sürekli askere gitmesi, birilerinin sürekli doğum iznine gitmesi değişik durumlar bunlar çok olumsuz etkiliyor okulu. Birleştirilmiş sınıflar ortaya çıkıyor. Derse girecek öğretmen bulunmuyor. (...) Ama böyle kırsal bölgelerde, kimisi eş durumundan gidiyor kimisi askere gidiyor, şundan bundan gidiyor. Öğretmen kadrosu oturmadığı için ve eğitsel başarı seviyesi düşüyor. Çocuk 2 yılda 5 öğretmen değiştiriyor ikincisi bu. (...)O hayati mevzular aile, artı okuldaki öğretmen problemi, yönetici problemi gibi noktalar; hani fiziksel şartlar bir şekilde eksik olsa da devam edebiliyor; ama çocuğun ailesinin ilgisizliği, yönetimin kalıcı olmaması, öğretmenin kalıcı olmaması sürekli bir şeylerin değişmesi çocukların eğitsel başarısını olumsuz bir şekilde etkiliyor.

Yine %33,33 ile zorunlu eğitimin olumsuzluklarının bu okulda hissedilmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y3: Yatılı okullarda görev yapmak ilk defa karşılaştığım, zaten ilk atama yerim olduğu için ilk başta biraz zorluklarını yaşadık, zamanla alıştık. Aslında yatılı okulların çok büyük bir problemi yok. Problem aslında tüm çocukların zorunlu eğitim kapsamında aynı okula toplanmasından kaynaklanan bir sorun var. (...)Onun dışında bence çocuklarda bilişsel seviye problemi var. Tekrar başa dönmüş gibi olacağım ama zorunlu eğitimden dolayı buraya gelip zoraki okutulmaya çalışılan çocuklardan kaynaklanan problem var. Aslında hani öğretmen olarak, yönetim olarak ya da bulunduğumuz ortam olarak bir problem olduğunu düşünmüyorum. Çocukların algısal olarak problemleri olduğunu düşünüyorum. Bu çoğunlukta olunca...

Yine %33,33 ile öğrencilerin çoğunluğunun düşük algıda olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y3: Bence çoğunluğun algıları düşük. İlgi açısından baktığımızda öğretmen arkadaşlarımız ve ben çok şey yapıyoruz. Pek çok mükemmel şeyler ortaya çıkıyor ama çocuk bunu alamıyorsa da algısal olarak yeterli olmuyor ki bunu görüyoruz, o sırada da yapacak hiçbir şey olmuyor.

Yine %33,33 ile öğrenciler arasında seviye farkının olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y3: Okuldaki öğrencilerin çok büyük bir bölümü olmamakla birlikte başarılı olan öğrencilerimiz de var tabii. Yani bu çocuklar kırsal kesimden gelmelerine rağmen çok müthiş zekâlarının olduğunu ve en ufak bir yönlendirmede çok farklı ortamlarla karşılaşabiliyoruz. En ufak bir bilgi aktarımında onu kapıp üzerine bir şeyler ekleyip ortaya çok daha değişik şeyler çıkaranlar da var tabii ki.

Son olarak yine %33,33 ile bazı durumlar sebebiyle öğretmen eksikliği yaşanarak bazı derslerin boş geçmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Başka problem: sürekli öğretmen değişmesi, öğretmenin askere gitmesi, doğum iznine ayrılması, tayinin çıkıp gitmesi okul için büyük bir problem yaratıyor. Yani bu bakanlığın yılda bir kere tayini olsun dönem ortasında tayini olmasının durumuna katılıyorum çünkü öğretmen gidiyor onun yerine bir gelecek mi? gelmeyince bir dönem boşluklar, dersleri boş geçiyor. Yeni gelen öğretmenlerin alışması, öğretmenin çocuklara alışması, çocukların öğretmene alışması... Ardından o öğretmen gidiyor hani sürekli bir sirkülasyon olduğu zaman ne çocuk öğretmenine alışıyor ne de öğretmen o ortama alışıyor.

Yöneticilerin okullarıyla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlar hakkındaki görüşlerini; bölgenin geri kalmış olmasıyla eğitime önem vermemesi, pansiyondaki öğrencilerle yakından ilgilenerken etkilenen öğretmenlerin psikolojik sorunlar yaşaması, yönetim, öğretmen ile veli işbirliğinin yeterli olmaması, okul yönetimiyle öğretmenler arası işbirliğinin yeterli olmaması, öğretmenlerin maddi sıkıntılarını derslere yansıtması, öğrenci velilerinin kendi çocuklarıyla

ilgilenmemesi, öğrencilerin almış oldukları temel eğitimde eksiklik olması, yatılı okulda öğretmen eksikliği nedeniyle birleştirilmiş sınıf okutulması, okulda öğretmen kadrosunun sürekli değişmesi, oturmuş bir kadro olmaması, zorunlu eğitimin olumsuzluklarının bu okulda hissedilmesi, öğrencilerin çoğunluğunun düşük algıda olması, öğrenciler arasında seviye farkının olması, bazı durumlar sebebiyle öğretmen eksiği yaşanarak bazı derslerin boş geçmesi şeklinde dile getirmişlerdir.

4.1.3. Yöneticilerin Bu Okulda Çalışma Sebepleri Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yatılı okulda çalışma sebeplerine ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4. 3'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 3. Yöneticilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Çalışma Sebeplerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Çalışma Sebepleri	Y1	Y2	Y3	F	%
Duygusal tatmin amacıyla olma	√		√	2	66,66
Kendisi de yatılı okulda okuduğu için burada çalışmayı bir vefa borcu olarak görme	√			1	33,33
Çocukları çok sevmesinden dolayı			√	1	33,33
Kendi memleketine faydalı olma	√			1	33,33
YİBO'ları yeterince tanımadığı için		√		1	33,33
YİBO'nun hizmet puanının yüksek olması		√		1	33,33
YİBO'nun lojman imkânının, donanımının iyi olması		√		1	33,33
Okulun Antalya'da olması			√	1	33,33
YİBO'da kendi özel uğraşlarına daha çok vakit ayırabilmek için	√			1	33,33

Tablo 4.3'e göre, yöneticilerin bu okulda çalışma sebepleri hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada %66,66 ile duygusal tatmin amacıyla olma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Bir sebebi bu. Bir başka sebebi tabi 29 yıl bizzat sınıf öğretmenliği yaptım ve çok şükür bir gün olsun bir öğretmen arkadaşım veya bir idareci kapımı soruşturma için çalmadı. Onun için gurur duyuyorum, tadında bırakayım dedim. Kazasız belasız, öğrencilerden iyi haber alınca mutlu oluyoruz. Alanya'daki ilk okuttuğum öğrencilerden 52 öğrencimin 26 tanesi 4 yıllık üniversite bitirdi bazıları 5 yıllık,1-2 öğrencim okul birincisi oldu. Onlarla gurur duyuyorum. Her öğretmen arkadaşına nasip etsin Allah.

Y3: Aslında ben daha önce üniversite öğrencisiyken gönüllü olarak sosyal hizmetlerde çalıştığım için buraların da oraya benzediğini düşünüyordum ki yanılmıyorum. Buradaki çocukların sadece anne-babası sağ. Ayrı olsa da en azından sağ oradaki çocuklar gibi değil de ama yaşam tarzı olsun ne bileyim hayata bakış açıları olsun, yaşadıkları acılar olsun aynı. Hani ben onların içinde bulunmayı seviyordum. Tahminlerimde de yanılmadım geldim buraya. Yine aynı şekilde ortamı yaşamak istedim ama burada birazcık fazla geldi. Tamamen işin içine girince biraz tuhaf oluyor. Orada en azından belli bir süre veriliyordu, haftanın belirli günlerinde. Belli bir zaman içinde müzik dersi işliyorduk çocuklarla gönüllü olarak. Ama burada daha farklı, tüm sorumlulukları üstlenince maddi-manevi, o yüzden sıkıntı oluyor.

Daha sonra %33,33 ile kendisi de yatılı okulda okuduğu için burada çalışmayı bir vefa borcu olarak görme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Şimdi şöyle bir giriş yapayım zaten ileride de var sorularınız içerisinde kendimde öğretmen lisesinde 3 yıl yatılı okulda okudum, ailemden uzak o özlemde dolayı özellikle buraya tayinimi istememin sebeplerinden birisi yatılılık havasını biraz daha soluyayım düşüncesidir dedim. (...)Ama bazen işte dinlemiyoruz hani bazen diyorlar neden bu işi yapıyorsun artık "bu yaştan sonra ne yapacaksın Gündoğmuş'ta " dediler ama bu benim içimde çocukluğumdan beri kalan bir ukdeydi yatılı okudum ve yatılılık özlemim vardı, onu da gerçekleştirmiş olduk inşallah öğrencilerimize, personelimize faydalı olmuşuzdur diye düşünüyorum.

Yine aynı oranda %33,33 ile çocukları çok sevmesinden dolayı gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y3: Ve aşırı çocuk sevgisinden kaynaklandı. Yani çocukları çok seviyorum ben, onlarla birlikte olmayı, onların seviyesine inip onların muhteşem dünyasına girmek hoşuma gidiyor o yüzden buraya geldim.

Yine %33,33 ile kendi memleketine faydalı olma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Birisi o, birisi tabi ben bu bölgenin çocuğuyum daha önce ilçede yaşadığım bir olaydan dolayı üzüntü duydum. Tapu-kadastrada bir işim vardı tapumu almak için bir iki sefer uğradım tapu müdürü yok müdiresi yok, izin almış rapor almış başka bir yere gitmiş falan tabi bu bölge çocuğu olarak beni üzdü. Onun için dedim ki bu bölgeye biraz hizmet etmek için ben de bir fedakârlık içerisinde bulunayım dedim, bu doğrultuda hareket ettim. Karar vermemin sebeplerinden bir tanesi de o.

Yine %33,33 ile YİBO'ları yeterince tanımadığı için gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Okulda çalışma sebemim, YİBO'nun bu kadar ayrıntılı olduğunu tabi ki bilmiyordum.

Yine %33,33 ile YİBO'nun hizmet puanının yüksek olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Benim düşüncem YİBO'ya gelirken hizmet puanım fazla olsun veya hani YİBO'nun imkânları lojmanı şusu busu olduğun düşündüm, yoksa YİBO'nun nöbet tutuma olayının bu kadar zahmetli bir iş olduğunu, nöbet tutma haricinde çocuklarının problemleri ile A'dan Z'ye kadar ilgilenmemiz gerektiğini bilmiyordum, bilseydim gelir miydim?

Yine %33,33 ile YİBO'nun lojman imkânının, donanımın iyi olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Benim düşüncem YİBO'ya gelirken hizmet puanım fazla olsun veya hani YİBO'nun imkânları lojmanı şusu busu olduğun düşündüm, yoksa YİBO'nun nöbet tutuma olayının bu kadar zahmetli bir iş olduğunu, nöbet tutma haricinde çocuklarının problemleri ile A'dan Z'ye kadar ilgilenmemiz gerektiğini bilmiyordum, bilseydim gelir miydim? Artı öğretmenliğimizin ilk yıllarında böyle imkânları çok olan bir okulda çalışmak çok iyi bir şey.

Yine %33,33 ile okulun Antalya'da olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y3: Başka bölgesel olarak avantajlarını düşünüyordum. Antalya adı altında tercihleri yaparken bölgeyi çok fazla araştırmadım yani. Onun dışında pek avantajını şu anda söyleyemeyeceğim.

Son olarak da %33,33 ile YİBO'da kendi özel uğraşlarına daha çok vakit ayırabilmek için gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Esasında bu okula ben bu anılarımı yazmak için bir kitap halinde yazmak için fırsat olur diye düşündüm ama bugüne kadar gerçekten kalemi alıp bir cümle dahi yazmak fırsat olmadı. Bundan pişman mıyım hayır pişman değilim her şey Cenabı-ı Allah'ın nasip etmesine bağlı bir gün olur o da olur.

Yöneticilerin bu okulda çalışma sebepleri hakkındaki görüşleri; duygusal tatmin amacıyla olma, kendisi de yatılı okulda okuduğu için burada çalışmayı bir vefa borcu olarak görme, çocukları çok sevmesinden dolayı, kendi memleketine faydalı olma, YİBO'ları yeterince tanımadığı için, YİBO'nun hizmet puanının yüksek olması, YİBO'nun lojman imkânının, donanımın iyi olması, okulun Antalya'da olması, YİBO'da kendi özel uğraşlarına daha çok vakit ayırabilmek olarak belirtmişlerdir.

4.1.4. Yöneticilerin Bu Okulda Çalışmaktan Dolayı Memnuniyetleri Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yatılı okulda çalışmaktan dolayı memnun olma veya olmama durumları öğrenilmiş ve sebepleri incelenerek yatılı okulun avantajları ve dezavantajları belirlenmiştir.

4.1.4.1. Yöneticilerin Bu Okulda Çalışmaktan Memnun Olma veya Memnun Olmama Durumları

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yatılı okulda çalışmaktan memnun olma veya memnun olmama durumlarına ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.4.'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 4. Yöneticilerin Yatılı Okulda Çalışmaktan Dolayı Memnuniyetlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Memnuniyetleri	Y1	Y2	Y3	F	%
Memnun olma	√			1	33,33
Memnun olmama		√		1	33,33
Hem memnun hem memnun değil			√	1	33,33

Tablo 4.4'e göre, yöneticilerin bu okulda çalışmaktan dolayı memnuniyetleri hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; %33,33 oranında memnun olma durumu belirtilmiştir.

Y1: Esasında bu okula ben bu anılarımı yazmak için bir kitap halinde yazmak için fırsat olur diye düşündüm ama bugüne kadar gerçekten kalemi alıp bir cümle dahi yazmak fırsat olmadı. Bundan pişman mıyım hayır pişman değilim her şey Cenabı-ı Allah'ın nasip etmesine bağlı bir gün olur o da olur.

Ayrıca %33,33 oranında memnun olmama durumu belirtilmiştir.

Y2: Benim düşüncem YİBO'ya gelirken hizmet puanım fazla olsun veya hani YİBO'nun imkânları lojmanı şusu busu olduğun düşündüm, yoksa YİBO'nun nöbet tutuma olayının bu kadar zahmetli bir iş olduğunu, nöbet tutma haricinde çocuklarının problemleri ile A'dan Z'ye kadar ilgilenmemiz gerektiğini bilmiyordum, bilseydim gelir miydim? Gelmezdim, niye? Çünkü hani bu yaşta bu kadar problemin içinde hiç bir zaman girmek istemezdim. O kadar üniversiteyi çekiyoruz, üniversiteyi bitiriyoruz sonra KPSS sınavlarını bitiriyoruz. O kadar sıkıntının ardından da bir sıkıntıya daha girmek istemezdim daha rahat okullarda merkezi okullarda çalışmak isterdim tabi.

Ve %33,33 oranında hem memnun hem memnun olmama gözlemlenmektedir.

Y3: Yani mutlaka arada sıkılsam da içinde bulunulan ortam, imkânsızlıklar, mahrumiyet bölgesi olması insanı bıktırabiliyor. Ama onun dışında baktığında ilk atama yerin, sonuçta çok fazla kimsenin eline geçmeyecek daha değişik yanları var. Örneğin bulunduğum ortamın terör sıkıntısı yok, yolda gidip gelirken yolumu birilerinin kesmeyeceğini düşünüyorum en azından. Böyle şeyleri düşününce çok sıkılmıyor insan. Dışarıdan da haberleri geliyor arkadaşların, başka çalışan arkadaşların. Çatışma oluyor şu anda diyorlar, bunları yaşamamak olumlu gibi görünüyor. Ama mahrumiyet bölgesi olması birazcık sıkıcı oluyor.

Yatılı okulda çalışmaktan dolayı yöneticilerden birinin memnun, birinin memnun değil, diğerinin ise hem memnun hem de değil görüşünde olduğu görülmüştür.

4.1.4.2. Yöneticilere Göre Bu Okulda Görev Yapmanın Avantajları

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yatılı okulda çalışmanın avantajları hakkındaki görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.5.'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 5. Yöneticilerin Yatılı Okulda Çalışmanın Avantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Avantajlar	Y1	Y2	Y3	F	%
Öğretmenlerin kendilerini geliştirebilme imkânlarının olması	√	√	√	3	100
Duygusal tatmin yaşama	√		√	2	66,66
Okuldaki öğretmen ve öğrencilerin çeşitli konularda başarılı olması	√		√	2	66,66
Yatılı okulun lojman, donanım gibi çeşitli imkânlarının olması		√	√	2	66,66
Öğrencilerin okulu sevmesi	√			1	33,33
Okuldaki bazı eksiklikleri gidererek hizmet edebilme	√			1	33,33
Terör gibi sorunlar olmadığı için doğu hizmetinin yapılacağı iyi bir yer olması			√	1	33,33

Tablo 4.5'te yöneticilere göre bu okulda görev yapmanın avantajları yorumlanırsa; ilk sırada %100 ile öğretmenlerin kendilerini geliştirebilme imkânlarının olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: İşte 26 Temmuzdan bu tarafa çalışıp bu bahsettiğimiz özelliklerin hemen hemen büyük bir bölümünü bizim bu aile ortamında görüyoruz. Ufak tefek sorunlarımız olsa da bunlar önemli şeyler değildir. Yani hizmetlimizden, öğretmen arkadaşlarımızdan, yönetici arkadaşlarımızdan bu ilgiyi ben görüyorum. Tabi hepsi büyük bir bölümü genç, özellikle öğretmen arkadaşlarımızın büyük bölümü genç. Bu okulda çalışmanın büyük bir avantajını ileriki yaşantılarında daha çok görececeklerini düşünüyorum. Burada çalışmanın avantajlarını ileriki hayatlarında görecektir. Çünkü evlenmedikleri halde burada anne şefkatini baba şefkatini o yavrularımıza vermenin gayreti içerisinde arkadaşlarımız. Onun için ileriki hayatlarında bu günlerini arayacaklardır diye düşünüyorum.

Y2: Bana sağladığı faydalar, sorumluluk sahibi olma açısından var. Daha sonra tecrübe ediniyoruz.

Y3: Biz burada normal okuldaki öğretmenlere göre iki dikiş fazla gidiyoruz. Bizim yaşadığımız bir gün onların bir haftasına belki denk geliyordur. Biz de bence hayata dair pişiyoruzdur. Biz daha fazla görev üstleniyoruz ve bu görevlerin içerisinde daha fazla çözüm yolları üretiyoruz. Biz de bir şekilde donanımlaşıyoruz, kendimizi yetiştiriyoruz. Artılarımız oluyor çok daha fazla. Bir merkez okula gittiğimizde yarın öbür gün buradaki pek çok sorunun belki üç beşiyle karşılaşacağız ve resmen biz "Terminatör" gibi onlardan kurtulacağız. Çok basit gelecek oradaki o ortam gerçekten inanıyorum ben buna. Bize de faydası bence bu.

Daha sonra %66,66 ile duygusal tatmin yaşama gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Ama işte bazı şeylerde parayla ölçülemiyor buradan ben hiçbir zaman parasal hedef beklemedim bu 30 yıllık süre içerisinde yetiştirmiş olduğum öğrencilerimin bugüne kadar %60-%70'inin üniversiteli olduğunu söylemekten ayrıca mutluluk duyuyorum. Birçok kamu kurumunda çalışan öğrencilerimin iyi haberlerini alıyorum, zaman zaman düğünlerine davet ediyorlar. Geçen sene bir tanesini evlendirdik. Tabi bunlar güzel mutluluk verici şeyler ama tabii ki bu ülkemizin bizim daha çok şeylere ihtiyacımız var.

Y3: Duygusal tatmin ve aşırı çocuk sevgisinden kaynaklandı. Yani çocukları çok seviyorum ben, onlarla birlikte olmayı, onların seviyesine inip onların muhteşem dünyasına girmek hoşuma gidiyor o yüzden buraya geldim.

Aynı oranda %66,66 ile okuldaki öğretmen ve öğrencilerin çeşitli konularda başarılı olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Geçen yıl özellikle SBS sınavlarında devlet okullarında okulumuzun Antalya 2.'si olması ayrıca bizi gururlandırdı. Öğretmen arkadaşlarımızın öğrencilerimizin gayretiyle bu başarıya ulaşıldı. Onun için böyle bir okulda yöneticilik yapmaktan ayrıca mutluluk duyuyorum. Yani bu ekip gerçekten her şeyi başarır. Çünkü 24 Kasım Öğretmenler Günü etkinliğinde, 18 Mart Çanakkale Şehitlerini Anma ve Şehitler etkinliğinde işe gönüllerini

katarak okulumuzun yatılı olması münasebetiyle zaman merhumu düşünmeden arkadaşlarımızın gayretiyle gerçekten iyi çalışmalar sundular. Bu ekip her şeyi yapar.

Y3: Tabi ki öğretmenlerimizin hepsi kendi branşında bence yeterli seviyede. Onun dışında donanım olarak da okulun buna destek vermesi öğretmeni biraz daha tetikliyor, elinden gelen her şeyi yapıyor. Mahrumiyet bölgesinde olmamıza rağmen bu mahrumiyeti yaşamıyoruz. (...)Faydaları dediğimizde çocuklar için baktığımızda hayata bir sıfır önde başlamış oluyorlar. Çünkü kendi ayakları üstünde durmak kolay değil. Bu zamana kadar mesela ben de üniversite dâhil kendi memleketimde okudum. Ben hep annemin babamın yanındaydım. Bu çocuklara bakıyorum daha ortaokulda ailesinden ayrılmış ve birer abi abla gibi davranıyorlar. Hani yetişkin bir insanın bakış açısına sahip olan çocuklar da var. Duruşlarından anlaşılıyor. Avantajı hayata karşı onları bir sıfır önde başlatması.

Yine %66,66 ile yatılı okulun lojman, donanım gibi çeşitli imkânlarının olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Artı öğretmenliğimizin ilk yıllarında böyle imkânları çok olan bir okulda çalışmak çok iyi bir şey. Hani öğrenciler biraz problemliler olsa da imkânları çok iyi o açıdan iyi.

Y3: Donanım olarak mükemmel bir okul bence. Her şeyiyle bütün her dersliğin kendine ait sınıfı, laboratuvarının olması mesela en büyük avantaj oluyor.

Daha sonra %33,33 ile öğrencilerin okulu sevmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Ama gerçekten herkesin yatılı okulları bir ziyaret etmesi lazım, bugüne kadar ziyarete gelen herkes bizden gerçekten memnun böyle olduğunu gördüm. Hatta Vanlı öğrencilerimiz gelmişti. Alanya'dan hatta bu hafta parkta dolaşırken gördüm öğrencilerimden birini o gelmişti, başka öğrencilerimiz gelmişti. Amcası gelmiş iki kız öğrencimin yanımda dediler ki "kızım Alanya daha güzel sizi Alanya'ya alalım" ve kız aynen şöyle dedi "amca biz gitmek istemiyoruz buradan çok memnunuz". Tabi biz o tür sözleri duyunca demek ki çocuklarımıza faydalı olduk öğretmen arkadaşlarımıza faydalı olabildik diye düşündüm ve ayrıca gurur duydum.

Aynı oranda %33,33 ile okuldaki bazı eksiklikleri gidererek hizmet edebilme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Mümkün mertebe o tedbirleri almaya çalışıyoruz, kaloriferimizden tutun, başkaları kömür sıkıntısı çekerken biz sene başında her şeyi yaptık. Kömür bu sene yeter. Mazotumuz bitmeden arkadaşların desteğiyle onu aldık. Bazı şeyleri yaşayarak biz de eksikliklerimizi gidermeye çalışıyoruz.

Son olarak %33,33 ile terör gibi sorunlar olmadığı için doğu hizmetinin yapılacağı iyi bir yer olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y3: Ama onun dışında baktığında ilk atama yerin, sonuçta çok fazla kimsenin eline geçmeyecek daha değişik yanları var. Örneğin bulunduğum ortamın terör sıkıntısı yok, yolda gidip gelirken yolunu birilerinin kesmeyeceğini düşünüyorum en azından. Böyle şeyleri düşününce çok sıkılmıyor insan. Dışarıdan da haberleri geliyor arkadaşların, başka çalışan arkadaşların. Çatışma oluyor şu anda diyorlar, bunları yaşamamak olumlu gibi görünüyor.

Yöneticilere göre bu okulda görev yapmanın avantajları yorumlanırsa; öğretmenlerin kendilerini geliştirebilme imkânlarının olması, duygusal tatmin yaşama, okuldaki öğretmen ve öğrencilerin çeşitli konularda başarılı olması, yatılı okulun lojman ve donanım gibi çeşitli imkânlarının olması, öğrencilerin okulu sevmesi, okuldaki bazı eksiklikleri gidererek hizmet edebilme, terör gibi sorunlar olmadığı için doğu hizmetinin yapılacağı iyi bir yer olması gibi avantajlarını dile getirildiği görülmüştür.

4.1.4.3. Yöneticilere Göre Bu Okulda Görev Yapmanın Dezavantajları

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yatılı okulda çalışmanın dezavantajları hakkındaki düşünceleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.6. 'da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 6. Yöneticilerin Yatılı Okulda Çalışmanın Dezavantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Dezavantajlar	Y1	Y2	Y3	F	%
Bölgenin mahrum bir yer olması	√	√	√	3	100
Oturmuş bir yönetim kadrosunun olmaması		√	√	2	66,66
YİBO'nun yıpratıcı olması		√	√	2	66,66
Bu okulda çalışmaya başladığı zamanlarda personelde vurdumduymazlık olması	√			1	33,33
Öğretmenler arasında bazı uyumsuzlukların yaşanması		√		1	33,33
Kendi branşı konusunda gelişmek yerine körelme		√		1	33,33
Zorunlu hizmet süresinin uzun olması		√		1	33,33

Tablo 4.6'da görülen, yöneticilere göre bu okulda görev yapmanın dezavantajları yorumlanırsa; ilk sırada %100 ile bölgenin mahrum bir yer olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Çözülemez bir şey yok, Gündoğmuş gerçekten güzel bir yer, dört tarafı orman, temiz bir hava ama kamu hizmetlerine uzak. Yetkililerimiz tabii ki bu mahrumiyeti gidermeye çalışıyor ama nüfusun az olması, ulaşımın sıkıntılı olması, gönlümüzdeki her şeyin olmaması da bizi pişiriyor. Tedbirli olmak zorundayız.

Y2: Olumsuz yanları bir coğrafi bölge olarak zor tabii, güzel bir yer ama ulaşımı çok zor, çok problemlidir. İklim yönünden çok şimşek, yağmur, kar çok şiddetli... Sürekli, en basitinden şimşekli olduğu zamanlarda jeneratör sorunları ortaya çıkıyor. Kalorifer problemleri ortaya çıkıyor o açıdan sıkıntılar var. (...)Onun haricince, kırsal bölgede olduğumuz için olumsuzluk çok.

Y3: Yani mutlaka arada sıkılısam da içinde bulunulan ortam, imkânsızlıklar, mahrumiyet bölgesi olması insanı bıktırabiliyor. (...)Ama mahrumiyet bölgesi olması birazcık sıkıcı oluyor.

Daha sonra %66,66 ile oturmuş bir yönetim kadrosunun olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Onun haricinde okulda yönetici kadrosunun kadrolu olmaması büyük bir problem. Çünkü görevlendirme olduğu zaman işi bilmeyen sadece belli bir dönem orada bulunan insanlar oluyor. Onlar da ayrıntılı işlerle uğraşmıyor ihalesidir okulun resmi işleridir işte, şudur budur.

Y3: Okulun sisteminin işleyişini düşündüğümüzde, kadrolu olarak birilerinin bu işi üstlenmemesi bence problem yaşıyor. Artı bende mesela bu işe yeni girdim, yönetim işinde yaklaşık 4-5 aydır içindeyim. Şöyle baktığım zaman ben öğretmenliği bile daha doğru düzgün yaşamamışken yönetim işi uydurma ya da yerini doldurma açısından bulunmuş gibi oluyor.

Aynı oranda %66,66 ile YİBO'nun yıpratıcı olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Artı YİBO gibi sorumluluk almamız gereken ihale ile yönetime katılma, öğretmen olma, diğer taraftan anne baba olma, diğer taraftan nöbet tutma, bütün bunlar insanı yoruyor, yıpratıyor. O yüzden YİBO'lar sıkıntılı.

Y3: Bu okulun dezavantajı ister istemez insanı yıpratması. Çok fazla sorumluluk üstlenip, hele ki biraz duygusalsa insan, biraz da böyle insan canlıysa, çok çabuk yıpranıyor ben onu fark ettim. Elinden bir şey gelememesi gibi bir durum olmuyor çoğunlukla, maddi olarak olsun, manevi olarak olsun bir şeyler yapmaya çalışınca yetersiz kaldığında bu iyice insanı yıpratıyor. Sadece insanı çok fazla yorması bu okulun dezavantajı ve çok fazla sorumluluk

üstlendirmesi yani. (...)Bu sene yorulduğumu hissettim, o yüzden böyle bir boşluğu doldurayım, en azından taşın altına bende elimi koyayım dedim. Onun dışında yükü biraz ağır, yapmaya çalıştığında gerçekten ağır. Hem öğretmenler açısından hem de yönetim açısından zor.

Daha sonra %33,33 ile bu okulda çalışmaya başladığı zamanlarda personelde vurdumduymazlık olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Tabi ilk geldiğimiz zaman personelimizin bakış açısı çok farklıydı bir vurdumduymazlık vardı. Bir iş buyurduğumda işte herkes bir mazeret üretme peşinde olurdu aynen böyle bir vurdumduymazlık havası içerisindeydiler. Sağ olsun Haydar hocamız o konuda personelimize zaman zaman konuşarak bunu çözdük. Dedim ki sabah saat 8'de bütün personel yanıma gelir ilk önce konuşuruz ki "biz bugün ne yapacağız?" böyle yaptığımız zaman tabi herkesin görev bölümünü yaparım akşam ona göre onun raporunu da alırım.

Aynı oranda %33,33 ile öğretmenler arasında bazı uyumsuzlukların yaşanması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Onun haricinde öğretmenler arasında tabi ki uyumsuzlukla da çıkabiliyor, herkes birbiriyle çok iyi anlaşmıyor, anlaşmıyor.

Yine %33,33 ile kendi branşı konusunda gelişmek yerine körelme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Açık konuşmak gerekirse ben pek bir şey kattığını düşünmüyorum. Ben başka bir yerde olsam daha iyi. Ben geçen seneki bilgi birikimimden bu sene farklı olarak ne var. Hani kendi branşım açısından, İngilizce mesela. Ben ilköğretim öğrencisine ilköğretim bilgileri öğretiyorum. Sürekli ilköğretim İngilizcesi olunca tabi ki ileri seviyedeki bilgiler zamanla kayboluyor. Tabi o bizim kişisel problemlerimiz...

Yine son olarak %33,33 ile zorunlu hizmet süresinin uzun olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Yani dezavantaj, onun haricince olumluluk getiren pek yok. Yoruyor zorunlu hizmet 7 yıl olması.

Yöneticilere göre bu okulda görev yapmanın dezavantajları; bölgenin mahrum bir yer olması, oturmuş bir yönetim kadrosunun olmaması, YİBO'nun yıpratıcı olması, bu okulda çalışmaya başladığı zamanlarda personelde vurdumduymazlık olması, öğretmenler arasında bazı uyumsuzlukların yaşanması, kendi branşı konusunda gelişmek yerine körelme, zorunlu hizmet süresinin uzun olması şeklinde belirtilmiştir.

4.1.5. Yöneticilerin Bu Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.7.'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.7'ye bakılırsa, yöneticilerin bu okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlerine göre; ilk sırada %100 ile okulun sağlık personelinin olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Çünkü belki biraz sonra soracaksınız özellikle sağlık personeli açısından okulumuzun norm kadrosu var ama iki sefer resmi yazı vermemize rağmen siz neden bunu istediniz neden bu personeli istediniz diye soran bile yok. (...)Madem bu okulu buraya yapıyorsunuz, bu personeli buraya veriyorsanız o halde bu ekipmanları bu personeli de vereceksiniz ki

çocuklarımızın başına bir şey geldiği zaman arkadaşlarımızın bu genç öğretmen arkadaşlarımızın eli ayağı titremeyecek, bizlerin psikolojisi bozulmayacak.

Y2: Okulun imkânları eksik hemşire eksik, 24 saat hemşire olması lazım burada artı, ambulans olması lazım. İtfaiyesi olan YİBO'lar dahi var, kesinlikle bu okula bir tane hemşire olması lazım, ambulans olması lazım. Biz burada ambulans olmadığı zaman, benim arabam yok. Nöbetçi öğretmene de arabasıyla sürekli sağlık ocağına götür denmiyor ama götürüyor. Aynı zamanda sağlık ocağı da gereken imkânlarla da sahip değil, çocukların çoğu kolu kırıldığında veya anlaşılamayan bir hastalığı olduğunda hemen Manavgat'a sevk ediliyor, bizim bu çocukları sürekli Manavgat'a getirip götürme imkânımız çok kısıtlı. Ailelerine de ailesi 50 km. uzakta oturuyor onun ailesini o çocuğu gelip götürmesi çok büyük dert yani. Hemşire kesinlikle lazım okula artı ambulans çocuklar gece yarısı hastalanıyor buradaki sağlık ocağında halledilemeyen problemler oluyor, çocukların Manavgat'a götürülmesi geriyor kesinlikle bu okula bir tane hemşirenin olması lazım.

Y3: Okulda personel eksiği fazla. En başta pansiyonu ele alacak olursak orada sabit bir hemşirenin, sabit bir doktorun mutlaka orada yatılı olarak kalması gerekiyor.

Tablo 4. 7. Yöneticilerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumlardan Sisteme Yönelik Olanlar Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar	Y1	Y2	Y3	F	%
Okulun sağlık personelinin olmaması	√	√	√	3	100
Okulun fiziksel eksikliklerinin olması	√	√	√	3	100
İnternetin bölgenin şartlarından dolayı sık sık arıza vermesi	√	√	√	3	100
Üst makamların yöneticilere yeterli yardımda bulunmaması	√	√		2	66,66
Okulda güvenlik personelinin olmaması		√	√	2	66,66
Yatılı okulda kapalı spor salonunun olmaması		√	√	2	66,66
YİBO yöneticilerinin kadrolu değil, vekil olması		√	√	2	66,66
Yönetici olarak tecrübeli olmama		√	√	2	66,66
Kaynaştırma durumundaki öğrencilerin aileler yüzünden RAM'a yönlendirilememesi		√	√	2	66,66
Yöneticilerin okuldaki işleri çözmelerinde önlerinde engellerin olması	√			1	33,33
Okul şoförünün evinin uzakta olması sebebiyle sorun yaşanması		√		1	33,33
Okula gelen öğrencilerin sağlık problemlerinin öğretmenleri yıpratması	√			1	33,33
Okulda büro memurunun olmaması	√			1	33,33
Okulun tesisatından anlayan personelin okulda olmaması	√			1	33,33
Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecekleri etkinliklerin yetersiz olması			√	1	33,33
Okulun fiziksel eksikliklerinin giderilmesi için üst makamlara ulaşılması ancak cevap alınmaması	√			1	33,33
Öğrencilerin interneti kullanma imkânlarının olmaması		√		1	33,33
Yönetici ve öğretmenin ihalelerle uğraştırılması sonucu eğitimle daha az ilgilenmesi	√			1	33,33
YİBO'da birleştirilmiş sınıf eğitimi verilmesinde yönetimin ve üst kurumların ilgisizliği		√		1	33,33
Yemek ihalesine tek şirket katıldığı için yemek kalitesinin düşük olması		√		1	33,33
YİBO'daki lojman sayısının yetersiz olması		√		1	33,33
Sınıf kitaplıklarının yetersiz olması		√		1	33,33
Öğretmenlerin nöbet tutmamak istemesinin okulu sıkıntıya sokması		√		1	33,33
RAM'a yönlendirilen öğrencilerle RAM'ın yeterince ilgilenmemesi		√		1	33,33

Tablo 4.7'ye göre yöneticilerin yatılı okulda sisteme yönelik değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlerine göre yine %100 ile okulun fiziksel eksikliklerinin olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Mesela okulumuzun pansiyonunun tuvaletleri baya büyük problem oraları boyatmadık bile çünkü yukarıdan su akıyor, tesisatımızın değişmesi yenilenmesi gerekiyor. Pansiyonumuzun aynı şekilde, yine pansiyonumuzun üzerindeki gün ısının büyük bir bölümü çalışmıyor zaten çalıştıramamışlar. (...)Gün ısılarımızın oradan inmesi gerekiyor, çünkü kullanılmıyor, kullanılmayınca da çatıya zarar veriyor, su geçiriyor. Onunla ilgili teşvik raporları gelmedi, keşif yapıldı. Ama tabii yukarıdan onay alınmadığı sürece bizim yapabileceğimiz hiçbir şey yok. (...)Onun dışında yukarıdaki tuvaletlerimizin de büyük bölümününün değişmesi gerekiyor onları da değiştiremedik. Ama işte yazı geldiği zaman personelimizle bir şeyler yapmaya çalışacağız. Yine okul bahçesinde bulunan projelerden dolayı elektrik direkleri var küçük boylu aydınlatma direkleri onlar atıl değil bunların kaldırılması için müracaat ettik. Çünkü onlar şu an zararlı.

Y2: *Onun haricinde pansiyonun üzerinde güneş enerjisi sistemi var zamanında yapılmış ama şimdi devre dışı, o uğraşılıyor. (...) Onun haricinde elektrik problemimiz var, sürekli gelip giden elektriğimiz çok büyük sıkıntıya sokuyor bizi, jeneratöre 6 ayda bir 1000-1500 litre mazot almamız gerekiyor ki o da devlete ek bir yük yani. Jeneratör zarar, jeneratörde dengesiz gidip gelen elektir sonucu yanma oluyor tabi o da ayrı bir masraf. Geçenlerde aynı oldu yani elektriğin dengesiz gelip gitmesinden dolayı yandı, durduk yere 750 lira masraf çıktı. Onun haricince ek bina, çocukların ihtiyacı olan, futbol sahası var basketbol sahası var başka ihtiyaçları olan bir şey yok yani.*

Y3: *Yatılı okul çocuklar yemeğe sırayla alınıyor, üstü kapalı bir ortamımız yok. Yazın sıcağın kışın soğuktan koruyacak bir alanımız yok mesela. Çocukların en büyük eksikliğinin bu olduğunu düşünüyorum. Çocuklar dışarıda sıra oluyorlar, yeri geliyor yağmur yağıyor, yeri geliyor saatlerce dışarıda bekledikleri oluyor. Üstü kapalı bir yer derken çocuklar yeri geliyor yağmur yağıyor yeri geliyor sıcakta güneşin altında kalıyorlar ve onları bundan koruyacak kapalı bir alanımız yok. En azından üstünün brandayla kaplı bir yer bile olsa öyle bir eksikliğimiz var. Onun dışında kapalı spor salonumuz olacak alanımız var ama bunu yapacak gerekli izini alacak yerler problem oluyor. Onun peşine düşmek lazım.*

Yine %100 ile internetin bölgenin şartlarından dolayı sık sık arıza vermesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: *Mesela e-etüt diye bir uygulamamız başladı. Burası hava yağdığı zaman fişi çekmemiz lazım. Paratonerimiz var ama kaç seferdir bütün telefon santralimiz modemlerimiz yanıyor. Ne kadar dikkat etsek de yine geçen hafta bütün sistemimiz alt üst oldu. Bir tek müdür odasındaki internetimiz var şu anda. Belki arkadaşlarımız bize kızıyor, niye yapılmadı diye ama bir iki hafta sonra ancak gelebileceklerini söylediler.*

Y2: *İnternet imkânı burada biraz problemlidir, internet imkânımız kısıtlı. Nasıl kısıtlı, biz bundan 3-4 ay önce ihale yaptık, modem kullanıma başlandı ama buranın şimşekli yağışlı olduğu için sürekli şimşek olayı olmasından dolayı yanıyor mesela 2-3 ay önce elektrik panosu yandı. Onun haricinde buraya gelip gitme imkânımız yok, bir bilgisayarıcıyı çağırıyorsunuz 2 hafta sonra geliyor. Bir modem arızalanıyor, bilgisayarıcıyı çağırıyorsunuz 2 hafta sonra geliyor. Şehir merkezinde uzak olduğu için de gelen adam da onun parasını alıyor, alması gereken paranın 2 katını alıyor, geçen bir jeneratör yandı sadece 350 lira para aldı. İnternet kullanım imkânı gerçekten çok uğraştık biz bu bilgisayar kullanma imkânı ile ama sürekli şimşek çarpması olduğu için, modem yanınca da tekrar kullanılması durumunda 2 hafta geçiyor, aynı şey sürekli tekrar ediyor.*

Y3: *İnternet imkânları var fakat interneti engelleyecek bir ortam da var. Nasıl bir engel dersiniz bulunulan doğa şartları, sürekli yağmur, şimşek altında olan bir yerdeyiz ve bu da okulun elektrik donanımına çok fazla zarar verdiği için çok fazla çocukları o ortamda bulunduramıyoruz. Çünkü mahrumiyet bölgesinde olduğumuz için en ufak bir arızayı gidermemiz günleri, hatta ayları alıyor. Hem maddi olarak da sıkıntısı oluyor, buraya gelecek olan görevliler ya da bu işin tamiratını yapacak kişiler biraz daha sıkıntılı geliyor buraya. Hani imkân var ama şartlar uygun değil, çoğu zaman da engellemeye kadar gidiyor.*

Daha sonra %66,66 ile üst makamların yöneticilere yeterli yardımda bulunmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: *Ama idareci olarak tabi okulumuzun bulunduğu coğrafi yapıdan dolayı işte geri kalmışlığından dolayı biraz da bizi üst makamlarımız anlarsa işlerimizi çalışmalarımızı yaparken yöneticilerimiz üst yöneticilerimiz bizleri anlarsa, sıkıntılarımızı dikkate alırlarsa hiçbir şeyin çözülemeyeceğine yani ben inanmıyorum.*

Y2: İlçe Milli Eğitim ile tabi ki kopukluk var, nasıl bir kopukluk var, YİBO her işi kendi haledebilir diye düşünülüyor. YİBO'ya gereken ilgiyi gösterilmiyor niye? YİBO'nun imkânları çok büyük. İstedikleri her şey her an olabilir diye düşünülüyor. O yüzden gerekenler yapılmıyor. YİBO biraz böyle kendi kendine bırakılıyor, kendi haline bırakılıyor. İlçe Milli Eğitim Müdürü de pek ilgilenmiyor. O da Gündoğmuş'taki olumsuz durumdan dolayı vekil olduğu için gereken ilgiyi göstermiyor. (...) Evet, elektrik problemleri var. Yani bölge ile olan ilişki elektriklerin hiç gelmemesi, belediye başkanı YİBO'nun problemleri ile ilgileniyor mu, hayır... Belediye kendi kendilerine yetemiyor ki YİBO ile ilgilensin. (...)Belediyenin imkânları da yok. Okulun bir kanalizasyon sorunları oluyor vidanjör göndermeleri için 40 kişinin araya girmesi gerekiyor.

Aynı oranda %66,66 ile okulda güvenlik personelinin olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Onun haricinde düzeltilmesi gereken personel eksikliği yok, personel eksikliği şu konuda var güvenlik eksikliği var, hani kapıda bir güvenlik yok. Tamam, kalorifercisi var memuru var şu var bu var ama güvenlik, çok büyük bir eksiklik. Onun haricince, onun haricince başka bir şey yok.

Y3: Onun dışında güvenlik problemi var. Tamam, burada çalışanlar okulun çevresindeki güvenliği sağlamaya çalışıyorlar ama bir güvenlik şirketinden gelecek işin uzmanları kadar bu işi anlamazlar. Daha profesyonel yapmak varken, baktığın zaman belli başlı noktalarda eksiklikler var. Onun dışında bir eksikimiz olduğunu düşünmüyorum çünkü baktığımızda temizlik açısından olsun, diğer işlere koşuşturan personel olsun onlar tamam.

Yine %66,66 ile yatılı okulda kapalı spor salonunun olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Fiziki şartlarda eksiklik yok gibi bir şey yani, çocukların ihtiyacı olan her şey var, ama çocuklar için kapalı spor salonu yapılabilir mesela. Hani bölge biraz problemlili bir bölge, yağmuru var o yüzden kapalı bir spor salonu olması, desten sonra vakitlerini de orada geçirebilirler veya beden eğitimi derslerini orada geçirebilirler.

Y3: Fiziki şartlarda aslında giderilebilecek belli başlı eksiklikler var. Bunu milli eğitime kabul ettirebildiğinde yani spor salonu en büyük eksiklik bu.

Yine %66,66 ile YİBO yöneticilerinin kadrolu değil, vekil olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Tabi ki sağlanamıyor işbirliği, niye? Biz de görevlendirmeyiz burada, yöneticilikte görevlendirmeyiz. Buraya bir kadrolu müdür yardımcısı en son ne zaman geldi o da çok uzun zaman önce gelmiştir. YİBO'ların öncelikle yönetimin bir kadrolu yönetici olması lazım. Bir müdür, müdür başyardımcısı artı üç tane müdür yardımcısı olmalı. Milli Eğitim Müdürlüğü'nün, Bakanlığın bu konuyla yakından ilgilenmesi lazım, niye? Görevlendirilme olduğu zaman eğitime gereken ilgi gösterilmiyor. Ben görevlendirmeyeyim benim söylediğim şey kadrolu müdür başyardımcısına ne kadar etki eder veya İlçe Milli Eğitim'e ne kadar etki eder? Hani bu biraz da bizim inisiyatifimizde, bizim sözümüzle olabilecek bir şey değil.

Y3: Okulun sisteminin işleyişini düşündüğümüzde, kadrolu olarak birilerinin bu işi üstlenmemesi bence problem yaşıyor. (...) Onun dışında bunu uygulamaya kalktığında ki yıllar alacak. Bence bu tarz okullara kesinlikle kadrolu, deneyimli ve yılların birikimini almış insanlarla yönetim kısmını en başta halledip daha sonra öğretmen arkadaşlarla da birlikte çok daha güzel ortam olacağını düşünüyorum. Biz yine bir aradayız ama olsun yetersiz kalıyor. Her türlü konuda baktığımızda. (...)En büyük sıkıntı zaten acemilik. Onun dışında olaylara yönetim gözünden bakarak çözüm üretmemek. Çözüm üretmeye çalıştığında yeni gelmişsin ve öğretmen arkadaşların arasından çıkıp oraya oturmak çok fazla etkili olduğunu

düşünmüyorum. Çünkü dün şakalaştığın bir insana yarın çağırıp da şunu yap, bunu yap demek çok zor. En büyük sıkıntısı bu.

Yine %66,66 ile yönetici olarak tecrübeli olmama gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Ben zaten 6 aylık öğretemdim, ondan sonra görevlendirmeye müdür yardımcılığına başladım. Benim daha öğretmenlikteki gerekli bir tecrübem yok, müdür yardımcılığına da tabi ki belli bir tecrübe, birikim gerekiyor, onlara da sahip olamadığım için görevimi de dört dörtlük yapamıyorum. Zorunlu hizmet bölgelerinde bu her zaman böyledir... Tecrübeliler hep merkezdedir, hani kimse burada durmak istemiyor. Gereken hizmet süresini dolduruyor gidiyor. Tecrübeli insanlar buraya gelmek istemiyor. Yeni gelenler de tecrübesiz olduğu için - bizim okulumuzda olduğu gibi-öğretmenler tecrübeli değil, yarı yarıya tecrübeliler var tecrübesizler var genelde. Okul yönetimi tecrübeli mi? Daha önceki okul müdürümüz 6 ay çalıştı, o da baya bir sıkıntı yaşadı, çevreye uyum problemi vardı artı burada okula uyum problemi vardı, 6 sonra tayinini istedi gitti. Müdür başyardımcısı müdür oldu.

Y3: Artı bende mesela bu işe yeni girdim, yönetim işinde yaklaşık 4-5 aydır içindeyim. Şöyle baktığım zaman ben öğretmenliği bile daha doğru düzgün yaşamamışken yönetim işi uydurma ya da yerini doldurma açısından bulunmuş gibi oluyor. Çünkü ben bu işi öğrenmeye kalksam bile benim bu en azından yönetimi öğrenmem bile bir senemi alacaktır.

Yine %66,66 ile kaynaştırma durumundaki öğrencilerin aileler yüzünden RAM'a yönlendirilememesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: YİBO başarısız oluyor niye oluyor? Bin bir türlü çocuk geliyor YİBO'ya, okuma yazma bilmiyor, kaynaştırma öğrencisi, bir ton kaynaştırma öğrencisi var okulumuzda. Kaynaştırma öğrencisini biz yönlendiriyoruz RAM'a ama ailelerde farklı bir algılama var, benim çocuğum özürlü mü benim çocuğum deli mi diye kızıyorlar, bilmiyorlar...

Y3: Bu çocuklar RAM'a yönlendirilmeye çalışılıyor fakat RAM adı altında bulunan şeyi aileler çok bilmiyorlar. Aileler oraya giden çocuğun özürlü ya da deli olduğunu düşünüyorlar. O yüzden aile izin vermeyince böyle bir şeye kalkışılmıyor yasal olarak. Aile izin vermeyince biz de o konuda yetersiz kalıyoruz.

Daha sonra %33,33 ile yöneticilerin okuldaki işleri çözmelerinde önlerinde engellerin olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Tabi bizim okulumuzun gerçekten sorunları var. Biraz sonra bundan da konuşacağız. Ama bu sorunların birçoğu çözülemez sorunlar değil. Tabi yönetici olarak insanların önünde bazı engeller var.

Aynı oranda %33,33 ile okul şoförünün evinin uzakta olması sebebiyle sorun yaşanması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Manavgat'a nasıl götürülüyor, Manavgat'a nöbetçi öğretmen eşliğinde ve okulun arabası ile götürülüyor. Ama bu tabi ki zor oluyor niye şoför okulda değil yakınımızda bir köy var her gün evine gidiyor. Şoför burada olmadığı için götüremiyor. Şoförün burada olması lazım sonra görevlendirme yazısıyla Manavgat'a götürmesi lazım zor, çok zor yani... Ama burada 24 saat ambulans olsa ambulans şoförü olsa bunlar hiç bir zaman problem olmaz çocuklara bir şey olduğunda gerekli yerlere götürülür.

Yine %33,33 ile okula gelen öğrencilerin sağlık problemlerinin öğretmenleri yıpratması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Ama tabi ki yatılı ilköğretim bölge okullarının bizim sistemimiz bana göre yanlış. Burası yatılı bir okul yatılı bir okula devlet parasız yatılı sınavını kazanıp yatılı okulu kazanıp gelen öğrencilerimizin sağlık kurulu raporu isteniyorsa bu tür okula da bu raporu alarak gelmesinde fayda var.

Yine %33,33 ile okulda büro memurunun olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Yani bu konuda %90 ben yaklaşımımızın doğru olduğu düşüncesindeyim. Ama bizim eksiklerimiz yok mudur işte personel anlamda özellikle yardımcı personelde büro memurunun olmaması, sağlık personelimizin olmaması yani işin uzmanı olan yardımcı hizmetlilerimizin olmaması ayrı bir sıkıntı teşkil ediyor. Onu da çözmeye çalışıyoruz gayret ediyoruz.

Yine %33,33 ile okulun tesisatından anlayan personelin okulda olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Çünkü ilçemiz öyle bir yer ki küçük olduğu için bu okulumuzun tesisatını çalıştırdığımız zaman ortaya çıkan sorunu çözecek esnaf yok ya Manavgat'tan, ya Karaman'dan, ya Antalya'dan, ya da Konya'dan gelmesi lazım. Bunlar olunca da işte işlerimiz aksıyor. Bunun için bu tür işlerden anlayan personele fazlasıyla ihtiyaç var.

Yine %33,33 ile öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecekleri etkinliklerin yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y3: Okulun kaynakları yeterli. Dediğim gibi çocukların çok fazla alanları yok. Yatılı okulda kendilerini geliştirecekleri kütüphanemiz var, bilişim sınıfı var ama onun dışında her hangi bir şey yok. Çocukların rahat rahat kendilerini ifade edecekleri alanlar yok. (...)Çocukların boş vakitleri genelde etüt dışında sosyal etkinliklerle doldurulmaya çalışılıyor. Dışarıda çocuklar kendi oyunlarıyla zaten kapalı bir bahçesi yok. Kendince uydurdukları oyunlarıyla değerlendiriyorlar. Onun dışında film izlettiriliyor, müzik dinlettiğimiz anlar oluyor. (...) Aslında yeterli değil. Çünkü çocukların alanları çok kısıtlı. Buldukları alanlarda da başarılı olabilecekleri alanlar çok kısıtlı. En azından çarşısı olan bir yer ya da geniş bir yer olsa çok daha farklı alanlara yönelebilirler. Mesela sinema olsun, tiyatro olsun buralarda eğlenebilirler. Buralarda öyle imkânları yok o yüzden boş vakitlerini çok iyi değerlendirdiklerini düşünmüyorum.

Yine %33,33 ile okulun fiziksel eksikliklerinin giderilmesi için üst makamlara ulaşılması ancak cevap alınamaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Evet, hem yazılı hem sözlü iki kere ilettik ancak Türkiye'deki sistemin işleyişi ortada. Bir yerlerde tanıdığın, bir yerlerde samimi olduğun kişiler olmadığı zaman ne kadar yazsanız nafile kalıyor. Bizim üst makamlara okulumuzun kazan dairesiyle ilgili, efendim tuvaletleriyle ilgili yani genel fiziki görünümüyle ilgili rapor yazmıştım, bize yardımcı olunması için yazı yazmamıza rağmen ne aradılar ne sordular. Ama ilde toplantıda özellikle dile getirdim özellikle şube müdürüne, sağ olsun raporu buldu 1 hafta sonra keşfe mühendis yolladılar. Sorunumuza derman oldular mı? Hayır, ödenek göndermeleri lazım. Göndereceğiz dediler ama bir ay geçti hala öyle bir şey yok. (...)Gün ısılarımızın oradan inmesi gerekiyor, çünkü kullanılmıyor, kullanılmayınca da çatıya zarar veriyor, su geçiriyor. Onunla ilgili teşvik raporları gelmedi, keşif yapıldı. Ama tabii yukarıdan onay alınmadığı sürece bizim yapabileceğimiz hiçbir şey yok.

Yine %33,33 ile öğrencilerin interneti kullanma imkânlarının olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Benim odamda bile internet yok kabloda problem var bununla ilgilenecek bir bilgisayar öğretmenimiz yok ki o bilgisayarlıları da çağırdığımızda hemen gelmiyor ulaşımı zor bir bölgede olduğumuz için, gelen giden de pek olmuyor. İnternet kullanımı yok. Hâlbuki bizim dynet uygulamamız var, çocukların bu uygulamayı yapması gerekiyor. Uygulamıyor biz yapıyoruz. Çocuğun araştırması gereken şeyler oluyor, çocuk araştırmıyor araştırma ödevi oluyor sosyal bilgilerinden, fen bilgisinden, teknolojik tasarımdan ne yapıyor gidiyor o öğretmenine söylüyor. Kütüphanede bulamıyor tabii. Çocuğun daha fazla araştırması gerek

şeyler var kütüphanede bulamayınca öğretmenlere söylüyor, “hocam şunu bulabilir misiniz bana getirebilir misiniz” diye. İnternetin eksikliği çok büyük, onun bir an önce giderilmesi gerekli ama giderilebilir mi? Zor, niye? Çünkü şimşek, paratonerde bir sorun var. İnternet çok büyük bir eksiklik okulda YİBO gibi bir yerde kesinlikle internetin 24 saat olması lazım...

Yine %33,33 ile yönetici ve öğretmenin ihalelerle uğraştırılması sonucu eğitimle daha az ilgilenmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Artı yatılı okullarda devletimiz gerçekten güzel ödenek gönderiyor, teşekkür ederiz. Ama özellikle hizmet alımı, mal alımı, ihale komisyonu gibi komisyon işlerinde ihale mevzuatını çok iyi bilen mutlaka personele acilen ihtiyaç var. Biz öğreninceye kadar 1 yılı geçiyor. Dolayısıyla yöneticilerin önünün açılması lazım, tabi komisyonun marifetiyle yapmak lazım ama son yıllarda öğretmen arkadaşımız eğitimciliğin dışında başka yükler yüklenir oldu. Sadece bu okulda değil diğer yerlerde de bunu göreceksiniz, biz yaşayarak öğrendik. Özellikle öğretmenlerimiz artık büro memuru gibi çalışıyor. Çalışmak zorunda bunun mağdurları var. Zaten bu şekilde davranışlarla biz öğretmenin beynini yoruyoruz. Onun için öğretmenimiz bıraksın öğretmenlik işini yapsın.

Yine %33,33 ile YİBO’da birleştirilmiş sınıf eğitimi verilmesinde yönetimin ve üst kurumların ilgisizliği gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Birleştirilmiş sınıfta kim eksik? Okul yönetimi eksik tabi ki, niye? Gereken yapılmadı, öğretmen bulunmadı bulunabilir miydi tabi ki bulunabilirdi, eksiklik bu. İlçe Milli Eğitim’e bildirilmedi, okul içinde halledilmeye çalışıldı ama okul yönetimi kendi kendine yapmaya çalıştı yapamadı. İlçe Milli Eğitim sıkıştırıldı mı bu konuda tabi ki sıkıştırılmadı. İlçe Milli Eğitim Müdürü YİBO’yla ne kadar ilgileniyor? O da ayrı bir mesele zaten. Buradaki çocukların mağdur olması, onu, yani İlçe Milli Eğitim’i ne kadar rahatsız ediyor o da ayrı bir tartışma konusu yani...

Yine %33,33 ile yemek ihalesine tek şirket katıldığı için yemek kalitesinin düşük olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Okulda personel eksikliği yok ama pansiyon olarak düşünürsek, mesela bir yemek ihalesi yapıyoruz bir tane şirket geliyor. Mecbur o şirket kazanıyor, o şirket de biliyor ki onun haricinde yemek ihalesini alacak hiç kimse yok. O yüzden gerekeni yapmıyor bayat ekmek geliyor biz 1 kere 2 kere söylüyoruz söyleyince bir şey değişmiyor. Bayat ekmek getiriyor, sürekli aynı yemekleri yapıyorlar. Bir şeylerden kaçıyorlar yani, bizim onlara mecbur olduğumuzu biliyorlar o yüzden bunu kullanıyorlar. Ona dikkat etmiyorlar.

Yine %33,33 ile YİBO’daki lojman sayısının yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Onun haricinde öğretmenler için lojman eksikliği var.10 daire var hâlbuki okulda 20 öğretmenin çalışması gerekiyor.20 öğretmen çalışıyor 10 daire var yani daha lojman olması gerekiyor yani.

Yine %33,33 ile sınıf kitaplıklarının yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Okulda kaynaklar benim gördüğüm kadarıyla, sınıf kitaplıkları biraz daha zenginleştirilebilir yani. Yüz temel eserler haricinde kitapların olması lazım, sadece yüz temel eseri okumaması lazım çocukların. Genel anlamda zaten kitaplar bedava dağıtılıyor o olumlu bir durum. Onun haricinde çocuklarının ihtiyacı olan bir kitap olduğunda okul alıyor, kaynak konusunda şunu istiyorum bu kitabım yok bu kitabım yok diyebileceği bir durum yok yani. Çocuğun ihtiyacı olduğu şey bir şekilde bulunuyor, okul buna yardımcı oluyor yani.

Yine %33,33 ile öğretmenlerin nöbet tutmamak istemesinin okulu sıkıntıya sokması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Nöbet listesini ben yapıyorum yani. Öğretmenin özel işi oluyor. Nöbetten dolayı burada kalmak zorunda kalıyor veya acil bir durum oluyor öğretmen gitmek zorunda kalıyor, okul mağdur duruma düşüyor. Kimisi de nöbet tutmak istemediği için rapor alıyor kaçıyor o yüzden okul mağdur kalıyor, yönetim sıkıntıya giriyor, çocuklar sıkıntıya giriyor.

Son olarak %33,33 ile RAM'a yönlendirilen öğrencilerle RAM'ın yeterince ilgilenmemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Aileler de bilinçsiz artı RAM da bilinçsiz. Ben bu işlerin nasıl döndüğünü biliyorum RAM'a gönderiyoruz biz gerekli evrakları, RAM bu çocukta bir şey yok deyip geri gönderiyor. RAM'da başından savıyor yani bugün burada bir ton çocuk var, neyin ne olduğunu okuma yazmayı bilmiyor, burnunu bile silmeyi bilmiyor, çocuk gerçekten de kaynaştırma gerektiriyor. RAM da bize geri gönderiyor. Kimse işini doğru düzgün yapmıyor yani.

Yöneticilerin bu okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşleri; okulun sağlık personelinin olmaması, okulun fiziksel eksikliklerinin olması, internetin bölgenin şartlarından dolayı sık sık arıza vermesi, üst makamların yöneticilere yeterli yardımda bulunmaması, okulda güvenlik personelinin olmaması, yatılı okulda kapalı spor salonunun olmaması, YİBO yöneticilerinin kadrolu değil, vekil olması, yönetici olarak tecrübeli olmama, kaynaştırma durumundaki öğrencilerin aileler yüzünden RAM'a yönlendirilememesi, yöneticilerin okuldaki işleri çözmelerinde önlerinde engellerin olması, okul şoförünün evinin uzakta olması sebebiyle sorun yaşanması, okula gelen öğrencilerin sağlık problemlerinin öğretmenleri yıpratması, okulda büro memurunun olmaması, okulun tesisatından anlayan personelin okulda olmaması, öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecekleri etkinliklerin yetersiz olması, okulun fiziksel eksikliklerinin giderilmesi için üst makamlara ulaşılması ancak cevap alınamaması, öğrencilerin interneti kullanma imkânlarının olmaması, yönetici ve öğretmenin ihalelerle uğraştırılması sonucu eğitimle daha az ilgilenmesi, YİBO'da birleştirilmiş sınıf eğitimi verilmesinde yönetimin ve üst kurumların ilgisizliği, yemek ihalesine tek şirket katıldığı için yemek kalitesinin düşük olması, YİBO'daki lojman sayısının yetersiz olması, sınıf kitaplıklarının yetersiz olması, öğretmenlerin nöbet tutmamak istemesinin okulu sıkıntıya sokması, RAM'a yönlendirilen öğrencilerle RAM'ın yeterince ilgilenmemesi gibi konuların değiştirilmesi gerektiği şeklindedir.

4.1.6. Yöneticilerin Yatılı Okulda Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri Hakkındaki Görüşleri

Yöneticilerin yatılı okulda yaşanan sorunlarla ilgili çözüm önerileri; kişisel sorunlara yönelik, eğitsel sorunlara yönelik ve değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri olarak gruplandırılarak incelenmiştir.

4.1.6.1. Yöneticilerin Kişisel Sorunlarına Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.8.'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 8. Yöneticilerin Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	Y1	Y2	Y3	F	%
YİBO'da pansiyon nöbetini öğretmenlerin tutmaması, bunun için başka personel alınması gerekmektedir.		√	√	2	66,66
Eğitim çalışanlarının maddi durumu düzeltilmelidir.	√			1	33,33
Okulda öğretmenlerin kalması için ek lojmanlar yapılmalıdır.		√		1	33,33

Tablo 4.8'e bakıldığında, yöneticilerin yatılı okulda yaşanan sorunlara yönelik çözüm önerileri hakkındaki görüşlerine göre; ilk sırada %66,66 ile "YİBO'da pansiyon nöbetini

öğretmenlerin tutmaması, bunun için başka personel alınması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Bu nöbet olayı için ek personel olabilir. Nasıl çocuk esirgeme kurumlarında veya huzur evlerinde şurada burada çocukların yatma, kalkma, barınma gibi faaliyetlerle personel varsa YİBO'larda da artık buna geçilmesi lazım. Öğretmenin eğitimciyim diye gelmesi lazım. Tabi o nöbet tutacak kişilerin de eğitim almış insanlar olması lazım. Çocuğa dişlerini fırçalamayı öğretecek, nasıl kaşık tutması gerektiğin saat kaçta yatıp kaçta kalkması gerektiğini, bunları çocuklara öğretebilecek insanların gelmesi lazım. Hani belli bir eğitimi almış insanların gelmesi hani öğretmenlerden bu yükü alsalar daha iyi olacak. (...)Mecbur değil de, nöbet olayının tamamen öğretmenlerden alınması lazım. Öğretmenlerden alınmadığı zaman nöbet tuttuğunda dediğim gibi tam bir gün derse giriyor. O yorgunlukla fazla verimli olamıyor. (...)Hani, tamam ilk geldiği yıllarda performans yüksek olabilir nöbet tutabilir ama zamanla insan yıpranıyor belli bir şey birikiyor artık zor gelmeye başlıyor. O yüzden bu nöbet sıkıntısı artık öğretmenlerin üzerinden alınması lazım.

Y3: Örneğin burada sabit kalan diyelim 10 tane bayan 10 tane erkek dışarıdan görevlendirilerek orada belletici öğretmen yerine bunlar dağınık bir şekilde belirli yerlere dağıtılarak nöbet tutabilir. Nöbetçi öğretmen için bence en büyük problem nöbet çünkü hem bedenen hem ruhen çok yorucu oluyor. Her seferinde aynı yorgunlukla derse geldiğinde ve ders anlatmaya başladığında bu sınıfta hem öğretmene hem çocuğa yansıyor. Sinirlenmemesi gerekiyor mesela. Çok fazla sinirlendiğini düşünüyorum bende nöbet tutuyorum. Normal bir tepki vereceğin anda çok fazla bağırıp çağırdığını, kendini yıprattığını anlıyoruz. Bunun da hem çocuğu hem seni yıprattığını anlıyorsun. Onun için nöbet konusu çözülsürse çok daha iyi olacağını tahmin ediyorum.

Daha sonra %33,33 ile “Eğitim çalışanlarının maddi durumu düzeltilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Bir kere eğitim çalışanlarının ekonomik durumunun düzeltilmesi lazım. Yani sadece yeme içmeden ibaret değil hayat. İşte her öğretmen arkadaşımızın ayda, haftada, 15 günde bir kitabını alabilmesi lazım, günlük gazetesini alabilmesi lazım, 10-15 günde bir tiyatroya gidebilmesi lazım tabi bunları ekonomiye vurduğumuz zaman zaten bizim aldığımız ücretle hemen hemen yarı yarıya düşer. Şimdi kirada oturduğunuzu düşünün, iki tane çocuk üniversiteyi okuttuğunuzu düşünün şimdi ben bunları yaşadım ama işte cumartesi demeden çalışarak bugünlere geldim şükür Allah'ıma ama bu durumu da bulamayan nice eğitim çalışanları var gerçekten zor bir iş Allah herksin yardımcısı olsun.

Yine %33,33 ile “Okulda öğretmenlerin kalması için ek lojmanlar yapılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Onun haricinde öğretmenler için lojman eksikliği var.10 daire var hâlbuki okulda 20 öğretmenin çalışması gerekiyor.20 öğretmen çalışıyor 10 daire var yani daha lojman olması gerekiyor yani. Ek lojman, olması gerekiyor.

Yöneticilerin yatılı okulda yaşanan sorunlara yönelik çözüm önerileri hakkındaki görüşleri; “YİBO’da pansiyon nöbetini öğretmenlerin tutmaması, bunun için başka personel alınması gerekmektedir.”, “Eğitim çalışanlarının maddi durumu düzeltilmelidir.”, “Okulda öğretmenlerin kalması için ek lojmanlar yapılmalıdır.” şeklindedir.

4.1.6.2. Yöneticilerin Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.9.’da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 9. Yöneticilerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	Y1	Y2	Y3	F	%
Yönetim ve öğretmenler velileri işbirliği için teşvik etmelidir.	√	√	√	3	100
YİBO'da rehberlik hizmetlerinin daha iyi çalışması gerekmektedir.		√	√	2	66,66
Yatılı okulda öğrencilere sevgi ve hoşgörü gösteren personellerin çalışması gerekmektedir.	√			1	33,33
Okulda yönetici-öğretmen işbirliği karşılıklı ilişkiler düzeltilerek sağlanmalıdır.	√			1	33,33
Yatılı okul yöneticileri öğretmenlerin de düşüncelerine önem vermelidir.	√			1	33,33
Öğrencilere öncelikle ahlaki değerleri benimsetmek gerekmektedir.	√			1	33,33
Yatılı okul öğrencilerinin öncelikle sınavla seçilerek gelmeleri gerekmektedir.			√	1	33,33
Özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklara özel eğitim verilebilir, RAM'dan destek alınabilir.			√	1	33,33
Öğrenci velilerinin çocukları konusunda daha özverili olması gerekmektedir.		√		1	33,33
YİBO'lara gelen öğrencilerin temel eğitimlerini iyi almış olması gerekmektedir.		√		1	33,33

Tablo 4.9'a göre, yöneticilerin eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; ilk sırada %100 ile "Yönetim ve öğretmenler velileri işbirliği için teşvik etmelidir." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Tabi kurumumuzda tabi işte köylerden okulumuzun öğrencisi olan köylerden gelen velilerimizi okula geldikleri zaman onları güler yüzle karşılamaya onların problemlerini ayrıca çözmeye çalışıyoruz. Tabi kapıdan dışarıya çıkarken o insanların sevinerek işte probleminin çözüldüğünü bilerek, dua ederek çıktığını görünce ben ayrıca mutlu oluyorum. Bu da benim bütün yorgunluğumu unutturuyor. Her şey kanun yönetmelik demek değildir. Benim anlayışım, yaklaşımım bu doğrultudadır. Esnek olmalıyız yani adam seninle açıkça bazı şeyleri paylaşıyorsa o insanlara yardımcı olmak lazım.

Y2: Ondan sonra eğitsel başarıyı artırmak için velileri daha çok okula davet etmek lazım, çocuklarla daha çok ilgilenmek lazım. Onun haricinde yönetici-öğretmen ilişkisinin daha çok geliştirilmesi lazım. Öğretmen-veli ilişkisinin daha çok geliştirilmesi lazım.

Y3: Daha sonra veliler bu işin içine daha fazla dâhil edilmelidir. Örneğin uzakta ama Kaymakam bunu belli bir rutine bağlayıp haftanın belli saatlerinde gelecek şekilde bu aileleri çocuklarıyla bir araya getirmeliyiz. Ondan sonra yararı olabilir aile özlemine hem de onların bu işin içine girmesi sağlanır. Veliyle işbirliği sağlanmalı. Çünkü bu şekilde herkese daha faydalı olacaktır öğretmen anne-baba rolünden çıkıp öğretmenlik görevini yapacaktır. Böylece anne, anneliğini, baba da babalığını yapacaktır o esnada. Bir annenin söylemesiyle bir öğretmenin anne rolüne girmesiyle çok farklı olacaktır.

Daha sonra %66,66 ile "YİBO'da rehberlik hizmetlerinin daha iyi çalışması gerekmektedir." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: İlişkileri geliştirmek için velileri daha çok bilinçli hale getirebiliriz. Daha çok davet ederiz. Mesela rehberlik öğretmeni geldi en basitinden. Geçen sene geldi askere gitti bir senedir askerde şimdi haziranın sonuna kadar yok burada yani. Ne oldu, 1. dönem görevlendirme rehberlik hocası geldi, gönülsüz o da. (...)Burada görevlendirme olarak geliyor. İkiye bölünüyor, lisede çalışıyor artı burada çalışıyor. YİBO'yu tanıtmıyor 6 ayda YİBO'yu ne kadar tanıyabilirsin sen. Hangi çocuğun problemi var, uzaktan takip edemiyorsun çocukları tanımayarak nasıl bilebilirsin. Rehberlik hocası sıkıntısı da var yani. Çocuklara temizlik olayını verecek rehberlik hocası bununla ilgilenmesi lazım. (...) Çocukların sorumluluk sahibi olabilmesi için ve çocuklarla velilerin okulla daha iyi ilişki içerisinde olmasını sağlayacak kişi rehberlik hocasıdır, bunları organize edecek, okulda onlar için seminer verecek. Onlara işte çocuklarını nasıl takip edeceklerini, ilgilenmesi gereken noktaları anlatacak. Yani benim demek istediğim veli ile okul arasında iletişimde bir kopukluk var yani. Rehberlik servisinin aktif hale getirilmesi lazım. Artı velilerin biraz bilinçlendirilmesi lazım, veli çocuğunu çoban olarak görüyor. (...) Yani demek istediğim veli ile okul arasındaki iletişimin daha iyi organize olması lazım, velilerin okulla daha iyi ortam oluşturması lazım. Yani velinin okulla daha içli dışlı olması lazım. Daha çok bilinçlendirilmesi lazım.

Y3: Önce ailelerin toplanıp RAM'ın ne olduğunu, ne faydalarının olduğunu, bu çocuklar oraya gidince ne olacağını sebebini açıklayıp onlara daha iyi bir şekilde anlatılardan bu işin önü açılabilir aslında. RAM dediğin zaman eğitilmiş insanların bile anlayacağını düşünmüyorum. Biz de öyle en ufak bir problemde psikolojik dendiğinde hastanede çok büyük bir şekilde kötümüş gibi davranıyoruz. Olayın bakış açısı hemen değişiyor. Seni psikiyatriste yönlendiriyorum ya da sakinleştirici yazıyorum dendiğinde bile çok fazla gözümüz açılmıyor. Tabi eğitilmiş insanların araştırma merkezine çocuğunun gönderileceğini duyduğunda nasıl tepki vereceğini tahmin edin.

Daha sonra %33,33 ile “Yatılı okulda öğrencilere sevgi ve hoşgörü gösteren personellerin çalışması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Gerçekten bu okullarda görev yapan hizmetlisinden tutun öğretmen arkadaşlarımıza, yardımcı personelimize, yönetici arkadaşlarımıza gerçekten büyük görev düşüyor. Özellikle bunların performanslarıyla ilgili buradaki annesinden babasından ailesinden uzak kalan öğrencilerimizin sorunlarının çözümünü mutlaka ilgili kişiler olması lazım. Bu çocuklarımızı anlayan, çocuklarımızın ailesini aratmayacak şekilde fedakârlık içerisinde çocuklarımızın sorunlarıyla ilgilenen hizmetli, yardımcı olabilecek öğretmen arkadaşlarımıza çok büyük ihtiyaç var. Özellikle sevgi altını çiziyorum sevgi ve hoşgörüye çok ihtiyacımız var.

Yine %33,33 ile “Okulda yönetici-öğretmen işbirliği karşılıklı ilişkiler düzeltilerek sağlanmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Bu sözlerimizde, davranışlarımızda, bakış açılarımızda eksiğimiz hatamız yok mudur, mutlaka vardır ama her zaman yaptığı bir yanlıştan dolayı özür dilemesini bilen bir kişiliğim var. Karşımdaki kişilerden de aynısını beklerim her zaman. Ama tabi bazı yanlışları insan tabiatından dolayı düzeltilmesi pek kolay bir iş değil ama insanlar bazı olayları yaşaya yaşaya bu merhaleye varıyor. (...)İyi ve olumsuz tecrübelerimizi zaman zaman arkadaşlarla işte öğretmen kurulu toplantısında olsun diğer toplantılarda olsun diğer toplantılarda olsun ne yapıyoruz paylaşıyoruz. Bunun da faydasını ben görüyorum. Bir kere eğitimci kinci olmayacak eğitimci hoşgörülü olacak, eğitimciler birini anlayacak. Hele hele bizler gibi yönetici koltuğuna oturan bir kişi tarafsız, adil, karşısındakini anlayan, onun sorunlarına çözüm bulabilen, her şeyi problem yapmayan, onun problemlerini yaşayan kişi olduğu zaman o problemler daha çok çabuk çözülüyor. Onun için elimizden geldiğince o gayreti göstermeye çalışıyoruz. Ben tek başıma hiçbir şeyim, her zaman savunduğum bu fikirdir. Biz olmak gerekiyor. Herkes elini taşın altına koyduğu zaman, bir elin nesi var iki elin sesi var atasözü doğrultusunda hareket ettiğimiz zaman gerçekten çözülmeyecek bu dünyada hiçbir problem olduğuna inanmıyorum. (...)Var karşılıklı diyalog, anlayışlı olalım yani öğrencilerimizi anlayalım, velimizi anlayalım, idarecimizi anlayalım, ailemizi anlayalım en başında. Hani büyüklerimiz der ki büyüyünce görürsün, anne-baba olunca anlarsın der ya. Gerçekten o durumları yaşamadan farkına varmıyoruz ama bunları yaşayanların uyarılarına mutlaka önem verelim, dikkate alalım, kendimize bunlardan pay çıkaralım, yanlışları mümkün mertebe yapmamaya çalışalım, çocuklarımıza hoşgörülü davranalım. Ben bugüne kadar yönetmeliğin amir hükmü olmasına rağmen hiçbir öğrencime ceza verme taraftarı değilim. Çünkü ben 30 yıldır şuna inanıyorum konuşarak çözülmeyecek hiçbir problem olmadığına inanıyorum. Öğretmenlik hayatımda da 30 yıldır çok büyük problemlerle karşılaşmamıza rağmen o problemlerin %90'ını konuşarak çözdüm. Bu veli olur ya da öğrenci olur, yeri geldi ben öğrenciyle arkadaş gibi oldum, onları anlamaya çalıştım ve o doğrultuda problemleri çözmeye çalıştım.

Yine %33,33 ile “Yatılı okul yöneticileri öğretmenlerin de düşüncelerine önem vermelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Ama tabi ki o insanların ruh halini de ben anlayarak şey yaptım. Özel isteklerini zaman zaman yapabiliriz, her şey kanun, yönetmelik değil. Zaman zaman onların

düşüncelerine saygı duydum, onlara yapabileceğim esneklikleri yönetici olarak yapmaya gayret ettim. Onlar da anladı ki gerçekten "demek ki biz görevimizi yapsak bir sıkıntı meydana gelmeyecek" o yüzden ne görev verdimsem görevlerini tamamladılar. Gördüm ki onları anladığımız zaman onlarda bizi anlıyor. (...) İyiliklerimizi de paylaşacağız olumsuzluklarımızı da hep beraber çözmeye çalışacağız. O şekilde hareket ettiğimiz düşüncesindeyim ama mutlaka ki bizimde yanlışımız hatamız vardır ama ben mümkün mertebe hata yapmamaya çalışırım fakat farkında olmadığımız zamanlar insan yapabilir onun için o yaptığımız arkadaşlar da varsa onlardan da her zaman özür dilerim.

Yine %33,33 ile “Öğrencilere öncelikle ahlaki değerleri benimsetmek gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Şu an özellikle artık son yıllarda bilgiye ulaşmak hiç problem değil internet denen bir ortam var dağ başında dahi internetle her şeye ulaşabiliyorsunuz. Ben olaya bilgiden ziyade davranış olarak bakmaya önem veriyorum çünkü zaten en basitinden bir sorumluluk alma duygusu gelişmeyen bir öğrenciye ne kadar bilgi yüklerseniz yükleyin gerektiği zamanda onu kullanmayacaktır. Onun da bir anlamı faydası olmayacaktır. Onun için sorumluluklarını verilen görev ve sorumlulukları yeri ve zamanında yapmaya gayret edecek yanlış da olsa çünkü ona bir emek sarf ediyor zaten yeni eğitim programı da bu doğrultuda. Çocuk yanlış da bir şey iletse ne yapacağız, dinleyeceğiz. Tabi biz sonuçta toparlayıcı olacağız. Dolayısıyla sorumluluk sahibi, karşısındaki küçüğünü seven büyüğünü sayan, karşısındaki kişiyi dinleyen, ona saygı duyan, hoşgörülü önce kendisine, ailesine, vatanına, milletine faydalı kişiler görmeyi arzu ediyoruz. İşte bu davranışları verebilirsek zaten bilgi de o çocuklarımıza kolayca yüklenebilir diye düşünüyorum.

Yine %33,33 ile “Yatılı okul öğrencilerinin öncelikle sınavla seçilerek gelmeleri gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y3: Yatılı okul olarak düşündüğümüzde çocuklar seçilerek gelse, bence küçük bir sınav yapıp buradaki bu olanaklardan, bu güzelliklerden faydalanacak çocuğun da buna uygun olacak şekilde olmasının sağlanması gerekir. Çocuk algılayamıyorsa ya da bir şekilde yetersizse o projeksiyonun hiçbir faydası yok. İlk önce çocukların bir sınava tabi tutulması gerekiyor fikrindeyim. Mutlaka bir elemenden geçmesi gerek. Evet, çocuk belki maddi olarak yetersiz, buralarda kalmak zorunda ve zorunlu eğitim almak da gerekiyor ama sonuçta bende buraya emek veriliyorsa sonuçta bunca maddi manevi olarak destekli bir yer olması çocukların da seçilmesi gerektiğini düşünüyorum ben. Genel olarak en baştan alacak olursak çocukları sınavla ya da bir teste tabi tutarak almamız gerekiyor. Seçilen çocukların bu kadar iyi imkânlardan yararlanması daha iyi olur. Çocukları ayırmak değil amacım. Yaratılıştan yetersizse çocuk buna yapacak bir şey yok. Dediğim gibi küçük bir testle böyle bir düzenlemeye alınacak çocuklar seçilir önce.

Yine %33,33 ile “Özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklara özel eğitim verilebilir, RAM’den destek alınabilir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y3: En azından o çocukların okuyabilecekleri daha değişik bir okulda ya da kendi alanlarında onları eğitecek... Mesela köyden geliyorlarsa bir arada bulunabilecekleri o köyde bir ortam yaratılabilir. Çünkü çocuk burada baktığın zaman çok yetersiz bilişsel olarak, aynı zamanda anne-baba uzvu da işin içine girince çok daha işin içinden çıkılmaz oluyor. O çocuğa ne laf anlatabiliyorsun ne de o çocuğa çözüm bulabiliyorsun. Hem seni anlamıyor, dersi anlamıyor hem bulunduğu ortamdan sıkılıyor çünkü burası normal bir okul. Normal dersler anlatılıyor, Matematiği var, Türkçesi var. Bunları anlamayınca çocuk otomatikman sıkılıyor, sıkılınca işin içine anne-baba giriyor, okuldan kaçmalara kadar gidiyor bu da çok büyük problemlere yol açıyor. Çocuklar mutlaka okutulmalı. Ama en azından ya o okulda onlara eğitim verecek kişiler daha fazla olmalı, özel eğitim adı altında olabilir mesela. Aynı bu RAM merkezleri gibi ya da çok daha değişik alanlar gibi... Oradaki öğretmenlerin vereceği eğitim çok daha farklı. Biz zaten yeni atanmışız bu tarz problemlerle

karşılaşmamışız, bunlarla bir arada çok fazla bulunmadık. Hani onlara daha özel eğitim almış insanlarla eğitim verilirse en azından çözülebileceğini düşünüyorum.

Yine %33,33 ile “Öğrenci velilerinin çocukları konusunda daha özverili olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Üçüncüsü ise velilerin daha duyarlı daha özverili olması lazım çocukları okula göndermekle işin bitmediğinin bir an önce anlatılması lazım. Daha sonra çocukların etüt saatlerinde, ders çalışma saatlerinde takip edilmesi lazım ki bunu da nöbetçi öğretmen nasıl yapabilir. 50 tane çocuğa bir nöbetçi öğretmen, bunu yapmak tabii ki zor, çocuklarla yakından ilgilenmek zor. Bunu kim yapacak, bunu aile yapacak tabii ki. Merkezi okullarda çocuk eve geldiğinde ödevini yapıyorlar oturtturuyor annesi babası nerede, ne yapıyor, neyi yapması, neyi yapmaması gerekiyor, aile birebir yakından ilgileniyor. Ama YİBO’da çocuk kendi kendine ne yapabilir ne yapamaz. (...) Yani burada da ailenin önemi ortaya çıkıyor, tabii YİBO’da ailenin çocuğun yanında olması zor. Ama en azından okula sık sık gelip giderek çocuğa destek olabilirler. Sadece tatil günlerinde çocuğu almaya gelmekle olmaz yani. Çocuğuna sahip çıkmak gereklidir. Artı çocuğun okula uyum sağlaması için çocuğun yanında bulunmaları gerekiyor. Veli açısından budur.

Yine son olarak %33,33 ile “YİBO’lara gelen öğrencilerin temel eğitimlerini iyi almış olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Başarı düzeyini arttıracak, yani başarı düzeyini nasıl arttıracak? Eğitsel başarı şöyle artar: birincisi köy okullarından gelen öğrencilerinin başarısının belli bir seviyede olması lazım ki daha sonra YİBO’ya geldiğinde başarısının daha iyi olması için birinci çözüm.

Yöneticiler eğitsel sorunlara yönelik; “Yönetim ve öğretmenler velileri işbirliği için teşvik etmelidir.”, “YİBO’da rehberlik hizmetlerinin daha iyi çalışması gerekmektedir.”, “Yatılı okulda öğrencilere sevgi ve hoşgörü gösteren personellerin çalışması gerekmektedir.”, “Okulda yönetici-öğretmen işbirliği karşılıklı ilişkiler düzelterek sağlanmalıdır.”, “Yatılı okul yöneticileri öğretmenlerin de düşüncelerine önem vermelidir.”, “Öğrencilere öncelikle ahlaki değerleri benimsetmek gerekmektedir.”, “Yatılı okul öğrencilerinin öncelikle sınavla seçilerek gelmeleri gerekmektedir.”, “Özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklara özel eğitim verilebilir, RAM’den destek alınabilir.”, “Öğrenci velilerinin çocukları konusunda daha özverili olması gerekmektedir.”, “YİBO’lara gelen öğrencilerin temel eğitimlerini iyi almış olması gerekmektedir.” gibi çözüm önerileri getirmiştir.

4.1.6.3. Yöneticilerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.10.’da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.10’a göre, yöneticilerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki çözüm önerileri yorumlanırsa; ilk sırada %100 ile “Üst kurumlar yatılı okuldaki sağlık, güvenlik, tesisattan anlayan personellerinin eksikliğini giderilmesi konusunda yardımcı olmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Çünkü belki biraz sonra soracaksınız özellikle sağlık personeli açısından okulumuzun norm kadrosu var ama iki sefer resmi yazı vermemize rağmen siz neden bunu istediniz neden bu personeli istediniz diye soran bile yok. Yani böyle bir devlet anlayışı bana göre olmaz yanlıştır. (...). Onun için biz yetkililerden bu konuda özellikle sözlü destek değil, gerçekleştirilmiş destek istiyoruz. (...) Çünkü ilçemiz öyle bir yer ki küçük olduğu için bu okulumuzun tesisatını çalıştırdığımız zaman ortaya çıkan sorunu çözecek esnaf yok ya Manavgat’tan, ya Karaman’dan, ya Antalya’dan, ya da Konya’dan gelmesi lazım. Bunlar olunca da işte işlerimiz aksıyor. Bunun için bu tür işlerden anlayan personele fazlasıyla

ihtiyaç var. (...)Onun için gerçekten güzel bir eğitim kampüsü burası. Ama dediğim gibi asil yöneticisiyle, işin uzmanı yardımcı personeliyle, hizmetli personeliyle, bilişim teknolojilerinden anlayan kişilerle, teknik adamlarıyla, sağlık personeliyle buralar donatılırsa ben inanıyorum burada kalite ve başarı daha da artacaktır. Yani sadece benim okulum için değil Türkiye'deki bütün kırsal kesimlerde bulunan yatılı bölge okulları için bu şartlar olmak zorundadır diye düşünüyorum. (...)Çözülemez sorun yok ama biraz önce de söylediğim gibi yöneticinin önünün açılması lazım, eksik teknik personelin olması lazım, işin uzmanı olan özellikle bilişim teknolojisi konusunda uzman kişiler gelmesi lazım.

Y2: Okulun imkânları eksik hemşire eksik, 24 saat hemşire olması lazım burada artı, ambulans olması lazım. İtfaiyesi olan YİBO'lar dahi var, kesinlikle bu okula bir tane hemşire olması lazım, ambulans olması lazım. Biz burada ambulans olmadığı zaman, benim arabam yok. Nöbetçi öğretmene de arabasıyla sürekli sağlık ocağına götür denmiyor ama götürüyor. (...)Hemşire kesinlikle lazım okula artı ambulans çocuklar gece yarısı hastalanıyor buradaki sağlık ocağında halledilemeyen problemler oluyor, çocukların Manavgat'a götürülmesi gerekiyor kesinlikle bu okula bir tane hemşirenin olması lazım. (...) Manavgat'a nasıl götürülüyor, Manavgat'a nöbetçi öğretmen eşliğinde ve okulun arabası ile götürülüyor. Ama bu tabii ki zor oluyor niye şoför okulda değil yakınımızda bir köy var her gün evine gidiyor. Şoför burada olmadığı için götüremiyor. Şoförün burada olması lazım sonra görevlendirme yazısıyla Manavgat'a götürmesi lazım zor, çok zor yani... Ama burada 24 saat ambulans olsa ambulans şoförü olsa bunlar hiç bir zaman problem olmaz çocuklara bir şey olduğunda gerekli yerlere götürülür. (...)Okulun şoförünün de okulda olması lazım. Bunlar yani YİBO'nun bizim okulumuzun öncelikle en çok ihtiyaç duyduğu şey birincisi hemşire-ambulans ikincisi ise okulun şoförü, şoför 24 saat okulda olacak ki gece yarısı saat 10'da 12'de bir çocuk rahatsızlandığında öğretmenin işi büyük.

Y3: Okulda personel eksikliği fazla. En başta pansiyonu ele alacak olursak orada sabit bir hemşirenin, sabit bir doktorun mutlaka orada yatılı olarak kalması gerekiyor. Onun dışında güvenlik problemi var. Tamam, burada çalışanlar okulun çevresindeki güvenliği sağlamaya çalışıyorlar ama bir güvenlik şirketinden gelecek işin uzmanları kadar bu işi anlamazlar. Daha profesyonel yapmak varken, baktığın zaman belli başlı noktalarda eksiklikler var. Onun dışında bir eksikliğimiz olduğunu düşünmüyorum çünkü baktığımızda temizlik açısından olsun, diğer işlere koşuşturan personel olsun onlar tamam.

Tablo 4. 10. Yöneticilerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Çözüm Önerileri	Y1	Y2	Y3	F	%
Üst kurumlar yatılı okuldaki sağlık, güvenlik, tesisattan anlayan personellerinin eksikliğinin giderilmesi konusunda yardımcı olmalıdır.	√	√	√	3	100
Yatılı okul çalışanlarına üst makamların yardımcı olması gerekmektedir.	√	√		2	66,66
Yatılı okulda ihalelerden anlayan personeller olmalı, öğretmen ve idareci eğitimle ilgilenmelidir.	√	√		2	66,66
YİBO'da çalışan yöneticilerin oturmuş bir kadro olması gerekmektedir.		√	√	2	66,66
YİBO öğretmen ve yöneticilerine bu okulda çalışmayı avantajlı yapacak ödüllendirmelere gidilmelidir.		√	√	2	66,66
YİBO yöneticilerinin deneyimli, bilgili olması gerekmektedir.		√	√	2	66,66
Okuldaki fiziki şartlardaki eksiklikler giderilmelidir.		√	√	2	66,66
Yatılı okulda çalışan yöneticilerin engelleri kaldırılmadığı.	√			1	33,33
Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık raporlarının olması gerekmektedir.	√			1	33,33
YİBO'da çalışan yöneticilerin kadrolu olması için üst kurumların önem alması gerekmektedir.		√		1	33,33
Okulda internet eksikliğinin giderilmesi gerekmektedir.		√		1	33,33
Okuldaki sınıf kitaplıkları daha geliştirilebilir.		√		1	33,33
Öğrencilerin boş zamanlarını daha iyi değerlendirebilecekleri sosyal etkinlikler sağlanmalıdır.			√	1	33,33
Köylerdeki birleştirilmiş sınıflı okullar kapatılmalı, taşınmalı eğitime geçilerek öğrenci başarısı artırılmalıdır.		√		1	33,33

Tablo 4.10'a göre, ikinci olarak %66,66 ile "Yatılı okul çalışanlarına üst makamların yardımcı olması gerekmektedir." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Problemler bana iletildiği zaman birebir grup halinde o problemleri çözmeye gayret gösteriyoruz. Hemen hemen 8. ay bitti işte 9. aya falan giriyoruz arkadaşlarımız bizi

anlamaya çalışıyor biz onları anlamaya çalışıyoruz ama öyle gerçekten problem sayılabilecek büyük bir problem yok. O da bizi ayrıca sevindiriyor. Çözülemez de bir problem yok. Ama idareci olarak tabi okulumuzun bulunduğu coğrafi yapıdan dolayı işte geri kalmışlığından dolayı biraz da bizi üst makamlarımız anlarsa işlerimizi çalışmalarımızı yaparken yöneticilerimiz üst yöneticilerimiz bizleri anlarsa, sıkıntılarımızı dikkate alırlarsa hiçbir şeyin çözülemezliğine yani ben inanmıyorum.

Y2: Okulda değişilmesi gereken durum, öncelikle birbiriyle iyi anlaşılan bir yönetim. Burada gerçekten burayı çekip çevirecek, burada iş yapacak, buraya kendini verecek ekip gerekli. Yakından ilgilenmesi gerekli İl Milli Eğitim olur Bakanlık olur birincisi bu. (...)Dış Bölge ile düzeltilmesi gereken de diğer okullar ile İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün biraz yakından ilgilenmesi lazım. Nasıl ilgilenmesi gerekli? Destek vermesi lazım. YİBO'nun maddi olarak bir desteğe ihtiyacı yok. Gereken her şey var ama İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün öğretmen konusunda veya başka konularda destek vermesi lazım hani. YİBO'nun kendi kendine bırakılmaması lazım. (...)İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü de bununla ilgilenmeli İl Milli Eğitim Müdürlüğü de bununla ilgilemeli. Sadece okula evrak gönderip durmakla olmuyor yani, şu toplantıya gelin bu toplantıya gelin şunu gönderin bunu gönderinle olmuyor.

Aynı oranda %66,66 ile “Yatılı okulda ihalelerden anlayan personeller olmalı, öğretmen ve idareci eğitimle ilgilenmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1:Artı yatılı okullarda devletimiz gerçekten güzel ödenek gönderiyor, teşekkür ederiz. Ama özellikle hizmet alımı, mal alımı, ihale komisyonu gibi komisyon işlerinde ihale mevzuatını çok iyi bilen mutlaka personele acilen ihtiyaç var. Biz öğreninceye kadar 1 yılı geçiyor. Dolayısıyla yöneticilerin önünün açılması lazım, tabi komisyonun marifetiyle yapmak lazım ama son yıllarda öğretmen arkadaşımız eğitimciliğin dışında başka yükler yüklenir oldu. Özellikle öğretmenlerimiz artık büro memuru gibi çalışıyor. Çalışmak zorunda bunun mağdurları var. Zaten bu şekilde davranışlarla biz öğretmenin beynini yoruyoruz. Onun için öğretmenimiz bıraksın öğretmenlik işini yapsın. Onu büro memurluğundan kurtarmamız lazım. (...)Veya bunu müdür değil de okulda bu işleri takip eden yardımcı hizmetlerle, büro memurlarıyla, ihaleden sorumlu personelin yapması daha iyi. Bana göre eğitimcinin de işi olmaması lazım. Öğretmen arkadaşımın da işi olmaması lazım ama ne yazık ki öğretmen arkadaşımı dersinden çağırıyorum, “öğretmenim şurayı imzalar mısınız?”, yanlış biliyorum. Bir yönetici olarak bu işleri isteyerek yapmıyorum, bugüne kadar hep serzenişte bulundum hep eleştirdim ama bugün de ben onu yapmak zorundayım. Çünkü sistemden dolayı bir kişi bu işi çözecek, devletimiz bunu çözer, çözeceği düşüncesindeyim. Buna gücümüz de yeter. Örneğin bugün Üniversite mezunları, İşletme mezunları, Kamu yönetimi, Maliye mezunları boş geziyor, bu çocuklarımıza iş verelim. Nerede iş verelim, yatılı okullarda, kamu kuruluşlarında. Bu ihaleleri onlara verelim. Benim kafam eğitimde olsun. Bu kurumda başarıyı nasıl arttırırım onu hesaplamam lazım. Öğretmen arkadaşımın ihaleyi verdiğim kişiyle menfaatli bir ilişkisi var mı diye düşünmemesi lazım. O onun işi olmaması lazım ama ne yazık ki bu güveni ancak 7-8 ayda kurabildim. Yeni yeni sağlamaya çalıştık. Arkadaşlarım zaman zaman tepkilerinde haklıydı onlara sonuna kadar hak veriyorum. Çünkü farkında olmadan yaptığımız bir yanlışlık ileride başımızı çok ağrıtıyor. Arkadaşlarımın bu anlamda eleştirilerini kabul ediyorum. Ama mümkün mertebede ne arkadaşlarımı ne kendimi ne de kurumumu sıkıntıya sokmamaya gayret ediyorum. Bugüne kadar bir sıkıntımız olmadı inşallah bundan sonra da olmaz. Ama tabi ki bu öğretmenimin, benim işim değil. Bu işi bilen kişinin, uzmanının yapması lazım. O yönden de arkadaşlarımın beni anlamasını istiyorum. (...)Yöneticileri, öğretmenleri evrak işinden, büro memurluğundan, tahsilât işinden personelimizi kurtarmamız lazım, acilen buna ihtiyaç var.

Y2: Okulumuzda yılda belki on belki on beş tane ihale yapıyor. Bunun yemek, temizlik ihalesi var personel alımı ihalesi, kitap alımı ihalesi... Ben okul müdürümüzden biliyorum, okul müdürümüzün eğitsel durumu takip etmesi gerekirken kâğıtların içerisinde boğuşuyor,

bir ton evrakla ödemeler, fatura ödemesi İhale ödemesi, ihale evrakları bunlarla uğraşiyor. Bunlar için özel bir muhasebe memuru YİBO'larda olması lazım. Muhasebe memuru ihaleyi yapacak artı ihale için gerekli evrakları takip edecek. Bunlarla kesinlikle muhasebe memurunun ilgilenmesi gerekli. Bu olmadığı zaman öğretmen ihale komisyonuna giriyor. Öğretmenin ihale ile ne işi var ki öğretmen eğitsel işlerle mi uğraşacak, öğretmen çocuklarla mı uğraşacak çocuğun eğitimi ile mi ilgilenecek? Öğretmen gidiyor nöbet tutuyor, çocuğun başında anne babalık yapıyor, gidiyor ihale komisyonunda girmesi gerekmeyen bir ton işin içine giriyor. Hani biz burada ticaret yapıyoruz, sanki öğretmen ticaret yapıyor sanki ticaretin içine girmiş gibi ortam oluşuyor. Tabi bu ihalelerde neler dönüyor, öğretmen gereksiz tehlikeye giriyor. Arkasından bir şeyler dönüyor mu bilemiyoruz. Rahatsız oluyor en azından bu da psikolojik sorunlar, öğretmeni rahatsız ediyor etkiliyor, mutsuz oluyor, üzülüyor. Sonra bir problem çıkar mı, çıkarsa ne olur gibi bir düşüncelere giriyor yani. Demek istediğim öğretmenlerin bu ihalelerden çekilmesi lazım artı bir de muhasebe memurunun atanması lazım bu işlerle ilgilenecek.

Yine %66,66 ile “YİBO’da çalışan yöneticilerin oturmuş bir kadro olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Dediğim gibi köy okullarına önem vermek lazım. Ondan sonra YİBO başarılı olur, artı öğretmen kadrosunun YİBO'larda öğretmen kadrosunun ve yönetici kadrosunun oturmuş bir kadro olması lazım. Tabi bu ne kadar olabilecek bir şey mi onu bilmiyorum ama...

Y3: Daha sonra okul yönetim olarak bir bütün haline getirilmelidir.

Yine %66,66 ile “YİBO öğretmen ve yöneticilerine bu okulda çalışmayı avantajlı yapacak ödüllendirmelere gidilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Avantajlı kılacak, burada YİBO'nun çalışma hizmet puanı tamam güzel, YİBO'da çalışan öğretmenlerin maaşlarında bir farklılık olabilir daha cazip bir hale getirmek için. Artı YİBO'nun çalıştırılacak yerlerin hizmet sürelerini düşürmek lazım. Mesela buranın 7 yıl, 5 yıla düşürülürse ve hizmet puanı yüksek olsa ekstra imkân, 5 yıl olsa 5 yıl az yani, kalınmayacak bir şey değil 5 yıl... Ama 7 yıl deyince moral bozukluğu oluyor, 7 yıl burada mı yapacağım nasıl yapacağım gibi. Sonuçta biz de bir hayat yaşıyoruz biz keşif değiliz ki kendimizi burada çocuklara adanmış yarın bizim de çocuğumuz olacak. Daha çocuğumuz olmadan çocuklardan soğuyoruz yani. (...) Nöbet olayının kaldırılması lazım o bölgelerde, o bölgelerin hizmet süresini düşürmek lazım. (...)Yatılı okul bambaşka bir şey yani geliştirmek için bölge ile daha iyi ilişki, öncelikle öğretmene cazip hale getirmek lazım. Ardından burada çalışmayı kolaylaştıracak imkânların sağlanması lazım ve burada gerçekten mutlu bir şekilde çalışabilecek kadroyu oluşturmak lazım, mutlu olmayan bir insanın yaptığı işten hayır gelmez yani.

Y3: Bununla ilgili çözüm önerisi de nasıl olabilir? Örneğin böyle ücra yerlerdeki okullara yönetimlerine maddi olarak bence bir artışı olursa ki insanların şu anda en büyük eksiği şu an baktığımızda maddi sıkıntı görünüyor. Hani ekstra bir para verildiğinde buraya geldiği takdirde insanlar buraları da tercih edecektir. Çünkü düşünüyor insan, merkezi bir yerde de görev yapsa aynı ücreti alsın, gelip burada sıkıntıyı çekse aynı ücreti alacak. Maddi açıdan baktığımızda böyle oluyor. En azından ufak bir artışının olması gerekiyor. Baktığın zaman böyle bir artışı var ben buraya gitmeliyim derse olabilir. Onun dışında bu problemin çözülebileceğini düşünmüyorum. (...)Bence yatılı okullar hem öğretmen hem de öğrenci açısından sıkıntılı alanlar olmaktan çıkarılmalı. Hem öğretmenin eksiklikleri hem de öğrencinin maddi manevi eksiklikleri göz önünde bulundurulmalı. Onların giderilerek çok daha faydalı yerler olacağına inanıyorum.

Yine %66,66 ile “YİBO yöneticilerinin deneyimli, bilgili olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Dediğim gibi, öncelikli işi bilen insanların YİBO'yu çevirmesi lazım, işi bilen insanlar YİBO'yu çevirmediği sürece YİBO'nun problemleri hiç bir zaman bitmez yani.

Y3: Okulun sisteminin işleyişini düşündüğümüzde, kadrolu olarak birilerinin bu işi üstlenmemesi bence problem yaşıyor. Artı bende mesela bu işe yeni girdim, yönetim işinde yaklaşık 4-5 aydır içindeyim. Şöyle baktığım zaman ben öğretmenliği bile daha doğru düzgün yaşamamışken yönetim işi uydurma ya da yerini doldurma açısından bulunmuş gibi oluyor. Çünkü ben bu işi öğrenmeye kalksam bile benim bu en azından yönetimi öğrenmem bile bir senemi alacaktır. Onun dışında bunu uygulamaya kalktığımda ki yıllar alacak. Bence bu tarz okullara kesinlikle kadrolu, deneyimli ve yılların birikimini almış insanlarla yönetim kısmını en başta halledip daha sonra öğretmen arkadaşlarla da birlikte çok daha güzel ortam olacağını düşünüyorum. Biz yine bir aradayız ama olsun yetersiz kalıyor.

Yine %66,66 ile “Okuldaki fiziki şartlardaki eksiklikler giderilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Fiziki şartlarda eksiklik yok gibi bir şey yani, çocukların ihtiyacı olan her şey var, ama çocuklar için kapalı spor salonu yapılabilir mesela. Hani bölge biraz problemlili bir bölge, yağmuru var o yüzden kapalı bir spor salonu olması, desten sonra vakitlerini de orada geçirebilirler veya beden eğitimi derslerini orada geçirebilirler. Onun haricinde pansiyonun üzerinde güneş enerjisi sistemi var zamanında yapılmış ama şimdi devre dışı, o uğraşılıyor. Sürekli kalorifer yakma zorunda kalmayız her zaman 24 saat sıcak su olur ki Antalya sıcak bir böyle yani. Güneş çıktığında hemen ısıtabiliriz suyu, o kullanılabilirse çok iyi olur.

Y3: Yatılı okul çocuklar yemeğe sırayla alınıyor, üstü kapalı bir ortamımız yok. Yazın sıcağın kışın soğuktan koruyacak bir alanımız yok mesela. Çocukların en büyük eksikliğinin bu olduğunu düşünüyorum. Çocuklar dışarıda sıra oluyorlar, yeri geliyor yağmur yağıyor, yeri geliyor saatlerce dışarıda bekledikleri oluyor. Üstü kapalı bir yer derken çocuklar yeri geliyor yağmur yağıyor yeri geliyor sıcakta güneşin altında kalıyorlar ve onları bundan koruyacak kapalı bir alanımız yok. En azından üstünün brandayla kaplı bir yer bile olsa öyle bir eksikliğimiz var. Onun dışında kapalı spor salonumuz olacak alanımız var ama bunu yapacak gerekli izini alacak yerler problem oluyor. Onun peşine düşmek lazım.

Daha sonra %33,33 ile “Yatılı okulda çalışan yöneticilerin engelleri kaldırılmadır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Tabi bizim okulumuzun gerçekten sorunları var. Biraz sonra bundan da konuşacağız. Ama bu sorunların birçoğu çözülemez sorunlar değil. Tabi yönetici olarak insanların önünde bazı engeller var. O engeller kaldırıldığı zaman ben düşünüyorum ki gerçekten daha hızlı daha kaliteli zamanı daha iyi kullanabilecek şekilde faydalı olunmaya çalışılır diye düşünüyorum.

Aynı oranda %33,33 ile “Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık raporlarının olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y1: Ama tabi ki yatılı ilköğretim bölge okullarının bizim sistemimiz bana göre yanlış. Burası yatılı bir okul yatılı bir okula devlet parasız yatılı sınavını kazanıp yatılı okulu kazanıp gelen öğrencilerimizin sağlık kurulu raporu isteniyorsa bu tür okula da bu raporu alarak gelmesinde fayda var.

Yine %33,33 ile “YİBO'da çalışan yöneticilerin kadrolu olması için üst kurumların önlem alması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Yani görevlendirme olduğu zaman bir şeylere etki etme derecemiz düşük. Öğretmenlere söz geçirme, öğretmenler tarafından saygı gösterme veya yaptığımız işe saygı gösterme oranı düşük veya müdürün söylenen değerlendirmelere önem vermesi düşük. Böyle olduğu zaman da bizim düşüncemiz pek-hani söylene değerlendirmeye alınmıyor. Birleştirilmiş sınıf konusu dediğimiz gibi araştırılsa olmaz mıydı? Tabii ki olurdu ama işte

günü kurtarma peşindeyiz o yüzden. Yani öncelikle YİBO'ların kesinlikle kadrolu müdür ve müdür yardımcılarının olması lazım. Okulun problemleri ile ilgilenmek için, eğitsel problemler, aile problemleri, pansiyon problemleri, akademik problemleri bunlarla ilgilenmek için kesinlikle müdür ve müdür yardımcılarının kadrolu olması lazım. Daha tecrübeli hani daha yakından ilgilenmek için kesinlikle bunların olması lazım. Ve il Milli Eğitim Müdürlüğü'nün, Bakanlığın bunu yakından takip etmesi gerek.

Yine %33,33 ile “Okulda internet eksiğinin giderilmesi gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Benim odamda bile internet yok kabloda problem var bununla ilgilenecek bir bilgisayar öğretmenimiz yok ki o bilgisayarlıları da çağırdığımızda hemen gelmiyor ulaşımı zor bir bölgede olduğumuz için, gelen giden de pek olmuyor. İnternet kullanımı yok. Hâlbuki bizim dynet uygulamamız var, çocukların bu uygulamayı yapması gerekiyor. Uygulamıyor biz yapıyoruz. Çocuğun araştırması gereken şeyler oluyor, çocuk araştırmıyor araştırma ödevi oluyor sosyal bilgilerinden, fen bilgisinden, teknolojik tasarımdan ne yapıyor gidiyor o öğretmenine söylüyor. Kütüphanede bulamıyor tabi. Çocuğun daha fazla araştırması gerek şeyler var kütüphanede bulamayınca öğretmenlere söylüyor, “hocam şunu bulabilir misiniz bana getirebilir misiniz” diye. İnternetin eksikliği çok büyük, onun bir an önce giderilmesi gerekli ama giderilebilir mi? Zor, niye? Çünkü şimşek, paratonerde bir sorun var. İnternet çok büyük bir eksiklik okulda YİBO gibi bir yerde kesinlikle internetin 24 saat olması lazım...

Yine %33,33 ile “Okuldaki sınıf kitaplıkları daha geliştirilebilir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Okulda kaynaklar benim gördüğüm kadarıyla, sınıf kitaplıkları biraz daha zenginleştirilebilir yani.Yüz temel eserler haricinde kitapların olması lazım, sadece yüz temel eseri okumaması lazım çocukların. Genel anlamda zaten kitaplar bedava dağıtılıyor o olumlu bir durum. Onun haricinde çocuklarının ihtiyacı olan bir kitap olduğunda okul alıyor, kaynak konusunda şunu istiyorum bu kitabım yok bu kitabım yok diyebileceği bir durum yok yani. Çocuğun ihtiyacı olduğu şey bir şekilde bulunuyor, okul buna yardımcı oluyor yani.

Yine %33,33 ile “Öğrencilerin boş zamanlarını daha iyi değerlendirebilecekleri sosyal etkinlikler sağlanmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y3: Çocukların olanakları daha da fazlaştırılmalı bence. Ulaşabilecekleri alanlar olsun, faydalanacakları ortamlar olsun daha genişletilebilir. Sosyal etkinlikler fazlaştırılabilir. Çocuklar tiyatroya, sinemaya gidemiyorsa ayaklarına getirilebilir. Hepsini alıp bir yere götürmek imkânsız hem de maddi olarak zor. Böyle çözümlerle bu işi çözebiliriz aslında. Çocuklar daha fazla şeyle karşılaşmalı, en azından bilişsel olarak şemaları fazlaştıracak alanlar lazım. Örneğin bir Matematik olsun, bir Fen, bunlarla ilgili alanlarımız var ama bunun dahi çok yeterli olduğunu düşünmüyorum. O yüzden çocuklar sosyal alanlarda olsun ders alanlarında olsun daha fazla iç içe olacakları bir alan gerekli olduğunu düşünüyorum.(...) Onun dışında çocuklara ara ara dersin dışında onların sosyal ihtiyaçlarını da giderecek alanlar çoğaltılabilir. Örneğin bir oda yapılabilir, içinde mikro enerjiyi atabilecekleri alanlar sağlanabilir. Dışarıdan, milli eğitim tarafından görevlendirilmiş animasyon ekibi olsun ne bileyim daha farklı alanlar olsun o tarzda kişilerin gelip ara ara çocukları buldukları ortamdan yaptıkları etkinliklerle de olsa çıkarmaları gerekiyor bence. Çocuklar eğlence açısından baktığında orada havalara uçan toplar, darmadağın eşyalar gördüklerinde biraz olsun bu ortamdan uzaklaştıracaktır. Bu da çocuğun hem kendisine hem öğretmenlerine çok daha faydalı yansıtacağını düşünüyorum.

Son olarak da %33,33 ile “Köylerdeki birleştirilmiş sınıflı okullar kapatılmalı, taşınmalı eğitime geçilerek öğrenci başarısı artırılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Y2: Bence bu köy okullarının kapatılması lazım, niye? Çünkü köyde çalışan öğretmen için de çok büyük bir problem. Sınıf öğretmenlerinin köylerden şehir merkezlerinde belki 15 sene alıyor belki 10 sene alıyor. Bu öğretmeni kesinlikle mutsuz ediyor. Mutsuz olduğu zaman bunu öğrencilere yansıtıyor üstüne üstelik kâğıt bile yok yani yazacak A4 kâğıdı bile yok, fotokopi yok, internet yok, bilgisayar yok, elektrik yok, su yok. Üstüne üstelik hani köylerden gelen çocuğa sen şunu mu öğrenmedin bunu mu öğrenmedin diyemiyoruz niye? Çünkü nasıl bir ortamdan gelmiş tahmin ediyorum, biliyorum yani. Köy okullarının kapatılması lazım, taşınmalı olması lazım. Taşıma merkezleri olması lazım taşınamıyorsa çocukların yatılı olması lazım. Böylelikle çocuklar hani en azından sıfırdan iyi bir temel alırlar. Daha sonraki eğitim hayatlarında başarılı olabilirler. Başarı düzeyini arttıracak, dediğim gibi köy okulları ile ilgilenilmesi lazım. YİBO'ların başarılı olması için köy okulları ile ilgilenilmesi lazım ya taşınması ya da kapatılması lazım.

Yöneticiler yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkında; “Üst kurumlar yatılı okuldaki sağlık, güvenlik, tesisattan anlayan personellerinin eksikliğini giderilmesi konusunda yardımcı olmalıdır.”, “Yatılı okul çalışanlarına üst makamların yardımcı olması gerekmektedir.”, “Yatılı okulda ihalelerden anlayan personeller olmalı, öğretmen ve idareci eğitimle ilgilenmelidir.”, “YİBO’da çalışan yöneticilerin oturmuş bir kadro olması gerekmektedir.”, YİBO öğretmen ve yöneticilerine bu okulda çalışmayı avantajlı yapacak ödüllendirmelere gidilmelidir.”, “YİBO yöneticilerinin deneyimli, bilgili olması gerekmektedir.”, “Okuldaki fiziki şartlardaki eksiklikler giderilmelidir.”, “Yatılı okulda çalışan yöneticilerin engelleri kaldırılmadığı.”, “Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık raporlarının olması gerekmektedir.”, “YİBO’da çalışan yöneticilerin kadrolu olması için üst kurumların önlem alması gerekmektedir.”, “Okulda internet eksikliğinin giderilmesi gerekmektedir.”, “Okuldaki sınıf kitaplıkları daha geliştirilebilir.”, “Öğrencilerin boş zamanlarını daha iyi değerlendirebilecekleri sosyal etkinlikler sağlanmalıdır.”, “Köylerdeki birleştirilmiş sınıflı okullar kapatılmalı, taşınmalı eğitime geçilerek öğrenci başarısı arttırılmalıdır.” gibi çözüm önerileri belirtmişlerdir.

4.2.Öğretmenlerle Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Bulgular

4.2.1. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlarla İlgili Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.11.’ de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.11’de görüldüğü gibi genel olarak yatılı okulda çalışan öğretmenlerin bu okulda yaşadıkları kişisel sorunları yorumlanırsa %71,42 ile özel hayatında da sürekli yatılı okul öğrencileri ile ilgilenme sorununun ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Evinize gitmenize rağmen- o gün 24 saat nöbette öğrencilerle beraber geçirdiğiniz için-evde ister istemez çocuklarımızı merak etmediğimiz kadar o gün problemleri olan bir çocuk varsa onu merak ediyoruz. Yani sadece ailemiz, evimize gittiğimizde kendi çocuklarımız değil de özellikle problemleri çocuk varsa onların problemlerine çözüm olabilecek bir şey olsa keşke diye düşünüyoruz. Elimizden geleni yapıyoruz, idarecilere gereken şeyi veriyoruz, kayıt altına alıp raporu veriyoruz, onlar çözüm bulamazlarsa bizim bu her zaman aklımıza takılı kalıyor. Yattığımızda mesela uyumadan önce keşke şunu yapabilseydim diye aklımıza geliyor. Karşılaştığımız kişileri bilmeden sorumluluğumuzun artması, kendi ailemizi değil de 280 tane çocuğun hepsini düşünmek çünkü branş öğretmeni olduğumuz için biz her sınıfa derse giriyoruz her sınıfta da benim branşım ile ilgili ya da başka bir konuyla ilgili pansiyonda bir sorun çıkarsa bu sorunu çözebilmek için elimizden geleni yapmak için uğraşıyoruz.

Öğrt3: Sorumluluk oluyor. Yani bu okulda 24 saat çocukla birlikte oluyorsun, çocuğun her anında yanında oluyorsun. Diğer okullardan farklı belki diğer okullarda üçten sonra okul biter eve gidersin ama yatılı okulda öyle bir şey yok. Diğer okullar çocukları tanımazken yatılı okulda çocukları biz daha yakından tanıyabiliyoruz. Çocukların davranışları, öğretmene karşı tutumları daha da belirginleşiyor. Artılar ve eksiler var, bize problem yaratan çocuklar için asıl yüzleri ortaya çıkıyor diyebiliriz. Yani üçten sonra hayat başlıyor.

Tablo 4. 11. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Kişisel Sorunlar	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Özel hayatında da sürekli yatılı okul öğrencileri ile ilgilenme	√		√		√		√	√	√		√	√	√	√	10	71,42
Yatılı okulda çalışmak zor ve yorucu oluyor.	√	√	√		√	√		√	√		√	√			9	64,28
Yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturmaması	√		√	√		√		√	√	√	√	√			9	64,28
Yatılı okulda çalıştığı için sorunları kendi ailesine yansıttığını düşünme	√			√	√	√			√	√		√		√	8	57,14
Yatılı okulda çalıştığı için kendine daha az zaman ayırması		√			√		√						√		4	28,57
Yatılı okulda çalışmanın getirdiği sorunları etrafına yansıtma								√			√	√			3	21,42
Yatılı okul mahrum bir bölgede olduğu için ihtiyaçlarını burada karşılayamaması										√	√				2	14,28

Tablo 4.11'de görüldüğü gibi yatılı okulda çalışan öğretmenlerin bu okulda yaşadıkları kişisel sorunlardan %71,42 ile özel hayatında da sürekli yatılı okul öğrencileri ile ilgilenme sorunuyla ilgili katılımcıların görüşlerinin devamı aşağıda verilmiştir.

Öğrt5: Öğrenciler burada kaldıkları için 24 saat ilgilenebiliyoruz. Onlara daha çok vakit harcıyoruz. Onların özel hayatlarına inebiliyoruz. Ama mesela ben 3'e kadar çalışıyordum. Çok fazla ödev yaptıklarını görmedim. Belli bir zaman sonra onların anne-babaları gibi oluyoruz. Başta daha uzak dururlarken şimdi ailevi şeylerini de bize açabiliyorlar. Onun için yatılı okul daha farklı. Derslerde bile onlara göre davranıyoruz. Bir anne, baba, öğretmen oluyoruz. Farklı bir duygu. Ama zor. Gerçekten zor ama güzel bir şey.

Öğrt7: Mesela daha dün Emrah CEK'i gönderdim, akşam dokuzda babası arıyor, işte Emrah köye gidecekmış gitmesin, göndermeyin falan filan diye. Emrah'ın durumunu da biliyorsunuz. Mesela normal bir okulda, yatılı olmayan bir okulda kimse kimseyi bu saatte aramaz... Evet, yani okulla iç içe olmak zorundayız. Saat üç olduğunda okul bitmiyor, bakanın dediği durumda da değiliz.

Öğrt8: Elbette. Duygusal olarak beni yoruyor bazen. Öğrencilerin anne babalarından uzak olması ve aynı zamanda bizleri birer anne baba olarak görmeleri duygusal olarak bizi yıpratıyor. Yine aynı şekilde uzak köylerden gelmiş öğrenciler olduğu için onların bütün sorunlarıyla ilgilenmeye çalışıyoruz. O açıdan zor oluyor.

Öğrt9: Fakat elimizden geldiğince çocuklara yardım etmeye buralardan olabildiğince yararlanmasına yardımcı olmaya çalışıyoruz. Fakat dediğim gibi gündüzlü öğretmen gibi saat 8 buçukta başlayıp 3'te bitirip okulla alakamız kesmiyoruz. Zaten kampüs içinde lojmanda ikamet ettiğimizden dolayı sorumlu olduğum durumlar oluyor. Herhangi bir durum olduğunda buna kayıtsız kalamıyoruz. Her ne kadar nöbetçi olmasak da elimizden geldiğince ilgilenmeye çalışıyoruz. Yani çocuğumuzun bir tanesi rahatsızlandığı zaman orada tek

nöbetçi öğretmen varsa nöbet yerini bırakıp o çocukla hastaneye gidemiyor mesela. Ona refakat edebiliyoruz. Veya nöbetçi öğretmen gittiği zaman onun yerine biz nöbet tutuyoruz. Bunun gibi birçok konuda yardım etmeye çalışıyoruz. Herhangi bir etkinlik olduğu zaman bu çocukların hem başında durmak için hem öğretmene yardımcı olmak için elimizden gelen her şeyi yapmaya çalışıyoruz.

Öğrt11: Hani YİBO'lar öğrencisi ile öğretmeni ile bence bir aile, bu ailede yaşadığım sorunlar benim kendi öz ailemde nasıl etkiliyorsa YİBO'da yaşadığımız sorunlarda bizi olumsuz yönde bu kadar etkiliyor. Hani başkasının derdi de seni geriyor mu geriyor. Başkasının derdi de sana yansıyor mu yansıyor. Çünkü öğretmenlikte zaten okuldan eve iş getiriyorsun. Ama biz komple okulu getiriyoruz. Hani aynı lojmanda olunca hani iş götürüp getirmekte yok, ikisi birbiri ile girişik aslında. Bu da aynı çevrenin içinde, kampüsün içinde olmamızla alakalı.

Öğrt12: Ben sürekli çalışıyorum. 3'e kadar öğrencilerle ilgileniyorum. 3'ten sonra 5'e kadar ihaleye giriyorum. İhaleden sonra nöbet oluyor bazen. O da beni çok yıpratıyor ve karşımdaki insanın hiçbir şey yapmadığını görünce ben artık hani haksızlıktan dolayı oldukça sorun yaşıyorum.

Öğrt13: Bunların dışında yatılı okulda sürekli olarak sorunları öğrencilerle beraber yaşıyorsun, herhangi bir aktivitenin içine soktuğun zaman kendini hem burada senin için de uğraşılıyor, çocuklar için de uğraşılıyor. Yatılı okul olması, çocukların burada olması, sürekli olarak elinin altında olması benim kişisel eğlencelerimi ya da benim kişisel bakımlarımı engelliyor.

Öğrt14: Çocuklar sürekli okulda oldukları için öğretmenlerle çok içli dışlılar, yüz gözler. 24 saat birliktesin, diğer okullardaki gibi 3'te bırakıp kendi hayatına devam edemiyorsun. Her an öğrencilerle iç içesin, öğrenciler yeri geliyor senin özel hayatını da görüyor. Seni eşofmanlı da görüyor. Onlarla 24 saat birlikte olduğun için öğrencilerle yüz göz oluyorsun.

Tablo 4.11'e göre, ikinci olarak %64,28 ile yatılı okulda çalışmanın zor ve yorucu olduğu gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Evet, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında çalışmak çok zor, meşakkatli bir iş. Normal okuldaki gibi saat üçte işin biter ve çıkar gidersin gibi değil. Yatılı okulda çalışan öğretmen 24 saat görevlidir. Kimi zaman nöbetçi olmadığınızda bile nöbetçi olan arkadaş bir çocuk hasta olduğunda gelin bakın diye bizi çağırabilir arabayla götürmeni isteyebilir.

Öğrt2: Ek sorumluluklar benim için sıkıntı oluyor. 24 saat nöbetimiz oluyor, bu 24 saat nöbetin ardından dinlenme süremiz olmuyor, hemen arkasından o gün derslere girmeye devam ediyorsun bu da insanı yıpratıyor. Bu yönüyle kötü. Bir de şunu itiraf edeyim, ayrıca YİBO okulla bitmiyor. Öğrencinin beslenmesinden de sorumlusunuz, uyumasından da sorumlusunuz, zamanında uyanmasından da, giyinmesinden de her şeyinden sorumlusunuz. O yüzden bu bir öğretmen için bana göre ağır bir yük.

Öğrt3: Ek sorumluluklar nöbet oluyor aslında. Başka okullarda belli bir saatten sonra öğrencileri görmediğin için öğrencinin çıktısını pek fazla görmek mümkün olmaz ama burada okulda verilen eğitimin çıktısını görebiliyoruz. Çocuğun aldığı ya da alamadığı eğitimi görmüş oluyoruz. Yemek yerken, arkadaşıyla şakalaşırken çocuğun tamamen kişiliği ortaya çıktığı için bunları düşünerek aslında kendimizi değiştirebilir ve geliştirebiliriz. Çocuğa karşı hareketlerimizin dönütünü almak adına faydaları var ama gerçekten zor ve zahmetli bir iş yatılı okulda çalışmak.

Öğrt5: Evli ve çocuklu olunca yatılı okul daha zor oluyor. Çünkü yatılı olması çocuklarla ilgilenmek yönünden zor oluyor. Belki bekâr olsam bu kadar zor olur mu bilmiyorum ama çocuklu olunca daha zor oluyor.

Öğrt6: Yaşadığım sorun öncelikle nöbetler var, en büyük sorun benim için. Çünkü nöbet tutuyoruz ertesi gün yine derse giriyoruz o yorgunlukla. Nöbetlerde yaşadığımız zorlukları birbirimize yansıtıyoruz, gerek öğretmen arkadaşlarımıza, gerek ailemize. Çok fazla sorumluluk isteyen bir şey. 200-250 tane öğrencinin sorumluluğu bize ait. Bunu taşımak kolay değil tabi, en ufak bir şey geldiğinde sorumlusu biz oluyoruz. En çok bunlar diyebilirim.

Öğrt8: Elbette. Duygusal olarak beni yoruyor bazen. Öğrencilerin anne babalarından uzak olması ve aynı zamanda bizleri birer anne baba olarak görmeleri duygusal olarak bizi yıpratabiliyor. Yine aynı şekilde uzak köylerden gelmiş öğrenciler olduğu için onların bütün sorunlarıyla ilgilenmeye çalışıyoruz. O açıdan zor oluyor.

Öğrt9: Daha öncesinde kendim yatılıda kaldığım için öğrencilik yıllarımda, çok yabancı olduğum bir ortam değil çocukları da anlayabiliyorum yaşanan sorunları da anlayabiliyorum. Fakat bazen elimizde olmayan, kontrol edemediğimiz nedenlerden dolayı sorunlarla uğraşmak zorunda oluyoruz. Tabi ki gündüz öğretmenlikten ziyade ekstradan daha bir ana baba görevi üstlenmiş oluyoruz. Bu da daha büyük bir sorumluluk yüküyor.(...)Bu kadar işin yapılmasından sonra ertesi sabah 8 buçukta tekrar derse girilmesi öğretmen için büyük bir külfet oluyor gerçekten bir yorgunluk oluyor.

Öğrt11: Bunun yanında ben YİBO'larda öğretmenliği 2. planda görüyorum, daha çok eğitimlik ön planda. Çünkü öğrenciye kazandırılması gereken davranışlar daha önce köy okullarında kazandırılmadığı için ya da eksik olduğu için ya da çocuklar köylerde çok fazla öğretmen değiştirip geldiği için, ailenin de ilgisizliği de bunun üzerine koyarsan buraya gelen çok çocuk; okula uyum sağlarken bir anlamda zorluk çekiyor belki ve bizi çok yoruyor. Hani, temizlik anlamda yoruyor, işte ne bileyim banyo yaparken bizi yoruyor. İşte davranışları konusunda bizi yoruyor. Yani hani çocuğa otur kalk, işte o şöyle yapılır böyle yapılır, yemek şöyle yenir, sandalye şöyle düzeltilir, bunları öğretirken veli yerine. Belki çocukla hiç girilmemesi gereken diyaloglara girerken buluyoruz kendimizi.

Öğrt12: Nöbetler konusunda mesela. Nöbet olduğunu biliyordum ama nöbetten sonra 24 saat çalışıp ertesi gün derse başlayacağımı tahmin edemiyordum. Ya da ne kadar yorucu olacağını düşünemiyordum. O yüzden hani tercihlerimde yazdım ve buraya atandım.

Daha sonra yine %64,28 ile yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Belki isteklerimiz idareci tarafından karşılanmamış olabilir, karşılanamamış olabilir, ya da bu konuda bir şey yapamamış olabilir maddi-manevi manada bunlara üzülüyoruz. Onun dışında başka kişisel olarak bir problem yok.

Öğrt3: Yansıyor tabi ki. Olumsuz bir nöbet geçirdiğinde diğer nöbetlere de başlarken olumsuz duygularla başlamak gibi bir problem ortaya çıkıyor. Nöbette yaşadığımız bir olayı birkaç gün zihnimizden atamayabiliyoruz, olumsuz etkilenebiliyoruz.

Öğrt4: Bu okulda tuttuğum nöbetler sayesinde daha sinirli olmaya başladım sanki. Bu kadar sinirli olduğumu düşünmüyordum ama burada sorunlu öğrencilerle uğraşa uğraşa daha sinirli olduğumu düşünüyorum.

Öğrt6: Yaşadığım sorun öncelikle nöbetler var, en büyük sorun benim için. Çünkü nöbet tutuyoruz ertesi gün yine derse giriyoruz o yorgunlukla. Nöbetlerde yaşadığımız zorlukları birbirimize yansıtıyoruz, gerek öğretmen arkadaşlarımıza, gerek ailemize. Çok fazla sorumluluk isteyen bir şey. 200-250 tane öğrencinin sorumluluğu bize ait. Bunu taşımak kolay değil tabi, en ufak bir şey geldiğinde sorumlusu biz oluyoruz. En çok bunlar diyebilirim.

Öğrt8: Genelde atanarak gelen öğretmenlerin ve yöneticilerin ilk tercihi olmalarından dolayı tecrübesizlikten sıkıntı oluyor.

Öğrt9: Gündüzdeki okuldaki öğretmen gibi değil bizim durumumuz. Çünkü gerçekten 7-24 çocuklarla beraberiz, sonuçta onların her türlü ortamın birlikte yemek yiyoruz birlikte aynı

ortamda yatıp kalkıyoruz her ne kadar odalarımız farklı olsa da aynı binada yaşıyoruz. O yüzden çocukların her türlü sıkıntısı bize yansıyor. Biz bunun bazısını idareye yansıtıyoruz bazısını aramızda çözmeye çalışıyoruz tabi ki bu sorunlar insan olarak bizi de üzüyor, ileri boyutta olanları.

Öğrt10: Yani aile hayatında bir olumsuzluk yaşıyor. Eşimizden çocuklarımızdan uzak kalıyoruz bu da evdeki iş bölümünde eksiklik olduğundan sorunlar yaşıyor. Ayrıca Gündoğmuş'un şartlarının diğer bölgelere göre insan psikolojisini etkilediği için sonuç olarak etkileniyoruz.

Öğrt11: Yani aile içinde olduğumuz için insanların birbirinden kaçarı yok. Bu da bizi bazen, mutlu olduğumuz zamanı kısıtlıyor ve mutsuz olduğumuz zamanda çok etkiliyor. Çok bileşik olduğu için, çok tek yönlü bir etkileşim değil yani hem maddi hem manevi bir etkileşim. (...)Aynen öyle, hani belki hiç söylememesi gereken şeyi bile evde iş ortamımız farklı olmadığımız için paylaşıyoruz o da bizi zaman zaman anlamsız streslere götürüyor.

Öğrt12: Yatılı okulda çalıştığım için mutsuzum diyebilirim. Yani birçok açıdan sorunlar oluyor. Gerek eğitsel, gerekse mesleki açıdan. Benim kişisel hayatıma yansıyor. Bu açıdan mutsuzum. Mesela, nöbetler konusunda diyebilirim. Şöyle açıklayayım öncelikle, yatılı ilköğretim okuluna atanırken hiçbir şey bilmiyordum. Sadece üniversitedeki hocam çok seviyordu, bize öneriyordu.

Daha sonra % 57,14 ile yatılı okulda çalıştığı için sorunları kendi ailesine yansıttığını düşünme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Bizim vicdani yani sorumluluk anlamında her zaman içimizde bu var, bazı çocukların pansiyona alışmamış bazı çocukları gördüğümüzde bizleri biraz etkiliyor yani açıkçası onlar için bir şeyler yapmak istiyoruz veya daha çok ilgilenmek istiyoruz ama evde kendi çocuklarımız da var. Onlarla da yeterli ilgilenemiyoruz.

Öğrt4: Nöbetlerden dolayı ailemize çok zaman ayıramamak gibi bir sorun olabiliyor.

Öğrt5: Geçen sene ailemle daha çok ilgileniyordum. O zaman en azından haftada 2 gün oluyordu. Ama şimdi sabah okul akşam nöbet olunca bayağı etkilenmişti. Yani çocuk için zordu, psikolojisi bozulmuştu. Ben de 1 aylık izne ayrılmıştım. Çocuk da hassas olunca o yönden zor oluyor.

Öğrt6: Evimize de yansıttığımız oluyor zaman zaman, çok bunaldığımızda nöbetlerde. Çocuklarla ilgili sorunlarımız olduğu zaman evde ailemiz olsun onlara yansıyor tabi. Suratımız asık bir şekilde eve gidiyoruz.

Öğrt9: Bu her ne kadar biz yansıtmak istemesek de yansıyor sonuçta yansımıyor desek yalan olur çünkü biz sağlık personelin nöbet tuttuğu gibi biz de okulda olsun yurttan olsun nöbet tutuyoruz. Ailemize gelince ben bekârim ama evli olan arkadaşlarımız için gerçekten büyük bir sorun ailelerine yansıtmama gibi bir durum söz konusu değil her ne kadar isteseler de yansır bu durum.

Öğrt10: Önce okul, tamam bazı şeyler genel de o yüzden. Bir kere aile hayatı etkileniyor. Sonuç olarak bazı günler yatılı kaldığımız için ailemiz etkileniyor. Ailelerimizden uzak kaldığımız için oluyor yani. İster istemez ailemizde bunun etkilerini, olumsuz etkilerini görüyoruz. Yani aile hayatında bir olumsuzluk yaşıyor. Eşimizden çocuklarımızdan uzak kalıyoruz bu da evdeki iş bölümünde eksiklik olduğundan sorunlar yaşıyor. Ayrıca Gündoğmuş'un şartlarının diğer bölgelere göre insan psikolojisini etkilediği için sonuç olarak etkileniyoruz.

Öğrt12: Evime, anne-babama pek yansıtmıyorum üzülmelerin diye. Abime anlatıyorum genelde. Mesela şu ihalelerde falan sorun oluyor. Bazen gerginlik olduğu zaman genelde abime anlatıyorum. Çünkü beni daha iyi anladığı için, ya da bu konulara daha yakın olduğu

için. Ona anlatıyorum. Anne ve babama pek yansıtılmamaya çalışıyorum. Hani üzölmelerini istemiyorum çünkü.

Öğrt14: Benim yaşadığım en kişisel sorun nöbet tabi ki. Çocuğum olduğı için onları evde bırakıp gitmek benim için büyük bir sorun. Ama tabi ki görevim olduğı için ve bu okulda görev yaptığım için nöbetlerimi tutuyorum ve tutacağım da. Etkisi var tabi ki. İlk çocuğum mesela 1 yaşında onu bırakıp nöbete gitmiştim. Saat gece ikide gelip onu emzirdiğim tekrar yurda döndüğüm olmuştu. Uyumadığında geceleri eve gelip onu uyutup tekrar okula döndüğüm oluyordu. Ve gün içinde eve gelip sık sık emziriyor, onu rahatlatmaya çalışıyordum, tekrar geri nöbete dönüyordum. Bunlar yaşadığımız sorunlar.

Yatılı okulda çalıştığı için kendine daha az zaman ayırması sorunu öğretmenlerin yaşadıkları kişisel sorunlarda %28,57 oranında etkili olmuştur. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Kendim yaşıyorum ama pek önemli değil yani nöbetten sonra 3 gün bulaşıkları yıkamıyorumdur mesela. Ev toparlanmıyor. O açıdan düşünürsek evime yansıyor diyebilirim. Zaman zaman hafta sonlarımız gidebiliyor. Hafta sonu tatillerimiz gidebiliyor.

Öğrt5: Ne okul düzeni oluyor ne ev düzeni oluyor. Kendinize vakit ayıramıyorsunuz. İkisi de tam anlamıyla yürümüyor.

Öğrt7: Diğer okullara göre kendimize ayırmamız gereken zamanı kısıtlıyor. Çocukların 24 saat burada olması sebebiyle. Nöbet sonuçta başka yerlerde de var sıkıntı değil ama nöbet dışındaki zamanlarda da engelliyor bunu. Çocukların sıkıntıları oluyor... Tabi, (nöbetlerin)mutlaka etkisi var. Daha fazla zaman ayırmak zorundayım. Fakat durumumdan ve okuldan memnunum.

Öğrt13: Kendine çok fazla zaman ayıramıyorsun yatılı okul olduğundan dolayı, ayda zaten 6-7 tane nöbetim geliyor.

Yatılı okulda çalışmanın getirdiğı sorunları etrafına yansıtma sorunu %21,42 oranında etkili olmuştur. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Şu ana kadar durumu aileme yansıtmadım. Ama arkadaş çevremize yansıtıyoruz tabi.

Öğrt11: Ben ailemle pek bir şey paylaşmıyorum. Ben ailemle genellikle pek bir şey paylaşmıyorum. Hani onlarla birlikte kalmadığım için zaten bir de çok uzun yıllardır zaten yatılı okullarda okuduğum için hani böyle sürekli her akşam, telefonu alıp ailesi ile konuşan biri değilim. Ama bunu eğer evde yaşadığın insanlara yansıtıyor musun dediğinizde "evet kesinlikle" bir öğretmene söylediğim bir şeyi bile gelip anlatıyorum hatta bu durum özel hayatımızda da sorunlara yol açıyor. Hani belki bilmemesi gerekiyor, bilmese belki çok daha iyi olur ama sen onu paylaşmak istiyorsun, paylaştığın zaman da artık her şey çok geçmiş oluyor. Bazen bir öğrenciye yönelik olumsuz tavırlar ya da öğretmene ya da idareye karşı olumsuz tavırlar birbirimizi etkiliyor. Yani bu anlamda, birbirimize etkisiz kalmamız imkânsız. Yani öyle olumsuz şeyleri de oluyor yani.

Öğrt12: Onun dışında, düşündüğüm zaman insanlar arası ilişkiler bazen sorun olabiliyor. Küçük bir yer olduğı için hani herkesle iyi geçinmek, iyi geçinmek demeyeyim de mutlu olmak istiyorsun. Hani herkes ile iletişim kurmak istiyorsun. Ama işte bazen sorunlar olduğı zaman, birileri ile sorun yaşadığım zaman kendimi çok mutsuz hissediyorum. Hani " bana ne! " falan deyip geçemiyorum. (...)Belki burada, Gündoğmuş'ta yaşadığım ev arkadaşlarıma yansıtıyor olabilirim. Onları da olumsuz etkiliyor olabilirim. Sürekli aynı konuyu konuşuyoruz falan okulda ne olduysa. Akşam da onu konuşuyoruz. Belki onlar da etkileniyordur.

En son olarak ise yatılı okul mahrum bir bölgede olduğı için ihtiyaçlarını burada karşılayamaması sorunu %14,28 oranında yer almaktadır. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Gündoğmuş özgün nüfus bakımından göç veren bir bölge. Tam olarak bende ekonomik gelirlerinin ne olduğunu anlamış değilim. İnsanların bir kısmı çiftçilikle, hayvancılıkla bir kısmı aylıkçı ama büyük bir kısmının turizmde geçici sezon işçisi olarak görüyorum. Gündoğmuş ilçesinin öğretmenlere bakış açısı biraz daha farklı. Bizleri gurbetçi olarak görüyorlar. Gurbetçi derken Almancı bir tabiri vardır. Yani zengin dokunulmaz parası olan her türlü para babası olarak görüyor ve halk bu yönde yaklaşıyor. Esnaf da bu şekilde yaklaşıyor. Burada öğretmenlerin en büyük sorunu ev sorunudur. Daha sonrası ihtiyaçları tam olarak karşılamaması. İhtiyaç yani sadece gıda birincil ihtiyaçların yanı sıra insanın psikolojisini sosyal anlamda rahatlatan hiç bir yaşam yok sadece kendimiz işte böyle kendimiz değişik etkinlikler yaratmaya çalışıyoruz. Bunun dışında market alışverişlerinde ise her istediğimizde de bulamıyoruz bulsak da ya tarihi geçmiş oluyor ya geçmeye yakın oluyor ya da normalden biraz daha pahalı oluyor. Onun dışında sosyal anlamda yok. Herhangi bir öğretmenin ihtiyacını ya da tek öğretmen olarak değil de. Burada yaşayanlar belki aramıyorlar ama bizler arıyoruz.

Öğrt11: Ama bunun yanında sürekli aynı okulun içinde olmak, aslında hiç yolculuk yapmamak, hep öğrenci öğretmen, öğretmenlerin aynı blok da yer alması, öğretmen arkadaşlarımla okuldaki insanlarla aynı kişiler olması, tamamı ile sosyal ilişkiler açısından bir girdaba sokuyorlar. Yani, bazen çok mutlu olabiliyoruz hep birlikte bazen de çok mutsuz olabiliyoruz.

Öğretmenlerin yatılı okulla ilgili yaşadıkları kişisel sorunlarına ilişkin görüşlerini genel olarak yorumladığımızda, özel hayatında da sürekli yatılı okul öğrencileri ile ilgilenme, yatılı okulda çalışmanın zor ve yorucu olması, yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturması, yatılı okulda çalıştığı için sorunları kendi ailesine yansıttığını düşünme, yatılı okulda çalıştığı için kendine az zaman ayırması, yatılı okulda çalışmanın getirdiği sorunları etrafına yansıtma ve yatılı okul mahrum bir bölgede olduğu için ihtiyaçlarını burada karşılayamaması sorunlarını yaşadıkları anlaşılmaktadır.

4.2.2. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Bu veriler iki bölüme ayrılarak Tablo 4.12. ve Tablo 4.13'te gösterilmiştir. Tablo 4.12.'de öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlardan yoğun olarak belirtilen görüşler yer almaktadır. Tablo 4.13'te ise öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlardan diğer görüşler belirtilmiştir.

Tablo 4. 12. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Yoğun Olarak Belirtilen Eğitsel Sorunlar)

EĞİTSEL SORUNLAR	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Veli ile işbirliğinin yetersiz olması	√	√	√		√	√	√	√	√	√	√	√	√	√	13	92,85
Bölgenin eğitime verdiği önemin yetersiz olması	√	√	√	√	√		√	√	√			√	√	√	11	78,57
Yönetim-öğretmenler arası işbirliğinin yeterli olmaması		√		√	√	√		√		√	√	√	√	√	10	71,42
Öğrencilerin seviyelerinin birbirinden çok farklı olması	√		√	√	√	√		√	√	√	√				9	64,28
Yatılı okul öğrencilerinin ailelerinden aldıkları eğitimin yetersiz olması	√		√	√	√	√			√			√			7	50
Velilerin çocuklarıyla hiçbir yönden ilgilenmemesi	√					√			√	√	√	√		√	7	50

Tablo 4.12’de öğretmenlerin yatılı ilköğretim bölge okulu ile ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlara ilişkin en yoğun olarak belirttikleri görüşler ele alınmıştır. Burada görüldüğü gibi genel olarak öğretmenlerin görüşlerine göre %92,85 ile veli ile işbirliğinin yetersiz olması ilk sırada gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1:Velilerle işbirliğimiz yok denecek kadar az. Bunun sebebini ben kendime bağlamıyorum, ailelerin telefonu, adresleri bizde var. İki-üç hafta çocuk burada kalıyor gelip çocuğunu sormuyor, çocuğu ne yaptı diye merak etmeyen aileler var.

Öğrt2:Veliden bahsedemeyiz YİBO’da. Burada veli yok, veli burada öğretmen. Niye böyle dersiniz burada veli hep yaşlı kesim. Köylerde yaşıyorlar. Çok bilinçli olduğunu söyleyemeyiz. Okulla çok ilgili olduklarını veya iş birliği içinde olduklarını söyleyemeyiz. Bir veliyi senede bir gün görüyorsak bu bayağı ilgili bir velidir bize göre çünkü genelini görmüyoruz okul bitene kadar.

Öğrt3:Pek sanmıyorum açıkçası çünkü iki saatlik yoldan her veli gelemiyor. Her veli de öğrenciye destek olması gerekse de yeterince olamıyordur. Bir şeyi sadece tek bir sebebe bağlamak doğru değil, pek çok sebebi olduğunu düşünüyorum. Bazen biz uğraşyoruz veli gelmiyor. Bazen biz de veli de uğraşiyor ama çocuğun kapasitesi yetmiyor maalesef olmuyor.

Öğrt5:Bazı öğrencilerimizin velileri de hiç gelmiyordu. Hiç tanımadığım veliler de oldu.1 yıl boyunca veliyi çağırdık, hiç gelmeyenler de oldu. Gelen veliler de çocuklarındaki değişikliği gördüklerinde tekrar geliyorlardı. Veli bence çok önemli. Ve çocuklarını 1-2 derece yükseltebiliyorlar. Köyde oldukları için o kadar bilinçli değiller. Her zaman gelemiyor velilerimiz. Cuma günleri öğretmene oğlum ya da kızım nasıl diye soran olabiliyordu. Onlar da bazen geliyordu.

Öğrt6:Velilerle işbirliği de yapılamıyor. Onlara artık bizim “gelin, gelin!” diye baskı yapmamız lazım. Gelmiyor bu durumda veli işbirliği olmuyor. Geldikleri zaman konuşuyoruz tabi işbirliği yapalım birlikte hareket edelim diye. Ama bu da ne derece oluyor, benim kendi sınıfımda olmuyor ne yazık ki. En azından çocukların ödevlerini takip edelim dediğimde aradan birkaç hafta geçtiğinde buna hiç uyulmadığını görüyorum. Çocuklar zaten verileni yapmıyor, ailelerin de haberi yok. Onların başka ilgilendikleri şeyler var, hayvanları var, geçimini sağladıkları şeyler var. Şimdi biz onlarla ilgileniyoruz, çocukla ilgilenemedik gibi bahanelerle geliyorlar bize. İşbirliği olmuyor yani.

Öğrt7:Velilerin okulla hiçbir bağlantısı yok. Sadece ilçeye geldiklerinde uğrayıp çocuklarını alıyorlar ve gidiyorlar. Bunun dışında herhangi bir işbirliği için gelmiyorlar. Çocuklarının okuyup okumaması umurlarında değil.

Öğrt8:Öncelikle veliyle başlamak istiyorum. Veli iş birliği pek fazla olmuyor. Bu da velilerden kaynaklanıyor. Çünkü veliler çok fazla idareyi ya da öğrencileri ziyaret etmiyor. Köyden uzak olması da öğretmenlerin çok fazla çalışmasını sağlıyor. Bundan dolayı öğretmenler velileri ziyaret edemiyorlar. Burada zaten belli görevleri oluyor öğretmenin. Veliler de gelmeyince bir kopukluk oluyor.

Öğrt9:Yani velilerle şöyle iş birliğine gidiliyor. Bazı velilerimiz var gerçekten bilinçli olanlar. Onlarla iş birliğine gidilebiliyor. Çocuğunun durumu hakkında o da çocuğuna o şekilde davranıyor nasıl davranması gerektiğini söylediğin zaman. Bazıları da var ki hiç umursamıyor bile ben çocuğu yatılı okula göndereyim nasıl olsa orada bakanlar var öğretmenleri sahip çıkar ben gerisine karışmayayım herhangi bir durum olduğu zaman ise sorumlu öğretmendir diyor. Aslında kendi elini çekiyor ama ilgi gösteren velilerimiz de var her yerde olduğu gibi hiç ilgilenmeyen sırf okula göndermek için gönderen velilerimiz de var. Bu da yine velilerin bilinçsizliğinden kaynaklanıyor.

Öğrt10:Veliyle işbirliği çok zor, yapılamıyor. Ama gene de velilerimiz bu anlamda çok gereksiz olmazsa bir diğer yaşadığım şeyi anlatacağım. Cuma günü okul öğrencilerini

köylerine gönderdiğimizde 2 öğrencimiz kayıt dışı çıkış yapmıştır. Bu öğrencileri tespit ettik ailelerine telefonla ulaşmaya çalıştık. Bir öğrencimizin velisi dağda çobanlık yapıyordu. Ona ulaştığımızda öğrencinin evine ulaşip ulaşmadığını sorduğumuzda “ben bilmiyorum dağdayım, uğraşamam, haberim yok” gibi cevaplar alıyoruz. “Muhtarı arayın, eşimi arayın” tarzı cevaplar alıyoruz. Yani burada öğrencimiz kendi evladı olduğu halde velilerimiz kendi işlerine daha çok önem veriyor.

Öğrt11:Yönetici-öğretmen-veli işbirliği yok, asla yeterli düzeyde değil... Zaten bu okulda gördüğüm kadarı ile veli, öğretmen oluyor. Hani burada veli sınıf öğretmeni, öğrencinin sevdiği bir öğretmen illa sınıf öğretmeni olmasına gerek yok. Biraz önce de dediğim, öğretmen burada öğrencinin öğretmeninden başka her şeyi, gerekirse işte ona düzenli harçlık vermeyi gösteren de öğretmeni, çocuğa banyo yapmasını da gösteren de öğretmeni, dolabını temiz tutmasını da gösteren de öğretmeni. Elini yüzünü yıka, mendil kullan, elin yaralanmış krem sür, kokuyorsun deodorant sık. Bak işte ağzı yüzün yara bere içinde hadi seni doktora götürelim. Yani bu anlamda hepsini öğretmeni yaptığı için biz veliyiz velilerden daha ziyade...

Öğrt12:Veli ile işbirliğim ilk başta hiç yoktu. Birçok veliyi bu yıl gördüm. Hiç ilgilenmiyorlardı. Ben ilk veli toplantımı yaptığım zaman işte görüşelim, telefon numaramızı verelim diye sürekli ısrar ediyordum. Bu yıl biraz daha iyi gibi. O da hani birkaç öğrenci için ilgilenen veliler var. Okulun genelinde düşünürsek veli ile işbirliği kesinlikle yok diyebilirim. Bir kaç kişi ilgileniyor sadece.

Öğrt13:Bu sene için çok fazla böyle bir iş birliği gözüküyor. Velilerle zaten çok fazla içli dışlı olamıyoruz çünkü çok fazla çocuklarıyla ilgilenen bir kesim değil burası.

Öğrt14:Okulumuzla ilgili yaşadığımız en büyük sorun bence veli olmaması. Veli ile işbirliğimiz yok, velinin bize katkısı yok. Hatta katkısı olmadığı gibi bizi köstekliyorlar da diyebilirim. Çocukları bırakın ders çalıştırmayı keçi güttürüyorlar. Derslerin tekrarını yapamıyor çocuklar. Hatta çoğu yatılı öğrenci hafta sonu eve gitmiyor. Köyde iş yaptırıyorlar, keçi güttürüyorlar diye. Okulumuzdaki en büyük sorun bu bence: veli eksikliği. Biz tek başımıza öğretmen olarak elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz. Çocukların aldığı eğitim sadece öğretmenlerle ilgili. Veli yok, çocuklar hatta kendi başına da bir şey yapamıyor. Biz burada ne yapabilirsek o kadar.

Daha sonra %78,57 ile bölgenin eğitime verdiği önemin yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1:Öğrenci aileleri bu bölgede - Antalya/Gündoğmuş bölgesinde- çok duyarsız.

Öğrt2:Yani Gündoğmuş olarak düşünmeyelim bu okuldaki öğrencileri çünkü kırsal kesimden gelen öğrenci buradakiler. Genelde yaşlı kesimin çocukları, istenilen düzeyde olduğunu düşünmüyorum verilen eğitimin. Öğrencilerin durumlarından da gözlemleyebiliriz bu durumu. Çocukların idealleri yok, eğitimin önemi yok onlara göre, gelecekte okuldan bir beklentileri yok, bir şeylerin farkında olduklarını düşünmüyorum.

Öğrt3:Bölgesel olarak çok da verildiğini sanmıyorum. Köy-köy de değişiyor tabi ki. Her köyde aynı şekilde özen gösterildiğini sanmıyorum. Ama genelleme yapacak olursak biraz daha eksik, köy ortamına bakarsak normal aslında.

Öğrt4:Hani öğrencilerin bazıları çok istekli bazılarında ise o istek gözüküyor açıkçası. O imkânın ancak yatılı bölge okulundan sağlanmasını bekleyebilirler. Genellikle ailelerin köylerinde yeterli imkân olmadığından yatılı bölge okuluna gönderiyorlar. Yatılı bölge okulunun imkânlarından faydalanmaya çalışıyorlar. Burada öğrenciler çalışırsa oluyor ama çalışmazsa olmuyor.

Öğrt5:Antalya civarında kızlara okusa da olur okumasa da gözüyle bakıyorlar. Okumalarına o kadar önem vermiyorlar. Kızlara buraya geldiğimde daha fazla önem vermeye başladığımı düşünüyorum. Kız çocuklarının okumasına daha ileriye gitmesine gerek

olduğunu düşünüyorum. Gerçi doğu batıda bu sorunlar çıkar diye düşünüyordum ama burası da batı, kızları okutmama durumunun çıkması beni şaşırttı açıkçası. Erkeğin okumasını istiyorlar. Ama kızların ilköğretimi ya da ortaokulu bitirdikten sonra okumalarını istemiyorlar. Bundan dolayı çocuğu yetiştiren kişi olan annenin eğitimi olması gerekiyor bence. Bir şey sahibi olmasın tamam ama en azından bir liseyi, üniversiteyi bitirsin. Okumak istemiyorsa tamam devam ettirmesin ama çocuğun eğitiminde özellikle anne çok önemli. Biz kızlarını eve kapatan babalarla çok uğraştık. En azından konuşalım tamam yine okumasın öyle istiyorsanız sadece sınavlara girsin diyorduk artık. Müdürleri falan da devreye sokmuştuk. Bu velilerin görüş açısı çok farklı.

Öğrt7:İlçede ilgileniyorlar fakat burada ilgilenmiyorlar. Mesela beni 1 yıldır hiç arayan olmadı. Geliyorlar soruyorlar çalışmıyor diyorum, çalışmıyor diyerek gidiyorlar. Bunu da sırf geldikleri için soruyorlar. Takip etmiyorlar. Çocuklar da ailelerinden ötürü ilgisizler. Mesela notları giriyorum. Çocuklara soruyorum "Kaçınız e-okul a girdiniz?" diye. Girip bakan yok. Sözlüden kaç aldığını merak eden yok. Van'dan gelenleri görüyorsunuz. Dönem sonunda başımıza üşüştüler. Hepsi belki üç beş defa e-okula girdiler. Bizimkilerden ilgilenen yok. Belki karneye bile bakmadılar.

Öğrt8:Bölgenin eğitime verdiği önem görünürde iyi ama perde arkasında öyle değil. Öğrenci sadece okula geliyor. Veliler öğrencileri takip etmiyor. Ne derece başarılı olduğunu bilmiyor. Veli çok takip etmediği için öğrencilerin çok başarılı olduklarını söyleyemeyiz. Değer veriyormuş gibi görünüyorlar. Ama gerçekten değer veren velilerimiz de var ve bazı öğrencilerin de başarılı olduğunu görüyoruz.

Öğrt9:Şimdi Antalya genelini düşünürsek Antalya'da eğitime gerçekten çok önem veriliyor. Fakat Antalya her yer Antalya'nın merkezi değil, Alanya'nın merkezi değil, Manavgat'ın merkezi değil veya bir başka yerin merkezi değil burası Gündoğmuş şartlar belli geldiği yer belli sosyoekonomik kültürel belli ortamdan hangi ortamdan geldiği belli. O yüzden yani doğu görevi olmasının sebepleri gerçekten var. Şimdi ben daha önce arkadaşımın görev yaptığı Erzurum'a da gittim. Erzurum bir köyündeydi yani oradaki çocuk oradaki ortam neyse buradaki ortam da hemen hemen o. Çünkü oradaki sosyal konumu kültürel ortam bir köy hayatı yani çok fazla dışarıya açılmışlık yok sosyallik zayıf. Aileler bilinçsiz bir kere bu konuda aynı şekilde burada da o şekilde.

Öğrt12:Ben Gündoğmuş'a geldiğim zaman çok şaşırmıştım. Çünkü benim okuduğum okullarda veli olsun öğretmen olsun herkes çok ilgilenirdi eğitimle. Ama buraya geldiğim zaman, bölgenin eğitime hiç katkısı yok diyebilirim. Onlar için eğitim hani çok önemli değil. Ne bileyim aileler çok farklı. Öğrenciler çok farklı. Başka ne diyebilirim... Yani eğitime önem verdiklerini düşünmüyorum.

Öğrt13:Bu okulun öğrencileri tabi ki ilçe merkezindeki öğrenciler kadar ileri boyutta değiller çünkü evde yaşayıp herhangi bir şeyle içli dışı olma imkânları olmuyor bulunmuyor. Burada bu okulda kendi imkânları çerçevesinde kendilerini geliştirmeye çalışıyorlar. Bu da diğerlerinden birazcık daha geri plana düşürüyor ama öğretmen arkadaşlarım burada onları sadece derse odaklanma konusunda daha başarılı kılıyor.

Öğrt14:Bölge olarak Akdeniz bölgesinin eğitim seviyesi yüksek. Antalya da öyle ancak Gündoğmuş'un eğitim seviyesinin pek yüksek olduğunu düşünmüyorum yani. Çok üniversite okuyan kişi yok, çoğunluğu liseyi bitirip turizme akıyor. Oteller falan çok olduğu için Manavgat'tır, Side'dir. Gençlerin çoğu üniversite okumak yerine otellerde iş bulup mevsimlik çalışıyorlar bence. Gündoğmuş'un eğitim seviyesi düşük diyorum ben.

Daha sonra %71,42 ile yönetim-öğretmenler arası işbirliğinin yeterli olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2:İşbirliği yönetimle ilgili. Yani işbirliğinin çok fazla olduğunu söyleyemem. Daha önceleri daha farklıydı vardı bir takım çalışması. Şu anki yönetimde iş birliği bu okulda yok diyebilirim.

Öğrt4:Evet ve genellikle bireysel olarak sorunları çözmeye kalktığımızda da problemler çıkıyor. Genel olarak okul idaresinin taşın altına elini koymadığını düşünüyorum. Yeterince ortak çalışma olduğunu göremiyorum.

Öğrt5:Yönetimle işbirliğine pek girilemiyor açıkçası. Müdürlerin kapıları açık bırakmaları lazım. Şu, şu yapılabilsede maddi kaynak da sağlayabiliriz diyecekler. Çünkü mesela basketbol sahası olsun, resim atölyesi olsun bunlar kolay şeyler değil. Tabi ayrı bir iş birliği gerekli. (...)Üzerine tam gidilemiyor, işbirliği tam sağlanamıyor. Belki açık bir kapı görsen bir şey isteyeceksin ama öyle bir şey görmeyince de bir şey isteyemiyorsun zaten.

Öğrt6:Yöneticiyle de aynı. Yöneticiler genelde aldıkları kararları pek kimseye danışmıyorlar. Ya da aldıkları kararı aldıktan sonra danışıyor, biz şu kararı aldık da haberiniz olsun der gibi. Bu sıkıntı yaratıyor tabi. İşbirliği olmuyor tabi. Keşke bir karar alınmadan önce herkese sunulsa ortak bir düşünce sunulsa, ondan sonra karara varılsa daha iyi olur. Bence iyi düzeyde değil tam olarak (işbirliği). Gerek öğretmenlerle yöneticiler arasında olsun, gerek öğrenciler arasında olsun iyi düzeyde değil. Bazı konularda ortak bir görüş birliğine varılamıyor. Hem öğretmenler arasında da bu zaman zaman gözlemlediğim bir şey bu benim. Öğretmenler ortak karar alamıyor ya da aldığı zaman uygulamasında sıkıntı çekiliyor. Hem okulla, hem pansiyonla ilgili. Pansiyonla, okulla ilgili kurallar; mesela şu öğretmen pansiyonda şu kuralı uygulayalım derken bir başka öğretmen arkadaşın bunu pek dikkate almadığını görüyoruz zaman zaman. Benim kişisel tercihim diyebiliyor ya da ben çocuklarla o şekilde iletişimi tercih ediyorum diyebiliyor. O kuralı uygulamadığı zaman bu sefer iyi öğretmen kötü öğretmen ortaya çıkabiliyor. O öğretmen bir şeye izin verdiği için o iyi öğretmen, diğeri izin vermediği için o kötü öğretmen olarak anılıyor. (...)Bunun sebebinin idareciyle öğretmenler arasındaki iletişim eksikliğinden kaynaklandığını düşünüyorum. Çünkü okulumuza bir şey alalım, bir şey yapalım dediğimizde ortak karar alamıyoruz. Çünkü almak isteyen biziz ama aldığımız zaman yine sıkıntı bizden çıkıyor. Bizden derken idarecilerle, yöneticiyle aramızda bir takım sıkıntılar çıkabiliyor.

Öğrt8:Ama idare ile iş birliği olsa daha iyi olur. (...) Onun dışında idarenin öğretmenle ilişkisi biraz daha iyi olabilir.

Öğrt10:Şimdi okulumuzda her gün nöbetçi öğretmen değiştiğinde ve ister istemez okulumuzdaki öğretmenler de başka okullarda görev aldığından bunlar da günün yoğunluğundan öğretmen arkadaşın yorgunluğundan iletişim sorunları yaşıyoruz. Yani bir olay yaşandığında devamındaki nöbetçi öğretmen ondan önceki öğretmen hakkında bir bilgisi olmadığından sorunlar yaşanıyor. (...) Yani sistemde eksiklikler var. Bizim okulu şuna benzetiyorum bazen her öğretmen kahraman gibi hareket ediyor. Kahraman gibi derken ferdi olarak düşünmek değil de bir sorunla karşılaştığımız zaman burada biz öğretmen olarak idareci eksikliği uzun süredir yaşandığı için her sorunu kendimizce çözmeye çalışıyoruz. Yani usulünce ya da usulsüz çözmeye çalışıyoruz. Bu sorunlu öğrenciler olarak algılanmasın demek istediğim o değil. Yani ben bir sorun yaşadığım zaman ya da bir şeye ihtiyaç duyup bulamadığım zaman kendi imkânlarımla ya da kendi şartlarımla nasıl bir araya getirebilirim, öğrencilere sunabilirim şeklinde yani daha önceki idareye de şu anki idareye de söylediğimiz zaman bunun şu an için gerçekleşemeyeceğini duymak artık klasik bir şey oldu. Böyle olunca da bir şey isteyemiyoruz ya da talep edemiyoruz yapacaksa kendimiz yapıyoruz. (...) Bunu idareye söylediğim zaman idareden de bir çalışma göremiyorum bu disiplin bozukluğu olsa da öğrencinin psikoloji bozukluğu olsa da yani bu ne olursa olsun idareden bu anlamda destek bulamıyoruz.

Öğrt11:Yani her öğretmenin bazı şeylere evet, bazı şeylere hayır, ya da aynı şeylere aynı şeylere hayır demesi disiplin anlamında tamamıyla otorite oluşturuyor ve otoriteden sonra

eğitim geliyor zaten. O otorite yoksa öğretmen ne kadar iyi olursa olsun öğrenci ne kadar iyi olursa olsun o hep bir yerde kalıyor. Ben öğretmeni seviyorum, o yüzden böyle, ya işte ben bu öğrenciyi seviyorum o yüzden böyle kalıyor. Buraya geçtiğimiz zaman biz işleyiş ya da kuralları şahsileştiriyoruz şahsileştirdiğimiz zaman da, eğitim tamamen bitiyor. Zaten çocuk burada anne babasını görmediği için öğretmene bağlı öğretmene bağlı öğretmeni ne derse onu yapıyor. Hani bu yüzden bazen olumsuz şeylere doğru gidebiliyoruz, hani okul disiplini açısından ama şu bir gerçek ki bu duruma düşüp hem idareyi hem okul disiplinin bozduğu anda zaten toparlanmak için baya bir zamana ihtiyacın oluyor. Tekrar kuralları koyacaksın ve bu konularda istikrar sağlayacaksın ondan sonra eğitim başlayacak, yani öğretmen-öğrenci idarecinin ortak hareket etmesi gerekiyor. Hele ki idare ile öğretmenin ortak hareket etmesi gerekiyor. Çünkü aynı zamanda okulda bulunduğumuz için, okulun değişik komisyonlarında görev aldığımız için idare ile iç içeyiz hatta el eleyiz bazen omuz omuza bazen karşı karşıya. Eğer idare öğretmenin işini kolaylaştırırsa zaten hiç bir sıkıntı olmayacaktır ya da çok az sıkıntı olacaktır.

Öğrt12:İşbirliğinin istenilen düzeyde olduğunu düşünmüyorum. Yönetici başka bir şey diyor hani tecrübesiz olduğu için Yatılı ilköğretimde hiç çalışmadığı için. Öğretmen başka bir şey diyor. Yani bu yüzden sürekli bir sıkıntı yaşıyoruz. Ben mesela bir şey istiyorum. O farklı bir şey söylüyor. Anlaşamıyoruz idarecilerle. (...)Disiplin olduğunu pek düşünmüyorum. Mesela ben çocuğa sınıfta bir şeyi yasaklarken, bir idareci gelip onu serbest hale getirebiliyor. Mesela en çok dikkat çeken konu öğretmenler arasında çekirdek. Yenilmiyordu okulda yasaktı. Kimse getirip çekirdek yemiyordu. Ama idareci gelip çekirdek yiyebilirsiniz dediği zaman, çocuk derste ben ders anlatırken çekirdeğini çıkarıp sıranın altına koyuyor. Orada bir çöp yığını oluşuyor. Bu açıdan hani ben çocuğa kızdığım zaman “ Sizin kızmaya hakkınız yok. Müdür bey serbest yaptı. Sizin bir şey demeye hakkınız yok. “ gibi tavırları oluyor. Hem kendi öğrencilerim, hem küçücük çocuklar için hem de ikinci kademedeki büyük çocuklar için bu böyle.

Öğrt13:Yani tabi ki beraber çalışma gücünü direncini azaltıyorsun. Selam vermeme boyutuna kadar götürdüğü zaman zaten orada büyük bir kopukluk oluyor. Sorun yaşayabilirsin ama okulun kapısından girdiğin zaman işbirliği yapman gerekiyor. Yönetici değil aslında idareci o ama bizim okulda çok fazla idari boyutuyla bizim okulda söz olmuyor, söz sahibi olunamıyor. Daha çok şu çıkıyor koltuğa güç veren değil de koltuktan güç alan bir yönetim şekli bir. İki birazcık daha “dediğim dedik” hesabına geldiği zaman sıkıntı doğuruyor.

Öğrt14:Ben bizim okulda açıkçası pek işbirliği göremiyorum. Yani yok gibi geliyor bana işbirliği. Öğretmenler arasında var. Ama idareyle öğretmen arasında yok. Veli zaten yok. Ama öğretmenler kendi içinde zümreleriyle çok iyi işbirliği içindeler. Mesela sınıf öğretmenleri kendi zümreleriyle sürekli görüş alış verişi, bilgi alış verişi, kaynak alış verişi yapıyorlar. Yine matematik öğretmenleri kendi aralarında, Türkçe öğretmenleri kendi arasında, herkes zümresiyle iyi. Ama idareyle pek yok gibi geliyor bana. İdareyle görüşler uymuyor. İdareyle öğretmenler uzak.

Daha sonra %64,28 ile öğrencilerin seviyelerinin birbirinden çok farklı olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1:Çocukların seviyeleri birbirinden çok farklı. Bireysel farklılık öğrenciler arasında çok fazla var. (...) O yüzden konuları anlatırken sınıftaki 6 öğrenci için geri dönemeyeceğime göre içimizde kalan bir şey de o.

Öğrt3:15 kişilik bir sınıf bile olsak, bir çocuğa 15 dakika bile ayırsak, 4 saat dersimiz var. Bizim de çok ilgilenmemiz yeterince mümkün değil. Bireysel olarak ilgilenerek bir yere varmasını sağlamak için birkaç tane çocuğun belirlenerek sadece onlarla daha uzun süre ilgilenerek bir yere varılabileceğimizi düşünüyorum. Bir öğrenciye 15 dakikamızı ayırıp ilgilensek ona gösterdiğimiz ilgiyi hepsine ayrı ayrı göstermemiz çok zor. Her öğrenciyle

ilgilenmeye çalışıyoruz ama hepsiyle ayrı ilgilenip yetiştirme imkânımız yok. 200 tane öğrencim var, hepsine eşit bir şekilde ilgi gösterdiğimde hepsini mükemmel yapma gibi bir imkânım yok. Bu açıdan zor.

Öğrt4: Benim gördüğüm kadarıyla 1,5 yıldır öğrencilerin durumu sürekli değişkenlik gösteriyor. Bazı seneler öğrenciler çok başarılı olurken bazı seneler başarı düşüyor.

Öğrt5: Derslerden sonra da çocuklarla ilgilenmek, sorularına ve sorunlarına cevap vermek farklı oluyor tabii YİBO'da. Ama zeki ve seçilmiş öğrenciler gelse daha iyi olurdu. Çünkü öğretmen arkadaşlar çok iyi eğitim veriyorlar. Ben daha çok başarılı olunacağına inanıyorum. Bakıyorum mesela özel okullara, kolejlere seçilmiş öğrenciler geldiğinden dolayı tabii başarı daha yüksek oluyor. Herkesi kabul ediyor okulumuz. Mesela burada başarılı var başarısız var engellisi var. Tabii çok zeki çocuklar da var. Ama istediğimiz başarıya ulaşamıyoruz biz.

Öğrt6: Genelde gözlemlediğim kadarıyla ikinci kademe bir başarısızlık söz konusu. Hem onların öğretmenlerinden duyduğumuz hem de bizim gözlemlediğimiz kadarıyla. Özellikle 8. Sınıf öğrencilerimiz başarılı değil, başarısızlıklarıyla ilgili duyular var. Tabii başarılı öğrenciler de çıkmıyor değil. Onları da duyuyoruz bu zor şartlarda ailesinden uzak olmasına rağmen başarılı olabilenleri de duyuyoruz.

Öğrt8: Öğrencilere geldiğimizde tabii başarılı öğrenci de var başarısız öğrenci de var. Gayret eden öğrencilerin olması bazı öğrenciler için avantaj. Bunu iyi değerlendiren öğrenciler var, değerlendiremeyen öğrenciler var.

Öğrt9: Ayrıca gerçekten başarı getirebilecek orta seviyede öğrencilerimiz de var, iyi seviyede öğrencilerimiz de var. Aynı sınıf ortamında diğer öğrenciyle birlikte bulunması bunu gerçekten sıkıntıya düşürüyor. Siz hangisiyle ilgileneceğinizi şaşırtıyorsunuz. Birisi gerçekten önde giderken bizim ders işleme programımıza uygun giderken bir diğeri geride kalıyor onunla ilgilenemiyorsunuz. (...) Evet, seviye farkı var. (...)

Öğrt10: Yani okulumuzda başarılı öğrencilerimiz var ama başarısız öğrenciler daha fazla. Bunun en büyük nedenlerinden birisi bizim okulumuzda her ne kadar kaynaştırma raporu olmasa da öğrencilerimizin çoğunluğu kaynaştırma düzeyindeki öğrenciler.

Öğrt11: Öğrenciler başarılı mı, şimdi yatılı okullarda bence öğrencinin hani başarılı ya da başarısız olmasının en büyük etkisi etütlerdir, öğrenci etütlerde sistemi iyi kullanırsa eğer başarılı olur yakalar bunu. Ama çocuğun başında dururken bir aile gibi özel olarak ilgilenmek gerekiyor, bir de bazı öğrenciler ders çalışma alışkanlıkları kendiliğinden var, kimilerinde ise hiç yok hani.

Daha sonra %50 ile yatılı okul öğrencilerinin ailelerinden aldıkları eğitimin yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Çocuklar bazı konularda çok bilgisiz geliyor, aileleri bazı konularda pek eğitmemiş oluyor kimi zaman. Allah ve Peygamber konusunda hiç yetişmemiş çocuklar var, bazı yetişen çocuklar da var tabii.

Öğrt3: Yatılı okulların durumunu düşünürsek, köyde nüfuzu az olan köylerdeki çocukların eğitim aldığı yer denilebilir. Köyde de maddi olarak çok büyük bir imkân beklememek gerek, ailelerden bir şey bekleyemiyoruz ya da nadiren oluyor. Tabii bu yüzden çocuklara da anlayışlı olmak zorundayız. Tabii şartlardan kaynaklanıyor ayrıca ailelerin bilinçli olmamasından da kaynaklanıyor bu durum. Ailenin de bilinçlendirilmesi çok önemli bu konuda. (...) Yatılı okula baktığımızda eğitsel konuda daha büyük eksiklikler görüyoruz, öğretmen de olabilir aile de olabilir eksiklik kaynağı. Farklı çevreleri, farklı etkenleri de göz ardı etmemek gerekir.

Öğrt4: Öğrencilerin başarısında yetiştirilme şartları etkili. Öğrencilerin derslere olan ilgileri ve çalışma bilinçleri de önemli.

Öğrt5:Söylemek istediğim ailelerin durumuna göre çocukların bakış açısı değişiyor. Çocukların giyimi olsun, bakış açıları olsun çok fark ediyor tabi ki. Ben eğitimi anne babanın etkilediğine çok inanıyorum. Eğitime çok fazla önem verdiklerini zannetmiyorum. Zaten bu çocuklardan belli oluyor. Ailelerin eğitimi ya da gelir düzeyine göre çocukların durumları da farklı oluyor tabi ki. Mesela bağ bahçeyle ya da davavlarla uğraşan çocukların görüşü o kadar oluyor. Çocuklarım ilköğretimi ya da liseyi bitirsin, okuma yazmayı öğrensin diye bir düşünce var. Çocuklar da çok fazla ilerlemiyorlar. Benim öğrencilerim vardı. Mesleği olan ya da memur olan ailelerin çocukları çok fark ediyordu. Demin de söylediğim gibi bağ bahçeyle uğraşan çocukların da görüşü o kadar oluyor.

Öğrt6:Başarısız olmanın yatılı okulla ilgisi var, başka sebepleri de var tabi. Öncelikle dediğimiz gibi aileden uzak olmaları, ailelerin hiçbir ilgisi yok bütün öğretmen arkadaşlar aynı fikirdedir hemen hemen. Aileyi çağırdığımız zaman gelmiyor, ilgi göstermiyor, bunlar etkileyebilir. Bir diğer etken yatılı okuldan ayrı ailelerin etkisi dediğimiz gibi. Onların ilgilenmemesi ya da çocuklarına gerekli önemi göstermemesi; çocukları belki yatılı okuldadır ama yılda 1-2 sefer gelmiştir, arayıp sormamış belki de gelmemiştir.

Öğrt9:Çünkü büyük şehre uzak, aileler eğitim almamış. Bu onların suçu mu değil tabi ki kendi çocukları da bunu görmemeli ama yetişmiş oldukları ortam çocukları etkiliyor sonuçta çocuğa soruyorsun "oğlum ya da kızım neden çalışmıyorsun?" diye soruyorsun. "Ben okumayacağım" diyor. Çünkü annesi babası okumamış. Ha şimdi şöyle bir şey var annesi babası okumamış diye çocuk da mı okumayacak? Öyle bir şey yok fakat anne baba okuması için üzerine düşmüyor çocuğun. Okumanın avantajlarını görmemiş. Ne gibi faydalar sağlayacağını anne baba çevresi görmemiş, çocuğa bunu aşılammışlar. Çocuk bunu fazladan bir uğraş gibi görüyor. Aynı zamanda bazı aileler bizim okulumuza çocuklara sırf bakıcılık yapılması için gönderiyor.

Öğrt12:Aslında geçen yıl göreve başladığım zaman müdür bey demişti ki "sınıfınız zaten 9 kişilik 10 kişilik sınıflar" diye. Yani sevinmiştim. Daha sonra derse girmeye başladığımda çocuklar yatılı olduğu için ailelerinden uzakta, bir sürü olumsuz yönü var. Dersiyle ilgilenen yok. Sadece benim dersi anlattığım gibi kalıyor çocuk. Akşam verdiği ödevi yapıyorsa yapıyor, yapmıyorsa yapmıyor. O yüzden çocukların başarısız olduğunu düşünüyorum. Algıları çok düşük özellikle.

Yine %50 ile velilerin çocuklarıyla hiçbir yönden ilgilenmemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1:Öğrencilerin okul problemleriyle değil normal kişisel sosyal problemleriyle dâhil ilgilenmeyen aileler var. Bu çocukların kişiliğine yansıyor. Çok aşırı çekingen tavırlar veya öğretmenini söylediğini kaideye almamak bu tarz çocuklarda oluyor. Ailesinin terk ettiği demeyelim de ailesinin ilgilenmediği, arayıp sormadığı çocukların kişiliğine yansıyor. Aileden sevgi alamayan çocuklarda zamanla öfke oluşuyor, öfke de zamanla okula, okulun kaynaklarına ya da arkadaşlarına yansıyor. Çocukların duyguları karışık, ne tarz duygular yaşayacakları belli değil, terazinin kefesine hangi duygunun ağır basacağı belli değil. Etütlerde problem çıkaran öğrencilerin ailelerinin ilgilenmemesinden kaynaklandığını söylemek istiyorum.

Öğrt6:Evet, genel ilgisizlik var. Zaten konuştuğumuzla ailelerle iyi mi kötü mü, 5 mi 4 mü diye sorar. Çocuğum okulda ne yapıyor, ne yiyor ne içiyor demez, ilgilenmez. Şu var mı diye hiç sormadılar şimdiye kadar.

Öğrt9:Aynı zamanda bazı aileler bizim okulumuza çocuklara sırf bakıcılık yapılması için gönderiyor. Şöyle açalım mesela bazı rahatsız olan çocuklarımız var. Biz o çocuklar için doktordan rapor aldık yatılı okulda kalamaz diye sağlık açısından sıkıntıları var. Aileler sırf kendileri uğraşmamak için yatılı okulda kalması için ısrar ediyorlar çocuğunun. Çocuğun belli rahatsızlıkları var her zaman sıkıntı yaşıyor. Ama sırf aile başından göndermek için, 3

öğün yemek var, güvenli bir ortam, sıcak banyosu şunu bunu her şeyi her türlü imkânı var, ailenin de işine geliyor. Kendi durumunu göz önünde bulundurduğu zaman işine geliyor. O yüzden aileler böyle düşünüyor.

Öğrt10:Diğer bir sıkıntımız veliler. Velilerimiz her ne kadar köyde yaşasalar da geliş gidiş şartları zor olsa da davet ettiğimizde dahi gelmiyorlar. Yani bunun herhangi bir sebebi yok, gelmek istemedikleri için gelmiyorlar. Yani çocuklarıyla ilgilenmiyor. Meşgul olduklarından değil yani öğrenci sorun değilse veli de sorun yaşıyor, buraya bakımhane gibi görüyor. Tamamen siz uğraşın ben uğraşamam "bıktım artık" gibi yanıtlar alıyoruz.

Öğrt11:Hafta sonu çocuk yaralanmış berelenmiş, adam doktora götürmemiş, hani getirip işte öğretmenin seni doktora götürsün. Düşünün hafta sonu çocuğun ayağını bıçak kesmiş, veli doktora götürmemiş, okuldan bekliyor bunu. İlk müdahaleyi bile, bizim okulda öğretmenlerin hatta belletici öğretmenlerin yaptığı görülüyor, dolayısı ile veli iş birliği yok. Burada adam, eti senin kemiği benim diye okula götürüp getiriyor, tamamıyla eski usul ve biz velilerin birçoğuna ulaşamıyoruz. Bir kaç yıl olmuş, bir kaç çocuğu buradan mezun olmuş olup da buraya hiç uğramamış veliler var. Yani dolayısıyla yeterli düzeyde değil belki bu ilçenin ulaşım sıkıntısı, belki ailenin ekonomik durumuyla alakalı ama sebebi her ne olursa olursun bizde veli yok. Veli olmadığı için, okul aile birliği de yok veli olmadığı için okuldaki, aileden kaynaklanan ya da aile ile iş birliği içinde yapıp düzelterebileceğimiz hiçbir şeyi biz kullanamıyoruz.

Öğrt12:Zaten normalde çocuklar zorlanıyor. Aileden uzakta, aileleri hiç ilgilenmiyor. Birleştirilmiş sınıf olması daha da kötü oldu. (...)Yeri geldiği zaman nöbetlerde çocuk hastalanıyor. Ailesini aradığım zaman " siz gönderin doktora, siz baktırın " gibi ifadeler kullanıyorlar. Yani burayı bir nevi çocuklarına baktırma yeri gibi görüyorlar. Bizi kullanıyor gibiler. Onlar için eğitimin çok önemli olduğunu düşünmüyorum. Hani çocuk burada, devlet her şeyi dağıttığı için A'dan Z'ye herşeyini veriyor. Onlar için burası bir velinimet ekonomik açıdan. Eğitsel açıdan çok da önemli olduğunu düşünmüyorum. Hani sadece " bizden para çıkmasın, bize yükümlülük olmasın, çocuklarımıza baksınlar. " Hani bakıcı gibi görüyorlar burayı. Bakım evi gibi bir şey onlar için.

Öğrt14:Öğrenciler duruma göre yine de başarılı. Diğer okullarla karşılaştırdığımız zaman belki biraz düşük seviyede olabilirler ama kendi içlerinde yani kendi durumlarıyla karşılaştırdığımızda başarılılar. Hiç anne desteği yok, anne-babanın eğitime katkısı yok. Hatta okumaları taraftarı bile değil çoğu. Bıraksak köyde keçi güdecekler. O durumda yine çocuklar iyi hatta zeki bile bence. Ailenin ne maddi ne manevi bir katkısı yok. Kitap bile almıyorlar ek bir kaynak istesek alacak durumları yok.

Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlara ilişkin diğer eğitsel sorunlarla ilgili görüşlerinin frekans ve yüzde dağılımı Tablo 4.13'te görülmektedir. Öğretmenlerce daha düşük oranda belirtilen sorunlar diğer sorunlar olarak ifade edilmiştir.

Tablo 4.13'e göre, öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda yaşadıkları eğitsel sorunlar yorumlanırsa %42,85 ile öğrencilerin temel eğitimlerinin yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1- Yani ilköğretimdeki gibi 6. Sınıfa gelip Matematik'ten pek bir şey öğrenmemiş çocuğa pek bir şey öğretilemez, ilkokul 5. Sınıfa kadar o temelin oluşturulması lazım. Bizde de öyle.

Öğrt2- Kırsalda yine okullarda öğretmen sıkıntısı var. Gelen öğrencilerin yetersiz olduğunu gördük. Birleştirilmiş sınıf yani siz de biliyorsunuz çoğunlukla öyle oluyor. Zaman zaman öğretmen de olmayabiliyor. Atama olmuyor ya da ücretli öğretmen olabiliyor. Bize gelen öğrencilerin durumlarının kötü olduğunu düşünüyorum.

Tablo 4. 13. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Belirtilen Diğer Eğitsel Sorunlar)

EĞİTSEL SORUNLAR	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Öğrencilerin temel eğitimlerinin yetersiz olması	√	√	√				√		√		√				6	42,85
Öğrencilerin dersle ilgilerinin olmaması				√	√	√			√	√		√			6	42,85
Okulda disiplin sorunlarının olması	√			√		√				√	√				5	35,71
Çocukların ailelerinden uzak olmasının eğitime olumsuz yansımaları						√	√		√			√		√	5	35,71
Öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın yorgunluğunu eğitime olumsuz yansıtması		√				√			√		√			√	5	35,71
Yatılı okulda birleştirilmiş sınıf eğitimi vermemesi						√						√		√	3	21,42
Öğrencilerin her ihtiyacını okulun karşılamaması, onların sahip olduklarının kıymetini bilmemelerine sebep olması			√								√	√			3	21,42
Öğrencilerin hijyen kurallarına dikkat etmemeleri			√		√									√	3	21,42
Okuldaki öğretmenler arası gergin ortamın olumsuz etkisi											√		√		2	14,28
Kaynaştırma düzeyinde çok öğrencinin olması ancak kaynaştırma raporlarının olmaması										√					1	7,14
Kişisel çıkarlarını korumaya çalışanların olumsuz etkilemesi												√			1	7,14
Okuldaki öğrencilerin okul dışında yeterince beslenememesi		√													1	7,14

Tablo 4.13'e göre, öğretmenlerin YİBO'da yaşadıkları eğitsel sorunlardan %42,85 ile öğrencilerin temel eğitimlerinin yetersiz olması ile ilgili katılımcıların görüşlerinin devamı aşağıda verilmiştir.

Öğrt3- Başarı konusunda tek taraflı değerlendirmek yanlış olur aslında. Çocuk ikinci kademedede elimize geçiyor, ben İngilizce öğretmiyim mesela. Öğrenci ilk kademedede hiç İngilizce görmemişse benim onu iki sene öncesine dönerek yetiştirmem pek mümkün olmuyor aslında. Önbilgi eksiğiyle gelen çocuklarda sorun ortaya çıkıyor. Köydeki yaşantısı da çocuğun gelişimini bedensel, ruhsal olarak olumsuz etkilediğini düşünüyorum. Şehirdeki öğrenciler böyle değildir muhtemel olarak daha iyi imkânlarda temel eğitimlerini tamamlıyorlar. Yatılı okula baktığımızda eğitsel konuda daha büyük eksiklikler görüyoruz, öğretmen de olabilir aile de olabilir eksiklik kaynağı. Farklı çevreleri, farklı etkenleri de göz ardı etmemek gerekir.

Öğrt7:Öğrencilerin seviyesi çok düşük. Bu da ilk beş sınıfta birleştirilmiş olmalarından dolayı. Okuma yazma bilmeyen 7. , 8. Sınıf öğrencileri var. Tabi buradan gelenler daha başarılı gözlemlerime göre. İki yıllık işletme iktisat mezunları okullarda görevler yapıyorlar. Ben Türkçe öğretmeni olarak tek sınıfta zorlanıyorum kaldı ki birleştirilmiş sınıflarda bu öğretmenler görev yapıyor. Sonra çocuklar 6. Sınıfa geldiğinde biz uğraşıyoruz. Her yıl atanan oluyor fakat gelen kadar giden de oluyor. Durmak istemiyorlar.

Öğrt9: Bizim okulumuzun eğitsel sorunları şu şekilde bir kere bizim okulumuz yatılı bölge olduğu için çevre köylerden toplanan bir okul öğrenciler açısından. Bu öğrencilerin birçoğu birleştirilmiş sınıflardan geliyor çoğunun okuma yazması çok zayıf kimisinin yok denecek

kadar bir yerde de bu etkiliyor. Okuma yazma olmayınca matematiği, Fen'i veya diğer bütün dersleri etkiliyor. Tabi ki bu buradaki öğretmene büyük külfet getiriyor. (...) Gelen öğrenciler eğitim açısından sıkıntılı birleştirilmiş sınıftan mı kaynaklanıyor köylerdeki eğitim şartlarından mı kaynaklanıyor? Çünkü birçok köyde öğretmen sıkıntısının olduğu gerçek. Birleştirilmiş sınıf olması çok büyük bir dezavantaj bizim okulumuz için.

Öğrt11: Evet, öğretmenler daha çok çalıştığında bir de öğrenci alt kademelerden hazır geldiğinde (başarılı olunuyor). Hani bu illa bizim okulumuz için değil de, köylerden geldiği için, hani daha önceki yıllarda yaptığımız çalışmalara baktığımız zaman çocukların çok büyük bir kesimi doğru düzgün okuyamıyor bile. Hani, okuma yazma problemi olmayan ve dört işlemi almış olan bir çocuğu burada geliştirebiliyorsun ama hala okuma yazma alamamış 6.-7.-8. sınıfa gelmiş bir çocuğa özel ders de versen yapabileceğin bir şey olmuyor. Hani biz alttan öğrenimi iyi, bunun üzerine ekleyebiliyoruz, çocuğu bu anlamda güdülebiliyoruz. Ama sıfır gelmiş bir çocuğa çok da iyi bir izlenim hazırlayamıyoruz kurslarla.

Yine aynı oranda %42,85 ile öğrencilerin dersle ilgilerinin olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt4: İlk başta bence ailelerinden kaynaklanıyor. Sonra okuldaki öğretmenler ve çocukların kendi hedefleri, idealleri sayesinde bilinçli öğrenciler bu hedeflerini gerçekleştirmeye çalışıyorlar. Ama başarılı olamayan öğrencilerin ise belli bir hedefleri yok. Sadece okul bitsin de kurtulalım derdinde olduklarını düşünüyorum. (...) Bazı problemlilerden dolayı böyle düşünüyorum. Görev ve sorumluluklarını tam olarak bilmiyorlar. Mesela etüt saatinde kitap okuyorlar, kitap okuma saatinde etüt yapıyorlar. Dersle hiç alakaları yok. Gelip etütte ya da okulda oturup oturup geri gidiyorlar. Daha sonra sadece buraya gezmeye oynamaya gelmişler gibi.

Öğrt5: Köy standartlarında çocuklar annem işe gidiyor ben davarlara bakıyorum diyebiliyor. Ama çocukların istekli olmaları lazım.

Öğrt6: Çocukların uzak köylerden gelmesi onların ailelerinden uzak olması, bu da derslerine olan ilgiyi düşürüyor dolaylı olarak. Ailesinden uzak bir çocuk derslerine yeterli ilgiyi gösteremiyor.

Öğrt9: Bu onların suçu mu değil tabi ki kendi çocukları da bunu görmemeli ama yetişmiş oldukları ortam çocukları etkiliyor sonuçta çocuğa soruyorsun "oğlum ya da kızım neden çalışmıyorsun?" diye soruyorsun. "Ben okumayacağım" diyor. Çünkü annesi babası okumamış. (...) Ne gibi faydalar sağlayacağını anne baba çevresi görmemiş, çocuğa bunu aşılammışlar. Çocuk bunu fazladan bir uğraş gibi görüyor.

Öğrt10: Bunun yanı sıra en büyük eksikliklerden birisi de öğrencilerimizin çoğunun çalışma taraftarı olmaması. Günde 2 bölüm halinde etüt olmasına rağmen etütlerin çok verimsiz geçmesi. Her ne kadar verimli geçmesine sağlamaya çalışsak da öğrencide sorumluluk, bilinç oluşmamış. Bugün sınav yaptım. Sonuçları söyleye bilir miyim? Kimlerin çalışıp geldiğini sorduğum zaman sınıfın %20'si çalışmıştı, sınıfın gerisi hiç çalışmadığını belirtmiştir. En büyük sıkıntılarımızdan birisi budur.

Öğrt12: Dersiyile ilgilenen yok. Sadece benim dersi anlattığım gibi kalıyor çocuk. Akşam verdiğim ödevi yapıyorsa yapıyor, yapmıyorsa yapmıyor. O yüzden çocukların başarısız olduğunu düşünüyorum. (...) Ama burada etütlerde biz çocukların başında olduğumuz için bize anlayamadıkları ya da bilemedikleri şeyleri sorabilirler. Ama hani bu da çok fazla değil. Bir kaç çocuk geliyor. Diğerleri sırf zamanı doldurmak için geliyor. Vakit geçirmek için geliyor. Verimli ders çalışma kesinlikle yok.

Daha sonra %35,71 ile okulda disiplin sorunlarının olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Biz burada 24 saat bulunduğumuz için etütlerde de bir arada olduğumuz için bu ortaya çıkıyor. Etütlerde problem çıkaran, ders çalışmayan çocuklar dini manada eksik olan çocuklar. Disiplin problemi olan etütte problem çıkaran çocuklar ailelerinden yeterince terbiye alamamış çocuklar oluyor. Anne babasından o terbiyeyi almış çocuklarla biz problem yaşamıyoruz. Bu konuda elimizden geleni yapmaya çalışacağız ama yatılı okulda çalışmanın açıklaması bu, 24 saat buradayız, çocukları yatırınca kadar, dokuz buçukta yat saati oluyor yani o saate kadar birlikteyiz, bir sorunu olan gelip nöbetçi öğretmene söylüyor, ona biz çözüm bulmak zorundayız. (...) Etütlerde problem çıkaran öğrencilerin ailelerinin ilgilenmemesinden kaynaklandığını söylemek istiyorum.

Öğrt4: Mesela bana göre okulda yeteri kadar disiplin olduğunu düşünmüyorum. Bu konuda gerekli çalışmalar yapılabilir. Bu çalışmalar yapılırsa olumlu gelişmeler olabilir. Hem öğrenciler hem öğretmenler açısından disiplin olmamasından dolayı çok zorlandıklarını düşünüyorum. Yatılı olmasından dolayı öncelikle ben diyordum ki bütün öğretmenler nöbet tutmak isterdi mesela. Yeterli disiplin olmadığından öğretmenlerin çoğu burada zorunluluktan dolayı nöbet tuttuğunu düşünüyorum.

Öğrt6: Değiştirilmesi gereken durum var mutlaka. Öncelikle çocukların davranışlarını değiştirmesi gerekiyor diye düşünüyorum. Çünkü okulda belli bir disiplin sorunu var öğrenciler arasında. Bu konuda birçok arkadaşın sıkıntısı olduğu görülüyor.

Öğrt10: Yine idarede büyük sıkıntı var idarenin doğurmuş olduğu sıkıntılar öğretmenlere de dönüyor ayrıca öğrencilere ve velilere yansıyor. İletişim kurulamıyor biz ne kadar disiplini sağlamaya çalışsak da bir idareci olmadığından bu konuda zorluk çekiyoruz. Biz ne kadar öğretmen olsak da öğrencilerle sürekli iç içe olduğumuz için ve öğrencilere karşı herhangi bir yaptırımımız olmadığı için büyük bir disiplin sorunu oluyor. (...) Pansiyonda sıkıntı yaşandığı zamanda en önemli sıkıntılarda bunun gibi. Örneğin öğrenci etütte çalışmıyor ya da arkadaşını rahatsız ediyor. Benim yapabileceğim burada öğrenciyle konuşmak artık konuşma da yani aynı tip öğrenci olduğu için öğrencilerdeki bu sorunu gidermiyor ya da yapması gerekenleri artık yaptırmıyor.

Öğrt11: Artı YİBO'larda ders çalışan çalışmayan öğrencilere aynı mekâna sokuyoruz, birbirlerinden etkilensin diye ama bu etkileşim daha çok yaramaz öğrencinin ya da ders çalışmak isteyen öğrencinin ders çalışması yönünde değil de ders çalışmak isteyen öğrencilerin yaramazlık yapması yönünde yansıyor. Ve böylece bazen etüt saatlerinde ders çalışmak isteyen öğrenciler yaramazlık yapıp sonra etüt saatleri dışında ders çalışıyorlar. Bu da çok geç saatlere kadar uyanık kalmalarına neden oluyor ve hani bu anlamda başarılı olduğunu düşünmüyorum. (...) Ama bunun haricinde boşta kalan öğrencileri yormak imkânsız. Ya top oynayacaklar bunu yapacaklar ya yaramazlık yapacaklar. Hani bir şekilde o çocukların da ben buyum demesi için toplumda bir yere gelebilmeleri için değişik alanlara yöneliyorlar, bunlar da daha çok ders çalışma konusunda değil.

Yine %35,71 ile çocukların ailelerinden uzak olmasının eğitime olumsuz yansımaları gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Aslında çok da fazla eğitsel sorunumuz yok, imkân olsun kaynak olsun o yönden şanslıyız. Bir çok okulda olmayan projeksiyon olsun, kütüphanesi olsun, oyun odaları olsun bir çok imkanları var. Bunun yanında dezavantajları var mı yatılı okulun, var. Yatılı kalan çocuklar küçük yaşta 1. Sınıf 2. Sınıf çocukları ailelerinden uzak oldukları için bunların derslerine konsantre olması, adapte olması zor oluyor. Aileden uzak olması büyük bir sıkıntı.

Öğrt7: Tüm sorun okulun yatılı olmasından kaynaklanıyor. Sonuçta ilçenin de bakışı farklı yatılı okula. Farklı okullarda da bunun değişeceğini sanmıyorum. Çocuk için en büyük dezavantaj aileden ayrı olması. Çünkü kendilerini idare edebilecek yaşta değiller. Özellikle birinci kademenin yatılı olmaması lazım. Mesela çocuk o gün oyun oynadığı kıyafetle hatta

montuyla uyuyor. Bu yüzden çocukların en azından aile gözetimi altında olması lazım. İkinci kademe bile yatılı olmamalı.

Öğrt9: Tabi ki olayı öğrenciler açısından düşündüğümüz zaman yaşları itibariyle küçükler. Sevgi- şefkat bir ortaokul öğrencisine kadar daha çok ihtiyaçları var ailenin desteğine çok büyük ihtiyaçları var. Çünkü en basitinden 1. Sınıf öğrencisinden paha biçilim gündüzlü okulda okuyan 1. Sınıf öğrencisine öğretmeni sabah belli şeyleri öğretip akşama ödevler egzersizler verdiği zaman ailesi onu eve gittiğinde çalıştıracaktır. En güzel şekilde onu öğretmeye çalışacaktır. Bugün ne yaptın ne ettin tekrar beraber yapalım diyerek tekrar yaptıracaktır. Ama bizim yatılı okulumuzda böyle bir imkân yok o çocuklar arasında zor bir durum bu gerçektir.

Öğrt12: Aslında geçen yıl göreve başladığım zaman müdür bey demişti ki " sınıfınız zaten 9 kişilik 10 kişilik sınıflar " diye. Yani sevinmiştim. Daha sonra derse girmeye başladığımda çocuklar yatılı olduğu için ailelerinden uzakta, bir sürü olumsuz yönü var.

Öğrt14: Bir de istediğimiz zaman veliye ulaşamıyoruz o da bir dezavantaj. Çocukların maddi durumları yok, çocukların gördükleri hayat kısıtlı, onların fikirlerini açmak çok zor oluyor bizim için. Görüşlerini değiştirmek çok zor oluyor. Çünkü sen ne kadar anlatsan da onların ailelerinin kendi görüşleri oluyor, aileler başka anlatıyor. Bizim çocuklara bazı şeyleri anlatmamız çok zor oluyor bu aşamada. Mesela en basiti çocuğa sinemayı anlatacaksın, çocuk sinema görmemiş. Ne kadar anlatsan da gözünün önünde birazcık canlanıyor, çok da canlanamıyor. Kültürel yönden bakacak olsak çocuğa bu doğru desek de aile hayır bu doğru değil o doğru diyor. Çocuk ikisinin arasında kalıyor, ailenin görüşü ile senin görüşün farklı. Aile tabi bazı yerde baskın çıkıyor, bazı yerde öğretmen baskın çıkıyor ama bizim işimiz zorlaşıyor yani. Çocuk çatışmalarla uğraşıyor.

Yine %35,71 ile öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın yorgunluğunu eğitime olumsuz yansıtması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: 24 saat nöbetin ardından derste çok verimli olduğumu düşünmüyorum. Yoruluyoruz tabi bunun derslere olumsuz yansıdığını düşünüyorum.

Öğrt6: Yine bazen öğretmenler odasına suratımız asık gidiyoruz. Bazen birbirimizi fark etmeden kırabiliyoruz. Ya da suçsuz bir öğrenciye basit bir yanlış yaptığı zaman ona patlayabiliyoruz. Üzülüyoruz sonra kırdığımızdan dolayı, zaman zaman bu tip şeyler başımıza gelebiliyor. (...) Bunun haricinde nöbetlerde yaşadığımız sıkıntıdan dolayı derslerde verimli olamadığımız zamanlar da oluyor. Ben kendi adıma bunu hissettim. Nöbetten sonra derse girme bizim açımızdan sıkıntılı oluyor. Verimli olamadığımızı da düşündürüyor. Eğitime kesinlikle yansıyor. Çünkü biz o gün verimli olamadığımız zaman öğrencinin en küçük hatasında bile kızabiliyoruz. Ya da derste araya bir öğrenci girebilir ya da nöbetle ilgili bir durumu sınıfa kadar getirebilir biz de o sırada derse tam adapte olamıyoruz. En ufak şeylere kızınca eğitsel başarıyı etkiliyor, öğrenciye verebileceğimiz pek çok şeyi belki veremiyoruz.

Öğrt9: Yani 24 saat nöbet tutuğu için sabah 8 buçukta başlayıp çocukların yemeklerinin yedirilmesi sıralarının oluşturulması daha sonra akşam boş zamanlarının değerlendirilmesi etüde alınması yine akşam yemeğinin takibi düzeni ve çocuklarının yatırılması gibi birçok işin yapılması gibi, tabi bir de 6 saatlik ders saati görevi var. Bu kadar işin yapılmasından sonra ertesi sabah 8 buçukta tekrar derse girilmesi öğretmen için büyük bir külfet oluyor gerçekten bir yorgunluk oluyor. O günlerde ne kadar verimli olabiliyoruz orası tartışılır. Her ne kadar ben kendimi dinç hissediyorum deseniz de onun yorgunluğunu çekiyorsunuz. Çünkü öğrenciyi saat 9 buçukta yatırıp siz saat 10 da uyuyamıyorsunuz... Saat 12'ye kadar gözünüze uyku girmiyor çocuğa bir şey olacak birine bir şey olacak bu gibi durumlardan dolayı gece yarısına kadar uyuyamıyorsunuz... Tabi ki çocuklar sabah erken kalkacaklar saat 6.45'te kaldırılacak olan çocukların görevi de sizin sorumluluğunuzda 6 saatlik bir uyku ve arkasında

6 saat derse gireceksiniz ne derece yararlı olacak ne derece verimli burası tartışılır. (...) Şahsen bu durumu faydalı bulmuyorum kendimden pay biçeyim nöbet tutup da ertesi sabah derse girdiğim günler gerçekten yorucu oluyor benim hele ki son saatlerde o günün son saatlerinde uykusuzluğun vermiş olduğu o hal son saatlerin çok sıkıcı geçtiğini biliyorum. Bunu ben belki öğrenciye yansıtmamaya çalışıyorum ama bir de onların ağzından dinlemek lazım belki yansıyor. Öğretmenimizi Pazartesi günü gördüğüm gibi nöbet gününde görmüyoruz diyebilirler yani bu da bir gerçektir.

Öğrt11: Ya da öğretmenlik dışında anne baba görevimiz olduğunu da düşünüyorum ya da belletici olduğumu da düşünüyorum Hani, biraz öğretmenlik sınırlarını değiştiriyor. Arada eğer 1 metre yaklaşmamak gibi bir durum varsa o YİBO'larda olmuyor yani. Çünkü bayağı bir yaklaşıyorsun yani onların her şeyinden etkileniyorsun onlar seni etkiliyor. Bir süre sonra zaten öğretmenlikte öğrenciden öğrendiğin çok şey oluyor. Çünkü hepsi birer insan, her insandan öğreneceğin bir şey var onlar da sana bir şeyler katıyorlar. Dolayısıyla bazen çok fazla girişik olduğumuz için böyle sinir sisteminin aşağı derece yıprandığını düşünüyorum. Açıkçası tahammül sınırlarının düştüğünü düşünüyorum. Belki bir süre bazen araya mesafe koyması gerek olaylar, durumlar yaşadığımız zaman o mesafenin ortadan çabuk kalkması nedeni ile bazı konularda eksik kalıyoruz. Öğrenmesi gereken şeyi öğrenemiyor. Hani net bir tavrın olmuyor. Çocuk açısından düşündüğümüz zaman ne biliyim hani, ikimizin birbirimizden kaçarı yok. Yani aile içinde olduğumuz için insanların birbirinden kaçarı yok. Bu da bizi bazen, mutlu olduğumuz zamanı kısıtlıyor ve mutsuz olduğumuz zamanda çok etkiliyor. Çok bileşik olduğu için, çok tek yönlü bir etkileşim değil yani hem maddi hem manevi bir etkileşim.

Öğrt14: Öğretmenleri özverili buluyorum. Yatılı okul öğretmenleri en özverili öğretmenler bence. Ellerinden geleni yapıyorlar, her şekilde öğrenciye destekler. Diğer merkezdeki bir okula göre bence iki kat fazla çalışıyorlar.

Daha sonra %21,42 ile yatılı okulda birleştirilmiş sınıf eğitimini verme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Okulumuzda her dersle ilgili hemen hemen bir öğretmenimiz var. Bazı branşlarda iki öğretmenimiz var. Bir öğretmenimiz doğum izninde olduğu için bir sınıf öğretmeni arkadaşımız iki sınıfı bir arada okutmak zorunda kalıyor. Orada şu anda eksiklerimiz var. Ücretli öğretmen düşünülüyor. Ücretli öğretmen olursa tabi öğretmenimiz için iyi olur. Yatılı okulda birleştirilmiş sınıf olması çok da iyi bir şey değil.

Öğrt12: Bende başlangıçta tavır koydum ama belki bu tavrım " birleştirilmiş sınıf okutmak istemiyor, işten kaçıyor " gibi oldu. Ama birleştirilmiş sınıf gerçekten okutmak istemiyorum. Hem beni yoruyor hem de çocuklar açısından çok kötü. Çocuklar çok uzak köylerden geliyor. Birleştirilmiş sınıflarda okumamak için çok uzak köylerden taşınmalı olarak buraya geliyor ama burada da birleştirilmiş sınıfta okuyor. Bu çocuklar açısından çok kötü bir durum. Ne bileyim, her şeyim ikiye bölündü. Mesela matematik dersini anlatırken 2. sınıflara anlatıyorum. Siz burayı okuyun diyorum. Diğerine geçip biraz onlara anlatıyorum. Sonra tekrar diğerine geçiyorum. Tekrar anlatıyorum. Hem onlar bölündü hem ben bölündüm. Bu da eğitsel açıdan oldukça vahim bir durum.

Öğrt14: Okulumuzda şu an boş geçen ders yoktur herhalde. İlçedeki öğretmenlerle birlikte derslere giriliyor. Tabi ben doğum izninde olduğum için Keramen birleştirilmiş sınıf okutuyor. Yeteri kadar personel olduğunu düşünüyorum ama onlar yeteri kadar çalıştırılabilirsin. Herkes görevini tam yaparsa okulumuzda personel açığı yok. Ama yeter ki herkes görevini yapabilirsin. Öğretmenler çalıştırılabilirsin idare tarafından.

Yine %21,42 ile öğrencilerin her ihtiyacını okulun karşılaması, onların sahip olduklarının kıymetini bilmemelerine sebep olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Ayrıca yatılı okullarda devletin her imkânı sunması çok güzel bir şey ama çocuğa her şey hazır verildiği için çocuk bir şeylerin değerini bilme, bir şeyleri elde etme hazzını yaşamıyor. Her konuda bir ödenekle ihtiyaçlarının karşılanması çocuğun çalışarak çabalayarak bir şeyi elde etme inancını köreltiyor. Kıymet bilmiyor eleştirdiğim en büyük hatalardan biri de bu aslında. Tabii ki köyünde okul olmayan bir çocuk için de çok büyük bir imkân. Ama maalesef çocuklar için de olumsuz tarafları var.

Öğrt11: Bir de çocuk burada kendisine verilen hiç bir nimetin farkında olmuyor en kötüsü bu. Diğer okulda çocuk annesinin babasının verdiği parası ile gidiyor bir şeyler alıyor, ondan sonra ne biliyim kıyafeti dersin ona göre, belki eskirse defteri, kitabı ona göre ailesi yapıyor bunu. Burada devlet verdiği zaman çocuğun çok da fazla umurunda olmuyor. Hani bu belki devletin yaptığı güzel bir şey, ihtiyacı olan ailelere yardım yapmak. Ama bu öyle bir hale gelmiş ki devlet yardım yapmak zorunda, devlet vermek zorunda. İşte bir tanesi de aslında verilmesi gerekir diye mantığa bürünmüş bu olay. O yüzden hani bu anlamda böyle insanları hazırcılığa alıştırmak gibi bir durum söz konusu. Onların bu okulda bir sorun olduğunu düşünüyorum. Dezavantaj, hani böyle insanı rahatlığa alıştırmamanın verdiği bir dezavantaj olduğunu düşünüyorum aynı zamanda aileler içinde böyle. Çocuklar bir hafta evde yoklar ve hiç bir şekilde gözleri arkada değil. Yiyorlar, içiyorlar, yatıyorlar ve hafta sonları evlerine geliyorlar, bu da yatılı okula bir sürü öğrenci göndermelerine neden oluyor.

Öğrt12: Başka sorun olarak soruyorsanız, bu okulda her şey devlet tarafından veriliyor. Öğrencilere dağıtılıyor sene başında. İşte kitap, defter, kalem gibi kılık, kıyafet falan veriliyor. Bu çocukları hazırcılığa alıştırdığını düşünüyorum. Çocuk mesela devletin verdiği defter-kalem bittiği zaman çocuğa diyorum ki “ çocuğum defterini al, kalemini al, sınıfa eksiksiz bir şekilde gel “ diye. Çocukta bana “ öğretmenim siz alın “ diyor. Onun alması gereken kişi ailesidir bu ihtiyaçlarını. Ama çocuk ilk başta ilk sınıfında bunu fark edemiyor. Hani “ Devlet versin. Siz verin, siz dağıtın. İşte bizden para çıkmasın. “ gibi çocuk düşünmeye başlıyor. Artık 2. Kademe geldiğinde bunun sorumluluğunun farkına varamıyor. Her şeyi devletten ya da öğretmenden bekliyor. Bu da çocukları hazırcılığa alıştırmış oluyor. Ondan sonra hazırcılığa alıştığı için kıymet bilmiyor. Hiçbir şeyin kıymetini bilmiyor. O defterleri mesela benim kendi sınıfımda en büyük yaşadığım sorun, defterin sayfalarını yırtıp yırtıp atıyorlar. Kitap dediğim gibi özensiz. Kaplama yok. Defter özensiz. Kalemi gereksiz yere kullanıyor. Çalışma yapacağı kâğıtları yırtıp yırtıp atıyor. Ya da bir şey çizip atıyor. Çocuklar bu yüzden kıymet bilmiyor.

Yine %21,42 ile öğrencilerin hijyen kurallarına dikkat etmemeleri gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Çocuklar bazen aradan sıyrılıp hijyen kurallarına dikkat etmeyebiliyorlar. Elimizden geleni yapmaya çalışıyoruz tabii kusursuza ulaşmak mümkün olmuyor. (Uyarılar)Sözel olabiliyor. Mesela banyo günlerinde çocuğun banyo yapmaktan kaçtığını görünce zorla yapmasını istemek oluyor. Ama genellikle sözel uyarı yapılıyor. Onun dışında okul idaresiyle veya sosyal derneklerle vakıflarla yardım toplanarak öğrencilerin kişisel temizlik ihtiyaçları karşılanabilir. İç çamaşırı, kıyafeti yeterli olmayan çocuklara alınabilir. İsteklerimizi idareye bildiriyoruz ama her zaman karşılanması zor.

Öğrt5: Bence annenin yanında kalması, eve geldiğinde üstünü başını temizleyen birinin olması gerekiyor. Çünkü ben bakıyorum bazı temizlik ihtiyaçları olmuyor çocukların. Aynı şeyi giyiyorlar, bilmiyorlar. Anne-babanın öğretmesi bunları çok önemli. Çocuklar kendi kendilerine bakamıyorlar yani. Bence belli bir yaştan sonra başlasa daha iyi olur.

Öğrt14: Konuşmadığımız sorun, çocukların temizlik sorunu var bence. Bu okulların en büyük sorunlarından biri bu, çocuklar kişisel temizliklerini yapmayı bilmiyorlar.

Daha sonra %14,28 ile okuldaki öğretmenler arası gergin ortamın olumsuz etkisi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Evet, okulda şu an gergin bir ortam var bu benim zaten beklediğim bir şeydi çünkü. Hani ne biliyim salıdan sonra çarşamba gelir. Bunu herkes bilir eğer okulda ortak kurallar belirlenip bunlara uyulamazsa kişiler kendi şahsiyetlere göre davranırlar ve şahsiyete göre davranınca hem öğretmenler hem öğrenciler arasında gruplaşma olur. Bizde belki birçok şeyimizi konuşarak halledemeyen bir toplum olduğumuz için ya küseriz ya arkamızı döneriz ya hırslanırız, ya da kinleriniz. Hani böyle oturup aynı masaya bütün öfkemi arkada bırakıp şu sorunumuz nedir diye. Bir bakarsın öğretmenler toplantısında senin işte eğitimi bir üst seviyeye nasıl taşımalıyım, şu öğrenci için ne yapmalıyım şunu nasıl halledebileceğimiz gibi bir konuları tartışacağımız yerine, sen niye böyle yaptın, sen niye şöylesin deyip olayı kişiselleştirdiğimiz durumlara da gelebiliyoruz bundan dolayı. O da toplantıların çok aciz bir durum ki, bir araya gelip hiç oturamıyoruz, böyle toplantıları birbirimize öfkemizi kusmak için zorunlu bir mekân haline dönüştürdüğümüz zamanlarda oluyor yani.

Öğrt13: Öğretmen arkadaşlar kişisel sorunlarını mesleki hayatına yansıttığı zaman burada bir kopukluk oluyor. Ya iki öğretmen arasında bir tartışma, bir münakaşa ya da herhangi bir hoşlanmama durumu olabiliyor. Bunları kişisellikten çıkarıp okul içerisine yansıttığın zaman bu büyük bir sorun doğuruyor.

Daha sonra %7,14 ile kaynaştırma düzeyinde çok öğrencinin olması ancak kaynaştırma raporlarının olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Yani okulumuzda başarılı öğrencilerimiz var ama başarısız öğrenciler daha fazla. Bunun en büyük nedenlerinden birisi bizim okulumuzda her ne kadar kaynaştırma raporu olmasa da öğrencilerimizin çoğunluğu kaynaştırma düzeyindeki öğrenciler.

Yine %7,14 ile kişisel çıkarlarını korumaya çalışanların olumsuz etkilemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt12: Daha sonra işte 1. sınıf bitti. 2. sınıfa geçtiğim zaman birleştirilmiş sınıf verildi bana. (...) Evet. 5. sınıfların öğretmeni hamileydi. Doğum yaptığı zaman yerine öğretmen bulunamadığı söylendi. Ben bir kaç kişi ile iletişime geçtim. Hiç görevim olmadığı halde burada Gündoğmuş'ta bir öğretmen vardı. Onunla iletişime geçtim. Kabul etti. Daha sonra müdür bey kızını buraya çekmek istediği için, kızı burada. Kendisinin kızı ücretli öğretmenlik yapıyor köyde. Kızını buraya çekmek istediği için o öğretmeni istemedi açıkçası. O öğretmeni köye göndermeye çalıştı. Kendi kızını buraya çekmeye çalıştı. O yüzden bir şekilde buraya öğretmen gelmedi. Sırf onlar hani "kızım gelmediyse kimse gelmesin" gibi bir durum oluştu.

Son olarak %7,14 ile okuldaki öğrencilerin okul dışında yeterince beslenememesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Öğrencilerin okul dışında beslenmeleriyle ilgili sorun var. Öğrenciler kırsalda yaşıyor, aileleri bilgisiz, bize gelen öğrencinin iyi beslendiğine inanmıyorum. Dolayısıyla bu bedensel, zihinsel gelişimini de engelliyor.

Öğretmenlerin yatılı ilköğretim bölge okulu ile ilgili yaşadıkları eğitsel sorunları genel olarak yorumlandığında; veli ile işbirliğinin yetersiz olması, bölgenin eğitime verdiği önemin yetersiz olması, yönetim-öğretmenler arası işbirliğinin yeterli olmaması, öğrencilerin seviyelerinin birbirinden çok farklı olması, yatılı okul öğrencilerinin ailelerinden aldıkları eğitimin yetersiz olması, velilerin çocuklarıyla hiçbir yönden ilgilenmemesi, öğrencilerin temel eğitimlerinin yetersiz olması, öğrencilerin dersle ilgilerinin olmaması, okulda disiplin sorunlarının olması, çocukların ailelerinden uzak olmasının eğitime olumsuz yansması, öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın yorgunluğunu eğitime olumsuz yansıtması, yatılı okulda birleştirilmiş sınıf eğitimini verme, öğrencilerin her ihtiyacını okulun karşılaması, onların sahip olduklarının kıymetini bilmemelerine, öğrencilerin hijyen kurallarına dikkat etmemeleri, okuldaki öğretmenler arası gergin ortamın olumsuz etkisi, kaynaştırma düzeyinde çok öğrencinin olması ancak kaynaştırma raporlarının olmaması, kişisel çıkarlarını

korumaya çalışanların olumsuz etkilemesi, okuldaki öğrencilerin okul dışında yeterince beslenememesi sorunlarını yaşadıkları anlaşılmaktadır.

4.2.3. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Çalışma Sebepleri Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda çalışma sebeplerine ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.14.'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.14. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Çalışma Sebeplerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Okulda Çalışma Sebepleri	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Yatılı okulun diğer okullardan farkını tam olarak bilmeme	√	√		√	√	√	√	√		√	√	√			10	71,42
Araştırma yapmadan gelme		√		√	√	√	√			√	√				7	50
Kendi isteğiyle gelme	√		√						√				√	√	5	35,71
Memleketine yakın olması	√		√			√	√								4	28,57
Köyde olmak yerine ilçe imkânlarında çalışmayı tercih etme			√								√			√	3	21,42
Yatılı okulun lojmanının olması								√				√		√	3	21,42
YİBO'daki öğrencilerle daha samimi bir ortama girebilme					√						√				2	14,28
Antalya'da olması		√											√		2	14,28
Kendisinin de yatılı okulda okumuş olması								√			√				2	14,28
Eşi Gündoğmuş'ta olduğu için yanına gelme amacıyla olma										√				√	2	14,28
Diğer okullara göre ekonomik olarak daha rahat olacağını düşünme												√	√		2	14,28
Zorunlu hizmetini tamamlamak amaçlı													√	√	2	14,28
Kendisi de köyde yetiştiği için köy çocuklarına faydalı olabilme amacıyla olma											√				1	7,14

Tablo 4.14'te görüldüğü gibi genel olarak öğretmenlerin yatılı ilköğretim bölge okulunda çalışma sebeplerine göre ilk sırada %71,42 ile yatılı okulun diğer okullardan farkını tam olarak bilmeme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Daha önce yazarken –kız meslek lisesinde çalışmıştım ben- hiç yatılı okul olduğu aklıma gelmemişti. Buraya geldiğimde anladım yatılı okulun ciddiyetini, burada nöbet var. Nöbet tutacağımızı falan buraya gelip başlayınca falan anladım. Yatılı okulun farkını bilmiyordum. İmam Hatip Lisesi'nde okudum ben, bu okullar yatılıdır ama ben taşımalıydım o yüzden fark edemedim herhalde. Taşımalı bir öğrenciydim o yüzden hiçbir zaman fark edemedim.

Öğrt2: Yatılı okulun zor olduğunu biliyordum ama yatılı okulun çok çok zor olduğunu, ayrı bir uzmanlık gerektirdiğini için içine girince fark edebiliyorsunuz.

Öğrt4: Bilmiyordum farklı olduğunu. Hatta tercihlerim arasındaki tek yatılı okuldu. Bilmeden araştırmadan yazdım bu okulu. Bir yönden iyi ki bu okulu yazmışım diyorum ama diğer yönden benim burada ne işim var diyorum.

Öğrt5: (Nöbetlerin, ek sorumlulukların farkında mıydı?) Yok değildim. Bilmiyordum sürpriz oldu.

Öğrt6: Yatılı okulun bütün özelliklerini bilmiyordum. Bu okulun ek hizmet puanı verdiğini biliyordum. Nöbetlerden dolayı ek ücret alındığını biliyordum. Nöbetleri biliyordum ama içeriğini bilmiyordum, zorluğunu, sıkıntısını bilmiyorduk.

Öğrt7: Tabi bu kadar sorun olduğunu, sıkıntıları tahmin etmiyordum. Derin bir bilğim yoktu. Ufak tefek duyduğum şeyler vardı ama bu kadar sorun olduğunu tahmin etmiyordum, etsem araştırırdım. Nöbetçilerin başına gelebilecek olayları bilmiyordum. Uzaktan daha iyi görünüyordu. (Diğer okullardan farkını) fazla bilmiyordum.

Öğrt8: Öğrenciyken farklı bir bakış açısı var. Öğretmenken çok farklı. Bu kadar olduğunu bilmiyordum. İnsanı çok zorluyor ama yine de memnunum.

Öğrt10: Ama YİBO'lara çok ayrı bir gözle bakıyordum içini bilmediğim için. Ama içine girdiğim zaman YİBO'ların çok farklı olduğunu kendi içinde farklı bir yapısının olduğunu ayrıca bir yönetmelik gerektiğini düşünüyorum. Açıkçası ben yatılı okulla ilgili hiçbir avantaj gözetmedim. Tek amacım eşimle aynı bölgede bulunmaktı. Yani YİBO hakkında hiçbir bilğim yoktu, nöbetler hakkında hiçbir bilğim yoktu, tam olarak bir bilğim yoktu, ücretler ya da öğrenciler nereden ne şartlar altında geldiği hakkında hiçbir bilğim yoktu. Tamamen geldim, yaşadım gördüm...

Öğrt11: Yatılı ilköğretim bölge okullarının ben yatılı okul olduklarını zaten adından öğreniyorsun ama içeriği nasıl, nasıl çalışılır, nasıl ekstra yükümlülük gelir, işte bu konu hakkında hiç bilğim yoktu benim. Zaten de dediğim gibi ilk çalıştığım okul benim burası başka bir okulla kıyaslamak gibi bir durum zaten söz konusu değil.

Öğrt12: Şöyle açıklayayım öncelikle, yatılı ilköğretim okuluna atanırken hiçbir şey bilmiyordum. Sadece üniversitedeki hocam çok seviyordu, bize öneriyordu. "Okulda her türlü imkân var, rahat edersiniz. Tercihlerinizde mutlaka olsun. " gibi önerilerde bulunuyordu. Bende hocama güvenerek tercihlerime yazdım. Ama bu şekilde olduğunu bilmiyordum. Nöbetler konusunda mesela. Nöbet olduğunu biliyordum ama nöbetten sonra 24 saat çalışıp ertesi gün derse başlayacağımı tahmin edemiyordum. Ya da ne kadar yorucu olacağını düşünemiyordum. O yüzden hani tercihlerimde yazdım ve buraya atandım.

Araştırma yapmadan gelme %50 ile ikinci sırada yer almaktadır. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Yani benim bir araştırmam olmadı, piyango. Bir şeyler tahmin ediyordum işte, okul yatılı olacak, pansiyonu olacak, nöbet olacak diye göründü bana.

Öğrt4: Bu Okulu seçerken hiç araştırmadan geldik.

Öğrt5: Valla hiç araştırmadım.

Öğrt6: Araştırmadım.

Öğrt7: Bu okula gelmeden önce pek araştırma yapmadım aslında. Sadece burada diye geldim. (...) Puanından haberim yoktu. Puanı sonradan öğrendim.

Öğrt10: Ben bu okulu seçerken hiç araştırmadım. İlçemizde 2 ilköğretim okulundan biriydi.

Öğrt11: (Yatılı okulları) Hayır bilmiyordum, çünkü bilinçli bir tercih değildi benim için.

Tablo 4.14'e göre öğretmenlerin yatılı okulda çalışma sebepleri hakkındaki görüşlerinden %35,71 ile kendi isteğiyle gelme üçüncü sırada yer almaktadır. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Kendim tercih ettim çünkü ilk tercihimdi burası.

Öğrt3: Daha önce de yatılı okulda çalışan biriyim, yatılı okuldaydım. Ama tabi yatılı okulun zorluklarını bilerek tercih yaptım.

Öğrt9: Benim ilk görevim burası. Burayı doğu görevi olduğu için bilerek seçtim. Evet, yatılı okulu da bilerek seçtim bana daha öncesinde çok söylediler. Yatılı okul ilköğretim okulu sıkıntılıdır nöbetleri vardır, sorumlulukları fazladır. Ama ben bilerek seçtim. Çünkü ben bir mesleğe başlayacaksam onun en zor kısmından başlarım ki başlarken deneyim sahibi olmak bir avantaj diye düşünüyorum.

Öğrt13: Daha önce görevlendirme olarak çalışmıştım yatılı okulda. Kadrolu değildim ama en azından işleyişini biliyordum az çok.

Öğrt14: Diğer okullardan farkını biliyordum, nöbet tutmam gerektiğini biliyordum. En önemlisi benim için ve onu bilerek geldim. Çocukların yatılı kaldığını biliyordum. Ama ben buraya tayin istedikten sonra ilk kademe taşınmalı oldu. Daha önce o da yatılıydı. Araştırmıştım işte koşullarını biliyordum, nasıl bir yere geleceğimin farkındaydım.

Daha sonra %28,57 ile memleketine yakın olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Bizde geleneksel bir düşünce var, memleketten uzak kalmama düşüncesi. Burası memleketime yakın bir yer önce bu.

Öğrt3: Okulun coğrafi olarak konumu evime yakın olduğu için tercih ettim.

Öğrt6: Bu okulu tercih etme sebebim yakın olması yaşadığım ile. Yaşadığım ile bağlı bir ilçe olması, o yüzden tercih etmişim.

Öğrt7: Buralıyım. (...) Tamamen benim memleketimde olmasıydı. Gündoğmuş olmasıydı.

Daha sonra %21,42 ile köyde olmak yerine ilçe imkânlarında çalışmayı tercih etme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Ama dağ ilçesi olsak da köy okulu olmaması daha güzel. Köy okulu imkânlarıyla ilçe imkânları farklıdır. İlçe imkânlarından yararlanmak için de belki tercih ettim. Büyük bir ilçe olmasa da sonuçta bir köyden daha iyidir.

Öğrt12: Ondan sonra okulda her türlü imkân vardı. Mesela bilgisayar sınıfları. Sınıf öğretmeni olarak belki pek ihtiyacınız yok ama ne bileyim işte fotokopi. Yani birleştirilmiş sınıf ya da köy okulunda çalışmaktansa yatılı okulda çalışmak çok daha mantıklı. Bütün olanaklar var diye söyleniyordu. Başka, kalorifer yine bir tek burada var Gündoğmuş'ta. Bu açıdan birçok avantajı var diye yazdım.

Öğrt14: Araştırmıştım evet ama iki seçeneğim vardı birisi Köprülü(Gündoğmuş'un beldesi, daha mahrum bir yer) birisi burası. Benim de ilk tercihim burasıydı, ikinci tercihim Köprülüydü. (...)Eşim buradaydı onun yanına geldim. Köprülü'ye göre ulaşımı daha kolay bir kere. Bir Manavgat'a gitmek istesen, hastaneye falan, ulaşım daha kolay.

Yine %21,42 ile yatılı okulun lojmanının olması yer almaktadır. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: İlk atama olması ve lojman olması tabi ki avantaj.

Öğrt12: Avantaj olarak, lojmanı var deniliyordu.

Öğrt14: İkinci avantajı da benim için lojman avantajı. Okulun lojmanında kalıyoruz tabi ki bizim için büyük bir artı. Kaloriferli, okula yakın, çocuklara istediğim an ulaşabiliyorum.

Daha sonra %14,28 ile YİBO'daki öğrencilerle daha samimi bir ortama girebilme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt5: Tercih etme sebebim buranın biraz küçük yer olması, YİBO çok farklı diyorlardı, çocuklar daha duygusal oluyorlar falan diyorlardı. Ama tercihim ille YİBO olsun diye değil de öyle oldu, bir amacım yok yani.

Öğrt11: Tamam, buraya geldiğim zaman çok mutlu, çok güzel günler geçirdim. Hele öğretmenliğimin ilk 2,5 yılı benim için paha biçilmezdi. Çünkü benim tamamı ile beklentilerimi karşıladı. Ben öğrenci-öğretmen sıcak ilişkiyi severim, çocukların her şeyi ile ilgilenmeyi severim. Hani ne bileyim okudukları kitaptan işte ne bileyim giydikleri ayakkabıdan işte kıyafetinden saçından... Onlar benim için önemlidir yani özeldir ve o zaman istediğim gibi ürünü sen yetiştirdiğin için sonucundan da sen memnun kalıyorsun. Veli ile birlikte olsa bazılarını annesi söyler bazılarını öğretmeni söyler, o ortak bir ürün olmuyor ama burada tamamı ile senin ürünün oluyor. Yani sen burada saç örneği moda ettiğin zaman bütün öğrencilerin bunu yaptığını görürsün. O kadar sıcak bir ilişki var ki burada öğrencilerle birlikte olmaktan ve buraya geldiğimde öğretmenlerin, öğretmen arkadaşlarımla tavırları bizim birlikte yaptığımız etkinlikler ne bileyim hani çok güzel günlerim geçti benim burada, o yüzden burayı güzel anılarla geride bırakmak istiyorum.

Yine %14,28 ile Antalya'da olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Antalya olması beni biraz cezp etti, ama beklediğim gibi bir yer değildi. Burası Antalya'nın ücra bir ilçesi, bir de YİBO olayını işin içine girince gösteriyor.

Öğrt13: (...)Bir ikincisi Antalya olmasıydı

Yine %14,28 ile kendisinin de yatılı okulda okumuş olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Ben kendim de yatılı okulda okudum. Belki vefa borcumdan dolayı olabilir. Bu sebepler olabilir. Bir de dediğim gibi yatılı okulda okumam beni buraya yönlendirmiş olabilir.

Öğrt11: Bir de ben hayatım boyunca yatılı okullarda okudum, merkezde bir okulda okumadım. Eğer ilkokuldan sonrası, ilkokul zaten burada çok da fazla yatılı değil de. Hep hayatım başkalarının elinde yatılı okullarda geçti. Yatılı okullar diye aşinalığım var, hani öğrenci ne yapar, nasıl canı sıkılır ya da bu can sıkıntısı nasıl giderilmelidir. Bir dolap, bir yatağın bir dolap ve bir yataktan başka sana ait hiçbir şeyin olmaması ne kadar böyle bir gıcık bir durum olduğunu çok iyi bilirim ben. O yüzden yatakhane hani kurallar aşılır hangi çocuk hangi zamanlarda nerelerde neler karıştırır. Bunları da çok iyi bildiğimden hani böyle, işin peşine düştüğüm zaman sıkıyönetim ilan edebilirim hani çok fazla düşünmeme gerek yoktur. Böyle gözümü kapattığımda, rahatlıkla çocuklara siz yatakhane şunları, bunları yapıyorsunuz diyebilirim.

Yine %14,28 ile eşi Gündoğmuş'ta olduğu için yanına gelme amacıyla olma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Burayı seçme sebebim eşimin diğer okulda öğretmen olması ve tek normun burada olması. Seçme şansım olsaydı seçer miydim seçmez miydim bunu şu an itibariyle bilmiyorum.

Öğrt14: Bu okulda çalışma sebebim eş durumu tayini. Eşimin tayini çıktığı için ben de buraya eşimin yanına tayin isteyip geldim.

Aynı oranda %14,28 ile diğer okullara göre ekonomik olarak daha rahat olacağını düşünme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt12: Para konusunda da öyle. Nöbet parası, "normal bir öğretmenin kazandığından sen daha çok kazanırsın " diyorlardı. Bunları düşünerek geldim. Ama aradığımı bulamadım.

Öğrt13: (...)üçüncüsü de köprü okul olması ve ekonomik olarak etkilememesi.

Yine %14,28 ile zorunlu hizmetini tamamlamak amaçlı gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt13: Seçme amacım bu okulu öncelikli olarak zorunlu hizmetimi tamamlamaktı. Antalya-Gündoğmuş zorunlu hizmet bölgesiydi ben de onun için geldim.

Öğrt14: Bir de zorunlu hizmete tabiydim o zaman o yüzden buraya tayin istedim.

Daha sonra %7,14 ile kendisi de köyde yetiştiği için köy çocuklarına faydalı olabilme amacıyla olma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Köy öğretmeni olmak isteme nedeni ile belki kendimin de köylü bir çocuk olmam nedeni ile köylerdeki birçok kurtarılmayı bekleyen ya da işte aslında şu okusa çok iyi olurdu diyen çok fazla şımarık olmayan kişileri alıp istedim ki onlarda güzel meslek sahipleri olsunlar. Köy öğretmenliği istememin de nedeni de buydu zaten. Kim bilir benim gibi kaç tane çocuk var ailesi tarafından okutulmayan ya da okutulma güçlüğü çeken, en azından bir kaç tanesini kurtarabilirsek bu çok güzel olur iyi bir örnek olur diye. Hep bu beklenti içindeydim o yüzden buraya bilerek gelmiş olmamama rağmen burada benim beklentilerimin tamamını karşıladığımı düşünüyorum o yüzden burada bulunmakta bu anlamda memnunum.

Öğretmenlerin yatılı ilköğretim bölge okulunda çalışma sebeplerini yorumlandığında; yatılı okulun diğer okullardan farkını tam olarak bilmeme, araştırma yapmadan gelme, kendi isteğiyle gelme, memleketine yakın olması, köyde olmak yerine ilçe imkânlarında çalışmayı tercih etme, yatılı okulun lojmanının olması, YİBO'daki öğrencilerle daha samimi bir ortama girebilme, Antalya'da olması, kendisinin de yatılı okulda okumuş olması, eşi Gündoğmuş'ta olduğu için yanına gelme amacıyla olma, diğer okullara göre ekonomik olarak daha rahat olacağını düşünme, zorunlu hizmetini tamamlamak amaçlı, kendisi de köyde yetiştiği için köy çocuklarına faydalı olabilme amacıyla olma gibi nedenlerden dolayı yatılı ilköğretim bölge okullarında çalıştıkları ortaya çıkmaktadır.

4.2.4. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Çalışmaktan Dolayı Memnuniyetleri Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla yöneticilerin yatılı okulda çalışmaktan dolayı memnun olma veya olmama durumları öğrenilmiş ve sebepleri incelenerek öğretmenlere göre yatılı okulun avantajları ve dezavantajları belirlenmiştir.

4.2.4.1. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Çalışmaktan Memnun Olma veya Memnun Olmama Durumları

Tablo 4. 15. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Çalışmaktan Dolayı Memnuniyetlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Memnuniyetleri	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Memnun	√		√	√	√		√		√	√	√		√	√	10	71,42
Memnun değil						√		√				√			3	21,42
Hem memnun hem memnun değil		√													1	7,14

Tablo 4.15'te görüldüğü gibi öğretmenlerin yatılı okulda çalışmaktan dolayı memnuniyetlerine yönelik araştırmada %71,42 ile memnun olanlar ilk sırada gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Memnunum ama ailevi sebeplerden dolayı uzun süre kalamayacağım. Eğer ben yeni göreve başlamış olsaydım-ben başka bir meslekten buraya geçiş yaptım-ve ailem burada kalmama destek olsaydı ben uzun süre bu okulda çalışmayı isterdim.

Öğrt3: Daha önce de yatılı okulda çalışan biriyim, yatılı okuldaydım. Okulun coğrafi olarak konumu evime yakın olduğu için tercih ettim. Ama dağ ilçesi olsak da köy okulu olmaması daha güzel.

Öğrt4: Şu anda Allah'a şükür memnunum.

Öğrt5: Valla memnunum. Güzel gerçekten güzel, bazı zorlukları var ama güzellikleri de var.

Öğrt7: Memnunum. Sıkıntılar var ama yapacak bir şey yok.

Öğrt9: Gerçekten kendimi şanslı hissediyorum pişman değilim. Memnunum. Buradan başka bir yere tayin istediğim zaman yatılı ilköğretim olursa yine seçebilirim yani.

Öğrt10: Her ne kadar da olsa, burada olmaktan memnunum.

Öğrt11: Hep bu beklenti içindeydim o yüzden buraya bilerek gelmiş olmamama rağmen burada benim beklentilerimin tamamını karşıladığımı düşünüyorum o yüzden burada bulunmakta bu anlamda memnunum.

Öğrt13: Memnunum. Bir sıkıntım yok.

Öğrt14: Çalışmaktan evet memnunum.

Daha sonra %21,42 ile memnun olmayanlar gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Açıkçası memnun değilim.

Öğrt8: Belli bir süreye kadar memnundum. Ama belli bir süreden sonra bunu taşıyamıyorsunuz.

Öğrt12: Memnun değilim.

Daha sonra %7,14 ile hem memnun hem memnun olmayanlar gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Memnun muyum? Hani öğrenci olarak düşünürsek çok memnunum. Ama nöbet olarak düşününce, yönetim olarak düşününce memnun olduğumu söyleyemem.

Öğretmenlerin yatılı okulda çalışmaktan dolayı memnuniyetlerine ilişkin araştırmada “memnun, memnun değil ve hem memnun hem memnun değil” cevapları göze çarpmaktadır. Öğretmenlerin genelinin memnun olduğu görülmektedir.

4.2.4.2. Öğretmenlere Göre Bu Okulda Görev Yapmanın Avantajları

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın avantajlarına ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.16’da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.16’da görüldüğü gibi öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın avantajları hakkındaki düşüncelerine göre ilk sırada %57,14 ile öğrencilerle daha çok vakit geçirebilme imkânının olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt4: Yatılı olmasından dolayı öğrencilerin çoğunu tanıyorsun yani, öğrencilerin neler yapabileceğini ya da neler yapamayacağını kestirebiliyorsun bundan sonra gideceğin yerlerde yine bir, yatılı okul yazabilirim düşüncesi oluşuyor.

Öğrt7: Tabi, var. Çocuklarla sürekli iç içe olduğumuz için, onlar tarafından anne baba yerine konuyoruz. İyi ilişkiler kurarak onlara daha faydalı oluyoruz. Çocuklarla yaptığımız etkinliklerden daha iyi sonuç alıyoruz. Başka okulda 3’te okul bitiyor. Kimse dönüp aktivite yapmak istemiyor. Fakat burada her zaman birlikteyiz. Çalışmak için vaktimiz oluyor.

Tablo 4. 16. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Çalışmanın Avantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Avantajları	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Öğrencilerle daha çok vakit geçirebilme imkânının olması				√			√	√	√	√	√		√	√	8	57,14
Lojman imkânının olması		√	√					√	√			√		√	6	42,85
Duygusal tatminin olması	√	√			√			√			√				5	35,71
Kendini geliştirebilme imkânının olması		√	√						√		√			√	5	35,71
Okulun donanımının iyi olması						√			√			√		√	4	28,57
Maddi imkânları bu okulun daha iyi sağlaması			√			√				√					3	21,42
Ek hizmet puanı alınması						√				√				√	3	21,42
Antalya, Manavgat ve Alanya'ya yakın olması						√								√	2	14,28
Okulda öğle arası yemek yiyebilme imkânının olması									√						1	7,14
Öğrenci sayısının sınıflarda az olması												√			1	7,14

Tablo 4.16'da öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın avantajları hakkındaki düşüncelerine göre %57,14 ile öğrencilerle daha çok vakit geçirebilme imkânının olması hakkındaki görüşlerin devamı aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Onun dışında öğrenciyle daha iyi bir iletişim var. Sürekli berabersiniz öğrenciyle. Okulda, bahçede, lojmanda sürekli beraber olmanız öğrenci için bir avantaj.

Öğrt9: Öğrenci ve öğretmen açısından değerlendirecek olursa öğrencimizle 7/24 birlikteyiz. Ben herhangi bir konuda aklıma bir şey takıldığı zaman veya öğrencime bir şey ileteceğim zaman evimde de olsam zaten 100 metre yanımda yurt var, hemen gidiyorum öğrencimle bire bir görüşebiliyorum. Öğrencinin herhangi bir sıkıntısı olduğu zaman bana direk ulaşabiliyor. Öğrencileri çok daha yakından tanıyabilme imkânımız var. Normalde ben 8. Sınıfların dersine giriyorum. 4 tane 8. Sınıf var ama 6. Sınıftaki, 7.sınıftaki öğrencileri ve 1. Kademedeki öğrencileri hepsini de tanıyorum. Böyle bir imkân herhalde normal bir okulda yoktur. Ben 80-90 öğrencinin dersine girerken 200 tane öğrenci tanıyorum. Gerçekten tanıyorum sadece isim, sima olarak değil. Boş zamanlarında ne yapar, yatarken ne yapar, etütte ne yapar, bunların birçoğunu tanıyoruz o açıdan güzel bir şey. Birisi oradan çıkıp geldiği zaman işte, bizim öğrencimiz nasıldır dediği zaman; ben direk göndermeden işte onun öğretmeni şudur onunla görüşün demeden ona bazı konularda belli bir yere kadar bilgi bile verebilirim yani o açıdan güzel bir şey.

Öğrt10: Sonuçta şöyle bir avantaj olduğunu da düşünüyorum yani normal gündüzlü bir okulda çalıştığımızda tam gün olduğu zaman 8.00-15.00 arasında görüşüyoruz. Daha sonrasında görüşemiyoruz. Bazı tamamlanması gereken öğrencinin gelişimi, eğitim-öğretimi açısından veliye kalan kısımdan, çevreye kalan kısımdan eksiklikleri olduğunu ve eğitim öğretimde bunun yine bize çok az yol kat ettirdiğini gördük. Ancak onu burada avantaja çevirme şansımız var. Çeviriyoruz da ancak bu oranı yüzde hesabına tuttuğumuzda bu oranın çok düşük olduğunu görüyoruz. Ancak öğrenci bazında başarılı olduğumuz öğrenciler de var burada iç içe olduğumuz nöbetlerin yorucu geçmesine rağmen bunun avantajları da var. Öğrenci olarak ele alırsak şimdi ben öğretmen olarak öğrenciyle istediğim an hafta içi, hafta sonu gitmezse görüşme imkânım var, onu yönlendirme imkânım var. Okulda kurs açabiliriz, ek ders anlamında ya da bu ek derslere yönlendirilebilir. Onu bire bir takip edebiliyoruz. En büyük avantajımız da bu...

Öğrt11: Beni büyüttü burası gerçekten burada büyüdüğümü hissettim. Yani bir de ilişkilerin çok yılışık olması nedeni ile kocaman bir aile olduk. Buradan dışarıya

götürebileceğim dostum oldu yani, her şeyden önce ve öğrenciler içinde söyleyecek olursak hani ileride beni gördüğünde elimin öpüleceğini düşünüyorum. “Aaa! Şu hoca da kim” diye geçmeyeceklerdir yani. Öğrencilerle de yani böyle bir bağ var. Samimiyet var, hani bu okulun bana getirdiği en iyi şey samimiyettir ve samimiyeti her geçen gün gidiyor olması, arkadaşların birbirine küsüyor olması ya da böyle hani, sıkıntıya düşmesi de beni burada en çok rahatsız eden şey. Çünkü burası samimi bir yer gerçekten.

Öğrt13: Bu okulda olmanın avantajları kendi branşım için bu iyi saat 3'ten ya da saat 5'ten sonra çocuk bulamama gibi bir sıkıntım olmuyor bir müsabakaya ya da herhangi bir aktiviteye çocuk yetiştireceğimiz zaman çocuğu bulma ya da ailesinden izin alma gibi bir derdim olmuyor. İstedğim an istediğim anda diğer öğretmen arkadaşlarımızla birlikte onları herhangi bir ders, herhangi bir müsabaka ya da aktivite içerisine alabiliyoruz.

Öğrt14: Aslında yatılı okullar için bir avantajı da şu çocuklar sizi sürekli gördüğü için anneleri gibi görüyorlar. Kendi sınıfım ilk kademe için konuşayım, anne gibi görüyorlar bizi. Çünkü sürekli bizimleler, bu da bizim için bir avantaj aslında. Biz ne dersek sözümüzü tutuyorlar. Yani diğerleri gibi bizi öğretmen olarak değil de ailelerinden biri gibi görüyorlar. Bu da bir avantaj.

Daha sonra %42,85 ile lojman imkânının olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Barınma olarak avantaj gibi ona inanıyorum, kalorifer de var, lojmanı var.

Öğrt3: Maddiyat, lojman bunun dışında aslında daha zoru görerek kendimizi geliştiriyoruz bence.

Öğrt8: Çok fazla bir avantaj yok. Ama lojman olması bir avantaj. Lojmanın dolması dezavantaj.

Öğrt9: Öğretmen açısından düşündüğümüz zaman lojmanı mevcut bir okul.

Öğrt12: Özel hayat bakımından arkadaşlarımla kalıyorum. O çok büyük bir avantaj. Lojmandayım. Hani soba yakmaktan kurtuldum diyebilirim. Bu yüzden çok büyük avantaj aslında.

Öğrt14: Eşim buradaydı onun yanına geldim. Köprülü'ye göre ulaşımı daha kolay bir kere. Bir Manavgat'a gitmek istesen, hastaneye falan, ulaşım daha kolay. İkinci avantajı da benim için lojman avantajı. Okulun lojmanında kalıyoruz tabi ki bizim için büyük bir artı. Kaloriferli, okula yakın, çocuklara istediğim an ulaşabiliyorum.

Daha sonra %35,71 ile duygusal tatminin olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Okulun faydaları değil bu benden kaynaklanan bir düşünce. Ben eğitim anlamında iz bırakmak istiyorum sadece. Her yerde görev yapabiliyim ben. Burada bazı şeyleri değiştirip öyle gitmek istiyorum. Öğrencilerdeki bu ahlaki zayıflığı gördükçe burada birilerinin bir şey yapması lazım. Duygusal anlamda öğrencilerde bu şeyi değiştirmek istiyorum. Bir buçuk senedir kalıyorum burada bu değişim için daha uzun süre kalmak gerekirdi, kalabilmek isterdim aslında burada. Bir gün buradan altı yedi sene sonra öğrencilerin hepsi ahlaklı, hiçbirinin ağzından kötü söz çıkmayan bir şekilde görerek çıkmayı çok isterdim gerçekten.

Öğrt2: Bunun dışında aslında sevdim de burayı, öğrencileri ama yıpratıcı oluyor. Öğrenciye faydalı olduğumda, öğrencilerin başında durduğum zaman, ateşleri çıktığında iyileştiği zaman mutlu oluyorsun tabi. Ama burası yük olarak çok ağır. Duygusal olarak evet diyebilirim duygusal tatmine ama yıprandım çok yıprandığımı hissediyorum ben burada.

Öğrt5: Bana gülmesi, üçten sonra anne oluyoruz onların gözlerinde her şeylerini gelip paylaşımları, bazen gelip “size anne diyebilir miyim?” dediklerinde çok farklı oluyorsunuz. Çünkü bizim YİBO'da anne-babanın ayrılma oranı çok fazla. Aile düzgün değil, zaten

problemlerle geliyorlar. Boşanmış aileler, anne-baba ayrı, ilgisiz olan çocuklar var. Onun için çocuklar onların yerine koyuyor bizi. Gerçekten de birkaç çocuk sene başından beri "anne diyebilir miyim?" diyor. Daha çok yakın hissediyor çocuklar. Üçten sonra ev ortamı gibi oluyor. Onların gülmeleri, güzel yüzleri her şeye yetiyor. Çünkü sevgiye çok ihtiyaçları var. Sevgiye doyumsuzlar, sevgi göremedikleri için senden sevgi bekliyorlar. YİBO'da durum farklı, ben burada sevgiyi daha iyi gördüm. Çok farklı bir şey yaşamak lazım, anlatılmıyor. Çok samimiler, onların yapmacık hareketlerini ben görmedim. Gerçekten samimi çocuklar, sevgi dolular, küçük yaşlarda çoğu şeyi görememişler aileden belki ondandır sevmemin sebebi.

Öğrt8: Belli bir süreye kadar memnundum. Ama belli bir süreden sonra bunu taşıyamıyorsunuz. İş yoğun çünkü. Yatılı okuldaki öğretmenlerimin bana katkısı oldu. Öğretmen oldum. Benim de meslek sahibi olmak isteyen öğrencilere katkıda bulunmam gerekiyor. Bu birinci amacım. İkinci amacım ise kırsal kesimdeki insanın eğitime daha çok ihtiyacı var. Belki onları daha iyi eğitebiliriz.

Öğrt11: Hani duygusal anlamda da yaşanmışlıkların da çok oluyor. Belki hiç bir öğrenciyi buradaki öğrenciyi sevdiğin kadar sevemezsin. Burada kurduğun dostluklar kadar kalıcı olmayabilir dışarıda kurduğun dostluklar. Çünkü normal bir okula baktığın zaman evinden okuluna gelirsin okulda 5-10 dakika tanıştığın bir insanla ne kadar samimi olabilirsin ne kadar şey paylaşabilirsin. Daha çok paylaşımın öğrencilerle ya da velilerle olur ki bu da resmi bir paylaşım oluyor. Daha ziyade aşığılarda ve insanlar birbirine resmi hitaplar, resmi beklentiler içinde oluyor. Siz samimiyeti kurduğunuz zaman belli ki sıkıntı olacak. Benim burada yaşadığım deneyim tam tersine hani o kadar samimi bir ortam var ki... Bir gün buradan ayrıldığım zaman dumur olacağımı biliyorum yani. Ama işte maalesef kaçılacak bir yol yok. Benim burada yaşadığım şey arkadaşlığın en güzeli mutluluğun en güzeli ve mutsuzluğun en kötüsü. Hani bütün duygular çok daha derin bir şekilde yaşıyor.

Aynı oranda %35,71 ile kendini geliştirebilme imkânının olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Tabi bunun dışında gitar öğrendim ben burada gitar dersleri aldım, başka bir katkısı olmadı burasının bana. Müzik öğretmeni geldi, Halk Eğitimi kurs açtı gitar öğrenme fırsatım oldu, onun benim için önemi olduğunu düşünüyorum.

Öğrt3: Maddiyat, lojman bunun dışında aslında daha zoru görerek kendimizi geliştiriyoruz bence. Örencinin davranışından dönüt almak kendini değerlendirmek ve geliştirmek adına iyidir.

Öğrt9: Evet yatılı okulu da bilerek seçtim bana daha öncesinde çok söylediler. Yatılı okul ilköğretim okulu sıkıntılıdır nöbetleri vardır, sorumlulukları fazladır. Ama ben bilerek seçtim. Çünkü ben bir mesleğe başlayacaksam onun en zor kısmından başlarım ki başlarken deneyim sahibi olmak bir avantaj diye düşünüyorum. Yarın buradan memleketin herhangi bir yerine atandığım zaman zorluk çekmeyeceğimi düşünüyorum. Çünkü en zor okul tipinde mesleğe başladım.

Öğrt11: Evet var. Mesela bu okulda iyi bir kaloriferci olarak çıkabilirsin, ya da iyi bir anne olup çıkabilirsin. Bu okul sınırlarını zıplattırken aynı zamanda nasıl söyleyeyim sabır eşiğini de yükseltiyor derken sınırların çabuk bozuluyor bazen ama birçok olayla karşı karşıya olduğun için yaşanmışların çok oluyor.

Öğrt14: Mesela ben artık her hangi bir yatılı okul olduğunda orasının nasıl bir yer olduğunu çok iyi bilirim. Öğrencilerin nasıl olduğunu bilirim. İnsan ne kadar araştırırsa da içinde çalışmadan bunu bilemiyor. Başka bir yatılı okul olsa düşünerek tayin isterim. Burası benim için iyi mi? Burada yaşadığım zorlukları tekrar yaşamak ister miyim? Bunları düşünerek tayin isterim yani yatılı okulları iyice tanımış olabilirim. Buranın köylerinin özelliklerini, çocukların gelişimlerini, ailenin eğitime verdiği önemi öğrenmiş oldum. Nasıl

bakıyorlar eğitime, çocuklarına nasıl eğitim veriyorlar. Antalya ile Gündoğmuş'un pek alakasının olmadığını öğrendim.

Daha sonra %28,57 ile okulun donanımın iyi olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Avantaj olarak şunu da söyleyebilirim: Okulumuzun donanımı iyi, birçok sınıfta projeksiyon ve diğer donanımlar araç-gereçler, Fen laboratuvarı olsun, bilgisayar laboratuvarı bunlar avantaj.

Öğrt9: Bu okulun benim açımdan avantajları imkânı yeteri kadar var. Diğer normal okullara göre öğrencilere herhangi bir etkinlik yapacağınız zaman idare açısından istediğiniz bir şey temin ediliyor. Alınan ödenek açısından imkânı olan bir okul.

Öğrt12: (...) Ondan sonra okuldaki olanaklar çok fazla. (...)

Öğrt14: Sebebi burada üçüncü yılım ama ortam güzel, çok eksikliğini görmüyorum.

Daha sonra %21,42 ile maddi imkânları bu okulun daha iyi sağlaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Maddiyat, lojman bunun dışında aslında daha zoru görerek kendimizi geliştiriyoruz bence.

Öğrt6: Ayrıca nöbetlerin ek geliri var, maaş olarak avantajı var. Tatmin edici değil tabi. Tuttuğun nöbete göre sıkıntılarına değişiyor mu dersiniz değil.

Öğrt10: Maddi olarak da nöbet tuttuğumuz zaman yorucu olsa da ekonomik anlamda nöbetlerin katkısı oluyor.

Aynı oranda %21,42 ile ek hizmet puanı alınması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Avantajları da var tabi ki, ek hizmet puanı var. Antalya gibi birinci hizmet bölgesinde çalışanlar için genelde hizmet puanları 12-14 civarındır. Biz burada ek hizmet puanıyla beraber erkekler olarak 20 puan alıyoruz.

Öğrt10: Öğretmen olarak avantajı değişen yönetmelikle erkek öğretmenlere 6 puan hizmet puanı daha fazla veriliyor.

Öğrt14: Lojman dedik, ek puanı var buranın bir de. Diğer öğretmenlerden daha iyi ek puan alıyoruz bu da bize tayin isterken çok yardımcı olacak.

Daha sonra %14,28 ile Antalya, Manavgat ve Alanya'ya yakın olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Ayrıca avantajı şu var: Antalya gibi bir ile yakın mesafede bulunuyor okulumuz. Mesafe olarak yakın ama yolları biraz kötü olduğu için uzun sürüyor. Manavgat'a 1 saat 1,5 saat civarı, Antalya'ya yaklaşık 3 saat sürüyor. Bu kimine göre avantaj kimine göre dezavantaj tabi. Bana göre biraz avantaj tabi Antalyalı birisi olduğumuz için.

Öğrt14: Eşim buradaydı onun yanına geldim. Köprülü'ye göre ulaşımı daha kolay bir kere. Bir Manavgat'a gitmek istesen, hastaneye falan, ulaşım daha kolay. İkinci avantajı da benim için lojman avantajı. Okulun lojmanında kalıyoruz tabi ki bizim için büyük bir artı. Kaloriferli, okula yakın, çocuklara istediğim an ulaşabiliyorum.

Daha sonra %7,14 ile okulda öğle arası yemek yiyebilme imkânının olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt9: Bekâr bir öğretmen açısından düşündüğünüz zaman öğle aralarında yemek yiyebileceğiniz, kendi ihtiyaçlarını kolaylıkla karşılayacağınız bir okul. Küçük bir ilçedeyiz sonuçta. Dışarıda yemek yiyebileceğin bir ortam yok. Kendi öğrencilerimizle birlikte yemek

yeme imkânımız var, barınma imkânımız var okulun yani birçok açıdan normal okullara göre imkânı bol.

Son olarak %7,14 ile öğrenci sayısının sınıflarda az olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt12: Faydalar mutlaka var. Dediğim gibi. Sınıfın mesela öğrenci sayısı az. Geçen yıl birinci sınıfları okutuyordum. Öğrenci sayısı oldukça azdı.

Öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın avantajları hakkındaki düşünceleri yorumlandığında; öğrencilerle daha çok vakit geçirebilme imkânının olması, lojman imkânının olması, duygusal tatminin olması, kendini geliştirebilme imkânının olması, okulun donanımının iyi olması, maddi imkânları bu okulun daha iyi sağlaması, ek hizmet puanı alınması, Antalya, Manavgat ve Alanya'ya yakın olması, okulda öğle arası yemek yiyebilme imkânının olması, öğrenci sayısının sınıflarda az olması gibi etkenler avantaj olarak görülmektedir.

4.2.4.3. Öğretmenlere Göre Bu Okulda Görev Yapmanın Dezavantajları

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın dezavantajlarına ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.17'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 17. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Çalışmanın Dezavantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Yatılı Okulda Çalışmanın Dezavantajları	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Öğretmenin sorumluluğunun çok fazla olması		√	√	√	√	√	√	√	√	√		√	√	√	12	85,71
Öğretmeni çok yıpratması		√							√		√	√			4	28,57
Yöneticinin okulu iyi yönetemediğini düşünme		√		√									√		3	21,42
Öğrencilerin aile özlemi çekmelerinden etkilenme			√			√			√						3	21,42
Okulda yapılabilecek yeterli aktivitenin olmaması							√	√							2	14,28
Ailesine yeterince vakit ayıramama	√														1	7,14
Öğrencilerde disiplin sorunlarının olmasının olumsuz etkilemesi						√									1	7,14
Lojman sayısının öğretmenlerin sayısına göre az olması								√							1	7,14
YİBO'ların şehirden uzak olması								√							1	7,14
Yatılı okul kırsal kesimde olduğu için öğretmen ve yöneticilerin burada kalmak istememesi								√							1	7,14

Tablo 4.17'de görüldüğü gibi öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın dezavantajları hakkındaki düşüncelerini yorumlanırsa ilk sırada %85,71 ile öğretmenin sorumluluğunun çok fazla olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Ayrıca öğretmen için bu kadar sorumluluğun fazla olduğunu düşünüyorum. Nöbetin ve ardından dersin bu kadar çok şeyin ard arda çok ağır olduğunu düşünüyorum.

Öğrt3: Öğretmen için de nöbet sorun olabiliyor.

Öğrt4: Ama tabii diğer taraftan da okulun sorunları diğer okullara göre daha fazla hem de daha fazla sorumluluk gerektiriyor. Bu yüzden nereden yazdım bu okulu dediğim de oluyor.

Öğrt5: Dezavantajı, üçe kadar öğretmenlik yapıyorsun, üçten sonra da nöbet tutuyorsun, zor oluyor. Çünkü hani üçe kadar gerçekten alnının akıyla öğretmenlik yapıyorsun. Üçten sonra çok yorucu oluyor, biraz dinlenme vaktin olsa.

Öğrt6: Açıkçası memnun değilim. Sebebi öncelikle nöbetler, onun yoruculuğu.

Öğrt7: Başımıza henüz bir şey gelmedi ama gelirse sonuçları çok ağır olur. Çocuğun başına bir şey gelirse Allah göstermesin kötü bir şey olursa kimse kendisinde ya da okulda suç aramaz. Her zaman bir günah keçisi arandığından o biz olacağız. Böyle bir durumda ilk iş en yakına suçu atmak olacaktır. Bu yüzden saatli bomba gibi bir durum. Sorumluluğu çok ağır. Çocuğun velisi yerine kendimizi koyarsak biz bile aynı tepkiyi gösteririz. Mesela bir tane veli bana öğrencilerin durumuyla ilgili bir şey söyledi. Kaç çocuğu olduğunu sordum. 3 çocuğu varmış. Ona her an çocuklarını göz önünde tutup ilgilenip ilgilenmediğini sordum. Yapamaz tabi. Burada kişi başına 100 çocuk düşüyor neredeyse. Bu çok zor. Dışarıdan rahat görünse de öyle değil.

Öğrt8: Belli bir süreye kadar memnundum. Ama belli bir süreden sonra bunu taşıyamıyorsunuz. İş yoğun çünkü. (...)Onun dışında yatılı okulda çalışmak öğretmenler için ekstra bir sorumluluk yaratıyor. Nöbetler sorun.(...) İhaleler falan var, yani bir ekstra iş yükü getiriyor öğretmene.

Öğrt9: Bir öğretmen açısından gerçekten ben 8'de başlayıp 3'de bitireyim diyorsanız öyle bir imkânınız yok bu okulda. Bu okulda gerçekten normal bir okula göre daha fazla özverili olmanız lazım, daha fazla çaba sarf etmeniz lazım, daha fazla çalışmanız lazım. Yani öğrencilerle gerçekten ilgilenmeniz lazım çünkü burada o çocuklar yatılı geldiği için normal bir okula göre öğretmen bir kez şefkat gösteriyorsa siz 2 kez 3 kez 4 kez her ortamda şefkat, sevgi; onlara ilgi hissettirmeniz lazım. Çünkü sizden başka büyüğü yok burada. Siz gerçekten annesisiniz, babasisiniz. O açıdan gerçekten ilgi, şefkat bekleyen çocuklarla ilgilenmek lazım. Sorunları olanlarla birebir görüşüp onları çözmeye çalışmak lazım. (...) Yani sorumluluk açısından girecek olursak herhangi bir çocuğa herhangi bir şey olmuş olsa, yani 200 çocuk bahçede oyun oynarken bahçede her birinin başında bekleme şansımız yok. Birisi okulun arkasına kaçmış olsa siz bakmazken orada düşse veyahut daha kötü bir şey olmuş olsa doğrudan sorumlusu sizsiniz. Veya kızlı erkekli bir yurt sonuçta bahçede ortak alanlarda birlikteler herhangi bir yakınlaşma falan olmuş olsa bunun sıkıntısı yine öğretmene yansıtacak. Yine sorumluluğu öğretmende bu gibi sıkıntılar var ve bu sıkıntılar baş ağrıtabilecek derecede yani olmuş olsa yargıya intikal etmiş olsa gerçekten öğretmenin mesleğini tehlikeye düşürecek boyutta sorumluluklar var. Bazı şeyler değil veya bir öğrenci siz fark etmeden okuldan kaçmış olsa yine sizin sorumluluğunuzda... Sonuçta okulumuzun etrafı tel örgülerle çevrili değil nöbet tutan kimse yok. Askeriye gibi değil. Çocuk parmaklıkların üzerinden atlasa gitse sizin dalgın olduğunuz anda, hiçbir şeyin farkında olmazsınız. Çok farklı sorumlulukları var normal bir öğretmenden gerçekten fazla sorumluluk üstleniyorsunuz burada. Bu insanı belki bir açıdan olgunlaştırıyor belki tecrübe sağlıyor. (...)

Öğrt10: Öğrencilerimiz sık sık rahatsızlanıyor, kronik rahatsızlığı olanlar var. Herhangi bir rahatsızlıkla veya kaza vakasıyla karşılaştığımızda ne kadar ilk yardım bilgisi alsak da öğretmen olarak pratik olarak fazla bir deneyimimiz yok. Yani büyük bir kaza olduğunda yeterli olmayabilir çabalarımız.

Öğrt12: İşte nöbet konusu. Nöbetteyken hani bütün öğrencilerle ilgilenmek zorundasın. Sınıf öğretmeni olduğum için sadece kendi sınıfımla ilgilenmek isterdim ama okulda 300 kişi varsa o 300 kişinin ismini bilmek zorundasın yeri geldiği zaman. Onların özel sorunlarını bilmek zorundasın. O bana biraz ağır geldi. Ondan sonra nöbet tutup ertesi gün okula gitmek çok ağır geliyor. Çok yorgun hissediyorum kendimi. Sinirlerim yıpranıyor. (...)Evet. Artı sorumluluk verilmesi, sürekli mutsuz ediyor beni. (...) Evet. Ek görevler çok fazla.

Öğrt13: Dezavantajları, sürekli bir sorumluluk halinde oluyorsunuz. Kendinizden diğer öğretmenlere göre normalde diğer okullarda görev yapan öğretmenlere göre biraz daha fazla özveride bulunuyorsunuz öğrencilere. Çünkü hep gözünüzün önünde olan çocuklar, ihtiyaçları olan çocuklar tabi dolayısıyla daha fazla sevgi olarak da maddi olarak da bunun karşılığını fazla olarak veriyorsunuz.

Öğrt14: Tabi zorluğu var, nöbet benim için mesela çok zor ama buna da katlanacağız. İyi şartları göz önünde bulundurup kötü olan şeylere katlanacağız tabi ki.

İkinci sırada %28,57 ile öğretmeni çok yıpratması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Ama burası yük olarak çok ağır. Duygusal olarak evet diyebilirim duygusal tatmine ama yıprandım çok yıprandığımı hissediyorum ben burada. Ruhsal olarak, bedensel olarak uzun süre yapılacak bir iş olduğuna inanmıyorum.

Öğrt9: Normal zamanda çok fazla sıkıntı olmadığı zamanda belki normal bir okulmuş gibi gelir ama sorunlar çıktığı zaman bir de bakarsınız ki sizin uğraştıklarınızla normal bir okuldaki öğretmenin uğraştıkları çok farklıdır. Onlar sadece derse girer çıkar. Ders esnasında öğrencisiyle muhatap olur siz 7/24 muhatap olursunuz ve onların sorunları size yansıdığı için insanız sonuçta bizde üzülüyoruz. Onlarla birlikte bizim de canımız sıkılıyor yani onların sorunu bize yansıdığı zaman illaki bu bir dezavantaj.

Öğrt11: Hani öğretmenin gece yaşadığı bir sıkıntı ertesi gün dersine ya da okula yansımaması zaten imkansız, nöbet tutan bir öğretmenin ertesi günde yoğun bir şekilde ders temposuna devam etmesi onun verimliliğinin ne kadar iyi olduğunu söyleyebiliriz ki bu anlamda. O da öğretmeni de çabuk yıpratıyor öğrenciyi de keza öyle.

Öğrt12: Sürekli öğrenciler gereksiz gereksiz şeyler söylüyorlar. Gereksiz sorunlar çıkıyor. O yüzden sınırlarım yıpranıyor. Ertesi gün derse girdiğim zaman herhangi bir çocuğun en küçük hareketinde, normalde kızmayacağım bir şeye kızar hale gelebiliyorum. O yüzden, açıkçası çok mutsuz ediyor beni.

Daha sonra %21,42 ile yöneticinin okulu iyi yönetemediğini düşünme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Açıklamak ister miyim? Yöneticilerin yani okul müdürünün yeterince deneyimli olmadığını, bu işi yapacak vasıfta olmadıklarını düşünüyorum.

Öğrt4: Birincisi bence idareden kaynaklanan sorunlar var. Çünkü buraya gelen idareciler daha önce YİBO'da görev yapmadıkları için YİBO'nun sorunlarını anlayamadıklarını düşünüyorum. Bu çözülmezince de doğal olarak hem öğrencilere hem öğretmenlere yansıyor. Bu da öğretmenlerde çeşitli sorunlara neden oluyor. Bazen neden bu okulu yazdım dediğim oluyor.

Öğrt13: Ne gibi olabilir idareci, idareci olmalıdır adı üstünde idarecidir zaten. Dediğim dedik çaldığım düdüğü olayına girerse zaten sonuçta öğretmen ne kadar alt olsa da bir bireydir ama idareciler dediğim gibi eğer kendi başına bu şekilde devam ederse bu bir kopukluk oluşturuyor. Demin de söylediğim gibi koltuktan güç almamak gerekiyor, koltuğa güç vermek gerekiyor.

Aynı oranda %21,42 ile öğrencilerin aile özlemi çekmelerinden etkilenme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Aslında yatılı okulu sadece pansiyon olarak da değerlendirmemek lazım. Sonuçta çocukların ailesinden uzak olmalarından kaynaklanan psikolojik durum da önemlidir. Çocuklar hafta sonu eve gidip döndükten sonra okula geldiklerinde bir üzünlük, bir yılgınlık görüyoruz. Çocukların da bu durumdan etkilendiği belli aslında. Öğrenciler için bir dezavantajı var.

Öğrt6: Sadece bizim ilgilenmemizle bu bir dereceye kadar oluyor, daha ilerisi olmuyor. Çünkü mutlaka ailenin etkili olması lazım. Ailenin çocuğu takip etmesi lazım, çocuğun çalışmalarını, ödevlerini kontrol etmesi lazım. O yüzden bu da bir dezavantaj olarak söylenebilir.

Öğrt9: Normal bir okulda olduğu zaman ailesine yansıtacak, ailesi halletmeye çalışacak ama burada -yatılı okulda- onların ailesi biz olduğumuz için 200 tane çocuğumuz var ve her türlü sıkıntısı bizi yoruyor.

Daha sonra %14,28 ile okulda yapılabilecek yeterli aktivitenin olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt7: Gündoğmuş'un küçük olmasından dolayı öğrencilerle yapabilecek bir aktivite yok zaten. Ben bile buralı olmama rağmen yapabilecek bir şey yok. Tek yapacağımız öğrencilerle uğraşmak.

Öğrt8: (...) Burada öğrenciler sıkılıyor. (...)

Daha sonra %7,14 ile ailesine yeterince vakit ayıramama gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Var, dezavantajları var tabi ki. Ailem olduğu için onların sosyal ihtiyaçları oluyor, ben nöbette oluyorum çoğu zaman bunları karşılayamıyorum. Bugün yapamam, bugün gidemeyiz dediğim zamanlar çok fazla oldu, okulda işim olduğu için. Yoksa bir engel olarak görmüyorum.

Yine %7,14 ile öğrencilerde disiplin sorunlarının olmasının olumsuz etkilemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Ayrıca bu okuldaki öğrenciler farklı köylerden geliyor, birbirleriyle yaşadıkları uyumsuzluklar var. Çatışmalar var, çatışma derken yaramazlıklar, gruplaşmalar bizi sıkıntıya düşüren durumlar bunlar. Öncelikle okul araç gereçlerine zarar verme, kapılara pencerelere zarar verme ya da birbirleriyle kavga ettiklerine çok şahit olduk. Bunlara müdahale etmeye çalışıyoruz ettiğimiz zaman da bizler de yıpranıyoruz. Çocukları birçok kez uyarmamıza rağmen bizi dinlemediklerini görüyoruz bu da bizi üzüyor.

Yine %7,14 ile lojman sayısının öğretmenlerin sayısına göre az olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Çok fazla bir avantaj yok. Ama lojman olması bir avantaj. Lojmanın dolması dezavantaj.

Yine %7,14 ile YİBO'ların şehirden uzak olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Lojmanın kısıtlı olması ve YİBO'ların genelde şehirden uzak olmaları bazı arkadaşlarımız için dezavantaj. Çünkü şehirde kalmak zorunda veya oraya en yakın yerleşim yerinde kalmak zorunda. Onun için bayağı zaman kaybı oluyor.

Son olarak %7,14 ile yatılı okul kırsal kesimde olduğu için öğretmen ve yöneticilerin burada kalmak istememesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: İlk atamayla buraya öğretmen gelmesi ve YİBO'ların genelde kırsal kesimde olması sorun. Ondan dolayı öğretmenler, idare bu bölgelerde bulunmayı istemiyor.

Öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın dezavantajları hakkındaki düşüncelerini yorumlandığında, öğretmenin sorumluluğunun çok fazla olması, öğretmeni çok yıpratması, yöneticinin okulu iyi yönetemediğini düşünme, öğrencilerin aile özlemi çekmelerinden etkilenme, okulda yapılabilecek yeterli aktivitenin olmaması, ailesine yeterince vakit ayıramama, öğrencilerde disiplin sorunlarının olmasının olumsuz etkilemesi, lojman sayısının

öğretmenlerin sayısına göre az olması, YİBO'ların şehirden uzak olması, yatılı okul kırsal kesimde olduğu için öğretmen ve yöneticilerin burada kalmak istememesi gibi dezavantajları sıraladıkları görülmektedir.

4.2.5. Öğretmenlerin Bu Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.18., 4.19 ve 4.20'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 18. Öğretmenlerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Yoğun Olarak Belirtilen Değiştirilmesi Gereken Durumlar)

Değiştirilmesi Gereken Durumlar	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecekleri imkânların yeterli olmaması	√	√	√	√	√	√	√	√			√	√	√	√	12	85,71
Öğrencilerin de interneti devamlı kullanamaması	√	√		√	√	√	√	√		√	√		√	√	11	78,57
Yönetimin okulda çok sık değişmesi	√	√	√	√			√		√	√	√	√			9	64,28
Okulun fiziki yapısında aksaklıklar olması	√	√	√			√	√	√		√		√		√	9	64,28
İnternetin okulda devamlı sağlanamaması	√		√	√	√	√			√			√	√		8	57,14
Kütüphanedeki kaynakların yetersiz olması	√	√	√	√		√	√					√		√	8	57,14
Okulun sağlık personelinin olmaması		√	√		√					√	√		√	√	7	50

Tablo 4.18.' de görüldüğü gibi öğretmenlerin yatılı okuldaki değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlerine göre ilk sırada %85,71 ile öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecekleri imkânların yeterli olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Çoğunlukla hafta sonu oyunla değerlendiriyorlar. Bunun dışında masa tenisi, satranç gibi egzersizli olanlar hafta sonu bunu oynamaya devam ediyorlar. Spor manasında, egzersiz manasında çok güzel geçiyor hafta sonu. Bir araya gelip ders çalışanlar var. (...)Cumartesi- Pazar çocuğun oyun dışında veya ders çalışma dışında yapacağı kitap okumaktır. Onun için çocuklara ilginç kitaplar sağlanması gerekiyor, o konuda zayıfız. Yani kütüphanedeki ve etüt odasındaki yardımcı kitaplar zayıf. Çözümü okuldan bekliyoruz. Ben internetten de faydalanamıyorum bana kitap lazım.

Öğrt2: Öğretmenlere ve öğrencilere yönelik ayrı etkinlikler yapılabilir. Onun dışında satranç, tenis var. Resim kursunun olduğunu biliyorum. Öğretmenlerin ellerinden geleni yaptığını biliyorum. Bu kursların da kısıtlaması var, öğretmenlerin aldığı ekderslerin belli bir yüzdesi kadar kurs açılabilir. Zannedersen şu anki kurslarımızda sınıra ulaşmış durumda, bizim daha fazla kurs açmamıza kanun imkân tanımıyor. Yeterli olduğunu söyleyemem, daha fazla olabilir.

Öğrt3: Genelde bahçe, futbol sahamız var, voleybol sahamız var. Çocuk oyun parkımız var. Onun dışında çocukların vakit geçirebileceği kantin civarında masa tenisi imkânları var. Sınıflarda kurs aktivitesi altında satranç imkânı var. Onun dışında öğretmenin uygun gördüğü zamanlarda çocuklar kütüphaneye girebiliyorlar. (...) Çocukların da belki biraz fikri alınarak yapılabilir ama kitap okumak şahsa bağlı. Şu an aklıma bir şey gelmiyor ama diğer kurumlarda neler yapılıyorsa araştırılabilir ona göre düzenlenebilir. Özellikle hafta sonu burada kalan öğrencilerin çoğunun canının sıkıldığını biliyoruz. Kitap okumak isteyen veya

ders çalışmak isteyen onu yapabiliyor ama onun dışında arkadaşlar yine kendi imkânlarıyla çocuklara film izlettirebiliyor. Aslında detaylı incelenip yapılabilir.

Öğrt4: Erkek öğrenciler yaptıkları tek şey futbol oynamak. Ama alan beton olduğu için futbol oynamaları tehlikeli. Düştükleri zaman kendilerine zarar verebiliyorlar. Futbol sahası var, basketbol, voleybol sahası var. Ama yeterince faydalandıklarını düşünmüyorum. Faydalanmadıkları birçok alan da var.

Öğrt5: Yeri kadar futbol oynuyorlar, basketbol oynuyorlar. Ama mesela bu kapalı olsa akşamları da oynayabilseler çok gürültü ve çok kavga olmayabilir diye düşünüyorum. Çünkü var öyle okullar. Çocuklar enerji dolu, onları kendi alanlarında geliştirebilecek sportif faaliyetler olabilir.

Öğrt6: Okulumuzda öğrenciler boş vakitlerini çok fazla değerlendiremiyorlar. Genelde öğrencilerimizin boş vakitleri öğle arası yemekten sonra ve üçten sonra etüt saatine kadar yaklaşık orada da bir buçuk saatlik boş bir zaman dilimi var. Bu zaman dilimleri yeteri kadar değerlendirilmiyor bence.

Öğrt7: Bahçede top oynayabiliyorlar sadece. Yapabilecekleri başka bir şey yok.

Öğrt8: Çoğu bahçede oynayarak, bir kısmı ders çalışarak, bazıları da uyuyarak geçiriyor boş vakitlerini. Akşamları film izleyebiliyorlar. (Başka etkinlikler) Bence yapılabilir. Bu yapılacak şeyleri de öğretmenlerle idare birlikte karar vermesi gerekiyor.

Öğrt11: Çocuklarından kesinlikle ve kesinlikle boş bırakılmaması gerekiyor. İşte bu televizyon olabilir, bu belgesel olabilir, egzersiz olabilir, bu kurs olabilir, bu ders olabilir. Her ne olursa olsun çocuklara eğitim öğretimden sonra, onları yoracak ve geliştirecek etkinliklerin hazır olması gerekiyor. Dolayısıyla çocuğu gün içerisinde hem doyurman lazım hem de yorman lazım. Bunu yaparken çocuğun oyun oynama hakkının da elinden alınmaması gerekiyor.

Öğrt12: Ondan sonra hafta sonları çocuklar boş vakitlerini genelde top oynayarak, tek gördüğüm şey top oynamak. İşte masa tenisi, bazen voleybol, bazen basketbol bunların dışında yine akşamları film izleyebiliyorlar arada sırada. Bunların dışında sürekli aynı şeyleri yaptıkları için çokta verimli geçirdiklerini düşünmüyorum. Sürekli top oynama sürekli film izleme. Farklı etkinlikler de olabilir.

Öğrt13: Çocukların çok fazla yapacak bir şeyi olmuyor burada. Bahçe içerisinde top oynuyorlar, var olan parkta oynuyorlar ya da ne bileyim satranç oynamak, içeride kurulu olan masa tenisi masası üstünde oyun oynamak. Bunlar dışında çok fazla yaptıkları bir şey yok aslında.

Öğrt14: Ama yatılı okullar genelde yerleşim yerinden biraz uzak oluyor. Çocukların etkinlik alanları olabilir. Vakitlerini geçirecekleri bir futbol, voleybol sahası var. Çocukların vakitlerini geçirebilecekleri atölyeler olabilir. Böylece sadece bahçede durmazlar. (...) Şu anda okulumuzda futbol sahası var, basketbol sahası var. Bir de park var o da ilk kademe için zaten. Bunlardan birinde vakitlerini değerlendirecekler ya da oturacaklar banklarda.

Tablo 4.18'e göre, öğretmenlerin yatılı okuldaki değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlerinden ikinci sırada %78,57 ile öğrencilerin de interneti devamlı kullanamaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Hayır kullanamıyorlar. Şimdi ödevi veriyoruz, sadece okulda verilen bilgiyle kalıyor bizim öğrenciler.

Öğrt2: Bunun dışında eksiklik olduğunu düşünmüyorum, okul oldukça donanımlı. Ama yeterince kullanabiliyor muyuz? Mesela internette bahsedelim. Tamam, bilgisayarlarımız var, internetimiz var ama öğrenciye bu hizmeti verecek ayrı bir eleman yok. Bilgisayar sınıfı

dersler dışında kapalı. Burada dersler dışında açacak kişi yok. Ondan sorumlu bir öğretmen olmadığı için de öğrencilerin internetten yararlandığını söyleyemeyeceğim.

Öğrt4: Okulun imkânlarını düşünürsek ben diğer okullara göre imkanlarımızın daha çok olduğunu düşünüyorum. Teknolojiden öğrencilerin yeterince faydalanmadığını söyleyebilirim. İnternet var ama öğrenciler faydalanamıyor. Bilgisayar sınıfı var ama bilgisayarlar milattan önceden kalma gibi. Dokunsan çökecek. Öğrencilere araştırma ödevi veriyoruz. Ama internetten faydalanamıyorlar. Bilgisayar odası internet olsa öğrencilerin araştırma yapması için açılır ama. İnternet tam olarak olmadığı için açılmıyor.

Öğrt5: Mesela ben interneti çok istemiştim. İnternet var ama benim sınıfımda yok. Dersim de sürekli internet olacak bir şey, kitaplarla falan olmuyor çünkü sürekli teknoloji yenileniyor, takip etmek gerekiyor. Öyle olumca kendi sınıfımın daha teknolojik olması, internetin olması, bir iki tane bilgisayar olması öğrencilerin araştırabileceği; benim kendi bilgisayarım var ama sadece internet olsa yeter diye düşünüyordum. Bir yazıcının da olması önemli. Çünkü ben ödevi onlara veriyorum eve gelip kendim araştırıyorum. Ben okuldaki işimi eve getiriyorum. O da eğitimi tam veremiyorum. Donanım çok önemli. Tabi işbirliğine gidilemiyor, belki Süleyman Hocalar zamanında gidiyorduk ama şimdi hiç gidemiyorum.

Öğrt6: Evet bilgisayar odasında şu anda internet mevcut değil maalesef. O yüzden çocuklar internetten bir araştırma yapamıyor. Bize gelen kaynakları doğru bir şekilde kullansaydık şu an internetimiz olurdu herhalde. O yüzden orada bir aksaklık olduğunu düşünüyorum.(...) Zaten söylediğimiz gibi bilgisayar odalarında internetimiz olmadığı için öğrencilerimiz bilgisayar odalarını yeterince etkili kullanamıyor. O yüzden bilgisayar odamızda böyle bir sıkıntı var.

Öğrt7: Kütüphane yeterli değil. İnternet sıkıntımız var. 1 senedir buradayım fakat araştırma ödevi veremedim öğrencilere. Bilgisayar laboratuvarlarımızdaki bilgisayarların çoğu bozuk. Tabi şu an durum ne bilmiyorum. Kütüphanedeki eski ansiklopediler haricinde kullanılabilecek bir kaynak yok. (...)Sınıflarda var. Öğretmen getirirse bilgisayarını faydalanabiliyorlar. Fakat benim söz ettiğim şey çocukların bizzat bu araçtan faydalanabilmeleri. Mesela ben 7.sınıfta gördüm ilk kez. Lisede de bilgisayarım yoktu. Çevrede de yoktu. İlk kez üniversitede bilgisayarla tanıştım. Buradaki durum da hemen hemen aynı. Evet, mesela benim kardeşimin bilgisayarı var. Ödevini çıkartabilir, oyun oynayabilir, araştırma yapabilir. Buradaki çocuklar onun bildiklerini bilemez. (...)Evet, yaşlılarından geriler.

Öğrt8: Var ama çocuklar bundan faydalanamıyor. Kullanmalarına izin vermiyorlar artık. Tam bilmiyorum ama öğrenciler kullanamıyor.

Öğrt10: İnternet imkânımızı son 2 yıldır kullanamıyoruz. Bir kaç deneme sonrası yine olmadı. Okulumuz bir bilgisayar laboratuvarı bulunmakta fakat burada bulunan bilgisayarlarının bir kısmında sıkıntı olduğunu tahmin ediyorum. Öncesinde aslında internet ağının çalıştığını daha sonraları kullanılamaz hale geldiğini biliyorum. Şu an okulumuzda kablosuz internet sistemini sadece bizler kullanıyoruz kişisel laptoplarımızla kullanılabiliyor. Var olan kablolu internet sistemini kullanamıyoruz maalesef yani esas olan öğrenciler internetle buluşamıyor. Yani aslında buluşmalar da doğru bir yönlendirme önemli. Öğretmen olarak uyarsak da bizleri dinleyen bir kaç öğrenci var. Onlar da çalışan yine sorumluluk sahibi olan, ne yaptığını bilen öğrenciler bu konuda duyarlı... Ama buna sahip olmayan ya da buna sahip olmak istemeyen öğrencilerde bilgisayara oturduğu zaman herhangi bir oyun sitesine girip oyun oynaması yani amaç dışında kullanması diyebilirim... Belki bu da olabilir aslında ama doğru zamanda olması çok önemli.

Öğrt11: İkincisi madem çocuklar yatılı bir okulda okuyacak eğitim anlamında bu okulun çok fazla donanımlı olması gerekiyor. Yani PC anlamında, teknoloji anlamında yani çocuğun bilgiye ulaşabilmesi için hani bu okulun tamamıyla donatılması gerekir ki ben bir çocuğa

ödev verdiğim zaman bunu araştıran ben olmamalıyım, hani bunu yapan çocuk olmalı. Burada ne internet kafe var ne okulda doğru düzgün internet var ne de bunun kullanılışı açılışı vs. mümkün.

Öğrt13: Bilgisayar odaları yeterli, bir bilgisayar odası var. Zaten genellikle açık olmuyor dersler haricinde hiç açık olmuyor. Çocukların dışarıyla ilişki kurması ya da güncel olaylardan haberdar olması bilgisayar kullanımı ya da herhangi bir şekilde elektronik cihaz kullanımını geri bırakıyor.

Öğrt14: İnternet imkânları yok. Donanım var, bilgisayar var. İnternet çekilebilir zaten okulun her yerinde internet var. Yapılabilir sadece gerekli olan bir gözetmendir. Sınıfların bir sıraya koyulması lazım her gün her öğrenci kullanamaz. Sınıf sınıf bölüşülebilir, pazartesi şu sınıf, Salı şu sınıf diye. O şekilde çocuklar faydalanmalı bence çünkü internet çağımızda olmazsa olmaz. Derslerde görüyoruz, araştırma sürekli, proje ödevi veriyorsunuz, performans ödevi veriyorsunuz hep araştırma. Bir sonraki derse hazırlık araştırma. Çocuklar bu araştırmayı nerede yapacak? İnternet, bilgisayar sınıfı şart bence.

Daha sonra %64,28 ile yönetimin okulda çok sık değişmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Var. Başka durumlar da var, devletin kurumlarında değiştirilmesi gerekenler var. 300 tane öğrencisi bulunan bir okulda bunların büyük bölümünün yatılı kaldığı, 30-40 kadarının okuldan hiç ayrılmadığı da düşünülürse bunlara 15-20 kadar öğretmenin ve idarecilerin tam kadro çalışması gerekmektedir, diğer okullardan daha çok ihtiyaç vardır. Bizim okulumuzda oturmuş bir kadroya ihtiyacımız var.

Öğrt2: Evet yönetim okulumuzda çok sık değişiyor. Benim geldiğim yılki yöneticiler 6-7 yıllık kadrolu yöneticilerdi. Ardından gelenler sık değişiyor. Sürekli öğretmenler gidiyor, geliyor. Yani tabi alışma süreci öğretmenin ve yöneticinin deneyimiyle ilgili zamanla oluşacak şeyler. Bu şartlarda öyle söyleyebilirim.

Öğrt3: Bildiğiniz gibi idare sıkıntımız var. İdare sorunumuz şahsi değil, kadrolu bir idarecinin uzun süre görev yapamaması. Balık baştan kokar misali, idarecimiz düzgün olsa bile uzun süre çalışmadığı için ve belli bir sistem oturtulamadığı için en baştan en alta kadar yansıdığını düşünüyorum. Biraz daha sistemin oturmuş olmasını isterdim. Tabi ki öğrencilerden karşılıklı beklentimiz var daha iyi olmamız için. Her yerde olan eksiklikler bence.

Öğrt4: Bence eksik değil de fazla var. Öğretmenler açısından da çalışanlar açısından da. Eksiklik derken daha tecrübeli yöneticiler olsa daha iyi olurdu.

Öğrt7: Okulun diğer okullara göre işleri daha fazla. O yüzden yöneticilerimizin bu işlere daha hâkim olması lazım ki yönetici sıkıntımız da var. Öğretmenler bir anda yönetici konumuna getiriliyor. Normal ilköğretimlerde bile yönetim zorken burada çok daha zorlaşıyor.

Öğrt9: Okulda sistemin işleyişinde şöyle eksiklikler var: daha önce gelen müdürümüz dönemin sonunda tayin istedi. Müdür başyardımcımız müdür oldu daha sonra arkadaşlarımızdan 2 tanesi müdür yardımcılığına vekâleten bakıyorlar. Yönetimlerin bir anda değişmesi hızlı bir şekilde ardı ardına değişmesi okulda sıkıntı yaratıyor. Çünkü normal okuldaki gibi müdür pozisyonu yok burada. Buradaki idare; pansiyonu var, lojmanı var, okulu var, okulun öğrenci işleri var yurt işleri var birçok iş var, sonuçta okulun öğrencisi de çok. O açıdan iş yükü fazla olan bir yer ki pansiyon başlı başına bir iş yükü... Çünkü yemek ihalesi var, temizlik ihalesi var... İhale üstüne ihale sürekli... Okul büyük olunca birçok konuda yine aynı şekilde hizmet alımı için yapılan ihaleler var. Bunu yapan 1 müdür 2 müdür yardımcısı gerçekten kaldıramıyor. Her ne kadar özverili çalışsalar da ağır geliyor. Onun

için gerçekten oturmuş kadroların gelmesi lazım ve idare kısmının kadro sayısının artırılması lazım.

Öğrt10: Son 2 yılda tam olarak bir idarecimiz olmadı, geçtiğimiz öğretim yılında 2 tane idarecimiz geldi fakat biri geçen dönem geri gitti ve diğeri şu an idareciliği bırakmayı düşünüyor. (...) Ve buraya ilk geldiğimde okul, öğrenci profili çok hoşuma gitmişti. Burada bir sistem vardı oturmuş bir idari düzen vardı. Şu anki gibi değildi... Çok fazla bugün olduğu kadar sıkıntı yoktu. Olsa da bu kadar uzun sürmüyordu.

Öğrt11: Hani bu kadar büyük ya da işte 4 tane idareci verilmesi gereken yerde 2 kişi çalışıyor ve sen her şekilde bunun tam yapılması gerektiğine inanıyorsun. Ya da bu anlamda bir hesaplaşma yapıyorsun karşıdaki kişi ile ama bunun imkânsız olduğunu akli başında olan herkes bilir. (...) Asil bir müdür olması gerekiyor, bir kere YİBO'larda mutlaka tecrübeli, YİBO'larda çalışıp tecrübe kazanmış ya da yatılı okullarda çalışıp tecrübe kazanmış kişiler gerekiyor. (...) Şöyle, şimdi diğer yeni gelen öğretmen arkadaşlarımız ki daha önceki zamanda bende yeni geldiğim için aynı durumdaydım. Bir şeyler anlayıp kavrayana kadar çok hata yapıyorsun.(...) İdareci açısından da baktığımız zaman o adamda işi iyi bilmiyor, şu anlamda o da yaşayarak öğreniyor ve bunu yaparken de bir sürü hata yapıyor ve bunu idareci sıfatı ile yapıyor, o zaman hem öğrencilerle hem de öğretmenlerle sıkıntı yaşıyor. Yani ondan kaynaklanıyor, ama bu 1 yıl böyle olur 2 yıl böyle olur, 3. yıl hiç sıkıntısı kalmaz. Artık bölgeyi tanır okulu tanır, kuralı tanır, işte ne biliyim işvereni tanır, veliyi tanır, öğrenciyi tanır. Hani hem tecrübe hem de yaşadıkları hem zaman hem olgunlaşma onu çok daha güzel seviyelere taşır.

Öğrt12: Okuldaki disiplin hani anladığım kadarıyla önceki senelerde gayet iyiymiş. Disiplinli bir okulmuş. Ama şimdi sürekli idareci değişiyor. Öğretmen mesela bizden önce çok değişmiş. Disiplin olduğunu pek düşünmüyorum. Mesela ben çocuğa sınıfta bir şeyi yasaklarken, bir idareci gelip onu serbest hale getirebiliyor. (...) Başlangıçta oldukça iyi gibiydi işbirliği. Ama daha sonradan ortamın bozulduğunu düşünüyorum. Sürekli idareci değişiyor. Geçen yıl ki idareciler çok farklıydı bu yılki çok daha farklı.

Yine %64,28 ile okulun fiziki yapısında aksaklıklar olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Okulumuzun fiziki yapısında pek çok eksik var, pencerelerde, kapılarda, elektrik tesisatında, bazı lambaların yanmadığını görüyoruz, bazen burada elektrik kesintileri çıkıyor. Bazen burada işte Antalya olduğu için çok şiddetli yağışları olan bir yer burası öyle zamanlarda pencereler açılıp kapandığı için bozulmuş, onu da okul kendi imkânlarında yapmaya çalışmış ama olmamış. Şimdiye kadar bu yüzden öğrencilerin başına bir şey gelmedi ama bir gün çocuklardan birinin başına fiziki eksiklerden dolayı bir şey gelirse başımız belaya girecek. Başımıza gelen idareciler okulumuzun fiziksel yapısını değiştirecek bir ödeneğimiz yok demesinler artık. Okulda en önemli şey bu, eksik olan bir şey okulda anında yapılmalı.

Öğrt2: Okulumuzda çok ciddi eksiklik olduğunu söyleyemeyeceğim. Bina olarak, ısınma olarak, zaman zaman kaloriferlerde sorun çıkabiliyor.

Öğrt3: Okul fiziki şartları maalesef iyi değil, bu konuda iyimser olamayacağım. Sanırım tamir ödeneği yok ya da bize öyle bildirildi. Okulun kapsamlı bir bakıma ihtiyacı var kesinlikle. Kapılarda pencerelerde tamire ihtiyacımız var, idarecimiz okulu boyattı ama tabii bu ne kadar gider. Son zamanlarda aydınlatma sisteminde bir şeyler yapılıyor, hiçbir şey yapılmıyor da demeyeceğim ama. Yapılanla yapılmayana kıyasladığımızda yapılması gereken daha çok. Banyo suyunun ısıtılmasında bazen problem yaşayabiliyoruz. Kapıların pencerelerin bu durumda olması büyük bir sorun aslında. (...)Bölgesel olarak imkânsızlıklarımız var tabii ki. Elektrik kesilmesi en büyük problemimiz jeneratör var ama

mazot sorunu falan oluyor çocuklar karanlıkta kalabiliyor. (...) Şu an sıcak sularda sıkıntımız var.

Öğrt6: Okulumuzun fiziki şartları yeterli ama eksik yerleri var tabi ki. Okulumuzda özellikle pencerelerde sıkıntı var. Pencerelerimizde arıza var, bazıları kapanmıyor. Bazıları kapanıyor hiç açılmıyor. O tür sıkıntılarımız var. Yine kapılarda sıkıntımız var. Kapılarımızın bazıları kapanmıyor. Ayrıca musluklarımızda sıkıntı var, bazı musluklarımızda. Öğrencilerimizden gelen şikâyetler musluklarımızın kapanmadığı yönünde, hem lavabolarda hem tuvaletlerde olsun. Yine lavabolarda sabunların yeterince bulunmadığı gözlemleniyor, öğrencilerden bu konuda yine şikâyetler geliyor. Okulumuzun pansiyonunda da sıkıntılar var fiziki olarak. Fiziki donanım olarak yine orada da kapı olsun pencere olsun bir takım arızalar var. Biraz önce söylediğim gibi kalorifer peteklerinde sorunlar var. Ayrıca hem okulumuzda hem pansiyonumuzda ışıklarda sorunlarımız var. Bazı ışıklarımız yanmıyordu, onların bazılarının tamiraty yapıyor şu anda. Pansiyonda bazı odalarda eksiklik olduğu yine bazı öğrenciler tarafından bize söyleniyor. Bunlar da giderilecek inşallah. (...)Başka okulumuzun personel sıkıntısı, zaman zaman okulumuzun kaloriferlerinin yeterince yanmadığı gibi şikâyetler geliyor özellikle öğrencilerden. Ayrıca okulumuzda yanmayan kalorifer petekleri var. Bunlarla ilgili şikâyetler geliyor zaman zaman. Bu arada yapılamayan, tamir edilemeyen kaloriferler personeli ilgilendiriyor. Bu konuda bir sıkıntımız var.

Öğrt7: Okulun eski olması açısından bir eksiklik var. Her şey düşünülmüş fakat tek sorun okulun eski olması. Tuvaletleri de buna dâhil edebilirim. Sağlıksız bir ortam var. Su kaçağı var.

Öğrt8: Pansiyonlarda daha iyi bir belletici odası olabilir mesela. Yani sıkıntı yok, küçük ve biraz düzensiz. Kapının önünde gerçi kapının önünde olması gerekiyor herhalde. Daha geniş olabilir. Fiziki şartlarda bazen okul soğuk olabiliyor. Kalorifer bazen yetmeyebiliyor. Onun dışında idarenin öğretmenle ilişkisi biraz daha iyi olabilir.

Öğrt10: Bunun dışında en büyük sıkıntımız tuvaletlerin onarımı lavabolarının onarımı konusunda sıkıntılarımız var, pansiyonda da aynı sıkıntımız var. Bunun yanı sıra pansiyondaki güneş enerjisinin arızalı olması, şu anda atıl durumda. Sıcak su ihtiyacı konusunda sıkıntılarımız var. Bunun yanı sıra binamız 13 yaşında merdivenlerde kırıklık var, camların bozuk olması, kalorifer peteklerimizin birkaçının arızalı olması, pansiyonda suların yeterli ısınmaması, yani kapı veya pencerelerin kullanılmaması kalorifer tesisatı gibi sıkıntılarımız var. Pansiyonda düzenli olarak banyo saatlerinde sıcak su akmaması gibi fiziki olarak sıkıntılarımız bunlar şimdi bunları konuşurken de bunları sürekli anlatmak yersiz kalıyor. Çünkü sürekli dile getirdikçe sonuç alamadıkça insanın konuşası gelmiyor.

Öğrt12: Gidiyoruz okula internet sistemi yanmış. Ya da telefonlar yine öyle yanıyor. Sürekli bozulduğu için aksaklıklar sürekli meydana geliyor. Başka fotokopi falan sürekli bozulabiliyor. Bunların tamiri de biraz uzak bir yerde olduğu için uzun zaman alabiliyor. Bu yüzden sıkıntılar doğabiliyor.

Öğrt14:Okulumuz kaloriferli, ısınma sorunu yaşıyoruz zaman zaman ama kaloriferlerin iyi yanmamasından kaynaklanıyor. Kalorifer iyi yansa ısınma sorunu olmayacağına inanıyorum. Onun dışında ilçeden biraz uzak olması problem yaratır. (...) Fiziki olarak belki sıralar değişebilir. Sıralar çok eski durumda bence. Çoğu karalanmış, yazılmış hatta oyulmuş. Yılların sırası onlar değişse çocuklar için de değişiklik olur. Modern sıralar gelse çok hoş olur bence. Fiziki olarak onun dışında iyi bence.

Daha sonra %57,14 ile internetin okulda devamlı sağlanamaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: İnternet var ama sürekli bozuluyor burada, biz yine kullanamıyoruz. Çünkü burası sürekli yağmur, şimşek olan bir yer olduğu için bize internet ne zaman lazım ders zamanı

lazım ders zamanı kullanamadığımız durumlar çok oluyor. Yanmış, internet bağlantısı kopmuş, bir şey olmuş oluyor yani internet kullanılmıyor.

Öğrt3: İnternet sıkıntımız da var. Bu da aslında şeyden kaynaklanıyor, sabit bir idarecimiz olmadığı için internette vücudumuzdaki damar ağları gibi bütün okulun çok geniş ağları var tümünün incelenmeden nerede sorun olduğunu anlamak mümkün değil. İdareci değiştikçe sistemin akışı kopuyor. (...) İnternet var aslında ama her sınıfta yok. Bilgisayar laboratuvarında özellikle olması gerekirken yok. Konferans salonumuzda yok. Ama tabii bunlar üzerinde çalışılan şeyler ama belki birkaç ay sonra sorsaydınız bu soruları belki de var diyecektim. Şu an çalışması yapılıyor. Geçen yıl zaten vardı, Nisan ayı gibi bir şimşek etkisiyle- yağış alan dolayısıyla şimşek olan bir yer burası- dolayısıyla gitmişti. Yaklaşık bir yıl olacak ama önceden bilgisayar laboratuvarlarımız, İngilizce dersinde dynet kullanabiliyorduk. Çok da bir sıkıntımız yoktu, bilgisayarlarımız biraz eski falan ama 15 bilgisayarımız var 1-2 si hariç hepsini kullanabiliyorduk. Şu anda bilgisayarlara internet takılmaya çalışılıyor, e-konferans sistemiyle konferans salonu da düzenlenmeye çalışılıyor. Tahminim kısa bir zaman içinde internet sıkıntımız çözülecek.

Öğrt4: Öğrencilerin yatılı kalmasından dolayı birçok araştırma görevini yapamamaları bir sorun. Bu konuda ödevlerin tam olarak yapılmaması eksiklik oluyor. Ayrıca taşımayla gelen öğrencilerimiz var. Özellikle ilk kademedeki onlarla ilgili planlarımız tam olarak gerçekleştirilemiyor.

Öğrt5: Bizim burada şimşek çok çaktığı için internetimiz hemen kesiliyor. Ama benim dersim hep internet olacak bir şey, araştırma yapmak gerekiyor. İnternet olmayınca ders yeterli olmuyor. Çünkü benim dersim sorunla ve çözümle ilgili. Bunlar ancak araştırarak, çünkü geçen yılki bilgiyle bu yılki bilgi aynı olmuyor. (...) Mesela ben interneti çok istemiştim. İnternet var ama benim sınıfımda yok. Dersim de sürekli internet olacak bir şey, kitaplarla falan olmuyor çünkü sürekli teknoloji yenileniyor, takip etmek gerekiyor. Öyle olumca kendi sınıfımın daha teknolojik olması, internetin olması, bir iki tane bilgisayar olması öğrencilerin araştırabileceği; benim kendi bilgisayarım var ama sadece internet olsa yeter diye düşünüyordum. Bir yazıcının da olması önemli. Çünkü ben ödevi onlara veriyorum eve gelip kendim araştırıyorum. Ben okuldaki işimi eve getiriyorum. O da eğitimi tam veremiyorum. Donanım çok önemli.

Öğrt6: Okulumuzun internet yapısı önceden daha kötüydü ama şu anda daha iyi en azından. Bazı yerlerde internet yok hala. Çocuklarımızın ders çalışabileceği, internetten araştırma yapabileceği çok fazla imkânı yok. Bunların geliştirilmesi gerekir diye düşünüyorum. Ders çalışabileceği daha iyi ortamlar sağlanabilir.

Öğrt9: Evet bir bilgisayar odamız var yaklaşık 20 bilgisayar var. Bu 20 bilgisayardan 8-9 tanesi dönemin başında çalışmadı daha sonra bunlar gönderilip tekrar geldi. Şu an hepsi faal durumda. Bilgisayar öğretmenimiz ne kadar askere gitse de onun yerine diğer öğretmenlerimiz girecektir. Bilgisayar açısından bir sıkıntımız yok. Yalnız internetin bilgisayar bağlantılarına ulaşma açısından sıkıntılarımız var.

Öğrt12: Fiziki şartlarda yeterli bence birçok okula göre. Geçen yaz geldiğim zaman internet falan donanım olarak bulunuyordu ama artık hani yanmıştı herhalde. Bu yıl işte internetimiz geldi.

Öğrt13: Bunu açabiliriz nasıl açabiliriz. Yani okulda internet zaten dağlık bir bölge olduğu için sürekli olarak yanma riski taşıyan bir yer havanın kapalı olduğu durumlarda. Yeterli ağ yok çekilmemiş çünkü. Bilgisayar odasındaki bilgisayarlarda zaten internet yok. Diğer bilgisayarlarda da işte idarecilerde genelde bilgisayar oluyor. Döşenen kablosuz internetin de çok fazla yararlı olduğunu düşünmüyorum diğer öğretmen arkadaşlar için.

Yine %57,14 ile kütüphanedeki kaynakların yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Kütüphane var ama yeterli kaynak yok, kütüphanede her alanda bilgi olacak. Ben ... öğretmeniyim, ben çok ödev vermeme rağmen kütüphanede benim dersimle ilgili bir tane kaynak yok. Şimdi dini her yayının kitabı okula gelmez ama diyanetin yayınları olsa en azından çocuk onu açıp bakabilir. Şimdi burada kütüphanede dersimiz namına hiç kitap yok, öğrenciler gidiyorlar mesela tanıdıklarına soruyor ne kadar doğru olursa. Ama mesela bu da bir ders, zorunlu bir ders ama kaynak kitap yok. (...) Pansiyondaki kitaplıktaki ya da kütüphanedeki kitaplar yeterli olsaydı çocuklar için daha verimli geçebilirdi. Şimdi kütüphaneye gitseler hep Büyük Britanya, Meydan Laoruse gibi hep aynı kitaplar var, çocuklar bıkmışlar zaten onlara bakmaktan. Okuyacakları öyle çok ilginç bir şey yok. Öyle çok ilginç, çocukları çekebilecek kaynak olmadığı için okunmuyor. Gerçi son zamanlarda okul idaresi bu konuda çalışmalar yapıyor galiba, idare kitapları yazın getirin demişti. Bununla ilgili bir umudumuz var, bu konuda çözüm üretilmeye çalışılıyor.

Öğrt2: Kütüphanenin yeterli olmadığını biliyorum. Açıkçası öğretmen arkadaşlarım. Yeni kitaplar alınacak okulumuza da.

Öğrt3: Kütüphaneyle de ilgili şu an bir çalışmamız var. Kitap alımı olacak. Maalesef tarihi eser durumunda ansiklopedilerimiz var. Çok eskiden kalma ansiklopediler var. Arkadaşlarımız, Türkçe öğretmeni ve diğer öğretmen arkadaşlarımızla işbirliği içinde liste oluşturduk. Kütüphaneyi yenilemeye çalışıyoruz. Temel şartlar altında daha iyisi olabilir.

Öğrt4: Kütüphane yetersiz bence. Okul çıkışında yararlanabiliyorlar. Bunun dışında hafta sonları yararlandıklarını hiç görmedim.

Öğrt6: Kütüphanemizde kitaplarımız yeterli gördüğüm kadarıyla pek çok kitap var. Ancak bazı kaynaklarımız eski galiba. Özellikle ansiklopedilerimiz yeni baskı değil, Türkçe öğretmenlerimizden duyduğumuz kadarıyla. Orada böyle bir sıkıntı var. Öğrenciler zaman zaman aradığı ödevleri bulamadıklarını söylüyorlar. Yeterli kaynak olmadığını söylüyorlar. Orada da kaynak açısından biraz sıkıntımız var diyebiliriz.

Öğrt7: Kütüphane yeterli değil. İnternet sıkıntımız var. 1 senedir buradayım fakat araştırma ödevi veremedim öğrencilere. Bilgisayar laboratuvarlarımızdaki bilgisayarların çoğu bozuk. Tabi şu an durum ne bilmiyorum. Kütüphanedeki eski ansiklopediler haricinde kullanılabilecek bir kaynak yok.

Öğrt12: Diğer branş öğretmenleri için ise dediğim gibi özel sınıflar var. Bilgisayar sınıfı, onlar çok güzel. Kütüphanemiz var. Ne kadar yeterli sayıda kitap olmasa da, çocukların yararlanabileceği kütüphane var.

Öğrt14: Kütüphane de çok yeterli değil bence, ben ödev verdiğimde çoğu bulamıyor. Çoğu zaman bulamıyorlar, geri dönüyorlar. Kütüphane ilk kademe için yeterli değil, ikinci kademe için bilmiyorum da.

Daha sonra %50 ile okulun sağlık personelinin olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Bildiğim kadarıyla YİBO'larda sağlıkla ilgilenen personel var. Ama burada yok yani. Hemşiremiz ya da doktorumuz, yani sağlık personelimiz yok. Genelde bayan nöbetçi öğretmenler ilgileniyor. İlaçların kullanımında falan ilgileniyorlar. (...)Kendi imkânlarıyla, özverileriyle ilgileniyor arkadaşlarımız.

Öğrt3: Bildiğim kadarıyla YİBO'larda hemşire bulunması gerekiyor. Revirde hemşiremiz yok. Hemşire kadromuz sanırım var ama görevlendirilmiyor sanırım Sağlık Bakanlığı tarafından.

Öğrt5: Bahçede güvenlik eksik mesela, sağlıkta hemşire eksik. Hemşire mesela. Bir olay olduğunda ilk yardımı ben tam bilmiyorum mesela, ilk yardım bilgilerimiz eksik. Bir hemşirenin, doktorun, sağlık görevlisinin olması gerekiyor. Bir kere hocamla nöbet tutuyorduk, çocuk bir şey olmuş sara hastasıymış. Ben öyle olduğu zaman ne yapacağımı

bilmiyordum ama Baha Hocam biliyormuş ve çocuğu o anda kurtarmış. Yani bir şeyi bilmediğimiz için zarar ziyan da yapabiliriz. Onun için bir sağlığının olmasını gerçekten isterim yani. Saat orada kalan, çocuklarla ilgilenen bir sağlığının olması lazım.

Öğrt10: Bir diğer sıkıntı da sağlık personelinin olmaması. Yani ilk yardım personeli de yanımızda olmuş olursa bu sıkıntıda giderilmiş olur.

Öğrt11: Yani çünkü hele ki bizim okulda hemşire olması gerekirken hemşire yok, teknisyen olması gerekirken o yok. Ambulans şoförü olması gerekirken o yok, bunların hepsini ya idareci ya nöbetçi öğretmenler ya da gönüllü öğretmenler tarafından doldurulan bir boşluk.

Öğrt13: Bizim yatılı okul için personel eksikliği söz konusu değil, fazlasıyla mevcut. Ama sağlık açısından eksikimiz var. İllaki onun olması gerekiyor. Kadrolu hemşire olması gerekiyor burada ya da herhangi bir sağlık personeli olması gerekiyor ilk müdahaleyi yapması açısından ben kendi adıma ben burada zorluk çekiyorum çünkü düşme, yaralanma, kırık, çıkık, sakatlık durumunda ilk bana getiriliyor. Ben de yetebildiğim kadarıyla yetiyorum ama yine de çokta iyi değilim o konuda. Yani en azından aldığım ders beni ilk müdahaleyi yapacak duruma getiriyor ama sağlık personeli kadar yardımcı olamam tabi ki. O yüzden kesinlikle bir sağlık personelinin yatılı okula gelmesi gerekiyor.

Öğrt14: Sağlık konusunda hemşire olsa okulda çok iyi olur. Bir doktor olsa olmaz herhalde, hemşire olsa çok iyi olur. Çocukları en ufak bir şeyde sağlık ocağına götürüyoruz. Orada doktor bulmaya çalışıyoruz, bulamazsak tabi çocuklar Manavgat'a gidiyor. Bu açıdan personel eksikliği var.

Tablo 4.19'da öğretmenlerin yatılı okuldaki değiştirilmesi gereken durumlara ilişkin görüşlerinden diğer durumlar verilmiştir. Bu sınıflama yukarıda öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara ilişkin görüşlerine göre daha düşük oranda belirtilenlere göre sınıflanmıştır.

Tablo 4. 19. Öğretmenlerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Belirtilen Diğer Değiştirilmesi Gereken Durumlar)

Değiştirilmesi Gereken Durumlar	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Okulun güvenlik personelinin olmaması					√	√		√	√	√				√	6	42,85
Okulun ödeneğinin yeterince iyi kullanılmaması		√	√			√				√	√				5	35,71
Okulda çalışan idarecilerin kadrolu değil, vekâletten görevlerine bakması										√	√		√	√	4	28,57
İlçe mahrum bölgede olduğu için donanımla ilgili arzuları giderecek personel bulma sıkıntısı			√						√		√	√			4	28,57
Yatılı okulda çalışacak öğretmenlerin ve yöneticilerin beslenme, barınma, iktisat, muhasebe gibi konularda bilgisiz olması		√					√					√			3	21,42
Okulun şoförünün evinin uzakta olması		√	√							√					3	21,42
Kesintisiz zorunlu eğitimin olumsuz yanlarının bu okulda hissedilmesi								√					√		2	14,28

Tablo 4.19'da öğretmenlerin yatılı okuldaki değiştirilmesi gereken durumlara ilişkin görüşlerinden diğer durumlar verilmiştir. Bunlardan %42,85 ile okulun güvenlik personelinin olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt5: Bahçede güvenlik eksik mesela, sağlıkta hemşire eksik.

Öğrt6: Personel eksliğimiz şöyle: okulumuzun kapısında, bahçe kapısında bekleyecek güvenlik görevlimiz yok. Bu görevi kimler yapıyor? Okulumuzun kalorifer çalışanları yapıyor. Bu ne kadar uygundur peki? Uygun değil elbette. Çünkü hem güvenlik eğitimi almamış kişiler olması bunda önemli hem de sürekli orada kalamıyorlar işlerinden dolayı. Zaman zaman başka işlerle, kalorifer yakma işiyle uğraşıyorlar. Okulumuzun bahçe kapısı boş durumda kalabiliyor. Güvenlikle ilgili bu sıkıntımız var.

Öğrt8: Bence güvenlik sorunu var. Kalorifere bakan kişi güvenlikten sorumlu tutulmayı güvenlikle ilgili bir kaç kişi alınabilir.

Öğrt9: Şimdi şöyle bir şey var okulumuzda güvenlik var hem kapının girişinde hem kapıyla ilgilenen hem kaloriferle ilgilenen hem de güvenlik işini yapan bir abimiz var vardiyalı olarak çalışıyorlar. Ama onun durumu da aynı şekilde bizim gibi okulun alanı çok büyük olduğu için o bütün alanı görmesi imkânsız tıpkı bizim gibi. Okulun kampüsü büyük olduğu için yurt bölümü var, lojman bölümü var, okul bölümü var ve birbirini görmeyen çok fazla yer var. Baktığınız zaman her yeri göremiyorsunuz. Öğrencinin bir tanesi oyun oynarken o taraftan çıksa gitse onun da haberi olmaz ki bu onun suçu değil. Yani ne kadar bizim suçumuz olmadığı gibi. Öğrenci kaçmak isterse kaçır gider. Ona biz engel olamayız. Daha önceleri okulumuzda ilk başlarda oldu bir kaç öğrencimiz. Onlar da okulun yatılı kısmına uyum sağlayamadıkları için kaçmaya kalkıştılar.

Öğrt10: Sağlık personelinin yanı sıra güvenlik personeli eksikliği de mevcut. Yani bu okuldan kaçmak isteyen öğrenci her türlü kaçabilir yani onu da kimse engelleyemez. Yani belletici öğretmen engelleyemez açıkçası güvenlik de olsa engelleyemez çünkü okullarımızın duvarları kaçmaya müsait, kaçanı kimse tutamaz.

Öğrt14: Bu açıdan personel eksliği var. Güvenlik olsa kapıda çok iyi olacak. Onlar kaloriferci, güvenlik değil. O açıdan personel açığı var.

Daha sonra %35,71 ile okulun ödeneğinin yeterince iyi kullanılmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Okulun ciddi bir ödeneği var, bunu kullanamıyorsanız, çocuğa hizmet etmemiş oluyorsunuz.

Öğrt3: Aslında tamir ödeneği yok derlerken çok bir bilgimiz yok. İhale de mi yapamıyor, bir şeylerin yapılması için çok mu uğraşılması gerekiyor, prosedürü mü çok bilemiyorum. Ama gerçekten zamanla yapılması gereken işler. Örneğin 200 tane kapımız varsa bunu bir günde yapmak tabii ki mümkün değil.

Öğrt6: Okulumuza sağlanan kaynaklar iyi değerlendirilebiliyor mu acaba iyi kullanılabiliyor mu? İyi kullanabiliyor muyuz acaba hem idare olarak hem biz öğretmenler olarak? Bize sağlanan imkânları iyi kullanabiliyor muyuz acaba? Onun da bir aksaklık olduğunu düşünüyorum ben. Okulumuzun mesela Yatılı olmasından gelen belli kaynakları var, onları nerelere nasıl kullanıyoruz? Sınıflarımızın donanımını yeteri kadar sağlayabiliyor muyuz? Evet, parasal kaynaklar ile öğrencilerin ihtiyaçları yeterince karşılanabiliyor mu? Ya da talep ettiğimiz zaman idare tarafından karşılanabiliyor mu? Burada bazı eksiklikler olabilir.

Öğrt10: Okulumuzun herhangi bir gelir kaynağı yok. Devletin ayırmış olduğu belli bir bütçe var bu bütçenin de belli kalemleri var. Yani kömür parası kömüre, defter kitap parası defter kitaba, kıyafet parası kıyafete. Yani bunların dışındaki ihtiyacımızı karşılayacak bir gelir kaynağı bulunmamakta. Bunun yanı sıra eğitim öğretimdeki başarıyı attırmak için kaynak aradığımızda bulamamaktayız. Okulumuz yatılı ilköğretim olduğundan en büyük sıkıntılardan birisi öğrencilerdeki sosyal yaşam eksikliği bunu etkinlikler yapmak istediğimizde kaynak sıkıntısı çekiyoruz ve öğrenilmiş çaresiz olarak birçok şeyin başlamadan rafa kaldırılmakta olması yaşanmaktadır. Yani bildiğim kadarıyla bir kantinimiz var kiraya

verdiğimiz bunun dışında okul aile birliğine herhangi bir gelir sağlanmamakta tamamen herhangi bir ihtiyaç olduğu zaman okulun bütçesinden harcayamadığımız bunu ya kaymakamlıktan ya da bir vakıftan bunu tam olarak bilmiyorum. Bulmak istediğimizde oralardan temin edemiyoruz. En son çare olarak da bazen de bunun öğretmenler olarak elimizden geldiğince karşılamaya çalışıyoruz.

Öğrt11: Ya da orada (diğer okullarda) velilerle iş birliği içinde olabiliyorlar, her türlü maddi sıkıntılarını giderebiliyorlar ama yatılı ilköğretim bölge okullarının, özellikle temizlik ve ekonomik anlamda yardıma ihtiyacı var, hani devlet her ne kadar yardım gönderse de bunu sadece çocuğun birincil ihtiyaçları için gönderilir, yani barınma yeme içme. Bunun haricinde belirli standartlarda yapılması, uzun bir süre boyunca kullanılması, tamir gerektiriyor eskiyen şeyleri değiştirmek gerektiriyor ve bu anlamda bürokratik engellere takılıyor, yani böyle küçük bile problemimizi de haledemediğimiz durumlara düşüyoruz. Hani başka okullarda bunun çokta fazla bir sıkıntı olduğun düşünmüyorum çünkü onların okul aile birlikleri var okul aile birliğinden bazı şeyleri karşılayabiliyorlar. Ama bizim her ne olursa olsun dışarıdan bize bakıldığı gözle yatılı okulun parası çoktur deniyor. Hâlbuki bunlar kalem kalem ayrıldığı için biz bir kalemle gönderen parayı diğer kalemde harcayamıyoruz ama bunu da herkes bilmediği için işte çocuklara çok para veriliyor, sanki böyle her türlü ihtiyaçlarını karşılıyorlar gibisinden bir durumla da söz konuşuyoruz.

Daha sonra %28,57 ile okulda çalışan idarecilerin kadrolu değil, vekâletten görevlerine bakması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Okulumuzda ise büyük bir idareci eksikliği var. İdareci kadromuzun tam olarak olmaması ve bunun için arkadaşlarımız görev alıyor ancak onlar da hem derse giriyor hem idarecilik yapıyor ayrıca başka sorunları olduğu için ve vekâletten baktıkları için görevlerini yerine getiremiyor. Ne kadar çaba gösterebilirler de bu olmuyor.

Öğrt11: Evet, bu da yaşanması gereken olağan bir durumdur, bir de bunu çok kısa bir süre ben de yaptım. Hele ki öğretmenlikten sen idareciliğe geçiş gibi bir durum yaşadysan aynı okulda, ne öğretmen olabiliyorsun ne idareci olabiliyorsun. Hani ilişkiler o kadar birbiri ile girişik ki bir şey desende suç demesen de bir suç. Benim burada bir tane ilk geldiğimde tanıştığım bir müdür yardımcısı vardı o şey derdi; "ne kızı vereceksin ne dünürü gücendireceksin" olay o aslında; evet kızı vermeyeceksin ama dünürü de gücendirmeyeceksin. Çünkü şuna inanıyorum ki ben burası çok fazla fedakârlık gerektiren bir yer ve fazla fedakârlık gerektiren bir yerlerde kurallar biraz böyle 2. planda kalır, çünkü işler samimiyetle yürür. Samimiyetle yürümesi demek insanlar arası ilişkinin çok iyi olması gerekiyor. Yani hani öbür türlü her şeyi kuralları ile yapmaya çalışsanız o kadar büyük bir boşluk çıkar ki ortaya, o boşluğu dolduracak hiç bir şey yok. Yani çünkü hele ki bizim okulda hemşire olması gerekirken hemşire yok, teknisyen olması gerekirken o yok. Ambulans şoförü olması gerekirken o yok, bunların hepsini ya idareci ya nöbetçi öğretmenler ya da gönüllü öğretmenler tarafından doldurulan bir boşluk. Hani bu kadar büyük ya da işte 4 tane idareci verilmesi gereken yerde 2 kişi çalışıyor ve sen her şekilde bunun tam yapılması gerektiğine inanıyorsun. Ya da bu anlamda bir hesaplaşma yapıyorsun karşıdaki kişi ile ama bunun imkânsız olduğunu aklı başında olan herkes bilir. Çünkü kadro onu gerektiriyor ki 4 kişi değil de o kadar zaman mekân ayırmıştır. Ama o olmayan ya da boşlukta olan kadroları nöbetçi öğretmenler, gönüllü öğretmenler ve idareciler birlikte yapmaya başlayınca ekstra sorumluluk da o zaman kural dışı davranmayı gerektiriyor. Hani samimiyeti gerektiriyor, o bozulduğu zaman işte sen öyle yaparsan ben böyle yaparım o öyle yapıyorsa bu böyle olsun derken ortam tamamı ile gerilir zaten.

Öğrt13: Bununla ilgili sıkıntılar var şu en başta hani kendi okulun için değil dışarıdaki bir okul için üst makamlardan emir alıp yapılmaması gereken bir şeyi yapmak zorunda kalıyor. Buna bir direnç gösteremiyor. Bu da okulun kendi açımızdan oluşabilecek imkânları kısıtlayıp başka okulları avantajlı duruma getiriyor. Bu da sıkıntı yaratıyor. Okul için de asil

olmamasından kaynaklı diğer öğretmenlerin onu müdür ya da idareci olarak görmemesi sıkıntı yaratıyor.

Öğrt14: Vardır mutlaka. Ben ellerinden geleni yaptıklarına inanıyorum. Müdürümüzün inanmıyorum ama. Tabi bunun etkisi büyük, okulu benimseyemiyorlardır belki. Bugün buradalar ama yarın burada olacaklarının bir garantisi yok. O yüzden etkisi vardır diye düşünüyorum. Asil olsalar burayı benimserler, kendileri istemedikçe buradan gitmek gibi bir sorunları olmaz. Ama bugün yani vekil bir şekilde gelen yarın gidebilir. O yüzden okulu benimseyemeyebilirler yani.

Yine %28,57 ile ilçe mahrum bölgede olduğu için donanımla ilgili arızaları giderecek personel bulma sıkıntısı gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Tabi ki en önemli mesele de ilçemizin konumu. İlçede herhangi bir şeyde hemen usta bulamadığımız için, her türlü imkânı bulamamızdan da kaynaklanıyor. Mahrumiyet bölgesi olduğu için ondan da kaynaklanabiliyor. Diğer ilçelerden ancak tedarikle olacak ama onların gelmesi de vakit alıyor. Antalya'da olmamızdan dolayı kaloriferde bir sıkıntı çıktığında Konya'dan bir usta getirtilmesi gerekiyor. Pansiyonda gün ısı olmasına rağmen sanırım bir arıza var tamir edilmesi gerekiyor. Ama idarecimizin de bu konuda boş durduğunu sanmıyorum, bir şeyler yapmaya çalıştığını biliyorum.

Öğrt9: Bunu bir türlü çözemedik çünkü bu bölgede gerçekten hizmet almak zor. Yine elbette şimdi her istediğinizi bir anda bulamıyorsunuz; bir elektrik teknisyeni, bir bilgisayar mühendisi ya da teknisyeni bir su tesisatçısıdır... Bir sıkıntınız olduğu zaman hemen onu çağırıp da yaptırılmıyorsunuz. 70 km uzaklıkta Alanya'dan 60 km Manavgat'tan çağırıyorsunuz. Bu açıdan sıkıntı doğuruyor.

Öğrt11: Yani çünkü hele ki bizim okulda hemşire olması gerekirken hemşire yok, teknisyen olması gerekirken o yok.

Öğrt12: Aksaklıklar sürekli oluyor. Gündoğmuş sürekli yağmur alan bir yer olduğu için hani en ufak bir şimşekte bütün donanım yanabiliyor. Gidiyoruz okula internet sistemi yanmış. Ya da telefonlar yine öyle yanıyor. Sürekli bozulduğu için aksaklıklar sürekli meydana geliyor. Başka fotokopi falan sürekli bozulabiliyor. Bunların tamiri de biraz uzak bir yerde olduğu için uzun zaman alabiliyor. Bu yüzden sıkıntılar doğabiliyor.

Daha sonra %21,42 ile okulun şoförünün evinin uzakta olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Şoför var ama gece problem oluyor, birlikte yaşıyoruz bu problemleri. Gece çocuk hastalanıyor, şoförümüz buradan 15 km uzaklıkta olduğu için buraya gelmesi problem. O zaman öğretmen, yönetici bir şekilde çözüm bulmaya çalışıyor. Kendi araçlarıyla sağlık ocağına götürüyor. Manavgat'a, Alanya'ya sevk olabiliyor. Bu durumda da yine iş öğretmene kalıyor. Kendi aracıyla, kendi benziniyle, kendi imkânlarıyla götürüyor.

Öğrt3: Okul zamanında öğrenci rahatsızlandığında şoför götürüyor, tabi Gündoğmuş'taki sağlık ocağına. Dışarı çıkmamız gerektiğinde okul şoförü götürüyor. Bazen geç vakitlerde şoför olmadığı için kendimiz götürüyoruz. Çok uygun değil sanırım ama napalım gerektiğinde çocuğu kendimiz doktora götürüyoruz. Yapmayacağımız için değil de, yapmamız gerekiyor, çok da sorun değil. Bizim kendi aracımızla götürmemiz ne kadar doğru ne kadar yanlış onu da bilmiyoruz açıkçası. Şoför olsa çağırsak 1 saat sonra gelebilecek, böyle bir sıkıntımız da var. Şoförün okulda olmaması da bir sıkıntı. Mesai saatleri dışında birçok arkadaşımız fedakârlık yaparak götürüyor. Olumsuz bir tarafının olduğunu sanmıyorum, bir art niyet, herkes iyilik için yapıyor. İşin resmi boyutunda farklı bir şey var mıdır bilmiyorum. Özellikle YİBO öğretmenleri her türlü fedakârlık yapıyor.

Öğrt10: Bir diğer eksiklik okulumuzda personel olarak mevcut olan şoförün 24 saat görev yapması gerekmektedir. Yani bu da büyük sıkıntı.

Daha sonra %21,42 ile yatılı okulda çalışacak öğretmenlerin ve yöneticilerin beslenme, barınma, iktisat, muhasebe gibi konularda bilgisiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Yatılı okula gelen öğretmenlerin farklı olması, YİBO konusunda bilinçli, uzman olması gerekiyor. Yani bunun için ayrı bir bölüm mü gerekir Üniversitelerde, yani normal bir okul gibi düşünmemek gerekir apayrı bir kurum. Yöneticinin burada ciddi bir işletme, iktisat bilgisinin olması gerekiyor. Burada ihale olayları oluyor, ciddi bir bütçesi var okulumuzun zannedersen. Yüz milyar civarında bütçesi sanırım, bu hizmeti öğrenciye verme durumundasınız, bu da ayrı bir iktisat bilgisi, ihaleye girecek kişilerle bir sürü prosedür, sonra bunları değerlendirmeye alıyorsun, anlamadığı şeyler. Biz de içinde bulunduğumuz için ihale komisyonunun önümüze bir sürü evrak geliyor, evrağın neyle ilgili olduğunu ne ifade ettiğini çözemiyorsun. Bunu ancak işletme iktisat mezunu, muhasebeci anlayabilir. Yöneticilerin bu konuda uzman olması gerekiyor. Ayrıca öğretmenler burada barınma, beslenme hizmeti veriyor onların da bu konuda uzman olması gerekiyor.

Öğrt7: Personel konusunda sıkıntı var. Okulda her iş öğretmenin üzerinde oluyor. Sadece eğitim-öğretim değil; geliri-gideri, alımı-satımı hepsi öğretmenin sorumluluğunda. Örneğin benim birçok kurulda adım var. İhalelere katılıyorum.

Öğrt12: Başka ihaleler konusunda da öyle. Hiç anlamadığım bir iş ve nefret ediyorum ondan da. İhalede öğretmenin olması çok saçma bence. Çünkü hiç anlamıyorsun. Hiçbir şey bilmiyorsun. Bazen sakıncalı durumlar da olabiliyor.

Son olarak da %14,28 ile kesintisiz zorunlu eğitimin olumsuz yanlarının bu okulda hissedilmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Daha çok kırsal kesim öğrencileri olduğu için ve zorunlu olarak burada olmaları gerektiği için çocuklar okumak istememesine rağmen burada. Ve ona zorla bir şeyler öğretmeye çalışıyoruz.

Öğrt13: Değiştirilmesi gereken çok bir şey yok aslında ama eğitim sistemi zaten sıkıntı burada. Tek yapılması gereken zorunlu eğitimin kaldırılması gerekiyor. Okumak istemeyen, kapasitesinin yetmediği çocukları eğitmenin bir anlamı yok diye düşünüyorum. Bu eğitimde zorluk çıkarıyor.

Öğretmenlerin yatılı okuldaki değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlerinden öğretmenlerce daha az belirtilen görüşlerin frekans ve yüzde durumları Tablo 4.20'de gösterilmiştir.

Tablo 4.20'ye göre, %7,14 ile okulun memur eksikliğinin olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Memur eksikliğimiz var. Yazı işleri bölümünde bir şoförümüz var. Onun işi de çok. İdare eksikliğini de söyleyebilirim.

Öğretmenlerin görüşlerine bakılırsa yine %7,14 oranı ile sınıflarda bilgisayar olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Mesela sınıflarda bilgisayar yok, her öğretmen kendi lap top bilgisayarlarını kullanıyor, benim gibi olmayanlar da konferans salonunu kullanıyor. Bazı şeyleri görsel olarak göstermek gerekiyor ama bazen konferans salonunu kullanamıyoruz, her istediğimizde alamıyoruz anahtarı mesela. Bu konferans salonu öğrenciler için yapıldı gerektiği zaman her öğretmenin kullanabilmesi lazım. Ben bir buçuk yıllık öğretmenim burada ama her türlü imkânı kullanamıyorum. Diğer arkadaşlar kullanabildiklerini söylüyorlar sınıfta. Diğer öğretmenler kişisel bilgisayarlarıyla bunu yapabiliyorlar bu bende kabahat.

Tablo 4. 20. Öğretmenlerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Daha Az Belirtilen Değiştirilmesi Gereken Durumlar)

Değiştirilmesi Gereken Durumlar	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Okulun memur eksliğinin olması		√													1	7,14
Sınıflarda bilgisayar olmaması	√														1	7,14
Okulun bilgisayar odasının yetersiz olması						√									1	7,14
Okulda sağlık ocağının olmaması			√												1	7,14
Okuldaki belletici öğretmenin sağlık ocağına veya hastaneye giden öğrenciye refakat etmesinin okulun işleyişinde sorun yaratması			√												1	7,14
Öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmeden okula gelmesi											√				1	7,14
Okulun rehberlik hizmetinin yetersiz olması											√				1	7,14
Yatılı okulun akran baskısı ve şiddeti, cinsel istismar gibi olumsuzluklar yaratabilmesi											√				1	7,14
Okuldaki yemeklerin yeterince sağlıklı olmaması											√				1	7,14
Öğrencinin yatılı kaldığında dışarı çıkmasının zor olması											√				1	7,14
Öğretmenin Yatılı okulda haksızlığa uğraması												√			1	7,14
Birinci kademenin bazı köyler uzak olduğu için taşınamaması, yatılı kalması									√						1	7,14
Sahipsiz çocukları bu okula gönderme anlayışının olumsuz etkisi											√				1	7,14
YİBO'lara çevrenin ve ilçedeki üst kurumların olumsuz tavırla yaklaşması												√			1	7,14

Tablo 4.20'ye göre, öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlerinden öğretmenlerce daha az belirtilen görüşlerden % 7,14 ile okulun bilgisayar odasının yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Bilgisayar odamız bilgisayar öğretmenimizden duyduğumuza göre yeterli değil. Bilgisayar sayısı olarak eksiklerimiz var. Ayrıca olan bilgisayarların bir kısmında da bir takım arızalar olduğu ve kullanılmadığı söyleniyor.

Yine %7,14 ile okulda sağlık ocağının olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Ayrıca okulda sağlık ocağı yok, pek çok okulda olmasına rağmen. Ufak bir rahatsızlanma ya da yaralanmada bile 150-200 km gitmek zorunda kalıyoruz. Sonuç kötü bir şey çıkmayacak olsa bile doktora götürmek zorundayız. Çok ağır bir durumda 1-1,5 saat yol gitmek belki bir gün cana mal olabilir. İmkânlarımız sınırlı. (...) Aslında elimizden geleni yapıyoruz. Her gün boğazım ağrıyor, başım ağrıyor diyeni bile götürüyoruz. Sadece bir öğrenci olsa bile götürülüyor, sen dur şimdi bekle denilmiyor idare tarafından. Zaten her gün 3-5 kişi belki daha fazla çocuk doktora götürülüyor, şoför bazen iki tur yaparak götürüyor. Hatta tahmin ediyoruz bazılarının çok bir rahatsızlığı olmadığını ama onun kalbini kırmamak için götürüyoruz. O konuda yeterince ilgilenildiğini düşünüyorum. Öğrencilerin ilaçları da takip ediliyor, revir istedikleri zaman açılabilir, tabi ki öğrenci başkanı ve nöbetçi belletici nezaretinde.

Daha sonra yine %7,14 ile okuldaki belletici öğretmenin sağlık ocağına veya hastaneye giden öğrenciye refakat etmesinin okulun işleyişinde sorun yaratması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Evet öyle, diğer belleticiler için de zor oluyor, okulda boşluk yaratılmış oluyor. Belki bu yüzden okulda başka olaylar çıkabiliyor. Çocukların daha başıboş olması onların daha sorun yaratmalarına sebep oluyor. (...) Hafta içi üç kişi nöbet tuttuğumuz için, biri bayan diğer ikisi erkek; bir öğretmen gidince öğrencilerin başında yine iki kişi kalıyor. Hafta sonu iki kişi ya da tek kişi belletici olduğu için; biri gittiğinde tek bayan kalıyor ya da yalnızca diğer öğretmeni arayıp çağırıyor, o şekilde idare ediliyor. Şimdiye kadar bu alanda çok büyük bir sorun çıkmadı. Yat saati gelmişse ve hala o bölümün belletici öğretmeni gelmemişse, yat saatinde lojmandan bir öğretmenden yardım isteniyor. O özveriyi de gösteriyoruz artık birbirimize.

Yine %7,14 ile öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmeden okula gelmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Özellikle bazı rahatsızlıkları olan ve yatılı okullarda okumaması gereken çocuklarının devlet tarafından hiç bir şekilde sağlık raporu istenmeden bizim bu okula gelmesi, güvenlik çocuk sağlığı açısından ve öğretmenin psikoloji açısından da büyük sorunlara neden oluyor diye düşünüyorum. Çünkü biz olayı, sorun yaşadıkten sonra fark ediyoruz. Çocuğun herhangi bir sağlık raporu vb. olmadığından ne hastalığı olduğunu bilmiyoruz ve yaşayınca öğreniyoruz. Allah muhafaza hani görünüşünde böyle, çok ciddi bir rahatsızlığı olan bir çocuk geldiğinde ve biz o çocuğu burada kaybettiğimiz zaman ne öğrencinin ne de öğretmenlerin psikolojisini düzeltemeyiz. (...) Artı burada hani Akyarı diye bir köy var, biliyorsun orada çift cinsiyet muhabbeti falan var. Özellikle oradan gelen öğrencilerin en azından sağlık kontrolü alınması gerekir bence. Çünkü kız diye alırsın 3 yıl sonra gelişim dönemine geçtiğinde erkek çıkarır, erkek diye alırsın 3 yıl sonra gelişim döneminde, hani 6. sınıfta alıyoruz ya biz bunları çocuk 6. sınıfta bir şey olmaz ama 7'de 8'de serpilmeye başlayınca ortaya çok daha fazla bir durum çıkabilir. Hani nereye nasıl yerleştireceğimiz konusunda sıkıntı yaşayabiliriz.

Yine %7,14 ile okulun rehberlik hizmetinin yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Bence bu okulda bulunması gereken şeylerden birisi de rehberlik. Yatılı bir okulda mümkünse hatta yatılı bir rehberlikçi bir psikiyatrisi mutlaka birilerin olması gerekiyor. Hani 3 orda 5 gün burada çalışan öğretmenle YİBO'nun sorunları ya da YİBO öğrencilerinin sorunları giderilmesi imkânsız. Ya da bunun gelişiminin, takibinin olması imkânsız sadece havada kalıyor bunlar. Yani nedir, bir gelen diğerine devrediyor ve velilerin de bu konu hakkında hiç bir bilgisi yok, herkes de çocuklarını bazen gözlüyor yani.

Yine %7,14 ile yatılı okulun akran baskısı ve şiddeti, cinsel istismar gibi olumsuzluklar yaratabilmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Yani burada en çok sıkıntı duyduğumuz zaman güvenlik, güvenlik... Yani işte yemek güvenli mi, işte okul güvenli mi, yatakhane güvenli mi? Bu anlamda hani diğer okullardan da çok farklı ve burada çocuklar da sıkıntı çekiyorlardır. Özellikle büyüklerin yatakhane küçükleri dövmesi ya da işte onlar ya da işte daha özel konulara girecek olursak cinsel istismar olabilecek şeyler bunlar okullarda. Çünkü her ne kadar öğretmen gözetimi altında olsa da bir öğretmenin 24 saat boyunca her odada olması imkânsız. Artı devlet buna göre belirli sayıda veriyor. Artı herkesin başına asker ya da polisi olamazsın. Dolayısıyla iyisi var kötüsü var denilebilir. Bu tür şeylere meyilli olan çocuklarınsa bazen, küçük çocuklara istenmeyecek hareketlerde bulunduğu ortaya çıkıyor yani, bu da en büyük sıkıntılardan biri.

Daha sonra yine %7,14 ile okuldaki yemeklerin yeterince sağlıklı olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Bir de yemekler için şunu söyleyebilirim, eğer şirketler, yemekler iyi bir denetim altından geçmezse çocukların burada sağlıklı bir şekilde beslendiğini de söyleyemeyiz. Bazı yemekten, bulgur yemeği yemekten bir hoş olduk yani. Özel sektörün ihaleleri devletin kendisi yapmayacaksa ki yaparsa bir sıkıntı olacağını düşünmüyorum.

Yine %7,14 ile öğrencinin yatılı kaldığında dışarı çıkmasının zor olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Geçekten 24 saat bir çocuğun öğretmenin gözetimi altında olması ama bu öğretmen dinleniyorken iyidir. İşte bu ne diye iyidir çocuklarla farklı aktiviteler yapan farklı insanların olması ile iyidir, bu dışarıdan gelen şeylere alışık olması ile ilgilidir. Ya da çocukları biraz daha dışarıdaki hayatla haşır neşir edersek iyidir. Mesela biz burada çocuğu dört duvar arasından çıkartmak için baya bir prosedür işliyoruz. Bu, bu kadar zor olmamalı. Hani ben çocuğumla gidip de belediyede röportaj yapabilmeliyim diye düşünüyorum, hani bu benim yaşadığım en büyük sıkıntılardan biri.

Yine %7,14 ile öğretmenin yatılı okulda haksızlığa uğraması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt12: Okulda öğretmenler arasında sorun olmaya başladı son zamanlarda. Bu, bilmiyorum belki idarecilerden kaynaklanıyordur. Belki bizden kaynaklanıyordur. Bazı öğretmenlere her türlü sorumluluk veriliyor. Bazılarına ise hiç bir şey verilmiyor. Mesela ihaleler falan oluyor. Bazı öğretmenler iki üç tane ihaleye birden katılırken, diğerleri hiçbir şeye katılamıyor. Hiç görevi olmuyor. Ya da herhangi bir komisyonda olduğu zaman artı sorumluluklar getiriyor. Ben bazen bakıyorum o insanın hiç bir sorumluluğu yok herhangi bir öğretmenin. (...) İdarecilerin hepsini diyemem ama taraf tutulduğunu düşünüyorum. Özellikle hani evli ya da bekâr olmakta sorun oluyor. Evlilere karşı sürekli bir ayrımcılık var. Onların hiç birisine görev verilmek istenmiyor. Çocuğu var diye işte sürekli bekârların üstüne yıkılmaya çalışılıyor. Bayan diyor ki o zaman " Benim çocuğum var, ben gelemem " hâlbuki hiç alakası yok. O işi yapmamak için çocuğunu öne sürüyor ve artık hani bu da beni geriyor açıkçası. (...)Dediğim gibi beni en çok rahatsız eden şeylerden biri de, bahsettiğim gibi okulda yapılan ayrımcılıklar. Hani o öğretmen yapar gözüyle bakılıyor. Bu beni çok rahatsız ediyor. İlk başlarda sesimi çıkartmıyordum. Kabul ediyordum. Sonra baktım ki sürekli bir şeyler söyleniyor. Artık hani zamanla itiraz eder duruma geliyorsun. Artı sorumluluklar verilmesi benim için bu okulda en büyük sorunlardan birisi.

Daha sonra yine %7,14 ile birinci kademenin bazı köyler uzak olduğu için taşınamaması, yatılı kalması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt9: Yatılı okulda okuyan 1. Kademe için şöyle bir sıkıntı var çocukların yaşı itibariyle benim bildiğim kadarıyla 1. Kademenin yatılı olarak kalması yasal değil. (...) Evet, taşınmalı olması gerekiyor. Bizim okulumuzun bulunduğu bölge itibariyle o çocukların taşınmalı gelip gitme imkânı yok. O yüzden okulumuzda yatılı olarak kalıyor 1. Kademedeki belli miktar öğrencimiz. Tabi ki olayı öğrenciler açısından düşündüğümüz zaman yaşları itibariyle küçükler. Sevgi- şefkat bir ortaokul öğrencisine kadar daha çok ihtiyaçları var ailenin desteğine çok büyük ihtiyaçları var. Çünkü en basitinden 1. Sınıf öğrencisinden paha biçilim gündüzlü okulda okuyan 1. Sınıf öğrencisine öğretmeni sabah belli şeyleri öğretip akşama ödevler egzersizler verdiği zaman ailesi onu eve gittiğinde çalıştıracaktır. En güzel şekilde onu öğretmeye çalışacaktır. Bugün ne yaptın ne ettin tekrar beraber yapalım diyerek tekrar yaptıracaktır. Ama bizim yatılı okulumuzda böyle bir imkân yok o çocuklar arasında zor bir durum bu gerçekten.

Yine %7,14 ile sahipsiz çocukları bu okula gönderme anlayışının olumsuz etkisi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Ama yatılı okullara baktığımız zaman genellikle zaten hani köylülerin dışında ailesi parçalanmış çocuklar, çocuk esirgemedi gelenler vs. nerede sahipsiz çocuk varsa bunları yatılı okula gönderiyorlar ve bu yatılı okulda da çok büyük güvenlik sıkıntısına, işte çocuğun psikolojik açıdan yıpranmasına neden oluyor. Dolayısıyla mutsuz bir insana da eğitim verilebileceğine ne kadar katılabiliyorsak, öğretmenlerin işini de zorlaştırıyor.

Son olarak %7,14 ile YİBO'lara çevrenin ve ilçedeki üst kurumların olumsuz tavırla yaklaşması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt12: Sürekli bizim okulumuza karşı olumsuz bir tavır var. Ne bileyim bu okuldaki eşyalar, donanımlar, fiziki şartlar sürekli başka okullar tarafından kullanılmaya çalışılıyor. Ne bileyim okulun işte arabası var. O kullanılmaya çalışılıyor. Şoförü var. O mesela kaymakamlığa çekilmeye çalışılıyor. Sürekli bu okulda çok şey olmasın. Biz kullanalım biz yapalım gibi bir tavırları var. Okulda başarılı öğrencilerimiz var mutlaka hepsi başarısız değil. Geçmiş yıllarda birçok Fen Lisesi kazanan öğrenciler de var. Çekemiyorlar bu öğrencileri. Okulun başarılı olmasını istemiyorlar. Kaymakam olsun, İlçe Milli Eğitim Müdür'ü olsun bizim okulumuzun başarısını, çocukların başarılı olmasını istemiyorlar.(...) Gündoğmuşlu olanlar ona olumsuz düşünceleri aktardılar ki o da gelip burada olumsuz düşüncelerini belirtti. İlçe Milli Eğitim de bize karşı çok olumsuz. (...) Yani bunun sebebi büyük ihtimalle yatılı okul olması. Köylü gözüyle bakılması. Aynı zamanda İlçe Milli Eğitim Müdürü bir okulda müdür olarak çalışıyor. Belki kendi okulunu daha ön plana çıkarmak istiyor. Ya da geçmişte hangi okulda sorun yaşadığını bilmiyorum ama anladığım kadarıyla bu okulda olan olanakları, fiziki şartları çekemiyor. Kendi okulunda öyle bir şans yok. Bu okulda devlet her türlü imkânı sağlıyor bize. Kendi okulunda bunları yapamadığı için çekemediğini düşünüyorum. Olumsuz tavırları var. Köylü gözüyle bakıyor. Ondan olduğunu düşünüyorum.

Öğretmenlerin yatılı okuldaki değiştirilmesi gereken durumları hakkındaki görüşlerine göre; öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecekleri imkânların yeterli olmaması, öğrencilerin de interneti devamlı kullanamaması, yönetimin okulda çok sık değişmesi, okulun fiziki yapısında aksaklıklar olması, internetin okulda devamlı sağlanamaması, kütüphanedeki kaynakların yetersiz olması, okulun sağlık personelinin olmaması, okulun güvenlik personelinin olmaması, okulun ödeneğinin yeterince iyi kullanılmaması, okulda çalışan idarecilerin kadrolu değil, vekâletten görevlerine bakması, ilçe mahrum bölgede olduğu için donanımla ilgili arızaları giderecek personel bulma sıkıntısı, okulun şoförünün evinin uzakta olması, yatılı okulda çalışacak öğretmenlerin ve yöneticilerin beslenme, barınma, iktisat, muhasebe gibi konularda bilgisiz olması, kesintisiz zorunlu eğitimin olumsuz yanlarının bu okulda hissedilmesi, okulun memur eksikliğinin olması, sınıflarda bilgisayar olmaması, okulda sağlık ocağının olmaması, okuldaki belletici öğretmenin sağlık ocağına veya hastaneye giden öğrenciye refakat etmesinin okulun işleyişinde sorun yaratması, öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmeden okula gelmesi, okulun rehberlik hizmetinin yetersiz olması, yatılı okulun akran baskısı ve şiddeti, cinsel istismar gibi olumsuzluklar yaratabilmesi, okuldaki yemeklerin yeterince sağlıklı olmaması, öğrencinin yatılı kaldığında dışarı çıkmasının zor olması, öğretmenin yatılı okulda haksızlığa uğraması, birinci kademenin bazı köyler uzak olduğu için taşınamaması, yatılı kalması, sahipsiz çocukları bu okula gönderme anlayışının olumsuz etkisi, YİBO'lara çevrenin ve ilçedeki üst kurumların olumsuz tavırla yaklaşması gibi sorunların düzeltilmesi gerektiği belirtilmiştir.

4.2.6.Öğretmenlerin Okulda Yaşanan Sorunlarla İlgili Çözüm Önerileri Hakkındaki Görüşleri

Öğretmenlerin yatılı okulda yaşanan sorunlarla ilgili çözüm önerileri; kişisel sorunlara yönelik, eğitsel sorunlara yönelik ve değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri olarak gruplandırılarak incelenmiştir.

4.2.6.1.Öğretmenlerin Kişisel Sorunlarına Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.21’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 21. Öğretmenlerin Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Pansiyon nöbetlerini öğretmenler yerine başka bir personelin tutması gerekmektedir.		√	√		√	√	√	√		√	√	√		√	10	71,42
Öğretmen şikâyet yerine daha fazla fedakârlık yapmalıdır.	√		√								√				3	21,42
Pansiyon nöbetlerini tutan öğretmenlerin ertesi günkü dersinin az olmasına dikkat edilmelidir.						√			√						2	14,28
Pansiyon nöbetlerinde sorun yaşanmaması için bu okullara öğretmen ataması yapılırken kadın-erkek sayısının eşit dağılmasına dikkat edilmelidir.									√		√				2	14,28
Pansiyon nöbetini evli-bekâr öğretmen ayrımı yapılmadan yasal sorumluluğu olan herkesin tutması gerekmektedir.												√			1	7,14
Öğretmenlerin tatil günleri onlardan alınmamalı, dinlenmelerine olanak tanınmalıdır.												√			1	7,14

Tablo 4.21’de görüldüğü gibi öğretmenlerin okulda yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerilerini yorumlanırsa ilk sırada %71,42 ile “Pansiyon nöbetlerini öğretmenler yerine başka bir personelin tutması gerekmektedir” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Nöbetle ilgili bunlar, özel yetiştirilmiş ayrı bir personel tarafından yapılabilir. Öğrencinin beslenmesiyle ilgili bir uzman olabilir. Sağlık personeli getirilebilir. Nöbeti öğretmenin değil de uzmanlık gerektiren bir konu olduğu için başka personellerin tutması gerektiğine inanıyorum, bu olmayan bir uygulama sanırım Avrupa’da falan da yoktur. Bu konuda yetiştirilmiş insanların bunu yapabileceğine inanıyorum.

Öğrt3: Daha farklı bir kapsamda düşündüğümüzde burada daha farklı bir personel nöbet için ya da şoförlük için de olabilir, hemşire ya da nöbet tutabilecek ya da çocuklara rehberlik yapabilecek öğretmen var burada ama bizim dışımızda burada nöbet tutabilecek personel alınması iyi olur. (...) O gün nasıl belleticilik görevi yani yazdığı gibi o görevi yapmamız bekleniyorsa da birinin yükünü azaltacak personel artırımına gidilebilir. Belki Milli Eğitim çapında bir şey yapılabilir.

Öğrt5: Aslında nöbeti biz tutmasak pansiyonda da bir belletici öğretmen olsa daha iyi olabilir. 24 saat aynı zinde olamıyorsun. Aynı durumda olamıyorsun bazen kızabiliyorsun, sinirlenebiliyorsun. Öğretmenin dışında belletici görevliler olsa daha iyi olur.

Öğrt6: Ya da şöyle bir önerim olabilir benim: bu nöbet görevi öğretmenler tarafından değil de başka görevliler tarafından yapılabilir. Kim olabilir bunlar? İki yıllık ya da dört yıllık üniversite mezunları olabilir. Bu görev için araştırma yapılırsa ben yapacaklarını

düşünüyorum, başvuran kişi olacağını düşünüyorum en azından. Nöbetlerle ilgili bunlar yapılabilir.

Öğrt7: Kredili yurtlar kurumu gibi bir sisteme dönebilir. Orada nöbetçi öğretmen durumu yok. Sadece belletici öğretmen var birkaç tane. Memurları var. Öğrenci okulda çıktığında pansiyona gider. Öğretmenlerin gözetimi altında olur. Okuldaki öğretmenler de bu konuda rahatlar.

Öğrt8: Mesela burada nöbet tutuyoruz. Ve bize bir ücret veriliyor. Bizim yerimize başka bir belletici öğretmen gelebilir. Yani sırf bu işi yapacak belletici öğretmenler getirilebilir. Yalnız, belleticilerin eğitimcilerden seçilmesi lazım. Çünkü etüt zamanında öğrenciler soru sorabilecekler ve cevabını alabilmeliler.

Öğrt10: Bence şu şekilde olması daha doğru olabilir: bana her nöbetimde 6 ek ders ücreti vermek yerine, bu okula en az 3 tane bu işi yapabilecek belletici öğretmen vasıflarını taşıyabilecek görevlerini yerine getirebilecek daimi personel alımı daha doğru ve yerinde olabilir. Bu kişilerin temel sağlık bilgisi, ilk yardım bilgisi, öğrenci gelişimi bilgisi donanımına sahip olması çok daha iyi olur. Böyle olması sonucunda pansiyonda kalan öğrencileri hakkında daha fazla bilgi sahibi olunabilir... Tek elden olursa takibi daha da iyi olabilir.

Öğrt11: Bu değişmeli, bunun haricinde nöbetçi öğretmenlerin ertesi gün dinlendirilmesi ya da tam tersi çocuğun okula gelene kadar ki nöbetçi öğretmenle çocuk yatakhaneye girdiği zaman ki kişiler birbirinden farklı olabilir. Yani bir öğretmeni illaki yatılı öğrencileri yatırması gerekmiyor. Bu olmasa çok daha iyi olur hatta bu yani orada yatakhane ayrı bir hizmet grubu olması gerektiğini düşünüyorum, onları yatıracak giydirecek, içirecek işte ne bileyim temizlikleri yaptıracak, işte bunun için de kadrolu eleman mutlaka şart.

Öğrt12: Benim en çok bu okulda nefret ettiğim konu nöbet konusu. Nöbeti öğretmenin tutması bence çok olumsuz bir durum. Öğretmen yerine sadece nöbetle ilgilenen başka kişilere görev verilse çok daha uygun olur. Ben hem nöbet tutup, hem derse girip, hem birleştirilmiş sınıf okutup, ihalelere katılıp, her şeyi yapan bir durumda olmak istemiyorum. Çünkü bu beni aşırı derecede yoruyor. Artık hani bazen sınıfta da verimli olduğumu düşünmüyorum. Artık gücümü kırıyor iyice.

Öğrt14: Var. Bence yatılı okullara belletici eğitimci adı altında personel alabilirler. Öğretmenler nöbet tutmaz böylece öğretmenler sadece eğitime odaklanır. Bu işi zaten, nöbet tuttuğumuz için bize ek ders veriyorlar. Bize verdikleri ek dersi personellere verseler bu okulda nöbet tutacak eğitimcileri bulabilirler bence. Bu işi bilen bilgili kişiler, belki yüksek okul mezunları bu bölümle ilgili, bize verdikleri ek dersi vererek hem onlar maaşlı eleman olurlar hem de biz nöbet yükünden kurtulmuş oluruz. (...) Bu okula eğitici belletici bir personel alınabilir diye düşünüyorum.

Daha sonra %21,42 ile” Öğretmen şikâyet yerine daha fazla fedakârlık yapmalıdır” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Daha fedakâr olmak kendi adımıza. Hep başkalarında beklemek değil de bize ne verildiyse elimizden geleni yapmak. Şikâyet etmek yerine kendimizden fedakârlık yapacağız. Öğretmenlik öyle bir şey değil ki kutsal bir meslek.

Öğrt3: Çözüm belki bizden beklemek, tabii ki her şey öğretmenin fedakârlık yapmasıdır.

Öğrt11: Bunlar yeterli değil, hani bu işte bir beden eğitimi öğretmeni var çalışmayı seviyorsa var, çalışmayı sevmiyorsa yok. Hani bu böyle bir durum o yüzden, bu anlamda öğretmenlerin biraz daha özverili olması gerekiyor.

Daha sonra %14,28 ile “Pansiyon nöbetlerini tutan öğretmenlerin ertesi günkü dersinin az olmasına dikkat edilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Nöbetle ilgili mesela şöyle bir yöntem önerebilirim: Bir öğretmen arkadaş nöbet tutacağı zaman ertesi gün dersinin olmaması ya da az olmasını önerebilirim, daha faydalı olur diye düşünüyorum. Ancak bu da tüm öğretmenler için geçerli değil tabi, sınıf öğretmenleri için özellikle her gün derse girdiği için böyle bir imkân yok. Ama en azından branş öğretmenleri için dersi olmadığı bir gün öncesinden nöbet yazılmalıdır ki bu sayede ertesi gün dinlenebilsin. O yorgunlukla derse girmek zorunda kalmasin. Böyle bir öneri olabilir.

Öğrt9: Ne kadar uygulanır ne kadar uygulanamaz bilmiyorum ama bir sağlık personelinin olduğu gibi 24 saat nöbet tuttuğum günün ertesi günü ders koyulmayabilir veyahut o gün izinli sayılabilir. Çünkü girdiğin zaman derse ne kadar verimli olduğun tartışılabilir. Evet, sınıf öğretmeni için daha çok sıkıntı. O mecburen her gün girmek zorunda derslere. O nasıl yapılabilir? Düşünmek lazım... Veyahut diğer günlere 2'şer saat yaymış olsanız bu sefer de günleri uzar.

Daha sonra yine %14,28 ile “Pansiyon nöbetlerinde sorun yaşanmaması için bu okullara öğretmen ataması yapılırken kadın-erkek sayısının eşit dağılmasına dikkat edilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt9: Mesela bizim en büyük sıkıntılarımızdan birisi pansiyondaki nöbet. Kız tarafında bayan arkadaşlar, erkek tarafından bay arkadaşlar nöbet tutmak zorunda. Bayan öğretmen sayımız yetmediği için başka okullardan öğretmen istemek zorunda kalıyoruz. Hükümet burada atama yaparken öğretmen sayısını dengeli bir şekilde yapabilir. 12 tane erkek öğretmenimiz varken 6-7 tane bayan öğretmenimiz var. Onların da hepsi nöbet tutamıyorlar belli sebeplerden dolayı bu yüzden sıkıntı yaşanıyor. Öğretmenlerin atanmasında bu okullara ekstra bir uygulama yapılması gerekir.

Öğrt11: Artı, eğer nöbet sistemi olacaksa bayan-erkek eşit bir şekilde dağıtılmalı. Hani sağdan soldan öğretmen toplayacağımıza biz atama yapılırken öğretmenlerin bu sayıya göre gelmesi gerekir yani onu düşünüyorum, o birazcık daha bizim için iyi bir şey olabilir yani.

Daha sonra %7,14 ile “Pansiyon nöbetini evli-bekâr öğretmen ayrımı yapılmadan yasal sorumluluğu olan herkesin tutması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt12: Hani evli olduğu için ya da arkasında biri bulunduğu için diyelim, ona nöbet görevi yazılmaması ve o kişinin nöbet görevinden kaçması açıkçası enayi durumuna düşmüş olduk. Kendimi enayi gibi hissetmek çok ağır geldi. Bu okulda hayatımı mutsuz bir şekilde sürdürmeme sebep oldu. Hani birileri tarafından destekleniyor, benim yanımda kimse yok annem yok, babam yok, eşim yok bu konuda haksızlığa uğratılmak beni bu okulda mutsuz olmama sebep olan unsurlardan birisi. Her işten kaçıyorlar açıkçası. En ufak görevde bile “biz evliyiz, çocuğumuz var“ diyerek kendi görevlerini bize yıkmaya çalışıyorlar. Yapmak zorundasınız gibi düşünmeye başlamışlar. O görevleri o kişilerin yapması gerektiği halde bunu benden bekliyor. Çözüm önerisi olarak da hani idarecilerin ya da bu işten sorumlu kişilerin bu kişiye kesinlikle ayrıcalık tanımaması gerektiğini düşünüyorum. Düşüncem o yönde.

En son olarak da %7,14 ile “Öğretmenlerin tatil günleri onlardan alınmamalı, dinlenmelerine olanak tanınmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt12: Yeri gelmişken de şu sorunumdan bahsedeyim daha önce aklıma gelmemişti. Burada benim hafta sonu anlayışım yok hiç. Öyle bir kavram oluşmadı. (...) Bu okulda çalışmaya başlayınca hafta sonu anlayışım kalktı. Benim için Cumartesi, Pazar yok. Dinlenmek yok hafta sonu nöbetlerimiz oluyor. Yani mutlaka benim hafta sonlarım bir şekilde dolduruluyor. Nöbeti tutmam çok fazla zoruma gitmiyor açıkçası. Sonuçta o benim görevim. Yapmak zorundayım. Ama özel dersane açılışına benim gitmemin bir anlamı yok. Gereksiz

şeylerle benim hafta sonumu dolduruyorlar bir şekilde. Hani hafta içini geçtim artık benim hafta sonuma karışmasınlar ben başka bir şey istemiyorum. Ama artık bu da mümkün değil. Bir şekilde o hafta sonu dolduruluyor. Görevim olan şeylere bir şey demiyorum ama görevim dışında yapılan zorla diretmelere, zamanımın doldurulmasına açıkçası artık isyan edecek duruma geldim.

Öğretmenler okulda yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik; “Pansiyon nöbetlerini öğretmenler yerine başka bir personelin tutması gerekmektedir.” Çözümü öğretmenlerin büyük bir kısmı tarafından önerilmiştir. Daha sonra “Öğretmen şikâyet yerine daha fazla fedakârlık yapmalıdır.” Çözümü bazı öğretmenlerce belirtilmiştir. Bazı öğretmenler ise “Pansiyon nöbetlerini tutan öğretmenlerin ertesi günkü dersinin az olmasına dikkat edilmelidir.”, “Pansiyon nöbetlerinde sorun yaşanmaması için bu okullara öğretmen ataması yapılırken kadın-erkek sayısının eşit dağılmasına dikkat edilmelidir.” Çözümünü sunmuşlardır. Ayrıca “Pansiyon nöbetini evli-bekâr öğretmen ayrımı yapılmadan yasal sorumluluğu olan herkesin tutması gerekmektedir.”, “Öğretmenlerin tatil günleri onlardan alınmamalı, dinlenmelerine olanak tanınmalıdır.” gibi çözüm önerileri ileri sürmüştür.

4.2.6.2.Öğretmenlerin Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.22’de öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlardan yoğun olarak belirttikleri çözüm önerileri, Tablo 4.23’te öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlardan diğer çözüm önerileri ve Tablo 4.24’te öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlardan daha az belirtilen çözüm önerileri hakkında elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 22. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Yoğun Olarak Belirtilen Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözümler)

Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Okulda öğretmen ve yönetim arasındaki işbirliğini sağlamak için ortak kararlar alınarak ortak kurallar oluşturulmalıdır.	√		√	√		√		√		√	√	√		√	9	64,28
Ailelerden okulla ilgilenmelerini beklemek yerine onlara ulaşmaya çalışarak onlarla görüşülmelidir.	√					√				√			√	√	5	35,71
Öğrenci başarısını arttırmak için onları bilgilendirme, güdüleme çalışmaları yapılmalıdır.				√	√									√	3	21,42
Rehberlik hizmetleri bu okulda çalışmalarını arttırmalıdır.				√	√					√					3	21,42

Tablo 4.22’de görüldüğü gibi öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerilerine göre, ilk sırada %64,28 ile “Okulda öğretmen ve yönetim arasındaki işbirliğini sağlamak için ortak kararlar alınarak ortak kurallar oluşturulmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1:Okulda bazı işler oluyor tabi hemen bizim söylediğimiz eksiklikler yerine getirilemiyor. Okulun o sırada bir ihalesi oluyor. YİBO'lara ödenek verirken önce lazım olan şeylerin belirlenmesi lazım, gidip de lazım olan şeyleri bekletirken lazım olmayan şeyleri alıp ödemeye çalışmak olmamalı. Bizim belirttiğimiz konular yeterince dikkate alınamıyor. Bizim fikrimiz alınıyor ama yine idare kendi bildiğini yapıyor. Alınan fikir biraz daha dikkate alınmalı. Biraz daha işbirliği gerek.

Öğrt3:Yani genel kararlar, ortak düşünceler olması gerekiyor. Biz bunları genel toplantılarda, şube öğretmenler kurulu toplantılarında idareye bildiriyoruz. İdarenin de bazı şeylerin üstüne gitmesi gerekiyor. (...) Öğrencilere en yakın olan öğretmendir, üst kurumlardan verilen emri yapması gerekmektedir. Herkesin kendi temel çerçevesinde kendi fikirleri vardır, bir şeyler yapmaya çalışıyordur. Kendisi bir aktivite oluşturmak istiyordur uygun şartlar çerçevesinde veya kendisi bir şeyler vermeye çalışıyordur ama bazı yönlendirmelerin idare ya da bakanlık tarafından daha belirginleştirilmesi gerektiğini düşünüyorum. Bir konuda, herhangi bir disiplin konusunda herkesin fikri ve tavrı aynı olmayabiliyor. Birininki çok iyi diğerkinki çok kötü gibi değil. Tabi ki hepimiz temel görevin esaslarını biliyoruz. Birisi kitap okumayı uygun görürken, diğeri koşturtmayı, kimisi voleybol oynatmayı, kimisi başka bir oyun oynatmayı uygun görebiliyor, eğitici sunular hazırlayıp kendi isteğine göre onu sunabilir, şahsiyete göre değişebiliyor. (...) Yani genel kararlar, ortak düşünceler olması gerekiyor.

Öğrt4:Bununla ilgili hem idarenin hem de öğretmenlerin iş birliği yapıp tutarlı davranışlar sergilemesi bir çözüm olabilir. Bir davranışa öğretmenlerde birinin farklı diğerkinin daha farklı tepkiler göstermesi öğrencilerin öğretmenine göre davranmasına sebep oluyor. Ama hepsi tutarlı davranışlar sergilese öğrenciler bu şekilde davranamaz. (...) O problemin çözümünde de herkesin iş birliği içinde ve tutarlı olması gerekiyor.

Öğrt6:Okulumuzun diğerk sıkıntıları konusunda işbirliği önemli en başta. Önce de söylediğimiz gibi yönetici, idareci, öğretmen ve öğrenci arasında işbirliği olması lazım. (...) Bu nasıl değiştirilir, ortak bir tavır almak gerektiğini düşünüyorum. Öğretmenler arasında ve öğretmenlerle yöneticiler arasında ortak tavırlar almakla bu sorun çözülebilir. (...) Evet. Çocuklara ortak bir tavır takınmak gerekiyor disiplin sorunu çıkaran, yaramazlık yapan öğrencilere. Herkesin ortak bir şekilde hareket etmesi gerekiyor ki çocuğun yanlış davranışları engellenebilsin.

Öğrt8:İş birliği olduğu sürece her şey daha iyi çözümlenir. Benim fikrimce öğrenci birinci planda olmalı. Her şeyin öğrenci için yapıldığının farkına varan yönetici ve öğretmenlerin olması gerekiyor.

Öğrt10:Görev paylaşımı çok önemli. Görev paylaşımı yapılması gerekiyor. Ben öğretmensem öğretmen olarak görev yapmalıyım nöbetçiiken nöbetçi. Ama yapmış olduğum görevler bununla sınırlı değil. Bununla sınırlı olmadığı zaman da diğerk görevlerimde de aksamalar yaşıyor.

Öğrt11:Bir diğerk her şeyden önce disiplin, hani gerek öğrencinin okula devamları konusunda ya da öğrenciler-öğretmenler ilişkiler arasında, yatakhane kurallarında, yemek kurallarında herkesin ortak bir noktada buluşması gerekiyor. Çocuk şımarımayacak, anne-baba arasında giderken nasıl şımarıyorsa böyle bir durumda da çocuk öğretmenden öğretmene tavır takınıyor ki zaten öyle olacak da biz bunu en aza indirecek. Yoksa çocuk, insan sevdiğine her zaman yakın davranır. Ya da sevmediği birinden uzak durur biz bunu engelleyemeyiz. Ama kurallar noktasında ortak bir şey oluşturursak disiplin olur, disiplin de bize iyi bir eğitim kazandırır.

Öğrt12:Buna yönelik, idareciler öğretmenlerle işbirliği yapmalı. Hani çocuklarla konuşurken öğretmenle yapılan işbirliği doğrultusunda konuşulabilir. Bir ağız birliği olmadığı için müdürümüz başka bir şey diyor, öğretmenler başka bir şey diyor. Ortaya da çok farklı durumlar çıkıyor. Çocuklar da öğretmenleri artık dikkate almıyorlar. Hani “ Müdür Bey serbest yaptı, siz karışamazsınız “ gibi çocuklar böyle şeyler söylemeye başlıyor zamanla.

Öğrt14:İdarecimizin biraz anlayış göstermesi lazım, okul müdürümüzün. Öğretmenlerin görüşlerini alması ve uyması lazım. Sadece bizi konuşturup sonra bunları dikkate almazsa olmaz. Sadece kendi görüşleri değil sonuçta bu okul bir bütün 23-24 öğretmenle beraber. Hepimizin görüşlerini alacak, ortak bir karar alacak yani. Sadece kendi kafasına eseni

yaparsa kopukluk olacak tabi ki. Görüş birliği olması şart, öğretmenlerin görüşlerini alacak. Tabi ki istekleri olacak öğretmenlerin, yapılmasını istediği şeyler, okulun eksiklikleri bunlar kendilerine uygun olabilir de olmayabilir de. Ama çoğunluk istiyorsa ya da bir öğretmen bile istemiyorsa onu dikkate alması gerekiyor. Böyle olursa idare ile öğretmenler arasında kopukluk olmaz. Öğretmenler de idareyi sever, idare de öğretmenleri dikkate alır.

Daha sonra %35,71 ile “Ailelerden okulla ilgilenmelerini beklemek yerine onlara ulaşmaya çalışarak onlarla görüşülmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1:Yatılı okullar çok önemli. Pansiyonda kalan çocuklar kendilerini sahipsiz gibi hissetmemeliler. Bunu bir öğretmen olarak yapacağız, aileleriyle görüşeceğiz gerekirse. Ulaşabildiğimiz ailelerle görüşmeye çalışacağız. Ben genelde pek onu yapmıyorum açıkça söyleyeyim de. Buraya gelen velilerle görüşüyoruz, yardım isteyenlerle görüşüyorum.

Öğrt6:Velilerle ilgili sıkıntılarımız var, okula ve çocuklarına yeterince ilgi göstermiyorlar. Bunu şöyle çözebiliriz diye düşünüyorum ben: onlardan çok fazla bir şey beklememiz gerekiyor. Biz onların üzerine düşeceğiz, gerekirse biz onlara gideceğiz. Okula çekmeye çalışacağız. Okulda yapılan değişik etkinliklere onları çağırabiliriz. İlle bir toplantıya değil de etkinlik yaparak onları çağırabiliriz. Ayrıca öğrencilerle zaman zaman veli ziyaretleri yapabiliriz, yeri gelince ziyaret yapabiliriz diye düşünüyorum. Bu şekilde onların da en azından okuldan bağıni koparmamak lazım. Çünkü biz toplantı yaptığımızda belki yılda bir veya iki defa gelebiliyorlar. En azından biz onları zaman zaman görürsek okula olan ilgilerini, desteklerini biraz daha arttırabiliriz fikrindeyim.

Öğrt10:Bu konuda her şeyden önce veliyle görüşmek gerekiyor yani veliyi bilgilendirmek gerekiyor. Öğrencinin olumsuz davranışları ortadan kaldırmak için üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmesi için bunun yapılması lazım. (...) Aynı şekilde her ne kadar yatılı olsa da belli saatlerde yani ekonomik bir sıkıntı olursa da yani velilerimizin okula belli günlerde gelmesi lazım. Öğrenci yatılı kalsa da bazı velilerimiz okulda da kalabilir, 1'er gün olmak şartıyla. Yani öğrenci burayı evi olarak, evi olamaz belki ama o şekilde yaşamayı öğrenmeli. Bunun için velilerimiz sadece toplantılara da katılım çok az oranda. Bunun dışında veliler okula yani herhangi bir sıkıntıdan dolayı değil, öğrencinin bu ihtiyaçlarını karşılamak için gelebilir.

Öğrt13:Veliler için yapacak çok fazla bir şey görünmüyor. Burada zaten veli ziyareti yapan arkadaşlar var, biz de bazen gidiyoruz. Onların bir kısmının haklı gerekçeleri oluyor mesela ekonomik durumu el vermiyor buraya gelip çocuğunu sormaya. Bir kısmı da çocuğunun ne olduğunu bilmiyor, gelip sorması gerektiğini ilgilenmesi gerektiğini bilmiyor. Veliyi okula çekmek için çok da fazla bir yöntem yok. Ancak doğudaki gibi her ay para verirse velilere çekebiliriz.

Öğrt14:Yaptık galiba, evlere ziyarete gidilebilir. Veliler bizi tanısın diye. Telefon açalım dedik velilere, çocukların durumunu görüşelim. Yaptık bunları. Veli toplantıları yapıyoruz, velileri çağırıyoruz. Ama kaç veli geliyor bunu düşünmek lazım. Yapılabilecekleri yapıyoruz aslında. Öğretmenlerin yapabileceği daha başka bir şey yok. Veli ziyaretleri yapıyoruz, yeri geliyor onlara bilgi yazıları gönderiyoruz. Böyle böyle olmalı, şöyle şöyle olmalı. Ama olan oluyor, olmayan olmuyor.

Daha sonra %21,42 ile “Öğrenci başarısını arttırmak için onları bilgilendirme, güdüleme çalışmaları yapılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt4:Başarı düzeyinin arttırılmasında öğrencilerin yeteri kadar bilgilendirilmediklerinden kendi kafalarına göre çalışma sistemi uyguluyorlar. Oysa öğrenciler bilinçlendirilse daha verimli olur. Rehberlik servisinden yararlanabilir. Ya da burada başarılı olmuş Gündoğmuşlu kişilerin öğrencilerle konuşmaları sağlanırsa başarı

düzeşinin artacağını düşünüyorum. Bu okuldan mezun olmuş önemli insanların gelip öğrencilerle konuşması faydalı olabilir. Ya da toplumumuzda zor şartlar altında başarılı olmuş kişilerin gelip onları teşvik etmesi de güdülenmeyi arttırabilir. Onların zor şartlar altında başarılı olduklarını görüp kendilerinin de köy şartları altında neler başarabileceklerini görmesi onları motive edeceğini düşünüyorum.

Öğrt5:İlk önce mesela çocuğın başarı düzeyi ne kadar onu bilmek lazım. Başarı düzeyi yüksekse çocuk bir de istekliyse, meraklıysa okumaya bunu başarabilmek daha kolay oluyor. Ama çocuk isteksizse ona öğretmek çok zor oluyor. Ne kadar uğraşsan da olmuyor, önce istek lazım. Bir şeyler öğretmeye çalıştığımızda çocuk istekli olunca daha çok bilgi toplamaya, yardımcı olmaya çalışıyoruz. Daha çok neler yapılabilir diye düşünüyöruz. İlk önce istekli olunması ve başarı düzeyinin iyi olması gerekiyor. Denir ya eğitimde hazır bulunuşluk, ilgi, çocuğın yeteneklerinin iyi olması durumunun olması gerekiyor. Ondan sonra bir şeyler vermek daha eğlenceli oluyor. Kimi sınıfta ders çok eğlenceli oluyor, kimi sınıfta da dersi geçireyim diye bakan öğrencilere bir şey anlatmak çok zor oluyor.

Öğrt14:Bu konuda öğretmenlere iş düşüyor aslında büyük sorumluluk öğretmenlerin. Çünkü aile, veli bunu yapmaz. Onlar da bilmiyordur tahminimce. O yüzden biz öğretmenlere düşüyor, geziler düzenleyerek çeşitli yerlere, yeri gelirse filmler izleterek, kendi yaşamından örneklendirerek çocukları bilgilendirmek lazım. Çocuklar o çağa geldiğinde tabi ki.

Yine %21,42 ile “Rehberlik hizmetleri bu okulda çalışmalarını arttırmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt4:Başarı düzeyinin arttırılmasında öğrencilerin yeteri kadar bilgilendirilmediklerinden kendi kafalarına göre çalışma sistemi uyguluyorlar. Oysa öğrenciler bilinçlendirilse daha verimli olur. Rehberlik servisinden yararlanabilir.

Öğrt5:Mesela bir de burada PDR uzmanının iyi olması lazım, 24 saat. Biz de psikoloji dersi gördük ama çocuğa ergenlik olsun, 0-6 yaş farklı, 7-12 yaş, mesela ailevi sorunları, kişisel ilişkileri... Öyle olursa daha iyi olur.

Öğrt10:Sonra öğrencinin arkadaş çevresi yani hepsi burada ya da köyde buradaki arkadaşlarından oluşuyor. Rehberlik servisinin yaptığı çalışmada yeterli değil. Şu an rehberlik servisi görevlisi askerde diğer liseden gelen görevliler var, onlar da bir şeyler yapmaya çalışıyor. Ancak sadece burayla yeterli olmaz. Yani RAM'dan destek alınabilir. Tamamen bireysel eğitim program hazırlanacak bu tip öğrencilere. İçinde öğretmen arkadaşın, velinin, idarenin, çevrenin de olduğu bir program gerekiyor. Yani bu şekilde belki çözüm bulunabilir.

Tablo 4.23'te öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara ilişkin çözüm önerilerinden belirttikleri diğer çözümler hakkındaki görüşlerinin frekans ve yüzde dağılımları gösterilmiştir.

Tablo 4.23'e göre, %14,28 ile “Öğrenci başarısını arttırmak için öğretmenlerin kendilerini sürekli yenilemeleri ve geliştirmeleri gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Başka ne yapabiliriz? Kendimizle ilgili bir takım şeyler yapabiliriz. Girdiğimiz derslere daha çok özen gösterebiliriz. Kendimizi sürekli yenilememiz gerekir. Günümüzde gelişen öğretim yöntem tekniklerini bol bol kullanmalıyız diye düşünüyörum sınıflarda özellikle. Çünkü her öğrencinin öğrenme yöntemi farklı olabiliyor, kimisi görsel kimisi işitsel olarak düşünebiliyor. O yüzden biz de bunlara uygun yeni yöntem teknikleri belirleyerek kendimizi geliştirirsek daha etkili olur diye düşünüyörum.

Öğrt11: Bir de farklılıkları istiyorlar artık, hani nasıl söyleyeyim. 10 yıllık bir karı koca gibi hani her şeyin normal olmasından o kadar çok sıkılmışlar ki ortama yeni biri geldiği zaman ya da yeni hiç duymadıkları bir şey olduğu zaman onların çok daha fazla dikkatini

çekiyor ve hemen o yöne yöneliyorlar. Bu da çocukların değişik şeylere ne kadar açık olduğu aslında birçok şey etrafında monoton olduğu için hayatlarında bıkmış davrandığı izlenimi ortaya veriyor. O anlamda birazcık daha farklılıklarını zenginleştirmek önemli. Hani projeksiyondan ders işlemek onlar için o kadar zevkli ne bileyim kaldı ki evlerinde bilgisayarları olsa ya da bir atarileri olsa oyun oynasalar ne bileyim playstation oynayacak alanları olsa bile o çocuklar çok daha farklı olacaklardır yani. Bir satranç kursu bile o kadar güzel oluyor ki zaman zaman bakıyorsun dışarıda bir kaç masa kurulmuş falan böyle, hani onlarla meşgul olmaları...

Tablo 4. 23. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Belirtilen Diğer Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözümler)

Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Öğrenci başarısını arttırmak için öğretmenlerin kendilerini sürekli yenilemeleri ve geliştirmeleri gerekmektedir.						√					√				2	14,28
Öğrenci başarısını arttırmak için kurslar için kaynak kitapları okulun temin etmesi gerekmektedir.									√				√		2	14,28
YİBO'lardaki başarıyı arttırmak için e-etüt sistemi yaygınlaştırılmalıdır.									√			√			2	14,28
Öğrencilerdeki seviye farkı sorununu ortadan kaldırmak için öğrenciler arasında eleme yapılması, ayrı sınıflar oluşturulması gerekmektedir.					√								√		2	14,28
Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler yönlendirilmelidir.								√					√		2	14,28

Tablo 4.23'e göre öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik belirttikleri diğer çözüm önerilerinden yine %14,28 ile "Öğrenci başarısını arttırmak için kurslar için kaynak kitapları okulun temin etmesi gerekmektedir." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt9: Okul çıkışlarında öğrencilerimiz için yetiştirme kurslarımız var. Ders veriyoruz branş öğretmenleriyle o çocuklara kaynak açısından sıkıntı yaşadığımız anlar oluyor. Çocukların her birine test veya yardımcı kitap veyahut deneme sınavı al diyemiyoruz. Çünkü birçok çocuğumuzun ekonomik durumu buna müsait değil. Benim girdiğim dersin dışında 4-5 derse daha giriyor. Ben 2 tane kaynak alsam 10 ardan 20 TL dersem 8 derste 80 TL yapar. O yüzden okulun kaynak açısından idarenin yardımcı olması güzel olur. Deneme sınavları olsun işte çocukları kaynak kitapları olsun bu açıdan destek olması iyi olur diye düşünüyorum.

Öğrt13: Seviye sınıfları yapmak olabilir. Çocukların seviyesine göre sınıflara bölmek olabilir. Bundan ziyade ek kaynak kitaplar alınabilir çocukları çok fazla sıklıktan birazcık daha eğlenceli şekilde derste değerlendirmek olabilir, daha fazla aktivite olabilir okulda sportif veya sosyal olarak. Hem sosyal ilişkilerde hem kişisel ilişkilerde biraz daha başarılı olunabilir.

Yine %14,28 ile "YİBO'lardaki başarıyı arttırmak için e-etüt sistemi yaygınlaştırılmalıdır." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt9: Aynı zamanda e-etüt uygulamasında pilot okullar YİBO'lar bu yıl onlar başladı. Onların da yardımcı olduğunu düşünüyorum. Çünkü çocuklar sinevizyon ortamında internet ortamında ders dinliyorlar. Şimdi bir öğretmenin anlatması var başka bir öğretmenin anlatması var. Bir üçüncü öğretmenin anlatması var. Şimdi öğrenci vardır benden 1-2 şey öğrenir. Diğer öğretmenden onu farklı gördüğü için ondan başka şeyler ilgisini çeker ondan daha fazla şey öğrenebilir. Mesela şimdi bir çocuğun dersine ben 10 saat girmiş olsam o çocuk benden sıkılacaktır. Benden sıkıldığı için aynı şekilde aynı sorun yaşanacaktır. Ama

aynı branşta farklı bir öğretmen girdiği zaman onu bir can kulağıyla dinleyecektir bu sinevizyonla e-etüt uygulamasının bu şekilde olduğunu düşünüyorum. Çocuklar orada farklı bir ortamda televizyondan eğitim alıyorlar. Bu onların eğitim alıyor. Bu onların ilgisini çekiyor ve ilgisini çektiği için onlardan da öğreniyorlar, faydalı olduğuna inanıyorum. Bu daha da yaygınlaştırılabilir.

Öğrt12: Gerek kendi öğrencilerim gerek başka öğrenciler. Bunlar daha verimli hale getirilerek anlamaları çözülebilir. Bildiğim kadarıyla yeni e-etüt sistemi başladı. Belki bundan sonra gelen öğrenciler için yararlı olabilir ama şu anda bildiğim kadarıyla getirilemiyor bazı sebeplerden dolayı.

Yine %14,28 ile “Öğrencilerdeki seviye farkı sorununu ortadan kaldırmak için öğrenciler arasında eleme yapılması, ayrı sınıflar oluşturulması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt5: Köy standartlarında çocuklar annem işe gidiyor ben davarlara bakıyorum diyebiliyor. Ama çocukların istekli olmaları lazım. Derslerden sonra da çocuklarla ilgilenmek, sorularına ve sorunlarına cevap vermek farklı oluyor tabi YİBO’da. Ama zeki ve seçilmiş öğrenciler gelse daha iyi olurdu. Çünkü öğretmen arkadaşlar çok iyi eğitim veriyorlar. Ben daha çok başarılı olunacağına inanıyorum. Bakıyorum mesela özel okullara, kolejlere seçilmiş öğrenciler geldiğinden dolayı tabi başarı daha yüksek oluyor. Herkesi kabul ediyor okulumuz. Mesela burada başarılısı var başarısız var engellisi var. Tabii çok zeki çocuklar da var. Ama istediğimiz başarıya ulaşamıyoruz biz.

Öğrt13: Bunun dışında kaylaştırma sınıfları değil kapasite sınıfları yapılabilir. Herkes kendi seviyesine göre sınıflara ayrılabilir ve bence bunlar için ayrı okullar bile kurulabilir diye düşünüyorum.

Son olarak %14,28 ile “Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler yönlendirilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin yönlendirilmesi gerekir.

Öğrt13: İllaki ikili ilişkilerde ders sırasında, ikili ilişkilerde ya da insanlarla toplum içerisinde yaşamayı bir şekilde öğreniyor, öz bakımını kendi kendine yapmayı öğreniyor biz öğretiyoruz zaman zaman. Ama bunun yeri burası değil. Rehabilitasyon merkezleri var, burası eğitim ve öğretim yani illa ki eğitim veriyorsunuz ama hani öğretimi kısıtlayıcı duruma geldiği zamanda bir sıkıntı oluyor. İki grup olmuş oluyor okulda bir grup geride kalıyor bir grup ileride. İleridekini ele aldığımız zaman geridekiler daha çok geri gidiyor, geriye aldığımız zaman ileridekiler olduğu yerde sayıyor. Bu da hiç kimseye bir fayda sağlamıyor.

Tablo 4.24’te öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara ilişkin çözüm önerilerinden daha az belirttikleri çözümler hakkındaki görüşlerinin frekans ve yüzde dağılımları gösterilmiştir.

Tablo 4.24’e göre, %7,14 ile “Her öğretmenin kendi sınıfıyla daha yakından ilgilenmesi gerekir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Nitekim biz sınıflara öğretmenlik de yapıyoruz, herkes kendi sınıfıyla ilgilenirse bu iş biter. Bazen soruyoruz insanlık nereye gidiyor, bozuk düzen nasıl düzelir dediğimizde; işte herkes kendini düzelttiği zaman toplum düzelir. Herkes kendi kapısının önünü süpürürse şehir tertemiz olur. Herkes sorumluluğunu yerine getirsin, ben kötü bir öğrenci, kötü bir nesil olacağını düşünmüyorum. Ama bu konuda insanın biraz daha imkânı olması gerekiyor.

Tablo 4. 24. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Daha Az Belirtilen Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözümler)

Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Her öğretmenin kendi sınıfıyla daha yakından ilgilenmesi gerekir.	√														1	7,14
Okulda bir sorun çıkınca üstünde hemen yoğunlaşmak gerekmektedir.	√														1	7,14
Okulda öğrencilerdeki hijyen problemi için seminerler verilerek, temizlik malzemesi dağıtılabilir.														√	1	7,14
Disiplin sorunlarında öğrenciyle konuşarak sebebini öğrenmek gerekmektedir.	√														1	7,14
Disiplin sorunlarında öğrencilere kuralların sebepleri açıklanarak benimsetilmelidir.						√									1	7,14
Öğrencilerin zihinsel gelişimi için evlerinde iyi beslenmeleri sağlanmalıdır.		√													1	7,14
Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalıdır.		√													1	7,14
Bölgenin ihtiyacına yönelik bu okullarda farklı bir eğitim verilmelidir.		√													1	7,14
Eğitim güclüğü çeken öğrenciler için az mevcutlu sınıflar açılabilir.			√												1	7,14
Okulda öğrenci başarısını arttırmak amaçlı bilgi yarışmaları düzenlenebilir.						√									1	7,14
MEB'in eğitimle de ilgili pek çok siteye erişimi engellememesi gerekmektedir.	√														1	7,14
Öğrencilerin gündemi takip etmeleri için gazete, dergi, televizyon imkânları sağlanmalıdır.											√				1	7,14
Zorunlu eğitim kaldırılmalıdır.							√								1	7,14
Öğrencilerin derslere ilgisini arttırmak için kaygılarını arttırmalı bunun için de sınıf tekrarı getirilmelidir.										√					1	7,14
Öğrencileri bilinçlendirmek için bütün basın-yayın organlarının ve çevrenin ortak çalışması gerekmektedir.										√					1	7,14

Tablo 4.24'e göre, aynı oranda %7,14 ile "Okulda bir sorun çıkınca onun üstünde hemen yoğunlaşmak gerekmektedir." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Çocuk bir sorun çıkardığında o gün o sorun üzerine gidip yoğunlaşmamız çözümü üretmemiz gerekiyor. Çocuk çünkü bir daha yapıyor onu.

Yine %7,14 ile "Okulda öğrencilerdeki hijyen problemi için seminerler verilerek, temizlik malzemesi dağıtılabilir." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt14: Konuşmadığımız sorun, çocukların temizlik sorunu var bence. Bu okulların en büyük sorunlarından biri bu, çocuklar kişisel temizliklerini yapmayı bilmiyorlar. Onlara bu konuda eğitim ya da seminer verilebilir. Çocuklar görmemişler, bilmiyorlar, banyo yapmayı

bile bilmiyorlar. Haşereler oluyor bittir, piredir. Bu işler çok oluyor çocuklarda. Kişisel temizliklerini yapmayı bilmiyor çocuklar, temizlik problemi de var. Seminerler verilebilir, çocuklara temizlik malzemesi dağıtılabilir. Yine nasıl kullanılacağı anlatılmalı tabi. Çocuklar tuvaletleri nasıl kullanıyorlar, banyoları, bunlara bakmak lazım.

Yine %7,14 ile “Disiplin sorunlarında öğrenciyle konuşarak sebebini öğrenmek gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Etütte ders çalışmama konusu benim başıma çok geliyor. Orada kendi ders çalışmak istemeyen çocuk diğerlerine de ders çalıştırmak istemiyor huzursuz ediyor falan. Onu baskılamak veya başka bir sınıfa atmak değil de onunla konuşmak sebebini bulmak gerekiyor yani. 1-2 çocuk var öyle, onlar hiçbir şey yapmıyor onlara ben kendim ders veriyorum. Bir şeyler yaptırmaya çalışacağız bu şekilde. Başka da bir şey yok.

Yine %7,14 ile “Disiplin sorunlarında öğrencilere kuralların sebepleri açıklanarak öğrencilere benimsetilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Davranışlarımızı çocuklara yansıtırken onlara kırıcı olmadan, kuralların neden olduğunu açıklayarak, kurallara uymanın gerekliliğini açıklayarak ifade edersek daha etkili olur diye düşünüyorum. (...) Evet disiplin sorunlarıyla ilgili öğrencilerle konuştuğumuz zaman, çoğu öğretmenlerin gereksiz yere kızdığını, neden kızdığını anlamadıklarını söylüyorlar. Bu da yaptığı şeyin kural dışı mı bilmemesinden kaynaklanıyor galiba. Çünkü öğrenci yaptığı şeyin doğru ya da yanlış bir davranış olduğunu ayırt edemiyor zaman zaman. Doğru davranışla yanlış davranışı iyi ayırt etmek lazım. Çocuklara göstermek lazım. Zaman zaman yapılabilecek değişik etkinliklerle doğru davranışı ödüllendirmek lazım. Yanlış davranışları cezalandırmak lazım. Bu şekilde daha etkili olur diye düşünüyorum.

Yine %7,14 ile “Öğrencilerin evlerinde iyi beslenmeleri sağlanarak zihinsel gelişimleri olumlu hale getirilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Okulda başarı düzeyi için bir kere bize gelen öğrenciden başlamak lazım. Bize gelen öğrencinin öncesinden başlanması gerekiyor. Çocuk beslenmiyor köyünde, ana-babasından bir şey görmüyor. Bu durum değiştirilebilir. Sosyal devletiz. Bu konuda uzman gerekir, ben çocuk nasıl beslenir evinde bilemem de düzgün beslenmesi sağlanmalıdır. Gerekirse ailesi de eğitilmelidir. Bu nasıl yapılır, bunun için nasıl bir sistem kurulur bunu bilemiyorum.

Yine %7,14 ile “Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Bir de okul öncesinin yaygınlaştırılmasının olumlu olacağını düşünüyorum. Şunu da biliyoruz ki okul öncesi eğitim 3-4 yaşlarına kadar iniyor Avrupa’da Amerika’da; bizde 5 yaşında falan başlıyor sanırım. Bu daha aşağı indirilirse gelen öğrencimizin daha kaliteli olacağına inanıyorum.

Yine %7,14 ile “Bölgenin ihtiyacına yönelik bu okullarda farklı bir eğitim verilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Bir de bölge çapında daha farklı bir eğitim olabilir, böyle YİBO'lara yönelik. Bölge şartlarının göz önünde bulundurulması, sosyo-ekonomik durumun göz önünde bulundurulması ve bölgeye yönelik farklı bir eğitim sisteminin geliştirilmesi gerektiğine inanıyorum. Şimdi herkese aynı eğitim veriliyor, bölgeye göre farklı eğitim olabilir. Bunun bir örneği var köy enstitüsü yapılmış mesela ona benzer farklı etkinlikler yapılabilir. Çünkü bu YİBO sistemi köylülerimize bir şey vermiyor. Köylerimiz boşalıyor, YİBO'larda öğrenciler azalıyor. Demek ki tutmuyor, bu sistem olmuyor. Köyümüzü bir yere getirmiyor, bir yere taşıyor. Göç devam ediyor biz bunu çok net gözlemleyebiliyoruz. Ben buraya geleli üç yıl

oldu ben buraya geldiğimden beri öğrenci sayısında ciddi bir azalma var. Bunun sebebi de göçtür. Üretime yönelik, tarıma yönelik olabilir. Böyle olduğu zaman daha iyi olacağını düşünüyorum. Bölgenin ihtiyaçlarını karşılayacak, gelir durumunu arttıracak o şekilde bir yol çizilmesi gerektiğine inanıyorum.

Yine %7,14 ile “Eğitim gücünü çeken öğrenciler için az mevcutlu sınıflar açılabilir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Kesinlikle çok büyük avantaj olur. 4.Sınıflarda 9 kişiyiz ve çok daha iyi ilgilenilebiliyorum. Orada da eğitim gücünü çeken öğrenciler var çok ilgilenmeme rağmen mükemmel seviyeye getirmek imkânsız çünkü zekâ seviyesiyle alakalı bir şey. Çoklu zekâ kuramını uygulamak düşünülürse, her öğretmenin sınıftaki tüm çocukların zekâ alanına göre eğitim yapma olanağı yok. Tabi ki 9 öğrenci ilgilenmek açısından çok daha iyi. 25-30 kişilik bir sınıfa göre çok daha iyi olduğunu söyleyebilirim.

Yine %7,14 ile “Okulda öğrenci başarısını arttırmak amaçlı sınıflar arası bilgi yarışmaları düzenlenebilir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Başarı düzeylerini arttıracak farklı etkinlikler yapılabilir. Neler olabilir bunlar? Okul içinde sınıflar arası yarışmalar yapabiliriz. Bilgi yarışmaları olabilir ya da farklı branşlarda yarışmalar olabilir. Mesela sınıflar arası matematik birincisi, Türkçe birincisi gibi. Bu tür yarışmalar düzenlediğimizde bir nebze olsun katkı getireceğini düşünüyorum ben.

Yine %7,14 ile “MEB’in eğitimle de ilgili pek çok siteye erişimi engellememesi gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: MEB internet konusunda da aynı şeyi söyleyeceğim. MEB her siteyi engelleyecek olursa bir yere ulaşamayız. Okula, ahlaka aykırı olan siteler kesinlikle zaten engellenmeli ama en azından dersle ilgili şeyler, biz bunları anlatırsak ahlak ortaya çıkacak. Ben kendi adıma söylüyorum bu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersine önem verilmeli artık. Çocuklardaki ahlak düzeyi ortada, internet ve televizyon evlere girdikten sonra ahlak konusunda çok ciddi değişimler yaşandı. Ben sadece yardımcı olmak istiyorum, çocuklarımıza bu konuda yardımcı olmak istiyoruz.

Yine %7,14 ile “YİBO’daki öğrencilerin gündemi takip etmeleri için gazete, dergi, televizyon imkânları sağlanmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Bir diğeri bizim burada çocuklar dünyayla iletişimle kopuklar, yani ne bir gazetenin geldiği var ne bir derginin geldiği var ne bir televizyonun izlendiği var. Yani çocuk, mesela dünyada savaş olsa, hepsi birbirini kesse biçse çocuğun bu konuda bir bilgi sahibi olması imkânsız. Çünkü televizyon izleyecek vakti yok, televizyon izlese de zaten ona göre bir program yok. Her taraf evlendirme programı, cinayet programı işte hani çok çok en azından akşam haberlerinden mutlaka haberdar olmaları gerekiyor. Ya da en azından takip edilen bir gazete bir dergi de mutlaka olması gerekiyor. Tabi bu seçilebilir de çocuğun iletişime geçebileceği dış dünya ile ilgili hiçbir şey yok. Hani PC’yi de ortadan kaldırdığımız zaman yani çocuk sen ne verirsen onu alacak pozisyonda hani böyle kısır bir döngünün içinde kalıyoruz. Yani yaşantı olarak da kopuğuz, öğrencilerin de bu anlamda doyurulması gerekiyor.

Yine %7,14 ile “Zorunlu eğitim kaldırılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt7: Zorunlu eğitim kalkmalı. Okumaya niyeti olmayan çocuklar var. Bunlar dersi sabote ediyorlar. Okulun başarısını düşürüyorlar. Bence bu çocuklar 30 yıl okulda tutulsa da bir şey değişmez. Bu durumda çocukları okulda tutmadan kısa yoldan meslek sahibi yaparak topluma kazandırabilirler. Bahsettiğim başarısız öğrenci değil; okumak istemeyen öğrenci. Eğitimin ilk şartı istektir. İstemediği sürece bu mümkün değil.

Yine %7,14 ile “Öğrencilerin derslere ilgisini arttırmak için kaygılarını arttırmalı bunun için de sınıf tekrarı getirilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Sınıfta kalma tekrar gelebilir. Her ne kadar öğrencinin hayatından 1 yıl kayboluyor ancak şu anki tüm sistem öğrencinin 1 yılının kaybolmamasını hesaplarken birçok yılının kaybolmasına neden oluyoruz. Ben bu geride kalan öğrencilere zaman ayıramam ama sınıf tekrarı olduğu takdirde o öğrenciye bir sonraki yıl tekrar baştan bir şeyleri anlatmak gibi bir şansım olabilir. Ama geri dönüş çok zor. Yani sınıf tekrarı olmalı... Sınıf tekrarı olduğu zaman öğrencinin derse bakışı daha farklı olacak. Şu an 8 yıllık zorunlu eğitim olduğu için öğrencinin sınıfta kalmak gibi bir durumu yok. Böyle olması da öğrenciyi derse teşvik etmiyor, öğrenciyi güdülemiyor, öğrencide herhangi bir olumlu yönde kaygı oluşturmuyor. Bu sistem öğrenciyi tamamen tembelleğe iten, derslerden tamamen uzaklaştıran, disiplinsizliğe yönlendiren, öğretmenlerine arkadaşlarına karşı saygısızlaştıran, “nasıl olsa hiçbir kaybım yok” olduğu için eğitim sistemi sekiz yıllık zorunlu eğitim olmalı ancak kesintili olabilmeli. Bu şekilde birçok şey belki düzelebilir.

En son olarak da %7,14 ile “Öğrencileri eğitim konusunda bilinçlendirmek için bütün basın-yayın organlarının ve çevrenin ortak çalışması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Medya çok önemli. Televizyonlar, medya yayın organları, diziler çok önemli, internet ortamındaki sosyal paylaşım alanları çok önemli. Yani bu şartlarda çok zor. Şimdi çocuklar televizyonlardaki programlardan, dizilerden çok fazla olumsuz etkileniyor. Bunların düzeltilmesi gerekir ama günümüz şartlarında bu çok zor. Aynı şekilde internet, sosyal paylaşım ağları, facebook gibi amacı dışında kullanılıyor, kullandığımız dil bozuluyor. Yani bunun başlıca amaçları da dikkat çekme. Öğrenci olumsuz davranışlarla dikkat çekmeyi öğreniyor, olumlu davranışlarla dikkat çekemediği zaman olumsuzlara yöneliyor. Olumsuz olarak, saygısızlık yaparak, başarısız olarak dikkat çekip kendini fark ettirmeye çalışıyor. Bunun için topyekûn çalışmak gerekir. Sadece öğrenci, öğretmen, veli olarak değil artık; televizyon, telefon, internet, çevre, belediye, kaymakamlık, daha merkezi yerlerde toplu taşıma araçlarını kullananlar... Yani toplum olarak bilinçli olarak davranmamız gerekiyor, birey olarak ya da öğrenci olarak değil.

Öğretmenler yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik; “Okulda öğretmen ve yönetim arasındaki işbirliğini sağlamak için ortak kararlar alınarak ortak kurallar oluşturulmalıdır.”, “Ailelerden okulla ilgilenmelerini beklemek yerine onlara ulaşmaya çalışarak onlarla görüşülmelidir.”, “Öğrenci başarısını arttırmak için onları bilgilendirme, güdüleme çalışmaları yapılmalıdır.”, ile “Rehberlik hizmetleri bu okulda çalışmalarını arttırmalıdır.”, “Öğrenci başarısını arttırmak için öğretmenlerin kendilerini sürekli yenilemeleri ve geliştirmeleri gerekmektedir.”, “Öğrenci başarısını arttırmak için kurslar için kaynak kitapları okulun temin etmesi gerekmektedir.”, “YİBO’lardaki başarıyı arttırmak için e-etüt sistemi yaygınlaştırılmalıdır.”, “Öğrencilerdeki seviye farkı sorununu ortadan kaldırmak için öğrenciler arasında eleme yapılması, ayrı sınıflar oluşturulması gerekmektedir.”, “Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler yönlendirilmelidir.”, “Öğretmenler öğrencileri eğitirken aileler engel olmamalıdır.”, “Her öğretmenin kendi sınıfıyla daha yakından ilgilenmesi gerekir.”, “Okulda bir sorun çıkınca onun üstünde hemen yoğunlaşmak gerekmektedir.”, “Okulda öğrencilerdeki hijyen problemi için seminerler verilerek, temizlik malzemesi dağıtılabilir.”, “Disiplin sorunlarında öğrenciyle konuşarak sebebini öğrenmek gerekmektedir.”, “Disiplin sorunlarında öğrencilere kuralların sebepleri açıklanarak öğrencilere benimsetilmelidir.”, “Öğrencilerin evlerinde iyi beslenmeleri sağlanarak zihinsel gelişimleri olumlu hale getirilmelidir.”, “Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalıdır.”, “Bölgenin ihtiyacına yönelik bu okullarda farklı bir eğitim verilmelidir.”, “Eğitim güclüğü çeken öğrenciler için az mevcutlu sınıflar açılabilir.”, “Okulda öğrenci başarısını arttırmak amaçlı sınıflar arası bilgi yarışmaları düzenlenebilir.”, “MEB’in eğitimle de ilgili pek çok

siteye erişimi engellememesi gerekmektedir.”, “YİBO’daki öğrencilerin gündemi takip etmeleri için gazete, dergi, televizyon imkânları sağlanmalıdır.”, “Zorunlu eğitim kaldırılmalıdır.”, “Öğrencilerin derslere ilgisini arttırmak için kaygılarını arttırmalı bunun için de sınıf tekrarı getirilmelidir.”, “Öğrencileri eğitim konusunda bilinçlendirmek için bütün basın-yayın organlarının ve çevrenin ortak çalışması gerekmektedir.” gibi çözüm önerilerini ortaya koymuşlardır.

4.2.6.3.Öğretmenlerin Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.25, 4.26 ve 4.27’de elde edilen veriler sınıflandırılmıştır.

Tablo 4.25’te öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik yoğun olarak belirtilen çözüm önerileri, Tablo 4.26’da öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik diğer belirtilen çözüm önerileri ve Tablo 4.27’de öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlardan daha az yoğun olarak belirtilen çözüm önerileri yer almaktadır.

Tablo 4. 25. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Yoğun Olarak Belirtilen Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözümler)

Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerileri	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecekleri alternatif etkinlikler sunulmalıdır.		√	√	√	√	√				√	√	√	√		9	64,28
Okul yatılı olmamalıdır.					√		√				√	√	√		5	35,71
Yatılı okul idarecileri, yatılı okullar ve idarecilik bakımından deneyimli olmalıdır.				√	√				√		√	√			5	35,71
Kütüphane okulun ödeneği iyi kullanılarak geliştirilmelidir.		√		√			√	√						√	5	35,71
Okulun yatılı olması yerine birbirine yakın köylerin taşıma merkezlerinin oluşturulması ile taşınmalı eğitime geçilmelidir.							√				√	√	√		4	28,57
Yatılı okul idarecileri öğretmenle daha iyi ilişkiler kurmalıdır.									√		√		√	√	4	28,57
Yatılı okul öğretmenleri ihalelerden sorumlu olmamalı, bu görevi ilçeden bir kurul yapmalı veya daha merkezi bir sistemle yapılmalıdır.							√	√			√	√			4	28,57
Okulda sağlık personeli bulunmalıdır.		√			√					√	√				4	28,57
İnternetin okulda sürekli sağlanması için teknolojinin daha ileri boyutları kullanılmalıdır.					√		√	√					√		4	28,57
Okula kapalı spor salonu yapılmalıdır.					√				√		√		√		4	28,57

Öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerilerinde, Tablo 4.25’e göre; ilk sırada %64,28 ile “Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecekleri alternatif etkinlikler sunulmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Biraz daha alternatif olabilir. Biraz uçuk olabilir ama bir yüzme havuzu olabilir. Sahalarımız var ama düzgün yeşil bir futbol sahası olabilir.

Öğrt3: Çocukların da belki biraz fikri alınarak yapılabilir ama kitap okumak şahsa bağlı. Şu an aklıma bir şey gelmiyor ama diğer kurumlarda neler yapılıyorsa araştırılabilir ona göre düzenlenebilir. (...) Üçten dört buçuğa kadar- etüt vaktine kadar- boş duruyorlar ki bazıları kursa gidiyor o boşlukları da yok ama onun dışında hafta sonları da olabilir farklı etkinlikler yapılabilir. Aslında yapılmıyor da diyemeyiz. Okulumuza daha önce etkinlik olarak ormanla ilgili geldi mesela tiyatrolar, opera, seminerler için geliyorlar. Bir şeyler yapılıyor ama çocukların boş vaktini değerlendirmek adına onları bir nevi bilgilendirmek de oluyor bazen. Bunun için nasıl bir değerler eğitimi için müfredat hazırlandıysa örnek YİBO'lar için farklı bir aktivite oluşturulup genelleme yapılabilir.

Öğrt4: Hiç düşünmemiştim. Öğrencilerin kendilerini yetiştirebilecekleri, kendilerini ifade edebilecekleri ve yaratıcılıklarını geliştirebilecekleri dinlenme odaları yapılabilir.

Öğrt5: Öğrenciler de ders dinlemiyor öyle bir sportif faaliyet olabilir. Voleybol, tenis olabilir. Ya da bowling olabilir. Çocukları eğlendirici bir şeyler olabilir, çalışmak isteyenler de daha rahat çalışır. Gürültü de engellenmiş olur. Birbirleriyle kavga etmezler, birbirlerine düşmezler. Başka biraz daha sportif faaliyet olmasını isterim yani. Yüzme havuzu bile olabilir.

Öğrt6: Okulumuzun çok fazla imkânları yok. İmkânları işte: futbol sahası, basketbol sahası. Çocuklar her gün oradalar bu saatlerde, futbol oynayarak, basketbol oynayarak değerlendiriyorlar. Daha farklı ne olabilirdi? Dediğimiz gibi bilgisayar odamızda internet olsaydı çocuklar orada araştırmalarını yapabilirlerdi. Ya da çok farklı şeyler yapabilirlerdi, eğitici oyunlar oynayabilirlerdi. Proje çalışmaları yapabilirlerdi. İl çapında düzenlenen proje çalışmaları yapıyor zaman zaman. İnternette bunları araştırıp kaynak bulup güzel şeyler yapabilirlerdi diye düşünüyorum. Ama maalesef bu vakitler iyi şekilde değerlendirilmiyor. (...) Özellikle yatılı kalan öğrencilerimizin boş zamanlarını daha etkili daha eğitsel olarak değerlendirebilirsek onların başarı düzeyleri de artar. Yine onların sosyal aktivitelerini de düzenleyebiliriz. Fazla sosyal aktivitede bulunan çocuk her zaman dersteki başarısının artacağını fark eder. Çünkü diğer türlü çocuk çok fazla sıkılıyor hep aynı şeyi yapmaktan şikayet ediyor. Sürekli ders çalış ders çalış... Bu yüzden ders çalışmak çocuklara bir yük gibi geliyor. O yüzden onların bu vakitlerini eğer eğlenceli bir şekilde değerlendirebilirsek derse olan ilgileri artabilir diye düşünüyorum. Böylece başarı düzeyleri artar.

Öğrt10: Biraz önce bahsettiğim gibi farklı oyun sahaları olabilir. Yani kişisel beceriyi geliştirmeye yönelik belli yaş grubuna 1. Kademeye yönelik farklı bir oyun sahası, sosyalleşmeye yönelik grup çalışmasına yönelik oyunlar mevcut bu oyunların oynanabileceği ortamlar hazırlanabilirse yani yatılı okul daha iyi anlam kazanmış olur ve amacına ulaşmış olur.

Öğrt11: Onun haricinde değiştirilecek, okul zenginleştirilebilir yani. Çocuklara daha uyum sağlayacak ortam hazırlanması gerekiyor. (...) Çocuğun çocuk olduğun unutmamak gerekiyor ve doyurulması da gerekiyor. Biz de hani özellikle sahne çalışmaları işte müzik egzersizleri, spor egzersizleri, şiir egzersizleri ondan sonra ne bileyim dans egzersizleri, özellikle halk oyunu, hani bu tip hem beden hem kendini geliştirdikleri hem de ruhunu dinlendireceği bir şeyler olması lazım. Bu da etkili bir şey olur. (...) Yani ben burada çocuğa ne yaptıracağım 100-150 metrekarelik yerde. Yaptırılacak hiç bir şey yok sonra niye mi koşuyorsun mu diyeceğim. Resim atölyesi olsun, işte müzikle uğraşacağı bir şeyleri olsun ve bunu da ders öğretmenlerinden ziyade, kadrolu elemanı olsun, bu okulun bir halk oyunu eğitim öğretmeni olsun. Bu okulun bir spor öğretmeni olsun ama sadece 3'ten sonraki egzersizler için hani öğretmenlerden ziyade. Hani öğretmenlerle eğitimciler birbirlerinden farklı olabilir böyle bir yerde ve böylece hani bir öğretmeni hem öğretip hem eğitim olarak çok yormak yerine bir

alandaki öğretime ayırırsın bir bölümünü eğitime ayırırsın ve çok daha verimli olur yani, o güzel olur diye düşünüyorum.

Öğrt12: Hafta sonları gösteriler olabilir çocukların yetenekli olduğu konularda. Tiyatrolar arada sırada yapılıyor ama daha sık yapılabilir. Çocukların kendilerini gösterebilecekleri alanlarda değişik şeyler düzenlenebilir.

Öğrt13: Kapalı spor salonu muhakkak olmalı dedik. Başka neler olabilir, yatılı bölge okulu olduğu için öğrencilerin eğlenmesine yönelik ufak parklar, oyun alanları yapılabilir. 1. Kademe öğrencileri için özellikle böyle sınıflar yapılabilir. Burada sadece etkinlikler yetmiyor, öğretmen arkadaşların da biraz daha özverili olması gerekir.

Tablo 4.25'e göre, ikinci sırada %35,71 ile "Okul yatılı olmamalıdır." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt5: Yatılı okullar konusunda bence çok erken başlamaması gerekiyor. Özellikle 7-12 yaş grubu mu oluyor, ilköğretimin ilk kademesinin yatılı olmaması gerekiyor gerçekten de. Bir de küçük çocuklar ile büyük çocuklar arasında çok fazla fark var. 7.sınıftaki çocuklar artık ergenliğe girmiş oluyorlar ve onların küçük çocuklarla ki onlar hiç bir şey bilmiyorlar ergenlik konusunda çok habersizler, onların bir arada bulunmasının bazı sakıncaları olabiliyor. Aynı yerde olumca bunların düzenlenmesi, aynı ortamda kalmaması gerekiyor. Yani 6-7-8'dekilerin bile daha anne-babaya çok ihtiyaçları var. Küçükler daha kişisel bakım becerilerini yapamıyorlar. Yatılıya lisede başlanılsa daha iyi olacağını düşünüyorum. Bu çevre şartları olumsuz olumca yatılı okul zorunlu oluyor. Olmaması bence daha iyi gibi görünüyor.

Öğrt7: Yatılı olmaması lazım. (...)Bu yüzden çocukların en azından aile gözetimi altında olması lazım. İkinci kademe bile yatılı olmamalı. (...) Yatılı okullar kaldırılabilir veya ayrılabilir. Bence en iyisi yatılılığın olmaması. Ailelerin çocuklarını yanlarına alması. Bazı çocuklar için bu da bir şeyi değiştirmez.

Öğrt11: YİBO'ların gerçekten ağır olduğu belli mümkünse hatta bu okullar ıslah edilmesi ya da tamamen ortadan kaldırılmalı. Hani YİBO'ları ben zorunluluk olarak görüyorum.

Öğrt12: Hani her gün ailesini görmesi bence çocuk açısından çok iyi olacaktır. İşte yatılı öğrenci olmasın. (...) Yani son zamanlarda yaşadıklarım karşılık bu okulların kesinlikle kapatılması gerektiğini düşünüyorum.

Öğrt13: Ama kapatılması gerekiyor, çocuğun ailesinin yanında olması gerekiyor.

Daha sonra yine %35,71 ile "Yatılı okul idarecileri, yatılı okullar ve idarecilik bakımından deneyimli olmalıdır." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt4: Daha önce de dediğim gibi buraya gelen idarecinin daha önce bir yatılı okulda çalışmış olması gerekiyor. Ve onlar daha önceki bilgi ve deneyimlerini yeni gelen arkadaşlara aktararak iş birliğiyle daha verimli olacağını düşünüyorum. Öğretmenlere okul ve öğrenciler dışında çevreyle ilgili de bilgi verilmeli. Bununla alakalı olarak da okulun idaresinin bulunduğu yerdeki birçok kurumla da iş birliği içinde olması gerekiyor ki öğretmenler buraya daha çabuk uyum sağlasın. Öğretmenlerdeki bu uyum ve rahatlığın öğrencilere ve okula da yansıtacağını ve okulu her yönden olumlu bir şekilde etkileyeceğini düşünüyorum.

Öğrt5: Yatılı Bölge Okulunun özelliklerini iyi bilen, daha sosyal olmalı. Hem öğretmen hem de yönetici kadrolarının tam olması gerekiyor. Müdür mesela okulun işleriyle fazla ilgilenmeyecek sadece veliyle öğretmenin sorunlarıyla ilgilenecek. Ama bunun detayına girmeyecek, her şeyle ilgilenecek ama yardımcılara aktaracak. (...) Yani evet, bireyselleşme olmayacak. Gerçekten yatılı bölge okulunun sorunlarını iyi bilen, bu bölgeyi iyi tanıyan, yani buradan gelmiş, çünkü yatılı okulda kalması gerekiyor başka bir yerden gelince anlamıyor. Başka birisi bu okulu tanımıyor, anlayamıyor, biz zorlandık mesela. Yatılı okullardaki

çocuklar nasıldır, maddi-manevi olarak nasıllardır. Bunu bilen kişilerin olması gerekir. Müdürlük özellikleri sıralanır ya burası için öyle şart olması gerekiyor. Çünkü mesela Süleyman Hoca çok iyiydi, biliyordu. Kendisi de buralardan gelmiş, kendi de burada yaşamış ve çevreyi de iyi biliyordu. Nasıl davranacağını biliyordu, güler yüz çok önemli. İletişim çok önemli. Yani bu gibi şeylere hâkim olmasını isterim. Şimdi Zeki Bey de yardımcı olmaya çalışıyor ama en azından bu çevreden gelen biri olursa daha iyi anlayacağını düşünüyorum.

Öğrt9: Bizim okulumuzda çok fazla bir kopukluk olduğunu düşünmüyorum. Yalnız bu yönetici kişinin tecrübesine bağlı biraz da.

Öğrt11: Asil bir müdür olması gerekiyor, bir kere YİBO'larda mutlaka tecrübeli, YİBO'larda çalışıp tecrübe kazanmış ya da yatılı okullarda çalışıp tecrübe kazanmış kişiler gerekiyor. (...) İdarecinin kalıcı olması için özel olarak yetiştirilecekler ve mutlaka eğitim camiasından çıkmış tecrübe sahibi mümkünse yatılı okullarda görev yapmış ya da okumuş birilerinin olması gerekir. Yani hani böyle bir ay çalışıp da hadi gel seni idareci yapalım diye de o çocuktan ne istenilen verimi bekleyebilirsin, bu haksızlık olur bir insana yapılan en büyük haksızlık... Bu idarecilere baktığımız zaman hepsi zorunluluktan idareci. Hele ki çalışma isteğinden yoksun bir idareci ile karşı karşıyaysanız bu kez siz birbirinize girersiniz. Çünkü hiçbir şey yapmayıp, idarecilik yapmak daha kolay belki ama o kez de sorunlar eninde sonunda tutup idareyi buluyor, yani senin görmezden geldiğin ya da savsakladığın "amaaan olsun" dediğin her şey idareyi buluyor, o yüzden idarecinin çok akıllı olması gerekiyor. Hani ortamı çok iyi bilmesi gerekiyor velilerle çok iyi olması gerekiyor, işte muhtarları nasıl kullanacak, ilçe milli eğitimle nasıl halledecek işini bilecek, iyi bir yönetici olması gerekiyor yani bu da birden bire olamaz.

Öğrt12: Dediğim gibi hani idarecilerimiz mesleki açıdan çok deneyimli olabilirler ama yatılı ilköğretim okulundaki çalışmaları açısından deneyimsizler şu anda. Mesela yeni gelen idarecimiz. Diğeri de öyleydi. Hani ben şimdiye kadar iki tane gördüm aslında. İki tane müdürümüz değişti. Hiçbir şey bilmiyorlar bu okullar hakkında. " benim bulunduğum okulda şöyleydi, böyleydi " diyerek tamamen gündüzlü öğrenciler açısından değerlendiriyorlar her şeyi. Bunların düzelmesi de burada yıllardır çalışan arkadaşlarımız var. Onlarla konuşarak çözülebilir bence. Sonuçta onlar tecrübeli. Çoğu sorunun arkasında ne yattığını hepsi bilebiliyor. Daha tecrübeli olanlar.

Daha sonra yine %35,71 ile "Kütüphane okulun ödeneği iyi kullanılarak geliştirilmelidir." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Okulun çok ciddi bir ödeneği var bu para iyi kullanılırsa yeterli bir kütüphane oluşturulabileceğini düşünüyorum.

Öğrt4: Çocuklar genellikle oyun oynayarak geçiriyorlar. Kütüphaneye de bilgisayarlar konulup öğrencilerin buradan da faydalanabilmesi sağlanabilir. Kütüphanede araştırma yapma olanağı olabilir. Kütüphanede yine sadece kitaplar var ilgilerini çekecek çocuk dergileri de konabilir. Yapmaları gereken ödevlere, konulara bakabilirler.

Öğrt7: Kaynak ihalesi yapılacaktı. Fakat sırada sanırım. Okulun bu eksikleri tamamlanıp çocuklara sunulmalı.

Öğrt8: İnterneti çocuklar kullanabilmeli. Kaynaklar yeterli olmalı. Mesela öğrencilere araştırma ödevi veriyoruz. Kaynak olmayınca verilen ödevin bir anlamı kalmıyor. Ama çocuklar bilgisayar başına geçip internetten araştırmış olsa okurken bile aklında kalır diye düşünüyorum. İnterneti kullanması gerekiyor öğrencilerin. Kütüphanenin her saat açık olması gerekiyor.

Öğrt14: Kütüphane açılrsa belki işe yarayabilir. Öğle arası açılıyor, bir de 15.00-16.00 arası açık oluyor herhalde. Sürekli açık olsa belki daha çok faydalanılabilir.

Daha sonra %28,57 ile “Okulun yatılı olması yerine birbirine yakın köylerin taşıma merkezlerinin oluşturulması ile taşınmalı eğitime geçilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt7: En iyisi yakın köylerden taşınmalı şekilde eğitim olabilir.

Öğrt11: Buna benzer bir sürü okul var ve hani tutup da bu kadar yere öğretmen göndermesi mümkün olmadığı için en akıllıca şeyi yapıyor. Bu tür çocukları bir araya toplayarak belki şu olabilir, azaltılabilir. Her bölgede YİBO kurulacağına, mesela Alanya gibi bir yerde YİBO olmasın yani. Ya da işte Manavgat gibi bir yerde YİBO olmasın çünkü oralar birazcık daha iyi yerler. Hani böyle taşınabilir yerler. Bölge olabilir, mesela bu bir kaç bölgeye yayılabilir, mesela Köprülü gibi hani böyle yine ana bir okul olur ama hani daha yakın Gündoğmuş’un merkezine değil de Köprülü nasıl bir tarafta ise başka bir tarafına da yapılırsa bu okul mesela, çocuklar nereye yakınsa oraya gider. Yani daha yakın köylerde toplanıp taşınarak. Çünkü yatılı olarak kalmanın sorumluluğu çok daha fazla bir de köyde daha yakın, yani çocuğun günde yarım saat yol gitmesi ona koymaz. Şehirlerde de böyle çocuk zaten yarım saat okula gidiyor, akşama en azından ailesi ile birlikte oluyor.

Öğrt12: Kendimin açısından bakarsam çocuklar yatılı değil de taşınmalı olabilirler. Küçük çocukların, ilk kademe 1’den 5’e kadar sonuçta aileye ihtiyaçları var. Anne şefkati baba şefkati. Onlara çok ihtiyaçları olduğunu düşünüyorum. Burada yatılı olunca çocukların özlemi oluyor, hasreti oluyor. Onlar olduğu için derslerine önem veremiyorlar. O yüzden ilk kademedeki çocuklar için en azından taşınmalı olabilirler.

Öğrt13: Taşınmalı eğitim olabilir. Tabii kış aylarını düşündüğümüzde uzak köylerdeki çocuklar için taşınması sorun olacak ama onlar için en azından biraz kaynak ayırıp yakın yerlere birkaç derslikli okullar yapılabilir. O çocukların da taşınma mesafesine getirilerek yeni okullar açılabilir.

Daha sonra yine %28,57 ile “Yatılı okul idarecileri öğretmenle daha iyi ilişkiler kurmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt9: Başka, idarenin öğretmenle olan ilişkisi çok önemli. İdarenin başında olan kişi gerçekten öğretmenle bir idareciymiş gibi değil de aynı meslekten aynı kademe bir öğretmenmiş gibi davranması gerekir. Sonuçta o da öğretmen öğretmenliğini hiç unutmaması gerekir. Ben de öğretmenim yani bunu unutmadan ilişkiye girilmelidir. Şöyle bir durumda var belli yerlerde tabii ki olur ama idare-öğretmen o hiyerarşi her yerde gösterilmez. Çünkü burası bir okul ve burada çalışan öğretmenler ve müdür buranın bir çekirdeği. Herhangi bir huzursuzluk doğduğu zaman idareyle öğretmen arasında veya bunun gibi şeylerde düzen hemen bozulmaya başlar. O yüzden idarenin anlayışlı ve hoşgörülü olması gerekir diye düşünüyorum. (...) Şimdi şöyle o kişiden kişiye değişen bir durum baskıcılık demeyelim de yani makamı illaki kullanma gibi bir durumu var. Bunu her yerde kullanmaya çalıştığı zaman bu öğretmeni rencide edecek sınıra gediği zaman sıkıntı doğurabilir. Ama gerçekten uygulanması gereken yerde de uygular. Öğretmene karşı o müdürlüğünü gerektiğinde kullanacaktır. Ama az önce dedik ya aile ortamının sağlanması gerekir. Öğretmenlerle idare arasında bir sıkıntı çıktığı zaman işte bir şeyleri zoraki yaptırılmaya çalışıldığı zaman, anlayışsız davranıldığı zaman ne o öğrencilere bir şey verir ne o okula bir şeyler kazandırır. Yani bu da hiç hoş bir şey olmaz, idare ne kadar öğretmenini gözetir kollar ve beklerse öğretmen okuluna ve öğrencisine o kadar verimli olur.

Öğrt11: Her şeyden önce idarecinin idareci olması gerekiyor. Yani idare eden, böyle sadece kuralları uygulayan değil de idare eden. Öbür türlü çok zor olur ve yatılı okullar artık hiç kimsenin istemediği bir yer halinden getirilip ve öğretmen üzerindeki stresi alınıp hani böyle gerçekten eğitim yuvası haline getirilebilir.

Öğrt13: Bu sadece kendi okulum için yeterli bir soru değil bence çünkü tüm idarecilerin idareci olması gerekiyor. Hani en ufak şeyde açığını arayayım işte önüme gelene müdür

olduğumu ya da müdür yardımcısı olduğumu ispatlayayım derdine düşmemesi gerekiyor. Öğretmenin de en ufak bir şeyde kişisel sorununu mesleki yaşamına yansıtması gerekiyor. Hep bir beraberlik hep bir dayanışma içerisinde olunması gerekiyor. Bu büyük bir kavga da olabilir ama bunu tutup da öğrencinin olduğu yere yansıtması gerekiyor.

Öğrt14: Sadece kendi kafasına eseni yaparsa kopukluk olacak tabi ki. Görüş birliği olması şart, öğretmenlerin görüşlerini alacak. Tabi ki istekleri olacak öğretmenlerin, yapılmasını istediği şeyler, okulun eksiklikleri bunlar kendilerine uygun olabilir de olmayabilir de. Ama çoğunluk istiyorsa ya da bir öğretmen bile istemiyorsa onu dikkate alması gerekiyor. Böyle olursa idare ile öğretmenler arasında kopukluk olmaz. Öğretmenler de idareyi sever, idare de öğretmenleri dikkate alır.

Yine %28,57 ile “Yatılı okul öğretmenleri ihalelerden sorumlu olmamalı, bu görevi ilçeden bir kurul yapmalı veya daha merkezi bir sistemle yapılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt7: Evet, her toplantıda 2 saat dersim gidiyor. Bu görevler ilçede bir kurula verilebilir. Okul ihtiyaçlarını haber verdiğinde bunu kurul halledebilir. Okulun ödeneği ayrılır.

Öğrt8: Belki ihaleleri milli eğitim bünyesinde çalışan personel yapabilir, sadece okulun memurları yapabilir. Öğretmenin bu işe karıştırılmaması gerekir.

Öğrt11: İhalelerden kurtaracak memurlar yapabilir, başka birisi görevlendirilebilir ama burada öğretmenler yöneticiler yapıyor yani. İş adamı oluyorsun bir nevi. Eğitimin ne alakası var şirketlerle, yok yemek şirketi, taşıma şirketi, bu hani kendini bu alanda niye geliştiresin ki yani. Bir de ilçede de takılıyorsun bürokratik engellere, karşınızdaki insanlarda sizin işinizi de zorlaştıracak insanlarsa işte şikâyetler vs. de oluyorsa soruşturma üstüne soruşturma geçirdiğin, ne biliyim işte gerginlik üzerine gerginlik yaşadığın bir idare sistemi. Yani YİBO’da idarecilik ve bir de bu adamın her şeyi 4-4’lük yapması bekleniyor, artı bir de bunun üzerine gel yazılısı sözlüsü şunu niye yapmadın şu acil işte, şöyle olsun böyle olsun bir sürü saçma sapan belge ile uğraşıyor.

Öğrt12: Başka ihaleler konusunda da öyle. Hiç anlamadığım bir iş ve nefret ediyorum ondan da. İhalede öğretmenin olması çok saçma bence. Çünkü hiç anlamıyorsun. Hiçbir şey bilmiyorsun. Bazen sakıncalı durumlar da olabiliyor.

Daha sonra yine %28,57 ile “Okulda sağlık personeli bulunmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Bir de sağlık olayı var öğrenci rahatsızlandığında onunla ilgilenilmesi gerekiyor personel olursa iyi olur diye düşünüyorum.

Öğrt5: Hemşire mesela. Bir olay olduğunda ilk yardımı ben tam bilmiyorum mesela, ilk yardım bilgilerimiz eksik. Bir hemşirenin, doktorun, sağlık görevlisinin olması gerekiyor.

Öğrt10: Bir diğer sıkıntı da sağlık personelinin olmaması. Yani ilk yardım personeli de yanımızda olmuş olursa bu sıkıntıda giderilmiş olur.

Öğrt11: Dolayısıyla bizim daha farklı şeylere ihtiyacımız var diye düşünüyorum ya da bir sağlık personelinin kesinlikle bu okulda olmasını düşünüyorum işte onlara sağlanabilecek bir durum varsa öyle. (...) Kadrolu eleman hemşirenin orada bulunması gerekiyor bu şart, ambulans şoförünün bulunması gerekiyor ambulansın da dâhil, hani bunların kesinlikle şart olduğun düşünüyorum.

Yine %28,57 ile “İnternetin okulda sürekli sağlanması için teknolojinin daha ileri boyutları kullanılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt5: Okul ne sağlayabilirdi, Jet olabilirdi ama ne kadar çeker, gigabaytının yüksek olması gerekir, alıcının daha yüksek olması gerekir. Bizim burası daha yüksek Manavgat ve Antalya’ya göre. Mesela şimşek çaktığında kendi kendine kapanan bir sistem olabilir.

Teknolojinin daha ileri boyutlarının sağlanması gerekir. Teknolojiyi biraz geriden takip ettiğimizi düşünüyorum. İnternet artık çok basit bir şey şu zamanda. İnternet daha önceden vardı ama şimşek çakınca gittiğinden onarılması uzun sürüyor. Yoksa aslında internet geliyor ama çevre şartlarının olumsuzluklarından böyle.

Öğrt7: Bilgisayar çağında çocukların bundan uzak bırakılmaması lazım. Oyun oynamak için bile bu yapılmalı. (...) Dediğim gibi bilgisayar ve internet olabilir. Çocuklar bu dönemlerinde bilgisayarla haşır neşir olmalı. Köylerde internet kafeler ya da evlerde bilgisayar yok. Ancak burada bu fırsatı bulabilirler.

Öğrt8: İnterneti çocuklar kullanabilmeli. Kaynaklar yeterli olmalı. Mesela öğrencilere araştırma ödevi veriyoruz. Kaynak olmayınca verilen ödevin bir anlamı kalmıyor. Ama çocuklar bilgisayar başına geçip internette araştırma yapmış olsa okurken bile aklında kalır diye düşünüyorum. İnterneti kullanması gerekiyor öğrencilerin. Kütüphanenin her saat açık olması gerekiyor.

Öğrt13: Güzel bir ihale yapıp okulu baştanbaşa internet ağıyla döşemek ve yeni bilgisayarlar almak gerekiyor.

Daha sonra yine %28,57 ile “Okula kapalı spor salonu yapılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt5: Mesela kapalı spor salonu olabilir. Çocuklar için özellikle, kışlar uzun günler.

Öğrt9: Geniş bir bahçemiz var, 2 tane basketbol sahamız var, futbol sahamız var. Yalnız bir eksiğimiz var, kapalı spor salonumuz yok. Çocuklar sonuçta bölgenin iklimi itibarıyla çok fazla yağmur alan bir bölge. Kışın da kar yağın bir bölge. O yüzden kapalı bir spor salonu olması çok iyi olurdu.

Öğrt11: Bilmiyorum böyle bir yerde yüzme havuzu olsun yani ya da işte bir kapalı spor salonu olsun, bu olması gereken bir şey.

Öğrt13: Fiziki şartlarda yatılı okul olduğu için kendi branşım için söylüyorum ben bunu kapalı spor salonu muhakkak olması gerekiyor. Yatılı okul olduğu için çünkü hava şartları izin vermediği zaman kapalı spor salonunda derslere devam edilmesi gerekiyor. Yağmur ya da hava kapalı olduğu zaman dışarı çıkıp yine ders işliyorsun tabi ama programı ona göre ayarlamak zorunda kalınıyor falan bu da bir sıkıntı oluyor.

Tablo 4.26’da öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik önerilerinden belirttikleri diğer çözümler verilmiştir. Burada belirtilen görüşler yukarıda verilen öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerilerinden daha düşük oranda söylenen görüşler olarak belirlenmiştir.

Tablo 4.26’ya göre öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik belirttikleri diğer çözüm önerilerinden, %21,42 ile “Okulun şoförü okulda kalmalı, gece-gündüz çağırılabilir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Tabi ki. Onun dışında şoför olayı önemli.

Öğrt3: Şoför belki burada her gün kalabilir, yani okulda kalması olabilir.

Öğrt10: Bir diğer eksiklik okulumuzda personel olarak mevcut olan şoförün 24 saat görev yapması gerekmektedir. Yani bu da büyük sıkıntı.

Tablo 4. 26. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Belirtilen Diğer Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözümler)

Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerileri	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Yatılı okula gelen yönetici ve öğretmenlerin iktisat, muhasebe, beslenme, barınma konularında eğitim almış olmalıdır.		√								√	√				3	21,42
Okulun şoförü okulda kalmalı, gece-gündüz çağırılabilir.		√	√							√					3	21,42
Yönetim ve öğretmenlerin çok çabuk değişmesini önlemek için onları ödüllendirme sistemine gidilmelidir.			√						√		√				3	21,42
YİBO'larla üst kurumların daha çok ilgilenmesi gerekmektedir.			√					√			√				3	21,42
Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını daha iyi karşılamak için pansiyona açık büfe, ara-öğün uygulaması gibi imkânlar getirilmelidir.					√			√			√				3	21,42
Öğretmen ve idarenin okulda gücünün yetmediği konularda üst kurumların yardımı gerekmektedir.			√						√						2	14,28
Okulun fiziki eksiklikleri için tadilat yapılmalıdır.							√							√	2	14,28
Okulun güvenlik görevlileri olmalıdır.								√		√					2	14,28
YİBO'da çalışanları ödüllendirmek yerine onları pek çok konuda yargılama, azarlama gibi durumlara gidilmemelidir.											√	√			2	14,28
İnterneti öğrencilerin derslerden sonra da kullanabilmesi için personel alımı gerekmektedir.										√				√	2	14,28
Öğrencileri devlet yardımına alıştırmamak ve kıymetini bilmelerini sağlamak için her türlü ihtiyaçları dağıtılmamalı, belirli öğrencilere yardım yapılmalıdır.					√							√			2	14,28
Öğretmenlerin ve yöneticilerin bürokrasi işleri azaltılmalıdır.									√		√				2	14,28

Tablo 4.26'ya göre yine %21,42 ile "Yatılı okula gelen yönetici ve öğretmenlerin iktisat, muhasebe, beslenme, barınma konularında eğitim almış olmalıdır." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Yatılı okula gelen öğretmenlerin farklı olması, YİBO konusunda bilinçli, uzman olması gerekiyor. Yani bunun için ayrı bir bölüm mü gerekir Üniversitelerde, yani normal bir okul gibi düşünmemek gerekir apayrı bir kurum. Yöneticinin burada ciddi bir işletme, iktisat bilgisinin olması gerekiyor. Burada ihale olayları oluyor, ciddi bir bütçesi var okulumuzun zannederseniz. Yüz milyar civarında bütçesi sanırım, bu hizmeti öğrenciye verme durumundasınız, bu da ayrı bir iktisat bilgisi, ihaleye girecek kişilerle bir sürü prosedür, sonra bunları değerlendirmeye alıyorsun, anlamadığı şeyler. Biz de içinde bulunduğumuz için ihale komisyonunun önümüze bir sürü evrak geliyor, evrağın neyle ilgili olduğunu ne ifade ettiğini çözemiyorsun. Bunu ancak işletme iktisat mezunu, muhasebeci anlayabilir.

Yöneticilerin bu konuda uzman olması gerekiyor. Ayrıca öğretmenler burada barınma, beslenme hizmeti veriyor onların da bu konuda uzman olması gerekiyor.

Öğrt10: Yani bunların burada yapabilmemiz için büyük sıkıntılar var. Büyük eksiklikler var tabi ki 2- 3 belletici öğretmenlerle olması imkânsız. Ya da bunun bu saydıklarımın belletici öğretmenler nezaretinde yapılması çok zor. O alanda uzman olan kişilerin olması gerekir yani sadece eğitim-öğretim olarak ele alamayız. 24 saat öğrenci burada 1 gün eğitim-öğretimden ibaret değil. Biz ister istemez bazen bu şekilde görmek zorunda kalıyoruz. Yani bunun da etkileri olumsuz etkileriyle karşılaşıyoruz.

Öğrt11: Artı bir de yatılı okullara gelen öğretmenlere ekstradan seminer verilmesi gerekiyor bence, bu da bizim eksikliğimiz hani tutup da başka bir okulla YİBO'daki çalışan bir öğretmenden aynı şeyleri beklemek de imkânsız. Öğrencisinden de bekleyemiyorsun, öğretmeninden de beleyemiyorsun çünkü bizim koşullarımız çok daha farklı.(...) Bu idarecilerin özel olarak yetiştirilmesi gerekiyor. Yani özel seminerle kurslarla ama yetiştirildikten sonra buraya gelsinler buraya geldikten sonra yetiştirmesinler mümkünse.

Yine %21,42 ile “Yönetim ve öğretmenlerin çok çabuk değişmesini önlemek için onları ödüllendirme sistemine gidilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Yani YİBO'lar gerçekten zahmetli, zor, çok fedakârlık yapılması gereken okullar. Problemin daha çok çıktığı okullar. Bunun için idare ve kadro olarak düşündüğümüzde, YİBO'lar her zaman çok güzel yerlerde olmayabiliyor, ulaşım ve coğrafi konum olarak. YİBO'larda görevlendirilmek isteyen idareciye ekstra bir ücret ya da ekstra farklı bir şekilde terfi, bir şey yapılabilir bence. Bir ödüllendirme gerekiyor diye düşünüyorum. Bu sadece YİBO için değil zor durumda olanların bir şekilde ödüllendirilmesi gerekiyor ki o fedakârlığı yapsın. Birisi aynı ücretle çok daha kolay yaşarken birisi neden ücra bir yerde bulunduğu yerden daha ağır şartı olan bir yere gitsin, daha çok sorumluluk alsın, niye YİBO'da uğraşsın. Nadir bir önceliğin olması gerekiyor kendisi için. Onun dışında sorumluluğu verip de bir ödüllenemeye gidilmiyorsa kimse seçmiyor. Tabi değişen şeylerin de etkisi var. Yine topu Milli Eğitim Bakanlığına atmak değil niyetim. Herkes daha iyi bir yerde yaşamak ister. Birileri de bunları yapmak zorunda tabi. Ödüllendirme olursa o birileri geçici görevlendirmeye üç beş ay yapmak yerine daha uzun süre yapılabilir.

Öğrt9: O zaman şöyle bir şey çıkarıyoruz buradan. Demek ki o insanlar için buradaki imkânlar o insanlar için yeterli değil. O insanlar burada 5-6 ay durduktan sonra kaçarcasına tayin istiyorsa sağlanan imkânlar yeterli değildir... Ne yapılır? Müdürüne lojman ayarlarsın YİBO müdürüne fazladan bir ücret ödenebilir, bir ödenek yapılabilir. Belki bunlar fazla bir şey olmayabilir ama o müdüre cazip gelebilir onu burada tutmak için yeterli olabilir.

Öğrt11: Yatılı okulların hakkında aklıma gelen sorun yani... Bu zorunlu eğitimden kaynakladığını düşünüyorum, yani bir insanı yıpratıcı bir yerlerden birisi de burası o yüzden fazla puan veriliyor ama bunun bile onu karşılayabileceğini düşünmüyorum açıkçası. Hani fazla puan vermek ya da biraz fazla para vermek, bu işin ne yükümlülüğünü azaltıyor ne yükünü azaltıyor, belki biraz daha fazla yani ekstra bir şeyler yapılması gerekiyor, hani ne yapılması gerektiğini bilmiyorum ama buradaki öğretmenin öbür öğretmenlerle bir tutulmaması gerekiyor yani. Ne puan olarak ne branşlaşma olarak ne beklenen eğitim olarak.

Daha sonra yine %21,42 ile “YİBO'larla üst kurumların daha çok ilgilenmesi gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Bazı veliler çocuğuyla ilgilenmez ama her şeyi maddiyatın çözdüğünü düşünür. YİBO'lara da yeterince ödenek veriliyor ama birilerinin fedakârlığı gerekiyor yani bir şefkat elinin uzanması gerekiyor buraya. Bu kurumlarla biraz daha ilgilenilmesi gerektiğini düşünüyorum. Tabi bizim okulumuz çok uzun zaman durmayacak gibi, köyler boşalıyor. Ama yine de fedakârlık yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Öğrt8: İyi bir okul idaresi, kendine hedef koymuş personel ve velilerle iletişim halinde olmak gerekiyor. Bu şekilde sorunlar çözülebilir. Bunların dışında Milli Eğitim'in de desteği olması gerekiyor. (...) Aslında kırsal kesimde olan öğrenciler için bir avantaj burası. Dezavantajları çok olabilir ama burası olmasa belki de çocuklar okuyamayacaklar. İçlerinde gerçekten hedefleri olan ve okumak isteyen öğrenciler için kötü olurdu okulun olmaması. Ama YİBO'lara daha fazla önem verilmesi gerekiyor bence.

Öğrt11: Eğer buralardan bir eğitim bekliyorsak, sadece çocuk devlet gözetiminde olsun da nerede olursa olsun mantığı ile YİBO'lar gerçekten bir ateş topu gibi çünkü yaşadığımız küçük bir sıkıntı ya da mesleğe yansıyan bir olay olduğu kimsenin gözünü yaşına bakılmıyor. Öğretmenin ne kadar iyi olduğu, ne kadar özverili olduğunun hiç kimse için bir önemi yok. Artı bir de öğretmenin kişisel problemleri bile bazen hoş karşılamıyor ki daha çabuk sinirlerinin bozulmasına rağmen diğerleri ile eşit oluyor bir kere o anlamda farklı olması gerekiyor yani tutup da geçen yıl bir olay yaşadık ondan sonra YİBO'da ekstra puan verildi. Hani hayatımızda bir şeyler düzenlenirken ekstra birilerin ölmesi kalması mı gerekiyor, olayların gün yüzüne çıkması için birilerinin bunların farkına varması için. Bir kere bunun değiştirilmesi gerekir her şeyden önce.

Daha sonra yine %21,42 ile “Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını daha iyi karşılamak için pansiyona açık büfe, ara-öğün uygulaması gibi imkânlar getirilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt5: Çocuklara açık büfe gibi bir şeyler yapılabilir. Kurabiyedir, tatlıdır öyle şeyler istiyorlar. Açık büfe olabilir ya da kantin pansiyonda olabilir. Orada da belletici olacak ki, saat 11'e 10'a kadar açabilir. Böyle bir şeyin olması güzel bir şey olurdu. (...) Karşıyorlar tabi de her şeyi alamıyorlar. Mesela bunu okul da yapabilir. Bugün çerez verilse, yarın meyve verilebilir. Açık büfe şeklinde hazırlanabilir, çocuk neyi istiyorsa istediği kadar alabilir. Çünkü bir süre sonra çocuklar okula getirmeye başlıyor kuru yemişi ve meyveyi. Böyle bir şeyler olabilir, bilmiyorum sakıncası olur mu olmaz mı da. Denenmemiş belki de iyi olur.

Öğrt8: Yemek bazen problem oluyor. Öğrenciler bazen ekstra ara öğün isteyebiliyorlar. Yaşı büyük olan çocuklar yeterince doymadıkları için genellikle onlar istiyorlar. Onlar için ara öğünler yapılabilir.

Öğrt11: Ama mesela okulda öğrencilere ara öğün verilebilir. Yani ara öğün özellikle bir çocuğu 11'e kadar tutabiliyorsan ayakta hele koşan zıplayan bir çocuk hele ki ergenlik döneminde olan bir çocuğun kesinlikle yemek yemesi gerekiyor bu ne olursa olur. Hani belki şu saatten sonra yemek yenilmez desek de palavra yani. Köy çocuğu oturup ekmekle beslenen çocuklar, hani o konuda yönetimin elinde olan bir şey olduğunu sanmıyorum ama bu anlamda eksik buluyorum belki ekstra bir iş çıkartacağı için sıkıntı. Yani tutup da sen çocuğa bir şeyler verdiğin zaman bunu toplamak gerekiyor, yıkatmak gerekiyor, o personel yok yani. Hani gece burada kalan bir personel olmadığı için yönetimin eli kolu bu anlamda bağlanıyor.

Daha sonra %14,28 ile “Öğretmen ve idarenin okulda gücünün yetmediği konularda üst kurumların yardımı gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Örneğin yemek çeşitliliği konusunda; belki yeterince çeşit yemek çıkıyor ama biz daha iyisini çıkarmak istiyoruz ya da gönlümüzden daha iyisi çıksın geçiyor dediğimizde de hepimiz ortak karar versek de sonuçta bir ödenek var. Buna ne benim gücüm yeter ne idarenin gücü yeter. Ödenek çerçevesinde yapabiliriz. Ara öğünler olabilir, akşam öğününden sonra mesela biz beş buçuk altı gibi yemek yiyoruz akşam dokuzda çocuklar acıkabiliyor. Ben ara öğün isteyebilirim, müdürüm de isteyebilir ama ödenek olmadığı sürece yapacak bir şey yok. Bu açıdan bazı şeylerin daha üst kurumlarca yapılması gerektiğini düşünüyorum.

Öğrt9: Veya bir YİBO müdürüne herhangi bir işte her türlü konuda daha bir yardımcı olunmaya çalışılabilir. İhaleye gireceği zaman veyahut bir yerden hizmet isteyeceği zaman

Belediye'den, İl Özel İdare'den, ne bileyim Telekom'dan internet açısından falan bir hizmet isteyeceği zaman YİBO müdürüne daha bir ayrıcalık sağlanabilir.

Aynı oranda %14,28 ile “Okulun fiziki eksiklikleri için tadilat yapılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt7:Yapılabilir tabi. Bir tadilat, yenileme olabilir. Sanırım bunun için de bir proje var.

Öğrt14: Yatılı okulların kendilerine ait bütçeleri var, tabi bilmiyorum nasıl durumda prosedürü nasıl olur bilmiyorum. Bu eksiklikler bu bütçelerden karşılanabilir. Örneğin kışın bazı zamanlar ısınma sorunu yaşıyoruz. Bu sorunu yaşamayabiliriz çünkü yakıt için bütçe geliyor. Yeterince kaloriferler yansa okulumuz yeterince ısınır. Sıra alınacaksa ihale açıp sıralar yenilenebilir. Nasıl internet bilgisayar erişimi için bir ihale açıldı, her yere donanımla internet erişimi sağlandı onun gibi yapılabilir. Bir ihaleye bakar yani.

Yine %14,28 ile “Okulun güvenlik görevlileri olmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Bence güvenlik sorunu var. Kalorifere bakan kişi güvenlikten sorumlu tutulmayıp güvenlikle ilgili bir kaç kişi alınabilir.

Öğrt10: Sağlık personelinin yanı sıra güvenlik personeli eksikliği de mevcut. Yani bu okuldan kaçmak isteyen öğrenci her türlü kaçabilir yani onu da kimse engelleyemez. Yani belletici öğretmen engelleyemez açıkçası güvenlik de olsa engelleyemez çünkü okullarımızın duvarları kaçmaya müsait, kaçanı kimse tutamaz.

Yine %14,28 ile “YİBO'da çalışanları ödüllendirmek yerine onları pek çok konuda yargılama, azarlama gibi durumlara gidilmemelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Hani bakıyorsun sayısal istatistik olarak bakılıyor her şeye. Verdiğin bir değerler eğitimi görünmüyor, mesela hani şu öğrenciye sen oturup kalkmasını öğretmişsin, işte ne biliyim yemek yemesini öğretmişsin bunu nasıl öğrettin demiyor yani hiç kimse. Kaç tane Fen Lisesi, kaç tane Anadolu Lisesi. Hani bu çok saçma, çünkü diğer okullara baktığımız zaman özel dersini alıyor, dershanesine gidiyor ve bunun yanında bunun aldığı bütün başarı okula mal ediliyor. Bu okula bakıyorsun öğretmen yediriyor, öğretmen içiriyor, öğretmen kaldırıyor, öğretmen yatırıyor, öğretmen eğitimi veriyor, öğretmen kursunu veriyor ve buradan şu kadar fen lisesi olmadı niye bu kadar Anadolu lisesi olmadı gibi bazen saçma sapan durumlarla da karşılaşabiliyoruz. Bu da bizim gelip birilerinin bu anlamda bizi fırçalaması bizim şevkimizi arttırmıyor tam tersine kırıyor. Başka zaman işte öğretmeni 24 Kasım öğretmenler gününde göğe çıkartılan biz daha sonraki günlerde sırf bu yüzden yerin dibine batırılıyor biz. Bu yüzden bizim en azından öğretmenlik için onur kırıcı bir davranış olduğunu düşünüyorum. Ya da bizim ne biliyim farklı olmayan bir şeyleri yapıyormuşuz gibi göstermemize de sebep olabiliyor mesela. Hiç kitap okumayan bir öğrenciye kitap okumuş gösterme durumunda olabiliyoruz ya da işte yetiştiremediğimiz ya da yapamadığımız evrakları sonradan düzenlemeye eyleminde bulunuyoruz. Çünkü olmamıştır yapılmamıştır ama bunu sen işte devlet bunu senden bekliyordur yapılmış gibi gösteriyorsun mesela. Böylece kendimizle çelişen durumların ortasında buluyoruz zaman zaman kendimizi. Bunun da büyük bir sorun olduğunu düşünüyorum.

Öğrt12: Saldırıya uğradım. Aşağılandık. Ben tabii tepki gösterdim. Çocuklara yeteri kadar ilgi gösterdiğimi söyledim. O da dedi ki bana “ siz istisnasınız belki ama diğerleri aynı “ dedi. Hani sınıf öğretmenleri gereksiz, onlar hiç bir işe yaramazlar, onlara gerek yoktur. Böyle dedi yani. (...) Yani takdir ve teşekkürü de geçtik, sadece işimize karışılmasını istemiyoruz. Hiçbir şey bilmiyorlar. Zorluklarını görmüyorlar. Eziyetini onlar yaşamıyor biz yaşıyoruz. Dışarıdan gelip eline çayını alıp “ siz hiçbir şey yapmıyorsunuz, gereksizsiniz,

zaten bu okulda çocuk esirgeme kurumu, bunlardan hiçbir şey olmaz “ demeleri insanın açıkçası çok zoruna gidiyor. Bu açıdan da yaşadığımız olaylar gerçekten çok üzücü.

Yine %14,28 ile “İnterneti öğrencilerin derslerden sonra da kullanabilmesi için personel alımı gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Okulumuzda şu an bir bilgisayar öğretmeni var ancak o da yeterli değil yani yapabileceği tek şey derslere girip çıkmak ama bizim esas olan bilgisayar sınıfının yaz gününde saat yedi, yedi buçuğa kadar faal durumda olması gerekir. Yani bunun için personel şart, evet ihtiyaç fakat öğrencilere de verilebilir bu sorumluluk fakat bugünkü şartlar altında evet personel şart.

Öğrt14: Ya da bilgisayar sınıfı açılrsa internet imkânı sağlansa çocuklar başlarında bir gözetmenle çocukların çok işine yarar. Tabi başları boş bırakılsa olmaz da. Öğretmen eşliğinde çocuklar orayı internet kafe gibi kullansa, araştırma yapsalar çok işlerine yarar.

Yine %14,28 ile “Öğrencileri devlet yardımına alıştırmamak ve kıymetini bilmelerini sağlamak için her türlü ihtiyaçları dağıtılmamalı, belirli öğrencilere yardım yapılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt5: Devlet bu konuda yardım etse, hafta sonları evlerine gidip öz bakımlarını yapsalar daha iyi olabilir. Yani bu kadarına da çok şükür, yiyorlar, içiyorlar, yatıyorlar. Yardımın da çok aşırıya kaçmaması gerekiyor aslında yardım diyorum ama. O kadar her şeyi devletten beklememek gerekiyor da. Evet ihtiyacı olanlar belirlenirse, onu da tabi sınıf öğretmenine sormak gerekiyor, onu iyi tanıyan ancak o olur. Yine veliyle alakalı ilişki yine çok önemli. Çünkü bazen ev ziyaretleri yapılıyor, veli gelmiyorsa. O şekilde belki olabilir. Gerçekten burada çok zor velilere ziyaret, 1-2 defa belki gidilebilir. Uzak köylere araç tahsil edilmesi lazım. Çocuğun orada ortamını görmek lazım aile içinde. Yine de güzel yatılı okulda yaşamak.

Öğrt12: Bence bu tür şeyler defter-kitap, kılık-kıyafet, ne olursa dağıtılmaması gerektiğini düşünüyorum. En azından belli bir ücret karşılığında olabilir. Ne bileyim her şeyin dağıtılmaması gerekiyor. Kılık-kıyafet dağıtılmaması gerekiyor. Bunları ailelerin karşılaması gerektiğini düşünüyorum. Belki hani çok fakir aileler var alamıyorlar. Onlar bu durumun dışında tutulabilir. Ama burada durumu iyi olan da, kötü olanda herkese her şey veriliyor. Herhalde eşit bir tutum halinde yapılıyor ama bu çocuklar artık zamanla her şeyi başkasından bekler oluyor. Belki büyüyünce her şeyi yardım fonlarından bekleyecek. Ya da başka bir şeylerden bekleyecek. Kıymet bilmiyorlar.

Yine %14,28 ile “Öğretmenlerin ve yöneticilerin bürokrasi işleri azaltılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt9: Benim muzdarip olduğum bir konu. Bu konu kâğıt evrak konusu bürokrasi konusu... Türkiye'nin bu çözemediği bir konu bu, Milli Eğitim'de hat safhadadır. Artık dosyada kâğıt imzalamaktan bıkmış durumdayız. Çünkü en ufak bir şey yapıyorsunuz; yarışma yapıyorsunuz, çocuğun eserini götürüyorsunuz. Esere üst yazı yaz, onu yap bunu yap, bir sürü kâğıt kürek işleri var. Bu öğretmeni gerçekten çok sıkıntıya düşürüyor. Aynı zamanda bizim hazırlamamız gereken o kadar çok kâğıt var ki bunların ne kadarı faydalı olacak tartışılır. Bir sınıfın rehber öğretmeni olduğunuz zaman onlarca kâğıt hazırlıyorsunuz evrak hazırlıyorsunuz. Şu da var öğretmen bunu ne kadar gerçekçi yapıyor? Yapması imkânsız zaten bu insanın ailesi var, sabah zaten 8'den 3'e kadar okulda yazılılar şunlar bunlar öğretmen zaten evine iş götüren mesleklerin en başında. Eğitimde de bu böyle kâğıt kürek işleri öğretmeni yıldırıyor. İdarelerin bu konuda öğretmenlerin daha toleranslı davranması ve sadece idarenin değil artık Milli Eğitim'in bu konuda yeni bir atılım yapması gerekiyor. Bu konuda gerçekten şikâyetçiyiz, muzdaripiz. Bu bizi artık canımızdan bezdirdi. Ben daha 6 aylık öğretmenim ama gerçekten sıkıntılı.

Öğrt11: Yani bir adamın da belli bir kapasitesi var 24 saati var, yok ki 8 saati daha kullanmıyor diye suçlayasın. Evrak işi de çok fazla olduğu için. Evrak işi de çok fazla ve hala evrak işinde eksik sistemle yürütülüyor, hani birçok yerde internette bilgisayardan bilgisayara istediğini gönderiyor ve biz birçok şeyden geç haberimiz oluyor ve birden bire sıkıştırılmak durumunda kalıyor ve her gelen evraka cevap vermek zorunda kalıyor her telefonu açtıklarında düşünmüyorum bu yüzden. Çünkü bitmez yani ne biter, insan artık bunları kaldıramıyor.

Tablo 4.27’de öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözümden daha az belirtilen çözüm önerilerine ilişkin frekans ve yüzde dağılımları verilmiştir.

Tablo 4.27. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı (Öğretmenlerce Daha Az Belirtilen Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözümler)

Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerileri	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt5	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt9	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	Öğrt13	Öğrt14	F	%
Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için idareci sayısının artırılması ve bu idarecinin sadece yemek ihalesi ile ilgilenmesi gerekmektedir.											√				1	7,14
Yatılı okul idarecilerinin öğretmenlerin güvenini sağlaması için daha şeffaf olması gerekmektedir.						√									1	7,14
Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmiş olması gerekmektedir.											√				1	7,14
Yatılı okullara çocuk esirgmeden, parçalanmış ailelerden öğrenci getirilmemelidir.											√				1	7,14
Okulda öğretmenin haksızlığa uğramaması için herkese eşit görevler verilmesi gerekir.												√			1	7,14

Tablo 4.27’ye göre, daha sonra %7,14 ile “Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için idareci sayısının artırılması ve bu idarecinin sadece yemek ihalesi ile ilgilenmesi gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Çünkü hani her şeyin ihalesinin ayrı ayrı yapacaklar ve bu da bir kaç eleman birden çalışması anlamına gelir. Hatta bir ikisinin sadece yemekle uğraşması gerekiyor çünkü yemek sürekli alım yapılan ve sürekli biten tükenen sürekli her malzemede ihaleye çıkılan bir durum o da buradaki bir müdürün, müdür yardımcısının sadece bu işle meşgul olması anlamına gelir, o anlamda sağlıklı bir yemek çıkabilir. Ama öbür türlü şirkete verip, şirkete kaldı ki bunun üzerinden ne kadar para kaldırırsa o kadar kâr hani zaman zaman bu anlamda da problem yaşıyoruz ya da işte esnaftan gelen ekmeğin bayat olması ya da işte şirketten gelen bizim verdiğimiz listeye göre yemek çıkmaması. Ya da belli başlı aksaklıklar ya da bozulan bir malzemenin verilmemesi... Bu anlamlarda bu sıkıntıları yaşıyoruz çoğu zaman. (...) Yemek sisteminin değiştirilmesi gerekiyor.

Daha sonra %7,14 ile “Yatılı okul idarecilerinin öğretmenlerin güvenini sağlaması için daha şeffaf olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Yöneticilerimiz yeteri kadar şeffaf değil bence. Bu yüzden bir sıkıntı var burada. Okulumuzda aldığımız malzemeler olsun, araç gereçler olsun bunların alınmasında öğretmenlere karşı daha şeffaf olunması gerekir. Ne aldık, nereye aldık, ne kadara aldık?

Fiyat olarak bunların özellikle ihale komisyonundaki arkadaşlara açıkça belirtilmesi gerekir ki kimsenin kafasında soru işareti kalmasın. Bu yüzden zaman zaman sıkıntılar olabiliyor.

Daha sonra %7,14 ile “Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmiş olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Kesinlikle, yani bu bizim en büyük sıkıntımız hatta hani kesinlikle böyle olması gerekiyor yani sağlık raporu almalılar.

Daha sonra %7,14 ile “Yatılı okullara çocuk esirgmeden, parçalanmış ailelerden öğrenci getirilmemelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Yatılı okullardaki böyle düzeni bozmamak adına, bir çocuk esirgmeden ya da sürekli parçalanmış ailelerden gelen çocukların olduğu bir yer olmaması gerekiyor.

Daha sonra %7,14 ile “Okulda öğretmenin haksızlığa uğramaması için herkese eşit görevler verilmesi gerekir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt12: Bununla ilgili herkese eşit görevler verilebilir. Ben ihale komisyonundaydım diğer ihalede olmak zorunda değilim. Ya da diğer komisyonlarda olmak zorunda değilim. Başka bir arkadaşım olabilir. Hiç görev almayan kişiler bu konulara katılabilir. Ama bu konuda da işte sürekli ayrımcılık yapılıyor. Bunu belirttiğim zamanda " sen yaparsın, sen edersin, boş ver sesini çıkarma, iyilik sende kalsın " gibi şeyler söylendiği için insanın sınırları zamanla yıpranıyor. Başka mesela hiç bir ilgim yok ne öğrencilerimle ilgili ne benimle ilgili, o sorumluluklarda hani bize verilmeye çalışılıyor. Ben bir sınıf öğretmeni olarak bir branşçının yapması gereken şeyi yapmak istemiyorum artık.

Öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri yorumlandığında; “Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecekleri alternatif etkinlikler sunulmalıdır.”, “Okul yatılı olmamalıdır.”, “Yatılı okul idarecileri, yatılı okullar ve idarecilik bakımından deneyimli olmalıdır.”, “Kütüphane okulun ödeneği iyi kullanılarak geliştirilmelidir.”, “Okulun yatılı olması yerine birbirine yakın köylerin taşıma merkezlerinin oluşturulması ile taşınmalı eğitime geçilmelidir.”, “Yatılı okul idarecileri öğretmenle daha iyi ilişkiler kurmalıdır.”, “Yatılı okul öğretmenleri ihalelerden sorumlu olmamalı, bu görevi ilçeden bir kurul yapmalı veya daha merkezi bir sistemle yapılmalıdır.”, “Okulda sağlık personeli bulunmalıdır.”, “İnternetin okulda sürekli sağlanması için teknolojinin daha ileri boyutları kullanılmalıdır.”, “Okula kapalı spor salonu yapılmalıdır.”, “Yatılı okula gelen yönetici ve öğretmenlerin iktisat, muhasebe, beslenme, barınma konularında eğitim almış olmalıdır.”, “Okulun şoförü okulda kalmalı, gece-gündüz çağırılabilir.”, “Yönetim ve öğretmenlerin çok çabuk değişmesini önlemek için onları ödüllendirme sistemine gidilmelidir.”, “YİBO’larla üst kurumların daha çok ilgilenmesi gerekmektedir.”, “Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını daha iyi karşılamak için pansiyona açık büfe, ara-öğün uygulaması gibi imkânlar getirilmelidir.”, “Öğretmen ve idarenin okulda gücünün yetmediği konularda üst kurumların yardımı gerekmektedir.”, “Okulun fiziki eksiklikleri için tadilat yapılmalıdır.”, “Okulun güvenlik görevlileri olmalıdır.”, “YİBO’da çalışanları ödüllendirmek yerine onları pek çok konuda yargılama, azarlama gibi durumlara gidilmemelidir.”, “İnterneti öğrencilerin derslerden sonra da kullanabilmesi için personel alımı gerekmektedir.”, “Öğrencileri devlet yardımına alıştırmamak ve kıymetini bilmelerini sağlamak için her türlü ihtiyaçları dağıtılmamalı, belirli öğrencilere yardım yapılmalıdır.”, “Öğretmenlerin ve yöneticilerin bürokrasi işleri azaltılmalıdır.”, “Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için idareci sayısının artırılması ve bu idarecinin sadece yemek ihalesi ile ilgilenmesi gerekmektedir.”, “Yatılı okul idarecilerinin öğretmenlerin güvenini sağlaması için daha şeffaf olması gerekmektedir.”, “Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmiş olması gerekmektedir.”, “Yatılı okullara çocuk esirgmeden, parçalanmış ailelerden öğrenci

getirilmemelidir.”, “Okulda öğretmenin haksızlığa uğramaması için herkese eşit görevler verilmesi gerekir.” gibi çözüm önerileri ortaya koydukları görülmektedir.

4.3. Öğrencilerle Bireysel Görüşmeden Elde Edilen Bulgular

4.3.1. Öğrencilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunları Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.28.de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.28. Öğrencilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Kişisel Sorunlar	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	F	%
Aileden ayrı kaldığı için psikolojik olarak olumsuz etkilenme	√	√	√	√		4	80
Arkadaşlarıyla sorun yaşayarak etkilenme			√	√	√	3	60
Aileden ayrı kaldığı için derslerini de olumsuz etkilenmesi		√				1	20
Aileden ayrı kaldığı için sağlığının olumsuz etkilenmesi		√				1	20
Ailesinden uzak olmanın zorluğunu ailesine yansıtma			√			1	20
Yatılı okulda okumanın zor olması			√			1	20
Öğretmen ve yöneticilerin yeterince destek olmaması				√		1	20
Köydeki zor şartlar yüzünden kendi evine gitmek istememesinin ailesini üzmesi					√	1	20

Öğrencilerin yatılı ilköğretim bölge okulu ile ilgili yaşadıkları kişisel sorunları yorumlanırsa; ilk sırada %80 ile aileden ayrı kaldığı için psikolojik olarak olumsuz etkilenme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Yani annem ve babamdan ayrı kalıyorum. Yani biraz kendimi kötü hissediyorum, yalnız bir yerde kaldım.

Ö2: Kişisel sorun... İlk geldiğinde tabii aileden uzak kalıyorsun. Aileni özleyebiliyorsun. Ben yaşadım çünkü aileme özlemden dolayı rahatsızlık geçirdim. Uzun süre okuldan her hafta ya da her ay uzak kaldım. Onun için, her insan için olabilir.

Ö3: Özlüyorum. Bazen arıyorum özleyince. Başka bir ihtiyacım olduğunda arıyorum babamı.

Ö4: İlk olarak ailemden çok uzaktayım. Ben bir de aileme çok düşkün olduğum için aile özleminden dolayı çok zorluk çekiyorum. Böyle haftalar bazen geçmiyor. Bazen çok çabuk geçiyor. Böyle sorunlar var. Aileme yansıtılmamaya çalışıyorum. Çünkü onlar da beni özlüyor. Annemi babamı her gün burada görüyorum ama annem evde tek başına kalıyor. O yüzden kendini yalnız hissediyor. Ben yanındayken hep birlikte oluyorduk. Her şeyine yardım edebiliyordum. Ama şimdi tek başına olduğu için onun da morali bozuluyor. Tek başına ne yapacağını bilemiyor. Ben ona bu duygularımı yansıtılmamaya çalışıyorum. Moralini daha düzgün tutmaya çalışıyorum.

Daha sonra %60 ile arkadaşlarıyla sorun yaşayarak etkilenme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3: Arada bazı arkadaşlarım çatıyor. Başka bir şey yapmıyorlar. İyi geçiniyorlar. Tanımayanlar oluyor bazen. Bana bağıyorlar bazıları. Tanımadığım için olabilir, başka bir şey için olabilir. Onunla aram kötü olduğu için olabilir.

Ö4: Derslerim başarılı ama daha da iyi yapmaya çalışıyorum. Bunu hem sınıf öğretmenlerimizden hem de arkadaşlarımızın desteklediği hiç olmuyor. Hatta düşük not aldığımda benimle dalga geçenler oluyor. Yatılı okullarda arkadaşlarımız oluyor ama bizi küçük düşürmeye çalışanlar da oluyor. Onlara katlanmaya çalışıyoruz ama bir zaman sonra da katlanamıyoruz. Onlar sinirlerimizi bozuyor.

Ö5: Şuan arkadaş sorunlarım da var. Arkadaşlarla aramızda tartışmalar geçiyor sık sık. Üstüne yazılılar başladı. Birisine kızamıyorum da. Öyle davranamıyorum. Bu var.

Daha sonra %20 ile aileden ayrı kaldığı için derslerini de olumsuz etkilenmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Geliyor buraya ağlıyor, derslerini etkileyebiliyor. Ben ama 5. Sınıfta geldiğim için o kadar sorun yaşamadım. 6'da kurslarımı etkilemedi, derslerimi o kadar etkilemedi. Aslında yeni bir aşamaya girmiş gibiydim. O kadar bir etkisi olmadı. Hafta sonları bile kaldım hatta 6. Sınıfta. 5'te almıştım çünkü ikinci dönem. Yani gittikçe alışyorsun ama ilk geldiğin zamanlar biraz etkiliyor seni aile uzaklığından dolayı. Aileden uzak kalıyorsun.

Yine %20 ile aileden ayrı kaldığı için sağlığının olumsuz etkilenmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Aileme, ben zaten Antalya'ya tedaviye gittiğimde ailemle birlikte gittim. Ailemin o kadar üzülmemesini istemem ama ailemin üzülmemesi için kendimin de zarar görmemesi için, derslerim ve ailemin etkilenmemesi için elimden geleni yaptım. Alıştım. (...) Kalbimde, kalp kapağında gevşeme oldu. Her hafta buraya geldiğimde akşamları salı günü, yemekhanede yemek yerken nefes darlığı yaşadım. Buradaki sağlık ocağına gittik. Burada iyileşemedim. Manavgat'a sevk ettiler. Manavgat'tan, Antalya Tıp a sevk ettiler. Holter cihazı taktılar. O cihaz üzerimdeyken rahatsızlığımın ne olduğunu bulacaklardı. Röntgenlerimi falan çektiler. Kalp kapağında gevşeme olduğunu söylediler. Holter cihazını taktığımda da burada aile özleminden rahatsızlanıyordum. Holter cihazında bir şey çıkmadı, psikologa götürüldüm dediler. Form doldurttu doktor. En sonunda doktor beni psikologa götürdü. Doktor " çocuk yatılı okulda olduğundan dolayı sorun yaşıyor " dedi. İşte aile özleminden, içe kapanıklıktan böyle rahatsızlık oluyor.

Yine %20 ile ailesinden uzak olmanın zorluğunu ailesine yansıtma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3: Bazılarını aileme yansıtıyorum.

Yine %20 ile yatılı okulda okumanın zor olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3: Yatılı okulda olmak, zor geliyor ama olumlu etkiliyor. Mesela dişlerimi fırçaladığımda temiz oluyor. Yatağımı düzenliyorum. Temiz bir çocuk oluyorum bunları yaptığımda.

Yine %20 ile öğretmen ve yöneticilerin yeterince destek olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4: Pek fazla sorunumuz yok. Ama öğretmenlerimiz, müdürlerimiz bize karşı daha anlayışlı olsalar, bize karşı daha içtenlikle yaklaşırlarsa daha iyi olurdu. Bizim arkamızda dururlar hep. Bizi desteklerler.

Son olarak %20 ile köydeki zor şartlar yüzünden kendi evine gitmek istememesinin ailesini üzmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5: İnsan bu yaşta arkadaş çevresiyle daha bağlantılı olduğundan ben bazen burada kalmak istiyorum. Ama babam her hafta gitmemi istiyor. Ben kıyafetlerimi makineye veremiyorum orada. Ne kadar sıcak suda yıkasa da annem, makine gibi olmuyor. Şu an babam çoban olduğundan köyden uzakta bir dağda kalıyor. Elektrik yok. Evimiz tek odalı, kendi ailem de olsa zorlanıyorum, istemiyorum. Daha çok burada kalmak istiyorum. Arkadaşlarım da bu hafta kalacak mısın diye ısrar ediyorlar. Annemle sorun yaşıyoruz. Özlüyorlar. Ama şimdi böyle bir şey yok. Babam her hafta geliyor. Mesela şu var; ben hiç kontör kartı almadım. Annem ne kadar çok ararsan o kadar özlersin dedi. Derslerini etkiler sen beni arama istediğin zaman gel, üzülmeye sen büyüyüp meslek sahibi olup beni de kurtaracaksın dedi. Zor tabii çobanlık. Ben öğretmen olmak istiyorum. Annem doktor olmamı

da istiyor ama tatilim yok diye öğretmen olsan daha iyi olur diyor. Ama ODTÜ'de okumayı çok istiyorum. Meslek sahibi olmak istiyorum. Ama karamsarım. Çok korkuyorum başaramamaktan.

Öğrenciler yatılı ilköğretim bölge okulu ile ilgili yaşadıkları kişisel sorunları; aileden ayrı kaldığı için psikolojik olarak olumsuz etkilenme, arkadaşlarıyla sorun yaşayarak etkilenme, aileden ayrı kaldığı için derslerini de olumsuz etkilenmesi, aileden ayrı kaldığı için sağlığının olumsuz etkilenmesi, ailesinden uzak olmanın zorluğunu ailesine yansıtma, yatılı okulda okumanın zor olması, öğretmen ve yöneticilerin yeterince destek olmaması, köydeki zor şartlar yüzünden kendi evine gitmek istememesinin ailesini üzmesi şeklinde belirtmişlerdir.

4.3.2. Öğrencilerin Okullarıyla İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.29'da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.29. Öğrencilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Eğitsel Sorunlar	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	F	%
Öğrenci velilerinin öğretmenlerle işbirliği yapmaması	√	√	√	√		4	80
Bazı derslerin öğretmenin askere gitmesi, doğum izninde olması gibi durumlar nedeniyle boş geçmesi	√	√	√	√		4	80
Okulda disiplin sorunlarının yaşanması	√	√		√	√	4	80
Ailelerin çocuklarıyla yeterince ilgilenmemesi	√		√	√		3	60
Öğrencilerin bazılarının derslerle ilgisiz olması		√	√	√		3	60
Yönetici ve öğretmen işbirliğinin yeterli düzeyde olmaması		√	√	√		3	60
Pansiyonda hijyen kurallarına bazı öğrencilerin dikkat etmemesi	√	√			√	3	60
Öğrencilerden bazıları kursa devamsızlık yapması, kıymetini bilmemesi		√	√			2	40
Okulda hırsızlık sorununun yaşanması		√				1	20
Bölgenin eğitime yeterince önem vermemesi				√		1	20
Kalabalıkta ders çalışmanın dikkat toplamak açısından sıkıntılı olması					√	1	20

Tablo 4.29'a göre, öğrencilerin okullarıyla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlar hakkındaki görüşlerine göre; ilk sırada %80 ile öğrenci velilerinin öğretmenlerle işbirliği yapmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Bazı veliler geliyorlar. Sürekli takip edemiyor tabi. Yani burada yatılı kaldığı için çocuğu gelemiyor. Arada gelirse geliyor. Sonra gidiyor.

Ö2: Yani iyi, veliler okul-aile birliği başkanı oluyor. İlgileneni seçiyorlar yani okula adımını atmayan seçmiyorlar. Bazı veliler var her hafta, her gün burada oluyorlar. Ama bazıları oluyor daha çocuğunun okulda ne yaptığını bilmiyorlar. Okulda aşk-meşk ile ilgilenenler oluyor. Eve gidip ailesine sorsan daha haberi yok. Aşk ne onu bilmiyor belki. " Benim çocuğum böyle yapmaz, benim kızım böyle yapmaz, benim oğlum böyle yapmaz " diyorlar ama haberleri yok çocuğu burada neler yapıyor.

Ö3: Bazen oluyor. (Velilerin) Bazıları da pek takip etmiyorlar.

Ö4: Daha elverişli olmasını isterdim. Çünkü bazı velilerimiz çok ilgileniyor. Hep arkamızdalar. Nereye baksak onları görüyoruz. Bazıları ise toplantı oluyor. Toplantıya bile gelmiyorlar. Onların bazıları sınıf öğretmenlerini bile tanımıyorlar. Öğretmenlerin nasıl biri olduğunu, çocuklara nasıl eğitim verdiklerini hiç düşündükleri yok.

Aynı oranda %80 ile bazı derslerin öğretmenin askere gitmesi, doğum izninde olması gibi durumlar nedeniyle boş geçmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Mesela sınıf öğretmenimiz şimdi bizim yok. Yani boş geçiyor rehberlik dersimiz. Şahin hocaydı. Askere gitti.

Ö2: Öğretmen eksikliğimiz pek yok. İşte doğum iznine ayrılıyorlar. O zaman da sorunlar oluyor. Gerçi bize birazcık avantaj oluyor. Dersler boş kalıyor ama o boş derste de ders çalışırız ödev yaparız. Değerlendiriyoruz.

Ö3: Bazı dersler boş geçiyor. Mesela Şahin hoca gitmişti. Bilgisayar dersimiz boş geçiyor. Ödevlerimizi yapıyoruz boş derslerde. Bazen sosyal bilgiler dersimiz boş geçiyordu. Şimdi geçmiyor. Slayttan izliyoruz dersleri.

Ö4: Öğretmen eksikliğimiz yok ama böyle izine ayrılanlar arasından başka bir yere tayin edilip buraya gelmeleri daha uygun olurdu. Çünkü onlar gelince bizim derslerimiz boş geçmezdi. Biz belki o dönemde daha önemli bir konuyu işleyeceksek işleyemiyoruz. Onlar gelir, onlar anlatırdı. Sonra öbür öğretmenlerimizin izni bitince onlar gelir devam ederlerdi.

Yine %80 ile okulda disiplin sorunlarının yaşanması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Mesela etüt salonlarında, odada bazıları ses yapıyor. Herkes birbirine birden "sus" diye bağırma başlıyor. Hocalarımız sus diyor ama yani ona da uymuyorlar.

Ö2: Mesela üst sınıflarda bazı çocuklar var. 7 kelime kullansa 6'sı küfür oluyor. Ağızlarından küfür eksik olmuyor. Ne bileyim biz onlardan rahatsız oluyoruz. Biz onun küfrünü duymak zorunda değiliz. Söyleme diyoruz " sana ne! " diyor. " Sana ne benim dinimden, benim söylediklerimden " diye. Yani saygısızlık diz boyunu aşmış. İdareye söylüyoruz " ceza vereceğiz " diyorlar. Yapıyorlar ama ceza vermiyorlar.

Ö4: Derslerimizde mesela dinleyenler oluyor dinlemeyenler oluyor. O dinlemeyenleri ceza yerine daha elverişli bir şekilde eğitebilirler. Çünkü dinlemeyenler ses yapıyor. Dinleyenlerin kafasında hiçbir şey kalmıyor. Öğretmende hiç kimse hiçbir şey anlamadığı için daha sinirli oluyor. (...)Pansiyonda da disiplini önemsiyorum. Çünkü disiplin olmayan bir yerde herkes kendi başına iş yapıyor. Herkes kendi hareket ediyor. Kendini herkes bir şey sanıyor. Mesela kat başkanımız oluyor o bir şey demiyor. Öbüreküler geliyor bağırıyor insanlara. Bu insanları küçümsedikleri anlamına geliyor. Onlarda sinirleniyorlar doğal olarak. Onlarda onlara oç alma duygusu gibi bir şeyler yaşıyorlar.

Ö5: Arkadaşlarımızın durumunu görüyoruz, uyarılmalılar. Ben kibrit, bıçak, sopa görüyorum. Kızlar katında sigara içilmesi zaten tamamen farklı bir durum. Ne kadar uyarmanız da algılamak istemiyorlar mı bilemiyorum. Bu yüzden daha fazla toplantı yapılmalı.

Daha sonra %60 ile ailelerin çocuklarıyla yeterince ilgilenmemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Yemekhane durumlarını düşünürsem bazı çocuklar yiyemiyor, görgü kurallarını bilmiyor. Yani ben yanında yemek istemiyorum.

Ö3: Aileye bağlı başarısızlık. Aile çocuğuna akşam ders çalıştırsa, sabah ders çalıştırsa çok başarılı olur.

Ö4: Kişisel problemleri olabilir başarısızlık sebepleri. Ailelerinden alamadıkları güven olabilir. Arkalarında duran birileri olmayabilir.

Aynı oranda %60 ile öğrencilerin bazılarının derslerle ilgisiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Onlar, çalışmak isteyen kendisi çalışıyor. Ama bazıları da hiç önem vermiyor. Onlar da kursa girmeyenler oluyor. " Kurstayız " diyorlar da kursta değiller haberleri yok yani. " SBS'de yüksek alacağız, kurstayız " diyorlar ama kursta değiller, SBS açıklandığında büyük bir şok yaşayacaklar bence.

Ö3: Bazıları başarılı, bazıları da başarısız öğrencilerin. Sebabi çalışmamaları, gayret etmemeleri.

Ö4: Bizim okulumuzda başarılı olanlar daha az gibi geliyor bana. Başarısızlar. Ama onların içinde başarı olduğuna inanıyorum. Başarı herkesin içinde vardır. Ama onlar kafalarına takmadığı için, çalışmadığı için, geleceği düşünmedikleri için yapamıyorlar. " Ben bu sınava girsem ne olur, girmesem ne olur " diyorlar.

Yine %60 ile yönetici ve öğretmen işbirliğinin yeterli düzeyde olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Benim gözlemlerime göre öğrenciler bazı şeyleri biliyorlar ama öğretmenlerin belki kulağına gitmemiş oluyor.

Ö3: Yönetici-öğretmen işbirliği bana göre güzel. Bazen güzel değil ama.

Ö4: Bazı öğretmenlerimiz kendi başına hareket ediyorlar. Mesela ben biraz önce bir olaya tanık oldum. Ben Fatih hocamızdan izin aldım. Yukarı çıktım. Müdür Beyimiz " buraya okula çıkamazsınız " dedi. Benim kitaplarım kalmıştı. Yarın deneme sınavımız var. Çalışmadım. Arkadaşlarımdan çalışmak zorunda kaldım. Onlar da tek başına çalışıyorlar. Birbirleriyle haberleşip öyle hareket etmelerini istiyorum.

Yine %60 ile pansiyonda hijyen kurallarına bazı öğrencilerin dikkat etmemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Mesela yiyecek çıkarıyorlar bazıları. Şimdi kokuyor hocam. Hatta çürüyor sonra kokusu sınıyor. Yani yerlere halı serili olduğu için, yerlere çöp atıyorlar. Onu almıyorlar. Temizlik sorunu var.

Ö2: Yatakhanelerde temizlik o kadar iyi değil. Mesela dün sabah girdik odanın birine, oda dağılmış. Üzerlerine hangi kıyafeti giyecekler diye bakarken odayı dağıtmışlar. Hatta yatakhane olmayan kuzenim geldi. " Bu odanın hali ne " dedi. O evde kalırken bile öyle dağınık değil. Kendisi düzeltiyor kıyafetlerini. Başka oda dağınık. Örnek alacaklarına onlar örnek oluyorlar.

Ö5: Başka okulun temizliğine değinelim. Lavabolar biraz kötü, kokuyorlar. Temiz olsa bile çok su dökmüyorlar. Bunun nedenini bende hala çözebilmiş değilim. Özellikle katta, kokudan çok rahatsız oluyorum. Ayakkabılar çıkarıldığında çoraplarını görüyorum. Tiksiniyorum ister istemez çünkü bende onlarla aynı yere basıyorum. Yıkama imkânları var ama yapmıyorlar. Tamam, maddi durumlarından ötürü alamıyor olabilirler ama yıkamıyorlar da. Başka bir sorun yok temizlikle ilgili. Bir de bazen banyo yapmalarına rağmen aynı kıyafetleri giydikleri için kokuyorlar. Bazıları keçi, koyun gibi kokuyor. Benim babam da çoban biliyorsunuzdur. Ben kimseye söyleyemedim ama kokanlar var yani.

Daha sonra %40 ile öğrencilerden bazıları kursa devamsızlık yapması, kıymetini bilmemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Öğrenciler başarılı, Van'dan gelenler var. Kurslar onlar için açıldı. Bize açılmayacaktı bu yıl kurs. Onlara açıldı. Onlar kursta bizden daha şey oluyor, kursa bizim bütün öğrenciler geliyor geçen yıl ki neredeyse. Çıkmak isteyenler baştan çıktı, girmek istemeyenler. Onlar " kurstayız " diyorlar ama kursa gelmiyorlar. Kursun nerede yapıldığını bilmiyorlar belki de. Ben yani Van'lular için açıldığına üzülüyorum kursun. Gelmiyorlar çünkü kursa. Yani kıymetini bilmiyorlar.

Ö3: Oyuna gitmeleri, çok top oynamaları yüzünden başarısızlar. Akşamları kurs oluyor. Onlara girmiyorlar. Onlara girseler güzel olur. Yüksek not alırlar. Etüt derslerinde oyun oynuyorlar.

Daha sonra %20 ile okulda hırsızlık sorununun yaşanması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Bir de hırsızlık olayı var. Şimdi alışmış odaya, odada dolap araları, yastık araları, her yerden paraları alıyor. Hırsızlık var.

Aynı oranda %20 ile bölgenin eğitime yeterince önem vermemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4: Bazıları hiç önem vermiyor. Mesela okul için bir şey oluyor. Yeni bir şey alınacak oluyor. Yeni bir boya falan yapılacaktır ama onların hiç bir katkısı olmuyor. Hiç yardımcı olmuyorlar. Böyle durumlarla karşı karşıya kalabiliyoruz.

Son olarak %20 ile kalabalıkta ders çalışmanın dikkat toplamak açısından sıkıntılı olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5: Etütler güzel ama birisi çantayı kaldırıp başka yere koyduğunda benim bütün dikkatim dağılıyor. Zaten dikkatimi zor topluyorum.

Öğrenciler okullarıyla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunları; öğrenci velilerinin öğretmenlerle işbirliği yapmaması, bazı derslerin öğretmenin askere gitmesi, doğum izninde olması gibi durumlar nedeniyle boş geçmesi, okulda disiplin sorunlarının yaşanması, ailelerin çocuklarıyla yeterince ilgilenmemesi, öğrencilerin bazılarının derslerle ilgisiz olması, yönetici ve öğretmen işbirliğinin yeterli düzeyde olmaması, pansiyonda hijyen kurallarına bazı öğrencilerin dikkat etmemesi, öğrencilerden bazıları kursa devamsızlık yapması, kıymetini bilmemesi, okulda hırsızlık sorununun yaşanması, bölgenin eğitime yeterince önem vermemesi, kalabalıkta ders çalışmanın dikkat toplamak açısından sıkıntılı olması şeklinde dile getirmişlerdir.

4.3.3. Öğrencilerin Yatılı Okulda Okuma Sebepleri Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin yatılı okulda okuma sebeplerine ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.30'da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.30. Öğrencilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Çalışma Sebeplerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Sebepleri	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	F	%
Ailesi köyde yaşadığı için köyde okul olmamasından dolayı kalacak yer imkânı sağlama amacıyla olma	√		√		√	3	60
Okulun imkânlarından yararlanmak için isteyerek gelme		√	√	√		3	60
Bu okulda arkadaşlık imkânının daha fazla olması	√				√	2	40
Kendi köylülerinin de bu okula gelmesi			√		√	2	40
Ücretsiz kurs ve etüt imkânının başarıyı arttıracığını düşünme	√	√				2	40
Kendi sorumluluklarını şimdiden üstleneceğini düşünerek yaşatlarından bir adım önde olacağını düşünme				√	√	2	40
Bu okula gelmeden önce yatılı okulun diğer okullardan farkını yeterince bilmeme		√				1	20
Babasının okulda çalışmasından dolayı desteğini alabilme				√		1	20

Tablo 4.30'a göre öğrencilerin yatılı okulda okuma sebepleri hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada %60 ile ailesi köyde yaşadığı için köyde okul olmamasından dolayı kalacak yer imkânı sağlama amacıyla olma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Merkeze gitmek istesem, orada şimdi Gülbahar kursu oluyor, oraya yani her gün gidip gelmesi sorun oluyor. Ben onun için yatılı okulu seçtim.

Ö3: Var hocam köyde okul. 6-7-8. sınıflar yoktu ondan buraya geldim hocam.

Ö5: Zorunlu olarak geldim. Anneme Gündoğmuş'ta okumak istemiyorum diyordum fakat annem orada yatılı olamayacağım için ve teyzem olmasına rağmen göndermek istemediğinden izin vermedi. Ve Emine de bu okula geliyordu, görüşemeycektik. Yatılı ve yakın olduğundan gönderdiler.

Aynı oranda %60 ile okulun imkânlarından yararlanmak için isteyerek gelme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Ben buraya kendim isteyerek geldim. 4'te babamı zorlayarak geldim. " Baba beni yatılı okula gönder abim orada " diyerek, isteyerek geldim.

Ö3: Bu okulu kendim seçtim.

Ö4: Ben zorunlu olarak gelmedim.

Daha sonra %40 ile bu okulda arkadaşlık imkânının daha fazla olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Bu okul daha iyi. Öğrenci fazla. Yani arkadaşlık yöntemi daha iyi. Uzun vakit geçiriyoruz yani, konuşuyoruz, oyun oynuyoruz.

Ö5: İnsan arkadaşlarına kardeş gözüyle bakıyor. Paylaşım ve yardımlaşma çok oluyor. Bu bizde olmazsa olmaz değerler. Ve bunları burada kazanıyoruz. Eğitim konusunda köyden geldikleri için öğrenciler daha çok derslere sarılıyorlar.

Daha sonra yine %40 ile kendi köylülerinin de bu okula gelmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3: Merkezde hiç köylü yok ama burada var. Başka, buraya geçen yıldan alıştım. Arabayla gidip geliyordum.

Ö5: Ve Emine de bu okula geliyordu, görüşemeyecektik.

Daha sonra yine %40 ile ücretsiz kurs ve etüt imkânının başarıyı arttıracığını düşünme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Etüt imkânını, evet olumlu buluyorum.

Ö2: Buraya geldim zorluk yaşadım ama millet etüt için para verirken, dershanelere bir yerlere giderken, biz burada ders görüyoruz. Sonra 3'ten sonra kursumuzu görüyoruz. Burası bir dershane gibi oluyor. Etütlerimiz parasız, öğretmenlerle beraber yapıyoruz. Yani avantajlı.

Yine %40 ile kendi sorumluluklarını şimdiden üstleneceğini düşünerek yaşlılarından bir adım önde olacağını düşünme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4: Benim daha çok şey başarabileceğimi düşündüm. Çünkü buraya köyümüz yakın. Hem de başarının daha yüksek olabileceğini düşündüm. Bu okulu bitirdiğimde liseyi de yatılı okuyacağım büyük bir ihtimal. O yüzden geleceğe şimdiden başlamak gibi bir şey oldu.

Ö5: Evet, öğrenciler daha olgun düşünebiliyorlar, sorumluluklarının farkına varıyorlar. Ve gelenler köyden geldikleri için biz de annemiz babamız gibi olmayalım diye düşünüyorlar.

Daha sonra %20 ile bu okula gelmeden önce yatılı okulun diğer okullardan farkını yeterince bilmeme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Diğer okullardan farkımız, bilmiyorum bilsem zaten ben belki de 6'da bile zor gelirdim buraya. Kendi okulumdaki gibi hissettim. Yeğenimde şimdi söylüyor " burada yatılı okumak istiyorum " diyor. Ama dedim " buraya pazartesi geleceksin Cuma gideceksin " çocuk şaşı kaldı. " Ben annemi özlerim " diyor. Özler insan annesini babasını. Köydeki okul gibi zannediyorlar. Çünkü yaşamadığı bir yeri bilemez nasılsa. Sonradan alışır bence. Köyde olsa gündüz gidip gelir. Öğle tatilleri olur. Yatılı okulu anlayamaz. Burada " ben annemi özledim " diye ağlayan olur. Ona anlama diyemez yani. Anlayamaz aslında.

Yine %20 ile babasının okulda çalışmasından dolayı desteğini alabilme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4: Ben zorunlu olarak gelmedim. Ama ailemin de bunda katkıları oldu. Çünkü babam burada çalışıyor. Hem babam beni her zaman destekliyor. Bazı sorunlarım olsa hemen ona gidebilirim. Bu yüzden benim hiç bir zorluğum olmadı. Zaten buraya geleceğimi biliyordum ve isteyerek geldim.

Öğrencilerin yatılı okulda okuma sebepleri hakkındaki görüşleri yorumlandığında; ailesi köyde yaşadığı için köyde okul olmamasından dolayı kalacak yer imkânı sağlama amacıyla okula gelme, okulun imkânlarından yararlanmak için isteyerek gelme, bu okulda arkadaşlık imkânının daha fazla olması, kendi köylülerinin de bu okula gelmesi, ücretsiz kurs ve etüt imkânının başarıyı arttıracaklarını düşünme, kendi sorumluluklarını şimdiden üstleneceğini düşünerek yaşlılarından bir adım önde olacağını düşünme, bu okula gelmeden önce yatılı okulun diğer okullardan farkını yeterince bilmeme, babasının okulda çalışmasından dolayı desteğini alabilme gibi nedenlerden dolayı yatılı okulda okuduklarını gibi sonuçlar ortaya çıkmıştır.

4.3.4. Öğrencilerin Yatılı Okulda Okumaktan Dolayı Memnuniyetleri Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin yatılı okulda okumaktan dolayı memnun olma veya olmama durumları öğrenilmiş ve sebepleri incelenerek yatılı okulun avantajları ve dezavantajları belirlenmiştir.

4.3.4.1. Öğrencilere Göre Yatılı Okulda Okumaktan Dolayı Memnun Olma veya Memnun Olmama Durumları

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin yatılı okulda okumaktan memnun olma veya memnun olmama durumlarına ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.31'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.31. Öğrencilerin Yatılı Okulda Okumaktan Dolayı Memnuniyetlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

MEMNUNİYET	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	F	%
Memnun	√	√	√	√	√	5	100
Memnun Değil						0	0

Öğrencilerin yatılı okulda okumaktan dolayı memnuniyetleri hakkındaki görüşlerine göre; %100 oranında bir memnuniyet görülmektedir. Memnuniyetsizlik ise görülmemektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Evet memnunum.

Ö2: Memnunum. Yani kıymetini bilmeyenler olur ama ben kıymetini bilmeyenlerden değilim. Hatta eksik yönü varsa da kendim onları çalışarak düzeltebilirim. Hatta ileride inşallah öğretmen olabilirim bu okula gelmeyi düşünüyorum.

Ö3: Memnunum.

Ö4: Evet memnunum.

Ö5: Evet memnunum.

Öğrencilerin yatılı okulda okumaktan dolayı memnuniyetleri hakkındaki görüşlerine göre; katılımcılardan tümünün bu okulda okumaktan memnun olduğunu belirttiği görülmektedir.

4.3.4.2. Öğrencilere Göre Bu Okulda Okumanın Avantajları

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin yatılı okulda okumanın avantajları hakkındaki görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.32'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.32. Öğrencilerin Yatılı Okulda Okumanın Avantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Avantajlar	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	F	%
Okulun başarısının iyi olması	√		√		√	3	60
Şimdiden kendi sorumluluğunu üstlenerek aileden ayrı kalmaya alışmayı başarma		√		√	√	3	60
Devlet yardımı alabilme	√		√			2	40
Okulda ücretsiz kurs ve etüt imkânının olması		√	√			2	40
Arkadaşlık ilişkilerinin güzel gelişebilmesi imkânı		√			√	2	40
Kalacak yer imkânının olması			√			1	20
Kantinde köyünde olmayan imkânı bulabilme			√			1	20
İstenilen kaynak kitapların okuldan sağlanabilmesi		√				1	20
Okulda temizlik, hijyen kurallarını öğrenerek dikkat edebilme			√			1	20
Çeşitli dernek ve vakıfların YİBO'lara yardım ve destek projelerinden yararlanma					√	1	20
Okulun donanımının iyi olması					√	1	20

Tablo 4.32'de öğrencilere göre bu okulda okumanın avantajlarını yorumlandığında; ilk sırada %60 ile okulun başarısının iyi olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Yani, şey... Bu okulda daha iyi başarı olarak. Hani öbür okullarda biraz düşük oluyor.

Ö3: Yatılı olması, mesela köyde olmayan imkanın kantinde olması, derslerin güzel olması.

Ö5: Bence başarılı. Gayet güzel derslerin anlatımı, öğretmenlerimiz. Bazı okullarda koğuş halinde kalıyorlar. Eğitim konusunda öğretmenlerimizin ders anlatmasını çok beğeniyorum. Bizle ilgileniyorlar. Bir sorumuz olduğunda hocalarımıza gelebiliyoruz. Başkaları eğitimini beğenirse de ben beğeniyorum. Notlarımın da gayet normal olduğunu düşünüyorum. Tamam, okulumuz kendi içinde çok iyi ama Emine var mesela o dershanede çok başarılı. Okulumuzun eğitimde başarılı olduğunu bundan anlıyorum.

Daha sonra %60 ile şimdiden kendi sorumluluğunu üstlenerek aileden ayrı kalmaya alışmayı başarma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: İlerde aileden uzak olursan bunun anlamını bilirsin. Zaten yatılı okulda okudun. Yani o kadar zorlanmazsın. Öğretmen olursun, doktor olursun, Türkiye'nin bir ucunda oturursun. Ayrılığın ne demek olduğunu bilirsin. Ona göre hayatını yaşarsın. Düzenlersin. Alışmış olursun.

Ö4: Ben bu okulda kendime güvenmeyi öğrendim. Öğretmenlerim tarafından desteklendim. Ailem de her zaman destek verdiler bana. Arkadaşlarım beni sevdiler. Benimle iyi geçindiler. Bazı köyü huylarım olsa bile benim bu huylarıma göğüs gerdiler.

Ö5: Evet. Kendi işimi kendim yapmayı öğreniyorum. Hayatı öğreniyorum. Neyin ne olduğunun farkına varıyorum. Kendimi daha iyi tanıyorum. Sorumluluklarımı biliyorum. Bunu kaldırıp buraya koymam gerekiyor, kendi yatağımı kendim toplamam gerekiyor. Başka bir şey yok. Avantajları bunlar. Hani anneler evlerini toplarlar, onların sorumluluğu budur. Biz de ortalığı dağınık gördüğümüzde rahat edemiyoruz. Herkesin kendi evinde kendine ait odası yoktur, çoğumuzun yoktur ama benim var. Ben de kardeşlerimle beraberim. İnsan odasını evi gibi düşünüyör. Bu yüzden toparlamayı, dolabını düzeltmeyi biliyor. Mesela kardeşim dağınık sürekli uyartıyorum onu.

Daha sonra %40 ile devlet yardımı alabilme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Yani burada devlet yardım ediyor bize. Mesela, yemek durumu gibi. Hani kıyafet durumu...

Ö3: Okumak ve çok düzenli giyinmek. Düzenli olmayı sağladı.

Daha sonra yine %40 ile okulda ücretsiz kurs ve etüt imkânının olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Ben okul idareden bir sorun yaşayacak olsam kendimi düzeltirim. Dersimi daha iyi çalışırım. Zaten kurslara gittiğim için çok bir şey olmuyor. Derslerde anlamadığımı kurslarda

tekrar edince anlıyorum.(...) Yararlanıyoruz. Öğretmen koridora oturuyor mesela, yatakhanelerde oluyor. O koridora oturuyor, biz de test çözüyoruz mesela. Yanlışımız var, o öğretmenin anladığı bir ders ise gidip soruyoruz. O da bize anlatıyor.

Ö3: Bizim okulumuzda etüt yoktu. Burada etütler var. Derslerimize çalışabiliyoruz.

Daha sonra yine %40 ile arkadaşlık ilişkilerinin güzel gelişebilmesi imkânı gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Bu okulda okumak arkadaşlarınızla birlikte sınavlara aynı yerde oturup çalışmak güzel. Benim bilmediklerimi o söyler, onun bilmediklerini ben söylerim. Yani arkadaşlarla birlikte toplu halde çalışmalar olur. Evde tek başına çalışamazsın. Ya da canın çalışmak istemez. Burada arkadaşlarım olunca okuldan ayrılmak istemiyorum.

Ö5: İnsan arkadaşlarına kardeş gözüyle bakıyor. Paylaşım ve yardımlaşma çok oluyor. Bu bizde olmazsa olmaz değerler. Ve bunları burada kazanıyoruz. Eğitim konusunda köyden geldikleri için öğrenciler daha çok derslere sarılıyorlar.

Daha sonra %20 ile kalacak yer imkânının olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3: Yatılı olması, mesela köyde olmayan imkânın kantinde olması, derslerin güzel olması.

Aynı oranda %20 ile kantinde köyünde olmayan imkânı bulabilme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3: Yatılı olması, mesela köyde olmayan imkânın kantinde olması, derslerin güzel olması.

Yine %20 ile istenilen kaynak kitapların okuldan sağlanabilmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Kitaplar, istediğimiz kitabı, yani kitap eksiklik duysak matematik sınıfından, sosyal sınıfında hepsinde kitaplarımız var. Öğretmenler zaten çözmek istediğimiz kitabı sonuna kadar dağıtıyor bazıları. Mustafa hoca falan dağıttı bile. Yani istesek getiriyorlar. Hocamız istediğimiz kitabı getirdi. Fiyatını düşürterek getirdi. Yani ben öğretmenlerimle gurur duyuyorum.

Yine %20 ile okulda temizlik, hijyen kurallarını öğrenerek dikkat edebilme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3: İyi yönü de yatakhaneleri, etütü olması ve yatmadan önce dişlerimizi fırçalıyoruz.

Yine %20 ile çeşitli dernek ve vakıfların YİBO'lara yardım ve destek projelerinden yararlanma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5: Matematik öğretmeni olmak istiyorum. Ankara'ya gittik ya ODTÜ'ye gitmeyi çok istiyorum. Ankara'ya gitme olayını da açıklayayım geçen de bir sınav olduk 10 soru vardı hepsi mantık sorusuydu. Benimle beraber 4 arkadaşım soruların hepsine doğru cevap verdi. Okuldan 4 kişi Ankara'ya gittik. Vakıf ODTÜ'nün yaptığı bir şeydi. Geçen yıl gidememiştik öğretmenlerimizden dolayı. Başımızda olacak kimse yoktu. Bu yıl bir Mahir hocamızla gittik. Oldukça eğlenceliydi güzeldi. Ama insan ister istemez evini özleyiyor. İlk gün ODTÜ'de müze gibi bir yere gittik. Tabi ODTÜ çok büyük bir yer. Orada Devrim Arabalarını gördük. İkinci gün gezdik. Müzelere gittik. TBMM'ye Anıtkabir'e, hayvanat bahçesine, akvaryuma gittik. Uçakla gidip geldik. Oldukça güzeldi. Böyle avantajlarımız da var.

Son olarak %20 ile okulun donanımının iyi olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5: Bilgisayarlarımız var, her dersin sınıfı var. Bunları çok faydalı buluyorum. Deneyler yapmamız çok güzel. Bazen internetimiz olduğunda vakit geçirebiliyoruz. Köydeyken bunlar

olmadığından deneylere ilgim çok fazla. Hatta Fen performans ödevimde bir deney yapacağım.

Öğrencilere göre bu okulda okumanın; okulun başarısının iyi olması, şimdiden kendi sorumluluğunu üstlenerek aileden ayrı kalmaya alışmayı başarma, devlet yardımı alabilme, okulda ücretsiz kurs ve etüt imkânının olması, arkadaşlık ilişkilerinin güzel gelişebilmesi imkânı, kalacak yer imkânının olması, kantinde köyünde olmayan imkânı bulabilme, istenilen kaynak kitapların okuldan sağlanabilmesi, okulda temizlik, hijyen kurallarını öğrenerek dikkat edebilme, çeşitli dernek ve vakıfların YİBO'lara yardım ve destek projelerinden yararlanma, okulun donanımının iyi olması gibi avantajları olduğu belirtilmiştir.

4.3.4.3. Öğrencilere Göre Bu Okulda Okumanın Dezavantajları

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin yatılı okulda okumanın dezavantajları hakkındaki düşünceleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.33'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 33. Öğrencilerin Yatılı Okulda Okumanın Dezavantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Dezavantajlar	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	F	%
Bazı kişisel sorunlarını öğretmenine anlatamadığı için içine kapanma		√		√	√	3	60
Bazı öğrencilerin kendisini rahatsız etmesi			√	√		2	40
Kendini okulda yalnız hissetme		√				1	20
Uyku düzenini pansiyondaki öğrencilerin bozması		√				1	20
Ailesini her gün görememe			√			1	20
Arkadaşlarının ders çalışmak istememesi nedeniyle onlara uyum sağlama					√	1	20
Deprem sebebiyle Van'dan gelen arkadaşlarının ailelerinin yanına gidememesi					√	1	20
Pansiyondaki öğrencilerin hijyen kurallarına dikkat etmemeleri					√	1	20

Tablo 4.33'e bakıldığında, öğrencilere göre bu okulda okumanın dezavantajlarına göre; ilk sırada %60 ile bazı kişisel sorunlarını öğretmenine anlatamadığı için içine kapanma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Olumsuzluk, ne bileyim. Şimdi burada bir sorun yaşarsın öğretmenlerine söyleyemezsin, yanında annen olur ya da baba. Erkekler babasıyla paylaşır derdini. Ama öğretmenlerine gidip söyleyemez, arkadaşlarına söyleyemez. İçine kapanır. İçine kapanınca da hiçbir şey halledemez. Ben ilk geldiğimde burada "annemi özledim" diyeceğim ama o zaman öğretmenler " niye geldin " derler diye düşünüyordum. Ama içine kapanık arkadaşları görünce sonra ben rahatsızlandım.

Ö4: Duygu bakımından, düşünce bakımından kafana takılan bir şeyler olabiliyor. Mesela " ben bunu niye yaptım böyle. Ben bunu aslında yapmayacaktım. Niye böyle bir şeye kalkıştım " gibisinden bir şeyler diyebiliyor kendine. Sonra mesela bir sınavdan düşük alıyor. O sınavı kafasına takıyor. Öbürüne çalışmıyor sonra ondan da kötü not alıyorsun.

Ö5: Korkuyorum, karamsarım.

Daha sonra %40 ile bazı öğrencilerin kendisini rahatsız etmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3: Evet. Bazıları gelip çatıyor. Canımı sıkıyor.

Ö4: Ben ailemin hep desteklerini alıyorum. Öğretmenlerimden de alıyorum ama arkadaşlarımdan aldığım kadar onlardan almadığım var. Bu insanın moralini ister istemez bozuyor. Sınavlara çalışmıyoruz.

Daha sonra %20 ile kendini okulda yalnız hissetme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Başka dezavantajlar, yalnız olan olur. Yani arkadaşlık kuramaz. Köyden bir kişi gelir, köyündekiler dışında hiç kimseyle muhatap olmaz.

Aynı oranda %20 ile uyku düzenini pansiyondaki öğrencilerin bozması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Mesela yatakhane de aynı köyden olanlar oluyor. Yat saati 1-2 saat geçiyor. Muhabbet ediyorlar. Yatırtmıyorlar insanları.

Yine %20 ile ailesini her gün görememe gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3: Yatılı olmak bazı yönden iyi bazı yönden kötü. Mesela kötü yönü, ailemizi göremiyoruz. Haftada bir görüyoruz.

Yine %20 ile arkadaşlarının ders çalışmak istememesi nedeniyle onlara uyum sağlama gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5: Mesela ben köyde okuyordum önceden. İstedğim zaman çalışıyordum. Açıkçası köyde daha iyi olduğunu düşünüyorum. Geç saatlere kadar çalışır kitapla uyurdum. Ama burada böyle çalışmıyorum. Sanırım arkadaş çevresinden kaynaklanıyor. Onları da kıramıyorum, onlara çalışmak istiyorum diyip yalnız bırakamıyorum. Köydeyken istersem çalışırdım istemezsem çalışmazdım. Evimizde bilgisayar yoktu. İyi ki de yoktu. Televizyonumuz vardı. Ama ben televizyona çok düşkün değildim. Kardeşlerim düşkündü. Bunu ailem de bilir. Kardeşlerim uyuyana kadar izlerlerdi. Annem hep kızardı. Ben çalışırdım ama burada böyle değil.

Yine %20 ile deprem sebebiyle Van'dan gelen arkadaşlarının ailelerinin yanına gidememesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5: Biz evlerimize gidip ailelerimizi görebiliyoruz fakat Van'dan gelen arkadaşlarımız gidemiyorlar.

Son olarak %20 ile pansiyondaki öğrencilerin hijyen kurallarına dikkat etmemeleri gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5: Ve temizlikle ilgili sorunlarımız var. (...) Başka okulun temizliğine değinelim. Lavabolar biraz kötü, kokuyorlar. Temiz olsa bile çok su dökmüyorlar. Bunun nedenini bende hala çözebilmiş değilim. Özellikle katta, kokudan çok rahatsız oluyorum. Ayakkabılar çıkarıldığında çoraplarını görüyorum.

Öğrencilere göre bu okulda okumanın; bazı kişisel sorunlarını öğretmenine anlatamadığı için içine kapanma, bazı öğrencilerin kendisini rahatsız etmesi, kendini okulda yalnız hissetme, uyku düzenini pansiyondaki öğrencilerin bozması, ailesini her gün görememe, arkadaşlarının ders çalışmak istememesi nedeniyle onlara uyum sağlama, deprem sebebiyle Van'dan gelen arkadaşlarının ailelerinin yanına gidememesi, pansiyondaki öğrencilerin hijyen kurallarına dikkat etmemeleri gibi dezavantajları olduğu belirtilmiştir.

4.3.5. Öğrencilerin Bu Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.34'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.34'te görüldüğü gibi öğrencilerin bu okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlerine göre; ilk sırada %100 ile okulun fiziki imkânlarında eksiklik olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Projeksiyonumuz tam da, perdesi inmiyor.

Ö2: Eksiklik, banyolarda kapılar bozuk. 15 kapı varsa 10'una girilebiliyor. Musluklarda falan bozukluklar var. Lavabolar, pencereler. Yatakhane de pencereler kapanmış. Onlar

düzeltilecek diyorlardı, düzeltilmedi sömestr tatilinde. Onlar düzeltilmeyince de kapalı alan. İçeriye giriyoruz içerski çok kötü kokuyor. Ben kat başkanırken orada duramıyordum. Ben bir an önce odadan çıkmak istiyordum. Çocuklara duyuru yapacağım, nefes alamıyorum odada. Dışarıya fırlıyordum hemen.

Ö3: Pencereleler tornavidalı. Onlar sökülürse hava alır sınıflarımız. Kapılar da sorunlu. Bazı kapılar hep açılıyor. Bazı kapılar var mesela. Tekli Çiftli. O kapılardan olsa kapının tekini açınca tek sırayla içeri girip çıkabiliriz. İkisini de açınca ikili sırayla girip çıkarız.

Ö4: Fiziki, pencerelerimizde bozukluklar oluyor. Bazen biz kendimiz bozuyoruz. Bazen de bazıları geliyor bir vuruyor pencereye bir yeri kopuyor. Bazıları ise vidalarını kendileri çıkarmaya çalışıyor. O yüzden bozukluk oluyor. Yani kapanmıyor pencere. Tüm sınıflarımızda her köşede lambamız var. Ama bazıları yanmıyor. Müdür bize onların yapılacağını söyledi ama bu yıl yapılmayacak gibi. Biz hep söylüyoruz. Dilek ve Şikâyet kutusuna atıyoruz. Ama hiç onların yapıldığı olmadı. Bazı sınıflarda lambalar söniyor. Onlardan kötü ses çıkıyor. Ders çalışırken dikkat dağıtıyor. (...) Projeksiyon tam ama kablolarında bozukluklar var. Mesela biz sınıfımızdakini hiç kullanamıyoruz. Bir ihtiyacımız olsa ya boş bir sınıfa gidiyoruz ya da yapamıyoruz.

Ö5: Kapılarımızda sorunlar var. Yurt kapısı takılmış fakat ben kapanmasını istiyorum. Odamdaki kapım kapanmıyor. Pencerelelerimizde çok sorun var. Çoğu açılıp kapanmıyor.

Tablo 4. 34. Öğrencilerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Değiştirilmesi Gereken Durumlar	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	F	%
Okulun fiziki imkânlarında eksiklik olması	√	√	√	√	√	5	100
Okulda internet kullanabilme imkânının olmaması	√	√	√	√	√	5	100
Okuldaki kütüphanenin bazı kaynaklar bakımından yetersiz olması		√		√	√	3	60
Boş zamanlarını yeterince iyi değerlendirememesi		√	√	√		3	60
Güvenlik personelinin olmaması		√			√	2	40
Okulda yapılan etkinlikler için alanlarının küçük olması		√		√		2	40
Temizlik personellerinden bazılarının işini yeterli yapmaması	√					1	20
Yemekhanede çalışan görevli personelin sayısının az olması		√				1	20
Okulda sağlık personelinin olmaması		√				1	20

Tablo 4.34'e göre öğrencilerin yatılı okuldaki değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlerden yine %100 ile okulda internet kullanabilme imkânının olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Bilgisayarı evde kullanıyorum, okulda kullanamıyorum. İnternet de yok.

Ö2: Evet bilgisayar sınıfı açılmıyor şu anda. Hani internet zaten kesiliyor. Bir tek idare bölümlerinde var herhalde. Onun için internetten faydalanamıyoruz burada. Bilgisayar öğretmenimiz buradayken gidiyorduk sınıfa, cuma günleri burada kalanlar gidip stres atıyordu. Hafta içi kursu olanlar gidip bilgisayardan yararlanabiliyordu.

Ö3: İnternet olsaydı e-okul'a girebilirdik. Notlarımıza bakabilirdik.

Ö4: Bilgisayarımız da olsaydı biz araştırma ödevimizi yapabilseydik çarşıya gitmek zorunda kalmazdık. Kütüphanemizden hemen araştırabilirdik. Bilişim ve teknoloji odamız güzeldi ama orada internetimiz olmadığı için biz orada araştırma yapamıyorduk. O yüzden yine çarşıya gitmek zorunda kalıyorduk hep. Sonra kütüphanedeki bilgisayarımız, teknoloji tasarım sınıfındaki bilgisayarımız açılmıyor, internete girilemiyormuş o bilgisayarlarda da. Sosyal bilgiler sınıfındaki bilgisayar yine çalışmıyor Fatma hocamız kendi bilgisayarını getiriyor.

Ö5: İnternetimiz kısıtlı. İnternetten ders görsek daha faydalı olacağını düşünüyorum. Mesela internette bilgiler oyun şeklinde alınıyor. Eğer bu şekilde yapılırsa çalışma konusunda öğrencilerin hevesi artabilir. Biliyorsunuz şimdi öğrenciler elektronik eşyalara, internete daha düşkün. İnternet bağlantımız her zaman olursa daha verimli olacağını düşünüyorum.

Daha sonra %60 ile okuldaki kütüphanenin bazı kaynaklar bakımından yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: *Kütüphane bazı noktalarda yeterli. Din Kültürü öğretmenimiz ilmi haller getirecekti. Onunla uğraşıyordu ama bence uğraşmak gerekmiyor. Direk getirseler olur. Çünkü Din Kültürü performans ödevimiz oluyor. Öğretmenimiz " internetten araştırmayın doğru bilgi değil onlar " diyor. Öğretmen öyle dediğinde ders kitabındaki aynı şeyleri değil de farklı yerlerden araştırmak gerekir. İlmihaller gelebilir dinle ilgili. Kütüphanede bulamadığımız şeyler oluyor.*

Ö4: *Pansiyonumuzdaki kitaplıklarda bizim işimize yarayacak daha çok kitabın olmasını isterdim. Test kitaplarının, hikâye kitaplarının daha çok olmasını isterdim. Ansiklopedi olmasını isterdim. Böyle bir odanın mesela kütüphane olması daha iyi olurdu.*

Ö5: *Kütüphanemiz biraz gürültülü oluyor. Ama kitaplar güzel. Geçen yıl gelen kitaplarla daha çok arttı. Ansiklopedilerden araştırmalar yapabiliyoruz. Fakat sınıf kitaplığımız benim hoşuma gitmiyor. Çoğu benim okuduğum kitaplar. Kütüphane konusunda böyle düşünüyorum. Biraz gürültü o kadar. Ve bir de dinle ilgili kitapların olması gerektiğini düşünüyorum.*

Daha sonra yine %60 ile boş zamanlarını yeterince iyi değerlendirememeye gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: *Başka, mesela canımızın çok sıkıldığı zamanlar oluyor. Ara sıra öğrencilere film izlettiriliyor. Ya da etüt saatleri arttırılabilir. Bazen ödevimiz yetişmiyor.*

Ö3: *Oyun oynayarak. Kitap okuyarak değerlendiriyorlar. Futbol oynuyorlar. Başka etkinlik yok. Çok canım sıkılıyor bazen. Dersler de zor oluyor.*

Ö4: *Okulumuzdaki öğrencilerin çoğunluğu oyun oynayarak geçiriyor. Oyun oynama hakkımız da var ama oyuna çok da fazla önem vermememiz gerektiğini düşünüyorum. Çünkü oyun yerine 1 saat oyun oynasak bir saat ders çalışsak daha verimli olacak. Kitap okusak anlamamız geliyor, test çözssek de onun hakkında daha çok bilgi ediniyoruz, yanlış doğruyu anlıyoruz. O boş vakitlerimizin ders çalışarak, kitap okuyarak, test çözümlerimiz gerektiğini tavsiye ediyorum ben sadece.*

Daha sonra %40 ile güvenlik personelinin olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: *Kaçan oluyor bazen. Korkuluklar duvarlar yapılmış ama aşmak isteyen aşabiliyor. Birazcık eksik gibi güvenlik. Ama kapıdan giriş çıkışlarda kimlik alınıp bakılıyor. Ama bence eksik gibi. Kaçan oluyor yani.*

Ö5: *Güvenlik yönünden zayıf. Biri kaçmak istese kaçabilir. Kaçırılabilirler. Pencereden atlayabilirler.*

Yine %40 ile okulda yapılan etkinlikler için alanlarının küçük olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: *Okulda değiştirilmesi gereken hani bahçede gezmek isteriz, ama futbol oynanıyor. Futbol sahası yok bahçede saha var. Bahçede gezerken top çarpıyor, çocuğun birinin kolunu kırıyor. Hani Futbol sahası eksik. Oluyor sahamız ama boyutları biraz küçük. Alan biraz daha geniş olsaydı daha iyi olabilirdi. Konferans salonu küçük. Bazılarının konferans salonları o kadar geniş ki dışarıda oluyor. Alanımız geniş olsa bütün oyunlar için, aktiviteler için daha iyi olabilirdi. Ama bizim okulumuzda gezebildiğimiz yer ile futbol sahası aynı alanda. Maç yapılırken çocuk gezmek istiyor. Üzerine top gelebiliyor.*

Ö4: *Okuldaki kütüphane iyi ama bence küçük gibi geliyor. Biraz daha büyük olsa daha da çok kitap alırdı orası. Daha fazla kitap çeşitleri, daha fazla çalışma kitapları, test kitapları, ansiklopediler olsa daha çok işimize yarayacaktı.*

Daha sonra %20 ile temizlik personellerinden bazılarının işini yeterli yapmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Mesela personellerin bazıları oturuyor. Hiç bir iş yapmıyor. Hep orada oturuyorlar. Yani personel dediğin her tarafı siler, süpürür. Yani okula hiç katkısı yok kimisinin.

Aynı oranda %20 ile yemekhanede çalışan görevli personelin sayısının az olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2 : Personellerde pek bir sorun yok ama yemekhanede hani öğrenci dağıtıyor yemekleri. Normalde öğrenci olmaması gerekli orada. Yemek hazırlanırken bazıları gidip yardım ediyorlar. Yemekhanede bence bir ya da iki kişi olması gerekir. Zor yemek yapılacaksa, çok kişilik yemek yapılacaksa, orada iki üç teyze var, onların yanına bir kaç kişi daha olsa daha iyi hazırlanır. Öğrenciye de gerek kalmaz herhalde.

Son olarak %20 ile okulda sağlık personelinin olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Sağlık olarak buradaki revirde, mesela ağabeyimin okulunda hemşire var. Sağlık ocağına gitmeden hemşire ilgilenebilir. İlaç alıyorsa öğrenci, hemşire düzenli olarak ilacını ona verebilir. Ama şu an revirdekiler pek sorumluluklarını yerine getirmiyorlar. Mesela biri ilacını almaya gidecek revir kapalı oluyor. Açmıyorlar. Anahtarı istiyoruz, git hocadan al diyorlar. Pek sorumluluklarını yerine getirmiyorlar.

Öğrenciler bu okulda; okulun fiziki imkânlarında eksiklik olması, okulda internet kullanabilme imkânının olmaması öğrencilerin tümü tarafından ifade edilmiştir. Öğrencilerin çoğu okuldaki kütüphanenin bazı kaynaklar bakımından yetersiz olması, boş zamanlarını yeterince iyi değerlendirememesi sorunlarını dile getirmişlerdir. Öğrencilerin bir kısmı bu konuda okulda güvenlik personelinin olmamasını, okulda yapılan etkinlikler için alanlarının küçük olmasını dile getirmiştir. Ayrıca temizlik personellerinden bazılarının işini yeterli yapmaması, yemekhanede çalışan görevli personelin sayısının az olması, okulda sağlık personelinin olmaması hususlarının değiştirilmesi gerektiği belirtmişlerdir.

4.3.6. Öğrencilerin Yatılı Okulda Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri Hakkındaki Görüşleri

Öğrencilerin yatılı okulda yaşanan sorunlarla ilgili çözüm önerileri; kişisel sorunlara yönelik, eğitsel sorunlara yönelik ve değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri olarak gruplandırılarak incelenmiştir.

4.3.6.1. Öğrencilerin Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.35’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 35. Öğrencilerin Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	F	%
Yatılı kalmak, taşınmalı eğitim yerine tercih edilmelidir.		√			√	2	40
Öğretmenler öğrencilere karşı daha da özverili olmalıdır.				√		1	20
Taşınmalı olmak, yatılı kalmak yerine tercih edilmelidir.			√			1	20

Tablo 4.35’e göre öğrencilerin yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; ilk sırada %40 ile “Yatılı kalmak, taşınmalı eğitim yerine tercih edilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Yatılılık bence daha iyi. Orada öğrenciler çalışamaz. Sabah kalkacak uykusuz, uykusuz buraya derse gelecek. Ders dinleyemez. Burada bile derste uyuyan oluyor. Gece 12’

ye kadar 1'e kadar yatmayanlar oluyor. Onlar zaten çalışmayanlar. Hani çalışkan olup da köye gidip gelenler oluyor. Onları da etkiler bence.

Ö5: Her okul eğitici dir fakat yatılı okullar her anlamda eğitici bence. Özellikle insanın karakteri açısından da eğitici dir.

Daha sonra %20 ile "Öğretmenler öğrencilere karşı daha da özverili olmalıdır." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4: Öğretmenlerimiz başarılı. Hepsini ben seviyorum. Hepsi çok iyi düşünceliler. Sadece biraz daha bizi destekleyebilirler. Bizim eğitimimizde daha önemli yerde olduklarını daha çok içtenlikle benimseyebilirler. Bizlere çok yardımcı olmaya çalışabilirler. Öğrencileri üstlenmeye çalışabilirler. Ailemizi fazla düşündürmemeye çalışırdık kendimize. Öğretmenlerimiz bunun hakkında daha fazla bilgi verebilirlerdi, bize kendileriyle ilgili örnek verebilirlerdi. Bizim ne yapacağımızı, buraya niçin geldiğimizi, nasıl koşullara katlanmamız gerektiğini öğretebilirlerdi.

Son olarak %20 ile "Taşınmalı olmak, yatılı kalmak yerine tercih edilmelidir." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3: Taşıma olmalı. Her gün evde kendimizi düzenlememiz. Veya annemizin düzenlemesi gerek battaniyelerimizi.

Öğrencilerin yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerilerini; "Yatılı kalmak, taşınmalı eğitim yerine tercih edilmelidir.", "Öğretmenler öğrencilere karşı daha da özverili olmalıdır.", "Taşınmalı olmak, yatılı kalmak yerine tercih edilmelidir." şeklinde dile getirilmiştir. Öğrencilerin yatılı kalmayı, taşınmalı olmaya daha yüksek oranda tercih ettikleri görülmektedir.

4.3.6.2. Öğrencilerin Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.36'da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.36. Öğrencilerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	F	%
Öğrencilerin disiplin sorunlarını önlemek için önlemler alınabilir.	√	√		√	√	4	80
Öğrencilerdeki disiplin sorununu çözmek için suçluların cezalandırılması gerekmektedir.	√	√				2	40
Öğrencilerin etüt saatleri artırılmalıdır.		√	√			2	40
Boş geçen dersler için başka öğretmenler getirilerek derslere girmelidir.				√		1	20
Yönetici- öğretmen işbirliğini sağlamak için kısa toplantılarla ortak kararlar alınmalıdır.				√		1	20
Yönetici, öğretmen ve veli işbirliğini sağlamak için daha çok toplantı yapılmalıdır.					√	1	20
Öğrencilerdeki hijyen eksikliğini önlemek için bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.					√	1	20

Tablo 4.36 yorumlandığında öğrencilerin yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerilerine göre; ilk sırada %80 ile "Öğrencilerin disiplin sorunlarını önlemek için önlemler alınabilir." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Pansiyona yemek çıkarmak yasak. Ama çıkarıyorlar. Yani yine köyden getirsinler ama belli bir yere konulup oradan öğrenciler alabilirler.

Ö2: Aslında aklıma şu an bir şey gelmiyor da, hani kamera olsa o da özel bir yer. Odada olmaz yani. Ancak koridorlara yapılabilir. Yatakhane kızlar mesela bir odadan bir odaya üzerinde hiçbir şey yokken geçen olur. O problem olur. Yani kamera yerleştirilemez.

Ö4: Sınıfımızdakilerin konuşmaması, öğretmenlerimizi dinlemesi, öğretmenlerin daha elverişli anlatması olabilir. Öğretmenin anlattığı başka hiçbir yerde bulunmuyor. O yüzden test çözmek yerine öğretmenlerini dinlemeleri daha da başarılı olmalarını sağlardı.

Ö5: Bence bu konuda ailelerle konuşulması gerekiyor. Mesela öğretmen konuşurken öğrenci geçiştiriyor ya da saygısızlık yapıyor. Bu yüzden daha fazla toplantı yapılmasını öneriyorum.

Daha sonra %40 ile “Öğrencilerdeki disiplin sorununu çözmek için suçluların cezalandırılması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Yani eğer öğretmen uyarıyorsa, arkadaşlar susabilir. Yine de susmuyorlarsa bu sefer tutanak tutar öğretmen, müdüre verir.

Ö2: Evet. Bari birine ceza verseler " ona yaptılar bize de yaparlar " diye korku gelir. Yapamazlar.

Daha sonra yine %40 ile “Öğrencilerin etüt saatleri arttırılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Başka, mesela canımızın çok sıkıldığı zamanlar oluyor. Ara sıra öğrencilere film izlettiriliyor. Ya da etüt saatleri arttırılabilir. Bazen ödevimiz yetişmiyor. 9'da etütten çıkıyoruz. 9 buçuğa kadar temizlik yapıp yatıyoruz. Hani yarım saat uzatsak 10'da yatacağız. Bazıları sabah erken kalkıp diğerlerini uyandırıyor sağ olsunlar.

Ö3: İki tane etüt var. Sabah da olsaydı daha güzel olurdu. Olsaydı daha güzel olurdu. Sınavlarımıza da çalışırdık. Kafamız daha iyi alırdı. Sınavlardan yüksek not alırdık.

Daha sonra %20 ile “Boş geçen dersler için başka öğretmenler getirilerek derslere girmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4: Öğretmen eksikimiz yok ama böyle izine ayrılanlar arasından başka bir yere tayin edilip buraya gelmeleri daha uygun olurdu. Çünkü onlar gelince bizim derslerimiz boş geçmezdi. Biz belki o dönemde daha önemli bir konuyu işleyeceksek işleyemiyoruz. Onlar gelir, onlar anlatırdı. Sonra öbür öğretmenlerimizin izni bitince onlar gelir devam ederlerdi.

Yine %20 ile “Yönetici- öğretmen işbirliğini sağlamak için kısa toplantılarla ortak kararlar alınmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4: Mesela 5 dakikalığına da olsa bir toplantı yapıp müdürümüz öğretmenlere onun hakkında bilgi verip böyle, böyle yapacağız ya da bunlara izin vermeyin ya da böyle yapmayın diyebilirlerdi.

Yine %20 ile “Yönetici, öğretmen ve veli işbirliğini sağlamak için daha çok toplantı yapılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5: Bence olmuyor çünkü çok az toplantı yapılıyor. Daha fazla toplantı yapılmalı.

Son olarak %20 ile “Öğrencilerdeki hijyen eksikliğini önlemek için bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5: Öğrencileri daha fazla kontrol edebilirler. Şöyle bir şey yapabilirler; her yere afiş assalar öğrenciler gördükçe sarsılırlar. Dinle ilgili bir şeyler yapabilirler. Belki Allah korkusu olanlar ciddiye alabilirler. Mesela biz öğrenciler olarak kendi aramızda bir şey yapabiliriz. Tuvaletleri kontrol eder, uyarırız.

Öğrenciler yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik; “Öğrencilerin disiplin sorunlarını önlemek için önlemler alınabilir.” ile “Öğrencilerdeki disiplin sorununu çözmek için suçluların cezalandırılması gerekmektedir.”, “Öğrencilerin etüt saatleri arttırılmalıdır.”, “Boş geçen

dersler için başka öğretmenler getirilerek derslere girmelidir.”, “Yönetici- öğretmen işbirliğini sağlamak için kısa toplantılarla ortak kararlar alınmalıdır.”, “Yönetici, öğretmen ve veli işbirliğini sağlamak için daha çok toplantı yapılmalıdır.”, “Öğrencilerdeki hijyen eksikliğini önlemek için bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.” gibi çözüm önerilerini dile getirmişlerdir.

4.3.6.3. Öğrencilerin Okulda Değiştirilmesi Gerekenlere Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğrencilerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.37’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.37. Öğrencilerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Okulda Değiştirilmesi Gerekenlere Yönelik Çözüm Önerileri	Ö1	Ö2	Ö3	Ö4	Ö5	F	%
Öğrencilerin internetten faydalanmaları sağlanmalıdır.	√	√	√	√	√	5	100
Okula çim saha yapılmalı, yürüyüş alanıyla ayrılmalıdır.		√	√			2	40
Okuldaki fiziki eksiklikler tadilatla düzeltilmelidir.			√	√		2	40
Okuldaki kütüphane kaynak bakımından zenginleştirilmelidir.				√		1	20
Okulun sağlıkla ilgilenen personeli olmalıdır.		√				1	20
Okulun güvenlik personeli olmalıdır.		√				1	20
Okuldaki boş zaman etkinlikleri etüt saatlerini engellememelidir.		√				1	20
Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmek amaçlı daha farklı kurslar açılabilir.				√		1	20
Okulun güvenliğinin sağlanması için önlemler alınmalıdır.					√	1	20

Tablo 4.37’ye göre öğrencilerin okulda değiştirilmesi gerekenlere yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; ilk sırada %100 ile “Öğrencilerin internetten faydalanmaları sağlanmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö1: Bilgisayar öğretmeni açabilir mesela. Ya da personel açabilir.

Ö2: Eskiden interneti kullanabiliyorduk, şimdi de olsaydı.

Ö3: İnternet sağlansın bilgisayarlara. Çok güzel olur. Derslerimize, notlarımıza bakabiliriz.

Ö4: İnternetin tüm bilgisayarlarımıza gelmesini istiyorum ben, araştırma ödevlerimizi yapmamız gerekiyor. İnternetimiz gelmeli araştırmamızı yapmamız için, sınıflarda en azından bir tane bilgisayarımızın olması istedim ben açıkçası. Çünkü her zaman öğretmenlerimizi rahatsız etmek iyi olmuyor. Sınıflardakinden kullanırdık.

Ö5: İnternetimiz olmalı. Dersler oyun halinde işlenmeli. Hocalarımız kendi aralarında anlaşarak bunu yapabilirler. Mesela matematik ve fen bilgisi derslerinde zorlanıyoruz.

Daha sonra %40 ile “Okula çim saha yapılmalı, yürüyüş alanıyla ayrılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Evet. Erkekler saldırıyor kızlara " niye sahada geziyorsunuz " diye. Öyle. Bir de çim saha olsa daha iyi. Böyle olunca düştüğü zaman bir yerini kanatıyor. Çim saha olsa o kadar zedelemeyiz yani.

Ö3: Sahalar, halı sahalı var, çim sahada olabilirdi. Tenis sahalı var. Futbol sahalı var. Basketbol, voleybol.

Daha sonra yine %40 ile “Okuldaki fiziki eksiklikler tadilatla düzeltilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö3: Mesela, pencerelerde ki vidaları söksünler. Güzelce yapsınlar. Kırıldıysa düzelsinler.

Ö4: Bunları biz dediğimizde insanlar biraz daha önemseyebilirler müdürlerimiz, öğretmenlerimiz. Biz dedik mesela öğretmenlerimize, kendi aklında tutmadan gidip

müdürümüze söyler müdür de not alır yapılacağını bildirir sonra gelirler yapılır. O gün yapılabilecek bir şeyler olabilir.

Daha sonra %20 ile “Okuldaki kütüphane kaynak bakımından zenginleştirilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4: Pansiyonumuzdaki kitaplıklarda bizim işimize yarayacak daha çok kitabın olmasını isterdim. Test kitaplarının, hikâye kitaplarının daha çok olmasını isterdim. Ansiklopedi olmasını isterdim. Böyle bir odanın mesela kütüphane olması daha iyi olurdu.

Aynı oranda %20 ile “Okulun sağlıkla ilgilenen personeli olmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Sağlık olarak buradaki revirde, mesela ağabeyimin okulunda hemşire var. Sağlık ocağına gitmeden hemşire ilgilenilebilir. İlaç alıyorsa öğrenci, hemşire düzenli olarak ilacını ona verebilir. Ama şu an revirdekiler pek sorumluluklarını yerine getirmiyorlar. Mesela biri ilacını almaya gidecek revir kapalı oluyor. Açmıyorlar. Anahtarı istiyoruz, git hocadan al diyorlar. Pek sorumluluklarını yerine getirmiyorlar.

Yine %20 ile “Okulun güvenlik personeli olmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Kaçan olunca mesela cuma günü ismini yazdırmadan gidenler oluyor bazen. Öğretmenler pazartesi günü anlatıyor. Çocuğu köyüne gidip buluyorlar ismini yazdırıyorlar geri geliyorlar. Öğretmenler bu konuda iyi yani. Kaçan olunca peşinden gidiyorlar yani. Birakan olur bırakmayan olur orasını bilmiyorum da o konuda burası iyi. Öğretmenlere zorluk, başkaları ilgilense iyi olur.

Yine %20 ile “Okuldaki boş zaman etkinlikleri etüt saatlerini engellememelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö2: Evet. Kursa girenler oluyor. Zaten biz birinci etütü kaybediyoruz. Birinci etüde giremiyoruz. İkinci etütte de tiyatro vs. oluyor. İkinci etüde de giremiyoruz bazen. Ödevlerimizi yapamıyorduk. Öğretmenler, kursta olanlara, görevi olanlara belli zamanlara göre ödev verebilir. Böylece öğrencilerin içlerinde de korku olmaz öğretmene karşı yapmadık kızacak diye. Etüt zamanlarını çocuklardan almamaları gerekli. Tiyatro falan. İzinlilerden, kursu olmayanlardan seçebilirler. Hani kursa gelmeyen ama çalışkan öğrencilerden alabilirler. Bu gibi öğrencilerle ekinlikleri yapabilirler. Böyle ödevlerimizi zamanında yapabiliriz. Ben mesela etütlerimi kaybettiğimde arkadaşşımdan sorulara bakmadan yapıyordum derslerimi. Bazıları da hafta sonuna denk geliyordu. Hafta sonu yapıp öbür hafta gösteriyordum hocaya.

Yine %20 ile “Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmek amaçlı daha farklı kurslar açılabilir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö4: Mesela din kültürü hakkında, Kur’an-ı Kerim, Peygamberimiz hakkında kurs açılabilirdi. Hem meraklı olanlar giderdi oraya hem boş vakitlerini boşa geçirmemiş olurlardı.

Son olarak %20 ile “Okulun güvenliğinin sağlanması için önlemler alınmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Ö5: Pencerelerin korkuluklu olması olabilir. Ve şu anda kaçmaları söz konusu olduğundan öğrencileri daha fazla takip edebilirler. Bugün ben çıktım mesela öğretmenler yemek yerken. Bir öğretmen diğerleri yemek yerken yukarıda durabilir.

Öğrenciler okulda değiştirilmesi gerekenlere yönelik; “Öğrencilerin internette faydalanmaları sağlanmalıdır.”, “Okula çim saha yapılmalı, yürüyüş alanıyla ayrılmalıdır.”, “Okuldaki fiziki eksiklikler tadilatla düzeltilmelidir.”, “Okuldaki kütüphane kaynak bakımından zenginleştirilmelidir.”, “Okulun sağlıkla ilgilenen personeli olmalıdır.”, “Okulun

güvenlik personeli olmalıdır.”, “Okuldaki boş zaman etkinlikleri etüt saatlerini engellememelidir.”, “Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmek amaçlı daha farklı kurslar açılabilir.”, “Okulun güvenliğinin sağlanması için önlemler alınmalıdır.” gibi çözüm önerileri ortaya koymuşlardır.

4.4. Velilerden Elde Edilen Bulgular

4.4.1. Velilerin Yatılı Okulla İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin yatılı okulla ilgili yaşadıkları kişisel sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.38’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 38. Velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Kişisel Sorunlar	V1	V2	V3	V4	V5	F	%
Öğrenci ailesinden ayrı kaldığı için özlem duygusunun olumsuz etkilemesi	√	√	√		√	4	80
Öğrenci velisi olmanın yanında okulun personeli olmasının kendisini etkilemesi				√		1	20
Çocuğunu az görmesinin ondan haberdar olmasını da etkilemesi					√	1	20
Okula çeşitli köylerden gelen öğrencilerin ailelerinin yeterince kendilerini geliştirmemiş olması					√	1	20

Tablo 4.38’e göre velilerin yatılı okulla ilgili yaşadıkları kişisel sorunlar hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada %80 ile öğrenci ailesinden ayrı kaldığı için özlem duygusunun olumsuz etkilemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Tek sorun çocuklarımız ana baba hasreti çekiyorlar. Biz de bu sorunlarına bir tür yardımcı olmaya çalışıyoruz. Burada sıkılmamak için kantinden yeterince alışveriş yaptırıyoruz, harçlığını veriyoruz. Alıştırmaya çalışıyoruz.

V2: Önceleri oluyordu. Şimdi pek olmuyor. Hafta sonları eve varmadığında anne-baba özlemi duyuyordu, şimdi daha rahat.

V3: Zaten haftalık izinleri oluyor, götürüyoruz özlem gideriyoruz.

V5: Onu da yaşadım geçen yıl. Biraz ağladı sızladı. Biraz özlem anne ve baba özlemi olduğu içindi. Şimdi alıştık artık. Her Perşembe günü telefon ediyorlar gelip gelmeyeceğimi soruyorlar. Ne kadar yatılı okulda kalsalar da her fırsatta yanımıza varmak istiyorlar. Biz de gelip çocukları 1 günlüğüne de olsa, 1 saatliğine de olsa alıp götürüyoruz.

Daha sonra %20 ile öğrenci velisi olmanın yanında okulun personeli olmasının kendisini etkilemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: Köy hizmetlerinde makineciydim orada arkadaşlık ortamı daha farklıydı. Herkes aynı seviyedeydi, burada öğrenci de olduğu için sen öğrenci seviyesinde olmak zorundasın. Burada biraz eziklik çektik.

Yine %20 ile çocuğunu az görmesinin ondan haberdar olmasını da etkilemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V5: Görüşemiyoruz ki. Çocuklarımla zor görüşüyorum. Pazartesi bırakıyoruz, Cuma günü alıyorum çocukları. Hocalarıyla da görüşüyorum. Bir sorun var mı diye bir sorun yok diyorlar.

Aynı oranda %20 ile okula çeşitli köylerden gelen öğrencilerin ailelerinin yeterince kendilerini geliştirmemiş olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V5: Gündoğmuş’un 20 küsur köyü var, 30 küsurdu Alanya’ya aktarıldı, o kadar çok köyden gelen öğrenci var. Bunlardan müsait olanı var olmayanı var, yaşamdan haberi olmayanlar var.

Veliler yatılı okulla ilgili yaşadıkları; öğrenci ailesinden ayrı kaldığı için özlem duygusunun olumsuz etkilemesi, öğrenci velisi olmanın yanında okulun personeli olmasının kendisini etkilemesi, çocuğunu az görmesinin ondan haberdar olmasını da etkilemesi, okula çeşitli köylerden gelen öğrencilerin ailelerinin yeterince kendilerini geliştirmemiş olması gibi kişisel sorunları belirtmişlerdir.

4.4.2. Velilerin Çocuklarının Okuluyla İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin yatılı okulla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.39'da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 39. Velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Eğitsel Sorunlar	V1	V2	V3	V4	V5	F	%
Velilerin öğretmen ve yöneticilerle yeterli işbirliği yapmaması	√	√	√	√	√	5	100
Okulun mahrum bir bölgede olmasının merkezi okullara göre eksik kalmasına sebep olması	√	√				2	40
Bölgenin eğitime verdiği önemi eksik bulma				√	√	2	40
Okulda zaman zaman öğretmen eksikliği olmasıyla derslerin boş geçmesi		√				1	20
İdarecilerin yeni olmasından dolayı olumsuzluklar olması				√		1	20
Okulda öğrencilerde disiplin sorununun olması	√					1	20

Tablo 4.39 yorumlandığında, velilerin çocuklarının okuluyla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlar hakkındaki görüşlerine göre; ilk sırada %100 ile velilerin öğretmen ve yöneticilerle yeterli işbirliği yapmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: İşbirliği derken her bir velinin buraya gelip öğretmenle konuşma imkânı yok. Biz buraya yakın olduğumuz için her zaman görüşebiliriz. Ama uzak yerden gelip ilgilenmesi zor. Kırsal bölge olduğu için fakirdir, gelip gitmesi sorun oluyor. Biz burada olduğumuz için sorun değil ama onların oluyor.

V2: Kırsal kesim olduğu için veli öğretmen bağlantısı gevşek. Ben kendim de bir sene burada yönetimde durdum okul aile birliği başkanlığı yaptım. Ama toplantıya çağırıldığın zaman yüzde sekseni toplantıya gelmiyor. O da kırsal kesimde cahillikten dolayı okul başladığında okula bir verir veli bir daha çocuğu ne yapıyor bakmaya gelmez. Burada bir defa toplantıya gelmeyen, benim çocuğum nerede eğitim görüyor, ne yapıyor demeyen veliler var. Cahil kesimin düşüncesi bu ben ona bağıyorum.

V3: İrtibat kurma şu yüzden yok yani işim icabı irtibat sağlayamıyorum. İş hayatımızın yoğunluğundan öyle bir şansımız yok.

V4: Biraz eksiklerimiz var. Çağırıyoruz veli toplantısına gelen arkadaşlar belli. 300 öğrenci var 50-60 veli geliyor. Neredeyse yarısı bari olsun. Okulla ilgilenen belli bir kısım var. Öğrenciye izin almaya geliyor ne yapacakmış kuzu güttürecekmiş. Bırak çocuk okulunu bitirsin bunları görüyoruz üzüliyoruz. Bu da velilerin duyarsızlığındandır.

V5: Okulumuzda velilerimiz bildiğim kadarıyla yeterince ilgilenmiyorlar. Yani okulumuzun bir sorunu var veliler toplanıp devlet destek vermiyorsa yani orada çocuklarımızın eğitimi için eğitimcilerimizin daha rahat eğitim vermesi için bize de çok görev düşüyor. Ama biz bunu yapmıyoruz. Okulun sorunları olabilir, camı kapısı kırılmış olabilir. Her şeyi devletten beklersek olmaz yani. Kendi imkânlarımızla yapabileceğimiz şeyleri devlete bırakmamak gerekir. Öğretmenlerimizin yaptığı çok kutsal bir görev, basit de değil. Ben ilköğretim mezunuyum ama görebiliyorum.

Daha sonra %40 ile okulun mahrum bir bölgede olmasının merkezi okullara göre eksik kalmasına sebep olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Tabii Durumu olan var veren var veremeyen var. Aile var bilgisayar alabiliyor ama alamayan da var.

V2: Pek bilmiyorum ama mutlaka büyük yere göre eksikleri vardır tabii.

Daha sonra yine %40 ile bölgenin eğitime verdiği önemi eksik bulma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: Eksik görüyorum ben eğitime verilen önemi.

V5: Halkıyla olsun siyasisiyle olsun halkına, milletine sahip çıkan biri değil. Yani sizi bilmiyorum hocam. Bana göre yani dışarıdan gelen öğrencisine öğretmenine yaklaşımı farklı yani. Sahip çıkıyor desem şimdi yalan söylerim hocam. Sahip çıkanımız yok. Benim 200 hayvanım mahsur kaldı karın altında, geldim muhtarla, siyasi parti liderleriyle belediye başkanıyla konuştum. Belediye bana paran varsa belediyenin keşesini veririm dedi. Yolu açmam dedi. Devlet eğitimin, üreticinin yanındayım diyor televizyonda ama değil. Devlet niye elini uzatmıyor, niye yolu açmıyor? Bir sürü insan etinden, sütünden, yününden faydalıyor yani. Sahip çıkmıyorlar, Gündoğmuş kırsal bir bölge.

Daha sonra %20 ile okulda zaman zaman öğretmen eksikliği olmasıyla derslerin boş geçmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2: Öğretmen sıkıntısı vardı cahil olsam da bunu anlayabiliyorum. Geçen yıl Matematik öğretmeni yoktu, en önemli dersken okulda matematik öğretmenin olmaması konusunda bayağı bir sıkıntı yaşadık.

Aynı oranda %20 ile idarecilerin yeni olmasından dolayı olumsuzluklar olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: Valla biraz daha eğitsel diyince şöyle diyeyim başarı yönünden biraz daha ihtiyaçları var. Bu da idare öncesine göre biraz daha pasif. Ben arkadaşlarıma da söyledim ama arkadaşların hepsi yeni olunca bunları söylemenin bir anlamı yok. Hepsi yeni. Müdür benim devre ama okulda yeni. Burayı, işleyişi tanımıyor. Biraz önce bir transporter geldi, 40 kilo için üzülüm. Olsa şöyle 300-500 kilo çağırılır. Kaç para aldı 40 lira olmaz bu tür şeylere dikkat etmesi lazım. İdarenin zayıf kalmasından performansımız düştü.

Yine %20 ile okulda öğrencilerde disiplin sorununun olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Tabii şimdi geçmişe bakarsak disiplin olarak çok düşük. Bizim zamanımızla çok farklı şimdi öğrencinin çok hakkı var. Yani bazen öğretmenlerinde eli kolu bağlı kalıyor. Yapacak bir şey yok.

Velilerin çocuklarının okuluyla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlar hakkındaki görüşlerini yorumlanırsa; velilerin öğretmen ve yöneticilerle yeterli işbirliği yapmaması, okulun mahrum bir bölgede olmasının merkezi okullara göre eksik kalmasına sebep olması, bölgenin eğitime verdiği önemi eksik bulma, okulda zaman zaman öğretmen eksikliği olmasıyla derslerin boş geçmesi, idarecilerin yeni olmasından dolayı olumsuzluklar olması, okulda öğrencilerde disiplin sorununun olması gibi eğitsel sorunların dile getirildiği görülmüştür.

4.4.3. Velilerin Çocuklarını Bu Okulda Okutma Sebepleri Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin yatılı okulda çocuklarını okutma sebeplerine ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.40'ta elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 40. Velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Çocuklarını Okutma Sebeplerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Cocuklarını Okutma Sebepleri	V1	V2	V3	V4	V5	F	%
Okuldaki başarının iyi olması sebebiyle	√		√	√	√	4	80
Köyde okul olmadığı için zorunlu olarak çocuğunu gönderme	√				√	2	40
Çocuğunun kendi sorumluluklarını erken yaşta öğrenerek başının çaresine bakabilmeyi öğrenmesi için		√		√		2	40
Köyde birleştirilmiş sınıfta yeterli eğitim alamayacağı için		√				1	20
Çocuğunun bu okulda okumayı kendisinin istemesi			√			1	20
Köyüne bu okulun daha yakın olması				√		1	20
Yatılı okulu burada kendisi çalıştığı için tanıyor olma				√		1	20

Tablo 4.40'a göre velilerin çocuklarını bu okulda okutma sebepleri hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada %80 ile okuldaki başarının iyi olması sebebiyle gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Evet genel olarak başarılı buluyorum. Devlet her imkânı sağlamış. Bizim geçmişimizde böyle bir şey yoktu. Bundan on beş sen öncesini düşünürsek bu kadar imkân yoktu şimdi her öğrenciye bir bilgisayar var.

V3: Eğitimi iyi olduğu için. Aslında ben başka okula gönderecektim, çocuk burayı istedi buraya gönderdik. Farkını pek bilmem ben. Dışarıda okutmadığımız için, devamlı Gündoğmuş'ta okuttum çocuklarımı. Merkez İlköğretime göre daha iyi olduğunu duydum buranın. Çocukların imtihanlara girdiği zaman başarılı olduklarını duydum.

V4: Köye yakın olması ve ders eğitiminin daha iyi olması nedeniyle.

V5: Ben çocuklarıma son derece düşkünüm son derece hassasım. Ben istiyorum çocuğumu okutayım, devlete millete yararlı bir insan olarak yetiştirmek amacıyla.

Daha sonra %40 ile köyde okul olmadığı için zorunlu olarak çocuğunu gönderme gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Valla hiç bir sebepimiz yok. Köyde okul yok. Merkez İlköğretimde okul var ama oraya gelip gitmediğimiz için çocuğu takip edemeyiz bu bir.

V5: Bizim tercihimize kalsa, daha rahat olması için böyle daha uygun ama daha farklı olabilirdi tabi ki. Gündoğmuş değil de daha ilerlemiş bir şehir olabilirdi mesela.

Aynı oranda %40 ile çocuğunun kendi sorumluluklarını erken yaşta öğrenerek başının çaresine bakabilmeyi öğrenmesi için gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2: Sadece kendi ayağının üzerinde durabilmesi için hatta bir yıl önce gönderdim çocuğumu. 5.sınıfta dilekçe verdim burada okuması için, bir yıl önce okula başlasın, hayata erken atılsın istedim.

V4: Bir de çocuğun kendi ayağı üstünde durmasını öğrenmesi için. Burada merkezde oturan bir çocuğu dışarı götür bir de buradaki bir çocuğu dışarı götürün hemen farkını anlarsınız.

Daha sonra %20 ile köyde birleştirilmiş sınıfta yeterli eğitim alamayacağı için gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2: Var tabi ki köyde okul. Şimdi köy yerinde okurken 5 sınıf bir arada okutuluyor. Ama burada her dersin öğretmeni farklı, her sınıfın öğretmeni farklı olduğu için. Bir öğretmen ne kadar başarılı olabilir 5 tane sınıfa? 15 öğrenci var her sınıftan birer ikişer öğrenci var. Hangi öğrenciye baksın hangisiyle uğraşsın, ağzıyla kuş tutsa ne yapacak?

Aynı oranda %20 ile çocuğunun bu okulda okumayı kendisinin istemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V3: Eğitimi iyi olduğu için. Aslında ben başka okula gönderecektim, çocuk burayı istedi buraya gönderdik.

Yine %20 ile köyüne bu okulun daha yakın olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: Köye yakın olması ve ders eğitiminin daha iyi olması nedeniyle.

Son olarak %20 ile yatılı okulu burada kendisi çalıştığı için tanıyor olma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: İçinde yaşadığımız için zaten yatılı okulun farkını biliyordum. Bizler köy hizmetlerinden dönünce kurum buraya gönderdi. 25 personeli olan bir okula yollayacağım sizi dedi. Sosyal hizmetler müdürünün tavsiyesi üzerine, ben o zaman bu okulun inşaatında çok çalıştım. Bu okulun o zaman 700 küsur öğrencisi vardı. Arkadaşlarımızı topladı. Gündoğmuşlu personel arkadaşların tamamını buraya topladılar, 13 kişi geldik 7 kişi kaldık. Aynen devam ediyoruz, özveriyle çalışıyoruz. Köyden gelen öğrenciye hizmet etmek için çalışıyoruz.

Velilerin çocuklarını bu okulda okutma sebepleri hakkındaki görüşleri yorumlandığında; okuldaki başarının iyi olması sebebiyle, köyde okul olmadığı için zorunlu olarak çocuğunu gönderme, çocuğunun kendi sorumluluklarını erken yaşta öğrenerek başının çaresine bakabilmeyi öğrenmesi için, köyde birleştirilmiş sınıfta yeterli eğitim alamayacağı için, çocuğunun bu okulda okumayı kendisinin istemesi, köyüne bu okulun daha yakın olması, yatılı okulu burada kendisi çalıştığı için tanıyor olma gibi sebeplerden dolayı çocuklarını okuttukları ortaya çıkmaktadır.

4.4.4. Velilerin Yatılı Okulda Çocuklarının Okumasından Memnuniyetleri Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin yatılı okulda çocuklarını okutmaktan dolayı memnun olma veya olmama durumları öğrenilmiş ve sebepleri incelenerek yatılı okulun avantajları ve dezavantajları belirlenmiştir.

4.4.4.1. Velilere Göre Çocuklarının Yatılı Okula Okumasından Memnun Olma veya Olmama Durumları

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin yatılı okulda çocuğunun okumasından memnun olma veya memnun olmama durumlarına ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.41'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 41. Velilerin Çocuklarının Yatılı Okulda Okumasından Dolayı Memnuniyetlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Memnuniyet	V1	V2	V3	V4	V5	F	%
Memnunum	√	√	√	√	√	5	100
Memnun değilim						0	0

Tablo 4.41'e bakıldığında velilerin yatılı okulda çocuklarının okumasından memnuniyetleri hakkındaki görüşlerine göre; %100 ile memnun olanlar gelmektedir. Memnun olmayanların oranı %0'dır. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Memnunum. Bir sıkıntımız yok.

V2: Evet memnunum

V3: Memnunum.

V4: Memnunum.

V5: *Başka imkânlar olmadığı için son derece memnunum. Başka imkânlar yok, meslek icabı burada yaşadığımız için memnunum.*

4.4.4.2. Velilere Göre Çocuklarının Yatılı Okulda Okumasının Avantajları

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin çocuklarını yatılı okulda okutmasının avantajları hakkındaki görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.42’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 42. Velilerin Çocuklarının Yatılı Okulda Okumasının Avantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Avantajlar	V1	V2	V3	V4	V5	F	%
Yatılı okulda öğretmenleri sayesinde çocukların derslerle daha çok ilgilenmesi	√	√		√	√	4	80
Devletin yatılı okullardaki öğrencilere harçlık vermesi, yardım dağıtması	√		√		√	3	60
Çocuklarının erken yaşta kendi sorumluluklarını üstlenebilmesi		√		√		2	40
Okulun beslenme-barınma gibi çocuğun temel ihtiyaçlarını karşılaması	√					1	20
Okulda ücretsiz kurs ve etüt imkânlarının olması	√					1	20
Öğrencilerin prim ödemedi sağlık imkânlarından yararlanabilmesi				√		1	20

Tablo 4.42’de belirtilen velilere göre çocuklarının yatılı okulda okumasının avantajları yorumlanırsa; ilk sırada %80 ile yatılı okulda öğretmenleri sayesinde çocukların derslerle daha çok ilgilenmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: *Yatılı okulda çocuk kalıyor dersleriyle ilgileniyor. Öğretmenleri 24 saat başında, o yönde tedirgin değilim. Çocuk eve gelip gitse taşınmalı olsa eve geldiğinde mutlaka dersleriyle ilgilenmeyecek. Ama tabi burada bu avantajlar daha iyi. (...)Yani yatacak yeri var dersi yanında öğretmeni yanında devlet her imkânı sağlamış. Bu okul daha avantajlı. Her şey saatine uygun yapılıyor.*

V2: *Bilgi katkısı var.*

V4: *Okulun açıldığı günden beri buradayız. Birçok arkadaşla çalışmalar yaptık. Bu çalışmalardan sonuçlarda il bazındaki ilçeleri solumuz. Yani sıralamalara giriyoruz, birinci, ikinci oluyoruz. Memnunuz. Değerli öğretmen arkadaşlar sayesinde oluyor. Kızım hemen hemen okul birincisi. Benim üniversitede okuyan diğer oğlum da okul birincisiydi, ilçe birincisiydi, Anadolu Lisesi’ne gitti, hiç dershaneye gitmeden dört tane dersane çağırdı. Ben bundan tabi gurur duyuyorum. Bu da bir Gündoğmuş YİBO öğrencisi olduğu için daha fazla gurur duyuyorum. Özveriyle çalışan öğretmen arkadaşlarımıza teşekkür ediyoruz. Bu öğretmen arkadaşların özveriyle çalışıp devam etmelerini diliyorum.*

V5: *Çocuk bizim yanımızda olsa, hayvana dalar, oyuna dalar. Ama yatılı olunca tamamen akli-fikri defterde, kalemde, kitapta olur. Ben çocuklar hafta sonu yanımda kaldığında bir şeyle oynasa kızıyorum. Öğrencinin oyuncuğu defter, kitap ve kalem. Onun haricinde oyuncak kabul etmem diye çocuklarımı azarlıyorum. Çocuklara boş zaman geçirmeye fırsat vermemeye çalışıyorum. (...)Hocasının gözetimi altında daha iyi daha uygun. Zannediyorum hocaları da son derece titiz çocukların üzerindedir. Komutan askerini nasıl korur, bir veli çocuğunu nasıl korur, öğretmen de öğrencisini öyle koruduğunu biliyorum ve tahmin ediyorum.*

Daha sonra %60 ile devletin yatılı okullardaki öğrencilere harçlık vermesi, yardım dağıtması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: *Harçlığını sağlamak sorun, öğlen yemeği var, çocuğa ilgi gösterecek kimse olmaz. Onun için yatılı okullar bizim için avantaj. Kendimiz buraya 8 yıllık eğitim olmadığı için 5 yıllık eğitim olur onun da masrafları bize ait. Burada da bize ait fakat devlet yardımlaşması oluyor. Maddi olarak yardımcı durumları var.*

V3: *Maddi açıdan avantajlı. Her şeyden imkânı var yani. Devlet olduğu için.*

V5: Öğretmeni başında, devlet yemeğini veriyor, gerektiği zaman giysi de veriyor, devletin katkıları var sürekli.

Daha sonra %40 ile çocuklarının erken yaşta kendi sorumluluklarını üstlenebilmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2: Yani Kendi ayağının üstünde durabilmeyi öğreniyor. Akşam eve gelse hep anne babanın sorumluluğunda olacak ama burada kendi ayakları üstünde kalmayı öğreniyor. (...)Arkadaş ortamını öğreniyor. Yatak paylaşmasını öğreniyor, ileride lisede üniversitede veya öğretmenken arkadaşlık kurmayı öğrenir. Hepsini küçükten öğrenmesi güzel bir şey.

V4: Bir de çocuğun kendi ayağı üstünde durmasını öğrenmesi için. Burada merkezde oturan bir çocuğu dışarı götür bir de buradaki bir çocuğu dışarı götürün hemen farkını anlarsınız.

Daha sonra %20 ile okulun beslenme-barınma gibi çocuğun temel ihtiyaçlarını karşılaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Harçlığını sağlamak sorun, öğlen yemeği var, çocuğa ilgi gösterecek kimse olmaz. Onun için yatılı okullar bizim için avantaj. Yani yatacak yeri var, dersi yanında öğretmeni yanında devlet her imkânı sağlamış. Bu okul daha avantajlı. Her şey saatine uygun yapıyor.

Daha sonra yine %20 ile okulda ücretsiz kurs ve etüt imkânlarının olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Hem de etüt olayı var, bu her okulda yok yanlış bilmiyorsam.

En son olarak da %20 ile öğrencilerin prim ödemededen sağlık imkânlarından yararlanabilmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: Şimdiye kadar öğrenciler prim ödemededen sağlıktan yararlanıyordu. Bu tabii ki çocuklar için bir avantajdı, en ufak bir şey olsa ben çocukları ailesi olmadan hastaneye götürüyordum. Apandis ameliyatı olsun, kırıklar olsun sardırıp geliyoruz diğer okulda bu olmaz velisi gelip götürüyor. Böyle bir imkânın devam etmesini isteriz tabii ki.

Velilere göre çocuklarının yatılı okulda okumasının; yatılı okulda öğretmenleri sayesinde çocukların derslerle daha çok ilgilenmesi, devletin yatılı okullardaki öğrencilere harçlık vermesi, yardım dağıtması, çocuklarının erken yaşta kendi sorumluluklarını üstlenebilmesi, okulun beslenme-barınma gibi çocuğun temel ihtiyaçlarını karşılaması, okulda ücretsiz kurs ve etüt imkânlarının olması, öğrencilerin prim ödemededen sağlık imkânlarından yararlanabilmesi gibi avantajları dile getirilmiştir.

4.4.4.3. Velilere Göre Çocuklarının Yatılı Okulda Okumanın Dezavantajları

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin çocuklarının yatılı okulda okumasının dezavantajları hakkındaki düşünceleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.43'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 43. Velilerin Çocuklarının Yatılı Okulda Okumasının Dezavantajları Hakkındaki Düşüncelerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Dezavantajlar	V1	V2	V3	V4	V5	F	%
Çocuklarda aile özlemini oluşturması	√				√	2	40
Öğrencilerin hijyen kurallarına uymaması		√			√	2	40
Okulda hırsızlık sorunlarının yaşanması		√				1	20
Okul mahrum bölgede olduğu için öğretmenlerin burada kalmak istememesi					√	1	20

Tablo 4.43'e bakıldığında velilere göre çocuklarının yatılı okulda okumanın dezavantajları yorumlanırsa; ilk sırada %40 ile çocuklarda aile özlemini oluşturması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Olumsuz bir taraflıyla karşılaşmadık. Aile hasreti dışında başka bir şey yok. Küçük yaşta olanlar için çok zor ama 5. Sınıftan sonra o kadar dokunmaz.

V5: Onu da yaşadım geçen yıl. Biraz ağladı sızladı. Biraz özlem anne ve baba özlemi olduğu içindi. Şimdi alıştık artık. Her Perşembe günü telefon ediyorlar gelip gelmeyeceğimi soruyorlar. Ne kadar yatılı okulda kalsalar da her fırsatta yanımıza varmak istiyorlar. Biz de gelip çocukları 1 günlüğüne de olsa, 1 saatliğine de olsa alıp götürüyoruz.

Daha sonra %40 ile öğrencilerin hijyen kurallarına uymaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2: Bir de yatakhanedeki temizlik bakımından, şu odada şu koku var, çocuğu pırl pırl okula yolluyoruz ama bitle pireyle eve dönüyor. Onlardan sıkılıyoruz yoksa eğitim öğretiminden memnunum yani. Temizlik dışında aklıma gelmiyor şu anda. Sadece hırsızlık ve temizlik yönü var.

V5: Hiç bir eksiklik hissetmiyorum. Sadece her ailenin tavır ve davranışları farklı oluyor. Burada toplu yerde bit sorunu oluyor, her ne kadar temizlese de başa çıkamıyoruz. Bazı temizlik problemleri oluyor biraz bundan rahatsızlık duyuyorum ben. İster istemez çocuğun saçını kısaltmak zorunda kalıyoruz.

Daha sonra %20 ile okulda hırsızlık sorunlarının yaşanması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2: Öğretmen ve öğrencilerden memnunum. Ama Yatakhanelerdeki şikâyetlerden memnun değiliz. Çocuğa harçlık veriyoruz baba benim param çalındı diyorlar.

Son olarak %20 ile okul mahrum bölgede olduğu için öğretmenlerin burada kalmak istememesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V5: Olumsuz tarafı yok. Antalya ve çevresine göre geri kalmış bir ilçe olarak değerlendiriyorum, bu bir gerçek. Başta siyasetçileri buranın çok zayıf. Onun için Gündoğmuş'u çok zayıf görüyorum. Geri kamış bölgedir. Burası mahrumiyet bölgesi sayılıyor, belki her hoca görev yapmayabilir, her dersin hocası buraya gelmek istemeyebilir. Sosyalin hocası matematiğe gibi idare olabilir. Bu konuda okulda eksiklik olabilir. Daha önce de 2 çocuğum burada okudular. Çocuklarımla konuşurken söylüyorlar. Şu anda bilmiyorum ama daha önce yetersiz personel oldu.

Veliler çocuklarının yatılı okulda okumasının dezavantajlarını; çocuklarda aile özlemini oluşturması, öğrencilerin hijyen kurallarına uymaması, okulda hırsızlık sorunlarının yaşanması, okul mahrum bölgede olduğu için öğretmenlerin burada kalmak istememesi şeklinde belirtmektedirler.

4.4.5. Velilerin Bu Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.44'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 44. Velilerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Değiştirilmesi Gerekenler	V1	V2	V3	V4	V5	F	%
Okuldaki kütüphane, internet, boş vakitlerini değerlendirme imkânları gibi okulda ne yaptıkları hakkında fikir sahibi olmama	√	√	√	√	√	5	100
Okuldaki idarecilerin vekil olarak çalışması, oturmuş kadro olmaması	√	√		√		3	60
Okuldaki fiziki imkânlarda bazı eksikliklerin olması	√			√		2	40
Okuldaki kütüphane ve bilgisayar odasının yeterli kullanılmaması				√		1	20
Okulda öğrencilerin boş zamanlarını yeterince iyi değerlendirememesi				√		1	20
Personellerden memur eksikliğinin çok olması				√		1	20
Okulda sağlık personelinin olmaması				√		1	20
İlçede İlçe Milli Eğitim Müdürü'nün olmaması, vekâletten bakılması				√		1	20
Yemekhane yemeklerinin yeterli kalitede olmaması				√		1	20

Tablo 4.44. yorumlandığında, velilerin bu okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlerine göre; ilk sırada %100 ile okuldaki kütüphane, internet, boş vakitlerini değerlendirme imkânları gibi okulda ne yaptıkları hakkında fikir sahibi olmama gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: O konuları pek bilmiyorum. Okulda kütüphane var kullanıyorlardır mutlaka.

V2: Onları tam bilmiyorum öğrencilerimiz çok daha iyi bilirler onları. Akşamüstleri kursta geçiyor. Hafta sonları da evinde geçiriyor. Onun için de hiçbir boş vaktinin olduğunu sanmıyorum gayet dolu dolu geçiyor. (...) Sosyal etkinlikler konusunda pek bir şey diyemiyorum.

V3: Yok hiç duymadım eksiklik.(...) Şu anda herhangi bir yetersizlik duymadım.(...) İnterneti onu da bilmiyorum.(...) Akşamları bile ders olduğunu söylüyor çocuklar pek bir boş vakitleri kalmıyor.

V4: Valla detaylı bilgim yok. Çocuk internet kullanıyor memnunlar yani.

V5: Hayır, onu çocuklarım söylemediler başka bir eksiklik problem duymadım. Şu anda her dersin hocası var mı bilmiyorum. (...) Hocalarım sağlıyorsa bilmiyorum. İmkânların yeterli olduğunu tahmin ediyorum. (...) Bilgisayar, internetten haberim yok.

Daha sonra %60 ile okuldaki idarecilerin vekil olarak çalışması, oturmuş kadro olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Tabi asil yönetici olsa daha iyi olur. Ama yatılı okulda çalışmak kişilere zor gelir tabi. Ama asil olsa daha iyi olurdu. Yönetici bilmediği zaman prosedürü öğretmene yansıyacak, personele yansıyacak, o da öğrenciye yansıyacak tabi ki. Önemli olan işleyişi yürütebilmek. Ama sıkıntılar olabilir.

V2: Asil öğretmenler asil yöneticiler olmasını istiyorum yani. Daha tecrübeli olsalardı. Daha önce Süleyman Hocalar, Osman hocalar vardı, okul o zaman daha bir başkaydı. 7-8 sene veya 10 sene burada durmuştu adam, iyice tecrübesini kazanmıştı. Ne eksik her şeyi öğrenmiş. Ama geçen müdürümüz geldi 4 ay çalıştı hemen gitti. Ne kadar sağlıklı olabilir bu okula? Bu okulu öğrenmeden hemen gitti. Sağlam kadro olmasını istiyorum. Aslında çok içli dışlıymdır okulla fakat personel eksikliğini pek bilemiyorum. Yemekhanesine girdim yemekhaneden memnunum, temizlikçilerinden memnunum. Sadece daha sağlam daha kadrolu elemanlar görmek istiyorum.

V4: Olumsuz hocam, biraz daha genişletilmiş, şeffaflatılmış olmasını isterdik. Okulun gün ısı problemini biliyorsunuz, çocuklar gün ısıdan yararlanamadı, yaptırılmaya çalışıldı ama 1 saat bile çalışmadı. Fırtına geliyor atıyor bugün hurdaya gitti. Bunlar idareci arkadaşların eksikliği. Geçenlerde bir firma çağırdı, gün ısıyı yere kurmak için 25 milyar hesap çıkardılar. Zeki Bey ile İl Milli Eğitim'e görüşmeye gittik. 15 lira para çıkarmış bir işe yaramıyor. Öğrenci biliyor, bazı lavobalar çalışmıyor diyor, biz de arızalı diyoruz. İdarecinin asıl olmaması sorun burada, yetki şart.

Daha sonra %40 ile okuldaki fiziki imkânlarda bazı eksikliklerin olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Bu bölge olarak fiziki olarak tabii ki küçük çapta vardır.

V4: Öğrenci biliyor, bazı lavobalar çalışmıyor diyor, biz de arızalı diyoruz. (...) Büyük eksiklik düşündükçe geliyor. Banyo sıkıntımız yok şu anda ihtiyaçları olduğunda yapıyor. Gün ısı sıkıntımızı dile getirdik. Mesela kum havuzu yaptık faaliyete geçiremedik. 2 senedir yapılmıyor. Bir yerden para bulunacaksa bulmaya çalışılır. Eksiklik idarenin eksikliği.

Daha sonra %20 ile okuldaki kütüphane ve bilgisayar odasının yeterli kullanılmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: Valla bence çok kullanılmıyor. Öğrenciler genelde hep dışarıda. Hep aynı öğrenciler kullanıyor. Teşvik mi yeterli gelmiyor acaba öğrencinin kapasitesi mi o kadar.

Aynı oranda %20 ile okulda öğrencilerin boş zamanlarını yeterince iyi değerlendirememesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: Benim çocuğum genelde kütüphanede. Diğerleri genelde dışarıda top oynuyor zıplıyor. Olabilir tabi mesela halk dansları... Gösteri, mesela diğer yıllarda saz çalan öğrencimiz var bildiğin eğitiyorlardı öğrenciyi. Şimdi sosyal etkinliklerde biraz gerideyiz. (...)Bahçemizde fazla eğlenilecek bir şey yok boş zamanlarında enerjisini atacak bir şey yok.

Yine %20 ile personellerden memur eksikliğinin çok olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: Çok var hocam. Hepsi eksik hepsi. Büroda 4 personel vardı şimdi bir tek Mehmet Bey var o da ambar memuru. Yazışmaları yapacak bir arkadaş hep ite kaka. Bu da sıkıntı oluyor zaman zaman. Bunları aşmak için idareci arkadaşların talep etmesi lazım. Milli eğitim de asıl olmayınca napalım.

Yine %20 ile okulda sağlık personelinin olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: En büyük sıkıntıdan biri hemşire. Sekiz yıl önce bir hemşire vardı. Beyi öğretmendi beyi gelmedi o geldi idarecilerle anlaşma sağlanamadı. Serik'e gitti. Bugün Amasya'dan talep oldu, önce lojmanı soruyor dolu olunca gelmiyor. Biz tabi birçok erkek kız öğrencilerimiz var bize rehber öğretmen lazım ama yok, askere gidince boş kaldı.

Yine %20 ile İlçede İlçe Milli Eğitim Müdürü'nün olmaması, vekâletten bakılması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: Bir de en büyük eksiklik ilçede ilçe milli eğitim müdürünün olmaması. Bugün bir koşu yarışması yapıldı. Diğer ilçelerde çocuklara ilde birinci ikinci olunca kaymakam ödül verirken neden bizim ilçede kimse ilgilenmiyor? Ben bunlardan eziklik duyuyorum o öğrenci daha fazla duyuyor. Baha Hocama ben söyledim, polise haber verelim dedim çocuklar koşarken önden gitsin diye. Bunlar çocuklar için çok büyük bir zaaf. Bunları gidermek için ilçe milli eğitim müdürü lazım. Ne olurdu İbradı'ya yarışmaya gitmek yerine buraya kursak, idari amirler gelse ödüllendirse? Tabi ki daha iyi olurdu. Bu da milli eğitimin zaafi, asıl olmaması.

Son olarak %20 ile yemekhane yemeklerinin yeterli kalitede olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: Yemekhane de okulun yaptığı gibi değil. Sizler yeni olduğunuz için bilmezsiniz 4 çeşit menü çıkardı, lokantalardan üstündü. Haftada 2-3 sefer balık çıkardı. Izgara köfte, kadınbudu köfte her şey vardı. O zaman idareci kadro tamdı. Ondan sonra yemekhane şirkete devredildi ve görüyoruz şimdi payımızı alıyoruz. Benim kendi kızım şikâyet ediyor. İdareye söylüyorsun zaten rica minnet verdik şirkete, ihaleye giren yok diyor.

Velilerin bu okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; okuldaki kütüphane, internet, boş vakitlerini değerlendirme imkânları gibi okulda ne yaptıkları hakkında fikir sahibi olmama, okuldaki idarecilerin vekil olarak çalışması, oturmuş kadro olmaması, okuldaki fiziki imkânlarda bazı eksikliklerin olması, okuldaki kütüphane ve bilgisayar odasının yeterli kullanılmaması, okulda öğrencilerin boş zamanlarını yeterince iyi değerlendirememesi, personellerden memur eksikliğinin çok olması, okulda sağlık personelinin olmaması, İlçede İlçe Milli Eğitim Müdürü'nün olmaması, vekâletten bakılması, yemekhane yemeklerinin yeterli kalitede olmaması şeklinde belirtildiği görülür.

4.4.6. Velilerin Okulda Yaşanan Sorunlara Karşı Çözüm Önerileri Hakkındaki Görüşleri

Velilerin yatılı okulda yaşanan sorunlarla ilgili çözüm önerileri; kişisel sorunlara yönelik, eğitsel sorunlara yönelik ve değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri olarak gruplandırılarak incelenmiştir.

4.4.6.1. Velilerin Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.45'te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.45. Velilerin Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	V1	V2	V3	V4	V5	F	%
Zorunlu eğitim olduğu için çocuğun okuması mecburdur, çözüm yoktur.	√	√				2	40
Çocuğun taşınması yerine yatılı olması gerekmektedir.	√					1	20
Pansiyondaki öğrenciler arasındaki hırsızlığı önlemek için idarenin sağlam kadroya sahip olması gerekmektedir.		√				1	20

Tablo 4.45 yorumlandığında velilerin okulda yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerilerine göre; ilk sırada %40 ile “Zorunlu eğitim olduğu için çocuğun okuması mecburdur, çözüm yoktur.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Zor. Ne kadar sıkıntılı olsa da mecbur bu sekiz yıllık eğitimi okumak zorunda. Artık şimdi 12 yıla çıktı. Başka çaresi yok.

V2: Okulumuzdan gayet, gayet memnunuz. Okulumuz olmasa biz bu çocukları bu şartlarda zor okuturuz. Sadece okulumuzun sağlam kadro ve sağlam kişilerin elinde olmasını istiyoruz.

Daha sonra %20 ile “Çocuğun taşınması yerine yatılı olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Taşınması olursa aile hasretinden olmaz. Ama taşınması olursa da düşünüyorum çocuk derslerine pek fazla ilgi göstermez. Yeterince ilgilenmeyebilir aile. Şimdiki bilgilerle bizim gördüğümüz bilgiler çok farklı. Her şey internete bilgisayara bağlı. Biz bilgisayarı daha yeni gördük. Onun için biz bilemeyiz. Taşınması olsa daha iyi olmaz. YİBO daha olumlu. Gayet her şeyden memnunuz. Böyle bir imkân sağladıkları için teşekkür ederiz. Bir sıkıntımız yok. Çocuğumuz yatılı kalınca gözümüz arkada kalmaz.

Son olarak %20 ile “Pansiyondaki öğrenciler arasındaki hırsızlığı önlemek için idarenin sağlam kadroya sahip olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2: Hırsızlığın önlenmesini istiyorum. Sağlam kadro sağlam ekip olursa bunlar olmaz. Aynı kişi çalışırsa hangi çocuğun nasıl olduğunu ne yapılması gerektiğini öğrenir. Ben kendim pazarcıyım 17 sene köyleri öğrendim. Artık hangi insanın sağlam olduğunu öğrendim. Sağlam kadro olursa onların hep öğrencileri bilmesi lazım.

Veliler okulda yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerilerini; “Zorunlu eğitim olduğu için çocuğun okuması mecburdur, çözüm yoktur.”, “Çocuğun taşınması yerine yatılı olması gerekmektedir.”, “Pansiyondaki öğrenciler arasındaki hırsızlığı önlemek için idarenin sağlam kadroya sahip olması gerekmektedir.” şeklinde dile getirmişlerdir.

4.4.6.2. Velilerin Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.46’da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 46. Velilerin Yatılı Okulla İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	V1	V2	V3	V4	V5	F	%
Okuldaki başarının artması için yöneticilerin sağlam bir kadroya sahip olması gerekmektedir.		√			√	2	40
Disiplin sorunlarının çözümü için öğretmene daha çok hak verilmelidir.	√					1	20
Okulda öğrencilerdeki hijyen sorunlarını çözmek için denetim artırılmalıdır.		√				1	20
Velilerin okula daha sık gelmesi ve çocuğu hakkında bilgi alarak eksiklerini gidermesi gerekmektedir.					√	1	20
Okulda öğrenci başarısını arttırmak için öğretmen eksigi olmamalı, kendi branşına uygun derse girmelidir.					√	1	20

Tablo 4.46’ya göre velilerin okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; ilk sırada %40 ile “Okuldaki başarının artması için yöneticilerin sağlam bir kadroya sahip olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2: Sağlam kadroyla başarı artacak işte. Bizim Süleyman Hocamız vardı, Osman hocamız vardı, gittikleri yerde bile hala okulun öğrencilerini takip ederler. Öyle kadro istiyorum yani. Ben hala onları arıyorum yardım bekliyorum. ...hocamız vardı ben ondan çok fikir aldım. Allah razı olsun, çocuğumun okumasında başarılı olmasında öğretmenlerimizin çok büyük katkıları var. Çocuğum zeki olsa da öğretmenlerimin sayesinde.

V5: İdarecinin asıl olmaması sorun burada, yetki şart.

Daha sonra %20 ile “Disiplin sorunlarının çözümü için öğretmene daha çok hak verilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V1: Öğrenci hakları diyerek çok da ileri gitmeseler iyi olur bence. Öğretmenle öğrenci arasında bir seviye olur yani. Şimdi sanki öğrenci daha yükseklerde görülüyor, öğretmen alçak kalıyor, sorun oluyor.

Aynı oranda %20 ile “Okulda öğrencilerdeki hijyen sorunlarını çözmek için denetim artırılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2: Denetimin arttırılmasını istiyorum temizlik sorunları için.

Yine %20 ile “Velilerin okula daha sık gelmesi ve çocuğu hakkında bilgi alarak eksiklerini gidermesi gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V5: Sizler bizleri buraya davet ederseniz, öğretmenler ve veliler her türlü eksiklikleri, problemleri çözerler. Sadece velilerine çok sorumluluk düşüyor, ara sırada buraya gelip çocuklarının eksiklerini, ihtiyaçlarını sormaları gerekiyor. Burada velilere çok görev düşüyor. Ben en az haftada 2 gün görüşüyorum. Her geldiğimde her birinizle görüşmesem de müdürün çayını içiyorum bir eksiklik var mı diye soruyorum. (...)Öğretmenler son derece kutsal bir görev olduğu için zaten görevlerini en iyi şekilde yerine getirdiğini biliyorum, inanıyorum. Bir de veliler toplanır lütfedip gelirse daha iyi olur.

Son olarak %20 ile “Okulda öğrenci başarısını arttırmak için öğretmen eksigi olmamalı, kendi branşına uygun derse girmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V5: Her sınıf öğretmeni branşına uygun bir şekilde derse girerse veya çocukların el yatkınlığına zihin yatkınlığına göre kurslar verilse daha uygun olur yani.

Veliler okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik; “Okuldaki başarının artması için yöneticilerin sağlam bir kadroya sahip olması gerekmektedir.”, “Disiplin sorunlarının çözümü için öğretmene daha çok hak verilmelidir.”, “Okulda öğrencilerdeki hijyen sorunlarını çözmek için denetim arttırılmalıdır.”, “Velilerin okula daha sık gelmesi ve çocuğu hakkında bilgi alarak eksiklerini gidermesi gerekmektedir.”, “Okulda öğrenci başarısını arttırmak için öğretmen eksikliği olmamalı, kendi branşına uygun derse girmelidir.” gibi çözüm önerilerini belirtmişlerdir.

4.4.6.3. Velilerin Okulda Değiştirilmesi Gereken Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla velilerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.47’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4.47. Velilerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Okulda Değiştirilmesi Gereken Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	V1	V2	V3	V4	V5	F	%
Öğrencileri sosyal aktivitelere daha çok yönlendirmek gerekmektedir.				√	√	2	40
Yöneticilerin oturmuş bir kadroya sahip olması için kendi memleketinden olan öğretmenlerin okula gelmesi gerekmektedir.		√				1	20
Okuldaki yemek sistemi değiştirilmeli bunun için yemek ihalesinden sorumlu olacak idareci kadronun olması gerekmektedir.				√		1	20
Okulun kütüphane, bilgisayar odası imkânlarının kullanılması için öğretmenlerin daha özverili olması gerekmektedir.				√		1	20
Okuldaki etkinliklerin arttırılması için idarenin öğretmeni teşvik etmesi ve desteklemesi gerekmektedir.				√		1	20
Okuldaki memur eksikliğinin giderilmesi için idarenin talep etmesi gerekmektedir.				√		1	20

Tablo 4.47’ye göre, velilerin okulda değiştirilmesi gereken sorunlara yönelik çözüm önerilerini yorumlanırsa; ilk sırada %40 ile “Öğrencileri sosyal aktivitelere daha çok yönlendirmek gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: Mesela öğrenciler spor dalında geliştirilebilir. Birçoğu konuşmada bile özürlü. Bir buçuk kilometre yere gittik yarısını arabayla geri getirdik. Bahçe geniş orada sporu yapabilirler. Güreşte, halk danslarına falan yaklaşımlar olabilir.

V5: Okulda ders çalışıyorlar benim yanımda da boş gezmelerine imkân vermiyorum. Sosyal olarak okulda istediğim bir tek bağlama kursu. Ben çocuğumun elinin her şeye yatkın olmasını istiyorum. Okulda bir tek bağlama kursunun olmasını istiyorum. Kızım gitar kursuna gidiyor alışmaya çalışıyor ama bilmiyorum alışır mı? Bunu çocuğuma öğret kaç paraysa ödeyeyim dedim. Çocuğum okulun aldığı gitarı açılıyor.

Daha sonra %20 ile “Yöneticilerin oturmuş bir kadroya sahip olması için kendi memleketinden olan öğretmenlerin okula gelmesi gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V2: Kendi memleketimizin öğretmenleri olursa daha sağlıklı olur. Antalya çevresinin olmasını daha sağlıklı görüyorum. Mesela Erzurum’dan, Erzincan, Sivas’tan gelenlerin çok da sağlıklı olacağını düşünmüyorum. Bu sene 15 tatilden önceki müdürümüz, geldi müdürlüğü öğrenmeden tayin istedi gitti. Okul öyle müdürle nasıl ne kadar çalışabilir? Gelirken gitmeyi düşünüyorsa ben o öğretmende sağlıklı bir şey görmüyorum.

Aynı oranda %20 ile “Okuldaki yemek sistemi değiştirilmeli bunun için yemek ihalesinden sorumlu olacak idareci kadronun olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: Yemekhane de okulun yaptığı gibi değil. Sizler yeni olduğunuz için bilmezsiniz 4 çeşit menü çıkardı, lokantalardan üstündü. Haftada 2-3 sefer balık çıkardı. Izgara köfte, kadınbudu köfte her şey vardı. O zaman idareci kadro tamdı. Ondan sonra yemekhane şirkete devredildi

ve görüyoruz şimdi payımızı alıyoruz. Benim kendi kızım şikâyet ediyor. İdareye söylüyorsun zaten rica minnet verdik şirkete, ihaleye giren yok diyor. Bunun için 3 tane idareci kadroya ihtiyacımız var.

Yine %20 ile “Okulun kütüphane, bilgisayar odası imkânlarının kullanılması için öğretmenlerin daha özverili olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: *Valla bence çok kullanılmıyor. Öğrenciler genelde hep dışarıda. Hep aynı öğrenciler kullanıyor. Teşvik mi yeterli gelmiyor acaba öğrencinin kapasitesi mi o kadar. Bunun giderilmesi için öğretmen arkadaşların çalışması lazım. Daha özveriyle çalışan arkadaşlara ihtiyacı var okulun. Öğrenciye bakıyorsun dersten çıkınca bir daha dönmeyecek gibi gidiyor. Bunu aşmak için öğrenciyle bazı şeyleri paylaşmak lazım. Yeri gelecek halk oyunu yaptırarak çocuğa. İlgiyi gören öğrenci dersine dönecek. Bu tür etkinlikler lazım.*

Yine %20 ile “Okuldaki etkinliklerin artırılması için idarenin öğretmeni teşvik etmesi ve desteklemesi gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: *Öğretmenimiz talep edecek biz de bunu idareciyi yönlendireceğiz. Önceden bir öğretmenimiz vardı türkü söylettirirdi. Etütte ara verirdi, en güzel türküyü kim söyleyecek derdi. Yeteneği oyunla ölçerdi. Öğrencilerin o dönemdeki performansı yok şu an. Hep geri gittik. Ama o zaman çocuklar birbirleriyle yarışıyor. Şimdi itmeye. Bu konularda idarenin devreye girmesi lazım öğretmenlerin özveriyi arttırması lazım. Kermes yapıyorduk yedi sekiz milyar para topluyorduk. Şimdi hiç yok, bu paraları okul için kullanıyorduk. Şimdi öğretmen arkadaşların birçok becerisi var ama sergileyemiyorlar. Bunun sebebi idarenin teşvik etmemesi. Bir öğretmenimiz vardı, demirden deve yapmıştı gösteride herkesin ilgisini çekmişti. Böyle şeylere ihtiyacımız var, gelenek görenekleri çocuklara aşılammamız lazım.*

Son olarak %20 ile “Okuldaki memur eksikliğinin giderilmesi için idarenin talep etmesi gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

V4: *Çok var hocam. Hepsi eksik hepsi. Büroda 4 personel vardı şimdi bir tek Mehmet Bey var o da ambar memuru. Yazışmaları yapacak bir arkadaş hep ite kaka. Bu da sıkıntı oluyor zaman zaman. Bunları aşmak için idareci arkadaşların talep etmesi lazım. Milli eğitim de asıl olmayınca napalım.*

Veliler okulda değiştirilmesi gereken sorunlara yönelik; “Öğrencileri sosyal aktivitelere daha çok yönlendirmek gerekmektedir.”, “Yöneticilerin oturmuş bir kadroya sahip olması için kendi memleketinden olan öğretmenlerin okula gelmesi gerekmektedir.”, “Okuldaki yemek sistemi değiştirilmeli bunun için yemek ihalesinden sorumlu olacak idareci kadronun olması gerekmektedir.”, Okulun kütüphane, bilgisayar odası imkânlarının kullanılması için öğretmenlerin daha özverili olması gerekmektedir.”, “Okuldaki etkinliklerin artırılması için idarenin öğretmeni teşvik etmesi ve desteklemesi gerekmektedir.”, “Okuldaki memur eksikliğinin giderilmesi için idarenin talep etmesi gerekmektedir.” gibi çözüm önerilerini dile getirmişlerdir.

4.5. Öğretmenlerle Odak Grup Görüşmelerinden Elde Edilen Bulgular

Yapılan bireysel görüşmelerden sonra öğretmenlerden beşer kişilik iki grup oluşturularak odak grup görüşme yapılmıştır.

4.5.1.Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.48’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 48. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Kişisel Sorunlar	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	F	%
Yatılı okulda çalışmanın yorucu, yıpratıcı olması		√	√		√		√	√	√	√	7	70
Okulda disiplin sağlanamadığı için gerginlik yaşama	√			√	√	√	√	√	√		7	70
Yatılı okulda öğretmenlik dışında başka işlerle meşgul olmanın mesleğinden soğutması					√			√	√	√	4	40
Ailelerin, yönetimin ve üst kurumların destek vermemesi nedeniyle öğretmenin kendini çaresiz hissetmesi		√	√			√		√			4	40
Pansiyon nöbetleri, öğretmenin davranışlarını olumsuz etkilediği için öğrencilerin, öğretmene bakış açılarının olumsuzlaşması			√					√			2	20
YİBO’lar çevreyle irtibatı kopuk, kendi halinde okullar olduğu için öğretmen, öğrenci ve idarecinin aşırı ölçüde birbirini etkilemesi							√		√		2	20
Yatılı okulda çalışmanın olumsuzluklarını ailesine yansıtma								√			1	10

Tablo 4.48’e göre, öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlar hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada %70 ile yatılı okulda çalışmanın yorucu, yıpratıcı olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Nöbet ayrı bir şey burada, nöbet ayrı uzmanlık gerektiren bir şey. Benim üç yıl oldu hala hakim hissetmiyorum kendimi. Bir de çok ağır zihinsel olarak, bedensel olarak ve nöbetle derlerin üst üste binmesi, bir önceki gün dersten çıkıp nöbet devam ediyor ertesi gün sabah tekrar ders çok ağır oluyor. (...)Onun dışında yorucu yani ruhsal olarak hadi bedensel neyse özellikle ruhsal olarak nöbetten o dersten çıktıktan sonra ben açıkçası bir şey yapamıyorum evde kafamı boşaltmaya çalışıyorum iki saat, televizyon seyrediyorum müzik açıyorum falan işte kafa dağıtmaya çalışıyorum.

Öğrt3: Kişisel, YİBO olarak... Herkes gibi biz de yine anormal bir şekilde etkileniyoruz. Ruhsal olarak yine diğer arkadaşlar gibiyim, ben etkilenmiyorum diyen bir kimse yoktur. Çünkü işini iyi yapmaya çalışan bir birey olarak hepimiz burada çocuklara sadece ders değil ders dışında eğitim vermeye çalışıyoruz ama maalesef dışarıdan çocuğu her ne kadar yatılı okul da olsak soyutlamak gibi bir imkânımız yok. Dış etkenler olduğu sürece, burada hepimiz en iyiyi en mükemmeli hedeflediğimiz için sanırım mutlaka olumsuz bir örnek oluyor ne kadar da uğraşsak yıpratıyor. Belki şey de olabilir tabi bu: karşılıklı beklenti, kişinin çocuk olması da bir etken onu da düşünülmesi gerekiyor çok mükemmel karşılık beklememeliyiz. Ama arkadaşlar olarak hepimiz iyi bir şeye odaklandığımız için iyi bir hedefe odaklandığımız için hepimizi yoruyor.

Öğrt6: Çocukların arasındaki sorunlar da bize yansıyor. Derse girdiğimizde kimi zaman küçük şeylere kızabiliyoruz. O günümüzün yorgun ve gergin geçmesi açıkçası iş doyumunu düşürüyor diyebiliriz.

Öğrt8: Bana kişisel olarak yansıyan diğer sorunlar, yorgunluk işte çok yoruluyoruz. Normal okul çıkışında hemen gitmiyoruz eve, öğlen veya öğleden sonra dersten sonra da öğrencilerle ilgileniyoruz, onların kişisel sorunlarıyla da ilgileniyoruz. Bir sınıftaki bütün öğrencilerin kişisel eşyalarının, paralarının sende olması bile öğretmen için bir yüküdür aslında. (...)Nöbet tutmanın olumsuz etkileri oluyor, yorgun oluyorsun, kafan karışık oluyor. Bir sonraki güne hazırlık yapamıyorsun. O açıdan büyük sıkıntı yaratıyor. Yorgun oluyorsun,

disiplin problemleri de olunca psikolojik olarak da etkileniyorsun stres oluyorsun. Ondan sonra tekrar derse girmek öğretmenin performansını düşürüyor.

Öğrt10: Bunun dışında yoruluyoruz, geriliyoruz, yani sadece öğretmenlik değil yapamıyoruz derse girdiğimizde yorgun oluyoruz, aşırı bir yorgunluk var. Ruhsal olarak da çok fazla bir yorgunluk var.

Öğrt11: Kişisel sıkıntı dersen de oldukça yıpratıcı.

Öğrt12: Bende arkadaşlarıma katılıyorum. Burada en son başlayan benim sanırım ama arkadaşlarım kadar belki daha fazla yıprandığımı düşünüyorum. İşte hani yine en büyük sorun nöbet sorunu YİBO'da nöbet olmasa çok büyük avantajları var lojmanı var, birçok imkânı var ama nöbet olmasından dolayı arka planda kalıyor, bunları gözüm görmez hale geldi. Hani şey diye düşünüyorum keşke tek öğretmenli bir yere gitseydim kafam rahat olsaydı diye çok düşündüğüm oluyor son zamanlarda özellikle.

Daha sonra %70 ile okulda disiplin sağlanamadığı için gerginlik yaşama gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Ben iki yılımı tamamladım burada. Birinci yıl pek anlayamadım ama ikinci yılda daha iyi inceledim. Ben Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeniyim ve öğrencilerin başarısı beni çok ilgilendirmiyor. Öğrencilerin SBS'den aldıkları puanları benim için çok önemli değil. Davranışlarıyla ilgileniyorum ben. Bir ayda altı yedi gün nöbet tutuyoruz burada her şey ikiye ayrılıyor: okuldaki yaşantımız, pansiyondaki yaşantımız. Okulda ben disiplin problemi olduğunu düşünmüyorum, okulda her şey iyi ben çünkü başka okulları da gördüm karşılaştırabiliyorum. Bizim disiplin problemimiz pansiyonda var. Okulda saat üçte çıktığımız anda her şey değişiyor. Okulda işliyoruz, yalan söylemenin kötü olduğunu, temizliği çünkü çocukların en çok eksik olduğu noktalardan biridir temizlik bunların üzerinde çok fazla durmaya çalışıyoruz. Aile, ana-baba saygısı bunlar üzerinde çok durmaya çalışıyoruz. Okulda her şey düzgünken pansiyon merdivenlerinden inmeye başlayan çocuk değişiyor, birbirini itelemeye başlıyor. Okulda on metre yukarıda bunu yapmayan çocuk pansiyonda bunu yapmaya başlıyor. Kendini evinde hissediyorsa güzel ama neden yaptığını anlayamıyoruz. Bunu anladığımız zaman çözmüş olacağız. Bu çocuklara eğitimin sadece matematikte fende başarılı olmak değil de, davranışlarla her alanda gösterilmesi gerektiğini anlatmamız lazım. Bu okula başlayan bir çocuk birkaç sene geçtiğinde davranışlarında olumlu değişiklik olmamışsa eğer eğitim almamış oluyor. Disiplin demeyelim de davranış eğitimi konusunda yol kat etmeye çalışıyorum ben. Her arkadaşım bunu yapmaya çalışıyor. Köyleri de gezme imkânım oldu benim. Köyleri tek tek gezdik arkadaşım ile gördüm, inceledim, yaşadıkları yerleri gördüm. Benim Konya'da yaşadığım ovalardan çok çok farklı. Köylerinde üç beş ev, altı yedi nüfus; ama buraya geldiklerinde 250 kişiyle birlikte yaşamaya çalışıyorlar. Ben bu senenin ya da birkaç senenin sonunda çocuklarda olumlu davranış değişikliği olmasının mücadelesini veriyorum, her arkadaşım da bunu yapıyor eminim.

Öğrt4: Bende arkadaşlarıma katılıyorum. En önemli sorunun disiplin olduğunu düşünüyorum. Metin Hoca'nın de dediği gibi pansiyonda disiplini yeteri kadar sağlayamadığımızı düşünüyorum. Böyle olunca da çocuklar kendileri istediği gibi, neredeyse öğretmenleri de yönlendirmeye başladılar. Öğrencilerin artık gerçek anlamda cezalandırılması gerekiyor çünkü çocuklar kavga edeyim de idareye gideyim uzaklaştırma alayım da okuldan gideyim diye kendi aralarında konuşmaya başlıyorlar.

Öğrt6: Ayrıca nöbetlerde karşılaştığımız sorunlar vardı. Öğrencilerle çeşitli çalışmalar yapılabilir, öğrenciler arası çatışmaları, akran zorbalığını engelleyecek seminerler verilebilir. Çocukların arasındaki sorunlar da bize yansıyor. Derse girdiğimizde kimi zaman küçük şeylere kızabiliyoruz. O günümüzün yorgun ve gergin geçmesi açıkçası iş doyumunu düşürüyor diyebiliriz. (...)Benim de okulda yaşadığım sorunlardan biri, bu çocuklara gelecekte ne olacağını diye sorduğumda, gelecekle ilgili hiçbir plan yapmamaları, çoban

olacağım diye cevaplamaları oluyor. Okulda hiçbir hedefleri olmadığı için ne yapacak, sorun çıkarıyor yaramazlık yapıyor.

Öğrt7: Bende çok disiplin sorunlarından muzdaripim.

Öğrt8: Bende hocama katılıyorum. Okul ikiye ayrılıyor ve öğrenciler arasında gerçekten davranış değişikliği olması gereken çocuklar var. Okulda da matematiği, Fen Dersi, Türkçesi iyi olan öğrenciler var ya da el becerileri iyi olan öğrenciler var. Öğrencilerin de ayrılması gerekir pansiyonda ayırdığımız gibi. Okul duvarlarla çevrili bir kampus, çocuk sürekli bu alan içinde duruyor ve enerjisini atacak bir şey bulamıyor. Belki spor salonunun kurulması gerekir, belki futbol sahasının, daha geniş kapsamlı bir şeyler yapılabilir. Yani sosyal etkinlik açısından daha cazip mekânlar yaratılabilir burada. Öğrencilerin bir kısmı hentbola ilgi duyuyordur, gidip orada hentbol oynayabilir. Bir kısmı gider oyuncakla oynar. Öğrenciler böyle gruplara ayrılırsa pek disiplin sorunu olacağını da düşünmüyorum, bir öneri tabi. Onun dışında davranış konusunda Metin Hoca'ya katılıyorum. Köyden geliyorlar tabi onları da anlamak gerek ama. Daha çok profesör yetiştirmek yerine kişisel bakımını yapabilecek, toplumsal hayata uyum sağlayabilecek bireyler olarak yetiştirebilmek hedefleniyor. Çok başarılı öğrencilerimiz de var, onları ayrıca yetiştirmek gerekiyor. Belki o çocuklar çok başarılıdır ama yedi yılın sonunda çok körelmiş olarak çıkabilir burada bilemeyiz.

Öğrt10: Okul dışında içine kapanık, sakın, kendi halinde görünse de öyle değil öğrenci, her an her şeyle karşılaşmak, bir olumsuzlukla karşılaşmak mümkün.

Öğrt11: Kendi aramızda özellikle nöbetlerde ya da okul kurallarında tam bir disiplin oturttuğumuzda öğrenci bunun dışına çok çıkamıyor. Özellikle bundan önceki dönemde bu böyleydi, ben de böyle zaman zaman eleştiriyordum çok sert tutumlar şunlar bunlar oluyordu ama o disiplin o kadar güzel oturtulmuştu ki her şey rayındaydı çocuk ne yapması gerektiğini ve ne yapmaması gerektiğini biliyordu. Fakat yukarıdan disiplin böyle sarsılmaya ve okul kuralları sarsılmaya başlayınca bu kuralları kullanmaya çalışan çocuklar acaba şunu da yapabilir miyiz böyle de yapabilir miyiz diye sınırları zorlamaya başlıyorlar. Öğretmen arkadaşlarımızın birbirlerine göre tavırları çok fazla farklılaşırsa eğer kendilerine ait bir öğrenci grubu oluşmaya başlıyor. Bir taraftan bu favori oluyor ama diğer taraftan bu diğer öğretmeni zor durumda bırakıyor. Bu da seni iyi ya da kötü öğretmen yapabiliyor. Bu durum da kendi aramızda sıkıntı yaratıyor “niye öyle yapıyor ki” şeklinde çünkü bizim kendi aramızdaki muhabbetin de iyi olması lazım. Çünkü biz de çocuklar gibi aynı yerde yaşıyoruz, şurada küstün bir öğretmenle lojmana girerken bir yerde karşılaşıyorsun görmeyeyim etmeyeyim merhaba diyeyim veya demeyeyim gibi bir durumun yok; o yüzden böyle bir durum da söz konusu. Özellikle biz evimize çok fazla iş getiriyoruz. Çünkü benim evde birlikte olduğum arkadaşlarım da aynı okulda çalışıyorlar böyle olunca da yaşadığım bir şeyi onlara söylüyorum, onlar öbürüne söylüyor, kulaktan kulağa dolaşınca biraz sen katarsın, biraz ben katarım hep aynı şeyler etrafında dönüp dolaşmaktan bazen incir çekirdeğini doldurmayacak şeyler kocaman bir sorun haline geliyor. Bu da bizi geriyor. Bu da büyük bir sorun diye düşünüyorum.

Daha sonra %40 ile yatılı okulda öğretmenlik dışında başka işlerle meşgul olmanın mesleğinden soğutması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: O günümüzün yorgun ve gergin geçmesi açıkçası iş doyumunu düşürüyor diyebiliriz.

Öğrt10: Yani ilk geldiğimde dedim burası çok güzel okul ilk başta daha duygusal oluyor insan. Ama gün geçtikçe daha duyguları kalmıyor insanın. (kahkahalar)

Öğrt11: YİBO eşittir ömür törpüsü. Çok sessiz sakın ve her öğretmen gibi idealist bir şekilde başlıyorsun, işte köy çocukları fakir çocuklar kaçını kurtarabilirsem kardır diye yola çıkıyorsun ama bir süre sonra yatılı okulda özellikle nöbetlerle birlikte çocuklarla çok gereksiz fazla samimiyetten ya da fazla yüz göz olmaktan bir süre sonra öğretmenlik kimliğin

kaybolabiliyor. Hani dostluk gibi anne baba gibi olabilir bütün ilişkilerin birbirine giriyor. Bazen belletici gibi hissediyorsun kendini, bazen anne baba gibi ve çok az öğretmen gibi çocuğun öğretime ihtiyacı var mı diye düşünürken bir taraftan da onları eğitmek için uğraşıyorsun. Çünkü nöbette de karşılaşıyorsun sokakta, okul içinde de karşılaşıyorsun onların ihtiyaçlarının giderilmesi bir nevi sana da bağlı sen dışarıya götürüyor getiriyorsun, hasta olduğunda sen ilgileniyorsun daha sıkı fıkı ilişkiler var.

Öğrt12: Sınıf öğretmeni olarak bakacak olursam benim öğrencilerim çoğu yatılı küçük olan öğrenciler var şu anda geçen yıl da yatılılardı. Küçük oldukları halde burada olmaları çok büyük bir dezavantaj. Gerek okulda gerek ders açısından günlük yaşamda, yani çocukların öğretmeni değil de bakıcısı gibi hissediyorum. Daha çocuğum olmadan anne gibi davranıyorlar bana, hani artık anne gibi oldum çocuk diyor ki bana “öğretmenim annemi özlemiyorum, sizi daha çok özlüyorum” demeye başlıyor hani sürekli beni görmekten. Yani onların eğitim öğretim dışında her türlü sorunuyla ilgilenmek açıkçası çok yıpratıcı oluyor. Özellikle sürekli bu tür sorunlarla uğraşmaktan artık öğretmenlikten soğudum bir şekilde; Nöbet olmasından ne bileyim küçük çocukların yatılı olmasından dolayı. Başka bir şey aklıma gelmiyor.

Daha sonra %40 ile ailelerin, yönetimin ve üst kurumların destek vermemesi nedeniyle öğretmenin kendini çaresiz hissetmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Velinin burada olmaması çok sıkıntı, geçen veli toplantısında kaç kişi vardı işte 20-30 kişi. Velilerin olmaması üzücü.

Öğrt3: Velilerden arkadaşlarımızın dediği gibi görme şansımız çok bir şey yok.

Öğrt7: Bende çok disiplin sorunlarından muzdaripim. Önceleri çocuklardan değil velilerden kaynaklanıyor. Çocuklar da ailelerinden uzaklar, ne kadar eğitim burada yapılırsa da ailedeki eğitim çok önemli, onlar ilgilenmedikleri için sorunlar ortaya çıkıyor. Bence problemin kaynağı bu: aileler.

Öğrt10: Ben bu okula geldiğimde daha önceki çalışacağım buradan çıkan arkadaşlarımı biraz haksız buluyordum. Tabi ki ben o zaman nöbet tutmuyordum. Yani nöbet tutmaya başlayınca yatılı okul o zaman anlam kazanıyor yatılı kısmı. Yani her türlü çocukların her şeyiyle ilgilenmek zorunda kalıyoruz. Yani bu kısmı yorucu değil, ilgilenmek yorucu değil her türlü her şekilde taş varsa elimizi taşın altına sokuyoruz ancak desteğe ihtiyacımız oluyor; bu aileden, idareden, çevreden, belediyeden, kaymakamlıktan... Bir yerde bizim bittiğimiz noktalar oluyor destek bulamadığımız zaman işte o an her şey bitiyor yani. Bütün mücadelemiz son buluyor bunun yanında olumsuz olaylara bir yaptırımımız olmuyor, bir davranış bozukluğu varsa bunu düzeltmek veya birine destek olmak istiyorsak olamamak yani bu gibi durumlar olunca tabi ki her şey havada kalmış oluyor.

Daha sonra %20 ile pansiyon nöbetleri, öğretmenin davranışlarını olumsuz etkilediği için öğrencilerin, öğretmene bakış açılarının olumsuzlaşması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Ergenlik çağıyla da ilgili, öğrencilerin çoğuna baktığımızda mutlaka belirli bir eğitimi herkes aynı şekilde alamıyor. Biraz daha derse ilgisiz olan öğrencilerin sorumsuzluklarıyla uğraşınca diğer bilinçli öğrencilerin biraz ilgi alanlarına yoğunlaşınca ve YİBO da 24 saat kalan biri çocuğu her halinde görünce sabahında, akşamdan sabahına o çocuğun her haliyle beraberdir, o da bizi görüyor. Bazen şey düşünüyorum bu saygı-sevginin veya güven ve çok açıdan baktığımızda çocuğun her halini gördükçe bazı şeyler sıradanlaşıyor. Çocuğun bize karşı duyguları değişiyor, olumsuz etkileri oluyor. Yani derse olumsuz yansıdığını düşünüyorum. Nöbet esnasında öyle bir davranış sergilemek gerekiyor ki hem disiplini elden bırakmamamız gerekiyor. Yani aksine çok iyi, çok sevecen, her işini yapmaya çalışan bir öğretmen olduğunda da bu sefer çocuk bunu başka bir şeyler bekliyor

ders konusunda çok müsemma bekliyor ve iyi olmazsak o da uygun bir şey değil. İki arada bir derede kalıyoruz. Sanırım bütün YİBO'larda böyledir.

Öğrt10: Bir diğeri ise Kişisel olarak nöbetlerde tavırlarımız ister istemez daha farklı oluyor, nöbette belleticiyiz öğretmeniz ancak oradaki amacımız çocuklara belli bir seyirde onlara etüt yaptırmak, düzenli şekilde ders çalışmalarını sağlamak, kişisel ihtiyaçlarını görmelerini sağlamak, daha sonra beslenmelerini sağlamak... Bunları yaparken olumsuzluklarla karşılaştığımızda yani olumsuz davranışlarını ya da dışarıda görünmeyen fiziksel görüntümüz, duruşumuz değişiyor ve bu şekilde derse girdiğimiz zaman öğrenci bir de nöbetteki halimizi de görüyor ya da olumsuz bir davranışa bir tepki verdiğimizde o şekilde değerlendiriyor ve derste de o şekilde olacağımızı düşünüyor. Çocuğun ister istemez öğretmene bakış açısı değişiyor. Yani yaklaşımı değişiyor bunu da derlerde olumsuz etkilerini görüyoruz.

Aynı oranda %20 ile YİBO'lar çevreyle irtibatı kopuk, kendi halinde okullar olduğu için öğretmen, öğrenci ve idarecinin aşırı ölçüde birbirini etkilemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Onun dışında biz de bu kampusun dışına çıkamıyoruz çok fazla, biz de öğrencilerle iç içe oluyoruz. Bu da kimi zaman bize dezavantaj oluyor kimi zamansa avantaj oluyor.

Öğrt11: Kendi içimizdeki sorunlar da dâhil mi? Özellikle Lojmanda bizim kendimize ait bir dünyamız var. Biz sadece çocuklarla alakalı değil bizim de kendi aramızda muhabbetimiz kendi aramızdaki tutum davranışımız ve bütünlüğümüz bile çocukları etkiliyor? Çocuklar arasında bütünlüğü bozabiliyor. YİBO bir aile olarak düşünürsek bu liderden başlıyor ve liderden kaynaklanan sorunla alt tabakaya kadar iniyor. O kadar küçük ya da kısa bir sürede yayılıyor ki her şey o kadar mesela ayakkabı aldığında bütün çocuklar bunu biliyor hayırlı olsun diyebiliyor. Ya da çok ilginç; arkadaşımızın hamile olduğunu öğrenmeden biz çocuklardan öğrenebiliyoruz. Nasıl olabilir diye hala düşünürüm ama hani olay bu: onların özeli bizim özelimiz onlar. Oturduğumuz zaman öğretmen arkadaşlarımızla kendimize ait bir iki cümle kurar ardından hemen öğrencilere geçiyoruz. Onlar bizim, biz onların dedikodusunu yapıyoruz. Gizli saklı hiçbir şeyimiz yok, o yüzden bir bütünlük arz ediyor. (...)Ben buradan başka bir yere gittiğimde Ayşe teyzeymiş Fatma teyzeymiş onunla bununla iki muhabbet ederim okul burada kalır bir şeyler değişir hayatında ama bu şekilde değişmiyor hep aynı. Hafta sonu başka bir yere gittiysen üç beş gün kafanı dinlediysen hani biraz rahatlayabiliyorsun. Onun haricinde ertesi gün aynı kargaşanın gürültünün içine gelmiş oluyorsun.

Daha sonra %10 ile yatılı okulda çalışmanın olumsuzluklarını ailesine yansıtma gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Kişisel olarak ailemizi çok etkiliyor yani aile hayatımızı olumsuz etkilediği oluyor.

Öğretmenler yatılı okulda; yatılı okulda çalışmanın yorucu, yıpratıcı olması, okulda disiplin sağlanamadığı için gerginlik yaşama, yatılı okulda öğretmenlik dışında başka işlerle meşgul olmanın mesleğinden soğutması, ailelerin, yönetimin ve üst kurumların destek vermemesi nedeniyle öğretmenin kendini çaresiz hissetmesi, pansiyon nöbetleri, öğretmenin davranışlarını olumsuz etkilediği için öğrencilerin, öğretmene bakış açılarının olumsuzlaşması, YİBO'lar çevreyle irtibatı kopuk, kendi halinde okullar olduğu için öğretmen, öğrenci ve idarecinin aşırı ölçüde birbirini etkilemesi, yatılı okulda çalışmanın olumsuzluklarını ailesine yansıtma gibi kişisel sorunları yaşadıklarını belirtmişlerdir.

4.5.2. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.49’da elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 49. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Eğitsel Sorunlar	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	F	%
Öğretmen- veli işbirliğinin yetersiz olması	√	√	√		√	√	√	√	√	√	9	90
Öğrencilerin temel eğitimlerinin yetersiz olması	√	√				√	√	√	√	√	7	70
Yönetici-öğretmen işbirliğinin yetersiz olması	√				√	√	√				4	40
Ailelerin çocuklarıyla hiçbir yönden ilgilenmemesi						√		√	√	√	4	40
Öğrencilerde disiplin sorununun olması	√			√		√	√				4	40
Öğrencilerin ilgisiz ve bilinçsiz olması					√	√	√	√			4	40
Öğretmene yatılı okulda fazla yük bindirilmesi ile öğretimin sonraki plana atılması			√					√	√		3	30
Öğrencilerin her ihtiyacını okulun karşılaması, onların sahip olduklarının kıymetini bilmemelerine sebep olması			√						√	√	3	30
YİBO öğrencileri fakir, köy çocuğu olduklarından merkezdeki öğrenciler gibi özel ders, dersane imkânlarının olmaması sebebiyle onlardan geri kalmaları			√						√		2	20
Öğrencilerin aile şefkati alamaması, bunu öğretmenlerden daha çok görmesi		√							√		2	20
Bölgenin geri kalmışlığı sebebiyle öğrencinin imkânlarının kısıtlı olması			√								1	10
Erken yaşta aileden ayrılan çocukların ilgi, şefkat araması								√			1	10
Etütlerin öğrenciler için yeterince faydalı kullanılamaması								√			1	10

Tablo 4.49’a göre öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlar hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ilk sırada %90 ile öğretmen- veli işbirliğinin yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1:Çünkü aile ilgilenmiyor. Aile ilgilenmediği zaman olmuyor. Ben bile öğretmen olduğum halde çocuğuma her gün ne öğrendiğini soramıyordum. Aileler ilgilenirse çocuk şunu işledik bunu gördük diye anlatsa çocuk unuttur mu? Bizim kurslara çocuklar nasıl geliyor, üç hafta biri geliyor, üç hafta diğeri geliyor.

Öğrt2:Şimdi eğitim olayına ben de katılıyorum. Ama nasıl baya baya aşağılara inmek gerekiyor. Hani birinci kademedeki eksikliğine değil de aileden eksikliğine. Bir geliyor çocuk banyo yapmayı bilmiyor çocuk suyun altında saçını ıslatıp çıkıyor. Yani banyo yapmayı bilmiyor, ailesinden öğrenmesi gereken şeyler var.

Öğrt3:Ailesi de gerekli ortamı sağlamadığı için eksik kalıyor. Belki bulunduğu köy ortamına göre iyi bir ortam, belki köyde olsa bunların hiç birini yapamayacak. Bu açıdan YİBO’ları köy okullarıyla karşılaştırsak iyi olduğunu görmek lazım ama merkezi bir okula göre baktığımızda birçok açıdan eksik kalıyor.

Öğrt6:Velilerin ilgisizliği var, çağırdığımızda gelmiyorlar, gelseler de “biz anlamayız bilmeyiz siz nasıl isterseniz öyle olsun hocam” diye konuşuyorlar. Onlardan bu konuda pek bir katkı gördüğümüzü söyleyemeyeceğim.

Öğrt7:Ailenin düşüncesine göre çocuk okutmak da ayrı bir külfet, bir üniversite okutmak zor, büyük bir yük. Okula giderse köyde koyunları güdecek, bağa bahçeye bakacak adam yok. Sene başında gördük mesela, Ercan CEK üç ay sonra geldi. Gelip gelmemesi çok bir şey fark ettirmedi ama. (...)Öğretmenler arası işbirliği biraz var, velilerle zaten hiçbir işbirliğimiz yok. Ben bir öğrencinin babasını arıyorum, okula gelmesini söylüyorum ben nasıl geleyim okula, çocuğa iyi vur diyor. Ben çocuğa nasıl vurayım diyorum, o iyi vuracaksın diyor. Öldüreceğim çocuğu diyor, gelmiyor okula. Benim sınıfta en problemlisi çocuk Mehmet ÜNAL,

daha babasını hiç görmedim. Cuma günü veli toplantısı vardı, benim sınıftan kimsenin velisi gelmedi.

Öğrt8:Eğitim ailede başlıyor. Eğitimin içine idarenin aileyi de katması gerekiyor. Öğrencilerin kendi hedeflerini belirleyemediklerinden bahsettik. Çünkü ailenin bir hedefi yok veya ailenin çocuk üzerinde çok fazla baskısı var. Çocuğa çok yüksek hedef belirliyor çocuk ulaşamayacağını anlayınca başka hedeflere yöneliyor. Rehberlik yapılması gerekiyor önce aileye yapılmalı hatta. Milli eğitimin desteğiyle psikolojik danışmanlardan, rehberlikten ya da RAM'lardan aileye yönelik çalışmalar bilgilendirmeler yapılabilir. Bakanlığın aile bireylerine yönelik çalışmaları olabilir, öğretmen katılabilir katılsa daha iyi olur.

Öğrt10:Ve velilerimiz çok sorumsuz, hiçbir şekilde-çoğunluk için konuşuyorum- destek olmuyor. Yani bir öğrencide, eğitimde öğretimde eksiklik gördüğümüz zaman bunu veliyle paylaşmamız gerekiyor. Her ne kadar hafta sonları öğrenci burada olmasa da orada yapması gerekenleri söylüyoruz ama sonuç alamıyoruz. Veliyle görüşmemiz çok zor. Ben şimdi sınıf öğretmeni olduğum sınıfta belki hiç görüşmediğim velilerim var. Yani hiç okula gelmeyen, yani veliyi okula nasıl çekebiliriz ancak bir yardım bir şey verdiğimiz zaman o veli okula belki gelebilir ama onun dışında gelmiyor çocuğu için, eğitim öğretim için. Yani demek istediğim burası eğitim-öğretim yeri olarak gözükmüyor. Yani bu velinin gözünde de böyle çoğunluk olarak öğrencinin de gözünde böyle. Burada olma amaçlarını bilmiyor çocuklar. "Neden buradayım?" her şeyden önce bunu bilmeleri gerekiyor. Bilmiyor hiçbiri böyle olunca da sıkıntılarımız büyük oluyor.

Öğrt11:Aşağıdaki öğrenciler özel ders alıyor dershaneye gidiyor başarı okula ait yani öğretmeni başarılı sayılıyor. Ama burada öyle bir durum söz konusu değil. Öğretmenin ve öğrencinin tamamıyla kişisel çabası, veli de yok. Veli de olmadığı için hani öğretmeni özellikle eğer belleticilik veya ruhen rahatlatıldığı zaman öğretime yönelik planlarla programlarla uğraştırabilirsek öğrenim noktasında bir yerlere gelinebilir eğer potansiyel varsa öğrencide. (...)Biz de kötü alışkanlıklardan bahsederken çocuğu uzak tutmaya çalışırken, veliler "hadi oğlum şu paketi de al iç yeter ki koyunları güt" diyebiliyor. Bir işbirliği yok onlarla. Biz o sıkıntıları da yaşadık ve yaşamaya devam ediyoruz. Olumlu yanları da yok değil ama sorunlardan bahsedince hep kötü olarak değerlendiriyormuşuz gibi oluyor.

Öğrt12:Yatılı olmaları da çocuğun ilk kademedede anne baba ilgisi şart hani evde ödevlerinde olsun, harfleri öğrenmelerinde olsun; aile olmayınca çocuk eksik olarak geliyor derslere. (...)Ödev verdiğin zaman çocuk hafta sonu ödevini koyun güderek yapmış. Zaten ödev toprak içinde oluyor. Veliye çocuk çalışmıyor dediğimiz zaman "haklısın koyun gütmüyor, şunu yapmıyor" falan diyerek kendisi de şikâyet etmeye başlıyor.

Daha sonra %70 ile öğrencilerin temel eğitimlerinin yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Bir çocuk öğrencimiz var sekizinci sınıfta okuma yazma bilmiyor, benim birinci sınıfta çocuğum var o öğrendi, sen niye öğrenemedin diye sordum çocuğa. Çocuk ağlamaya başladı, Akıyarılı mı Bedanlı mı bir çocuk, bu köy de buraya 3 saat uzaklıkta bir köy isterseniz gidip ölçebilirsiniz ben ölçtüm," ben 10 tane öğretmen değiştirdim" dedi çocuk. O kadar çok öğretmen değiştirmiş ki gelen öğretmen oradan kurtulmaya çalışmaktan pek ilgilenememiş çocuklarla. Zaten oranın doğal şartlarını görseniz hak verirsiniz o öğretmene. Burada bile zorlanıyorsa ilçede, üç saat uzaktaki bir dağ köyünde hiçbir şey bulamadığını düşünürseniz o da haklı. YİBO'larda bu yüzden oldu zaten, oluşturuldu. Buraya gelen çocuklar 5. Sınıfa kadar köyünde okumuş çocuklar ama doğru düzgün eğitim alamamış çocuklar oluyor, çok da beklentiye giremezsin. Bize gelen 6. Sınıf çocuklar içinde okuma yazma bilmeyen çocuklar var hala. Ya bu okuma yazma bilmeyen çocuklar toplanacak başlarına bir sınıf öğretmeni verilecek, okuma yazma kursu açılacak o şekilde öğretilecek. Saat üçten sonra yapılabilirdi.

Okuma yazması olmayan bir çocuğa fen bilgisinden bir şeyi öğretmenin bir anlamı olduğunu düşünmüyorum, önce okuma-yazma.

Öğrt2: Onun dışında zaten birinci kademedan geri, yetersiz geliyor onu telafi etmek de zor oluyor yani.

Öğrt7: Bir de bunların çoğu sınıf öğretmeni bile görmemiş. Ben buralı olduğum için biliyorum. Akyarı'da mesela iki yıllık işletme mezunu öğretmenlik yapıyor. İşletme mezunu sınıf öğretmenliği yapıyor. Sonuçta orada çocukların hepsi öğrenme açısından aynı kapasiteye sahip değil. Öğrenci hasta olsa, geri kalsa o orada kopup gidiyor. Onun için ayrı bir çaba harcanması lazım ki sınıf öğretmeni olmayan birisi birleştirilmiş sınıfta böyle bir şeyi başaramaz. Çok fazla da çaba göstermediklerini de ben görüyorum zaten. Adamı gidiyorsun okulda bulamıyorsun ya da okulda ders göstermiyor bahçeye çıkarıyor. Daha çok oyun oynamış oluyorlar. Öğrenebilen çocuklar daha çok kendi çabasıyla, ailesinin çabasıyla öğrenebiliyorlar biraz okulda duyduklarıyla öğreniyorlar ama biraz zayıf olanlar öğrenemiyor.

Öğrt8: Biz öğrencilerden hep şikâyetçi oluruz ama oturup onunla konuştuğumuz zaman sebebi ortaya çıkıyor. Sorana kadar kimse o çocuğu haklı bulmazken Bedan'lı 10 öğretmen değiştirdiğini bilince mantıklı okuma-yazma öğrenememesi.

Öğrt10: Tabi ki temelli eksiklikler, giderilemeyen eksiklikler yani sekizinci sınıf öğrencisi - bu sadece YİBO'ya has bir özellik değil- toplama çıkarma bilmeden mezun oluyor. Yani sistem bunu da destekliyor açıkçası. İçinde olarak da bunları söyleyebilirim. Böyle olunca da eğitim ulaşması gereken seviyeye ulaşamıyor. Ulaştırmak için de bir şeyler yapıyoruz ama yetersiz kalıyor. Yani seçme şansımız da olmuyor ya birilerini yetiştireceğiz ya birilerini gözden çıkaracağız ya da az sayıda olsa da öğrencileri bir yerlere ulaştırmaktan vazgeçeceğiz diğerleriyle uğraşacağız öğretim olarak.

Öğrt11: Bir de çocuk aşağıdan yetersiz geliyor. Köylerden gelen çocukların birçoğunun okuma yazması yok ya da okuma yazması çok geri ya da rehberlik servisine gönderilebilen ya da gönderilmesi gereken öğrenciler oluyor. Okuma yazma bilmeden mezun ettiğimiz öğrencilerin sayısını bende bilmiyorum. Haliyle bunlarla detaylı bir şekilde ilgilenemiyoruz, diğer sorumluluklarımızdan dolayı.

Öğrt12: YİBO da bir çocuğun yedi yaşından itibaren yatılı kalması onun eğitim hayatını mecburen etkiliyor. Şimdi öğretmenler çocuğun birinci kademedan eksik geldiğini söylüyor hani bu da çocuk geldiği zaman hiçbir şey bilmeden geliyor, hani ön bilgileri tamamen eksik. Ne bileyim diğer çocuklar okul öncesi anaokuluna gidiyor, çoğu okuma yazma bilmiş olarak geliyor zaten. Ama buradaki bizim öğrencilerimiz renklerden tutun da daha renkleri bilmiyor, kırmızı beyazdır ayırt edemiyor. Harfleri zaten hiç görmemiş oluyor birçok açıdan eksik olarak geliyor. Yani bazı öğrencilerin sadece okuma yazma bilmesi bile bizim için başarı haline geliyor. Hani eksikliği bırakın okuma yazmayı öğrensin yeter demeye başlıyorsun.

Daha sonra %40 ile yönetici-öğretmen işbirliğinin yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Ben farklı bir kurumdan geldim buraya. Bir yerde başarının sağlanması için takım ruhu gerekiyor. Bizim okulda ilişkiler çok kötü değil, her okulda olduğu kadar ama bizim öğretmenler arasında işbirliği yok. Bir hikâye var kitapta diyor ki Şerife misafirliğe gidiyor, orada odalar çok dağınık, sular açık bırakılmış, bütün elektrikler açık bırakılmış oluyor. Sonra Şerife okula gidiyor, resim öğretmeni bir resim çizin diyor ve Şerife gördüğü yeri dağınık odaları, açık bırakılmış suları çiziyor. Resim öğretmeni de bu resmi çok beğeniyor. Ondan sonra bu resim öğretmeni resmi alıp Türkçe öğretmenine veriyor, Türkçe Öğretmeni sınıfta çocuklara bu konuda kompozisyon yazdırıyor. Çocuklar yorumluyor resmi kompozisyonu yazıyor. Sonra resim hakkında konuşurlarken Din Kültürü öğretmeni alıyor resmi ve bu sefer İslam açısından yorumluyor resmi. Benim bildiğim işbirliği böyle olmalı

öğretmenler arasında. Ayrıca mesela dikkat çeken ve ya uygunsuz hareket gösteren öğrenciler birlikte konuşularak ortak tartışılır ve çözülür. Ben gelmeden önce bir idareci takımı vardı onlar bu işbirliğini çok güzel kurmuşlar. İdarecilerin takım ruhuyla öğretmenler arası işbirliği böyle kurulabilir. Fenerbahçe Galatasaray çok iyi takımdır ama iyi bir teknik direktör getirdiğinde başarılı olabiliyor. Biz de iyi öğretmenleriz ama iyi bir teknik direktörümüz olursa bir sorun olmaz. Ben inanıyorum YİBO'larda iyi idareci olursa başarılı olunur, sorun olmaz. YİBO'da iyi idareci olmalı, takım ruhunu oluşturmalı. Görev alınmaz verilir, görev verecek, herkes görevini yerine getirdiği takdirde başarı yakalanacaktır. Burada iki yılda görüyorum herkes görevini iyi yapmaya çalışıyor, özverili, yüzde doksan dokuzumuz lojmanda kalıyor. Yani öğrencilerin paralarını taşıyacak kadar ilgileniyoruz, iç içeyiz. Takım ruhu olduğu zaman olur. Görevi herkes yapar belki bir iki Hasan Şaş çıkar ama genel olarak herkes görevini yapar. Arkadaşların hepsiyle iyiyiz, kişisel problem yok. Okulda takım olarak bir şeyler yapmamız lazım, çok güzel şeyler olabilir.

Öğrt6:Okuldaki işbirliği derken öğretmen arasında işbirliği olması önemli. İdareciler arasında işbirliği önemli, idare ile öğretmenler arasında iyi işbirliği, sağlam işbirliği olması lazım. Bunlar olduğu zaman okulun başarılı olacağını, disiplinin istenilen düzeyde olacağını düşünüyorum. Tam bir fikrim yok ama yine de bir yerlerde eksiklik var galiba. Okulda bazı kopuklukları düşününce işbirliğinde bir eksikliği var diye düşünüyorum.

Öğrt7:Bence okulumuzda işbirliği YİBO şartlarında olması gerekenden az. Sonuçta yatılı okulda sürekli bir arada olduğumuz için daha iyi olması gerekiyor, diğer okullardan daha iyi işbirliği olması gerekiyor. Ben o kadar fazla olduğunu düşünmüyorum.

Öğrt8:Çocuklarla daha çok ilgilenmemiz gerekir o da işbirliğine bağlı. İdare çok önemli, adı üstünde öğretmeni de herkesi idare edecek. (...)İşbirliği konusunda ise öğretmenlerle idare arasında işbirliği olabilmesi için idarenin öğretmene güven vermesi gerektiğini düşünüyorum. Öğretmenlerin idareye yeteri kadar güvenmemesinden dolayı herkes görev almak istemiyor mesela. Herkes görevden kaçmaya çalışıyor, idareye güven olsa herkes görev almak ister böylece takım ruhu oluşur, başarıya böyle ulaşılır.

Aynı oranda %40 ile ailelerin çocuklarıyla hiçbir yönden ilgilenmemesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt7:Bende çok disiplin sorunlarından muzdaripim. Önceleri çocuklardan değil velilerden kaynaklanıyor. Çocuklar da ailelerinden uzaklar, ne kadar eğitim burada yapılırsa da ailedeki eğitim çok önemli, onlar ilgilenmedikleri için sorunlar ortaya çıkıyor. Bence problemin kaynağı bu: aileler.

Öğrt10:Merkezi okullar derken gündüzlü okullar, yatılı olmayan okullar eğitim-öğretim bakımından çok daha rahat yerler. Ancak burada Gündoğmuş'ta çocuklar okumaktan çok zaman geçirmeye geliyor ya da ailesi gönderiyor. Şimdi köylerde çalışan mevsimlik işçiler var ailelerinden, anne başka yerde baba başka yerde. Ya da aile çocuğunu tamamen kendinden uzaklaştırmak istiyor, çocuğum gitsin orada dursun yatsın ben de kafamı dinleyeyim diyor ya da ben kendi işimi yapayım para kazanayım şeklinde düşünen velilerimiz var. Eğitimde çocuklar böyle geldiği için yani aileden de çoğunluk olarak öğrencilerimizin okuldan çok fazla beklentisi yok, bir gelecek arayışları yok eğitim-öğretim adına.

Öğrt11:Veli bize geliyor, al bunu ne yaparsan yap diyor. Bunun her şeyi sensin diyor. Ondan sonra her şeyi benim diye ilgilene ilgilene bende bir şey kalmıyor.

Öğrt12:Yine veliler arkadaşlarımdan dediği gibi oldukça ilgisiz. İlk sene başında devlet her şeyini dağıtıyor, kalemidir silgisidir her şeyini veriyor ama kalemi bittiği zaman çocuğa hiçbir şekilde kalem aldramıyorsunuz, defter bittiği zaman yine defter yok. Yani bunlar çocuk artık hazır alışımdı diyor ki "öğretmenim siz alın". Sorumluluğu, alması gereken kişiyi ben olarak görmeye başlıyor hani veliler hazır alışımdı ilgisiz zaten çocuk da hazır alışımdı, her şeyi bizden bekliyor. Bu sorunlardan bir kaç.

Yine %40 ile öğrencilerde disiplin sorununun olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1:Okulda ben disiplin problemi olduğunu düşünmüyorum, okulda her şey iyi ben çünkü başka okulları da gördüm karşılaştırabiliyorum. Bizim disiplin problemimiz pansiyonda var. Okulda saat üçte çıktığımız anda her şey değişiyor. Okulda işliyoruz, yalan söylemenin kötü olduğunu, temizliği çünkü çocukların en çok eksik olduğu noktalardan biridir temizlik bunların üzerinde çok fazla durmaya çalışıyoruz.

Öğrt4:Bende arkadaşlarıma katılıyorum. En önemli sorunun disiplin olduğunu düşünüyorum. Metin Hoca'nın de dediği gibi pansiyonda disiplini yeteri kadar sağlayamadığımızı düşünüyorum. Böyle olunca da çocuklar kendileri istediği gibi, neredeyse öğretmenleri de yönlendirmeye başladılar.

Öğrt7:Bende çok disiplin sorunlarından muzdaripim. Önceleri çocuklardan değil velilerden kaynaklanıyor. Çocuklar da ailelerinden uzaklar, ne kadar eğitim burada yapılırsa da ailedeki eğitim çok önemli, onlar ilgilenmedikleri için sorunlar ortaya çıkıyor. Bence problemin kaynağı bu: aileler.

Öğrt8:Ondan sonra çocuklar belli bir hedef seçebilirler ki buna çalışsınlar. Bir hedef seçemediklerinden enerjilerini derse kullanmayıp enerjilerini harcadıkları için sorun çıkarıyorlar.

Yine %40 ile öğrencilerin ilgisiz ve bilinçsiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6:Benim de okulda yaşadığım sorunlardan biri, bu çocuklara gelecekte ne olacağını diye sorduğumda, gelecekle ilgili hiçbir plan yapmamaları, çoban olacağım diye cevaplamaları oluyor. Okulda hiçbir hedefleri olmadığı için ne yapacak, sorun çıkarıyor yaramazlık yapıyor. (...)Az önce söylemişim genel bir hedef eksikliği var bu da tabii ders başarısında olumsuz olarak karşımıza çıkıyor. Okulumuz il genelinde son sıralarda yer alıyor. Bunun nedeni dersle ilgili öğrencilerimizin geleceğe dönük hedefi yok. Öğrencileri bu konuda bilgilendirmek için rehberlik faaliyetleri yapılabilir. İleride daha iyi bir mesleğe sahip olmaları için daha çok çalışmaları gerektiği söylenebilir. Okulumuzda zaten kurslar veriliyor, bunlar faydalı oluyor mu olmuyor mu bilmiyorum ama belki başka çalışmalar da yapılabilir. (...)Bende bir şey eklemek istiyorum. Geçen yıl bir öğrencim ben üniversite okumayacağım, öğretmen olacağım dedi. Liseyi bitiren öğretmen oluyor nasılsa üniversite okumama gerek yok dedi. Bu da öğrencilerin ne kadar bilinçli bize geldiğini gösteriyor.

Öğrt7:Bence eğitsel olarak en büyük sorun çocukların bilinçsizliği, eğitimin onlara ne katkısı olacağı konusunda hiçbir bilgileri yok. Bana önceki gün öğrenci geldi; su tesisatçısı mı, demir doğramacısı mı yoksa marangoz mu daha çok kazanır diye soruyor. Ne yapacaksın dedim. Hocam hangisi daha çok kazandırıyor ona yanına çırak olarak gireceğim üçü de var dedi. Şu mesleği yapmam için hangi okula gitmem lazım, kaç puan almam lazım diye bir soru yok, okulla alakası olmayan bir soru soruyor. Tabii ailelerin de bunda çok büyük payı var. Birinci dönemin sonunda Van'dan gelen öğrencilerimizi gördük, 50 öğrenci var 50'si de öğretmenler odasında hepsi notlarına bakmaya çalışıyor hesap yapıyor, şu düşerse takdir teşekkür alacağım diye uğraşıyorlar. Bizim öğrencilerden bir tanesi gelmedi. Benim notum kaç düştü, sözlüme kaç verdin, performansım kaç düşmüş hiç biri sormaya gelmedi.

Öğrt8:Öğrencilerin kendi hedeflerini belirlemediklerinden bahsettik. Çünkü ailenin bir hedefi yok veya ailenin çocuk üzerinde çok fazla baskısı var. Çocuğa çok yüksek hedef belirliyor çocuk ulaşamayacağını anlayınca başka hedeflere yöneliyor. (...)Arkadaşlarıma katılmakla birlikte öğrencilerin bir hedefinin olmadığından bahsedeyim. Ben buraya geldiğimden beri gözlemliyorum öğrencilerin yüzde sekseni belki doksanı çalışmakla bir ilgisi yok, etütlerde öyle boşa vakit geçiriyorlar. Zorunlulukmuş gibi orada sadece bulunup, bitsin gidelim diyorlar. Bu çocuklar hedefi olmadığı için, bu çocukların öncelikle okuma yazmayı

öğrenmesi gerekiyor. Ondan sonra çocuklar belli bir hedef seçebilirler ki buna çalışsınlar. Bir hedef seçemediklerinden enerjilerini derse kullanmayıp enerjilerini harcayamadıkları için sorun çıkarıyorlar.

Öğrt10: Her ne kadar aynı şeylerin ona ulaşması için yapması gerekenleri belirtsem de hiçbir şey yapmadan beklenti içine giriyorlar. Yani benim burada gördüğüm son zamanlarda çocuklar hazıra alışıyolar çok fazla. Yani nasıl olsa sınıfta kalmayacağım, ödevimi yapmazsam dersime çalışmazsam hiçbir şey olmuyor, zayıf alsam da bir şey yok geçeceğim yine seneye burada olacağım bunları alacağım, ceza verip köylerine gönderiyoruz hiçbir zararı yok hatta bazı velilerimiz çocukların okuldan aldığı paraları bile onu bile düşünüyor onu bile hesaplıyor yani. Bu halde velinin beklentisi oluyor. Durum böyle olunca eğitim öğretim seviyesi genel olarak düşük. Yani en büyük sıkıntılarımız bu.

Daha sonra %30 ile öğretmene yatılı okulda fazla yük bindirilmesi ile öğretimin sonraki plana atılması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Elde ne varsa o kullanılmak zorunda kalınıyor. Sadece okulda ne varsa o kadar, başka hiçbir şeyin üzerine çıkılmıyor. Bazı öğrenciler birinci kademededen de geldiği için gerçekten öğretimden çok eğitime ihtiyacı oluyorlar. Elimizden geldiği kadar ilgileniyoruz. Bu kadar diyeceğim.

Öğrt10: Yani belletici öğretmen olduğumuz zaman da iki ya da üç öğretmen oluyoruz bütün öğrencilerin ihtiyaçlarını üç kişi karşılamaya çalışıyoruz, bir kere çocukların güvenliğini ön planda tutacaksın, sağlığını, yiyeceğini, içeceğini bunları yerine getirmeye çalışıyoruz. Tabi ki bir yerde şunu çok fazla yapamıyoruz etütleri yapıyoruz ama ben bir belletici öğretmen olarak çocuklara çok fazla faydalı olamıyorum, soru soran varsa sorularını çözüyorum ama yeterli mi ya da anlatıyor muyum gerektiği gibi verim sağlıyor muyum? Hayır. Çünkü ortam ona müsait değil, onu sağlasan başka şeyle olacak. Ne gibi başka şeyler? Etütlere alıyoruz öğrencilerimizi ama etüdün anlamı amacı belli öğrencinin görev ve sorumluluğunu yerine getirmek. Öğrencinin bu görev sorumluluğu yerine getirebilecek kapasiteye erişebilmiş mi? Hayır. Böyle olunca etütlerde çok fazla destek olamıyoruz öğrencilerimize, yani bu şekilde de bir eksiklik var.

Öğrt11: Ama diğer türlü gereksiz işlerle doldurulan öğretmenin hayatı böyle daha da gereksiz işlerle doldurulduğunda öğretim ikinci planda hatta üçüncü planda kalabiliyor.

Aynı oranda %30 ile öğrencilerin her ihtiyacını okulun karşılaması, onların sahip olduklarının kıymetini bilmemelerine sebep olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Ben bir şey eklemek istiyorum. Çocuğun bir şeyi elde etmesi gerekiyor, o bilinç burada köreliyor. Çocuk bir şeyi hak ederek almak yerine her şeyin devlet tarafından kendilerine verilme zorunluluğu varmış gibi düşünülüyor. Arkadaşımızın dediği gibi birinci sınıftan böyle yetişen çocuk artık yetişkin bir birey olduğunda her şeyi devletten bekler hale gelecek. Belki iş bulma sıkıntısı olacak.

Öğrt11: Şu da oluyor, biz yazılıya girdiğimiz zaman işte hocam şunu 85 yapiver, ben almıyorum sen veriver. Dediği gibi "ben iş bulamıyorum devlet veriversin. Devlet bana bakmıyor" hani sorumsuz bir insan yetiştirmiş oluyoruz. Boşuna böyle yiyici yetiştiriyoruz. Üretici değil de.

Öğrt12: Yine veliler arkadaşlarımızın dediği gibi oldukça ilgisiz. İlk sene başında devlet her şeyini dağıtıyor, kalemidir silgisidir her şeyini veriyor ama kalemi bittiği zaman çocuğa hiçbir şekilde kalem aldramıyorsunuz, defter bittiği zaman yine defter yok. Yani bunlar çocuk artık hazıra alışmış diyor ki "öğretmenim siz alın". Sorumluluğu, alması gereken kişiyi ben olarak görmeye başlıyor hani veliler hazıra alışmış ilgisiz zaten çocuk da hazıra alışıyor, her şeyi bizden bekliyor. Bu sorunlardan bir kaç.

Daha sonra %20 ile YİBO öğrencileri fakir, köy çocuğu olduklarından merkezdeki öğrenciler gibi özel ders, dersane imkânlarının olmaması sebebiyle onlardan geri kalmaları gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Ben de arkadaşımın söylediklerine çok açıdan katılıyorum. Halk eğitim kurslarını açmamıza rağmen ancak onlarla kalıyor. Bir dershaneye gitmek ya da farklı bir kaynak ya da aileden gelen bir şey yok ve çocuk belli bir seviyenin üstüne çıkamıyor.

Öğrt11: Şöyle YİBO'lar genellikle fakir olan çocuklardan, köy çocuklarından oluşan yerler olduğundan bu çocukların özel ders alma ve dershaneye gitme imkânları söz konusu değil de sadece buradaki öğretmenlerin çabalarıyla buradaki eğitim öğretimi yapılabiliyor ve bununla biz ödüllendirilebiliyoruz veya cezalandırılıyor. Ve buradaki öğretmenin çabasıyla eğitimleri yapılıyor ama bu diğer okullarla bizi eşit tutmalarına neden oluyor. Mesela bir merkezdeki okuldaki çocukla bu çocukların eğitim durumu eşit olmuyor o yüzden buradaki öğretmen çok fazla yıpranmasına rağmen ilde ya da ilçede başarısızlıkla karşılaştıklarında "siz ne kadar başarısızsınız" diyorlar. Ama bizde öncelikli olarak eğitim, ön planda öğretim değil. Dolayısıyla özellikle biz halk eğitimin verdiği kurslarla burada başarıyı sağlayabiliyoruz. Birinci dönem yoktu bu kurslar ve yapılan seviye belirleme sınavlarında bunun düşüklüğünün -performans takip sınavında özellikle-bu düşüklüğün sebebinin bu olduğunu açıkça ifade edebildik.

Aynı oranda %20 ile öğrencilerin aile şefkati alamaması, bunu öğretmenlerden daha çok görmesi gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Ben şuna katılmıyorum. Birinci sınıfta anne baba şefkatine ihtiyacı varmış çocukların onu zaten oradan alamıyor çoğu çocuk. Burada daha iyi aldığını düşünüyorum. Birinci kademeyi burada okuyan çocuklar daha kaliteli, daha üstün, daha disiplinli, daha zeki; diğer dışarıdan gelenlere göre daha başarılı olduğunu görüyoruz. Dışarıdan gelenlere göre bizim burada alttan yetişenlerin-bizim buradaki hocalarının yetiştirdikleri olsun- daha başarılı hem de baya baya başarılı olduğunu görüyoruz.

Öğrt11: Bir de olumlu tarafları da var biz burada sürekli sorunlardan bahsediyoruz ama. Çocuğun sürekli elimizin altında olması ve bizim onun her hareketine veya yanlış hareketine müdahale ediyor olmamıza, özellikle çocukları iyi tanıdığımız için gelecek vaat eden çocukların üzerine biraz daha eğilmemiz hani orada başarıyı yakalattıyor hani.

Daha sonra %10 ile bölgenin geri kalmışlığı sebebiyle öğrencinin imkânlarının kısıtlı olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Çocuğun okulda çalışma imkânı belli, okulda çok eskiden alınmış ansiklopediler var haliyle belli miktarda faydalıyor. Bölgesel olarak yaşanan sıkıntılardan dolayı çok nadir olarak dershaneye gitme, internete girme gibi imkânları oluyor. Çocuğa bir ödev verildiğinde, bir araştırma verildiğinde araştırma imkânı yok, ancak öğretmen arkadaşlardan isteyip bulabilirse, bizden birisi çocuk yerine araştırma yapmış gibi oluyor. Onun dışında sadece araştırma derken belirli bir bilgi tanınmanın yanında teknoloji tasarım dersi gibi çocuğun el becerilerini geliştiren el göz koordinasyonunu geliştiren derslerde de eksik kaldığına inanıyorum çünkü çocuğun gerekli malzemeyi bulamadığı durumlar oluyor, çalışma imkânı da bulamıyor, rahat bir ortam yok.

Aynı oranda %10 ile erken yaşta aileden ayrılan çocukların ilgi, şefkat araması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Tabii ki eğitim olarak eksiklikleri çok fazla yani çocuklar buraya geliyorlar ama yine en büyük sıkıntı yatılı olmalarında. Daha önce buraya gelen çocuklarda sevgi yoksunluğu çok fazla, dikkat çekme, ilgi görememe, ya da ben başka bir öğrencime biraz daha ilgi gösteriyorsam ki öğrenci de aynı ilgiyi bekliyor.

Yine %10 ile etütlerin öğrenciler için yeterince faydalı kullanılmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Tabi ki bir yerde şunu çok fazla yapamıyoruz etütleri yapıyoruz ama ben bir belletici öğretmen olarak çocuklara çok fazla faydalı olamıyorum, soru soran varsa sorularını çözüyorum ama yeterli mi ya da anlatıyor muyum gerektiği gibi verim sağlıyor muyum? Hayır. Çünkü ortam ona müsait değil, onu sağlasan başka şeyle olacak. Ne gibi başka şeyler? Etütlere alıyoruz öğrencilerimizi ama etüdün anlamı amacı belli öğrencinin görev ve sorumluluğunu yerine getirmek. Öğrencinin bu görev sorumluluğu yerine getirebilecek kapasiteye erişebilmiş mi? Hayır. Böyle olunca etütlerde çok fazla destek olamıyoruz öğrencilerimize, yani bu şekilde de bir eksiklik var.

Öğretmenler yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlar hakkında; öğretmen-veli işbirliğinin yetersiz olması, öğrencilerin temel eğitimlerinin yetersiz olması, yönetici-öğretmen işbirliğinin yetersiz olması, ailelerin çocuklarıyla hiçbir yönden ilgilenmemesi, öğrencilerde disiplin sorununun olması, öğrencilerin ilgisiz ve bilinçsiz olması, öğretmene yatılı okulda fazla yük bindirilmesi ile öğretimin sonraki plana atılması, öğrencilerin her ihtiyacını okulun karşılaması, onların sahip olduklarının kıymetini bilmemelerine sebep olması, YİBO öğrencileri fakir, köy çocuğu olduklarından merkezdeki öğrenciler gibi özel ders, dersane imkânlarının olmaması sebebiyle onlardan geri kalmaları, öğrencilerin aile şefkati alamaması, bunu öğretmenlerden daha çok görmesi, bölgenin geri kalmışlığı sebebiyle öğrencinin imkânlarının kısıtlı olması, erken yaşta aileden ayrılan çocukların ilgi, şefkat araması, etütlerin öğrenciler için yeterince faydalı kullanılmaması gibi görüşlerini dile getirmişlerdir.

4.5.3. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Görüşleri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara ilişkin görüşleri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.50'de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 50. Öğretmenlerin Yatılı Okuldaki Değiştirilmesi Gereken Durumları Hakkındaki Görüşlerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	F	%
Okuldaki kütüphanenin yetersiz olması	√		√			√		√	√		5	50
İdarenin oturmuş bir kadroya sahip olmaması		√	√		√			√	√		5	50
Belleticilik görevini okulun öğretmenlerinin yapması		√					√	√	√	√	5	50
Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecek sosyal aktivitelerin yetersiz olması			√				√	√	√		4	40
Okulun fiziksel eksikliklerinin olması							√	√		√	3	30
Öğrencilerin internet kullanma imkânlarının olmaması			√			√			√		3	30
Öğretmenlerin ihale komisyonlarında yer alması							√	√		√	3	30
Okulda sağlık personelinin olmaması					√		√	√			3	30
Okulun rehberlik hizmetinin eksik olması								√	√		2	20
YİBO'da öğretmene görev verilirken evli ve bekâr öğretmen ayrımı yapılması			√							√	2	20
Çevrenin yatılı okula olumsuz bakması sebebiyle YİBO'nun dışlanması								√	√		2	20
Yatılı okulda öğretmen eksikliği sebebiyle birleştirilmiş sınıf uygulanması										√	1	10
Okulda güvenlik görevlisinin olmaması								√			1	10
Öğrencilerin sağlık raporlarının olmadan okula gelmeleri									√		1	10
Ailesiz çocukların, çocuk esirgeme gelen çocukların bu okulda toplanması									√		1	10
Okulun ödeneğinin yeterince iyi kullanılmaması								√			1	10
Öğrencilerin zararlı alışkanlıklarının olması						√					1	10

Tablo 4.50 incelendiğinde, öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlere göre; ilk sırada %50 ile okuldaki kütüphanenin yetersiz olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: YİBO'larda kaynak kitap. Kütüphaneye bakın eskilerden kalma meydan laouruse var. Çocukların işine yarayacak kitapların olması gerekir.

Öğrt3: Çocuğun okulda çalışma imkânı belli, okulda çok eskiden alınmış ansiklopediler var haliyle belli miktarda faydalıyor.

Öğrt7: Bu çocukların ilgilerine göre kitaplar oyunlar getirilmeli. Belli aralıklarla gezi düzenlenmeli. Diğer çocuklar aileleriyle gezerken bu çocuklar dört duvar arasında yaşıyorlar. Onların da akranlarından geri kalmaması lazım. Benim kardeşim beşinci sınıfta bilgisayarın her şeyini biliyor, bizimkiler daha internete giremiyor. Çocukların akranlarıyla karşılaştırılmaları lazım bence.

Öğrt10: Çocuklara bir kaynak aldirmek istesen alamıyor. Çoğu da yeterince bilinçli değil, kaynağı versen kıymetini bilecek çalışacak durumda değil.

Öğrt11: Verilen ödevde ansiklopediden ya da internet çıktısından yazıp getiriyor, kendisi bir şey katmıyor, ezbere dayalı bir sistem olduğunu düşünüyorum. Öğretmen merkezli bir eğitim oluyor bizimkisi o da kaynak yetersizliğinden.

Aynı oranda %50 ile idarenin oturmuş bir kadroya sahip olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: YİBO'ya iyi sağlam idareci atanması gerekiyor, bununla ilgili yasal düzenlemelerin yapılması gerekiyor.

Öğrt3: Okulun bulunduğu konumdan da kaynaklanıyor. Tüm YİBO'lar demiyorum da, genellikle YİBO'lar biraz daha küçük olan beldelerde kasabalarda konumlandırılmış olan okullar. Böyle bir yerde sürekli hayatını eğitimle geçirmiş kişiler bulunmuyor, bulunmak istemiyor. Sürekli de idare, kadro değiştiği için bu şartları da düşünecek olursak arkadaşımız az önce eğitimle ilgili bahsetmişti sistem çok çabuk bozuluyor. YİBO'lar sistemin oturtulması gereken okulların belki de en başında gelenlerdir. Zaten sürekli okulda belli başlı sorunlar var, idareciler de öğretmenler de belli bir yaşa geldim artık ben burada durmam diyor. Ne kazanırım ne kaybederim diyerekten kendince bir kıyas yapıyor.

Öğrt6: Değiştirilmekten çok idari olarak kalıcı çözümler getirilmesi gerekiyor. Bir idareci bir okula geldiği zaman en az üç beş yıl kalmalı. Bu okulun en önemli sorunu bu, idareci geldiği zaman bir sene sonra gidiyor. Hem ilçenin hem yatılı okulun sıkıntıları olsun durmak istemiyor. Öğretmenlerde de vardır bu sıkıntı, ama en azından üç yıl kalmak zorunda öğretmenler. Burada kalmak için kalıcı çözümler olması gerekir.

Öğrt10: Neler değiştirilebilir? Başlıca yatılı okullarda idari kadro çok önemlidir. Yatılı okullarda geçmişte yaşandı umarım bir daha yaşanmaz ama her hangi bir olayın sonucu çok ağır olduğu zaman bunun bedelini YİBO'yla ilgisi olan olmayan herkes çok ağır bir şekilde ödüyor. Önce sistemdeki eksikliğin giderilmesi gerekiyor. Öncelikle idareci kadrosu tam olmalıdır her şeyiyle beraber. Eğer eksik varsa bu şekilde tamamlanmalıdır vekâletten görevlendirme değil, müdür eksikse müdür getirilecek. Öncelikle değerlendirilecek buradaki durumu psikolojikman kaldırır mı, fiziksel ve ruhsal olarak... Yani bu öğretmenler için de geçerli olması gereken bir şey, tabi bu sadece YİBO'lar için değil milli eğitimdeki herkesin psikolog desteğinden geçmesi ya da belli aralıklarla psikolojik check-up yapılması gerekiyor. Yani YİBO'larda müdür, müdür yardımcısı kadrosu kaçsa onun eksiksiz tam olması gerekiyor.

Öğrt11: Etrafımıza baktığımızda öğretmenlik 2 yıllık üniversitede her hangi bir bölümü bitiren herkesin yapabileceği bir meslek olarak görülmeye başlanılmış o yüzden çok fazla değerli olduğumuzu hissetmiyorum asla. 2 yıllık hiç kimseye hadi doktorluk hemşirelik yap ya

da avukat ol beni savun denmiyor ondan sonra öğretmen yapılıncaya da ülkenin geleceği neden böyle görünüyor. 24 Kasım'da bizi bir pohpohluyorlar onunla tüm yılı geçiriyorlar. Bunun dışında yapılan emeğin ne karşılığını alabiliyoruz, dolayısıyla güvensizlik de var, kelle koltukta gidiyoruz. Güzel yerleri de var tabii ama güvenlik olarak eksiklikten, idari olarak da eksiklik var tabii biz de okuldan kaçmak için ilk fırsatı değerlendirmeye çalışıyoruz doğal olarak.

Yine %50 ile belleticilik görevini okulun öğretmenlerinin yapması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Nöbet ayrı bir şey burada, nöbet ayrı uzmanlık gerektiren bir şey. Benim üç yıl oldu hala hakim hissetmiyorum kendimi. Bir de çok ağır zihinsel olarak, bedensel olarak ve nöbetle derlerin üst üste binmesi, bir önceki gün dersten çıkıp nöbet devam ediyor ertesi gün sabah tekrar ders çok ağır oluyor.

Öğrt8: Öğretmenin de iş yükü o kadar çok ki üç saatlik Bedan'a gidemez, aileyi buraya getirmek gerekiyor. Öğretmenin iş yükü o kadar çok ki, nöbetten öğrencinin kişisel sorunlarıyla ilgilenmekten hatta kendi kişisel sorunlarıyla ilgilenemiyor. Daha önce de söyledim YİBO'da görev yapan insan belletici olmamalı. (...)Belki pansiyondan sorumlu müdür yardımcısının okulda olmaması gerekir pansiyonda bulunması gerekir. Nöbetçiden ziyade sürekli bir kişinin ya da birkaç kişinin orada bulunması gerekir.

Öğrt10: Pansiyonda 6 saat bana ek ders ücreti verene kadar, burada bu işi sabit yürütebilecek-tabii ki YİBO'larda kimse sürekli çalışmak istemiyor en azından belirli bir süre çalışmak şartıyla- işe alınmalı. Burada karşılaşılabilecek sorunlara yönelik eğitim verilerek birileri işe alınabilir. Öğretmen etüt saatlerinde etüt öğretmeni olarak yine gelip nöbet sırasıyla burada çocuklara yardımcı olabilir.

Öğrt11: Mesela Nöbetçi öğretmenlik, belletici öğretmenlik değişebilir. Yani her şeyin sorumlusu belletici öğretmense bunun değişmesi gerekiyor. Ben Öğrt2'nin dediğine katılıyorum çünkü bunlar uzmanlık gerektiren şeyler. Yani çocuklar hem öğretmen olup hem belletici olmak sorun oluyor.

Öğrt12: Yatılı okullarda çalışan öğretmenin kesinlikle nöbet tutmaması gerekiyor. Nöbet tutuyorsa da ücreti 6 ek ders saati yerine daha fazla olabilir yani. Tuttuğum nöbete bakıyorum aldığım paraya bakıyorum kesinlikle karşılığı olmadığına inanıyorum.

Daha sonra %30 ile okulun fiziksel eksikliklerinin olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Etüt salonlarının ayrıca düzenlenmesi gerekir. Pansiyonda değil ayrı bir yerde, o kokudan durulmuyor, yattığı yerde ders çalışması çok uygun değil, onun değiştirilmesi gerekir.

Öğrt10: Çocuklar etüt yapıyor, ben de belleticilik yapıyorum. Bakıyorum çocukların etüt odaları, etüt sınıfları etüt yapmaya elverişli değil.

Öğrt11: Yeterince özenli yapılmıyor okullar genellikle. Özel okullara bakarsanız adam güneşin yönünü bile hesaplayarak yapar binasını. Bizim binamıza bakarsanız, yerin dibine yapılmış okul. Bir bakıyorsun yukarıdan sular şarıl şarıl akıyor pansiyonun, lojmanın üstüne. Okulun bacası, yemekhanesi vb. tam olarak yapılan hiçbir şeyi yok.

Aynı oranda %30 ile öğrencilerin internet kullanma imkânlarının olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Çocuğun okulda çalışma imkânı belli, okulda çok eskiden alınmış ansiklopediler var haliyle belli miktarda faydalanıyor. Bölgesel olarak yaşanan sıkıntılardan dolayı çok nadir olarak dershaneye gitme, internete girme gibi imkânları oluyor. Çocuğa bir ödev

verildiğinde, bir araştırma verildiğinde araştırma imkânı yok, ancak öğretmen arkadaşlardan isteyip bulabilirse, bizden birisi çocuk yerine araştırma yapmış gibi oluyor.

Öğrt7: Bu çocukların ilgilerine göre kitaplar oyunlar getirilmeli. Belli aralıklarla gezi düzenlenmeli. Diğer çocuklar aileleriyle gezerken bu çocuklar dört duvar arasında yaşıyorlar. Onların da akranlarından geri kalmaması lazım. Benim kardeşim beşinci sınıfta bilgisayarın her şeyini biliyor, bizimkiler daha internete giremiyor. Çocukların akranlarıyla karşılaştırılmaları lazım bence.

Öğrt11: Öyle kitaplarda yazdığı gibi öğrenci merkezli bir eğitim verme imkânımız yok. Çocuk kurtuluş filmini izlemiş olarak gelir diyor kılavuz kitapta, çocuk nerede izleyecek o filmi öyle bir imkânı yok. Öğretmen kendisi hazırlanacak ve çocuğa verecek. Çocuğa verdiğimiz ödevi diğer öğretmen arkadaşlardan yardım alarak yapıyorlar biz de düşünüyoruz çocuğa araştırma ödevi vereyim mi vermeyeyim mi diye.

Yine %30 ile öğretmenlerin ihale komisyonlarında yer alması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Aklıma gelmişken ihalelerden bahsedeyim. Öğretmen niye bu ihalelerle uğraşılıyor, psikolojisi bozuluyor, vaktini çok alıyor. İdareci bile ihalelerle uğraşmaktan okulla ilgili başka hiçbir şeyle ilgilenemiyor, başından kalkamıyor.

Öğrt10: Aynı şeyi söyleyeceğiz ama. YİBO'ya öğretmen geliyor ve YİBO'nun her türlü aracı. Her işi öğretmen yapacak, orada eksik varsa öğretmen yapacak. Yardımcı personele müdür eksikliğini yaptıramıyor ama öğretmenin yaptırmaması bekleniyor, öğretmenin her şey görevi. Yani arkadaş bahsetti bir ihale komisyonu oluyor komisyonda bulunmak istemiyorum. Bildiğim bir şey de değil, öğreneceğim bir şey de değil. Ülke genelinde ihaleyi kim yapıyorsa yapsın, ben ihalede hata yaptığım zaman sorumlusu yine ben okuyorum. İhalenin şartlarını taşıyabilecek durumda değilim, belli bir süreç var taşınacak şartlar var belki yapabilirim ama bunu yapabilecek zamanım var mı? Yok. Bunu yapabilecek ekstra gücüm var mı? Yok. Bunlar olmayınca üstünkörü yapılıyor, her şey kâğıt üzerinde güzel görünüyor uygulaması var mı yok. Öğrenci de öğretmen de aynı şeyi yapıyor kâğıt üzerinde her şey mükemmel ama bunu yapmazsan daha sorun. Amirim de "benden bu şekilde isteniyor sen bunu bu şekilde yap" diyor. Ama bir gün patlayacak, toplum olarak ödeyeceğiz.

Öğrt12: Başka bizim yine YİBO da ihaleler, komisyonlar var. Bence derse giren bir öğretmenin ihaleye, hiçbir komisyona katılmaması gerekiyor. Bu ihalelerin nasıl olacak bilmiyorum ama çok farklı kişiler tarafından gerçekleştirilmesi gerekiyor.

Yine %30 ile okulda sağlık personelinin olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Daha önce konuşmuştuk zaten ondan sonra benim aklıma gelen birkaç şey daha oldu. YİBO'da hasta olan çocuklar var, aslında okulda sağlık görevlisi bulundurulabilir mi diye düşündüm. Bir hemşire olabilir zorunlu tutulabilir.

Öğrt8: Sağlık memurunun olması gerekir kesinlikle olması gerekir.

Öğrt10: Bir diğer konu sağlık personeli; en az bir sağlık personeli olması, güvenlik olmalı, kalorifercisi olmalı; buradaki her işin personelinin burada tam olarak bulunması gerekir. Bir personeli birden fazla görevle görevlendirmek çok yanlış... Personel işi neyse onu yapacak çünkü burada yaşanan her hangi bir sorunda bunun altından kimse kalkamaz ve kimse açıklayamaz.

Daha sonra %20 ile okulun rehberlik hizmetinin eksik olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Bir diğer konu rehberlik servisi bizim okulumuzda bir rehber öğretmen var ama bir öğretmen yetersiz kalıyor.

Öğrt11: O da çok büyük bir sorun bizim rehberlik konusunda da çok büyük sıkıntılarımız var.

Aynı oranda %20 ile YİBO'da öğretmene görev verilirken evli ve bekâr öğretmen ayrımı yapılması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Evli bayanlar konusunda ilçe milli eğitimlerde de sorun var, çözüm bulunamıyor.

Öğrt12: Başka aklıma gelen, yine nöbet olayına gelecek olursak YİBO'larda bayan sayısı zaten çok az, gelen bayanlar da evli ya da bekâr olmasına göre nöbet tutuyor. Burada evli arkadaşlarımız nöbet görevini yerine getiremiyor haklı olarak, çocukları var hak veriyorum. Madem nöbet tutamayacaklarsa evli bayanlar gelmesin bir şekilde. Evli arkadaşlara da hak veriyoruz ama bütün yükün bekâr arkadaşlara kalması insanı iyice yıpratıyor. Sonuçta onlar da aynı puanı alıyor, biz de aynı puanı alıyoruz, onlar evde çocuklarıyla ilgileniyor ben burada 250 çocukla ilgileniyorum. (...) Belli bir puanı onlar da alıyorlar bu da haksızlık olduğunu düşündürüyor.

Yine %20 ile çevrenin yatılı okula olumsuz bakması sebebiyle YİBO'nun dışlanması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Her anlamda öğretmen desteklenmeli sadece bu değil. Bulduğumuz okul gibi YİBO'lar genellikle böyle sıkıntılı ilçelerde oluyor. Şöyle bir şey söyleniyor YİBO'lar için "YİBO Cumhuriyeti", yani böyle bir söylenti var, bir dışlanmışlık var. Öğrencilerin dışlanmışlığı var aynı şekilde öğretmenlerin de bir dışlanmışlığı var. YİBO'nun öğretmenlerine de farklı gözle bakılıyor sadece öğrencilerine değil. Yani YİBO'yu bırakın bulduğumuz ilçede öğretmen kalması da çok zor. Yani halk da buna bir neden, öğretmenin kaçmasının sebebi.

Öğrt11: Öğretmeni burada bir sürü sıkıntıya sokup her şeyi beklemek olmuyor. Bir de üstüne her şeyi mükemmel olsun diye bekliyor. İnsan soruyor "Ne verdin ki ne bekliyorsun." Madem bu kadar önemli verilen hiç bir şey yok, ama beklenen çok şey var ve diğer okullarla kıyaslanmak kötü hani bu anlamda. Ülkeden yetkili birisi gelip de siz ne yapıyorsunuz deyip, şurayı mı kazandılar bilmem ne diye küçümseyince insanın sınırları götürmüyor yani. Bir şekilde bir aşağılanmışlık var YİBO'nun öğretmenlerine karşı, hocamın da dediği gibi YİBO'nun öğrencileri öyle.

Daha sonra %10 ile yatılı okulda öğretmen eksliği sebebiyle birleştirilmiş sınıf uygulanması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt12: Birleştirilmiş sınıf yine kendi sorunum. Çocuk köyde birleştirilmiş sınıf eğitimi görmemek için YİBO'ya taşınıyor ama burada YİBO da tekrardan birleştirilmiş sınıf eğitimi görüyor. Bu da kesinlikle değiştirilmesi gereken konulardan birisidir.

Aynı oranda %10 ile okulda güvenlik görevlisinin olmaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Bir diğer konu sağlık personeli; en az bir sağlık personeli olması, güvenlik olmalı, kalorifercisi olmalı; buradaki her işin personelinin burada tam olarak bulunması gerekir. Bir personeli birden fazla görevle görevlendirmek çok yanlış. Personel işi neyse onu yapacak çünkü burada yaşanan her hangi bir sorunda bunun altından kimse kalkamaz ve kimse açıklayamaz.

Yine %10 ile öğrencilerin sağlık raporlarının olmadan okula gelmeleri gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: YİBO ya öğrenci alınırken mutlaka sağlık kurulu taramasından geçirilmesi gerekiyor. YİBO'larda durabilecek özellikteyse alınmalı. Değişik hastalığı olan sara hastası, panik atak, kalp rahatsızlığı gibi burada olmayan sağlık personelinin ve nöbetçi öğretmeni sıkıntıya sokacak çocukların kesinlikle alınmaması gerekiyor.

Yine %10 ile ailesiz çocukların, çocuk esirgemedan gelen çocukların bu okulda toplanması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Bir de sosyal devlet anlayışından sanırım dışarıda kalmış, sokakta kalmış veya ailesi parçalanmış çocukların yığıldığı bir okul haline getirilip buradan altın çıkartın deniliyor bize. Bu da çok büyük bir sıkıntı... Çocuk esirgemeye yerleştirilmesi ya da psikolojik destek görmesi, RAM'larla çalışılması gereken çocukların buraya atılarak ne haliniz varsa görün denmemesi gerekiyor. Devlet bu çocuğu okulda öğretmene, bahçede nöbetçisine, yatakhane de belleticisine teslim ediyor ve bir şey olursa senden bilirim diyor, herkesi büyük yük altına sokuyor. Yaptığımızda bir sıkıntı çıktığında mutlaka asacak kesecek bir kelle aranıyor, senin şu kadar emeğin varmış, şunları yapmışsın görülüyor hemen birinin kellesini alıp olayı örtbas ediyorlar. Hani sorunun çözümüne yönelik değil bizdeki amaç tam tersine cezalandırmak. Bu bakış açısının da mutlaka değiştirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yine %10 ile okulun ödeneğinin yeterince iyi kullanılamaması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Öğrencilerin kıyafetleri, kitap defterleri, temel ihtiyaçları karşılanıyor tabi. Ancak özel olarak sınavlara hazırlanmak için kitap alabilme ya da başka çalışmaları yapabilmek için maddi kaynakları yok. Devletin bütün harcamaları belirli, para belirli yerlere ayrıldığı için ek ihtiyaçlarımızı karşılamak için para bulunamıyor. Okulun donanımı var ama bunlar bozulduğunda tamir için ayrılan bir kaynak olmadığı için tamir gibi bir imkânımız olmuyor. YİBO'lara çok miktarda para ayrılıyor ama biz her türlü ihtiyacımıza kullanamıyoruz. (...) Okulun pek çok ihtiyacı öğretmenlerin kendi çabalarıyla topladıkları paralarla yapılıyor. Okul aile birliği çalışmıyor burada. Öğretmenler kendi imkânlarıyla kermes yapar onunla okulun ihtiyaçlarını karşılamaya çalışır.

Yine %10 ile öğrencilerin zararlı alışkanlıklarının olması gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt7: Genelde zararlı alışkanlıklar hep YİBO'lardaki çocuklarda oluyor. Özellikle sigara, yatılı okulda kalan erkeklerin yüzde doksanı sigara içiyordur. Diğer okullara göre oranı daha fazladır.

Öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşleri; okuldaki kütüphanenin yetersiz olması, idarenin oturmuş bir kadroya sahip olmaması, belleticilik görevini okulun öğretmenlerinin yapması, okulun fiziksel eksikliklerinin olması, öğrencilerin internet kullanma imkânlarının olmaması, öğretmenlerin ihale komisyonlarında yer alması, okulda sağlık personelinin olmaması, okulun rehberlik hizmetinin eksik olması, öğretmene görev verilirken evli ve bekâr öğretmen ayrımı yapılması, çevrenin yatılı okula olumsuz bakması sebebiyle YİBO'nun dışlanması, yatılı okulda öğretmen eksiği sebebiyle birleştirilmiş sınıf uygulanması, okulda güvenlik görevlisinin olmaması, öğrencilerin sağlık raporlarının olmadan okula gelmeleri, ailesiz çocukların, çocuk esirgemedan gelen çocukların bu okulda toplanması, okulun ödeneğinin yeterince iyi kullanılamaması, öğrencilerin zararlı alışkanlıklarının olması gibi durumlar belirtilmiştir.

4.5.4. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Öğretmenlerin yatılı okulda yaşanan sorunlarla ilgili çözüm önerileri; kişisel sorunlara yönelik, eğitsel sorunlara yönelik ve değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri olarak gruplandırılarak incelenmiştir.

4.5.4.1. Yatılı Okulla İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.51’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 51. Öğretmenlerin Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerinin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	F	%
Pansiyon nöbetlerini öğretmenler yerine başka bir personelin tutması gerekmektedir.							√	√	√	√	4	40
Pansiyon nöbetlerinde sorun yaşanmaması için bu okullara öğretmen ataması yapılırken kadın-erkek sayısının eşit dağılmasına dikkat edilmelidir.			√					√	√		3	30
Öğretmenlerin tatil günleri onlardan alınmamalı, dinlenmelerine olanak tanınmalıdır.									√		1	10
Pansiyon nöbetini evli-bekâr öğretmen ayrımı yapılmadan yasal sorumluluğu olan herkesin tutması gerekmektedir.										√	1	10
YİBO lojmanlarının öğretmen sayısına yetecek sayıda olması gerekmektedir.								√			1	10

Tablo 4.51’e göre, öğretmenlerin yatılı okulla ilgili yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; ilk sırada %40 ile “Pansiyon nöbetlerini öğretmenler yerine başka bir personelin tutması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Daha önce de söyledim YİBO’da görev yapan insan belletici olmamalı. Öğretmenliğini yapmalı, o zaman köye de gider, öğrenciyle daha çok ilgilenir belki o koordinasyon daha iyi sağlanır. Öğretmenler arası irtibat daha iyi olur o zaman çünkü daha az yorulmuş olacak ve çocuklarla ilgilenecek daha çok zamanı olacak. Şu an yüz bine yakın öğretmen boşta onlar belletici öğretmen olarak atanabilirler. Yani hem iş alanı oluşturulmuş olur, hem de öğretmen veli ziyareti yapabilir. Bir öğretmen, bir idareci, rehber öğretmen birlikte gidip aile ziyareti gerçekleştirebilir.

Öğrt10: Pansiyonda 6 saat bana ek ders ücreti verene kadar, burada bu işi sabit yürütebilecek-tabii ki YİBO’larda kimse sürekli çalışmak istemiyor en azından belirli bir süre çalışmak şartıyla- işe alınmalı. Burada karşılaşılabilecek sorunlara yönelik eğitim verilerek birileri işe alınabilir. Öğretmen etüt saatlerinde etüt öğretmeni olarak yine gelip nöbet sırasıyla burada çocuklara yardımcı olabilir.

Öğrt11: Mesela bir kişi belletici olur, her şeyi bilir. Sadece yemekle içmekle yatırmakla ya da sosyal faaliyetle baktığımız zaman biz de belli başlı yeteneklere sahip insanlarız her şeyi dört dörtlük yapabilen insanlar değiliz. Hem zihinsel hem fiziksel yapabilecekleri şeyler var ama bunu sanki mükemmel bir varlık olan öğretmenden bekliyorlar. Yapacaksın bir de dört dörtlük yapacaksın bu çok zor. Hem de yatakhane kısmının tamamıyla ayrı kişiler tarafından yönetilmesi ve bakılması, yani oradaki kesimin okuldan tamamıyla ayrı olması gerekiyor. Ya da öğretmeni burada öğretimle ilgilenmesini istiyorsak öğretmenin burada öğretimden başka şeylerle çok fazla ilgilenmemesi gerekiyor. Ama biz tamamıyla yer değiştirmiş durumdayız eğitim birinci sırada, öğretim ikinci sırada. Toplumsal yaşama kurallarını biliyor mu, elini yıkıyor yüzünü yıkıyor mu, burnunu silebiliyor mu, banyo yapabiliyor mu, dolabı temiz mi şöyle böyle demekten acaba şu dersi biliyor mu, şu konuda eksik mi hani onlara zaman kalmıyor. Öğretmenlerle eğitimleri YİBO’larda ayırmak gerektiğine inanıyorum.

Öğrt12: Yatılı okullarda çalışan öğretmenin kesinlikle nöbet tutmaması gerekiyor. Nöbet tutuyorsa da ücreti 6 ek ders saati yerine daha fazla olabilir yani. Tuttuğum nöbete bakıyorum aldığım paraya bakıyorum kesinlikle karşılığı olmadığına inanıyorum.

Daha sonra %30 ile “Pansiyon nöbetlerinde sorun yaşanmaması için bu okullara öğretmen ataması yapılırken kadın-erkek sayısının eşit dağılmasına dikkat edilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3: Üçe dörde kadar kendi okulunda olup-24 saat belleticilik bekleyemeyiz tabi ama-dörtten sonra okula geldiklerinde pek bir şeye hakim olamıyorlar.(diğer okullardan gelen belleticiler)

Öğrt10: Atamalar ve tayin yapılırken bay-bayan sayısının dengeli olarak atama yapılması gerekir.

Öğrt11: Hani kadro olarak da yetersiz özellikle belleticilik konusunda bayan ve erkek tarafı olduğu için bayan ve erkek sayısının dengeli tutulması gerekiyor. Yoksa dışarıdan gelen öğretmenler öğrenciyi çok fazla tanımadıklarından onlar öğrenciyi tanıyana kadar öğrenciler her türlü şeyi döndürüyor. Öğretmeni kullanabiliyor. Öğretmen de hem başka bir okulda çalışmış olmanın yorgunluğu, bir sonraki güne hazırlık falan derken bir aidiyetlik yok. Nereye ait olduğunu, neresi için çalışacağını o da bilmiyor sadece gününü dolduruyor, zorunlu olduğu işlere bakıyor imza atıyor güvenlikle ilgili bir sorun olmadığı müddetçe inceliklerine bakamaz yani tabiri yerindeyse. Dolayısıyla onların birbirinden ayrı olması gerektiğini düşünüyorum.

Daha sonra %10 ile “Öğretmenlerin tatil günleri onlardan alınmamalı, dinlenmelerine olanak tanınmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Öğretmene hem kendisine, hem eşine, hem ailesine hem işine zaman ayırabilecek vakit tanınmalı. Bir insan birkaç hafta katlanabilir ama devamlı on ay okulun her işiyle uğraşmak ona ağır geliyor; kişisel ihtiyaçlarına vakit ayırmak istiyorsun. Bunlardan bir tanesine yüklenip diğerlerini aksattığında bu da olumsuz etkiler. Bizim iş yükümüzün kesinlikle azaltılması gerekiyor.

Aynı oranda %10 ile “Pansiyon nöbetini evli-bekâr öğretmen ayrımı yapılmadan yasal sorumluluğu olan herkesin tutması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt12: Başka aklıma gelen, yine nöbet olayına gelecek olursak YİBO’larda bayan sayısı zaten çok az, gelen bayanlar da evli ya da bekâr olmasına göre nöbet tutuyor. Burada evli arkadaşlarımız nöbet görevini yerine getiremiyor haklı olarak, çocukları var hak veriyorum. Madem nöbet tutamayacaklarsa evli bayanlar gelmesin bir şekilde. Evli arkadaşlara da hak veriyoruz ama bütün yükün bekâr arkadaşlara kalması insanı iyice yıpratıyor. Sonuçta onlar da aynı puanı alıyor, biz de aynı puanı alıyoruz, onlar evde çocuklarıyla ilgileniyor ben burada 250 çocukla ilgileniyorum.

Son olarak %10 ile “YİBO lojmanlarının öğretmen sayısına yetecek sayıda olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Buraya gelen öğretmen, YİBO’nun bulunduğu şartlar ağır, lojman var ama lojman yeterli değil. Yeterli olması gerekiyor.

Yatılı okulla ilgili yaşanan kişisel sorunlara yönelik; “Pansiyon nöbetlerini öğretmenler yerine başka bir personelin tutması gerekmektedir.”, “Pansiyon nöbetlerinde sorun yaşanmaması için bu okullara öğretmen ataması yapılırken kadın-erkek sayısının eşit dağılmasına dikkat edilmelidir.”, “Öğretmenlerin tatil günleri onlardan alınmamalı, dinlenmelerine olanak tanınmalıdır.”, “Pansiyon nöbetini evli-bekâr öğretmen ayrımı yapılmadan yasal sorumluluğu olan herkesin tutması gerekmektedir.”, “YİBO lojmanlarının öğretmen sayısına yetecek sayıda olması gerekmektedir.” gibi çözüm önerileri getirilmiştir.

4.5.4.2. Yatılı Okulla İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerilerine ilişkin frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.52’de elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 52. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	F	%
Öğrenci başarısını arttırmak için onları bilgilendirme, güdüleme çalışmaları yapılmalıdır.				√	√	√	√				4	40
Ailelerden okulla ilgilenmelerini beklemek yerine onlara ulaşmaya çalışarak onlarla görüşülmelidir.				√				√	√		3	30
Öğretmenlerin çok yüksek beklentilere girmeden kabullenmeleri gerekmektedir.		√	√								2	20
Öğrencilerin derslere ilgisini arttırmak için kaygılarını arttırmalı bunun için de sınıf tekrarı getirilmelidir.								√	√		2	20
Rehberlik hizmetleri bu okulda çalışmalarını arttırmalıdır.					√		√				2	20
Disiplin sorunlarında öğrencilere yaptırım uygulanarak engellenmelidir.				√							1	10
Eğitim güçlüğü çeken öğrenciler için az mevcutlu sınıflar açılabilir.							√				1	10
Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalıdır.		√									1	10
Akran baskısını engellemek için birinci ve ikinci kademe ayrılmalıdır.									√		1	10

Tablo 4.52 yorumlandığında, yatılı okulla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerilerine göre; ilk sırada %40 ile “Öğrenci başarısını arttırmak için onları bilgilendirme, güdüleme çalışmaları yapılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt4: Bu okulda her yıl okuma yazma bilmeyen çocuklar sorun oluyor. Kurs, egzersiz açıyoruz isteyen öğrencilere çocuklar devam etmiyor belli bir bilinç yok, sene başından beri benim on kere öğrencilerim değişti. Görev alınmaz verilir, görev verilseydi başarı sağlanırdı. Sene başından beri on defa liste değişti. Öğrenci istediği zaman geliyor istemediği zaman gelmiyor, Emrah CEK mesela. Okuma yazma kursunun mutlaka açılması gerekiyordu bence.

Öğrt6: En azından şimdiki öğrencilerimizi eğitmemiz gerekiyor çünkü onlar da ileride veli olacak. Gelecekte biraz daha bilinçli veli elde edebiliriz böylelikle.

Öğrt7: Bu çocukların ilgilerine göre kitaplar oyunlar getirtilmeli. Belli aralıklarla gezi düzenlenmeli. Diğer çocuklar aileleriyle gezerken bu çocuklar dört duvar arasında yaşıyorlar. Onların da akranlarından geri kalmaması lazım. Benim kardeşim beşinci sınıfta bilgisayarın her şeyini biliyor, bizimkiler daha internete giremiyor. Çocukların akranlarıyla karşılaştırılmaları lazım bence. (...)Antalya’ya gezi düzenlendi, orada çocukların çoğu ilk defa Antalya’yı gördü, ilk defa kültürel bir etkinliğe katıldı, öyle yerler gördü. Ayda bir yapılması lazım gezilerin. Doğal güzellikleri çok olan bir çevremiz var ama çocukların hiçbirinden haberi yok, öyle bir yer mi var diye soruyorlar. Alanya yakın buraya, oradaki yerleri gören yok duyan yok.

Öğrt8: Çocuğun eğitime öğretime motive edilmesi lazım, işte bunların hepsi yöneticiye bağlı. Sene sonu geldi ondan sonra gezi yapıldı sekizlere bir kere. Bunun sene başında yapılması lazım hatta daha düşük sınıflarda, birinci sınıftaki çocuğu götürüreceksin ki görecek. Burayı bitirdikten sonra ne bekliyor onu, nerelere gidebilir bir bilinç bir şevk oluşacak çocukta ki çalışsın. O ortamlar gezildikten sonra mesela Bilgin’in kafasına bir şeyler düşebilir. Çocuk kendine bir hedef koyabilir orada okumak için.

Daha sonra %30 ile “Ailelerden okulla ilgilenmelerini beklemek yerine onlara ulaşmaya çalışarak onlarla görüşülmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt4: Bence velilerin bilgilendirilmesi gerekir. Velilerle gerekirse her ay toplantı yapılması iletişime geçilmesi gerekir.

Öğrt10: Veli isterse okula gelebilir. Başka şeylere vakit ayırabiliyor. Atıyorum buraya gelmesi 5 saatini alıyor olabilir ama başka şeylere vaktini ayırabiliyorsa çocuğuna da ayırması gerekir. (...)Veliyi eğitemeyiz, veli de gelmez. Birkaç etken olabilir ama öğretmenin ya da okulun fedakârlık yaparak onları okula çekmek gerçekleşebilir. Ne olabilir belki yaptırımlar cezalar olabilir. Mesela toplantılara gelmeyen velilere ceza uygulanabilir. Ama şimdi veli okula geldi de ne olacak, çok bir anlamı olmayacak ki. Veli okula gelince bir şey olmuyor, veli bana bakıyor ben ona bakıyorum gidiyor. (...)Yani velinin okula gelmesi çözüm değil, velinin bilinçli olması lazım. Bu okul niye var, bu öğretmenler niye burada, öğrenciler niye gelmiş diye düşünemiyor. Sistem araştıran öğrenen bireyler istiyor ama biz daha çok yatan uyuyan bireyler yetiştiriyoruz. Bu da acınası bir durum görüyoruz değiştirmeye çalışıyoruz ama yapamıyoruz. Ancak birkaç öğrencide bunu başarabiliyoruz, ne yaparsak kar fikrine döndü. Bari bu çocuk uğraşsın ona destek verelim diyoruz diğer türlü veli de çözüm değil. Diyelim ki veli üç defa gelsin desek üç defa geldim gittim diyecek, ne diyeceğiz.

Öğrt11: Velileri değiştirelim.(gülmeler)(...) Köylerde ara sıra kiraz olduğu zaman gidebiliriz. İnsanları çok da rahata alıştırmamak lazım ama veli eğitimi hocamın da dediği gibi çok mümkün olmuyor. Türkiye şartlarında adam ne yapacak, koyunla keçiyle uğraşsın kimse onları bırakıp gelmez, gelemes. (...)Veli çocukları köyüne yolladığımızda ben 3 tane çocukla ne yapacağım diyor, kendi çocuğunu evde istemeyen insan okula niye gelsin, okula o yüzden gelmez zaten. Veli gelmez istemiyor ki. Daha önce sınavlar Gündoğmuş'ta olmuyordu, çocuğu Alanya ya da Manavgat'a götürmek için veliyi ikna etmeye çalışıyorduk.

Daha sonra %20 ile “Öğretmenlerin çok yüksek beklentilere girmeden kabullenmeleri gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Zaten mükemmel olamaz. Üniversitede deney yapıyoruz. Deniyorum sürekli küsuratlı rakamlar çıkıyor, çıkmaması için bir sınıfta yapıyorum bir evde yapıyorum. Çok uğraştım sonunda hatasız hocamın karşısında yaptım. Hocam olmaz öyle deney, her seferinde mükemmel sonuç elde edemezsin, çocukları mükemmel alıştırırsın, öyle olamayacağı için tembelleğe iter bu da insanı demişti. Hata yapsın, ölçümde de hata olsun, çünkü fizikte hata normal.

Öğrt3: Genel olarak sorun her yerde var. Köyde köyün sorunları var, Manavgat'ta orasıyla ilgili sorunlar var. Biraz da işimizi iyi yapmak lazım ama böyle kendimizi rahatlatmak için bahanelere sığınmamak lazım. Her şeyi beklememek, çok yüksek beklentiye girmemek lazım. Mükemmelliğe girmemek gerekiyor, öyle olunca her şey kötü oluyor. (...)Yani mükemmel yakalayamıyorsun. Çocuk köyden geliyor ve kendi ihtiyaçlarını aynı şekilde devam ettiriyor. Çocuğa kıyafet versen de köyüne götürüyor yine çocuğun tek kıyafeti oluyor, yıkandıktan sonra aynı kıyafeti giyiyor çünkü köyde ona alışmış değişmiyor. Çocuğun köydeki ihtiyacını karşılamakla ailesi ilgilenmiyor alışkanlıklarını da değiştiremiyor çocuk.

Aynı oranda %20 ile “Öğrencilerin derslere ilgisini arttırmak için kaygılarını arttırmalı bunun için de sınıf tekrarı getirilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Başka ne olabilir? Sınıf tekrarı olabilir, ben buna inanıyorum. Öğrencinin bir yılı kaybolacak o bir yılı telafi edemez diyorlar ama çocuğun eğitim öğretim hayatı on iki yıl, üniversiteyi sayarsak on altı yıl, hadi sadece lise sayarsak on iki yıllık bir süre; sınıf tekrarı yapmaması aslında çocuğun beş altı yılına mal oluyor. Yani bu da bir yılın hesabını yaparken gerideki bütün yılları öldürüyoruz. (...)Şu da olabilir: devlet öğrencinin ihtiyaçlarını da

karşılama yapabilir. Çünkü karşıladıkları zaman masrafları yüzünden geçirmek zorunda kalınıyor. İdarecim dedi, çocuk sınıfta kaldığı zaman devlete ayrıca bir sürü yük getirdiği için böyle uygulanıyor. İdarecim bana bunun hesabını yaptı ve bu öğrenciyi geçireceksin dedi. Bütün yıl o çocuğun masrafları beş bin liraysa onu hesaplayıp bu para için öğrencinin geleceğini yok ediyorlar. Küçük hesaplar yapılacaksa olmasın verilmesin.

Öğrt11: Ben aslında kredili sistem düşünüyorum. Matematik mi üç ayda mı öğrendi alsın geçsin, İngilizce mi öğrenemedi mi kalsın. Herkesin öğrenme zamanı farklıdır, kapasitesi düşük olanlarla uğraşırken de aslında yüksek olanları engelliyoruz. Eğlendirerek anlatacağız ama bir kere de her çocuk anlamıyor, biri anlıyor diğerleri anlayana kadar diğeri sıkılıyor.

Yine %20 ile “Rehberlik hizmetleri bu okulda çalışmalarını arttırmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6: Öğrencilerle çeşitli çalışmalar yapılabilir, öğrenciler arası çatışmaları, akran zorbalığını engelleyecek seminerler verilebilir. (...)Az önce söylemişim genel bir hedef eksikliği var bu da tabii ders başarısında olumsuz olarak karşımıza çıkıyor. Okulumuz il genelinde son sıralarda yer alıyor. Bunun nedeni dersle ilgili öğrencilerimizin geleceğe dönük hedefi yok. Öğrencileri bu konuda bilgilendirmek için rehberlik faaliyetleri yapılabilir. İleride daha iyi bir mesleğe sahip olmaları için daha çok çalışmaları gerektiği söylenebilir. Okulumuzda zaten kurslar veriliyor, bunlar faydalı oluyor mu olmuyor mu bilmiyorum ama belki başka çalışmalar da yapılabilir.

Öğrt8: Rehberlik yapılması gerekiyor önce aileye yapılmalı hatta. Milli eğitimin desteğiyle psikolojik danışmanlardan, rehberlikten ya da RAM’lardan aileye yönelik çalışmalar bilgilendirmeler yapılabilir. Bakanlığın aile bireylerine yönelik çalışmaları olabilir, öğretmen katılabilir katılsa daha iyi olur.

Daha sonra %10 ile “Disiplin sorunlarında öğrencilere yaptırım uygulanarak engellenmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt4: Öğrencilerin artık gerçek anlamda cezalandırılması gerekiyor çünkü çocuklar kavga edeyim de idareye gideyim uzaklaştırma alayım da okuldan gideyim diye kendi aralarında konuşmaya başlıyorlar.

Aynı oranda %10 ile “Eğitim gücünü çeken öğrenciler için az mevcutlu sınıflar açılabilir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Belki yedinci sınıfa gelmiş ama okuma yazma bilmeyen çocuklar arasında gruplar oluşturulmalı, temel beceri gerektiren çalışmalarla ilgili gruplar oluşturulmalı, çok iyi çocuklar ayrı bir grup oluşturulmalı, ayrı yetenekleri olan çocuklar ayrı eğitilmeli. Böyle olunca YİBO belki bir adım daha öne çıkabilir.

Yine %10 ile “Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt2: Arkadaşlarım benim söyleyeceklerimi söylediler zaten. Ben sadece okul öncesi olayını konuşacağım. Bizim ülkemizde veliyi eğitmek gibi bir imkânımızın olduğu gibi bir olaya inanmıyorum ben de sadece okul öncesi eğitimiyle bu eğitimin daha iyi olacağına inanıyorum bende.

Son olarak %10 ile “Akran baskısını engellemek için birinci ve ikinci kademe ayrılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Çocukların akran sıkıntısı oluyor burada. Bilmemesi gereken, görmemesi gereken çok şeyi öğreniyor. Büyüklüklerinden abla ağabeylerinden görmemesi gerekenleri görüyor. Mesela ranza küçük çocuklar için hiç uygun değil, fiziksel şartları uygun değil, düşüp bir tarafını kırabiliyor. Büyük çocuklarla küçük çocukların yaşam alanının farklı olması

gerekiyor. Büyük çocuklar küçük çocuklara şiddet uygulayabiliyor vesaire dolayısıyla çok da bir arada olmaları gerektiğini düşünmüyorum.

Yatılı Okulla ilgili yaşanan eğitsel sorunlara yönelik; “Öğrenci başarısını arttırmak için onları bilgilendirme, güdüleme çalışmaları yapılmalıdır.”, “Ailelerden okulla ilgilenmelerini beklemek yerine onlara ulaşmaya çalışarak onlarla görüşülmelidir.”, “Öğretmenlerin çok yüksek beklentilere girmeden kabullenmeleri gerekmektedir.”, “Öğrencilerin derslere ilgisini arttırmak için kaygılarını arttırmalı bunun için de sınıf tekrarı getirilmelidir.”, “Rehberlik hizmetleri bu okulda çalışmalarını arttırmalıdır.”, “Disiplin sorunlarında öğrencilere yaptırım uygulanarak engellenmelidir.”, “Eğitim güçlüğü çeken öğrenciler için az mevcutlu sınıflar açılabilir.”, “Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalıdır.”, “Akran baskısını engellemek için birinci ve ikinci kademe ayrılmalıdır.” gibi çözüm önerileri dile getirilmiştir.

4.5.4.3. Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerileri

Bu probleme yanıt bulabilmek amacıyla öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri ile ilgili frekans ve % dağılımı belirlenmiştir. Tablo 4.53’te elde edilen veriler görülmektedir.

Tablo 4. 53. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerilerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerileri	Öğrt1	Öğrt2	Öğrt3	Öğrt4	Öğrt6	Öğrt7	Öğrt8	Öğrt10	Öğrt11	Öğrt12	F	%
Yönetim ve öğretmenlerin çok çabuk değişmesini önlemek için onları ödüllendirme sistemine gidilmelidir.	√	√	√	√	√	√	√	√	√		9	90
Okulun yatılı olması yerine birbirine yakın köylerin taşıma merkezlerinin oluşturulması ile taşınmalı eğitime geçilmelidir.	√					√	√	√	√		5	50
Okul ve pansiyon birbirinden ayrılmalı, ayrı idare edilmelidir.	√			√		√	√				4	40
Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecekleri alternatif etkinlikler sunulmalıdır.			√				√	√	√		4	40
Yatılı okul öğretmenleri ihalelerden sorumlu olmamalı, bu görevi ilçeden bir kurul yapmalı veya daha merkezi bir sistemle yapılmalıdır.							√	√	√	√	4	40
Birinci kademe yatılı olmamalı köy okulları devam etmeli, ikinci kademe yatılı olmalıdır.	√			√			√				3	30
Okulda sağlık personeli bulunmalıdır.					√		√	√			3	30
Okul yatılı olmamalıdır.						√			√		2	20
Yatılı okulların iyileştirilerek devamı sağlanmalıdır.	√						√				2	20
Yeni bir uygulamaya geçilmeden önce alt yapı oluşturulmalıdır.								√	√		2	20
Okuldaki fiziki eksiklikler giderilmelidir.							√				1	10
Okulun kütüphanesi geliştirilmelidir.						√					1	10
Öğrencilere internet imkânı sağlanmalıdır.						√					1	10
Okulun güvenlik görevlileri olmalıdır.								√			1	10
Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmiş olması gerekmektedir.									√		1	10
Yatılı okullara çocuk esirgmeden, parçalanmış ailelerden öğrenci getirilmemelidir.									√		1	10
Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için idareci sayısının artırılması ve bu idarecinin sadece yemek ihalesi ile ilgilenmesi gerekmektedir.									√		1	10
Milli eğitimde oturmuş bir sistem oluşması için, milli eğitimin hükümetten ayrı olması gerekir.									√		1	10
Milli eğitimde kararları veren üst kurumların öğretmen kökenli olması gerekmektedir.								√			1	10

Tablo 4.53’e göre, öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; ilk sırada %90 ile “Yönetim ve öğretmenlerin çok çabuk değişmesini önlemek için onları ödüllendirme sistemine gidilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Benim abim Hakkâri'de yöneticilik yapıyor. Ne kira ne elektrik ne su alınmıyor. Bunları yaptığın zaman orada kalabiliyor.

Öğrt2: YİBO'ya iyi sağlam idareci atanması gerekiyor, bununla ilgili yasal düzenlemelerin yapılması gerekiyor. (Maddi destek) O var zaten ama yeterli değil. (...)Tekrar edecek olursak, idareci öğretmen meselesinin çözülmesi lazım, kalıcı olması gerekiyor.

Öğrt3: Bu sistemin çözülmesi için uzun vadeli kadronun okulda kalması gerekiyor. Onların da kalmasını gerekirken bunu düşünürsek teşvik, ödül ya da herhangi bir şekilde bir avantaj sağlanmalı burada olanlara. Sadece YİBO için değil, ücra bölgelerde çalışanlara artılar verilmeli ki insan burada kalabilmeli. (...)Artı puan alıyoruz evet. Herhalde maddiyat her şey değil ama maddiyat olsa herkesin fikri değişir. Maaş olabilir, belki ekonomik anlamda farklı şeyler olabilir. Puan yerine çalışma yılı doldurma olabilir, beş sene çalışma sonra gitmeye avantaj yapılabilir. (...)Yıpranma tazminatı alabilir, yani bir şeyler yapılabilir.

Öğrt4: Mesela şöyle bir şey yapılabilir. Öğretmenlere burası yedi yıl zorunlu hizmet, müdürlere de beş yıl burada çalıştığına istediği yere tayin olma fırsatı verilebilir.

Öğrt6: İdareyi burada yönetmelikle tutulabilir. Maddi olarak zaten kadrolu idareci daha iyi ücret alıyor sanırım. (...) Evet olabilir, maddi olarak tatmin edilebilir. (...)Bence yönetmelikle bunun belirlenmesi gerekiyor. Üç dört yıl kalması sağlanması gerekiyor yoksa lojmanı da vardı kaloriferi de vardı ama idarecimiz burada dört ay kaldı. (...)Öğretmenlere yapıldığı gibi belli bir süre burada kalması zorunlu tutulabilir.

Öğrt7: Ama ücreti arttırılırsa o zaman kalınabilir, daha tatmin edici olabilir.

Öğrt8: Belki şu da yapılabilir, idarecinin de iş yükü hafifletilebilir. Mesela ihaleleri yapmazsa, memur hallederse olabilir. İdare okulla ilgilenmelidir, okula giren çıkanla çok fazla ilgilenmemelidir. (...)Kişinin özlük hakları var, kimseyi zorla tutamazsın, istifa eder yine gider rahat ettirmezsen öğretmeni.

Öğrt10: Atamalarda yapıldığı gibi YİBO'lara özel sınav yapılabilir. Maddi olarak da destek olmalı.

Öğrt11: Erken emeklilik yapılabilir.

Daha sonra %50 ile "Okulun yatılı olması yerine birbirine yakın köylerin taşıma merkezlerinin oluşturulması ile taşınmalı eğitime geçilmelidir." gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Bu uygulama şimdikinden daha aza mal olur.

Öğrt7: YİBO olmamalı bence. Bu yaştaki çocuğun aileden alması gereken eğitimi aileden alması lazım. Merkezi yerlere köprülüdeki gibi taşınmalı yapılabilir, ille sadece orası olacak değil birkaç yer belirlenip taşıma yapılabilir. Üç beş köyü, on köyü yakın yere taşıyıp akşam çocuğun eve gitmesi lazım bence. İlkokul çağındaki bir çocuk onların sevgisine ilgisine muhtaç oluyor. Eğer ille de YİBO kalması gerekiyorsa pansiyon kısmının bizden bağımsız kalması gerekiyor. Pansiyon apayrı bir yük hatta okuldan daha zor oluyor. (...)Yani on öğrenciye öğretmen veremeyeceğin için, Köprülü'deki sistem gibi, birkaç köyü bir taşıma merkezine bağlamak gerekiyor. Ulaşılacak alanlara Gündoğmuş'ta üç tane taşıma merkezi yapsan yeterli olur.

Öğrt8: Bu okula gelen çocuklar, ne vali çocuğu ne kaymakam çocuğu ne de öğretmen çocuğu. Bu okuldaki çocukları değerlendirirken kırsal kesimdeki şartları değerlendireceksin. Ben kendi çocuğumu göndermem çünkü imkânım var gerekirse kendi arabamla bırakır, alırım. Ama buradaki babanın öyle bir imkânı yok, okumasını istiyor, köyünde okul yok ya da kapanmış. Öğretmen geliyor üç gün var beş gün yok, gelen öğretmen hemen çekip gidiyor. Nerede okutacağız çocuğu. Belki çoğu yer için kapanabilir ilk kademe için uygun yerler taşınmalı yapılabilir ama tamamının kapatılması çocukların geleceklerini etkileyebilir.

Öğrt10:Okuldaki bütün çevre köylerden gelen öğrencileri taşımali hale getirmek gerekiyor.

Öğrt11:Bu çocuk köyünde kendi başına kalsa çok daha mı iyi olurdu? YİBO devletin zorunluluğundan kaynaklanan bir şey. 8 yıllık eğitime geçildikten sonra Köprülü'ye(Gündoğmuş'un beldesi) taşınarak eğitim yapılıyor, YİBO'ya da Ümitli köyünün(Gündoğmuş'a 5km'lik yakın bir köy) taşınmamasını anlayamıyorum ben. Aileler zaten başlarından attıklarından memnun, bedava yediyor içiriyor canlarına minnet hadi o engeli aşın prosedüre takılıyor taşıma yapılamıyor. İlçe merkezlerine ya da köylere yakın, birkaç köyü toplayacak yerlerde taşıma merkezli okullar olabilir yani. İlla ki çocukları bir yere yatırıp onları yedirip içirip bir sürü sorumluluğu öğretmene vermeye gerek yok. (...)Buradaki sayı da çok azaldığı için taşımali eğitime geçilebilir. Bedan'daki 3-4 saatlik yoldan çocuk buraya gelsin demiyorum ama en başından taşımali planlanabilirdi.

Daha sonra %40 ile “Okul ve pansiyon birbirinden ayrılmalı, ayrı idare edilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1:Benim çalıştığım eski okulumda okul başka bir yerde pansiyon başka bir yerdedi öyle olabilir. Orada yatılı okulda çalıştığını anlamıyordu insan. Pansiyonun ayrı müdürü, öğretmeni oluyordu; okulun ayrı müdürü öğretmeni oluyordu.

Öğrt4:Bence YİBO'larda ne değiştirilmesi gerekiyor. Okulda nasıl yönetici varsa, pansiyonda da sadece pansiyondan sorumlu müdür yardımcısı olması yerine pansiyonun ayrıca müdürünün olması gerekiyor. Okulla pansiyonun idarelerinin ayrı olması gerektiğine inanıyorum. Öyle olursa sorunların daha da azalacağını düşünüyorum.

Öğrt7:Kapatılmıyorsa da lojman ile pansiyon tamamen birbirinden ayrılmalı. Okulda çalışan bir kişinin pansiyonla alakası olmamalı, yani okulun merkezi bir okuldan bir farkı olmamalı. Lojmanın yemesi, içmesi, bakımı, her şeyinin okuldan bağımsız olması lazım.

Öğrt8:Belki pansiyondan sorumlu müdür yardımcısının okulda olmaması gerekir pansiyonda bulunması gerekir. Nöbetçiden ziyade sürekli bir kişinin ya da birkaç kişinin orada bulunması gerekir.

Yine %40 ile “Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecekleri alternatif etkinlikler sunulmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt3:Bu açıdan çocuklar arasından belirli gruplar oluşturulabilir, etkinlik olabilir, her şey olabilir. Bir nevi rehberlik olabilir. (...)Çocukları sadece bazı konularda eğitmek değil pek çok konuda etkinlik olabilir. Sadece beden eğitimi, spor, müzik değil tiyatro oldu, opera oldu okulumuzda. Bunlar gibi gruplar oluşturulsa il genelinde ya da bölgesel olabilir, bu tip sosyal aktiviteler olabilir. Çocukları eğlenirken öğretecek farklı aktiviteler yapılabilir. Ya da hiç olması İlkyar gibi ekipler var, bunun biraz daha bölgesel olanı olabilir. Bu tür aktiviteler çoğaltılabilir. Ayda bir böyle bir gezici ekip gelip, ya da ilde kaç okul var 11 YİBO varsa belki iki üç güne zor olabilir ama haftada bir böyle ekipler gelse YİBO'lara bu şekilde sosyal etkinlikler rehberlik daha etkili bir şekilde yapılabilir. Daha profesyonel ekipler oluşturulabilir.

Öğrt8:Okul duvarlarla çevrili bir kampus, çocuk sürekli bu alan içinde duruyor ve enerjisini atacak bir şey bulamıyor. Belki spor salonunun kurulması gerekir, belki futbol sahasının, daha geniş kapsamlı bir şeyler yapılabilir. Yani sosyal etkinlik açısından daha cazip mekânlar yaratılabilir burada. Öğrencilerin bir kısmı hentbola ilgi duyuyordur, gidip orada hentbol oynayabilir. Bir kısmı gider oyuncakla oynar. Öğrenciler böyle gruplara ayrılırsa pek disiplin sorunu olacağını da düşünmüyorum, bir öneri tabi. (...)Çocukların sosyal alanları kısıtlı olduğu için uyarıcı kişi de etkisiz oluyor, uyarıcı alan kişi de etkisiz oluyor. Dediğim gibi uyardıktan ziyade çocuğa ortam yaratmak gerekiyor. Ondan sonra öğretmene saygı azalıyor, şunu yapma diye bağırarak bir kişi oluyor öğretmen. İdare veya milli

eğitim böyle bir alan yaratacak ondan sonra ilgi alanları oluşturulan çocuğu uyarmaya gerek kalmaz. Çocuk zaten yorulduğu için yapmaz. (...) Öyle kültürel faaliyetler yapılabilir bizim için de daha iyi olur.

Öğrt10:Çocukların oyun alanının, teknoloji olabilir, oyun odaları, dans olabilir. Bunu düzenleyecek de birilerinin olması lazım, bir çocuk hangi etkinlikte hangi saatlerde ne kadar bulunmuş bunu takip etmek de çok önemli.

Öğrt11:Özellikle ben yatılı okullarda en büyük eksikliği sosyal faaliyetler olarak görüyorum. Hani çocuğun koşmaya yorulmaya ihtiyacı var. Çocuğun zihnini meşgul etmezsek o zihnini meşgul edecek bir şeyler bulur. Arkadaş gruplarıyla birlikte bazılarında güzel şeyler bazılarında kötü şeyler olarak bunlar ortaya çıkıyor. Biz de öğrenciyi bu bağlamda boş bırakmamalıyız. Ama bunu yapan öğretmenler de olmamalı. Bir okulda halk oyunları öğretmeni olsun, çocukları ders dışında da eğitebilecek öğretmenlerin olması gerekiyor ama bunu okulun sadece Beden Eğitimi, Müzik, Resim öğretmenlerinden beklememek gerekiyor. Bu çocukların ayrı aktiviteleri için başka öğretmenlerden yardım alınabilmelidir. SBS kurslarını çıkarttığımız zaman sadece birkaç etkinlik dışında yüzlerce beynin bomboş olduğunu görüyoruz. Üretim yok herhangi ve biz var olan çıkışları sadece bastırmaya çalışıyoruz. Çocukları yönlendirip şu grupla şunu yapalım, bu grupla şunu yapalım yok.

Yine %40 ile “Yatılı okul öğretmenleri ihalelerden sorumlu olmamalı, bu görevi ilçeden bir kurul yapmalı veya daha merkezi bir sistemle yapılmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8:Aklıma gelmişken ihalelerden bahsedeyim. Öğretmen niye bu ihalelerle uğraşiyor, psikolojisi bozuluyor, vaktini çok alıyor. İdareci bile ihalelerle uğraşmaktan okulla ilgili başka hiçbir şeyle ilgilenemiyor, başından kalkamıyor. Yani ayrı bir memur yapabilir onu, başka birileri yapabilir. Veya milli eğitim kendisi yapsın bir sürü memur var orada. Öğretmeni bu işin içine sokunca her yönden psikolojisi bozuluyor, her yönden baskı altında kalıyor. Tamam, güven gerekli ama herkese de güven olmayabilir. Çünkü takip de edemiyoruz, hata mı yapıyor bilmiyoruz bir sorun var mı? Şu anda yok ama bu olmayacağı anlamına gelmez. Bunların hepsi çözüldüğü zaman öğrenciye daha çok zaman ayrılacak.

Öğrt10:Aynı şeyi söyleyeceğiz ama. YİBO'ya öğretmen geliyor ve YİBO'nun her türlü aracı. Her işi öğretmen yapacak, orada eksik varsa öğretmen yapacak. Yardımcı personele müdür eksikliğini yaptırıyor ama öğretmenin yaptırması bekleniyor, öğretmenin her şey görevi. Yani arkadaş bahsetti bir ihale komisyonu oluyor komisyonda bulunmak istemiyorum. Bildiğim bir şey de değil, öğreneceğim bir şey de değil. Ülke genelinde ihaleyi kim yapıyorsa yapsın, ben ihalede hata yaptığım zaman sorumlusu yine ben okuyorum. İhalenin şartlarını taşıyabilecek durumda değilim, belli bir süreç var taşınacak şartlar var belki yapabilirim ama bunu yapabilecek zamanım var mı? Yok. Bunu yapabilecek ekstra gücüm var mı? Yok. Bunlar olmayınca üstünkörü yapılıyor, her şey kâğıt üzerinde güzel görünüyor uygulaması var mı yok. Öğrenci de öğretmen de aynı şeyi yapıyor kâğıt üzerinde her şey mükemmel ama bunu yapmazsan daha sorun. Amirim de “benden bu şekilde isteniyor sen bunu bu şekilde yap” diyor. Ama bir gün patlayacak, toplum olarak ödeyeceğiz. (...)Komisyonlar diyince öğretmenlerden, idareciden oluşan komisyon çok sağlıklı olmuyor. Bu komisyonlar yerine ihaleler merkezden toplu olarak da yapılabilir. Çok daha ekonomik olarak bu yapılabilir, ille her işi öğretmen yapacak diye bir kural yok. Sadece denetimi okul idaresi yapabilir onun dışında başka bir şeye karışmamamız gerekir. Bizi bu kadar parayla baş başa bırakmasınlar. Şimdi alırken dikkat edeceğimiz kriterleri var. Tercihe bakarken kaliteye de bakacaksın, aynı paraya çok daha kaliteli şeyler de alınabilir ama YİBO olarak bunu yapamıyoruz. Öğretmen olarak ben kendime yetmiyorum yani bir şey yapamam. Burada ben sadece öğretmenlik yapmıyorum belki en az yaptığım şey öğretmenlik. Komisyonlar, mal alım gibi işler öğretmenler tarafından yürütülmemeli, idare de dâhil. İdareye bırakıldığı zaman idarenin iş yükü çok ağır oluyor, diğer işler yine öğretmene kalıyor.

Öğrt11:Ayrıca sorunlardan öğretmenlerin ihalelere girmemesi gerektiğini düşünüyoruz. Yemeklerde ambar memuru sorumlu olur, okulun ihale işlerinden yine sorumlu memurlar olabilir.

Öğrt12:Başka bizim yine YİBO da ihaleler, komisyonlar var. Bence derse giren bir öğretmenin ihaleye, hiçbir komisyona katılmaması gerekiyor. Bu ihalelerin nasıl olacak bilmiyorum ama çok farklı kişiler tarafından gerçekleştirilmesi gerekiyor.

Daha sonra %30 ile “Birinci kademe yatılı olmamalı köy okulları devam etmeli, ikinci kademe yatılı olmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1:Dışarıdan bakınca belki öyle yorum yapabiliyorsunuz ama insan küçük çocukunu okula yollarken ne sıkıntı çeker, o çocuk derste ailesini düşünmekten başka hiçbir şeyle ilgilenemez. Şimdi daha bilmiyorsunuz, yarın öbür gün çocuk sahibi olduğunuzda söylediklerimi anlarsınız küçük birinci sınıf çocuğu yatılı okulda kalamaz. Akyarı, Bedan gibi yerlere bir okul yapılmalı, köy okulları kötü müydü bizim okuduğumuz? Çok iyiydi, Akyarı'daki öğretmen öyle diye hepsi öyle olacak değil çok kaliteli öğretmenlerimiz vardı. Benim sınıf öğretmenim gibi bir öğretmen ben görmedim daha, Allah rahmet eylesin, vefat etmiş. 1990-2000 yılından önce YİBO diye bir şey yoktu. Daha yeni oluşmuş bu okullar, çok olumlu yönleri de var, olumsuz yönleri de var. Olumsuz yönleri eleştirilir düzeltilir. Ama birinci sınıftaki bir çocuğun uyuyarak orada durmaya çalıştığını görüyorsunuzdur herhalde o zaman insan bir şeyler düşünmeye başlıyor. İlkokul beşinci sınıfa kadar kesinlikle ailesinin yanında köyde okumalı, beşinci sınıftan sonra YİBO'ya getirilmeli çocuklar.

Öğrt4: Zaten öyle kanunlarla da öyle ama taşınamayan çocuklar yatılı kalıyor işte.

Öğrt8:O konuda katılıyorum, ilk kademe kalabilir. (...) İlkokuldaki çocuğun sadece iyi eğitim alması değil de o yaştaki çocuğun annesinin kucağında uyuması gerekir. Anne sevgisinin baba sevgisinin aile bütünlüğü için orada kalması lazım. Birinci kademedeki öğrencilerin yatılı olmaması gerekiyor.

Aynı oranda %30 ile “Okulda sağlık personeli bulunmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt6:Daha önce konuşmuştuk zaten ondan sonra benim aklıma gelen birkaç şey daha oldu. YİBO'da hasta olan çocuklar var, aslında okulda sağlık görevlisi bulundurulabilir mi diye düşündüm. Bir hemşire olabilir zorunlu tutulabilir.

Öğrt8:Sağlık memurunun olması gerekir kesinlikle olması gerekir.

Öğrt10:Bir diğer konu sağlık personeli; en az bir sağlık personeli olması, güvenlik olmalı, kalorifercisi olmalı; buradaki her işin personelinin burada tam olarak bulunması gerekir. Bir personeli birden fazla görevle görevlendirmek çok yanlış. Personel işi neyse onu yapacak çünkü burada yaşanan her hangi bir sorunda bunun altından kimse kalkamaz ve kimse açıklayamaz.

Daha sonra %20 ile “Okul yatılı olmamalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt7:YİBO'nun sorunu YİBO toptan kapatılmalı.

Öğrt11:Yatılı okulları kapasitesinin sonuna kadar doldurmaya çalışmak yerine taşımaya geçerek boşaltmaya çalışmak gerekiyor. Zaten sürekli kayıp veriyoruz, sürekli öğrenci sayımızda bir düşüş var. Zaten Antalya'ya, Alanya'ya, Manavgat'a göç verildiği için ilçenin nüfuzu azalıyor.

Aynı oranda %20 ile “Yatılı okulların iyileştirerek devamı sağlanmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt1: Burada iki yıl çalıştıktan sonra, altıncı sınıftan itibaren YİBO güzel, branş öğretmenleri var çocukların. Köyde on beş öğrenciye tüm branşlardan öğretmen gönderemezsin, ilkokul beşe kadar köyünde olmalıdır.

Öğrt8: Köylerde eğitim zor, köylere zaten öğretmen bulamıyoruz. Köyü tercih etmek olmaz, YİBO'lar olacak tabii ki kapatmak olmaz, ama YİBO'ları düzene sokacaksın, iyileştirmeye çalışacaksın. YİBO'ları koruyacaksın ki kırsal kesimdeki çocuk gelip okuyabilsin. Biz hep olumsuz bakıyoruz. Bize belki beş tane çocuk geliyor bu çocuklardan sadece birisi çok iyi olabilir, belki sonra öğretmen olacak, ama YİBO kapatılırsa o çocuk da hiçbir şey olamayacak. YİBO'ların düzeltilmesi gerekiyor sadece. Taşımali eğitim belki yakın yerlerde rahat olabilir ama üç saatlik yoldan gelecek olan çocuk için belki daha yorucu olacaktır. Yatılı okullar o kadar da olumsuz kurumlar değil, buradan çıkan çok başarılı insanlar var, bakan da milletvekili de, öğretmen de çıkmıştır, yöneticiler de vardır. Çıkıyor ve çıkmaya da devam edecek. Bu sene öğrencilerimizden birisi var, ilkokuldan beri burada, Manavgat'ta dershaneye gidiyor ve oranın da en iyisi. Biz bu çocuğu neden heba edelim?

Yine %20 ile “Yeni bir uygulamaya geçilmeden önce alt yapı oluşturulmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Okulda yeni bir uygulamaya geçilecekse, taşımali olacaksa ya da yeni bir sisteme geçilecekse önce alt yapının oluşturulmasını istiyoruz. Yani alt yapı yok.

Öğrt11: Bir engelliye sınav yapılacak asansör yok, olması lazım diyorlar yapılacak bir alt yapı yok. Sürekli bir şeyler ekletilip çıkartılıyor uyduruluyor. Öğrencinin devamı sağlanacak, diyorum ayağı sakat, çıkacak diyor. Tuvaleti yok diyorum engelli tuvaleti yap diyor okulda öyle bir imkân yok, bahçede mi yatacağım. Başta bir şeyler düşünülmemiş sonra sen ekle çıkar. Göç yolda düzülür hesabı.

Daha sonra %10 ile “Okuldaki fiziki eksiklikler giderilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt8: Beton yığınınından ziyade belki çim sahalar oluşturulabilir belki toprak da olabilir. Çocuk toprak sahada stresini daha rahat atabilir. Gezmesi koşması gereken daha geniş bir alan oluşturulabilir. Çocuğun bulunduğu alan şu anda çok kısıtlı okulun arkasına gidemiyor, aşağıya inemiyor sadece bahçede belli bir alanda dönüp duruyor, çocuğu da düşünmek lazım. Sürekli aynı alanda yiyor, içiyor, yatıp kalkıyor oynuyor. Çocuk üç noktada gidip geliyor, çocuğun ondan sonra hedefi olur mu? Hedefinin olması için bu tür alanların genişletilmesi gerekiyor. Çocuğun pansiyonda, merdivenlerde, yattığı yerde koşmaması için öyle bir koşu parkuru oluşturulabilir. On dakika koşturacaksın, hem spor hem deşarj olacak çocuk için.

Aynı oranda %10 ile “Okulun kütüphanesi geliştirilmelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt7: Bu çocukların ilgilerine göre kitaplar oyunlar getirtilmeli. Belli aralıklarla gezi düzenlenmeli. Diğer çocuklar aileleriyle gezerken bu çocuklar dört duvar arasında yaşıyorlar. Onların da akranlarından geri kalmaması lazım. Benim kardeşim beşinci sınıfta bilgisayarın her şeyini biliyor, bizimkiler daha internete giremiyor. Çocukların akranlarıyla karşılaştırılmaları lazım bence.

Yine %10 ile “Öğrencilere internet imkânı sağlanmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt7: Bu çocukların ilgilerine göre kitaplar oyunlar getirtilmeli. Belli aralıklarla gezi düzenlenmeli. Diğer çocuklar aileleriyle gezerken bu çocuklar dört duvar arasında yaşıyorlar. Onların da akranlarından geri kalmaması lazım. Benim kardeşim beşinci sınıfta bilgisayarın her şeyini biliyor, bizimkiler daha internete giremiyor. Çocukların akranlarıyla karşılaştırılmaları lazım bence.

Yine %10 ile “Okulun güvenlik görevlileri olmalıdır.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Bir diğer konu sağlık personeli; en az bir sağlık personeli olması, güvenlik olmalı, kalorifercisi olmalı; buradaki her işin personelinin burada tam olarak bulunması gerekir. Bir personeli birden fazla görevle görevlendirmek çok yanlış. Personel işi neyse onu yapacak çünkü burada yaşanan her hangi bir sorunda bunun altından kimse kalkamaz ve kimse açıklayamaz.

Yine %10 ile “Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmiş olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: YİBO ya öğrenci alınırken mutlaka sağlık kurulu taramasından geçirilmesi gerekiyor. YİBO'larda durabilecek özellikteyse alınmalı. Değişik hastalığı olan sara hastası, panik atak, kalp rahatsızlığı gibi burada olmayan sağlık personelinin ve nöbetçi öğretmeni sıkıntıya sokacak çocukların kesinlikle alınmaması gerekiyor.

Yine %10 ile “Yatılı okullara çocuk esirgmeden, parçalanmış ailelerden öğrenci getirilmemelidir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Bir de sosyal devlet anlayışından sanırım dışarıda kalmış, sokakta kalmış veya ailesi parçalanmış çocukların yığıldığı bir okul haline getirilip buradan altın çıkartın deniliyor bize. Bu da çok büyük bir sıkıntı. Çocuk esirgemeye yerleştirilmesi ya da psikolojik destek görmesi, RAM'larla çalışılması gereken çocukların buraya atılarak ne haliniz varsa görün denmemesi gerekiyor. Devlet bu çocuğu okulda öğretmene, bahçede nöbetçisine, yatakhane de belleticisine teslim ediyor ve bir şey olursa senden bilirim diyor, herkesi büyük yük altına sokuyor. Yaptığımızda bir sıkıntı çıktığında mutlaka asacak kesecek bir kelle aranıyor, senin şu kadar emeğin varmış, şunları yapmışsın görülüyor hemen birinin kellesini alıp olayı örtbas ediyorlar. Hani sorunun çözümüne yönelik değil bizdeki amaç tam tersine cezalandırmak. Bu bakış açısının da mutlaka değiştirilmesi gerektiğini düşünüyorum.

Yine %10 ile “Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için idareci sayısının artırılması ve bu idarecinin sadece yemek ihalesi ile ilgilenmesi gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Ben buraya ilk geldiğimde bu okuldaki memurlar öyle bir çalışıyordu ki tüm ihaleleri kendileri yaptıklarından çok kaliteli yemekler çıkıyordu, ben pek çok yemediğim yemeği bu okulda yedim. Bir yemeğin art arda çıkması mümkün değil, öğlen verilen yemeğin akşam da verilmesi hayatta olmaz. Ama o idare gittikten sonra yemek ihaleleriyle kimse bu kadar uğraşamayacağı için ihale şirkete veriliyor, şirket ne yaparsa kabullenilmek zorunda kalıyor bu da sağlıksız beslenmeye neden oluyor. Şirketler çünkü kazanca bakar, o yüzden sürekli patates çıkar. Dolayısıyla beslenme sıkıntısına yol açabiliyor.

Yine %10 ile “Milli eğitimde oturmuş bir sistem oluşması için, milli eğitimin hükümetten ayrı olması gerekir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt11: Bir engelliye sınav yapılacak asansör yok, olması lazım diyorlar yapılacak bir alt yapı yok. Sürekli bir şeyler ekletilip çıkartılıyor uyduruluyor. Öğrencinin devamı sağlanacak, diyorum ayağı sakat, çıkacak diyor. Tuvaleti yok diyorum engelli tuvaleti yap diyor okulda öyle bir imkân yok, bahçede mi yatacağım. Başta bir şeyler düşünülmemiş sonra sen ekle çıkar. Göç yolda düzülür hesabı. Hükümetle milli eğitim ayrılmalı, milli eğitim bakanlığı ile hükümet aynı olmasın. Milli eğitim bakanlığı ayrı çalışsın o hükümete bu hükümete göre değişmesin.

En son olarak da %10 ile “Milli eğitimde kararları veren üst kurumların öğretmen kökenli olması gerekmektedir.” gelmektedir. Katılımcıların bu konudaki görüşleri aşağıda verilmiştir.

Öğrt10: Bakan olacaksa da bakanın kökeni öğretmen olsun. En az bir yıl çalışmış, onun da kriterleri olsun, köy okulunda merkezde çalışmış, YİBO'lara bakacaksa YİBO'larda görev

yapmış olsun. Bu sorunu yaşayan bilir, bizim hakkımızda karar alıyorlar. Öbür türlü YİBO da öğretmenlerin lojmanı var, kaloriferleri var, sıcak sıcak, suları var. Ya da daha dışarıdan bakınca üç ay tatilleri var, maaş alıyorlar derse girmeden diye algılıyorlar. Bizim hakkımızda karar verenlerin içimizden yetişmiş olmaları gerekir.

Yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerileri yorumlandığında; “Yönetim ve öğretmenlerin çok çabuk değişmesini önlemek için onları ödüllendirme sistemine gidilmelidir.”, “Okulun yatılı olması yerine birbirine yakın köylerin taşıma merkezlerinin oluşturulması ile taşınmalı eğitime geçilmelidir.”, “Okul ve pansiyon birbirinden ayrılmalı, ayrı idare edilmelidir.”, “Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecekleri alternatif etkinlikler sunulmalıdır.”, “Yatılı okul öğretmenleri ihalelerden sorumlu olmamalı, bu görevi ilçeden bir kurul yapmalı veya daha merkezi bir sistemle yapılmalıdır.”, “Birinci kademe yatılı olmamalı köy okulları devam etmeli, ikinci kademe yatılı olmalıdır.”, “Okulda sağlık personeli bulunmalıdır.”, Okul yatılı olmamalıdır.”, “Yatılı okulların iyileştirerek devamı sağlanmalıdır.”, “Yeni bir uygulamaya geçilmeden önce alt yapı oluşturulmalıdır.”, “Okuldaki fiziki eksiklikler giderilmelidir.”, “Okulun kütüphanesi geliştirilmelidir.”, “Öğrencilere internet imkânı sağlanmalıdır.”, “Okulun güvenlik görevlileri olmalıdır.”, “Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmiş olması gerekmektedir.”, “Yatılı okullara çocuk esirgemeden, parçalanmış ailelerden öğrenci getirilmemelidir.”, “Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için idareci sayısının artırılması ve bu idarecinin sadece yemek ihalesi ile ilgilenmesi gerekmektedir.”, “Milli eğitimde oturmuş bir sistem oluşması için, milli eğitimin hükümetten ayrı olması gerekir.”, “Milli eğitimde kararları veren üst kurumların öğretmen kökenli olması gerekmektedir.” gibi çözüm önerileri getirilmiştir.

4.6. Yöneticilerden Biriyle Yapılan Gözlemden Elde Edilen Bulgular

4.6.1. Yöneticilerden Biriyle Yapılan Gözlem Sonucuna Göre Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşanılan Kişisel Sorunlar

Yöneticilerin bireysel görüşmelerinden elde edilen bulgular doğrultusunda yaşanan kişisel sorunlar başlıklar halinde elde edilmişti, bu verilerden gözlem sonuçları ile örtüşenler aşağıda listelenmiştir.

- Yatılı okulda çalışmanın zor, yorucu olması

Yapılan Gözlem: Y2 önündeki evrakları okuyordu. Kapı çaldı her sınıftan öğrenciler sınıf defterlerini Y2'nin odasına teslim ettiler. Nöbetçi öğrenciler görevlerinin bittiğini söylediler, gitmek için izin istediler, nöbetçi kartlarını teslim ettiler. Y2 teşekkür etti, izin verdi. Belletici öğretmenlerden biri taşınmalı öğrencileri göndermek için nöbet dosyasını almaya geldi, “Kolay gelsin, dosyayı alabilir miyim?” diye sordu. Y2 dosyayı verdi teşekkür etti. Belletici öğretmen çıkarken oda kalabalıklaştı 8 öğrenci odada beklediler. Y2 ne için beklediklerini sordu. Öğrenciler teker teker rahatsızlıklarını anlattılar. 4 öğrenci hastalıklarını anlattı, 4 öğrenci çarşıya çıkmak istiyordu. Öğrencilere numaralarını sordu, evrakları hazırladı. Çocuklardan birine şoförü çağırmasını söyledi. Şoför odaya girdi, Y2 ona gerekli evrakları verdi, öğrencilere sağlık ocağına gideceklerini söyledi. Çarşı iznine çıkacak öğrencilere şoförün dönmesini beklemelerini söyledi. Çocuklar da odadan çıktı. Y2 koltuğuna oturdu bir şeyler yazmaya başladı. Okul telefonu çaldı, Y2 cevapladı. Y2 kendini tanıttı. (...)Nöbetçi öğretmen odaya geldi, banyonun kaçta olduğunu sordu. Y2 16:00'da başlar dedi. Y2 “traş olacak öğrenci var mı?” diye sordu. Belletici öğretmen olduğunu söyledi. Y2 berberi çağıracağını söyledi. Y2 yerinden kalktı, memurlar odasına gitti. (...)Y2 sınıf defterlerine baktı, inceledi. Kapı çaldı, öğrenciler sağlık ocağından döndüklerini söylediler. Y2 kapını önündeki öğrenciye “çarşıya gidecekleri çağır” dedi. Diğer 3 öğrenci ilaçlarını masaya koydu. Y2 ilaçlara bakıp revir defterine kayıtlarını tutmaya başladı.

Yorum: Yapılan gözlem sırasında yöneticinin kapısının ve telefonunun sürekli çaldığı, hiç durmadan okulla ilgili işleri yapmaktan yorulduğu gözlenilmiştir.

- **Yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturmaması**

Yapılan Gözlem: Y2 revir defterine kayıtları tutmaya devam etti. İşini bitirdiği öğrencileri ilaçlarını revire koymak için bayan belletici öğretmenin yanına gönderdi. Y2'nin kişisel telefonu çaldı. "Tamam, haberim var, geç kalacak aradı 16.00'da dönecek" dedi. "Siz idare ediverin, çocuklarla ilgileniverin, başkana ver anahtarı" dedi, teşekkür ederek kapattı. Y2 bana okulda yeterli bayan öğretmen olmadığı için bazı günler Merkez İlköğretim Okulu'ndan bayan belleticilerin de okula nöbet tutmaya geldiklerini ancak uzaklıktan dolayı öğretmenlerin okula geç ulaştıklarını ifade etti. Okulun diğer belleticilerine rica ile diğer bölümün işlerini de yaptırdığını anlattı. Nöbet konusunda sorun yaşadıklarını ifade etti.

Yorum: Yönetici bayan belletici gelmediği için erkek belleticilerden diğer işleri yüklenmelerini istemekte zorlanmıştır ve sorun yaşadıklarını ifade ederken olumsuz duygular yaşadığı gözlenmiştir.

4.6.2. Yöneticilerden Biriyle Yapılan Gözlem Sonucuna Göre Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşanılan Eğitsel Sorunlar

Yöneticilerin bireysel görüşmelerinden elde edilen bulgular doğrultusunda yaşanan eğitsel sorunlar başlıklar halinde elde edilmişti, bu verilerden gözlem sonuçları ile örtüşenler aşağıda listelenmiştir.

- **Pansiyondaki öğrencilerle yakından ilgilenerek etkilenen öğretmenlerin psikolojik sorunlar yaşamaması**

Yapılan Gözlem: Y2 revir defterine kayıtları tutmaya devam etti. İşini bitirdiği öğrencileri ilaçlarını revire koymak için bayan belletici öğretmenin yanına gönderdi. Y2'nin kişisel telefonu çaldı. "Tamam, haberim var, geç kalacak aradı 16.00'da dönecek" dedi. "Siz idare ediverin, çocuklarla ilgileniverin, başkana ver anahtarı" dedi, teşekkür ederek kapattı. Y2 bana okulda yeterli bayan öğretmen olmadığı için bazı günler Merkez İlköğretim Okulu'ndan bayan belleticilerin de okula nöbet tutmaya geldiklerini ancak uzaklıktan dolayı öğretmenlerin okula geç ulaştıklarını ifade etti. Okulun diğer belleticilerine rica ile diğer bölümün işlerini de yaptırdığını anlattı. Nöbet konusunda sorun yaşadıklarını ifade etti.

Yorum: Yönetici nöbet yüzünden okuldaki öğretmenlerin sorunlar yaşadığını ifade ederek psikolojik olarak olumsuz etkilendiklerini göstermektedir.

- **Okul yönetimiyle öğretmenler arası işbirliğinin yeterli olmaması**

Yapılan Gözlem: Y2 revir defterine kayıtları tutmaya devam etti. İşini bitirdiği öğrencileri ilaçlarını revire koymak için bayan belletici öğretmenin yanına gönderdi. Y2'nin kişisel telefonu çaldı. "Tamam, haberim var, geç kalacak aradı 16.00'da dönecek" dedi. "Siz idare ediverin, çocuklarla ilgileniverin, başkana ver anahtarı" dedi, teşekkür ederek kapattı. Y2 bana okulda yeterli bayan öğretmen olmadığı için bazı günler Merkez İlköğretim Okulu'ndan bayan belleticilerin de okula nöbet tutmaya geldiklerini ancak uzaklıktan dolayı öğretmenlerin okula geç ulaştıklarını ifade etti. Okulun diğer belleticilerine rica ile diğer bölümün işlerini de yaptırdığını anlattı. Nöbet konusunda sorun yaşadıklarını ifade etti.

Yorum: Yönetici ile öğretmenler telefonla birbirlerine okuldaki sorunları haber vermektedir. Nöbet sırasında pek çok olay gelişmiş ve bayan belleticinin gecikeceği ancak 15.30 sularında haber verilebilmiştir.

4.6.3. Yöneticilerden Biriyle Yapılan Gözlem Sonucuna Göre Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda Değiştirilmesi Gereken Durumlar

Yöneticilerin bireysel görüşmelerinden elde edilen bulgular doğrultusunda yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlar başlıklar halinde elde edilmişti, bu verilerden gözlem sonuçları ile örtüşenler aşağıda listelenmiştir.

- Okulun sağlık personelinin olmaması

Yapılan Gözlem: Belletici öğretmen çıkarken oda kalabalıklaştı 8 öğrenci odada beklediler. Y2 ne için beklediklerini sordu. Öğrenciler teker teker rahatsızlıklarını anlattılar. 4 öğrenci hastalıklarını anlattı, 4 öğrenci çarşıya çıkmak istiyordu. Öğrencilere numaralarını sordu, evrakları hazırladı. Çocuklardan birine şoförü çağırmasını söyledi. Şoför odaya girdi, Y2 ona gerekli evrakları verdi, öğrencilere sağlık ocağına gideceklerini söyledi. Çarşı iznine çıkacak öğrencilere şoförün dönmesini beklemelerini söyledi. Çocuklar da odadan çıktı.

Yorum: Yönetici okulda sağlık personeli olmadığı için öğrencilerin rahatsızlıklarını teker teker dinlemiş ve sağlık ocağına gitmelerine karar vermiştir.

- Öğretmenlerin nöbet tutmamak istemesinin okulu sıkıntıya sokması

Yapılan Gözlem: İşini bitirdiği öğrencileri ilaçlarını revire koymak için bayan belletici öğretmenin yanına gönderdi. Y2'nin kişisel telefonu çaldı. "Tamam, haberim var, geç kalacak aradı 16.00'da dönecek" dedi. "Siz idare ediverin, çocuklarla ilgileniverin, başkana ver anahtarı" dedi, teşekkür ederek kapattı. Y2 bana okulda yeterli bayan öğretmen olmadığı için bazı günler Merkez İlköğretim Okulu'ndan bayan belleticilerin de okula nöbet tutmaya geldiklerini ancak uzaklıktan dolayı öğretmenlerin okula geç ulaştıklarını ifade etti. Okulun diğer belleticilerine rica ile diğer bölümün işlerini de yaptırdığını anlattı. Nöbet konusunda sorun yaşadıklarını ifade etti.

Yorum: Yöneticinin nöbet konusunda sorun yaşadıklarını açıkça ifade etmesi gözlenmektedir.

4.7. Öğretmenlerle Yapılan Gözlemlerden Elde Edilen Bulgular

Yapılan bireysel görüşme ve grup odaklı görüşmelerden sonra üç öğretmenin gözlemi yapılmıştır. Öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar daha çok nöbetlerde belirginleştiği için nöbet zamanlarında gözlemler yapılmıştır.

4.7.1. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlarla İlgili Gözlem Bulguları

Öğretmenlerin bireysel görüşmelerinden ve grup odaklı görüşmelerinden elde edilen bulgular doğrultusunda yaşanan kişisel sorunlar başlıklar halinde elde edilmişti, bu verilerden gözlem sonuçları ile örtüşenler aşağıda listelenmiştir.

- Yatılı okulda çalışmak zor, yorucu oluyor.

Yapılan Gözlem (1): Öğrt11 pansiyon odalarına çıktı. Öğrencilerin hızlı yerleşmeleri için onları uyardı. Bağırarak "kızlar haydi etüte", "haydi çabuk olun", "haydi kızlar", "sallanma" vb. ifadelerle etüde geçişi hızlandırdı. Öğrenciler temizliğini bitirince kimse kalmayınca Öğrt11 etüt odalarına geldi. Öğrt11 odaların ortasına geçti. (...)İki öğrenci soru sormaya geldi, birinin sorusunu çözdü ve öğrenciye anlattı. Diğer öğrencinin sorusuna baktı, başka bir alanla ilgili olduğunu söyledi.(...) Etüt odasının birinden hafif gürültü yükseldi. Öğrt11 kalktı, odaya gitti, sadece baktı. Öğrencilerin sesi kesildi. Öğrt11 koridora döndü yerine oturdu.

Yorum: Öğretmenin öğrencileri sürekli uyarak kontrolü sağlamaya çalışması, bir yandan soru çözmeye çalışıp diğer yandan gürültü problemiyle uğraşması ve sık sık yerinden kalkması onu yormaktadır.

Yapılan Gözlem (2): Öğrt6 bahçede okulun etrafını dolaştı. (...) Sonra Öğrt6 okula çıktı ve bekleyen nöbetçi öğrenciye kursa giren öğrenciler dışındakilerin okulu boşaltması gerektiğini söyledi. Nöbetçi öğrenci dikkat ettiğini ifade etti. (...) Öğrt6 tekrar bahçeye çıktı. Çocuklardan biri ağlayarak geldi. (...)Bahçenin dışına kaçan topu almak için duvara çıkan çocukların yanına gitti, ne yaptıklarını sordu. Onlara kızarak izin almaları gerektiğini, dikkatli olmalarını söyledi. Öğrenciler özür dileyerek duvardan indi. Öğrt6 bahçede gezmeye devam etti.

Yorum: Öğretmenin okulda sürekli gezmesi ve her yeri kontrol ederek öğrencileri uyması onu yormaktadır.

Yapılan Gözlem (3): Bir çocuk Öğrt12'nin yanına geldi. Telaşlı çocuk "Senem kalp krizi geçiriyor." dedi. Öğrt12 hemen ayağa kalktı, koşarak öğrencinin yanına gitmeye başladı. Telaşlı çocuğa Senem'e ne olduğunu, nerede olduğunu sordu. Çocuk, Senem'in ağladığını söyledi. Senem'in yanına koşarak vardık. Senem kalbini tutarak ağlıyordu. Öğrt12, Senem'i sakinleştirmeye çalıştı. Senem'e ne olduğunu sordu, Senem kalbinin ağrıdığını söyledi hıçkırarak."Koştuğun için kötü olmuştundur, kas ağrısı olabilir" dedi Öğrt12.Öğrenciyi tanıdığını, daha önceden bir kalp rahatsızlığı olmadığını bana söyledi Öğrt12. Yanımızdaki telaşlı öğrenciyi diğer belletici öğretmeni bilgilendirmesi için yolladı. Diğer belletici öğretmen Öğrt7 yanımıza geldi. Ne olduğunu sordu, çocuğa anlattırdı, bir sorun olmayacağını ifade etti, bahçeye geri döndü. (...)Öğrt12 telaşlı çocuğa Senem'in yanında kalmasını söyledi, müdürle görüşeceğini söyledi ve revirden çıktı. Hızlıca yürüyerek revirden okula geçildi.(...) Beş dakika sonra doktor, Öğrt3 ve Öğrt4 de revire geldi. Öğrt3 ve Öğrt4, Öğrt12'yi revir kapısının önüne çağırdı. Doktor Senem'i muayene ederken Öğrt3 bir şey olmayacağını sakin olmalarını söyledi. Öğrt4 de telaş yapmamasını Öğrt12'ye önerdi. (...)Öğrt12 dışarı çıktı, bahçede gezdi ve 10 dakika sonra revire döndü. Senem daha iyiydi, Öğrt12 tekrara bahçeye çıktı. (...). Öğrenci kalbinin ağrımadığına ikna olduğunu söyledi. Pansiyona çıktılar. Öğrt12 bahçeye döndü.

Yorum: Öğretmenin öğrenci için telaşlanması, sürekli bir yerden bir yere koşuşturması sırasında ne kadar çok yorulduğu gözlenmektedir.

- **Özel hayatında da sürekli yatılı okul öğrencileri ile ilgilenme.**

Yapılan Gözlem (1): Öğrt11 ile yapılan gözlem 19.30 ile 20.10 arasında yapılmıştır.

Yorum: Diğer okullardaki öğretmenler saat 15.00'te evlerine giderken, yatılı okul öğretmeni evine gitmemekte, okuldaki öğrencilerle ilgilenmeye devam etmektedir.

Yapılan Gözlem (2): Öğrt6 ile yapılan gözlem saat 15.00 ile 16.00 arasında yapılmıştır.

Yorum: Diğer okullardaki öğretmenler saat 15.00'te evlerine giderken, yatılı okul öğretmeni evine gitmemekte, okuldaki öğrencilerle ilgilenmeye devam etmektedir.

Yapılan Gözlem (3): Öğrt12 ile yapılan gözlem 19.30 ile 20.30 arasında yapılmıştır. Hafta sonu Pazar günü bu gözlem gerçekleşmiştir.

Yorum: Diğer okullardaki öğretmenler bu saatlerde öğrencilerle ilgilenmemektedir ancak yatılı okul öğretmeni hafta sonları bile okulda olmak zorundadır, özel hayatında da sürekli öğrencilerle ilgilenmektedir.

- **Yatılı okulda çalıştığı için kendine daha az zaman ayırması.**

Yapılan Gözlem (1): Öğrt11 tüm öğrencilerin temizliklerini 10-15 dakikada yapmalarını ve hazırlanmalarını söyledi. Kat başkanına kontrol görevi verdi.Öğrt11 öğrencileri etüde girmeleri için bıraktı. Öğrenciler pansiyona çıkarken pansiyon girişinde ayakkabılarını

birakmamaları için uyardı. Öğrt11 pansiyon odalarına çıktı. Öğrencilerin hızlı yerleşmeleri için onları uyardı. Bağırarak “kızlar haydi etüde”, “haydi çabuk olun”, “haydi kızlar”, “sallanma” vb. ifadelerle etüde geçişi hızlandırdı. Öğrenciler temizliğini bitirince kimse kalmayınca Öğrt11 etüt odalarına geldi. Öğrt11 odaların ortasına geçti. Yüksek sesle “Oda başkanları odalarında sessizliği sağlasın.” dedi. Sonra Öğrt11 tek tek odaları gezmeye başladı. “Yerinize yerleşin” diye uyardı. “Otur artık”. “etüt başladı” diyerek öğrencilerin kalkıp gezmesini engelledi. Sessizlik sağlandıktan sonra Öğrt11 öğrenci kitaplığından kitap aldı, koridora geçti ve yere oturdu.”Ben buradayım” diye öğrencileri uyardı, kapıları açık tutmalarını söyledi.

Yorum: Öğretmen etüde girmeden önce öğrencilere 10-15 dakika zaman vermiş ancak kendine zaman ayırmamıştır. Hemen etüt odalarına çıkmış ve gözlem süresi boyunca hiç kendisiyle ilgilenmemiştir.

Yapılan Gözlem (2): Öğrt6 belletici odasına gitti. 15.15’te üzerini değiştirmiş olarak bahçeye döndü. Öğrt6. Diğer erkek belleticiyle konuşmaya başladı, okulun görevlisi çay getirdi, birlikte çay içildi. Diğer belletici Öğrt7 katı kontrol ettiğini söyledi. Birkaç öğrenciyi pencereden sarktığı için uyardığını ifade etti.

Yorum: Öğretmenin kendisine ayırdığı zaman yaklaşık 10 dakika sürmüştür, nöbetler sırasında kendine az zaman ayırmaktadır.

Yapılan Gözlem (3): Bir çocuk Öğrt12’nin yanına geldi. Telaşlı çocuk “Senem kalp krizi geçiriyor.” dedi. Öğrt12 hemen ayağa kalktı, koşarak öğrencinin yanına gitmeye başladı. (...)Revire gidip yatıracaklarını söyledi ve telaşlı çocukla birlikte gidildi. Senem revirdeki yatağa yatırıldı, sakinleştirilmeye çalışmaya devam edildi. (...)Öğretmen ve doktora teşekkür eden Öğrt12 onlarla vedalaştı. Revire geri döndü, telaşlı çocuk da rahatlamıştı. (...)Öğrenci kalbinin ağrımadığına ikna olduğunu söyledi. Pansiyona çıktılar. Öğrt12 bahçeye döndü.

Yorum: Öğretmenin yapılan gözlem boyunca sürekli öğrencilerle ilgilendiği ve kendisine zaman ayırmadığı, ayrıca hafta sonunu da okulda geçirmesinden dolayı yine kendisine yeterli vakit ayıramadığı görülmektedir.

- Yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturmaları

Yapılan Gözlem (1): Öğrt11 pansiyon odalarına çıktı. Öğrencilerin hızlı yerleşmeleri için onları uyardı. Bağırarak “kızlar haydi etüde”, “haydi çabuk olun”, “haydi kızlar”, “sallanma” vb. ifadelerle etüde geçişi hızlandırdı. (...) Yüksek sesle “Oda başkanları odalarında sessizliği sağlasın.” dedi. Sonra Öğrt11 tek tek odaları gezmeye başladı. “Yerinize yerleşin” diye uyardı. “Otur artık”. “etüt başladı” diyerek öğrencilerin kalkıp gezmesini engelledi. (...)İki öğrenci ayakta koridorda geziniyorlardı, onlara kızarak “dolaşmayın ortalıkta, geçin yerinize” dedi.

Yorum: Öğretmenin sürekli öğrencileri uyarması, bağırması ve kızması onda oluşan olumsuz duyguları göstermektedir.

Yapılan Gözlem (2): Bahçenin dışına kaçan topu almak için duvara çıkan çocukların yanına gitti, ne yaptıklarını sordu. Onlara kızarak izin almaları gerektiğini, dikkatli olmalarını söyledi. Öğrenciler özür dileyerek duvardan indi. Öğrt6 bahçede gezmeye devam etti.

Yorum: Öğretmenin sürekli öğrencileri uyarması, bağırması ve kızması onda oluşan olumsuz duyguları göstermektedir.

Yapılan Gözlem (3): Bir çocuk Öğrt12’nin yanına geldi. Telaşlı çocuk “Senem kalp krizi geçiriyor.” dedi. Öğrt12 hemen ayağa kalktı, koşarak öğrencinin yanına gitmeye başladı. (...)Öğrt12 teşekkür ederek odadan çıktı ve hızla yürüyerek revire gidildi. Senem biraz daha sakinleşmişti, hala ağlıyordu. Beş dakika sonra doktor, Öğrt3 ve Öğrt4 de revire geldi. Öğrt3

ve Öğrt4, Öğrt12'yi revir kapısının önüne çağırdı. Doktor Senem'i muayene ederken Öğrt3 bir şey olmayacağını sakın olmalarını söyledi. Öğrt4 de telaş yapmamasını Öğrt12'ye önerdi. Öğrt4 çocukların anne-baba şefkatinden uzak oldukları için ilgi çekmek istediklerini, en küçük rahatsızlıklarını bile abarttıklarını söyledi. Kiminle nöbetçi olduğunu sordular, Öğrt12 cevapladı. Öğrt3 erkek belleticilerin bugün ilgisiz kaldıklarını söyledi. Birkaç kız öğrenci Senem'in kalp krizi geçirip geçirmediğini sormaya geldiler. Öğrt12 Senem'in kalp krizi geçirmediğini söyledi.

Yorum: Öğretmenin yaşanan olay yüzünden telaşa kapıldığı ve hatta diğer öğretmenler tarafından sakinleştirilmeye çalışıldığı görülmüştür. Öğretmen yatılı okulda çalıştığı için korku, stres gibi duygular yaşamıştır.

- **Yatılı okulda çalışmanın getirdiği sorunları etrafına yansıtma.**

Yapılan Gözlem (3): Bir çocuk Öğrt12'nin yanına geldi. Telaşlı çocuk "Senem kalp krizi geçiriyor." dedi. Öğrt12 hemen ayağa kalktı, koşarak öğrencinin yanına gitmeye başladı. (...)Öğrt12 teşekkür ederek odadan çıktı ve hızla yürüyerek revire gidildi. Senem biraz daha sakinleşmişti, hala ağlıyordu. Beş dakika sonra doktor, Öğrt3 ve Öğrt4 de revire geldi. Öğrt3 ve Öğrt4, Öğrt12'yi revir kapısının önüne çağırdı. Doktor Senem'i muayene ederken Öğrt3 bir şey olmayacağını sakın olmalarını söyledi. Öğrt4 de telaş yapmamasını Öğrt12'ye önerdi. Öğrt4 çocukların anne-baba şefkatinden uzak oldukları için ilgi çekmek istediklerini, en küçük rahatsızlıklarını bile abarttıklarını söyledi. Kiminle nöbetçi olduğunu sordular, Öğrt12 cevapladı. Öğrt3 erkek belleticilerin bugün ilgisiz kaldıklarını söyledi. Birkaç kız öğrenci Senem'in kalp krizi geçirip geçirmediğini sormaya geldiler. Öğrt12 Senem'in kalp krizi geçirmediğini söyledi.

Yorum: Öğretmen yaşadığı sorunları yönetici ve okulda bulunan diğer öğretmenlere yansıtmış ve onlar da öğretmeni teselli etmeye çalışmıştır.

- **Okuldaki kadın-erkek sayısının eşit olmaması pansiyon nöbetlerinde sorun olması**

Yapılan Gözlem (2): Öğrt6 belletici odasına gitti. 15.15'te üzerini değiştirmiş olarak bahçeye döndü. Öğrt6. Diğer erkek belleticiyle konuşmaya başladı, okulun görevlisi çay getirdi, birlikte çay içildi. Diğer belletici Öğrt7 katı kontrol ettiğini söyledi. Birkaç öğrenciyi pencereden sarktığı için uyardığını ifade etti. Bayan belletici merkezden henüz gelmediği için kız tarafıyla ilgilenilmesi gerektiğini Öğrt6 söyledi.Öğrt7 ise belleticilerin bazılarının merkezden gelmesinin çok büyük sorun olduğunu söyledi. Öğrt6 bahçeyi gözlemledi, öğrenciler bahçeye çıkmışlardı. Kat başkanı pansiyon anahtarını getirdi, Öğrt6 ona pansiyonda kimsenin kalıp kalmadığını sordu. Başkan kimsenin kalmadığını söyledi.

Yorum: Okulda Kadın-erkek öğretmen sayısı eşit olmadığı için pansiyon nöbetini tutacak bayan belleticinin dışarıdan gelmesi, onun gecikmesine ve pansiyon kız tarafının yükünün diğer belletici öğretmenler tarafından üstlenilmesine sebep olmuştur.

4.7.2. Öğretmenlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlarla İlgili Gözlem Bulguları

Öğretmenlerin bireysel görüşmelerinden ve grup odaklı görüşmelerinden elde edilen bulgular doğrultusunda yaşanan eğitsel sorunlar başlıklar halinde elde edilmişti, bu verilerden gözlem sonuçları ile örtüşenler aşağıda listelenmiştir.

- **Okulda disiplin sorunlarının olması**

Yapılan Gözlem (1): Bağırarak "kızlar haydi etüte", "haydi çabuk olun", "haydi kızlar", "sallanma" vb. ifadelerle etüde geçişi hızlandırdı. Öğrenciler temizliğini bitirince kimse kalmayınca Öğrt11 etüt odalarına geldi. Öğrt11 odaların ortasına geçti. Yüksek sesle "Oda başkanları odalarında sessizliği sağlasın." dedi. Sonra Öğrt11 tek tek odaları gezmeye

başladı. “Yerinize yerleşin” diye uyardı. “Otur artık”. “etüt başladı” diyerek öğrencilerin kalkıp gezmesini engelledi. (...) İki öğrenci ayakta koridorda geziniyorlardı, onlara kızarak “dolaşmayın ortalıkta, geçin yerinize” dedi. Başka bir öğrenci lavabo izni istedi, öğrenciye “yok otur yerine!” diyerek izin vermedi. Bana küçük öğrencilere lavabo izni verdiğini ama büyüklere, özellikle dersten kaytarmak isteyenlere izin vermediğini açıkladı.

Yorum: Öğretmen öğrencilerin kural dışı davranışlarını sürekli olarak uyarmaktadır. Bu da okuldaki disiplin sorunlarını göstermektedir.

Yapılan Gözlem (2): Öğrt6 okulun önünde sıra olan öğrencilere yüksek sesle uyararak susmalarını söyledi. Öğrencilerin hizalarına bakmalarını, sıraya düzgün geçmelerini söyledi. Öğrenciler sustuktan sonra başkanlara sayım yapmalarını söyledi. Tek tek her başkana sınıflarda eksik olup olmadığını sordu. Öğrencilere 15-20 dakikalarının olduğunu; kıyafetlerini değiştirmelerini, ayaklarını yıkamalarını, ayakkabılarını dolaplarına koymalarını söyledi. Diğer belletici öğretmen-Öğrt7 taşımali yoklamasını alıp gelmişti, ona “var mı duyurulacak bir şey hocam” diye soran Öğrt6 yok cevabını alınca öğrenci pansiyon sorumlusu başkanını yanına çağırdı. Başkan anahtarı verdi, 20 dakika sonra katı boşaltmalarını söyledi. Bekleyen okulun öğrencilerine de “dağılabilirsiniz” dedi. (...)Diğer belletici Öğrt7 katı kontrol ettiğini söyledi. Birkaç öğrenciyi pencereden sarktığı için uyardığını ifade etti. Bayan belletici merkezden henüz gelmediği için kız tarafıyla ilgilenilmesi gerektiğini Öğrt6 söyledi. Öğrt7 ise belleticilerin bazılarının merkezden gelmesinin çok büyük sorun olduğunu söyledi. (...)Öğrt6 bahçede okulun etrafını dolaştı. Öğrenciler merakla yanımıza gelerek ne yaptığımızı sordular, gözlem yapıldığı öğrencilere açıklandı. Okulun arka tarafına geçildi, üç öğrenci orada oturuyordu. Öğrt6 onları yanına çağırdı, orada bulunmalarının yasak olduğunu söyleyerek ön tarafa geçmelerini söyledi. Öğrenciler yanımızdan ayrılırken, öğrencileri görmedikleri yerde olmalarının tehlikeli olacağından böyle bir önlem alındığını bana açıkladı. (...) Bahçenin dışına kaçan topu almak için duvara çıkan çocukların yanına gitti, ne yaptıklarını sordu. Onlara kızarak izin almaları gerektiğini, dikkatli olmalarını söyledi. Öğrenciler özür dileyerek duvardan indi. Öğrt6 bahçede gezmeye devam etti.

Yorum: Öğretmenin öğrencileri susturmakta zorlanması ve onlara bağırması disiplin sorunlarını göstermektedir. Ayrıca öğrencilerin pencere sarkması disiplin sorunu olarak görülmektedir. Öğrencilerin yasak olan şeyleri yapmaları yine disiplin problemlerini göstermektedir.

- Çocukların ailelerinden uzak olmasının eğitime olumsuz yansması

Yapılan Gözlem (3): Müdüre olayı Öğrt12 anlattı. Müdür “ O öğrencinin psikolojik sorunlarının olduğunu” ifade etti. Eve okul bitmeden gitmek istediğini ancak müdür kendisi izin vermediği için Senem’in eve gidemediğini söyledi. Bu yüzden kriz geçirdiğini söyledi. Odada bulunan diğer öğretmen-Öğrt8 çocukların son zamanlarda dikkat çekmek için bu tür rahatsızlıklarını gündeme getirdiklerini söyledi. (...). Öğrt4 de telaş yapmamasını Öğrt12’ye önerdi. Öğrt4 çocukların anne-baba şefkatinden uzak oldukları için ilgi çekmek istediklerini, en küçük rahatsızlıklarını bile abarttıklarını söyledi.

Yorum: Öğretmenin müdürden öğrendiklerine göre, öğrencinin ailesinin yanına gidemediği için kriz geçirmesi açıkça görülmektedir.

- Öğrencilerin dersle ilgilerinin olmaması

Yapılan Gözlem (1): Bir öğrenci Öğrt11’in yanına geldi ve lavabo izni istedi, “gidebilirsin” dedi Öğrt11. İki öğrenci ayakta koridorda geziniyorlardı, onlara kızarak “dolaşmayın ortalıkta, geçin yerinize” dedi. Başka bir öğrenci lavabo izni istedi, öğrenciye “yok otur yerine!” diyerek izin vermedi. Bana küçük öğrencilere lavabo izni verdiğini ama büyüklere, özellikle dersten kaytarmak isteyenlere izin vermediğini açıkladı.

Yorum: Öğrencilerin sürekli ayağa kalkması, ders çalışmaktan kaçmak için tuvalet izni istemesi dersle ilgilerinin az olduğunu göstermektedir.

- Öğrencilerin hijyen kurallarına dikkat etmemeleri

Yapılan Gözlem(1): Etüde hazırlık zili çalınca öğrenciler sıra oldular. Öğrt11 ve diğer belletici öğretmenler sınıflarda eksik olup olmadığını sordular. Sınıf başkanları eksik öğrencileri bildirdiler. Öğrencilerden birkaç kişi tuvalete, pansiyona gönderildi, eksil öğrenciler çağrıldı ve sınıflar tamamlandı. Öğrt11 tüm öğrencilerin temizliklerini 10-15 dakikada yapmalarını ve hazırlanmalarını söyledi. Kat başkanına kontrol görevi verdi. Öğrt11 öğrencileri etüde girmeleri için bıraktı. Öğrenciler pansiyona çıkarken pansiyon girişinde ayakkabılarını bırakmamaları için uyardı.

Yorum: Öğretmen, öğrenciler hijyen kurallarına yeterince uymadığı için onları uyurma gereği duymaktadır.

Yapılan Gözlem(2): Öğrt6, Öğrencilere 15-20 dakikalarının olduğunu; kıyafetlerini değiştirmelerini, ayaklarını yıkamalarını, ayakkabılarını dolaplarına koymalarını söyledi. Diğer belletici öğretmen-Öğtr7 taşımali yoklamasını alıp gelmişti, ona “ var mı duyurulacak bir şey hocam” diye soran Öğrt6 yok cevabını alınca öğrenci pansiyon sorumlusu başkanını yanına çağırıldı. Başkan anahtarı verdi, 20 dakika sonra katı boşaltmalarını söyledi. Bekleyen okulun öğrencilerine de “dağılabilirsiniz” dedi.

Yorum: Öğrencilerde hijyen sorunu olduğu için öğretmen özellikle hatırlatmalarda bulunmaktadır.

4.7.3. Öğretmenlerin Bu Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar İle İlgili Gözlem Bulguları

Öğretmenlerin bireysel görüşmelerinden ve grup odaklı görüşmelerinden elde edilen bulgular doğrultusunda yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlar başlıklar halinde elde edilmişti, bu verilerden gözlem sonuçları ile örtüşenler aşağıda listelenmiştir.

- Öğrencilerin de interneti devamlı kullanamaması

Yapılan Gözlem (1): İki öğrenci soru sormaya geldi, birinin sorusunu çözdü ve öğrenciye anlattı. Diğer öğrencinin sorusuna baktı, başka bir alanla ilgili olduğunu söyledi.”Ben anlamam”, “Fen sorusunu Nevrise’ye götür” dedi.

Yorum: Öğrencilerin etüt sırasında öğretmene soru sorma imkânları gözlenirken, her hangi bir araştırmayı yapabilecekleri internet imkânlarının bulunmadığı da tespit edilmektedir.

- Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecekleri imkânların yeterli olmaması

Yapılan Gözlem (2): Öğrt6 bahçede okulun etrafını dolaştı. Öğrenciler merakla yanımıza gelerek ne yaptığımızı sordular, gözlem yapıldığı öğrencilere açıklandı. Okulun arka tarafına geçildi, üç öğrenci orada oturuyordu. Öğrt6 onları yanına çağırıldı, orada bulunmalarının yasak olduğunu söyleyerek ön tarafa geçmelerini söyledi. Öğrenciler yanımızdan ayrılırken, öğrencileri görmedikleri yerde olmalarının tehlikeli olacağından böyle bir önlem alındığını bana açıkladı. (...)Öğrt6 tekrar bahçeye çıktı. Çocuklardan biri ağlayarak geldi. Üç öğrenci çocuğun yanındaydı, ikisi çocuğun kollarından tutuyordu. Öğrt6 onlara ne olduğunu sordu. Öğrenciler ağlayan arkadaşlarının başına top çarptığını söyledi. Öğrt6 çocuğun başına baktı, önemli bir şey olmadığını söyleyerek, yüzünü yıkamalarını söyledi. Top oynayan çocukların arasında gezmeleri gerektiğini söyledi. Ancak top oynanan alan ile öğrencilerin gezdiği alan aynı yerdedi ve tehlikeliydi.

Yorum: Öğretmenin gözlenmesi sırasında öğrencilerin bahçede sadece oyun oynama, top oynama imkânları gözlendi. Öğrencilerin yapacağı başka etkinlik yoktu.

Yapılan Gözlem (3): Öğrt12 bahçede öğrencileri gözliyordu. Öğrenciler top oynuyor, kovalamaca oynuyor, bir kısmı geziniyordu.

Yorum: Öğretmenin gözlenmesi sırasında öğrencilerin bahçede top oynama, oyun oynama gibi imkânları gözlenirken başka etkinliklerin olmaması dikkat çekmiştir.

- Okulun sağlık personelinin olmaması

Yapılan Gözlem (3): Okulda bir hemşire olmadığı için Öğrt12, Senem ile ilgilenmeye devam etti. Revire gidip yatıracaklarını söyledi ve telaşlı çocukla birlikte gidildi. Senem revirdeki yatağa yatırıldı, sakinleştirilmeye çalışmaya devam edildi. Senem ağlamaya devam etti. Öğrt12 telaşlı çocuğa Senem'in yanında kalmasını söyledi, müdürle görüşeceğini söyledi ve revirden çıktı. Hızlıca yürüyerek revirden okula geçildi. Müdür odasının kapısı çalınarak içeri giren Öğrt12 müsait olup olmadığını sordu, müdürün işaretiyle koltuğa oturuldu. Müdüre olayı Öğrt12 anlattı. Müdür “ O öğrencinin psikolojik sorunlarının olduğunu” ifade etti. Eve okul bitmeden gitmek istediğini ancak müdür kendisi izin vermediği için Senem'in eve gidemediğini söyledi. Bu yüzden kriz geçirdiğini söyledi. Odada bulunan diğer öğretmen-Öğrt8 çocukların son zamanlarda dikkat çekmek için bu tür rahatsızlıklarını gündeme getirdiklerini söyledi. Sonra yine de tedbirli olmaları gerektiğini söyleyen müdür doktoru aradı. Doktora telefonda nöbette ya da görevde olmadığı halde yine rahatsız ettiğini söyleyerek kusurlarına bakmamasını ve yardımına ihtiyaçları olduğunu söyledi. Müdür, Öğrt12'ye revire doktorun geleceğini söyledi. Doktor, okulun öğretmenlerinden birinin yanında kalıyordu ve rica ile böyle durumlar yaşandığını müdür ifade etti. Öğrt12 teşekkür ederek odadan çıktı ve hızla yürüyerek revire gidildi. Senem biraz daha sakinleşmişti, hala ağlıyordu. Beş dakika sonra doktor, Öğrt3 ve Öğrt4 de revire geldi. Öğrt3 ve Öğrt4, Öğrt12'yi revir kapısının önüne çağırdı. Doktor Senem'i muayene ederken Öğrt3 bir şey olmayacağını sakin olmalarını söyledi. Öğrt4 de telaş yapmamasını Öğrt12'ye önerdi. Öğrt4 çocukların anne-baba şefkatinden uzak oldukları için ilgi çekmek istediklerini, en küçük rahatsızlıklarını bile abarttıklarını söyledi. Kiminle nöbetçi olduğunu sordular, Öğrt12 cevapladı. Öğrt3 erkek belleticilerin bugün ilgisiz kaldıklarını söyledi. Birkaç kız öğrenci Senem'in kalp krizi geçirip geçirmediğini sormaya geldiler. Öğrt12 Senem'in kalp krizi geçirmediğini söyledi. O sırada doktor revirden çıktı hiçbir şeyinin olmadığını, tamamen psikolojik olduğunu söyledi.

Yorum: Öğretmenin okulda sağlık personeli olmadığı için pek çok sorun yaşadığı gözlenmiştir.

- Okulda sağlık ocağının olmaması

Yapılan Gözlem (3): Okulda bir hemşire olmadığı için Öğrt12, Senem ile ilgilenmeye devam etti. Revire gidip yatıracaklarını söyledi ve telaşlı çocukla birlikte gidildi. Senem revirdeki yatağa yatırıldı, sakinleştirilmeye çalışmaya devam edildi. Senem ağlamaya devam etti. Öğrt12 telaşlı çocuğa Senem'in yanında kalmasını söyledi, müdürle görüşeceğini söyledi ve revirden çıktı. Hızlıca yürüyerek revirden okula geçildi. Müdür odasının kapısı çalınarak içeri giren Öğrt12 müsait olup olmadığını sordu, müdürün işaretiyle koltuğa oturuldu. Müdüre olayı Öğrt12 anlattı.

Yorum: Okulda sağlık ocağı olmadığı için pek çok sorun yaşandığı gözlenmiştir.

- Öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmeden okula gelmesi

Yapılan Gözlem (3): Çocuk, Senem'in ağladığını söyledi. Senem'in yanına koşarak vardık. Senem kalbini tutarak ağlıyordu. Öğrt12, Senem'i sakinleştirmeye çalıştı. Senem'e ne olduğunu sordu, Senem kalbinin ağrıdığını söyledi hıçkırarak.”Koştüğün için kötü olmuştundur, kas ağrısı olabilir” dedi Öğrt12. Öğrenciyi tanıdığını, daha önceden bir kalp rahatsızlığı olmadığını bana söyledi Öğrt12. Yanımızdaki telaşlı öğrenciyi diğer belletici

öğretmeni bilgilendirmesi için yolladı. Diğer belletici öğretmen Öğrt7 yanımıza geldi. Ne olduğunu sordu, çocuğa anlattırdı, bir sorun olmayacağını ifade etti, bahçeye geri döndü.

Yorum: Öğretmen, öğrencinin daha önce böyle bir rahatsızlığının olmadığını düşünerek yorum yapmıştır ancak öğrencilerin okula gelmeden önce sağlık kontrolünden geçirilmemesi, öğretmenin paniğe kapılmasına yol açmıştır.

- Yatılı okulun akran baskısı ve şiddeti, cinsel istismar gibi olumsuzluklar yaratabilmesi

Yapılan Gözlem (2): Öğrt6 tekrar bahçeye çıktı. Çocuklardan biri ağlayarak geldi. Üç öğrenci çocuğun yanındaydı, ikisi çocuğun kollarından tutuyordu. Öğrt6 onlara ne olduğunu sordu. Öğrenciler ağlayan arkadaşlarının başına top çarptığını söyledi. Öğrt6 çocuğun başın baktı, önemli bir şey olmadığını söyleyerek, yüzünü yıkamalarını söyledi. Top oynayan çocukların arasında gezmeleri gerektiğini söyledi. Ancak top oynanılan alan ile öğrencilerin gezdiği alan aynı yerdeydi ve tehlikeliydi.

Yorum: Öğrencilerden birinin arkadaşları tarafından zarar görmesi ve ağlaması akran şiddetini göstermektedir.

- Öğrencinin yatılı kaldığında dışarı çıkmasının zor olması

Yapılan Gözlem (3): Müdüre olayı Öğrt12 anlattı. Müdür “ O öğrencinin psikolojik sorunlarının olduğunu” ifade etti. Eve okul bitmeden gitmek istediğini ancak müdür kendisi izin vermediği için Senem’in eve gidemediğini söyledi. Bu yüzden kriz geçirdiğini söyledi.

Yorum: Yatılı okulda kalan öğrencinin pek çok prosedürden dolayı dışarı çıkamadığı, ayrıca istediği zaman ailesinin yanına dahi gidemediği gözlenmektedir.

- Birinci kademenin bazı köyler uzak olduğu için taşınmaması, yatılı kalması

Yapılan Gözlem (2): Öğrt6 tekrar bahçeye çıktı. Çocuklardan biri ağlayarak geldi. Üç öğrenci çocuğun yanındaydı, ikisi çocuğun kollarından tutuyordu. Öğrt6 onlara ne olduğunu sordu. Öğrenciler ağlayan arkadaşlarının başına top çarptığını söyledi. Öğrt6 çocuğun başın baktı, önemli bir şey olmadığını söyleyerek, yüzünü yıkamalarını söyledi. Top oynayan çocukların arasında gezmeleri gerektiğini söyledi. Ancak top oynanılan alan ile öğrencilerin gezdiği alan aynı yerdeydi ve tehlikeliydi.

Yorum: Öğrencilerden ağlayarak gelen çocuğun ilk kademeden olduğu görülmektedir ve o halde yatılı kalması sorun olmaktadır.

4.8. Doküman Analizinden Elde Edilen Bulgular

Yapılan bireysel görüşme, grup odaklı görüşme ve gözlem sonuçlarına göre doküman analizi yapmak için öğretmenler kurul toplantı tutanakları, okuldaki pansiyon nöbet defterleri, günlük nöbet defteri ve veli toplantı tutanakları incelenmiştir.

4.8.1. Öğretmen Kurul Toplantı Tutanakları Bulguları

Öğretmen kurul toplantılarında 2011-2012 eğitim öğretim yılındaki dokümanlara ulaşılabilmiş ve incelenmiştir. Toplantı tutanaklarında sorun olarak görülen veriler aşağıda listelenmiştir.

4.8.1.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Okulda erkek ve kadın sayısı eşit olmadığı için bayan belletici bulma sorunu yaşanmaktadır. Dışarıdan gelen öğretmenlerin ise okulu yeterince benimsememesi sorun olmaktadır.

Bayan belletici öğretmenlerin sayısı yetersizdir. Dışarıdan gelen nöbetçi olmak isteyenlerin müracaatları dikkate alınacaktır. (05.09.2011 tarihli sene başı öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

... adlı öğretmen Merkez İlköğretim Okulu öğretmenlerine de nöbet konusunda bilgi verilip uyarılması gerektiğini söylemiştir. (03.05.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Okulda belleticilik görevi almak istemeyen öğretmenler bulunmaktadır ve onlar için yönetici açıklamada bulunmaktadır. Onlara belleticiliğin gönüllülük esas alınarak yapılacağı açıklanmış ancak gönüllü sayısı çok düşük olduğu için öğretmenler bu görevi yapmaları için zorlanmaktadır.

Okulda pansiyondaki belleticilik görevlendirmenin sene başında yapıldığı söylendi. Bu konuda aydı 48 saate kadar belleticilik görevi verilebileceği söylendi. Bu gönüllülük yoluyla olduğu açıklandı. (03.05.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Lojmanda oturan bazı öğretmenlerin diğer öğretmenleri rahatsız ettiği görülmektedir. Öğretmenler arası gergin ortam görünmektedir.

Gündemimizin 4. Maddesi gereği, lojmanda uyulması gereken kurallar belirtildi. Gece saat 23.00'den sonra lojmanda oturan ev sahiplerinin biraz daha gürültüsüz ve daha dikkatli, çevreyi rahatsız etmemeye dikkat ederek davranması gerektiği belirtildi. Okul kampüsü ve lojman alanına 23.00'dan sonra araçla gelen (kendimiz ve aile bireyleri hariç) misafirlerimizin araçları dışarıda bekletilecektir. (17.02.2012 ikinci yarıyıl öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Öğrencilerin en özel sorunlarına kadar öğretmenlerin ilgilenmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu da öğretmenlerin özel hayatında da sürekli öğrencilerle ilgilenmesinin beklendiğini göstermektedir.

Kız öğrencilerle nasıl ilgilenilmesi gerektiği konusu üzerinde duruldu. Kız öğrencilerin gelişim dönemlerindeki rahatsızlıkları nedeniyle zaman zaman onları bütün bayan öğretmenlerin yardımıyla sorunlarını çözmeye çalışılacak. Rahatsızlıkları döneminde aileleriyle görüşüp onları ailelerine gönderilmesi sağlanacaktır. (17.02.2012 ikinci yarıyıl öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Öğretmenlere tatil günleri de dahil okul dışı zamanlarda pek çok iş verilerek dinlenmelerine olanak tanınmamaktadır.

Kaymakamlığın davet ettiği bütün programlara katılınması gerektiği, mazeretsiz olarak katılmayanlar hakkında soruşturma açılacağı belirtildi. (18.04.2012 tarihli öğretmen kurulu toplantısı tutanağı)

Okulda bazı komisyonlara hep aynı kişilerin görevlendirilmesi, evli öğretmenlere görev verilmemesi, öğretmenler arası haksızlığa yok açtığı için çeşitli itirazlara yol açmıştır.

Süt dağıtımı ile ilgili kişi ve kurumların sorumlulukları okundu ve gerekli belgeler açıklandı. Muayene ve teslim alma komisyonu sütlerin alımı konusunda görevlendirildi. ... adlı öğretmen görev konusunda isteksizliğini belirtti. (03.05.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantısı tutanağı)

4.8.1.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Etüt ve pansiyon zaman çizelgesine yeterince uyulmadığı, okulda kuralların yeterince oturmadağı görülmektedir.

Etüt ve pansiyon çizelgesine uyulması gerektiği belirtildi. Etüt saatlerinde çocukların kesinlikle farklı alanlarda bulunmaması gerektiği belirtildi. Çok zorunlu olmadıkça bu

kurallara uyulması gerektiği açıklandı.(17.02.2012 ikinci yarıyıl öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Yönetim ve öğretmenler arası işbirliğinin olmadığı ve ortak kuralların uygulanmadığı görülmektedir. Bu yorum, ikinci dönem toplantı tutanaklarında kuralları belirlemeye başlanıldığı görülerek yapılabilmektedir. Yani daha önce ortak bir tavır olmadığı görülmektedir.

Pansiyonda ve etütte uygulanması gereken kuralları hep birlikte belirleyelim, diye ifade edildi. Ve yukarıdaki ortak kurallar belirlendi. (17.02.2012 tarihli ikinci yarıyıl öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Pansiyon nöbetlerinde çıkan sorunların zamanında okul idaresine bildirilmesi ve problemsiz bir şekilde çözülmesi istenmiştir. (07.02.2012 tarihli ikinci yarıyıl öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Okulun rehberlik hizmetlerinin yeterli olmadığı, sadece iki gün görevlendirme bir rehber öğretmen ile yürütülmesinden anlaşılmaktadır. Ayrıca öğrenme gücü çeken öğrenciler için eğitim öğretim yılının ikinci döneminde tespit ve plan uygulanması bireyselleştirilmiş eğitimde gecikildiğini göstermektedir.

Okulumuza Gündoğmuş Çok Programlı Lisesi'nden Pazartesi ve Perşembe günleri olmak üzere haftada iki gün rehber öğretmenin görevlendirildiği belirtildi. Rehberlik isteyen öğrencilerimizin bu günlerde rehberlik servisine yönlendirilmesi gerektiği belirtildi. (17.02.2012 ikinci yarıyıl öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Rehber öğretmen ... sınıflarda öğrenme gücü çeken öğrencilerin tespit edilmesi ve rehberlik saatlerinde işlenen konuların raporlarının müdür beye imzalatılarak rehber öğretmene verilmesini istedi. (19.03.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Okulda öğrencilerde başarısızlık görülmektedir. Başarısızlığı önleyici çözümler bulunmaya çalışılmıştır.

Motivasyonunun gelişmesi için öğrencilerin önünün açılması ve motive edilmesinin uygun olacağı konuşuldu. Notları ve durumu çok düşük olan öğrencilerde durumu objektif değerlendirilmesi gerektiği konuşuldu. (07.02.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Başarısızlık oranının azaltılması için yapılacak çalışmaların yazılması gerektiği belirtildi. Mutlaka önerilerin yazılması gerektiği belirtildi. Performans takip sınavının her branş öğretmeni tarafından dersi alanında hangi konularda başarısızlık var ise onları tespit edip, bu başarısızlıkları giderici bir plan hazırlanıp, çözüm yollarını içeren zümre kararlarını alıp mutlaka uygulamaya koymaları gerektiği belirtildi. (17.02.2012 ikinci yarıyıl öğretmenler kurulu toplantı tutanağı, madde13)

Performans takip sınavına daha önce girmemiş veya girip de düşük puan alanların bu sınava başvuruda bulunmamaları istendi ve bu konuya dikkat edilmesi istendi. (19.03.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantısı tutanağı)

Performans takip sınavı sonuçlarının açıklandığında değerlendirilmesi gerekmektedir. Başarısızlıklarının sebep ve sonuçları üzerinde titizlikle durulması gerektiği vurgulandı. (03.05.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Öğrencilerin hijyen problemleri olduğu için bu konuda ortak önlemler alınması kararlaştırılmıştır.

Maddeye ek olarak, öğretmenler "Odalara ayakkabı çıkarılmasın.", "Dolap, yatak ve kılık kıyafet kontrolü yapılsın." "Öğrencilerin yerleri etütlerde değişmesin.", "Yemekten önce eller yıkansın." Dedi. Nöbetlerde olayların mutlaka nöbet defterine yazılması gerektiği söylendi. (17.02.2012 ikinci yarıyıl öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Pansiyondaki öğrencilerin daha hijyenik ortamdan su içmeleri için ayrı bir su içme yerinin yapılması kararı alındı. (17.11.2011 tarihli öğretmenler kurulu toplantısı tutanağı)

Banyo konusunda müdür yardımcısı ... öğrencilerin banyo yapmadıklarını bu yüzden öğrencilerin teşvik edilmesi gerektiğini söyledi. Öğretmen arkadaşlar da görüşlerini belirtti. (19.03.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Bazı öğretmenler askerde oldukları için derslerin boş geçmesi sorunu yaşanmaktadır.

1.Açılış ve yoklama yapıldı.... ve ... askerde oldukları için toplantıya katılamadılar. (05.09.2011 tarihli sene başı öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Öğrencilerde disiplin sorunları olduğu belirtilerek önlemler alınmıştır.

Disiplin kurulunun aktif hale getirilmesi kararlaştırıldı. (06.12.2011 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Okulun ve pansiyon kısmında öğrencilerin genel tutum ve davranışları değerlendirildi. Disiplin suçu işleyen öğrencilerin uyarılması ve gerekli yaptırımların yapılması gerektiğini ... adli öğretmenimiz tarafından belirtildi. (19.03.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Okul ve pansiyon nöbetlerinin daha iyi kontrol edilmesi kararlaştırıldı. Son aylarda havalarda ısınmasından dolayı öğrencilerin kılık kıyafet ve davranışlarında, okul kurallarının uygulanmasında yaşanan aksaklıkları ortadan kaldırmak üzere daha dikkatli olunması kararlaştırıldı. Nöbet yerlerinin kontrolü ve nöbet defterlerinin doldurulmasına dikkat edileceği vurgulandı. (03.05.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Okulda öğrenciler arasında hırsızlık problemi yaşanmaktadır, bu konuda önlemler alınmaya çalışılmıştır.

8/A sınıf öğretmeni kursların kendi sınıfında yapıldığını söyledi. Fakat öğrencilerin sınıftan eşyalarının sürekli kaybolduğu ile ilgili şikayet geldiği belirtti. Bu konuda dikkatli olunması konusunda öğretmen arkadaşlara dikkatli olunmasını istedi. İngilizce öğretmeni ... öğrencilere tutanak tutulursa gerekli işlemlerin yapılmasını istedi. Bu konuda da ... yaşadığı olayı anlattı. Bu konuda sadece uyarıyla kalmasını yaptırım uygulanması istendi. (19.03.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Öğrencilerin başarı düzeylerini arttırmak amaçlı e-etüt ve e-konferans çalışmaları yapılmaktadır.

Gündemin 9. Maddesi e-etüt ve e-konferans konusuyula ilgili gelen yazının içeriği açıklandı ve bu konuyla ilgili belletici öğretmenlerin görevlendirilmesi gerektiği söylendi. (19.03.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

4.8.1.3. Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Bulgular

Okulda fiziki eksiklikler bulunmaktadır. Bu konuda gerekli önlemlerin alınması gerektiği belirtilmiştir.

Okuldaki tadilat nedeniyle derslerin sınıfta işlenmesine karar verildi. (05.09.2011 tarihli sene başı öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Jeneratörün mazotunun sağlanması ve ısınma probleminin kalkması için gerekenlerin yapılmasına karar verildi. (05.09.2011 tarihli sene başı öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Pansiyondaki nöbetçi öğretmenlerin ısınma sorunu için gerekli önlemlerin alınması kararı alındı. (17.11.2011 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Sınıf öğretmeni ... sınıfının panoya ihtiyacı olduğunu belirtti. Gerekenin yapılmasını talep etti. (07.02.2012 tarihli ikinci yarıyıl öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Gündoğmuş'ta hizmet almanın zorluğu ifade edilerek, okuldaki donanımın korunması istenmektedir.

İnternet, bilgisayar ve projeksiyon kullanılır durumda olması gerekiyor. İş bitince fişlerini mutlaka prizden çekilmesi gerektiği söylenmiştir. "Gündoğmuş'ta hizmet almanın ne kadar zor olduğunu aşağı yukarı hepimiz biliyoruz. Aksi takdirde farklı zamanlarda salonun kullanılmasını istemiyorum." diye uyarılarda bulunuldu. (17.02.2012 ikinci yarıyıl öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Okulda öğrencilerin internet imkanı olmadığı halde, öğretmenlerin öğrencilerle birlikte bazı internet uygulamalarını yapmaları beklenmektedir.

Geçen hafta İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nde yapılan toplantıda Dyned ile ilgili çalışmaların zamanında yapılması gerektiği belirtildi. Okulumuzdaki öğrencilerimizin sisteme etkin ve tam anlamıyla katılması ve bunun takip edilmesi gerektiği ilgili öğretmenlere bildirildi. (17.02.2012 ikinci yarıyıl öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Dynet çalışmalarına sürekli olarak zamanında girilmesi gerektiği belirtildi. (18.04.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Öğrenciler arasında akran baskısı ve şiddetini, cinsel istismarı önlemek amaçlı tedbirler alınmıştır.

Öğrencileri yaş gruplarına göre yatakhanelerde yerleştirilmesi kararlaştırıldı. Belirli aralıklarla erkek odaları gezilecek, koridorlarda gezilmesi kararlaştırıldı. (06.12.2011 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

Öğrencilerin sağlık raporu alınmadan yatılı okulda okuması ve bazı sağlık problemlerinin çıkması yönetici ve öğretmenleri zor duruma düşürmektedir.

Gündemin 7. Maddesi 8/A sınıfındaki ... adlı öğrencinin epilepsi(sara hastası) olduğu doktor tarafından tespit edildiği ve öğretmenlerin dikkatli olması konusunda uyarıldı. Müdür Bey'in çocuğun babasıyla konuştuğu ve durumun ciddiyetinin açıklandığı belirtildi. Bu konuda nöbetçi öğretmen arkadaşların bu öğrenci takip etmesi gerektiği ve gerekirse bu öğrencinin bir arkadaşıyla birlikte dolaşması, gezmesi sağlanması gerektiği ile ilgili Müdür Bey tarafından açıklama yapıldı. Öğrencinin velisinin tekrar okula çağırılıp tekrar görüşülmesi öğretmenler tarafından istendi. (19.03.2012 tarihli öğretmenler kurulu toplantı tutanağı)

4.8.2. Pansiyon Nöbet Defterleri Bulguları

Pansiyon nöbet defterleri yönetici izniyle arşive girilerek elde edilmiştir. Pansiyon nöbet defterlerinden 25.10.2011-01.06.2012, 02.03.2012-24.10.2011, 03.04.2009-01.03.2010, 23.01.2008-02.04.2009, 29.09.2005-29.11.2006 tarihleri arasındaki beş nöbet defteri incelenmiştir.

4.8.2.1. Pansiyon Nöbet Defteri 25.10.2011-01.06.2012 Tarihleri Arasındaki Bulgular

Bu tarihler arasındaki nöbet defterinde genel olarak kayıtlarında şunları içermektedir:

1. Okula toplu giriş yapan öğrenciler dışında farklı zamanlarda gelen ve giden öğrencilerin kayıtları tutulmuştur.
2. Gelen ve giden öğrencilerin hangi saatte kime teslim edildiği ayrıntısı ile yazılmıştır.
3. 50 kişinin altında öğrenci kaldığında tek belletici kalması kararı alınmış ve böyle durumlarda tek belletici kalmıştır.
4. Öğrenciler zaman zaman çarşı iznine çıkabilmektedir.

5. Okulda düzenlenen gezilerde kaç öğrencinin hangi öğretmenler rehberliğinde götürüldüğü yazılarak belirtilmiştir.

6. Yukarıda sayılanlar dışında okulda ve pansiyonda bir sorun olduğu zaman bunlar pansiyon defterine işlenmiştir. Görülen sorunlar aşağıda listelenmiştir.

25.10.2011-01.06.2012 tarihleri arasındaki nöbet defterinde okulda yaşanan sorunlar şunlardır:

4.8.2.1.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Belletici Öğretmen nöbetine geç kaldığını kendisi yazarak belirtmiştir.

Sabah 8.30 da başlayan nöbet görevime 2 saat sonra saat 10.30 da başladım, gecikme durumumu 1 gün öncesinden nöbetçi arkadaşşıma telefonla bildirdim. (26.02.2012 tarihli nöbet kaydı)

Belletici öğretmen rahatsızlanmıştır ve nöbeti yarıda bırakarak hastaneye gitmiştir, nöbeti diğer belleticilere devretmiştir.

Akşam saat 20.00 sularında bayan belletici öğretmenimiz ... rahatsızlanmış ve hastaneye gitmiştir. (16.03.2012 tarihli nöbet kaydı)

Bayan belletici 17.30 sıralarında rahatsızlanmasından dolayı nöbeti'ya devretmiştir. (02.03.2012 tarihli nöbet kaydı)

4.8.2.1.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Okulda disiplin sorunları görülmüştür.

8/C sınıfından ... , 8/A sınıfından adlı öğrenciler pansiyon nöbetim esnasında saat 19.30 sularında ve etüt esnasında defalarca uyarmama rağmen disiplinsiz davranışlarda bulunup öğretmenin görevini yapmasını engelleme, zora sokma ve öğretmeni şiddet kullanmaya tahrik etme davranışlarını göstermişlerdir. (27.10.2011 tarihli nöbet kaydı)

... adlı öğrencilerin kız pansiyonunda sigara içtikleri tespit edildi. Tutanak tutularak idareye bildirildi. (10.04.2012 tarihli nöbet kaydı)

4.8.2.1.3. Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Bulgular

Okulda sık sık düşen, yaralanan veya hastalanan öğrenciler sağlık ocağına götürülmüştür. Okulda sağlık görevlisi olmadığı için ufak sorunlarda geç saatlerde bile sağlık ocağına gidilmiştir.

Üçüncü saatte 6/B sınıfından rahatsızlandı. Babasına haber verildi, geldi, babasına çocuk teslim edildi. (29.11.2011 tarihli nöbet kaydı)

8/D sınıfındanFutbol oynarken el bileğini incitmiş ve akşam sağlık ocağına götürülmüştür. (02.04.2012 tarihli nöbet kaydı)

7/A sınıfında ... ayağını incitmesinden dolayı 21.10'da Belletici öğretmen rehberliğinde sağlık ocağına götürüldü. Gerekli müdahale yapıldıktan sonra 21.30'da pansiyona dönülmüştür. (25.04.2012 tarihli nöbet kaydı)

8/B sınıfından ... sabah kahvaltuya inemedi. Baygın halde odasında yatıyordu. Arkadaşları hiç uyanmadığını söylediler. Nöbetçi müdür yardımcısına durum iletildi. (12.04.2012 tarihli nöbet kaydı)

8/B sınıfından ... 18.30'da rahatsızlanarak, nöbetçi öğretmenle sağlık ocağına götürülmüştür. Pansiyon Müdür Yardımcısı ...'ya haber verilmiştir. 21.15'te velisine telsim edilerek pansiyondan çıkış yapmıştır. Öğrencinin rahatsızlığının sebebi araştırılmış, 7/B

sınıfından ... ile tartışması sonucu sinir krizi geçirdiği tespit edilmiştir. Olayla ilgili odadaki diğer öğrencilerin ifadesi alınmış, tutanakları idareye teslim edilmiştir. (15.02.2012 tarihli nöbet kaydı)

8/C sınıfından ... ve 8/B sınıfından... aralarında tartışmışlar ve ikisi de fenalaşmıştır. Bunun üzerine öğrenciler revire alınmış ve istirahat etmeleri sağlanmıştır. Sağlık ocağındaki muayenelerinde durumlarının ciddi olmadığı anlaşılmıştır. (06.03.2012 tarihli nöbet kaydı)

Sabah 05.00 sıralarında 4-A sınıfından ... ranzasından düşerek çenesini incitmiştir. Sağlık ocağına sevk edilmiştir. (22.03.2012 tarihli nöbet kaydı)

Okulda rahatsızlığı ağırlaşan bazı çocukların Manavgat'a veya Alanya'ya sevk edildiği ve öğretmen eşliğinde götürüldüğü ifade edilmiştir.

8/D sınıfından... okul merdiveninden düşerek kolunu incitmiştir. Nöbetçi öğretmen nezaretinde ilk müdahale yapılmak üzere götürülmüş ve Manavgat'a sevk edilmiştir.(03.04.2012 tarihli nöbet kaydı)

8. sınıftan ... isimli öğrencimiz ayağının üstüne düşmüştür. Öğrenci sağlık ocağına götürüldü, film çekilemediği için Manavgat'a sevk edildi. Ardından Nöbetçi öğretmen ile Manavgat'a götürüldü. Film çekildi ve saat 23.45 Gündoğmuş pansiyonuna dönüldü. (24.12.2011 tarihli nöbet kaydı)

8/D sınıfından ... öğren saatlerinde okulun top sahasında futbol oynarken 8/D sınıfından ... ile çarpışarak burnuna darbe almıştır. Sağlık ocağına nöbetçi öğretmenimiz tarafından götürülerek gerekli müdahale yapılmış ve daha sonra Manavgat'a sevk yapılmıştır. Saat 19.40 civarında Manavgat'tan okula geri dönülmüştür. (18.02.2012 tarihli nöbet kaydı)

8/B sınıfından Saat 18.30 sularında Gündoğmuş sağlık ocağına götürülmüştür. Sağlık ocağında doktor Ambulansla ...'ı Alanya Devlet Hastanesi'ne sevk etmiştir. Öğrenci orada muayene için bırakılmıştır. (07.03.2012 tarihli nöbet kaydı)

Öğrenci sayısı ellinin altındayken belletici sayısı bir öğretmene düştüğü zaman, öğrenci rahatsızlığı sebebiyle Manavgat'a öğrenci götüren öğretmen nöbet yerinden ayrıldığı için diğer belletici öğretmen çağırılmış ve diğer belletici öğretmen gelerek nöbeti tutmuştur.

.... Adlı öğrenci 17.00 sularında düşerek bileğini incitmiştir. Nöbetçi öğretmen eşliğinde tadevisi için Manavgat Devlet Hastanesi'ne sevk edilmiştir. Bundan dolayı ikinci nöbetçibugün de görevlendirilmiştir. (27.11.2011 tarihli nöbet kaydı)

Okuldaki fiziki sorunlar belirtilmiştir.

Erkek tarafı A katı lavabolarından biri söküldü, durum okul müdürüne bildirildi. (17.12.2011 tarihli nöbet kaydı)

Yat saati sırasında B-6 oda kapısı yerinden çıkmıştır. (21.02.2012 tarihli nöbet kaydı)

Bayan bloğunda etüt odalarından birinin ışığı yanmamaktadır. (23.02.2012 tarihli nöbet kaydı)

B-6 koğuş kapısı yat saatinde kırılmıştır. (13.03.2012 tarihli nöbet kaydı)

4.8.2.2. Pansiyon Nöbet Defteri 02.03.2012-24.10.2011 Tarihleri Arasındaki Bulgular

Bu tarihler arasındaki nöbet defteri kayıtları genel olarak şunları içermektedir:

1. Okula toplu giriş yapan öğrenciler dışında farklı zamanlarda gelen ve giden öğrencilerin kayıtları tutulmuştur.
2. Gelen ve giden öğrencilerin hangi saatte kime teslim edildiği ayrıntısı ile yazılmıştır.

3. 50 kişinin altında öğrenci kaldığında tek belletici kalması kararı alınmış ve böyle durumlarda tek belletici kalmıştır.

4. Öğrenciler zaman zaman bir nöbetçi öğretmen eşliğinde okuldan izin alınarak çarşı iznine çıkabilmektedir.

5. Yukarıda sayılanlar dışında okulda ve pansiyonda bir sorun olduğu zaman bunlar pansiyon defterine işlenmiştir. Görülen sorunlar aşağıda listelenmiştir.

02.03.2012-24.10.2011 tarihleri arasındaki nöbet defterinde okulda yaşanan sorunlar şunlardır:

4.8.2.2.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Okulda öğrenci-öğretmen arasında çıkan bazı sorunlar Adliye'ye yansımıştır.

... isimli öğrenciler polisler nezaretinde adliyeye götürülüp geri bırakıldılar. (12.04.2011 tarihli nöbet kaydı)

... polis gözetiminde Adliye'ye götürülüp ifadeleri alındıktan sonra geri getirildi. (13.04.2011 tarihli nöbet kaydı)

7/C sınıfından ... ve 7/B sınıfından ... polis gözetiminde saat 15.00 civarında adliye'ye götürülüp ifadeleri alındıktan sonra geri getirilmiştir. (14.04.2011 tarihli nöbet kaydı)

Saat 15.30 da ... adlı öğrenciler polis memuru eşliğinde karakola götürülüp getirilmiştir. (11.05.2011 tarihli nöbet kaydı)

7/A sınıfından ... ve 8/D sınıfından ... saat 16.00 civarında polis memuru tarafından teslim alınmıştır. Saat 12.00 civarında okula giriş yapmışlardır. (09.06.2011 tarihli nöbet kaydı)

4.8.2.2.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Okulda disiplin sorunları görülmüştür.

6/B sınıfından ... ve 6/C den ... okul müdürü tarafından izin verilmediği halde izinsiz olarak eşyalarını toplayarak okuldan ... tarafından alınarak köye gitmişlerdir. (26.03.2011 tarihli nöbet kaydı)

Saat 10.30 sularında 6/C sınıfından ... okuldan kaçmıştır. Okul idaresi bilgilendirilmiş, ailesi aranmıştır. Ailesinin yanında olduğu öğrenilmiştir. Saat 19.00 sularında ... okuldan kaçmıştır. Okul idaresi bilgilendirilmiş, ailesine haber verilmiştir. Ailesinin yanında olduğu öğrenilmiştir. (24.10.2011 tarihli nöbet kaydı)

4.8.2.2.3. Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Bulgular

Okulda sık sık düşen, yaralanan veya hastalanan öğrenciler sağlık ocağına götürülmüştür. Okulda sağlık görevlisi olmadığı için ufak sorunlarda geç saatlerde bile sağlık ocağına gidilmiştir.

Saat 20.40'da 6/A sınıfından ... yatakhaneden inerken başka bir öğrencinin çarpmasıyla kafasını yatakhane giriş kapısına çarpmıştır. 20.50'de sağlık ocağına götürülüp pansuman yaptırılmıştır. Bir dahaki kontrolü Pazar günü yaptırılacaktır. (14.05.2010 tarihli nöbet kaydı)

8/C sınıfından ... rahatsızlığı sebebiyle saat 22.00 civarında Gündoğmuş Sağlık Ocağı'na götürülmüş ve yapılan müdahalenin ardından 22.30'da pansiyona getirilmiştir. (22.09.2010 tarihli nöbet kaydı)

6/B sınıfında ... 'u akrep soktu. Gereken bütün müdahaleler yapıldı. (25.09.2010 tarihli nöbet kaydı)

Akşam 20.35 civarında 7/A sınıfından ... sancılandı, sağlık ocağına götürülerek gerekli müdahale yapıldı. 21.20 civarında 8/C sınıfı öğrencisi... sancılandı, sağlık ocağına götürülerek gereken müdahale yapıldı. (30.09.2010 tarihli nöbet kaydı)

Saat 21.00 sularında 8/D sınıfından ... ranzadan düşerek çenesi açılmış. Sağlık ocağına götürülerek gerekli müdahale yapıldı. (01.10.2010 tarihli nöbet kaydı)

... adlı öğrenci, saat 11.00'da Sağlık Ocağı'na götürülüp pansumanı yapılmıştır. (03.10.2010 tarihli nöbet kaydı)

Saat 19.15 civarında ... numaralı, 7/B sınıfı öğrencisi ... akşam yemeğinden hemen sonra okul bahçesinde arkadaşlarıyla koşarken ayağının taşa takılmasıyla kafasını kale direğine çarpmıştır. Gündoğmuş İlçe Sağlık Ocağı'na götürülüp kafasına dikiş atılarak gerekli müdahale yapıp gözetim altında tutularak revire yatırılmıştır. (01.11.2010 tarihli nöbet kaydı)

7/B sınıfından ... saat 20.10 sularında gözünün kenarını merdiven korkuluğuna çarpmıştır. Göz kapağının yanağına bakan bölümü yarılmıştır. İlçe sağlık ocağına götürülerek üç adet dikiş atılmıştır. Gerekli müdahalenin ardından okula getirilip gözetim altında tutulmuştur. (02.11.2010 tarihli nöbet kaydı)

Okulumuz 8/A sınıfı öğrencilerinden ... hasta olduğundan doktora götürülmüş, daha önceden fitik teşhisi konulduğundan ve ağrısı devam ettiğinden idarecilerin kararıyla nöbetçi öğretmen nezaretinde okul arabasıyla köyüne, ailesine teslim edildi. (24.11.2010 tarihli nöbet kaydı)

... belini lavaboya çarpmıştır. Sağlık ocağına götürülüp gerekli müdahale yapıldıktan sonra gözetim altına alınmıştır. (03.01.2011 6/B sınıfından ... 11.30 sularında düşerek kolunu incitmiştir. Sağlık ocağına götürüldü, Alanya'ya sevk edilen öğrenciye gerekli müdahale yapılmıştır. Kırık kolu alçıya alınmıştır. (27.12.2010 tarihli nöbet kaydı)

Saat 11.30 civarında 8/B sınıfından ... ayağı burkuldu. Beden eğitimi öğretmeni ... tarafından sağlık ocağına götürüldü. (11.02.2011 tarihli nöbet kaydı)

... sınıfından ... adlı öğrenciler rahatsızlanmıştır. Sağlık ocağına götürülerek gereken müdahale yapılarak gözetim altında tutulmuştur. (10.04.2011 tarihli nöbet kaydı)

14.20 sularında 5/A sınıfından ... yaralanmıştır. Sağlık ocağına götürülmüş, Alanya Devlet Hastanesi'ne sevk edilmiş, oraya götürülerek ablasına teslim edilmiştir. (19.04.2011 tarihli nöbet kaydı)

87A sınıfından ... nöbetçi öğretmen ... tarafından 19.45'te pansuman için sağlık ocağına götürüldü. (03.10.2011 tarihli nöbet kaydı)

Gece 03.30'da 8/C'den ... ranzadan düşmesi sonucu sağlık ocağına götürüldü, sabah Manavgat'a götürülmesine karar verilerek idareye ve ailesine haber verildi. (04.10.2011 tarihli nöbet kaydı)

8/C sınıfından ... 19.00 sularında sağlık Ocağı'na ... adlı öğretmen tarafından götürüldü. (14.10.2011 tarihli nöbet kaydı)

Okulda rahatsızlığı ağırlaşan bazı çocukların Manavgat'a veya Alanya'ya sevk edildiği ve öğretmen eşliğinde götürüldüğü ifade edilmiştir.

Saat 14.20'de 6/B sınıfından ... nöbetçi öğretmen eşliğinde Alanya Devlet Hastanesi'ne götürüldü. 19.40 civarında döndüler, öğrencinin durumunun iyi olduğu anlaşıldı. (22.12.2010 tarihli nöbet kaydı)

6/B sınıfından ... 11.30 sularında düşerek kolunu incitmiştir. Sağlık ocağına götürüldü, Alanya'ya sevk edilen öğrenciye gerekli müdahale yapılmıştır. Kırık kolu alçıya alınmıştır. (27.12.2010 tarihli nöbet kaydı)

6/A sınıfında ... Manavgat Devlet Hastanesi'ne götürülmüş. İstirahatı uygun görüldüğü için velisine teslim edilmiştir. (16.03.2011 tarihli nöbet kaydı)

Okuldaki fiziki sorunlar belirtilmiştir.

Öğlen 12.30 sularında şişem çarpmasından kaynaklı olarak elektrik sisteminde arıza meydana gelmiştir. (28.05.2011 tarihli nöbet kaydı)

Pansiyonda aşırı yağıştan dolayı pencere altlarından su geldiği ve pencerelerin tam kapanmadığı için zaman zaman açıldığı görüldü. (11.10.2011 tarihli nöbet kaydı)

Erkek pansiyon giriş kapısının camının kırık olduğu tespit edilmiştir. Kısa sürede değiştirilmesi gerekmektedir. (18.10.2011 tarihli nöbet kaydı)

Okula gelen öğrencilerin sağlık raporları olmadığı için öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar belirtilmiştir.

6.sınıf öğrencisi ... akşam 09.00'da rahatsızlandı. Rahatsızlığı üzerine sağlık ocağına götürüldü. Doktor muayene sonucu öğrencinin ağır (kırmızı reçete) ilaçlar kullanmakta olduğu anlaşıldı. Durum okul idaresine bildirildi. (29.09.2011 tarihli nöbet kaydı)

6/B sınıftan ... 04.10.2011 tarihinde saat 12.15'te okul bahçesine bırakıldı. Kendisine nereden geldiğinin sorulması üzerine kalbindeki rahatsızlıktan dolayı babası tarafından Antalya Devlet Hastanesi'ne götürüldüğünü ardından Akdeniz Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi'ne sevk edilerek oraya gittiklerini söylemiştir. Durum okul müdürüne bildirildi. Ardından öğrencinin babası telefonla arandı. Öğrencinin babası çocuğunu kardiyoloji bölümüne götürdüğünü, çocuğun kalp kapakçıklarında sorun olduğunu, durumu bildiği halde çocuğu okula gönderdiğini söyledi. Konuşmanın devamında çocuğun babasına oğlu için yatılı olarak öğrenimine devam etmesi için sakınca olmadığını gösteren doktor raporu alıp almadığı soruldu. Veli olmadığını ancak bu raporu alacağını söyledi. Öğrenci sabaha kadar gözetim altında tutuldu. (04.10.2011 tarihli nöbet kaydı)

Yemekhanedeki yemeklerin istenilen düzeyde olmamasından bahsedilmiştir.

Nöbetçi öğretmenin haberi olmadan öğle karniyarık çıkması gerekirken liste değişmiş tavuklu patates çıkarılmıştır. (16.10.2011 tarihli nöbet kaydı)

Öğle yemeğinde dağıtılan Kemalpaşa tatlısı bazı öğrencilere yetmemiş konuyla ilgili yetkililer uyarılmış, alamayan öğrencilere elma dağıtılmıştır. (18.10.2011 tarihli nöbet kaydı)

4.8.2.3. Pansiyon Nöbet Defteri 03.04.2009-01.03.2010 Tarihleri Arasındaki Bulgular

Bu tarihler arasındaki nöbet defteri kayıtları genel olarak şunları içermektedir:

1. Okula toplu giriş yapan öğrenciler dışında farklı zamanlarda gelen ve giden öğrencilerin kayıtları tutulmuştur.
2. Gelen ve giden öğrencilerin hangi saatte kime teslim edildiği ayrıntısı ile yazılmıştır.
3. 50 kişinin altında öğrenci kaldığında tek belletici kalması kararı alınmış ve böyle durumlarda tek belletici kalmıştır.
4. Öğrenciler zaman zaman bir nöbetçi öğretmen eşliğinde okuldan izin alınarak çarşı iznine çıkabilmektedir.
5. Okulda düzenlenen gezilerde kaç öğrencinin hangi öğretmenler rehberliğinde götürüldüğü yazılarak belirtilmiştir.
6. Okula bazı hafta sonları Gündoğmuş Lisesi'nden öğrenci getirilmiş ve YİBO pansiyonunda kalmışlardır.
7. Yukarıda sayılanlar dışında okulda ve pansiyonda bir sorun olduğu zaman bunlar pansiyon defterine işlenmiştir. Görülen sorunlar aşağıda listelenmiştir.

03.04.2009-01.03.2010 tarihleri arasındaki nöbet defterinde okulda yaşanan sorunlar şunlardır:

4.8.2.3.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Bu tarihler arasında kişisel sorunlar hakkında bir bulguya rastlanmamıştır.

4.8.2.3.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Bu tarihler arasında kişisel sorunlar hakkında bir bulguya rastlanmamıştır.

4.8.2.3.3. Okulda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Bulgular

Okulda sık sık düşen, yaralanan veya hastalanan öğrenciler sağlık ocağına götürülmüştür. Okulda sağlık görevlisi olmadığı için ufak sorunlarda geç saatlerde bile sağlık ocağına gidilmiştir.

1/A sınıfından ... saat 21.45 civarında rahatsızlanmıştır. Sağlık ocağı'na götürülerek tedavisi yaptırılmıştır. (16.04.2009 tarihli nöbet kaydı)

Saat 22.30 civarında ... rahatsızlanmış, sağlık ocağına götürülmüştür. (30.04.2009 tarihli nöbet kaydı)

7/A sınıfından ... saat sabah 09.00 ve akşam 17.30 saatlerinde aşı yaptırılmak için sağlık ocağına götürüldü. (02.05.2009 tarihli nöbet kaydı)

6/C sınıfından ... 20.00 civarında rahatsızlanmış, Sağlık Ocağı'na götürülerek muayenesi yaptırılmış, ilaçları alınmıştır. (14.05.2009 tarihli nöbet kaydı)

Lise öğrencilerinden Sabah saat 07.00 civarında okulumuza gelmiş, rahatsızlığını beyan ederek velisiyle sağlık ocağına gitmiştir. (21.05.2009 tarihli nöbet kaydı)

... adli öğrenciler düşerek bacaklarından rahatsızlanmışlar. Tedavileri sağlık ocağına götürülerek yaptırılmıştır. (28.05.2009 tarihli nöbet kaydı)

7/D sınıfından ... kafasında meydana gelen açılmadan dolayı Sağlık Ocağı'na götürülerek muayenesi ve pansumanı yaptırılmıştır. (31.01.2009 tarihli nöbet kaydı)

... adli öğrenciler sağlık ocağına götürülmüştür. (02.06.2009 tarihli nöbet kaydı)

Saat 12.40'da ... futbol oynarken kolunu kırmıştır. Sağlık Ocağı'ndan sonra ailesine teslim edilmiştir. (20.10.2009 tarihli nöbet kaydı)

6/B sınıfından ... ranzaya çarparak kulak kepçesinin üst tarafını yaralamıştır. Sağlık Ocağı'na götürülerek gerekli tedavisi yapılmıştır. (14.01.2010 tarihli nöbet kaydı)

6/C sınıfından ... kusma şikayeti sebebiyle Sağlık Ocağı'na götürülmüş muayenesi yapılarak ilaçları alınmıştır. (17.02.2010 tarihli nöbet kaydı)

Okulda rahatsızlığı ağırlaşan bazı çocukların Manavgat'a veya Alanya'ya sevk edildiği ve öğretmen eşliğinde götürüldüğü ifade edilmiştir. Hatta evlerinde rahatsızlanıp doktora götürülmeyen çocuklar, okula geldiklerinde hastaneye götürülmüştür.

3/A sınıfından ... Pazar günü köyde düştüğünü söyleyerek doktora gitmek istediğini söylemiştir. Sağlık ocağında yapılan muayenede Manavgat Devlet Hastanesi Acil Polikliniği'ne sevk uygun görülmüştür. Okulun arabasıyla ... öğretmenin refaketinde 16.45 civarında götürülmüş, 21.30 civarında okulumuza giriş yapmıştır. (04.05.2009 tarihli nöbet kaydı) Sonraki gün öğrenci rahatsızlığından dolayı 10 gün rapor almış, köyüne gönderilmiştir. (19.05.2009 tarihli nöbet kaydı)

Saat 15.00 civarında ... isimli öğrenci düşme sonucu Sağlık Ocağı'na götürülmüş, yapılan sevkle birlikte Alanya Devlet Hastanesi'ne götürülerek gerekli müdahale yapılmıştır. (16.05.2009 tarihli nöbet kaydı)

6/A sınıfından ... rahatsızlanmış, Sağlık Ocağı'na 09.40 civarında götürülerek muayenesi yaptırılmış, Manavgat Devlet Hastanesi'ne sevk edilmiştir. Yapılan tetkikle de öğrenciye apandisit teşhisi konmuş, ameliyata alınmıştır. Öğrenci teyzesine teslim edilmiştir. (22.10.2009 tarihli nöbet kaydı)

4/A sınıfı öğrencisi ... geceleyin ranzadan düşmüş kolundaki ağrı ve şişlik şikayeti ile Sağlık Ocağı'na götürülmüştür. Çekilen film ile kolunda kırık tespit edilmiş doktor tarafından Manavgat Ortopedi polikliğine sevk edilmiştir. Öğrencinin durumundan velisi haberdar edilmiştir. Velisi okulumuz gelerek saat 12.45 civarında çocuğunu teslim almıştır. (04.11.2009 tarihli nöbet kaydı)

8/B sınıfından ... adlı öğrenci 16.30 civarında oynarken düşmüş ve sağlık ocağına götürülmüştür. Bileğinde çatlak olması şüphesiyle Manavgat'a sevk edilerek velisine teslim edilmiştir. (05.11.2009 tarihli nöbet kaydı)

7/B sınıfından ... adlı öğrenci karnındaki ağrıdan şikayet etmiş, Sağlık Ocağı'nda muayenesi yapılmış, apandisit şüphesiyle Alanya'ya sevk edilmiş, öğrencimiz saat 14.00 civarında velisine teslim edilmiştir. (11.11.2009 tarihli nöbet kaydı)

6/C sınıfından ... rahatsızlanarak Sağlık Ocağı'na götürülmüş oradan Manavgat Devlet Hastanesi'ne sevk edilmiştir. (18.02.2010 tarihli nöbet kaydı)

Okulda sağlık personeli yoktur. Öğrencilerde meydana gelen basit rahatsızlıklarda öğretmenler ilgilenmiştir.

3/A sınıfından ... numaralı öğrenci sabah saat 08.15 civarında pansiyon merdivenlerinden inerken ayak bileğini incitmiştir. Buz tedavisi uygulanmış, herhangi bir sorun olmadığı görülmüştür. (29.09.2009 tarihli nöbet kaydı)

4.8.2.4. Pansiyon Nöbet Defteri 23.01.2008-02.04.2009 Tarihleri Arasındaki Bulgular

Bu tarihler arasındaki nöbet defteri kayıtları genel olarak şunları içermektedir:

1. Okula toplu giriş yapan öğrenciler dışında farklı zamanlarda gelen ve giden öğrencilerin kayıtları tutulmuştur.
2. Gelen ve giden öğrencilerin hangi saatte kime teslim edildiği ayrıntısı ile yazılmıştır.
3. 50 kişinin altında öğrenci kaldığında tek belletici kalması kararı alınmış ve böyle durumlarda tek belletici kalmıştır.
4. Öğrenciler zaman zaman bir nöbetçi öğretmen eşliğinde okuldan izin alınarak çarşı iznine çıkabilmektedir.
5. Okulda düzenlenen gezilerde kaç öğrencinin hangi öğretmenler rehberliğinde götürüldüğü yazılarak belirtilmiştir.
6. Okula bazı hafta sonları Gündoğmuş Lisesi'nden öğrenci getirilmiş ve YİBO pansiyonunda kalmışlardır.
7. Yukarıda sayılanlar dışında okulda ve pansiyonda bir sorun olduğu zaman bunlar pansiyon defterine işlenmiştir. Görülen sorunlar aşağıda listelenmiştir.

23.01.2008-02.04.2009 tarihleri arasındaki nöbet defterinde okulda yaşanan sorunlar şunlardır:

4.8.2.4.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Bu tarihler arasında kişisel sorunlar hakkında bir bulguya rastlanmamıştır.

4.8.2.4.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Okulda disiplin sorunları görülmüştür.

8/A sınıfından ... 7/B ... 8/C ... okulu terk ettiler. 12.30'da daha sonra jandarma tarafından geri getirildiler. (03.03.2008 tarihli nöbet kaydı)

Sabah yapılan yoklamada ... ve ... nolu öğrencilerin pansiyondan firar ettikleri anlaşılmış olay ile ilgili tutanak tutulmuştur. Durum okul idaresine bildirilmiştir. Saat 13.00'te ... ve ... nolu öğrencilerin firar ettikleri tespit edilmiştir. Yapılan arama sonucu öğrenciler pansiyona geri getirilmiştir. Olayla ilgili tutanak tutulmuş ve okul idaresine bilgi verilmiştir. (23.05.2008 tarihli nöbet kaydı)

6/D sınıfından ... 'nın saat 21.15 sularında B.4 nolu koğuşunda, 6/C sınıfından ... nolu ... 7/D sınıfından ... ve 7/B sınıfından Tarafından dövüldüğü tespit edilmiş ve olay müdür yardımcısı ... ve müdür yardımcısı ... 'ya bildirilmiştir. (15.10.2008 tarihli nöbet kaydı)

Saat 21.10'da akşam etüdü çıkışı, öğrencilerin pansiyona alınıp kişisel temizliklerini yaptıkları sırada İsimli öğrenci tarafından, 6/C sınıfı ...nın, 8/A sınıfı ... isimli öğrencinin yüzüne vurduğunu nöbetçi öğretmene bildirdi. (20.11.2008 tarihli nöbet kaydı)

04.01.2009 tarihinde saat 18.00 civarında yaptığımız rutin yemek yoklamasında 8/B sınıfı öğrencilerinden ... adlı öğrencinin olmadığı tespit edilmiştir. Ailesine, polis ve jandarma karakollarına haber verilmiştir. (04.01.2009 tarihli nöbet kaydı)

4.8.2.4.3. Okulda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Bulgular

Okulda sık sık düşen, yaralanan veya hastalanan öğrenciler sağlık ocağına götürülmüştür. Okulda sağlık görevlisi olmadığı için ufak sorunlarda geç saatlerde bile sağlık ocağına gidilmiştir.

15.30 sularında rahatsızlanan ...sağlık ocağına götürülerek gerekli tedavisi yaptırılmıştır. Öğrenciye suçiçeği teşhisi konmuştur. (23.01.2008 tarihli nöbet kaydı)

7/C sınıfından ... rahatsızlığından dolayı 15.30 sularında sağlık ocağına götürülerek gerekli tedavi yapılmıştır. (19.03.2008 tarihli nöbet kaydı)

7/A sınıfından ... ve 7/C sınıfından ... tedavi sonrası okulumuzda saat 19.00'da dönmüşlerdir. (26.03.2008 tarihli nöbet kaydı)

7/C sınıfından ... 14.30 sularında düşerek çene altından yaralanmıştır. Sağlık Ocağı'na götürülerek gereken tedavi uygulanmıştır. (31.03.2008 tarihli nöbet kaydı)

8/D sınıfından ... adlı öğrenci rahatsızlığı nedeniyle saat 18.00 da öğretmen ve idareci nezaretinde sağlık ocağına götürülmüştür. Öğrenci takip altına alınmıştır. (15.04.2008 tarihli nöbet kaydı)

5/A sınıfından ... burun kanamasının durmaması sebebiyle sağlık ocağına götürülmüş, saat 20.00 civarında doktor tarafından muayenesi yapılmış, ilacı alınmıştır. (03.05.2008 tarihli nöbet kaydı)

1/A sınıfından ... ve 8/A sınıfından ... rahatsızlıklarından dolayı 15.30'da tarafımızdan sağlık ocağına götürülerek gerekli tedavileri yapılmıştır. (14.05.2008 tarihli nöbet kaydı)

5/A sınıfı öğrencilerinden ... saat 10.10 civarında rahatsızlanmış, sağlık ocağına götürülerek muayenesi yaptırılmıştır. (16.09.2008 tarihli nöbet kaydı)

6/C sınıfından ... rahatsızlığı nedeniyle sağlık ocağına götürülmüş ve gereken tedavi yaptırılmıştır. (18.09.2008 tarihli nöbet kaydı)

7/D sınıfından ... karın ağrısı nedeniyle saat 20.00 civarında sağlık ocağına götürülmüştür. (22.09.2008 tarihli nöbet kaydı)

... 18.00 sularında rahatsızlanmıştır. Sağlık ocağına götürülüp gereken müdahale yapılmıştır. (09.10.2008 tarihli nöbet kaydı)

8/C sınıfından ... saat 11.30'da rahatsızlanarak sağlık ocağına götürülmüş ve gereken müdahale yapılmıştır. (11.10.2008 tarihli nöbet kaydı)

7/D sınıfından ... hafta sonu kendi evinde yanarak okulumuza gelmiştir. Tedavisi okulumuzda saat 10.20 civarında Merkez Sağlık ocağında yapılmıştır. (13.10.2008 tarihli nöbet kaydı)

6/C sınıfından ... saat 19.30 civarında sol el bileğini korkuluk demirine kestirmiştir. Öğrencinin muayenesi ve tedavisi için sağlık ocağına gidilmiştir. Yapılan muayene sonunda sol el bileğine dikiş atılmış, tetanos aşısı yapılmış ve eczaneden ilaçları alınmıştır. (21.10.2008 tarihli nöbet kaydı)

6/B sınıfından ... adlı öğrenci okul bahçesinde düşmesi sonucu hafif yaralanmış, sağlık ocağına götürülüp doktor tarafından gerekli pansuman ve tedavisi yapılmıştır. (27.10.2008 tarihli nöbet kaydı)

6/A sınıfından ... adlı öğrenci kulağından rahatsızlandığı için nöbetçi öğretmenin gözetiminde Sağlık Ocağı'na götürülmüş ve gerekenler yapılmıştır. (06.11.2008 tarihli nöbet kaydı)

6/C sınıfından Saat 14.30'da rahatsızlığı sebebiyle Sağlık Ocağı'na götürülmüş ve gereken müdahale yapılmıştır. (08.11.2008 tarihli nöbet kaydı)

1/A sınıfından ... oyun parkında oynarken düşmüş, dudağı kanamış Sağlık Ocağı'na götürülerek tedavisi yapılmıştır. (12.11.2008 tarihli nöbet kaydı)

8/B sınıfından ... in kapıya parmağı kıştırılmış, sağlık ocağına götürülerek gerekli tedavisi yaptırılmıştır. (26.11.2008 tarihli nöbet kaydı)

Saat 21.45'te 8/A sınıfından ... rahatsızlanmış ve Sağlık Ocağı'na götürülerek tedavisi yaptırılmıştır. (26.12.2008 tarihli nöbet kaydı)

4/A sınıfından ... kafasını kapıya vurmuş alını açılmıştır. Sağlık Ocağı'na götürülerek tetanos aşısı yaptırılmış, dikiş attırılmıştır. (14.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

Okulda rahatsızlığı ağırlaşan bazı çocukların Manavgat'a veya Alanya'ya sevk edildiği ve öğretmen eşliğinde götürüldüğü ifade edilmiştir. Hatta evlerinde rahatsızlanıp doktora götürülmeyen çocuklar, okula geldiklerinde hastaneye götürülmüştür.

6/D sınıfından ... karın ağrısı sebebiyle Manavgat'a sevk edilmiştir. Manavgat devlet hastanesinde gerekli tetkik yapılmıştır. İdrar yollarında enfeksiyon bulgusuna rastlanmıştır. (15.02.2008 tarihli nöbet kaydı)

1/A sınıfından ... rahatsızlığı sebebiyle öğretmen ... ile köyüne gitti. (28.02.2008 tarihli nöbet kaydı)

Sabah törenden sonra rahatsızlanan ve daha önce epilepsi teşhisi konan... ve göğüs bölgesinde ağrı olduğunu söyleyen ve nabız atışı yüksek olan ... isimli öğrenciler acilen okul müdürü ve müdür yardımcısının araçlarıyla sağlık ocağına götürüldü. ... adlı öğrenciye enjeksiyon yapıldı, diğerine serum takıldı. ... daha önceden haberdar edilen dedesi ile acilen Alanya'ya sevk edildi. (03.03.2008 tarihli nöbet kaydı)

7/B sınıfından ... Manavgat rehabilitasyon merkezine gönderildi. (19.03.2008 tarihli nöbet kaydı)

7/B sınıfından ... sabah saat 08.00'de Manavgat özel rehabilitasyon merkezine gönderildi. (26.03.2008 tarihli nöbet kaydı)

15.40'ta rahatsızlığından dolayı ... adlı öğrenciler sağlık ocağına götürülmüştür. ... öğrenci göz polikliniğine sevk edilmiş, ... öğrencinin pansumanı yapılmış, ... öğrencinin muayenesi yapılarak ilaçları alınmıştır. (02.03.2008 tarihli nöbet kaydı)

8/A sınıfından ... ayağının kayması sonucu sol omzunu incitmiş, sağlık ocağında yapılan muayene sonunda doktor çıkık şüphesiyle Manavgat Devlet Hastanesi'ne acil sevkini uygun görmüştür. Öğrencinin filmi çekilmiş, muayene yapılmış ve sol omzunda incinme olduğu belirlenmiştir. İlaçları alınmıştır. (03.04.2008 tarihli nöbet kaydı)

6/D sınıfından ... Alanya Devlet Hastanesi'ne babası tarafından doktorun teşhisi doğrultusunda sevk ile götürüldü. (07.04.2008 tarihli nöbet kaydı)

8/A sınıfından ...saat 20.50 civarında rahatsızlanmış Sağlık Ocağı'na götürülerek muayene edilmiştir. Doktor gerekli muayeneyi yapmış, rahatsızlığının devam etmesi durumunda Manavgat Devlet Hastanesi'ne sevkini uygun görmüştür. Öğrencinin rahatsızlığının devam etmesi üzerine Manavgat Devlet Hastanesi'ne götürülerek gerekli tetkikler yaptırılmış, saat 04.00 civarında okula dönmüştür. (10.04.2008 tarihli nöbet kaydı)

... isimli öğrenci kol kırıklığı teşhisiyle Manavgat'a sevkli götürülmüş, müdahalenin ardından ailesine teslim edilmiştir. (14.04.2008 tarihli nöbet kaydı)

8/A sınıfından ... saat 14.30'da Antalya'ya sevkli olarak gitmiştir. (21.04.2008 tarihli nöbet kaydı)

15.30'da rahatsızlığından dolayı ... ve ... sağlık ocağına götürülmüştür. ...'nın gerekli ilaçları alınmıştır. ... Manavgat'a sevk edilmiş, 16.00'da velisine sevk edilmiştir. (30.04.2008 tarihli nöbet kaydı)

... isimli öğrenci koluna gelen top nedeniyle acı çektiği için sağlık ocağına götürülmüş oradan da kırık teşhisiyle okulun arabasıyla Manavgat Devlet Hastanesi'ne sevkli olarak götürülerek gerekli tetkikler yapılmış ve kolu alçıya alınmıştır. (10.05.2008 tarihli nöbet kaydı)

1/A sınıfından ... isimli öğrenci 23.10.2008 tarihinde saat 17.15 sularında oyun parkında oynarken ayağı takılıp park kaydıracağı üzerine düşmüştür. Öğrencilerin haber vermesi üzerine nöbetçi öğretmen ... ve müdür yardımcısı ... tarafından acilen Gündoğmuş Merkez Sağlık Ocağı'na götürülmüş, yapılan ilk müdahaleden sonra Manavgat Devlet Hastanesi'ne sevk edilmiştir. Ailesine bilgi verilip nöbetçi öğretmen ... eşliğinde okulumuz resmi otosu ile Manavgat Devlet Hastanesi'ne götürülmüştür. Gündoğmuş'ta adli tutanağı tutulduğundan Manavgat'ta bu tutanak düzenlenmedi. Doktor muayenesinden sonra öğrencinin dirseğinde çıkık üst kol kemiğinde kırık olduğu tespit edilmiştir. Doktorun isteği üzerine öğrencinin hastaneye yatışı yapılmış, tutanakla dayısına teslim edilmiştir. (23.10.2008 tarihli nöbet kaydı)

8/B sınıfından Manavgat'a rehabilitasyon için sabah 07.30 sularında gönderildi. (12.11.2008 tarihli nöbet kaydı)

Odaya çıkılıp öğrenci alınarak sağlık ocağına götürüldü. İlk müdahale yapıldıktan sonra ... Alanya Devlet Hastanesi'ne sevk edildi. Olay okul idaresine bildirildi. Alanya Devlet Hastanesi'nde yapılan müdahaleden sonra önemli bir durumun olmadığı tespit edilmiş ve nöbetçi öğretmen ile birlikte saat 02.20'de okulumuz pansiyonuna getirilmiştir. (20.11.2008 tarihli nöbet kaydı)

3/A sınıfından düşerek ayağını incitmiş önce Sağlık Ocağı'na götürülmüş muayenesi yaptırılmıştır. Doktorun Manavgat Devlet Hastanesi'ne sevk etmesi üzerine 21.30'da

hastaneye götürülmüş, ayak filmi çekilmiştir. Öğrenciye 5 günlük istirahat verilmiştir. (01.12.2008 tarihli nöbet kaydı)

Okulda sağlık personeli yoktur. Öğrencilerde meydana gelen basit rahatsızlıklarda öğretmenler ilgilenmiştir.

Saat 19.20 sularında 8/A sınıfı öğrencilerinden ... ve ... çarpışma sonucunda oluşan şişmeleri önlemek için öğrencilere buz tedavisi uygulanmıştır. (07.05.2008 tarihli nöbet kaydı)

Hasta olan öğrenciler öğretmen veya yöneticilerin şahsi araçlarıyla sağlık ocağına götürülmektedir.

Sabah törenden sonra rahatsızlanan ve daha önce epilepsi teşhisi konan... ve göğüs bölgesinde ağrı olduğunu söyleyen ve nabız atışı yüksek olan ... isimli öğrenciler acilen okul müdürü ve müdür yardımcısının araçlarıyla sağlık ocağına götürüldü. ... adlı öğrenciye enjeksiyon yapıldı, diğerine serum takıldı. ... daha önceden haberdar edilen dedesi ile acilen Alanya'ya sevk edildi. (03.03.2008 tarihli nöbet kaydı)

Okuldaki fiziki sorunlar belirtilmiştir. Gündoğmuş'ta hizmet almanın zorluğu fiziki aksamanın çok uzun bir sürede düzeltilememesinden anlaşılmaktadır.

Saat 19.00'da öğrenciler yatakhaneye çıkarıldıklarında C-9,A-3,B-3 numaralı odanın bacasından duman geldiği tespit edilmiş, odada kalan öğrenciler başka odalara dağıtılmış oda penceresi açılarak havalandırma sağlanmış, ertesi gün okul idaresine bilgi verilmiştir. (03.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

Not: A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (10.02.2009 tarihli nöbet kaydı-Öğretmen kaydı).Boşaltılan odaların kapıları kapatılarak, kapı altları bezlerle tıkanmıştır. Konuyla ilgili 10.02.2009 tarih ve 020/58 sayılı yazı ile belletici öğretmenler bilgilendirilmiştir. (10.02.2009 tarihli nöbet kaydı-müdür yardımcısı kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (11.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (12.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (13.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. Bacadaki çatlağın giderek büyüdüğü gözlenmiştir. (14.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (15.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (16.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca çatlakları geçici tedbir amaçlı okul idaresi tarafından silikonlanmıştır. (18.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (20.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (21.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (22.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (25.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (26.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (27.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (28.02.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (01.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (02.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (03.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (04.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (07.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (08.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (09.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (10.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (11.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (13.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (14.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (16.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

A-3, B-3,C-9 odalarındaki baca sorunu devam ettiği için öğrenciler etütü odasında kalmaktadır. (18.03.2009 tarihli nöbet kaydı)

Okula gelen öğrencilerin sağlık raporları olmadığı için öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar belirtilmiştir.

Sabah törenden sonra rahatsızlanan ve daha önce epilepsi teşhisi konan... ve göğüs bölgesinde ağrı olduğunu söyleyen ve nabız atışı yüksek olan ... isimli öğrenciler acilen okul müdürü ve müdür yardımcısının araçlarıyla sağlık ocağına götürüldü. ... adlı öğrenciye enjeksiyon yapıldı, diğerine serum takıldı. ... daha önceden haberdar edilen dedesi ile acilen Alanya'ya sevk edildi. (03.03.2008 tarihli nöbet kaydı)

4.8.2.5. Pansiyon Nöbet Defteri 29.09.2005-29.11.2006 Tarihleri Arasındaki Bulgular

Bu tarihler arasındaki nöbet defteri kayıtları genel olarak şunları içermektedir:

1. Okula toplu giriş yapan öğrenciler dışında farklı zamanlarda gelen ve giden öğrencilerin kayıtları tutulmuştur.
2. Gelen ve giden öğrencilerin hangi saatte kime teslim edildiği ayrıntısı ile yazılmıştır.
3. 50 kişinin altında öğrenci kaldığında tek belletici kalması kararı alınmış ve böyle durumlarda tek belletici kalmıştır.
4. Öğrenciler zaman zaman bir nöbetçi öğretmen eşliğinde okuldan izin alınarak çarşı iznine çıkabilmektedir.
5. Okulda düzenlenen gezilerde kaç öğrencinin hangi öğretmenler rehberliğinde götürüldüğü yazılarak belirtilmiştir.
6. Okula bazı hafta sonları Gündoğmuş Lisesi'nden öğrenci getirilmiş ve YİBO pansiyonunda kalmışlardır.
7. Yukarıda sayılanlar dışında okulda ve pansiyonda bir sorun olduğu zaman bunlar pansiyon defterine işlenmiştir. Görülen sorunlar aşağıda listelenmiştir.

29.09.2005-29.11.2006 tarihleri arasındaki nöbet defterinde okulda yaşanan sorunlar şunlardır:

4.8.2.5.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Okulda bulaşıcı hastalık yayılmıştır.

... adlı öğrenciler suçüçeği çıkardıkları için odalarında istirahat etmişlerdir. (15.03.2006 tarihli nöbet kaydı)

... isimli öğrencimiz suçüçeği çıkardığı için köyüne gönderildi. (08.04.2006 tarihli nöbet kaydı)

... suçüçeği çıkardığı için raporlu olarak köyüne gönderildi. (11.05.2006 tarihli nöbet kaydı)

Okulda öğrenci-öğretmen arasında çıkan bazı sorunlar Adliye'ye yansımıştır.

Gece 02.00 civarında emniyetten iki polis memuru gelip nöbetçi öğretmenlerin ifadelerini almışlardır. Sebebi gündüz eli sakatlanan çocuktan dolaydır. (11.03.2006 tarihli nöbet kaydı)

Öğrenciler aile özlemi çekmektedir.

6/B sınıfı öğrencisi ... akşam yemeği sonrası pansiyondan kaçarak şehir merkezine gitmiştir. Yapılan aramalar sonunda etüt sonrası bulunarak geri getirilmiştir. İlk ifadesinde öğrencinin annesini özlediğini söylediği görüldü. (16.10.2006 tarihli nöbet kaydı)

4.8.2.5.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Okulda disiplin sorunları görülmüştür.

Akşam yemeğinde yapılan kontrolde 6/D sınıfından ...'in izinsiz olarak okuldan ayrıldığı tesbit edilmiş, yapılan görüşmeler sonucunda ailesinin yanında olduğu anlaşılmıştır. Velisi görüşme için okula çağırılmıştır. (14.10.2005 tarihli nöbet kaydı)

... adlı öğrenci etüt çıkışında ... adlı öğrenci ile tartışmış, tartışma sırasında ...'nin kaşında açılma olmuştur. Hasta hastaneye kaldırıldı kaşına bir dikiş atıldı. (28.12.2005 tarihli nöbet kaydı)

7/C sınıfından ... adlı öğrencilerin saat 17.00'da yapılan yoklamada pansiyonda bulunmadıkları, köyelerine kaçtıkları anlaşılmıştır. (28.04.2006 tarihli nöbet kaydı)

Erkek yatakhaneğinde oda A-9 da, oda kapısının üzerindeki camı çatlattılar. (16.11.2006 tarihli nöbet kaydı)

6/B sınıfı öğrencisi ... akşam yemeği sonrası pansiyondan kaçarak şehir merkezine gitmiştir. Yapılan aramalar sonunda etüt sonrası bulunarak geri getirilmiştir. İlk ifadesinde öğrencinin annesini özlediğini söylediği görüldü. (16.10.2006 tarihli nöbet kaydı)

4.8.2.5.3. Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Bulgular

Okulda sık sık düşen, yaralanan veya hastalanan öğrenciler sağlık ocağına götürülmüştür. Okulda sağlık görevlisi olmadığı için ufak sorunlarda geç saatlerde bile sağlık ocağına gidilmiştir.

Saat 10.00 sularında 8/A sınıftan Rahatsızlığından dolayı sağlık ocağına götürülmüş ve gerekli tedavisi yaptırılmıştır. Saat 02.00 sularında 87A sınıftan ... tekrar rahatsızlanmış ve sağlık ocağına götürülmüş gerekli, tedavi yaptırılmıştır. Saat 03.30 sularında 8/C sınıftan ... yataktan düşmüş (ikinci kat ranzadan) ve sağlık ocağına götürülerek gerekli tedavisi yaptırılmıştır. (29.09.2005 tarihli nöbet kaydı)

13.10.05 tarihinde 20.00 sularında 8/C sınıftan ... isimli öğrenci enjeksiyon yapılmak üzere sağlık ocağına götürülmüştür. (13.10.2005 tarihli nöbet kaydı)

7/B sınıftan ... ve 8/A sınıftan Rahatsızlıkları sebebiyle sağlık ocağına götürülüp tedavileri yaptırıldı. (03.12.2005 tarihli nöbet kaydı)

Saat 18.30'da öğrencilerimizden 8/A sınıftan ... ve 7/C sınıftan ... Merkez Sağlık Ocağı tabipliğine götürülüp muayeneleri yaptırılmıştır. (11.12.2005 tarihli nöbet kaydı)

6/A sınıftan ... sağlık ocağına enjeksiyon yapılmak üzere saat 10.10 ve 16.40 sularında sağlık ocağına götürülmüştür. (24.12.2005 tarihli nöbet kaydı)

17.30'da ... ve ... rahatsızlandığından sağlık ocağına götürülüp gerekli tedavi yaptırılmıştır. (27.11.2005 tarihli nöbet kaydı)

6/A sınıfı öğrencilerinden ... hafta sonu tatilini köyünde geçirmekteyken kedi tarafından ısırılmış olduğu, 09.10.2006 günü saat 08.40'ta tarafımızdan fark edilmiş olup adı geçen öğrenci sağlık ocağında ailesi refakatinde götürülerek tedavi başlatılmıştır. (09.10.2006 tarihli nöbet kaydı)

6/A sınıfı öğrencisi ... 'ın köyünde kedi tırmalaması nedeniyle kolunda oluşan çizikler için Sağlık Ocağı'na üçüncü aşı için götürüldü. (16.10.2006 tarihli nöbet kaydı)

8/C sınıftan ... rahatsızlandığı için nöbetçi öğretmen gözetiminde sağlık ocağına götürülerek tedavisi yaptırılmıştır. (18.10.2006 tarihli nöbet kaydı)

6/C sınıftan ... okul bahçesinde düşerek kafasını yere çarpmış saat 18.45 civarında sağlık ocağına götürülerek muayenesi yaptırılmıştır. (23.11.2006 tarihli nöbet kaydı)

3/A sınıftan ... ve 6/B sınıftan ... rahatsızlandığından dolayı 19.45 sularında sağlık ocağına götürülerek gerekli tedavi yaptırılmıştır. (17.05.2006 tarihli nöbet kaydı)

5/A sınıftan ... gece saat 23.00 civarında üst ranzadan düşmüştür. Sağlık ocağına götürülerek muayenesi yaptırılmıştır. (16.05.2006 tarihli nöbet kaydı)

18.15 sularında 7/A sınıftan ... tekrar rahatsızlanmış ve sağlık ocağına götürülerek tedavisi yaptırılmıştır. (02.05.2006 tarihli nöbet kaydı)

7/D sınıftan ... banyoda kayıp kafasını vurmuş sağlık ocağına götürülerek tedavisi yapılmıştır. (01.04.2006 tarihli nöbet kaydı)

8/A sınıftan Rahatsızlığı dolayısıyla sağlık ocağına götürülüp iğne yaptırıldı. (23.03.2006 tarihli nöbet kaydı)

7/C sınıfından ... böbrek taşı düşüremediği için Sağlık Ocağına götürüldü. Gerekli müdahale yapılarak geri dönüldü. (18.03.2006 tarihli nöbet kaydı)

7/B sınıfından ... dinlenme saatinde saat 17.00 civarında üzerine oturduğu pota demirinden düşmüş ve kolunu incitmiş ve sağlık ocağına götürülmüştür. Öğrencimiz Manavgat'a sevk edilmiştir. (16.03.2006 tarihli nöbet kaydı)

Bir önceki gün düştüğü için sağlık ocağına götürülen ... okulun aracı ile Alanya Başkent Hastanesi'ne götürülmüş, öğrencinin kolu yarım alçıya alınmıştır. (12.03.2006 tarihli nöbet kaydı)

7/C sınıfından ... ve 7/D sınıfından ... akşam 21.30'da sağlık ocağına götürülerek tedavileri yaptırıldı. (06.03.2006 tarihli nöbet kaydı)

7/B sınıfından ... isimli öğrenci 19.00 sularında sağlık ocağına götürülmüştür. (11.03.2006 tarihli nöbet kaydı)

8/B sınıfından ... rahatsızlanmış sağlık ocağına götürülerek tedavisi yapılmıştır. (22.02.2006 tarihli nöbet kaydı)

8/C sınıfından ... rahatsızlanmış sağlık ocağına götürülerek muayenesi yaptırılmıştır. (23.02.2006 tarihli nöbet kaydı)

11.02.2006'da saat 09.00 sularında ... adlı öğrenci sağlık ocağına götürülmüştür. (11.02.2006 tarihli nöbet kaydı)

17.45 sularında ... isimli öğrencimiz rahatsızlandığından dolayı sağlık ocağına götürülmüştür. 22.00 sularında ... ve ... rahatsızlandığından dolayı sağlık ocağına götürülmüştür. Öğrencilerimizin gerekli tedavisi yaptırılmıştır. (17.02.2006 tarihli nöbet kaydı)

... sağlık ocağına götürülerek sabah-akşam iğneleri yaptırıldı. (18.02.2006 tarihli nöbet kaydı)

... ve ... rahatsızlandıklarından dolayı ve ... da enjeksiyon yapılmak üzere sağlık ocağına götürülmüştür. (19.02.2006 tarihli nöbet kaydı)

Okulda rahatsızlığı ağırlaşan bazı çocukların Manavgat'a veya Alanya'ya sevk edildiği ve öğretmen eşliğinde götürüldüğü ifade edilmiştir. Hatta evlerinde rahatsızlanıp doktora götürülmeyen çocuklar, okula geldiklerinde hastaneye götürülmüştür.

7/A sınıfından ... sevkli olarak Alanya'ya gönderilmiştir. (14.10.2005 tarihli nöbet kaydı)

8/C sınıfından ... rahatsızlanmış sağlık ocağına götürülerek muayene ettirilmiştir. Muayene sonunda öğrencinin Alanya Başkent Üniversitesi Hastanesi'ne sevk uygun görülmüştür. Öğrenci hastaneye yatırılmış tedavisine başlanmıştır. (05.12.2005 tarihli nöbet kaydı)

7/C sınıfından ... saat 20.00 sırasında sağlık ocağına götürülmüş ve Manavgat Devlet Hastanesi'ne röntgen için sevk edilmiştir. 22.30 sırasında ... adlı öğrenci kusma şikayetinden sağlık ocağına götürülmüş ve apandisit şüphesiyle Manavgat Devlet Hastanesi'ne sevk edilmiştir. Saat 00.10 sularında iki öğrencinin Manavgat Devlet Hastanesi girişi yapıldı. ...'nın röntgeni çekilerek kolunda sadece incinme olduğu anlaşıldı. ... ise anne ve babasına teslim edildi, kan ve idrar tahlili yapılarak müşahade altına alındı. (03.04.2006 tarihli nöbet kaydı)

7/C sınıfından ... böbrek rahatsızlığından ötürü babası tarafından Alanya'ya götürüldü. (19.03.2006 tarihli nöbet kaydı)

... isimli öğrenci rahatsızlığından dolayı doktora götürüldü. Manavgat Devlet Hastanesi'ne sevk edilmesi üzerine öğrenci okul resmi aracı ile nöbetçi öğretmen tarafından Manavgat'a götürüldü. Ailesinin refakatine bırakıldı. (27.04.2006 tarihli nöbet kaydı)

Okuldaki fiziki sorunlar belirtilmiştir.

B2 nolu odanın lambasında arıza var. (12.10.2005 tarihli nöbet kaydı)

A katında güney cephedeki lavabo musluklarından biri bozuktur. (14.11.2005 tarihli nöbet kaydı)

C-6 nolu odanın lambası yanmıyor. (05.12.2005 tarihli nöbet kaydı)

A katındaki tuvaletin tabanındaki esten (gideri) su dışarı vurmaktadır. (28.12.2005 tarihli nöbet kaydı)

21.30 sularında yıldırım düşmesi sonucu okula elektrik akımını sağlayan yüksek gerilim hattı sigortalardan birisi attı. Sabah 07.00 sularında TEDAŞ yetkililerince belirtilen arıza giderilmiştir. (24.03.2006 tarihli nöbet kaydı)

C-2 nolu odanın kaloriferi damlatıyor. C-7 nolu odanın penceresi tamamen kasadan ayrılmış, B katının lavabolarından bir tanesinin çeşmesi tam olarak kapanmıyor. (05.11.2006 tarihli nöbet kaydı)

Yoğun yağmur nedeniyle C-2 ve C-4 odasının tavanından su aktı. (03.11.2006 tarihli nöbet kaydı)

Erkek yatakhaneinde oda A-9 da ..., ..., oda kapısının üzerindeki camı çatlattılar. (16.11.2006 tarihli nöbet kaydı)

Okulda sağlık personeli yoktur. Öğrencilerde meydana gelen basit rahatsızlıklarda öğretmenler ilgilenmiştir.

7/A sınıfından ... uyurken elini ranzaya vurmuş, parmağı kesilmiş, revirde müdahale edilen öğrenci uyutulmuştur. (28.12.2005 tarihli nöbet kaydı)

5/A sınıfından ... gece 03.00 da rahatsızlandı. Tarafımızdan ateş düşürücü şurup ve şekerli sıcak su verildi. Sabah kalktığında iyileştiği görüldü. (20.09.2006 tarihli nöbet kaydı)

8/A sınıfından ... adlı öğrenci 05.30 civarında kusmuş gerekli tedavisi yapılmıştır. Nanelimon içirildi, ağrı kesici-ateş düşürücü verildi. (23.09.2006 tarihli nöbet kaydı)

Yemekhanedeki yemeklerin istenilen düzeyde olmamasından bahsedilmiştir.

Öğle yemeğinde aşçının yemek dağıtmadığı görüldü. (02.10.2005 tarihli nöbet kaydı)

Makarnanın tadında bozukluk hissedildiğinden makarna dağıtılmamıştır. (04.05.2006 tarihli nöbet kaydı)

4.8.3. Günlük Okul Nöbeti Defteri Bulguları

Günlük okul nöbeti defterleri yöneticiden izin alındıktan sonra istenmiştir. Arşiv aranmış ancak sadece faal durumda olan 18.01.2012-08.06.2012 tarihleri arasındaki günlük okul nöbeti defterine ulaşılabilmektedir.

Günlük okul nöbeti defterinde genelde rutin olaylar yazılmıştır. Okulun eğitim öğretime hazır olduğu, herhangi bir olay olmadığı gibi ifadeler yer almıştır. Okula gelmeyen izinli, raporlu ve sevkli öğretmenler belirtilmiştir.

Bunların dışında okulda olan bazı sorunlar belirtilmiştir. Bunlar daha önce elde edilen görüşmeler, gözlem ve başta incelenen dokümanlardan yola çıkılarak alt başlıklar halinde düzenlenmiştir.

4.8.3.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Bu tarihler arasında günlük okul defterinde kişisel sorunlar hakkında bir bulguya rastlanmamıştır.

4.8.3.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Bu tarihler arasında günlük okul defterinde eğitsel sorunlar hakkında bir bulguya rastlanmamıştır.

4.8.3.3. Okulda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Bulgular

Okulda sık sık düşen, yaralanan veya hastalanan öğrenciler sağlık ocağına götürülmüştür. Okulda sağlık görevlisi olmadığı için ufak sorunlarda geç saatlerde bile sağlık ocağına gidilmiştir.

Saat 08.00 sularında çocuk ... okulun bahçesinde düşmüştür. Sağlık ocağında gerekli müdahale yapılmıştır. (10.02.2012 tarihli günlük nöbet kaydı)

Okulda rahatsızlığı ağırlaşan bazı çocukların Manavgat'a veya Alanya'ya sevk edildiği ve öğretmen eşliğinde götürüldüğü ifade edilmiştir.

Öğle arası ... isimli öğrenci parkta oynarken düşmüştür. İlçemizin sağlık ocağına götürülmüş sonra Manavgat'a sevk edilince hastaneye okulun arabası ve pansiyon belletmeni ile götürülmüştür. (03.04.2012 tarihli günlük nöbet kaydı)

Öğretmenler görevi izinli olduklarında veya sevk, rapor gibi nedenlerle gelmediklerinde alınan tedbirler yazılmıştır.

3 ve 4 kat görevlisi ... öğretmen görevli olduğundan yerine Öğretmeni görevi devralmıştır. (04.04.2012 tarihli günlük nöbet kaydı)

2. ve 3. Sınıfların öğretmeni olmadığı için (raporlu) sınıflar 1. Sınıflar ile birleştirilmiştir. (05.04.2012 tarihli günlük nöbet kaydı)

4.8.4. Veli Toplantı Tutanakları Bulguları

Okul yönetiminden alınan izin doğrultusunda yöneticiden veli toplantı tutanakları istenmiştir. Veli toplantı tutanaklarından sadece 2011-2012 eğitim öğretim yılı içinde gerçekleşenlere ulaşılmıştır.

Yapılan bireysel görüşmeler, grup odaklı görüşmeler, gözlemler ve incelenen diğer dokümanlar doğrultusunda veli toplantı tutanakları incelenmiştir. Aşağıda verilen alt başlıktaki sonuç bu tutanakta gözlenmiştir.

4.8.4.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Bu tarihler arasında veli toplantı tutanaklarında kişisel sorunlar hakkında bir bulguya rastlanmamıştır.

4.8.4.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Bulgular

Öğrenci velileri öğretmen arasındaki işbirliği yeterli değildir.

Bu sonuca 21.10.2011 tarihli sene başı okul aile birliği toplantısına katılan velilerin imza sirküsünden ulaşılmıştır. Okuldaki yatılı, taşınmalı ve gündüzlü öğrenci sayısı 250 civarında iken toplantıya katılan veli sayısı yalnızca 71 olmuştur.

Ayrıca toplantı tutanağına geçen kayıta da veli ile okul arasında iletişim eksikliği olduğundan da bahsetmektedir. Bu bölüm aşağıda verilmiştir.

Gündemin 9. Maddesine geçildi. Okul aile birliğinin veli ile okul arasında bir iletişim, yardımlaşma sorunların çözüm yollarını bulma aracı olduğu ve önemli yerinin olduğunu ifade etti. (21.10.2011 tarihi okul aile birliği toplantı tutanağı)

Öğrencilerde hijyen sorunu bulunmaktadır. Öğrencilerde hijyen sorunu olduğu bilindiği için ailelerin bu konuda hassas davranması gerektiği belirtilerek onlardan da dikkat etmeleri istenilmiştir.

Gündemin 10. Maddesine geçildi. Öğrencilerin kılık kıyafet, çevre temizliklerinin önemli olduğu vurgulandı. Okulumuzda Salı, Perşembe ve Pazar günleri banyo yaptırıldığı ifade edildi. Tatilde eve giden öğrencilerin de buna dikkat etmeleri gerektiği ifade edildi. (21.10.2011 tarihi okul aile birliği toplantı tutanağı)

4.8.4.3. Okulda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Bulgular

Bu tarihler arasında veli toplantı tutanaklarında okulda değiştirilmesi gerekenler hakkında bir bulguya rastlanmamıştır.

V. BÖLÜM

SONUÇ – TARTIŞMA VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç- Tartışma

Bu çalışma ile yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin yatılı ilköğretim bölge okulunda yaşadıkları sorunlar ve çözümleri hakkındaki görüşleri nitel desenli olarak araştırılmıştır. Bu bölümde araştırma sonucunda elde edilen bulgular, yapılan çözümlere dayalı olarak ortaya çıkan sonuçlar ve geliştirilen önerilere yer verilmiştir.

Araştırmada kullanılan nitel desen, yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin söz konusu sistemler hakkındaki düşüncelerinin derinlemesine elde edilmesini sağlamıştır. Nitel araştırmanın doğası gereği genelleme yapılmamakla birlikte yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin söz konusu sorunlar hakkındaki düşüncelerinin öğrenilmiş olması konunun farklı boyutlarıyla birlikte bir bütün olarak görülmesi açısından önemlidir.

5.1.1. Bireysel Görüşmelerden Elde Edilen Sonuç

5.1.1.1. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci Ve Velilerin Yaşadıkları Kişisel Sorunlar İle İlgili Sonuçlar

Yöneticilerin yatılı ilköğretim bölge okulunda yaşadıkları kişisel sorunları olarak yatılı okulda çalışmanın olumsuzluğunu ailesine yansıtma, okulda çalıştığı için kendine daha az vakit ayırması, yatılı okulda çalışmanın zor, yorucu olduğu, yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturması sorunları en üst seviyede (yöneticilerin tamamı tarafından belirtilmiş) olarak görülmektedir. Ayrıca maddi getirisi düşük bir meslek olduğu için sorunlar yaşanması görüşü de belirtilmiştir.

Gülbeyaz (2006) çalışmasında YİBO yöneticilerinin Etik Kaygılar, İnsan Unsuru ve Bürokrasi nedeniyle çok yoğun, Yönetim Zorlukları, Karar ve Çalışma Ortamı boyutlarında ise daha az örgütsel stres yaşadıkları belirlemiştir. Yöneticilerin yoğun stres yaşamaları, bu araştırmadaki yöneticilerde olumsuz duygular oluşması sonucuyla paraleldir.

Gündüz'ün (2006) araştırma sonucunda; yöneticilerin %31.9'unun "duygusal tükenme" boyutunda düşük düzeyde, %23.4'ünün orta düzeyde, % 44.7'sinin yüksek düzeyde tükenmişlik yaşadıkları saptanmıştır. "Duyarsızlaşma" boyutunda yöneticilerin % 21.3'ünün düşük, % 42.6'sının orta, % 36.2'sinin yüksek düzeyde; "kişisel başarı" boyutunda ise % 31.9'unun düşük, %23.4'ünün orta, % 44.7'sinin de yüksek düzeyde tükenmişlik yaşadıkları saptanmıştır. Bu sonuç yine yöneticilerde oluşan olumsuz duyguların ayrıntısıyla incelenmesi ile desteklenmektedir.

Öğretmenlerin yatılı ilköğretim bölge okulunda yaşadıkları kişisel sorunları olarak özel hayatında da sürekli yatılı okul öğrencileri ile ilgilenme, yatılı okulda çalışmanın zor ve yorucu olması, yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturması, yatılı okulda çalıştığı için sorunları kendi ailesine yansıttığını düşünme sorunları öğretmenlerin çoğunda görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin bazılarının yatılı okulda çalıştığı için kendine daha az zaman ayırma, yatılı okulda çalışmanın getirdiği sorunları etrafına yansıtma, yatılı okul mahrum bir bölgede olduğu için ihtiyaçlarını burada karşılayamama sorunlarını yaşadıkları görülmektedir.

Öğretmenlerde yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturmada kişisel sorunu, Özkaya'nın (2005) araştırmasını desteklemektedir. Yatılı İlköğretim Bölge Okulu öğretmenlerinin, ilköğretim okulunda görev yapan öğretmenler göre daha çok duyarsızlaşma yaşadığı, Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında çalışan sınıf öğretmenlerinin branş öğretmenlerine göre daha fazla duygusal tükenme yaşadıkları bulgularına ulaşılması bu araştırmayla örtüşmektedir.

Yine Gündüz (2006)'ün araştırma sonuçları Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında görev yapan öğretmenlerin % 27.6'sının "duygusal tükenme" boyutunda düşük, % 38.1'inin orta, % 34.3'ünün yüksek düzeyde; "duyarsızlaşma" boyutunda % 31.4'ünün düşük, % 31.4'ünün orta, %37.1'inin yüksek düzeyde tükenmişlik yaşadıkları belirlenmiştir. Elde edilen bulgulara göre öğretmenlerin %40.0' ı "kişisel başarı" boyutunda yüksek düzeyde tükenmişlik yaşadığı belirtilmiştir. Bu yönden öğretmenlerin yaşadıkları olumsuz duygularla örtüşmektedir.

Öğretmenlerin kişisel sorun olarak yaşadıkları ek sorunluluklar İnal'ın (2009) araştırmasında da öğretmenlerin sorun olarak belirttiği durumlardandır.

Öğrencilerin yatılı ilköğretim bölge okulu ile ilgili yaşadıkları kişisel sorunları yorumlanırsa; aileden ayrı kaldığı için psikolojik olarak olumsuz etkilenme, arkadaşlarıyla sorun yaşayarak etkilenme sorunlarının öğrencilerin büyük kısmında yaşanmaktadır. Ayrıca aileden ayrı kaldığı için derslerini de olumsuz etkilenmesi, aileden ayrı kaldığı için sağlığının olumsuz etkilenmesi, ailesinden uzak olmanın zorluğunu ailesine yansıtma, yatılı okulda okumanın zor olması, öğretmen ve yöneticilerin yeterince destek olmaması, köydeki zor şartlar yüzünden kendi evine gitmek istememesinin ailesini üzmesi gibi sorunlar yaşadıklarını belirtmişlerdir.

Öğrencilerin yaşadıkları sorunlar, Arı'nın (2000) araştırmasına göre aile özlemi, sinirlilik, isteksizlik gibi ruhsal rahatsızlıklar en çok YİBO öğrencilerinde gözlemlendiği sonuçlarıyla paraleldir. Ayrıca Kefeli'nin (2005) araştırması sonucunda okuldayken kendini en fazla mutlu hisseden öğrenciler sırasıyla; Normal, Taşımali ve YİBO öğrencileri olması da bu araştırmaya paraleldir.

Velilerin yatılı okulla ilgili yaşadıkları kişisel sorunlar hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; öğrenci ailesinden ayrı kaldığı için özlem duygusunun olumsuz etkilemesinin daha çok söylendiği görülmüştür. Ayrıca öğrenci velisi olmanın yanında okulun personeli olmasının kendisini etkilemesi, çocuğunu az görmesinin ondan haberdar olmasını da etkilemesi, okula çeşitli köylerden gelen öğrencilerin ailelerinin yeterince kendilerini geliştirmemiş olması gibi kişisel sorunlar veliler tarafından belirtilmiştir.

Yöneticilerin ve öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlardan yatılı okulda çalışmanın olumsuzluğunu ailesine yansıtma, okulda çalıştığı için kendine daha az vakit ayırması, yatılı okulda çalışmanın zor ve yorucu olduğu, yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturmada sorunlarının ortak olduğu görülmektedir. Bu yüzden yatılı okulda çalışmanın yönetici ve öğretmenlerde benzer kişisel sorunlar ortaya koyduğu söylenebilir.

Öğrencilerin ve velilerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlardan öğrenci aileden ayrı kaldığı için psikolojik olarak olumsuz etkilenmesinin ortak olarak belirtildiği görülmektedir. Ayrıca öğrenci velilerinin çocuklarından uzak oldukları için onlardan az haberdar olduklarını belirtmeleri, çocuklarının okulda yaşadıkları sorunları söyleyememelerinden dolayı birbiriyle örtüşmektedir.

5.1.1.2.Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar İle İlgili Sonuçlar

Yöneticilerin okullarıyla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlar hakkındaki görüşleri yorumlandığında; bölgenin geri kalmış olmasıyla eğitime önem vermemesinin tüm yöneticiler tarafından belirtildiği görülmektedir. Pansiyondaki öğrencilerle yakından ilgilenerek etkilenen öğretmenlerin psikolojik sorunlar yaşaması, yönetim, öğretmen ile veli işbirliğinin yeterli olmaması, okul yönetimiyle öğretmenler arası işbirliğinin yeterli olmaması sorunları da genel olarak yöneticiler tarafından söylenmiştir. Ayrıca yöneticiler; öğretmenlerin maddi sıkıntılarını derslere yansıtması, öğrenci velilerinin kendi çocuklarıyla ilgilenmemesi, öğrencilerin almış oldukları temel eğitimde eksiklik olması, yatılı okulda öğretmen eksikliği nedeniyle birleştirilmiş sınıf okutulması, okulda öğretmen kadrosunun sürekli değişmesi, oturmuş bir kadro olmaması, zorunlu eğitimin olumsuzluklarının bu okulda hissedilmesi, öğrencilerin çoğunluğunun düşük algıda olması, öğrenciler arasında seviye farkının olması, bazı durumlar sebebiyle öğretmen eksiği yaşanarak bazı derslerin boş geçmesi sorunlarını yaşadıklarını dile getirmişlerdir.

Öğretmenlerin yatılı ilköğretim bölge okulu ile ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlara bakıldığında, veli ile işbirliğinin yetersiz olması sorununun yüksek oranda belirtildiği görülmektedir. Bölgenin eğitime verdiği önemin yetersiz olması, yönetim-öğretmenler arası işbirliğinin yeterli olmaması, öğrencilerin seviyelerinin birbirinden çok farklı olması sorunlarını da öğretmenlerin çoğunun dile getirdiği sorunlardan görülmektedir. Yatılı okul öğrencilerinin ailelerinden aldıkları eğitimin yetersiz olması, velilerin çocuklarıyla hiçbir yönden ilgilenmemesi sorunları da öğretmenlerin yarısı tarafından ifade edilmiştir. Öğrencilerin temel eğitimlerinin yetersiz olması, öğrencilerin dersle ilgilerinin olmaması, okulda disiplin sorunlarının olması, çocukların ailelerinden uzak olmasının eğitime olumsuz yansımaları, öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın yorgunluğunu eğitime olumsuz yansıtması, yatılı okulda birleştirilmiş sınıf eğitimini verme, öğrencilerin her ihtiyacını okulun karşılaması onların sahip olduklarının kıymetini bilmemelerine, öğrencilerin hijyen kurallarına dikkat etmemeleri sorunları da öğretmenlerin bir kısmı tarafından belirtilmiştir. Ayrıca okuldaki öğretmenler arası gergin ortamın olumsuz etkisi, kaynaştırma düzeyinde çok öğrencinin olması ancak kaynaştırma raporlarının olmaması, kişisel çıkarlarını korumaya çalışanların olumsuz etkilemesi, okuldaki öğrencilerin okul dışında yeterince beslenememesi sorunlarını yaşadıkları bazı öğretmenlerce ifade edilmiştir.

Arı'nın (2000) araştırmasına göre, öğretmenlerin en çok taşınmalı ve YİBO öğrencilerini derse motive etmekte güçlük çekmekte olduğu sonucu ile bu araştırmadaki sonuçlardan öğrencilerin dersle ilgilerinin olmadığını ifade etmeleri birbiriyle örtüşmektedir.

Öğretmenlere göre YİBO'ların öğrencilerin her ihtiyacını karşılaması onların sahip olduklarının kıymetini bilmemesine sebep olarak olumsuz ifade edilmiştir. Bu yönüyle Yetim'in (2001) araştırmasındaki öğrencilere verilen giyim, harçlık, kırtasiye ve gıda yardımının yetersiz bulunduğu sonuçla ters düşmektedir. Bunun sebebi, yöresel farklılıktan kaynaklanabileceği gibi zamanla YİBO'lara yapılan yatırımların arttırılması sebebiyle son yıllarda öğrenci ihtiyaçlarının daha iyi karşılanabilmesi söylenebilir.

Ö. Kardeş'in (2007) YİBO velilerinin bilinçli olmadığı, öğrencilerin aile özlemi çekmesi ve okula uyumlarının güçleştiğini, ilk üç sınıfta okuyan öğrencilerin öz bakım becerilerinin yetersiz olduğunu ifade etmiştir. YİBO öğrencilerinin isteksiz olduğunu, YİBO yerleşim dışı olduğu için ulaşım sorunu olması ve sosyal uyum becerilerini olumsuzlaştırdığını ifade ettiği araştırması ile paralel sonuçlar elde edilmiştir.

İnal (2009) da öğretmenlerin görüşlerine göre, öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerinin düşüklüğü, akademik başarısızlık, disiplin problemleri sorunlarını ifade etmiştir. Bu çalışmayla da paralel sonuçlar elde edilmiştir.

Öğrencilerin okullarıyla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlar hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; öğrenci velilerinin öğretmenlerle işbirliği yapmaması, bazı derslerin öğretmenin askere gitmesi, doğum izninde olması gibi durumlar nedeniyle boş geçmesi, okulda disiplin sorunlarının yaşanması sorunlarını bu öğrencilerin çoğunluğunun yaşadığı görülmektedir. Ailelerin çocuklarıyla yeterince ilgilenmemesi, öğrencilerin bazılarının derslerle ilgisiz olması, yönetici ve öğretmen işbirliğinin yeterli düzeyde olmaması, pansiyonda hijyen kurallarına bazı öğrencilerin dikkat etmemesi sorunları da öğrenciler tarafından yüksek oranda belirtilmiştir. Ayrıca öğrencilerden bazıları kursa devamsızlık yapması, kıymetini bilmemesi sorunu öğrencilerin bazıları tarafından belirtilmiştir. Okulda hırsızlık sorununun yaşanması, bölgenin eğitime yeterince önem vermemesi, kalabalıkta ders çalışmanın dikkat toplamak açısından sıkıntılı olması gibi eğitsel sorunlar da dile getirilmiştir.

Velilerin çocuklarının okuluyla ilgili yaşadıkları eğitsel sorunlar hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; velilerin öğretmen ve yöneticilerle yeterli işbirliği yapmaması sorunu velilerin tamamı tarafından belirtilmiştir. Okulun mahrum bir bölgede olmasının merkezi okullara göre eksik kalmasına sebep olması, bölgenin eğitime verdiği önemi eksik bulma sorunları yine bazı veliler tarafından ifade edilmiştir. Ayrıca okulda zaman zaman öğretmen eksikliği olmasıyla derslerin boş geçmesi, idarecilerin yeni olmasından dolayı olumsuzluklar olması, okulda öğrencilerde disiplin sorununun olması gibi eğitsel sorunlar dile getirilmiştir.

Yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin okulda yaşanan eğitsel sorunlar hakkında verdikleri cevaplara göre bölgenin geri kalmış olmasıyla eğitime önem vermediğini ortak olarak belirtilmiştir. Yönetim- öğretmen ile veli işbirliğinin yeterli olmaması yine her grupta yüksek oranda belirtilmiştir.

Yönetici, öğretmen ve öğrencilerin yaşadıkları eğitsel sorunlara verdikleri cevaplardan ortak olanlar ise öğrenci velilerinin çocuklarıyla ilgilenmemesi ve okul yönetimiyle öğretmenler arası işbirliğinin yeterli olmaması sorunlarıdır.

Yönetici ve öğretmenlerin ortak verdikleri cevaplara bakılacak olursa öğrencilerin almış oldukları temel eğitimde eksiklik olması, yatılı okulda öğretmen eksikliği nedeniyle birleştirilmiş sınıf okutulması ve öğrencilerin seviyelerinin birbirinden çok farklı olması sorunlarını belirttikleri görülmektedir.

Yönetici, öğrenci ve velilerin de ortak cevapları bulunmaktadır. Bazı durumlar sebebiyle öğretmen eksikliği yaşanarak bazı derslerin boş geçmesi sorununu bu üç grup da belirtmiştir.

Öğretmen, öğrenci ve veli verdikleri ortak cevaplara bakılacak olunursa okulda disiplin sorunlarının yaşanması sorununun yaşandığı ifade edilmiştir.

İnal'ın (2009) araştırmasına göre okul yaşam kalitesi yüksek olan öğrencilerle görüşmede öğrencilerin kaba ve küfürlü konuşmalarından rahatsız olma şikayetleri bu araştırmaya paralel bir sonuç ifade etmektedir. Yine Özmen ve Tonbul'un (2010) araştırmalarında Yatılı İlköğretim Okullarındaki öğrenciler birtakım disiplin bozucu davranışlar gösterdiklerini ve disiplin sorunlarıyla ilgilenmede birtakım noksanlar bulunduğunu kanıtlamışlardır.

Öğretmen ve öğrencilerin eğitsel sorunlara verdikleri cevaplardan öğrencilerin dersle ilgilerinin olmaması ve pansiyonda hijyen kurallarına bazı öğrencilerin dikkat etmemesi sorunlarını ortak olduğu görülmektedir.

5.1.1.3. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Yatılı Okulda Çalışma- Okuma- Çocuğunu Okutma Sebepleri İle İlgili Sonuçlar

Yöneticilerin bu okulda çalışma sebepleri hakkındaki görüşleri yorumlandığında; duygusal tatmin amacında olmalarının yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Ayrıca kendisi de yatılı okulda okuduğu için burada çalışmayı bir vefa borcu olarak görme, çocukları çok sevmesinden dolayı, kendi memleketine faydalı olma, YİBO'ları yeterince tanımadığı için,

YİBO'nun hizmet puanının yüksek olması, YİBO'nun lojman imkânının ve donanımının iyi olması, okulun Antalya'da olması, YİBO'da kendi özel uğraşlarına daha çok vakit ayırabilme sebeplerini belirtmişlerdir.

Öğretmenlerin yatılı ilköğretim bölge okulunda çalışma sebepleri yorumladığında, yatılı okulun diğer okullardan farkını tam olarak bilmemenin yoğunlukta olduğu görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin yarısının araştırma yapmadan geldiği görülmektedir. Bu konudaki diğer cevaplara bakılırsa kendi isteğiyle gelme, memleketine yakın olması, köyde olmak yerine ilçe imkânlarında çalışmayı tercih etme, yatılı okulun lojmanının olması da öğretmenlerin bir kısmı tarafından belirtilmiştir. YİBO'daki öğrencilerle daha samimi bir ortama girebilme, okulun Antalya'da olması, kendisinin de yatılı okulda okumuş olması, eşi Gündoğmuş'ta olduğu için yanına gelme amacıyla olma, diğer okullara göre ekonomik olarak daha rahat olacağını düşünme, zorunlu hizmetini tamamlamak amaçlı bu okula geldikleri de görülmektedir. Ayrıca kendisi de köyde yetiştiği için köy çocuklarına faydalı olabilme amacıyla olma nedeninden dolayı yatılı ilköğretim bölge okullarında çalışma sebebi ifade edilmiştir.

Öğrencilerin yatılı okulda okuma sebepleri hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; ailesi köyde yaşadığı için köyde okul olmamasından dolayı kalacak yer imkânı sağlama amacıyla olma, okulun imkânlarından yararlanmak için isteyerek gelmenin çoğunluğu tarafından söylendiği görülmektedir. Bu okulda arkadaşlık imkânının daha fazla olması, kendi köylülerinin de bu okula gelmesi, ücretsiz kurs ve etüt imkânının başarıyı arttıracaklarını düşünme, kendi sorumluluklarını şimdiden üstleneceğini düşünerek yaşatlarından bir adım önde olacağını düşünme sebeplerinin olduğu görülmektedir. Ayrıca bu okula gelmeden önce yatılı okulun diğer okullardan farkını yeterince bilmeme, babasının okulda çalışmasından dolayı desteğini alabilme nedenlerinden dolayı yatılı okulda okuduklarını belirtmişlerdir.

Bu sonuçlardan öğrencilerin okuldaki başarıyı iyi bulma sonucu Arı'nın çalışmasındaki sonuçtan farklı çıkmıştır. Arı'nın (2000) çalışmasına göre Okul başarısının iyi olduğunu belirten öğrencilerde en yüksek oran normal ilköğretimde en düşük oran ise YİBO'dadır.

Velilerin çocuklarını bu okulda okutma sebepleri hakkındaki görüşlerine bakılırsa velilerin çoğunun okuldaki başarının iyi olması sebebiyle gönderdiklerini ifade ettikleri görülmektedir. Köyde okul olmadığı için zorunlu olarak çocuğunu gönderme, çocuğunun kendi sorumluluklarını erken yaşta öğrenerek başının çaresine bakabilmeyi öğrenmesi için gönderme sebepleri de bazı velilerce belirtilmiştir. Ayrıca köyde birleştirilmiş sınıfta yeterli eğitim alamayacağı için, çocuğunun bu okulda okumayı kendisinin istemesi, köyüne bu okulun daha yakın olması, yatılı okulu burada kendisi çalıştığı için tanıyor olma sebepleri de veliler tarafından belirtilmiştir.

Sönmez'in (2000) araştırmasının sonuçlarından, velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okullarını tercih etmelerinin çeşitli nedenleri olduğu ortaya çıkmaktadır. Nedenleri ise bu araştırmayla örtüşmektedir. Köylerinde okul bulunmaması, çocukların tüm ihtiyaçlarının devlet tarafından karşılanması, YİBO'ların daha kaliteli bir eğitim vermesi, YİBO'lardaki öğrencilerin daha başarılı olmaları, köy okullarına öğretmen gelmemesi olarak tanımlanmıştır. Ayrıca YİBO'ların daha disiplinli olması ve çok çeşitli imkânlara sahip olması, YİBO öğrencisinin daha çok sorumluluk taşıması gibi nedenler, velilerin yatılı okulu tercih etmelerinde etkili olmuştur.

Yönetici ve öğretmenlerin ortak cevaplarına bakılırsa kendileri de yatılı okulda okudukları için bu okulu tercih ettikleri görülmektedir.

Yöneticilerin Duygusal tatmin amacıyla olmaları ile öğretmenlerin YİBO'daki öğrencilerle daha samimi bir ortama girebilme amaçları birbiriyle örtüşmektedir.

Yöneticilerden birinin YİBO'ları yeterince tanımadığı için geldiği cevabı ile öğretmenlerin çoğunun yatılı okulların diğer okullardan farkını bilmedikleri cevabı yine ortak görünmektedir.

Yöneticilerden birinin ve bazı öğretmenlerin YİBO'nun lojman imkânının, donanımın iyi olması sebebiyle bu okulu tercih ettikleri görülmektedir. Ayrıca okulun Antalya'da olması yine yönetici ve öğretmenlerden bazılarının ortak cevapları olarak görülmektedir.

Öğrencilerin verdikleri cevaplardan kendi sorumluluklarını şimdiden üstleneceğini düşünerek yaşlılarından bir adım önde olacağını düşünme ile velilerin çocuğunun kendi sorumluluklarını erken yaşta öğrenerek başının çaresine bakabilmeyi öğrenmesi için cevapları birbiriyle örtüşmekte ve ortak amaçta olduklarını göstermektedir.

Öğrencilerin ücretsiz kurs ve etüt imkânının başarıyı arttıracaklarını düşünerek bu okulu tercih etmeleri ile velilerin okuldaki başarının iyi olması sebebiyle okula çocuklarını yollamadıklarını söyledikleri cevapları birbiriyle örtüşmektedir.

Öğrencilerin, ailesi köyde yaşadığı için köyde okul olmamasından dolayı kalacak yer imkânı sağlama amacıyla olma cevabıyla; velilerin, köyde okul olmadığı için zorunlu olarak çocuğunu gönderme cevabı birbiriyle paralel görünmektedir. Bu cevaplardan öğrenci ve velilerin yatılı okulu tercih sebepleri bir zorunluluk olarak görünmektedir.

Öğrencilerin okulun imkânlarından yararlanmak için isteyerek gelme düşüncesi ile velilerden birinin çocuğunun bu okulda okumayı kendisinin istediğini söylemesi yine birbirini destekler niteliktedir.

Öğrencilerden birinin babasının okulda çalışmasından dolayı desteğini alabilme cevabıyla bu öğrencinin velisinin yatılı okulu burada kendisi çalıştığı için tanıyor olma cevabı birbirini desteklemekte ve ortak amaçlarda olduklarını göstermektedir.

5.1.1.4. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda Çalışmaktan-Okumaktan Dolayı Memnuniyetleri Hakkında Sonuçlar

Yatılı okulda çalışmaktan dolayı yöneticilerden birinin memnun, birinin memnun değil, diğerinin ise hem memnun hem de değil olduğu görülmüştür.

Öğretmenlerin yatılı okulda çalışmaktan dolayı memnuniyetlerine ilişkin araştırmada çoğunun memnun, bazılarının memnun değil ve öğretmenlerden birinin ise hem memnun hem memnun olmadığı cevapları göze çarpmaktadır.

Öğrencilerin tamamının yatılı okulda okumaktan memnun olduğu görülmektedir.

Velilerin de yine tamamının çocuğunu bu okulda okutmaktan memnun olduğu görülmektedir.

Yatılı okulda çalışmakta veya okumakta olmaktan dolayı yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin genel olarak memnun oldukları görülmektedir. Ancak bazı yönetici ve öğretmenler memnun olmadıklarını veya hem memnun hem de memnun olmadıklarını ifade etmiştir.

Yöneticilere göre bu okulda görev yapmanın avantajları yorumlanırsa; öğretmenlerin kendilerini geliştirebilme imkânlarının olması tamamı tarafından ifade edilmiştir. Daha sonra duygusal tatmin yaşama, okuldaki öğretmen ve öğrencilerin çeşitli konularda başarılı olması, yatılı okulun lojman, donanım gibi çeşitli imkânlarının olması yöneticilerce belirtilmiştir. Ayrıca öğrencilerin okulu sevmesi, okuldaki bazı eksiklikleri gidererek hizmet edebilme, terör gibi sorunlar olmadığı için doğru hizmetinin yapılacağı iyi bir yer olması gibi avantajlar dile getirilmiştir.

Öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın avantajları hakkındaki düşüncelerini yorumlanırsa; öğrencilerle daha çok vakit geçirebilme imkânının olmasını pek çoğu ifade etmiştir. Öğretmenlerin bazıları lojman imkânının olması, duygusal tatminin olması, kendini geliştirebilme imkânının olması, okulun donanımının iyi olması, maddi imkânları bu okulun daha iyi sağlaması, ek hizmet puanı alınmasını avantajlı bulmaktadır. Ayrıca Antalya, Manavgat ve Alanya'ya yakın olması, okulda öğle arası yemek yiyebilme imkânının olması, öğrenci sayısının sınıflarda az olması gibi etkenler avantaj olarak görülmektedir.

Öğrencilere göre bu okulda okumanın avantajları yorumlanırsa; öğrencilerin çoğunun okulun başarısının iyi olması, şimdiden kendi sorumluluğunu üstlenerek aileden ayrı kalmaya alışmayı başarma düşüncesinde oldukları görülmektedir. Daha sonra devlet yardımı alabilme, okulda ücretsiz kurs ve etüt imkânının olması, arkadaşlık ilişkilerinin güzel gelişebilmesi imkânının olması belirtilmiştir. Ayrıca kalacak yer imkânının olması, kantinde köyünde olmayan imkânı bulabilme, istenilen kaynak kitapların okuldan sağlanabilmesi, okulda temizlik, hijyen kurallarını öğrenerek dikkat edebilme, çeşitli dernek ve vakıfların YİBO'lara yardım ve destek projelerinden yararlanma, okulun donanımının iyi olması gibi avantajlar öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

Velilere göre çocuklarının yatılı okulda okumasının avantajları yorumlanırsa; velilerin çoğunda yatılı okulda öğretmenleri sayesinde çocukların derslerle daha çok ilgilenmesi düşüncesindedirler. Velilerin çoğu daha sonra devletin yatılı okullardaki öğrencilere harçlık vermesinin, yardım dağıtmasının avantajlı olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca çocuklarının erken yaşta kendi sorumluluklarını üstlenebilmesi, okulun beslenme-barınma gibi çocuğun temel ihtiyaçlarını karşılaması, okulda ücretsiz kurs ve etüt imkânlarının olması, öğrencilerin prim ödemedi sağlık imkânlarından yararlanabilmesi gibi avantajlar dile getirilmiştir.

Yöneticilerin ve öğretmenlerin verdikleri cevaplara bakılırsa duygusal tatmin yaşama, öğretmenlerin kendilerini geliştirebilme imkânlarının olması, Yatılı okulun lojman, donanım gibi çeşitli imkânlarının olması konularında hemfikir oldukları görülmektedir.

Yöneticilerden birinin okuldaki öğretmen ve öğrencilerin çeşitli konularda başarılı olduğu düşüncesiyle, öğrencilerin okulun başarısının iyi olduğunu düşünmeleri, velilerin de Yatılı okulda öğretmenleri sayesinde çocukların derslerle daha çok ilgilendiğini düşünmeleri birbirine paralel anlamlar içermektedir.

Öğrencilerin ve velilerin yatılı okuldaki avantajlar hakkındaki cevaplarından, devletin yatılı okullardaki öğrencilere harçlık vermesi, yardım dağıtması, okulun beslenme-barınma gibi çocuğun temel ihtiyaçlarını karşılaması, okulda ücretsiz kurs ve etüt imkânının olması, şimdiden kendi sorumluluğunu üstlenerek aileden ayrı kalmaya alışmayı başarma (çocuklarının erken yaşta kendi sorumluluklarını üstlenebilmesi) görüşleri birbirleriyle aynıdır.

Yöneticilere göre bu okulda görev yapmanın dezavantajları yorumlanırsa; bölgenin mahrum bir yer olması tamamı tarafından ifade edilmiştir. Daha sonra oturmuş bir yönetim kadrosunun olmaması, YİBO'nun yıpratıcı olması ifade edilmiştir. Ayrıca bu okulda çalışmaya başladığı zamanlarda personelde vurdumduymazlık olması, öğretmenler arasında bazı uyumsuzlukların yaşanması, kendi branşı konusunda gelişmek yerine körelme, zorunlu hizmet süresinin uzun olması gibi dezavantajlar belirtilmiştir.

Öğretmenlerin yatılı okulda çalışmanın dezavantajları hakkındaki düşünceleri yorumlanırsa, öğretmenin sorumluluğunun çok fazla olması öğretmenlerin çoğunluğu tarafından belirtilmiştir. Öğretmenlerin bir kısmı ise; öğretmeni çok yıpratması, yöneticinin okulu iyi yönetemediğini düşünme, öğrencilerin aile özlemi çekmelerinden etkilenme, okulda yapılabilecek yeterli aktivitenin olmaması düşüncelerini bildirmişlerdir. Ayrıca ailesine yeterince vakit ayıramama, öğrencilerde disiplin sorunlarının olmasının olumsuz etkilemesi, lojman sayısının öğretmenlerin sayısına göre az olması, YİBO'ların şehirden uzak olması,

yatılı okul kırsal kesimde olduğu için öğretmen ve yöneticilerin burada kalmak istememesi dezavantajlarını da söyledikleri görülmektedir.

Öğrencilere göre bu okulda okumanın dezavantajları yorumlandığında; öğrencilerin çoğunda bazı kişisel sorunlarını öğretmenine anlatamadığı için içine kapanma düşüncesini belirtmiştir. Daha sonra bazı öğrencilerin kendisini rahatsız etmesi de öğrenciler tarafından belirtilmiştir. Ayrıca kendini okulda yalnız hissetme, uyku düzenini pansiyondaki öğrencilerin bozması, ailesini her gün görememe, arkadaşlarının ders çalışmak istememesi nedeniyle onlara uyum sağlama, depresyon sebebiyle Van'dan gelen arkadaşlarının ailelerinin yanına gidememesi, pansiyondaki öğrencilerin hijyen kurallarına dikkat etmemeleri dezavantajlarını belirtmişlerdir.

Velilere göre çocuklarının yatılı okulda okumanın dezavantajları yorumlanırsa; çocuklarda aile özlemini oluşturması, öğrencilerin hijyen kurallarına uymaması sorunlarından bahsedilmiştir. Ayrıca okulda hırsızlık sorunlarının yaşanması, okul mahrum bölgede olduğu için öğretmenlerin burada kalmak istememesi dezavantajları dile getirilmiştir.

Yatılı okulda çalışmanın dezavantajları hakkında yöneticilerin bölgenin mahrum bir yer olduğu düşüncesiyle, öğretmenlerin YİBO'ların şehirden uzak olması düşüncesi birbiri ile örtüşmektedir. Ayrıca yönetici ve öğretmenler tarafından YİBO'nun yıpratıcı olması ortak olarak söylenmiştir.

Öğretmenlerin ve velilerin Yatılı okul kırsal kesimde olduğu için öğretmen ve yöneticilerin burada kalmak istememesi yine iki grup tarafından dezavantaj olarak belirtilmiştir.

Öğrencilerin bu okulda okumanın dezavantajları hakkında ailesini her gün görememe, velilerin ise çocuklarda aile özlemini oluşturması görüşleri birbirine uyuşmaktadır. Ayrıca her iki grup da pansiyondaki öğrencilerin hijyen kurallarına dikkat etmemelerini dezavantaj olarak değerlendirmiştir.

5.1.1.5. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda Değiştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Görüşlerinin Sonuçları

Yöneticilerin bu okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlerine göre; okulun sağlık personelinin olmaması, okulun fiziksel eksikliklerinin olması, internetin bölgenin şartlarından dolayı sık sık arıza vermesi tamamı tarafından belirtilmiştir. Daha sonra üst makamların yöneticilere yeterli yardımda bulunmaması, okulda güvenlik personelinin olmaması, yatılı okulda kapalı spor salonunun olmaması, YİBO yöneticilerinin kadrolu değil, vekil olması, yönetici olarak tecrübeli olmama, kaynaştırma durumundaki öğrencilerin aileler yüzünden RAM'a yönlendirilememesi belirtilmiştir. Ayrıca yöneticilerin okuldaki işleri çözmelerinde önlerinde engellerin olması, okul şoförünün evinin uzakta olması sebebiyle sorun yaşanması, okula gelen öğrencilerin sağlık problemlerinin öğretmenleri yıpratması, okulda büro memurunun olmaması, okulun tesisatından anlayan personelin okulda olmaması, öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecekleri etkinliklerin yetersiz olması, okulun fiziksel eksikliklerinin giderilmesi için üst makamlara ulaşılması ancak cevap alınmaması, öğrencilerin interneti kullanma imkânlarının olmaması, yönetici ve öğretmenin ihalelerle uğraştırılması sonucu eğitimle daha az ilgilenmesi, YİBO'da birleştirilmiş sınıf eğitimi verilmesinde yönetimin ve üst kurumların ilgisizliği, yemek ihalesine tek şirket katıldığı için yemek kalitesinin düşük olması, YİBO'daki lojman sayısının yetersiz olması, sınıf kitaplıklarının yetersiz olması, öğretmenlerin nöbet tutmamak istemesinin okulu sıkıntıya sokması, RAM'a yönlendirilen öğrencilerle RAM'ın yeterince ilgilenmemesi konularının değiştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Öğretmenlerin yatılı okuldaki değiştirilmesi gereken durumları hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecekleri imkânların yeterli olmaması, öğrencilerin de interneti devamlı kullanamaması, yönetimin okulda çok sık değişmesi, okulun

fiziki yapısında aksaklıklar olması, internetin okulda devamlı sağlanamaması, kütüphanedeki kaynakların yetersiz olması, okulun sağlık personelinin olmaması sorunlarından yoğun olarak bahsedilmiştir. Daha sonra öğretmenlerin bir kısmı okulun güvenlik personelinin olmaması, okulun ödeneğinin yeterince iyi kullanılmaması, okulda çalışan idarecilerin kadrolu değil, vekâletten görevlerine bakması, ilçe mahrum bölgede olduğu için donanımla ilgili arızaları giderecek personel bulma sıkıntısı sorunlarından bahsedilmiştir. Bazı öğretmenler ise okulun şoförünün evinin uzakta olması, yatılı okulda çalışacak öğretmenlerin ve yöneticilerin beslenme, barınma, iktisat, muhasebe gibi konularda bilgisiz olması, kesintisiz zorunlu eğitimin olumsuz yanlarının bu okulda hissedilmesi sorunlarını dile getirmişlerdir. Ayrıca okulun memur eksikliğinin olması, sınıflarda bilgisayar olmaması, okulda sağlık ocağının olmaması, okuldaki belletici öğretmenin sağlık ocağına veya hastaneye giden öğrenciye refakat etmesinin okulun işleyişinde sorun yaratması, öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmeden okula gelmesi, okulun rehberlik hizmetinin yetersiz olması, yatılı okulun akran baskısı ve şiddeti, cinsel istismar gibi olumsuzluklar yaratabilmesi, okuldaki yemeklerin yeterince sağlıklı olmaması, öğrencinin yatılı kaldığında dışarı çıkmasının zor olması, öğretmenin yatılı okulda haksızlığa uğraması, birinci kademenin bazı köyler uzak olduğu için taşınamaması ve yatılı kalması, sahipsiz çocukları bu okula gönderme anlayışının olumsuz etkisi, YİBO'lara çevrenin ve ilçedeki üst kurumların olumsuz tavırla yaklaşması gibi sorunların düzeltilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Öğretmenlerin yatılı okuldaki eğitsel sorunlardan rehberlik hizmetini yetersiz bulmaları ile Yozgat'ın (1990) çalışmasındaki öğrenci sayısının çokluğu ve öğretim süresinin uzunluğu okul psikoloğu ihtiyacını gerektirdiğini, öğrencilerin rehberlik ihtiyaçlarının giderilmesi yönünde Rehberlik ve Araştırma Merkezi yetkililerinin bu okullarla daha sıkı bir işbirliği yapması ve daha çok ilgilenmelerini önermesi ile örtüşen bir sonuçtur. Ayrıca rehberlik hizmetlerinin yetersiz olduğu yine Yener (2001)'in araştırmasında da belirtilmiştir.

Öğrencilerin bu okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşlerine göre; okulun fiziki imkânlarında eksiklik olması, okulda internet kullanabilme imkânının olmaması öğrencilerin tümü tarafından ifade edilmiştir. Öğrencilerin çoğu okuldaki kütüphanenin bazı kaynaklar bakımından yetersiz olması, boş zamanlarını yeterince iyi değerlendirememesi sorunlarını dile getirmişlerdir. Öğrencilerin bir kısmı bu konuda okulda güvenlik personelinin olmamasını, okulda yapılan etkinlikler için alanlarının küçük olmasını dile getirmiştir. Ayrıca temizlik personellerinden bazılarının işini yeterli yapmaması, yemekhanede çalışan görevli personelin sayısının az olması, okulda sağlık personelinin olmaması hususlarının değiştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Velilerin bu okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; velilerin okuldaki kütüphane, internet, boş vakitlerini değerlendirme imkânları gibi okulda ne yaptıkları hakkında fikir sahibi olmadıkları görülmektedir. Velilerin çoğu okuldaki idarecilerin vekil olarak çalışması, oturmuş kadro olmaması durumunun değiştirilmesi gerektiğini düşünmektedir. Daha sonra okuldaki fiziki imkânlarda bazı eksikliklerin olmasından bahsedilmiştir. Ayrıca okuldaki kütüphane ve bilgisayar odasının yeterli kullanılmaması, okulda öğrencilerin boş zamanlarını yeterince iyi değerlendirememesi, personellerden memur eksikliğinin çok olması, okulda sağlık personelinin olmaması, İlçede İlçe Milli Eğitim Müdürü'nün olmaması, vekâletten bakılması, yemekhane yemeklerinin yeterli kalitede olmaması konularının değiştirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Velilerin okulda öğrencilerin boş vakitlerini değerlendirme imkanı gibi okulda ne yaptıkları hakkında fikir sahibi olmamaları Özgündüz'ün (2006) araştırmasındaki velilerin okulda bulunan malzemeler ve bu malzemelerin kullanıldığı faaliyetler hakkında yeterli bilgi sahibi olmaması bulgusuyla aynı doğrultudadır.

Yönetici, öğretmen, öğrenci ve veliler okulda değiştirilmesi gerekenler hakkında okulun sağlık personelinin olmaması, okulun fiziksel eksikliklerinin olması, öğrencilerin boş

zamanlarını değerlendirecekleri etkinliklerin yetersiz olması ve öğrencilerin interneti kullanma imkânlarının olmaması konularında ortak görüştedir.

Bu araştırmanın bulguları yatılı okulda personel ihtiyacının eksik olduğunu belirtmektedir. Yozgat ise çalışmasında (1990), öğrencilerin hem ilköğretim birinci kademe hem de ikinci kademenin bir arada bulduklarından bu okulların personel ihtiyaçlarının giderilmesi ve eğitim uzmanlarının verilmesi gerektiğini belirtmiş ve bu araştırmaya paralel bir sonuç elde edilmiştir. Yener (2001) de araştırmasına katılan yöneticilerin yarıya yakınının yardımcı personele ihtiyaç olduğunu belirttiğini ifade etmiştir. Bostan (2005) de yöneticilerin personel eksikliğinden rahatsızlık duyduklarını ifade etmiştir. Özdemir Kardeş (2007) de yöneticilerin teknik ve sağlık personel eksikliğini ifade ettiklerini belirtmiştir.

Ayrıca bu çalışmada yatılı okulda fiziki eksiklikler olduğu sonucu ile Yetim'in araştırmasındaki müdürlerin görüşleriyle örtüşmektedir. Yine Yener (2001) araştırmasındaki yöneticilerin büyük çoğunluğunun, ders araçlarının oldukça yetersiz olduğunu belirttiği ve fiziki mekân (sınıf, kütüphane, laboratuvar, spor salonu vs.) eksikliklerinin çok fazla hissedildiğini ifade ettiğini açıklamıştır. Yatılı okuldaki fiziki eksiklikler Arı'nın (2002) araştırmasındaki öğretmenler tarafından da belirtilmiştir. Bostan'ın (2005) araştırmasında da YİBO'ların Fiziksel Yapısının Eğitim amaçlarına uygun olmadığı konusunda yönetici ve öğretmenlerin birbirine paralel görüş belirttikleri görülmüştür. Ayrıca İnal (2009) da araştırmasında öğretmenlerin fiziki eksikliklerden rahatsızlıklarından bahsetmiştir.

Yatılı okulda öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecekleri etkinliklerin yetersiz olduğu sonucu Bostan'ın da çalışmasındaki yönetici ve öğretmenlerin YİBO'ların okul tesislerini çoğunlukla beğenmediklerini, okul binalarının kısmen bakımlı tutulduğunu, okuldaki fiziksel donanım ve ekipmanların çoğunlukla yeterli olmadığını, bu yerlerin sosyal faaliyetler için gerekli imkan ve şartlara sahip olmadığını belirtmesi ile tutarlıdır.

Yine Çılğın (2007) araştırmasında veliler ve öğrenciler, beden eğitimi dersi ve ders dışı etkinliklerinde kullanılan malzeme ve tesisi yetersiz bulmuşlardır. Bu sonuç da öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecekleri etkinliklerin yetersiz olması sonucuyla paraleldir.

Bu çalışmada okulda öğrencilerin boş zamanlarını yeterince değerlendiremediklerini sonucuyla Yavaşkarataş'ın (2006) araştırmasındaki öğrencilerin % 58'inin okullarındaki boş zaman etkinliklerinin yeterli; % 42'sinin ise yetersiz olduğunu düşündüğü sonucu birbirinden farklı görünmektedir.

Yöneticiler ve öğretmenler okul şoförünün evinin uzakta olması sebebiyle sorun yaşanması, yatılı okulda kapalı spor salonunun olmaması, internetin bölgenin şartlarından dolayı sık sık arıza vermesi konularında ortak görüştedir.

İnal'ın (2009) araştırmasında da okul yaşam kalitesi algısı yüksek olan öğrencilerin ise görüşme sırasında çoğunlukla kapalı spor salonu olmayışı, oyun alanı eksikliğinden şikâyet etkileri belirlenmiştir.

Yöneticilerin üst makamların yöneticilere yeterli yardımda bulunmaması düşüncesi ve YİBO'da birleştirilmiş sınıf eğitimi verilmesinde yönetimin ve üst kurumların ilgisizliği görüşü ile öğretmenlerin YİBO'lara çevrenin ve ilçedeki üst kurumların olumsuz tavırla yaklaşması düşünceleri birbirine paraleldir.

Üst kurumların YİBO'ya olumsuz yaklaşması hakkında Yetim'in çalışmasındaki üst kurumların(ilçe ve il milli eğitim müdürlerinin) olumsuz tavırları hakkındaki yorumu ile açıklanabilir. Yetim'e göre, YİBO'ların halkın gözündeki görüntüsü pek hoş olmama nedeni, il ve ilçe milli eğitim müdürleri bu okulları yoksul ve kimsesiz öğrencilerin gittiği okullar olarak görmesi ve kendi çocuklarını bu okullara göndermemesi, bunun da öğrenci velilerinin yatılı okullar hakkındaki görüş ve düşüncelerini olumsuz etkilediğini ifade etmiştir.

Yöneticilerin; okula gelen öğrencilerin sağlık problemlerinin öğretmenleri yıpratması düşüncesi ile öğretmenlerin; öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmeden okula gelmesi düşüncesi birbiriyle örtüşmektedir.

Yöneticilerin okulun tesisatından anlayan personelin okulda olmaması ifadesiyle, öğretmenlerin ilçe mahrum bölgede olduğu için donanımla ilgili arızaları giderecek personel bulma sıkıntısı ifadesi aynı anlama gelmektedir.

Bu araştırmada elde edilen YİBO'daki sağlık personeli ile teknik personel eksiklikleri Yetim'in araştırmasındaki müdürlere göre en fazla ihtiyaç duyulan personel; sağlık elemanı, teknik eleman ve aşçı olarak tespit ettiği araştırmasıyla örtüşmektedir.

Yöneticilerin yönetici ve öğretmenin ihalelerle uğraştırılması sonucu eğitimle daha az ilgilenmesi sorunu ile öğretmenlerin yatılı okulda çalışacak öğretmenlerin ve yöneticilerin beslenme, barınma, iktisat, muhasebe gibi konularda bilgisiz olması düşünceleri birbiriyle paraleldir. İki düşüncede de öğretmenlerin yatılı okulda bazı konularda bilgisiz olduğu için sorun yaşadıklarını göstermektedir.

Bu araştırmada ihalelerin yönetici ve öğretmenler tarafından sorun olarak belirtilmesi, Ö. Kardeş (2007)'in çalışmasında da yöneticiler tarafından sorun olarak belirtilmiştir.

Yönetici, öğretmen ve velilerin okulun memur eksikliğinin olması, YİBO yöneticilerinin kadrolu değil, vekil olması ve yemek ihalesine tek şirket katıldığı için yemek kalitesinin düşük olması konularında aynı görüşte oldukları görülmektedir.

Araştırmanın bu sonucu Yetim'in (2001) araştırmasında, YİBO'larda görev yapan okul müdürlerinin % 51.0'nun vekil durumda olduğu, YİBO'ların % 46'sında rehber öğretmen bulunmadığı, YİBO'ların % 95.9'nda öğretmen açığının olduğu sonucuyla örtüşmektedir.

Yönetici, öğretmen ve öğrenciler okulda güvenlik personelinin olmaması durumunun değiştirilmesi konusunda hemfikirlidir.

Öğretmen ve öğrenciler kütüphanedeki kaynakların yetersiz olması durumunun değiştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

5.1.1.6. Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Öğrencilerin ve Velilerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda Yaşadıkları Sorunlara Yönelik Çözümlerinin Sonuçları

5.1.1.6.1. Katılımcıların Kişisel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Yöneticilerin yatılı okulda yaşanan sorunlara yönelik çözüm önerileri hakkındaki görüşleri yorumlanırsa; "YİBO'da pansiyon nöbetini öğretmenlerin tutmaması, bunun için başka personel alınması gerekmektedir." düşüncesinin yoğun olduğu görülmektedir. Ayrıca "Eğitim çalışanlarının maddi durumu düzeltilmelidir.", "Okulda öğretmenlerin kalması için ek lojmanlar yapılmalıdır." gibi çözüm önerileri dile getirilmiştir.

Öğretmenlerin okulda yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; "Pansiyon nöbetlerini öğretmenler yerine başka bir personelin tutması gerekmektedir." çözümü öğretmenlerin büyük bir kısmı tarafından önerilmiştir. Daha sonra "Öğretmen şikâyet yerine daha fazla fedakârlık yapmalıdır." çözümü bazı öğretmenlerce belirtilmiştir. Bazı öğretmenler ise "Pansiyon nöbetlerini tutan öğretmenlerin ertesi günkü dersinin az olmasına dikkat edilmelidir." , "Pansiyon nöbetlerinde sorun yaşanmaması için bu okullara öğretmen ataması yapılırken kadın-erkek sayısının eşit dağılmasına dikkat edilmelidir." çözümünü sunmuşlardır. Ayrıca "Pansiyon nöbetini evli-bekâr öğretmen ayrımı yapılmadan yasal sorumluluğu olan herkesin tutması gerekmektedir.", "Öğretmenlerin tatil günleri onlardan alınmamalı, dinlenmelerine olanak tanınmalıdır." çözüm önerileri ileri sürülmüştür.

Öğrencilerin yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; öğrencilerden daha çok “Yatılı kalmak, taşınmalı eğitim yerine tercih edilmelidir.” önerisi gelmiştir. Ayrıca “Taşınmalı olmak, yatılı kalmak yerine tercih edilmelidir.” görüşü de dile getirilmiştir. Öğrencilerin bu konuda ortak bir yargıda olmadıkları, birbirleriyle çeliştikleri görülmektedir. Öğrencilerin yatılı kalmayı, taşınmalı olmaya daha yüksek oranda tercih ettikleri görülmektedir. Ayrıca “Öğretmenler öğrencilere karşı daha da özverili olmalıdır.” çözüm önerisi de dile getirilmiştir.

Velilerin okulda yaşadıkları kişisel sorunlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; “Zorunlu eğitim olduğu için çocuğun okuması mecburdur, çözüm yoktur.” yorumu velilerin çoğundan gelmiştir. Ayrıca “Çocuğun taşınmalı olması yerine yatılı olması gerekmektedir.”, “Pansiyondaki öğrenciler arasındaki hırsızlığı önlemek için idarenin sağlam kadroya sahip olması gerekmektedir.” çözüm önerileri de belirtilmiştir.

Yönetici ve öğretmenlerin kişisel sorunları hakkındaki çözümlerinde “YİBO’da pansiyon nöbetini öğretmenlerin tutmaması, bunun için başka personel alınması gerekmektedir.” Önerilerinin ortak olduğu ve yoğun olarak belirtildiği dikkat çekicidir.

Öğrencilerin “Yatılı kalmak, taşınmalı eğitim yerine tercih edilmelidir.” görüşü ile velilerin “Çocuğun taşınmalı olması yerine yatılı olması gerekmektedir.” önerisi birbiriyle aynı anlamı taşımaktadır. Ancak öğrencilerden bu görüşe katılmayan ve “Taşınmalı olmayı, yatılı olmaya tercih edilmelidir.” diye düşünen öğrenci de vardır.

5.1.1.6.2. Katılımcıların Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözüm Önerileri

Yöneticilerin eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; yöneticilerin tümünün “Yönetim ve öğretmenler velileri işbirliği için teşvik etmelidir.” yorumunu yaptıkları görülmektedir. Daha sonra “YİBO’da rehberlik hizmetlerinin daha iyi çalışması gerekmektedir.” düşüncesi yöneticiler tarafından belirtilmiştir. Ayrıca “Yatılı okulda öğrencilere sevgi ve hoşgörü gösteren personellerin çalışması gerekmektedir.”, “Okulda yönetici-öğretmen işbirliği karşılıklı ilişkiler düzeltilerek sağlanmalıdır.”, “Yatılı okul yöneticileri öğretmenlerin de düşüncelerine önem vermelidir.”, “Öğrencilere öncelikle ahlaki değerleri benimsetmek gerekmektedir.”, “Yatılı okul öğrencilerinin öncelikle sınavla seçilerek gelmeleri gerekmektedir.”, “Özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklara özel eğitim verilebilir, RAM’den destek alınabilir.”, “Öğrenci velilerinin çocukları konusunda daha özverili olması gerekmektedir.”, “YİBO’lara gelen öğrencilerin temel eğitimlerini iyi almış olması gerekmektedir.” çözüm önerileri getirilmiştir.

Öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; “Okulda öğretmen ve yönetim arasındaki işbirliğini sağlamak için ortak kararlar alınarak ortak kurallar oluşturulmalıdır.” görüşü öğretmenlerin çoğunluğu tarafından belirtilmiştir. Öğretmenlerin bir kısmı “Ailelerden okulla ilgilenmelerini beklemek yerine onlara ulaşmaya çalışarak onlarla görüşülmelidir.”, “Öğrenci başarısını arttırmak için onları bilgilendirme, güdüleme çalışmaları yapılmalıdır.” ve “Rehberlik hizmetleri bu okulda çalışmalarını arttırmalıdır.” fikrini belirtmişlerdir. Öğretmenlerden “Öğrenci başarısını arttırmak için öğretmenlerin kendilerini sürekli yenilemeleri ve geliştirmeleri gerekmektedir.”, “Öğrenci başarısını arttırmak için kurslar için kaynak kitapları okulun temin etmesi gerekmektedir.” ve “YİBO’lardaki başarıyı arttırmak için e-öğretim sistemi yaygınlaştırılmalıdır.” çözüm önerileri de gelmiştir. Ayrıca “Öğrencilerdeki seviye farkı sorununu ortadan kaldırmak için öğrenciler arasında eleme yapılması, ayrı sınıflar oluşturulması gerekmektedir.”, “Özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler yönlendirilmelidir.”, “Öğretmenler öğrencileri eğitirken aileler engel olmamalıdır.”, “Her öğretmenin kendi sınıfıyla daha yakından ilgilenmesi gerekir.”, “Okulda bir sorun çıkınca onun üstünde hemen yoğunlaşmak gerekmektedir.”, “Okulda öğrencilerdeki hijyen problemi için seminerler verilerek, temizlik malzemesi dağıtılabilir.”, “Disiplin sorunlarında öğrenciyle konuşarak

sebebini öğrenmek gerekmektedir.” , “Disiplin sorunlarında öğrencilere kuralların sebepleri açıklanarak öğrencilere benimsetilmelidir.” , “Öğrencilerin evlerinde iyi beslenmeleri sağlanarak zihinsel gelişimleri olumlu hale getirilmelidir.”, “Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalıdır.”, “Bölgenin ihtiyacına yönelik bu okullarda farklı bir eğitim verilmelidir.”, “Eğitim gücünü çeken öğrenciler için az mevcutlu sınıflar açılabilir.”, “Okulda öğrenci başarısını arttırmak amaçlı sınıflar arası bilgi yarışmaları düzenlenebilir.”, “MEB’in eğitimle de ilgili pek çok siteye erişimi engellememesi gerekmektedir.” , “YİBO’daki öğrencilerin gündemi takip etmeleri için gazete, dergi, televizyon imkânları sağlanmalıdır.”, “Zorunlu eğitim kaldırılmalıdır.”, “Öğrencilerin derslere ilgisini arttırmak için kaygılarını arttırmalı bunun için de sınıf tekrarı getirilmelidir.”, “Öğrencileri eğitim konusunda bilinçlendirmek için bütün basın-yayın organlarının ve çevrenin ortak çalışması gerekmektedir.” çözüm önerileri de ortaya koymuşlardır.

Öğrencilerin yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; “Öğrencilerin disiplin sorunlarını önlemek için önlemler alınabilir.” önerisini yoğun olarak belirttiği görülmektedir. Öğrencilerden bir kısmı ise “Öğrencilerdeki disiplin sorununu çözmek için suçluların cezalandırılması gerekmektedir.” ve “Öğrencilerin etüt saatleri arttırılmalıdır.” çözümlerini sunmuşlardır. Ayrıca “Boş geçen dersler için başka öğretmenler getirilerek derslere girmelidir.”, “Yönetici- öğretmen işbirliğini sağlamak için kısa toplantılarla ortak kararlar alınmalıdır.”, “Yönetici, öğretmen ve veli işbirliğini sağlamak için daha çok toplantı yapılmalıdır.”, “Öğrencilerdeki hijyen eksikliğini önlemek için bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.” çözüm önerileri dile getirilmiştir.

Velilerin okulda yaşadıkları eğitsel sorunlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; “Okuldaki başarının artması için yöneticilerin sağlam bir kadroya sahip olması gerekmektedir.” Düşüncesi daha çok belirtilmiştir. Ayrıca “Disiplin sorunlarının çözümü için öğretmene daha çok hak verilmelidir.”, “Okulda öğrencilerdeki hijyen sorunlarını çözmek için denetim arttırılmalıdır.”, “Velilerin okula daha sık gelmesi ve çocuğu hakkında bilgi alarak eksiklerini gidermesi gerekmektedir.” ve “Okulda öğrenci başarısını arttırmak için öğretmen eksikliği olmamalı, kendi branşına uygun derse girmelidir.” çözüm önerileri de belirtilmiştir.

Yönetici-öğretmen ile veli arasındaki işbirliğinin tüm gruplar tarafından yeterli görülmediğinden bahsedilmiştir. Buna yönelik yine tüm gruplar çözüm önermiştir. Yöneticiler “Yönetim ve öğretmenler velileri işbirliği için teşvik etmelidir.” ve “Öğrenci velilerinin çocukları konusunda daha özverili olması gerekmektedir.” görüşünü savunurken, öğretmenler “Ailelerden okulla ilgilenmelerini beklemek yerine onlara ulaşmaya çalışarak onlarla görüşülmelidir.” düşüncesini belirtmişlerdir. Öğrenciler “Yönetici, öğretmen ve veli işbirliğini sağlamak için daha çok toplantı yapılmalıdır.” önerisini dile getirirken, veliler ise “Velilerin okula daha sık gelmesi ve çocuğu hakkında bilgi alarak eksiklerini gidermesi gerekmektedir.” çözümlerini sunmuşlardır.

Yöneticilerin “Okulda yönetici-öğretmen işbirliği karşılıklı ilişkiler düzeltilerek sağlanmalıdır.” düşüncesiyle öğretmenlerin “Okulda öğretmen ve yönetim arasındaki işbirliğini sağlamak için ortak kararlar alınarak ortak kurallar oluşturulmalıdır.” önerisi ve öğrencilerin “Yönetici- öğretmen işbirliğini sağlamak için kısa toplantılarla ortak kararlar alınmalıdır.” önerileri birbiriyle paralel yanıtlardır. Bu üç grup da yönetici-öğretmen arasında işbirliğinin yeterli olmadığını düşünmekte ve bunun için toplantılar yapılarak, karşılıklı konuşularak ortak kararlara varılması gerektiği düşünülmektedir.

Yöneticilerden birinin “Yatılı okul öğrencilerinin öncelikle sınavla seçilerek gelmeleri gerekmektedir.” çözümüyle, öğretmenlerin bir kısmının “Öğrencilerdeki seviye farkı sorununu ortadan kaldırmak için öğrenciler arasında eleme yapılması, ayrı sınıflar oluşturulması gerekmektedir.” önerisi birbiriyle benzerdir. Öğrenciler arasında eleme yapılması görüşü iki grup tarafından da benimsenmektedir.

Yöneticilerin ve öğretmenlerin “YİBO’da rehberlik hizmetlerinin daha iyi çalışması gerekmektedir.” görüşleri ortaktır. Daha önce de rehberlik hizmetlerinde eksiklik olduğunu belirten bu iki grup rehberlik hizmetlerinin çalışmalarını arttırması gerektiğini düşünmektedir.

Yine yöneticilerin ve öğretmenlerin daha önce okulda özel eğitime yönlendirilmesi gereken öğrencilerle yeterince ilgilenilmediğini ifade ettikleri soruna çözüm olarak “Özel eğitime ihtiyaç duyan çocuklara özel eğitim verilebilir, RAM’dan destek alınabilir.” çözümleri de iki grup tarafından da sunulmuştur.

Yöneticilerden birinin “YİBO’lara gelen öğrencilerin temel eğitimlerini iyi almış olması gerekmektedir.” düşüncesi ile öğretmenlerin “Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalıdır.” düşüncesi aynı görünmemekle beraber birbirine paraleldir. Temel eğitimden kastedilen okul öncesi eğitimi ve ilkökul eğitimidir. Ancak bu eğitimi iyi alan öğrencilerin bu okulda daha başarılı olabilecekleri ifade edilmiştir.

Öğretmenler disiplin sorunları hakkında çeşitli çözümler önermişlerdir; “Okulda bir sorun çıkınca onun üstünde hemen yoğunlaşmak gerekmektedir.”, “Disiplin sorunlarında öğrenciyle konuşarak sebebini öğrenmek gerekmektedir.” ve “Disiplin sorunlarında öğrencilere kuralların sebepleri açıklanarak öğrencilere benimsetilmelidir.” diye önerilerde bulunmuşlardır. Öğrenciler ise “Öğrencilerin disiplin sorunlarını önlemek için önlemler alınabilir.” ve “Öğrencilerdeki disiplin sorununu çözmek için suçluların cezalandırılması gerekmektedir.” önerilerinde bulunmuşlardır. Bu konuda veliler ise “Disiplin sorunlarının çözümü için öğretmene daha çok hak verilmelidir.” önerisinde bulunmuştur. Bu üç grup da disiplin sorunlarının önlenmesi konusunda öneride bulunmuştur. Ancak öğrenci ve veliler disiplin suçlarının cezalandırılması gerektiği görüşünü savunmaktadır.

Öğretmenler hijyen sorunları hakkında “Okulda öğrencilerdeki hijyen problemi için seminerler verilerek, temizlik malzemesi dağıtılabilir.” önerisinde bulunurken, öğrenciler “Öğrencilerdeki hijyen eksikliğini önlemek için bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.” diyerek aynı görüşü savunmaktadırlar. Veliler ise “Okulda öğrencilerdeki hijyen sorunlarını çözmek için denetim arttırılmalıdır.” önerisinde bulunmaktadır.

Daha önce belirtildiği gibi öğrenciler ve veliler okulda çeşitli nedenlerden dolayı (öğretmenin askerde olması, doğum iznine ayrılması gibi) bazı derslerin boş geçmesini bir sorun olarak görmektedir. Buna yönelik öğrenciler “Boş geçen dersler için başka öğretmenler getirilerek derslere girmelidir.”, veliler ise “Okulda öğrenci başarısını arttırmak için öğretmen eksikliği olmamalı, kendi branşına uygun derse girmelidir.” önerilerinde bulunmuşlardır ve bu görüşler birbiriyle tutarlıdır.

5.1.1.6.3. Katılımcıların Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözüm Önerileri

Yöneticilerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlar hakkındaki çözüm önerileri yorumlanırsa; “Üst kurumlar yatılı okuldaki sağlık, güvenlik, tesisattan anlayan personellerinin eksikliğini giderilmesi konusunda yardımcı olmalıdır.” önerisi tüm yöneticiler tarafından belirtilmiştir. “Yatılı okul çalışanlarına üst makamların yardımcı olması gerekmektedir.”, “Yatılı okulda ihalelerden anlayan personeller olmalı, öğretmen ve idareci eğitimle ilgilenmelidir.”, “YİBO’da çalışan yöneticilerin oturmuş bir kadro olması gerekmektedir.”, YİBO öğretmen ve yöneticilerine bu okulda çalışmayı avantajlı yapacak ödüllendirmelere gidilmelidir.”, “YİBO yöneticilerinin deneyimli, bilgili olması gerekmektedir.”, “Okuldaki fiziki şartlardaki eksiklikler giderilmelidir.” görüşleri yöneticiler tarafından sunulmuştur. Ayrıca “Yatılı okulda çalışan yöneticilerin engelleri kaldırılmadığı”, “Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık raporlarının olması gerekmektedir.”, “YİBO’da çalışan yöneticilerin kadrolu olması için üst kurumların önlem alması gerekmektedir.” önerileri de getirilmiştir. Bunların dışında “Okulda internet eksikliğinin giderilmesi gerekmektedir.”, “Okuldaki sınıf kitaplıkları daha geliştirilebilir.”, “Öğrencilerin boş zamanlarını daha iyi

değerlendirebilecekleri sosyal etkinlikler sağlanmalıdır.”, “Köylerdeki birleştirilmiş sınıflı okullar kapatılmalı, taşınmalı eğitime geçilerek öğrenci başarısı arttırılmalıdır.” çözüm önerileri de belirtilmiştir.

Öğretmenlerin yatılı okulda değiştirilmesi gereken durumlara yönelik çözüm önerilerinde “Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecekleri alternatif etkinlikler sunulmalıdır.” önerisi öğretmenlerin büyük bir kısmı tarafından önerilmiştir. Öğretmenler tarafından “Okul yatılı olmamalıdır.”, “Yatılı okul idarecileri, yatılı okullar ve idarecilik bakımından deneyimli olmalıdır.”, “Kütüphane okulun ödeneği iyi kullanılarak geliştirilmelidir.” çözümleri de sunulmuştur. Daha sonra “Okulun yatılı olması yerine birbirine yakın köylerin taşıma merkezlerinin oluşturulması ile taşınmalı eğitime geçilmelidir.”, “Yatılı okul idarecileri öğretmenle daha iyi ilişkiler kurmalıdır.”, “Yatılı okul öğretmenleri ihalelerden sorumlu olmamalı, bu görevi ilçeden bir kurul yapmalı veya daha merkezi bir sistemle yapılmalıdır.”, “Okulda sağlık personeli bulunmalıdır.”, “İnternetin okulda sürekli sağlanması için teknolojinin daha ileri boyutları kullanılmalıdır.” ve “Okula kapalı spor salonu yapılmalıdır.” çözümleri söylenmiştir.

Öğretmenler; “Yatılı okula gelen yönetici ve öğretmenlerin iktisat, muhasebe, beslenme, barınma konularında eğitim almış olmalıdır.”, “Okulun şoförü okulda kalmalı, gece-gündüz çağırılabilir.”, “Yönetim ve öğretmenlerin çok çabuk değişmesini önlemek için onları ödüllendirme sistemine gidilmelidir.”, “YİBO’larla üst kurumların daha çok ilgilenmesi gerekmektedir.” ve “Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını daha iyi karşılamak için pansiyona açık büfe, ara-öğün uygulaması gibi imkânlar getirilmelidir.” çözümlerini de belirtilmiştir.

Daha sonra ise öğretmenler; “Öğretmen ve idarenin okulda gücünün yetmediği konularda üst kurumların yardımı gerekmektedir.”, “Okulun fiziki eksiklikleri için tadilat yapılmalıdır.”, “Okulun güvenlik görevlileri olmalıdır.”, “YİBO’da çalışanları ödüllendirmek yerine onları pek çok konuda yargılama, azarlama gibi durumlara gidilmemelidir.”, “İnterneti öğrencilerin derslerden sonra da kullanabilmesi için personel alımı gerekmektedir.”, “Öğrencileri devlet yardımına alıştırmamak ve kıymetini bilmelerini sağlamak için her türlü ihtiyaçları dağıtılmamalı, belirli öğrencilere yardım yapılmalıdır.” ve “Öğretmenlerin ve yöneticilerin bürokrasi işleri azaltılmalıdır.” çözümlerini de sunmuşlardır.

Ayrıca öğretmenler; “Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için idareci sayısının arttırılması ve bu idarecinin sadece yemek ihalesi ile ilgilenmesi gerekmektedir.”, “Yatılı okul idarecilerinin öğretmenlerin güvenini sağlaması için daha şeffaf olması gerekmektedir.”, Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmiş olması gerekmektedir.”, “Yatılı okullara çocuk esirgmeden, parçalanmış ailelerden öğrenci getirilmemelidir.”, “Okulda öğretmenin haksızlığa uğramaması için herkese eşit görevler verilmesi gerekir.” çözüm önerilerini ortaya koymuşlardır.

Öğrencilerin okulda değiştirilmesi gerekenlere yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; “Öğrencilerin internette faydalanmaları sağlanmalıdır.” önerisi tüm öğrenciler tarafından belirtilmiştir. Daha sonra “Okula çim saha yapılmalı, yürüyüş alanıyla ayrılmalıdır.”, “Okuldaki fiziki eksiklikler tadilatla düzeltilmelidir.” çözümlerini dile getirmişlerdir. Ayrıca “Okuldaki kütüphane kaynak bakımından zenginleştirilmelidir.”, “Okulun sağlıkla ilgilenen personeli olmalıdır.”, “Okulun güvenlik personeli olmalıdır.”, “Okuldaki boş zaman etkinlikleri etüt saatlerini engellememelidir.”, “Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmek amaçlı daha farklı kurslar açılabilir.”, ve “Okulun güvenliğinin sağlanması için önlemler alınmalıdır.” çözüm önerilerini ortaya koymuşlardır.

Velilerin okulda değiştirilmesi gereken sorunlara yönelik çözüm önerileri yorumlanırsa; “Öğrencileri sosyal aktivitelere daha çok yönlendirmek gerekmektedir.” görüşü bazı velilerce belirtilmiştir. Ayrıca veliler “Yöneticilerin oturmuş bir kadroya sahip olması için kendi memleketinden olan öğretmenlerin okula gelmesi gerekmektedir.”, “Okuldaki yemek sistemi değiştirilmeli bunun için yemek ihalesinden sorumlu olacak idareci kadronun olması

gerekmektedir.”, Okulun kütüphane, bilgisayar odası imkânlarının kullanılması için öğretmenlerin daha özverili olması gerekmektedir.”, “Okuldaki etkinliklerin arttırılması için idarenin öğretmeni teşvik etmesi ve desteklemesi gerekmektedir.”, “Okuldaki memur eksikliğini giderilmesi için idarenin talep etmesi gerekmektedir.” çözüm önerilerini dile getirilmiştir.

Velilerin okuldaki etkinliklerin artması için idarenin öğretmeni teşvik etmesi gerektiği önerisi Özgündüz’ün (2006) çalışmasındaki velilerin, beden eğitimi ve ders dışı çalışmalarda kendilerinin ve öğrencilerin önemli bir rol oynamadığını, bu çalışmaların daha verimli olabilmesi için idarenin ve öğretmenin tutumunun etkili olacağını bildirmeleri ile benzetilmektedir.

Yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin okulda değiştirilmesi gerekenler konusunda ortak görüşü boş zamanları konusunda olmaktadır. Yöneticilerin, “Öğrencilerin boş zamanlarını daha iyi değerlendirebilecekleri sosyal etkinlikler sağlanmalıdır.” önerisi ile öğretmenlerin “Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecekleri alternatif etkinlikler sunulmalıdır.” önerisi, öğrencilerin “Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirmek amaçlı daha farklı kurslar açılabilir.” önerisi, velilerin “Öğrencileri sosyal aktivitelere daha çok yönlendirmek gerekmektedir.” önerisi birbiriyle birbirleriyle örtüşmektedir. Ayrıca boş zamanların değerlendirilmesi konusunda öğrencilerin “Okuldaki boş zaman etkinlikleri etüt saatlerini engellememelidir.” ve velilerin “Okuldaki etkinliklerin arttırılması için idarenin öğretmeni teşvik etmesi ve desteklemesi gerekmektedir.” önerileri bulunmaktadır.

Yönetici, öğretmen ve velilerin de okulda oturmuş bir kadro olması gerektiği hakkında hemfikir oldukları ve farklı çözümler ürettikleri görülmektedir. Yöneticilerin, “Yöneticilerin YİBO’da çalışan yöneticilerin oturmuş bir kadro olması gerekmektedir.” ve “YİBO öğretmen ve yöneticilerine bu okulda çalışmayı avantajlı yapacak ödüllendirmelere gidilmelidir.” önerileri ile öğretmenlerin, “Yönetim ve öğretmenlerin çok çabuk değişmesini önlemek için onları ödüllendirme sistemine gidilmelidir.” önerisi aynı anlama gelmektedir. Velilerin ise “Yöneticilerin oturmuş bir kadroya sahip olması için kendi memleketinden olan öğretmenlerin okula gelmesi gerekmektedir.” önerisi bulunmaktadır.

Yönetici, öğretmen ve öğrencilerin okuldaki internetin sağlanması gerektiği konusunda aynı görüşte oldukları görülmektedir. Yöneticilerin “Okulda internet eksiğinin giderilmesi gerekmektedir.” önerisi ile öğretmenlerin, “İnternetin okulda sürekli sağlanması için teknolojinin daha ileri boyutları kullanılmalıdır.” ve “ İnterneti öğrencilerin derslerden sonra da kullanabilmesi için personel alımı gerekmektedir.” çözüm önerileri; öğrencilerin, “Öğrencilerin internette faydalanmaları sağlanmalıdır.” önerileri birbirleriyle örtüşmektedir.

Yöneticilerin, “Üst kurumlar yatılı okuldaki sağlık, güvenlik, tesisattan anlayan personellerinin eksikliğini giderilmesi konusunda yardımcı olmalıdır.” çözüm önerisi ile öğretmenlerin “Okulda sağlık personeli bulunmalıdır.” ve “ Okulun güvenlik görevlileri olmalıdır.” önerileri, Öğrencilerin “Okulun sağlıkla ilgilenen personeli olmalıdır.” ve “Okulun güvenlik personeli olmalıdır.” önerileri birbiriyle tutarlı olarak görünmektedir. Okuldaki sağlık ve güvenlik personellerinin olması hakkında yöneticiler, öğretmenler ve öğrenciler aynı görüştedir.

Yöneticilerin, öğretmenlerin ve öğrencilerin okuldaki fiziki eksikliklerin giderilmesi konusunda ortak fikirde oldukları görülmektedir. Yöneticilerin, “Okuldaki fiziki şartlardaki eksiklikler giderilmelidir.” önerisi ile öğretmenlerin, “Okulun fiziki eksiklikleri için tadilat yapılmalıdır.” önerisi ve öğrencilerin, “Okuldaki fiziki eksiklikler tadilatla düzeltilmelidir.” önerileri aynıdır. Ayrıca öğrencilerin bu konudaki çözüm önerisi “Okula çim saha yapılmalı, yürüyüş alanıyla ayrılmalıdır.” olarak görülmektedir.

Öğretmen, öğrenci ve velilerin kütüphanenin geliştirilmesi hakkında ortak düşüncede oldukları görülmektedir. Öğretmenlerin, “Kütüphane okulun ödeneği iyi kullanılarak

geliştirilmelidir.” önerisi ile öğrencilerin “Okuldaki kütüphane kaynak bakımından zenginleştirilmelidir.” önerisi, velilerin “Okulun kütüphane, bilgisayar odası imkânlarının kullanılması için öğretmenlerin daha özverili olması gerekmektedir.” önerisi birbiriyle örtüşmektedir.

Yönetici ve öğretmenlerin “Yatılı okul çalışanlarına üst makamların yardımcı olması gerekmektedir.” önerisi hakkında ortak görüşte olduğu görülmektedir.

Yine Yönetici ve öğretmenlerin “Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık raporlarının olması gerekmektedir.” önerisi hakkında ortak düşüncede oldukları görülmektedir.

Yine yönetici ve öğretmenlerin okuldaki ihalelerden sorumlu olmamaları ve ihaleleri başkalarının yapması gerektiği hakkında aynı görüşte oldukları görülmektedir. Yöneticilerin, “Yatılı okulda ihalelerden anlayan personeller olmalı, öğretmen ve idareci eğitimle ilgilenmelidir.” önerisi ile öğretmenlerin, “ Yatılı okul öğretmenleri ihalelerden sorumlu olmamalı, bu görevi ilçeden bir kurul yapmalı veya daha merkezi bir sistemle yapılmalıdır.” önerileri bunu açıkça göstermektedir.

Yönetici ve öğretmenlerin bir diğer ortak görüşü idarecilerin deneyimli olmasını istemeleridir. Yöneticilerin “YİBO yöneticilerinin deneyimli, bilgili olması gerekmektedir.” önerisi ile öğretmenlerin “Yatılı okul idarecileri, yatılı okullar ve idarecilik bakımından deneyimli olmalıdır.” önerisi birbiriyle örtüşmektedir.

Yönetici ve öğretmenlerin taşınmalı eğitimi savunması ortak görünmektedir. Yöneticilerin “Köylerdeki birleştirilmiş sınıflı okullar kapatılmalı, taşınmalı eğitime geçilerek öğrenci başarısı arttırılmalıdır.” önerisi ile öğretmenlerin “ Okulun yatılı olması yerine birbirine yakın köylerin taşıma merkezlerinin oluşturulması ile taşınmalı eğitime geçilmelidir.” önerisi taşınmalı eğitim konusunda ortak görünmektedir.

Öğretmen ve velilerin okuldaki öğrencilerin beslenmeleri hakkında idareci sayısının arttırılarak sadece yemek ihalesi konusunda çalışacak bir kadronun olması gerektiğini önererek ortak görüşte oldukları görünmektedir. Öğretmenlerin “Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için idareci sayısının arttırılması ve bu idarecinin sadece yemek ihalesi ile ilgilenmesi gerekmektedir.” ve velilerin “Okuldaki yemek sistemi değiştirilmeli bunun için yemek ihalesinden sorumlu olacak idareci kadronun olması gerekmektedir.” önerileri açıkça bunu göstermektedir.

5.1.2. Öğretmenlerle Odak Grup Görüşmelerden Elde Edilen Sonuç

Öğretmenlerin odak grup görüşmelerde pek çok konuda bireysel görüşmelerle aynı cevapları verdikleri ve birbirlerinin görüşlerine katıldıkları görülmektedir. Bu da öğretmenlerin bireysel görüşmedeki söylediklerinin geçerliğini arttırmaktadır.

Ayrıca öğretmenler bireysel görüşmede söylemeyi unuttuklarını odak grup görüşmede hatırlayarak ek bilgiler vermişlerdir ve bazı yeni bulgular elde edilmiştir. Odak grup görüşmelerde yeniden ele alınan görüşler ile farklı olarak belirtilenler başlıklar altında incelenmiştir.

5.1.2.1. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Kişisel Sorunlar İle İlgili Sonuçlar

Öğretmenlerin bireysel görüşmede ve odak grup görüşmede “Yatılı okulda çalışmanın yorucu, yıpratıcı olması” görüşünü yoğun olarak belirttikleri görülmektedir.

Ayrıca yine iki tür görüşmede öğretmenlerin “Yatılı okulda çalışmanın olumsuzluklarını ailesine yansıtma” sorununu yaşadıklarını ifade ettikleri görülmektedir.

Grup odaklı görüşmede bireysel görüşmeden farklı olarak “Yatılı okulda öğretmenlik dışında başka işlerle meşgul olmanın mesleğinden soğutması”, “Pansiyon nöbetleri,

öğretmenin davranışlarını olumsuz etkilediği için öğrencilerin, öğretmene bakış açılarının olumsuzlaşması”, “Ailelerin, yönetimin ve üst kurumların destek vermemesi nedeniyle öğretmenin kendini çaresiz hissetmesi”, “YİBO’lar çevreyle irtibatı kopuk, kendi halinde okullar olduğu için öğretmen, öğrenci ve idarecinin aşırı ölçüde birbirini etkilemesi” ve “Okulda disiplin sağlanamadığı için gerginlik yaşama” kişisel sorunlarını yaşadıkları ifade edilmiştir.

5.1.2.2. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşadıkları Eğitsel Sorunlar İle İlgili Sonuçlar

Öğretmenlerin bireysel görüşmede ve odak grup görüşmede “Yönetici-öğretmen işbirliğinin yetersiz olması”, “Öğretmen-veli işbirliğinin yetersiz olması”, “Ailelerin çocuklarıyla hiçbir yönden ilgilenmemesi”, “Öğrencilerde disiplin sorununun olması”, “Öğrencilerin temel eğitimlerinin yetersiz olması”, “Öğrencilerin ilgisiz ve bilinçsiz olması” ve “Öğrencilerin her ihtiyacını okulun karşılaması, onların sahip olduklarının kıymetini bilmemelerine sebep olması” görüşlerini tekrar belirttikleri görülmektedir. Bu sorunları özellikle tekrar vurgulamaları bu konulara verdikleri önemi de göstermektedir.

Grup odaklı görüşmede bireysel görüşmeden farklı olarak; “YİBO öğrencileri fakir, köy çocuğu olduklarından merkezdeki öğrenciler gibi özel ders, dersane imkânlarının olmaması sebebiyle onlardan geri kalmaları”, “Öğretmene yatılı okulda fazla yük bindirilmesi ile öğretimin sonraki plana atılması”, “Bölgenin geri kalmışlığı sebebiyle öğrencinin imkânlarının kısıtlı olması”, “Erken yaşta aileden ayrılan çocukların ilgi, şefkat araması”, “Öğrencilerin aile şefkati alamaması, bunu öğretmenlerden daha çok görmesi” ve “Etütlerin öğrenciler için yeterince faydalı kullanılamaması” eğitsel sorunlarından bahsedilmiştir.

5.1.2.3. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar İle İlgili Sonuçlar

Öğretmenlerin bireysel görüşmede ve odak grup görüşmede “Okuldaki kütüphanenin yetersiz olması” ve “İdarenin oturmuş bir kadroya sahip olmaması” sorunlarını yoğun olarak belirttikleri görülmektedir.

Ayrıca “Okulun fiziksel eksikliklerinin olması”, “Öğrencilerin internet kullanma imkânlarının olmaması”, “Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecek sosyal aktivitelerin yetersiz olması”, “Okulun rehberlik hizmetinin eksik olması”, “Okulda güvenlik görevlisinin olmaması”, “Okulda sağlık personelinin olmaması” sorunlarını iki görüşmede de belirtmişlerdir.

Daha düşük oranda “Öğrencilerin sağlık raporlarının olmadan okula gelmeleri”, “Ailesiz çocukların, çocuk esirgemenen gelen çocukların bu okulda toplanması”, “Çevrenin yatılı okula olumsuz bakması sebebiyle YİBO’nun dışlanması”, “Okulun ödeneğinin yeterince iyi kullanılamaması” sorunlarını her iki görüşmede de belirttikleri görülmektedir.

Ayrıca Grup odaklı görüşmede, “YİBO’da öğretmene görev verilirken evli ve bekâr öğretmen ayrımı yapılması” sorunu ile bireysel görüşmedeki öğretmenlerin haksızlığa uğradığını düşünmesi birbirine paraleldir.

Grup odaklı görüşmede bireysel görüşmeden farklı olarak; “Belleticilik görevini okulun öğretmenlerinin yapması”, “Öğretmenlerin ihale komisyonlarında yer alması”, “Yatılı okulda öğretmen eksiği sebebiyle birleştirilmiş sınıf uygulanması” ve “Öğrencilerin zararlı alışkanlıklarının olması” durumlarının değiştirilmesi gerektiği öğretmenler tarafından belirtilmiştir.

5.1.2.4. Öğretmenlerin Yatılı Okulda Yaşanan Sorunlara Yönelik Çözümlerinin Sonuçları

5.1.2.4.1. Yatılı Okulla İlgili Yaşadıkları Kişisel Sorunlara Yönelik Çözümlerinin Sonuçları

Öğretmenlerin bireysel görüşmede ve odak grup görüşmede; “Pansiyon nöbetlerini öğretmenler yerine başka bir personelin tutması gerekmektedir.”, “Pansiyon nöbetlerinde sorun yaşanmaması için bu okullara öğretmen ataması yapılırken kadın-erkek sayısının eşit dağılmasına dikkat edilmelidir.”, “Öğretmenlerin tatil günleri onlardan alınmamalı, dinlenmelerine olanak tanınmalıdır.” ve “Pansiyon nöbetini evli-bekâr öğretmen ayrımı yapılmadan yasal sorumluluğu olan herkesin tutması gerekmektedir.”çözümlerini belirttikleri görülmektedir.

Grup odaklı görüşmede bireysel görüşmeden farklı olarak; “YİBO lojmanlarının öğretmen sayısına yetecek sayıda olması gerekmektedir.” çözüm önerisi de öğretmenler tarafından sunulmuştur.

5.1.2.4.2. Yatılı Okulla İlgili Yaşadıkları Eğitsel Sorunlara Yönelik Çözümlerinin Sonuçları

Öğretmenlerin bireysel görüşmede ve odak grup görüşmede; “Ailelerden okulla ilgilenmelerini beklemek yerine onlara ulaşmaya çalışarak onlarla görüşülmelidir.”, “Öğrenci başarısını arttırmak için onları bilgilendirme, güdüleme çalışmaları yapılmalıdır.”, “Eğitim güçlüğü çeken öğrenciler için az mevcutlu sınıflar açılabilir.”, “Okul öncesi eğitim yaygınlaştırılmalıdır.”, “Öğrencilerin derslere ilgisini arttırmak için kaygılarını arttırmalı bunun için de sınıf tekrarı getirilmelidir.”, “Rehberlik hizmetleri bu okulda çalışmalarını arttırmalıdır.” çözümlerini sundukları görülmektedir.

Grup odaklı görüşmede bireysel görüşmeden farklı olarak; “Disiplin sorunlarında öğrencilere yaptırım uygulanarak engellenmelidir.”, “Öğretmenlerin çok yüksek beklentilere girmeden kabullenmeleri gerekmektedir.” ve “Akran baskısını engellemek için birinci ve ikinci kademe ayrılmalıdır.”çözümlerini öğretmenlerin önerdikleri görülmektedir.

5.1.2.4.3. Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlara Yönelik Çözümlerinin Sonuçları

Öğretmenlerin bireysel görüşmede ve odak grup görüşmede; “Okul yatılı olmamalıdır.”, “Okulun yatılı olması yerine birbirine yakın köylerin taşıma merkezlerinin oluşturulması ile taşınmalı eğitime geçilmelidir.”, “Yönetim ve öğretmenlerin çok çabuk değişmesini önlemek için onları ödüllendirme sistemine gidilmelidir.”, “Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecekleri alternatif etkinlikler sunulmalıdır.”, “Yatılı okul öğretmenleri ihalelerden sorumlu olmamalı, bu görevi ilçeden bir kurul yapmalı veya daha merkezi bir sistemle yapılmalıdır.”, “Okuldaki fiziki eksiklikler giderilmelidir.”, “Okulun kütüphanesi geliştirilmelidir.”, “Öğrencilere internet imkânı sağlanmalıdır.”, “Okulda sağlık personeli bulunmalıdır.”, “Okulun güvenlik görevlileri olmalıdır.”, “Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmiş olması gerekmektedir.”, “Yatılı okullara çocuk esirgmeden, parçalanmış ailelerden öğrenci getirilmemelidir.” ve “Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için idareci sayısının artırılması ve bu idarecinin sadece yemek ihalesi ile ilgilenmesi gerekmektedir.” çözümleri belirtilmiştir.

Grup odaklı görüşmede bireysel görüşmeden farklı olarak; “Yatılı okulların iyileştirerek devamı sağlanmalıdır.”, “Birinci kademe yatılı olmamalı köy okulları devam etmeli, ikinci kademe yatılı olmalıdır.”, “Okul ve pansiyon birbirinden ayrılmalı, ayrı idare edilmelidir.”, “Yeni bir uygulamaya geçilmeden önce alt yapı oluşturulmalıdır.”, “Milli eğitimde oturmuş

bir sistem oluşması için, milli eğitimin hükümetten ayrı olması gerekir.” ve “Milli eğitimde kararları veren üst kurumların öğretmen kökenli olması gerekmektedir.” çözümleri de sunulmuştur.

5.1.3. Gözlemlerden Elde Edilen Sonuçlar

5.1.3.1. Yönetici ve Öğretmenlerle Yapılan Gözlemlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşanılan Kişisel Sorunlar Hakkındaki Sonuçları

Yapılan gözlemlerde yöneticiler ve öğretmenlerle yapılan görüşmelerdeki kişisel sorunlardan farklı sonuçlar elde edilmemiştir. Gözlem sonuçlarının görüşme verileri ile tutarlı olması, çalışmanın geçerliğini arttırmıştır.

Yöneticiyle yapılan gözlemlerde, görüşmelerde elde edilen “Yatılı okulda çalışmanın zor, yorucu olması” ve “Yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturması” sorunlarının yaşandığı görülmüştür.

Öğretmenlerle yapılan gözlemlerde, görüşmelerden elde edilen “Yatılı okulda çalışmak zor, yorucu oluyor.”, “Özel hayatında da sürekli yatılı okul öğrencileri ile ilgilenme.”, “Yatılı okulda çalıştığı için kendine daha az zaman ayırması.”, “Yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturması”, “Yatılı okulda çalışmanın getirdiği sorunları etrafına yansıtma.” ve “Okuldaki kadın-erkek sayısının eşit olmaması pansiyon nöbetlerinde sorun olması” sorunlarının gözlemlendiği görülmüştür.

Yöneticinin ve öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlardan “Yatılı okulda çalışmanın zor ve yorucu olması” ile “Yatılı okulda çalışmanın olumsuz duygular oluşturması” sorunlarını ortak yaşadıkları gözlenmiştir.

5.1.3.2. Yönetici ve Öğretmenlerle Yapılan Gözlemlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu İle İlgili Yaşanılan Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Sonuçları

Yapılan gözlemlerde yöneticiler ve öğretmenlerle yapılan görüşmelerdeki eğitsel sorunlardan farklı sonuçlar elde edilmemiştir. Gözlem sonuçlarının görüşme verileri ile tutarlı olması, çalışmanın geçerliğini arttırmıştır.

Yöneticiyle yapılan gözlemlerde, görüşmelerde elde edilen “Pansiyondaki öğrencilerle yakından ilgilenerken etkilenen öğretmenlerin psikolojik sorunlar yaşamaması” ve “Okul yönetimiyle öğretmenler arası işbirliğinin yeterli olmaması” eğitsel sorunlarının yaşandığı görülmektedir.

Öğretmenlerle yapılan gözlemlerde, görüşmelerden elde edilen “Okulda disiplin sorunlarının olması”, “Çocukların ailelerinden uzak olmasının eğitime olumsuz yansımaları”, “Öğrencilerin dersle ilgilerinin olmaması” ve “Öğrencilerin hijyen kurallarına dikkat etmemeleri” sorunlarını yaşadıkları gözlenmiştir.

Yöneticinin ve öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları eğitsel sorunlardan ortak sorunlar gözlenmemiştir.

5.1.3.3. Yönetici ve Öğretmenlerle Yapılan Gözlemlerin Yatılı İlköğretim Bölge Okulu’nda Değiştirilmesi Gereken Durumlar Hakkındaki Sonuçları

Yapılan gözlemlerde yöneticiler ve öğretmenlerle yapılan görüşmelerdeki değiştirilmesi gereken durumlardan farklı sonuçlar elde edilmemiştir. Gözlem sonuçlarının görüşme verileri ile tutarlı olması, çalışmanın geçerliğini arttırmıştır.

Yöneticiyle yapılan gözlemlerde, görüşmelerde elde edilen “Okulun sağlık personelinin olmaması” ve “Öğretmenlerin nöbet tutmamak istemesinin okulu sıkıntıya sokması” durumlarının yaşandığı görülmektedir.

Öğretmenlerle yapılan gözlemlerde, görüşmelerden elde edilen, “Öğrencilerin de interneti devamlı kullanamaması”, “Öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirecekleri imkânların yeterli olmaması”, “Okulun sağlık personelinin olmaması”, “Okulda sağlık ocağının olmaması”, “Öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmeden okula gelmesi”, “Yatılı okulun akran baskısı ve şiddeti, cinsel istismar gibi olumsuzluklar yaratabilmesi”, “Öğrencinin yatılı kaldığında dışarı çıkmasının zor olması” ve “Birinci kademenin bazı köyler uzak olduğu için taşınamaması, yatılı kalması” durumlarının gözlemlendiği görülmektedir.

Yöneticinin ve öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları “Okulun sağlık personelinin olmaması” sorunu ortak olarak gözlenmiştir.

5.1.4. Doküman Analizinden Elde Edilen Sonuçlar

Yapılan bireysel görüşme, grup odaklı görüşme ve gözlem sonuçlarına göre doküman analizi yapmak için öğretmenler kurul toplantı tutanakları, okuldaki pansiyon nöbet defterleri, günlük nöbet defteri ve veli toplantı tutanakları incelenmiştir ve bulguları yorumlanmıştır.

5.1.4.1. Kişisel Sorunlar Hakkındaki Sonuçlar

Görüşme ve gözlem bulgularıyla aynı doğrultuda olarak “Öğretmen Kurul Toplantı Tutanakları” bulguları görülmektedir. Bunlar, “Okulda erkek ve kadın sayısı eşit olmadığı için bayan belletici bulma sorunu yaşanmaktadır.”, “Dışarıdan gelen öğretmenlerin ise okulu yeterince benimsememesi sorun olmaktadır.”, “Okulda belleticilik görevi almak istemeyen öğretmenler bulunmaktadır. Öğretmenler arası gergin ortam görünmektedir.”, “Öğrencilerin en özel sorunlarına kadar öğretmenlerin ilgilenmesi gerektiği belirtilmektedir. Bu da öğretmenlerin özel hayatında da sürekli öğrencilerle ilgilenmesinin beklendiğini göstermektedir.”, “Öğretmenlere tatil günleri de dahil okul dışı zamanlarda pek çok iş verilerek dinlenmelerine olanak tanınmamaktadır.” ve “Okulda bazı komisyonlara hep aynı kişilerin görevlendirilmesi, evli öğretmenlere görev verilmemesi, öğretmenler arası haksızlığa yol açtığı için çeşitli itirazlara yol açmıştır.” sonuçlarıdır.

Görüşme ve gözlem bulgularından farklı olarak, “Pansiyon Nöbet Defteri 25.10.2011-01.06.2012 Tarihleri Arasında” görülmektedir. Bunlar, “Belletici Öğretmen nöbetine geç kaldığını kendisi yazarak belirtmiştir.” ve “Belletici öğretmen rahatsızlanmıştır ve nöbeti yarıda bırakarak hastaneye gitmiştir, nöbeti diğer belleticilere devretmiştir.” sonuçlarıdır.

Görüşme ve gözlem bulgularından farklı olarak, “Pansiyon Nöbet Defteri 02.03.2012-24.10.2011 Tarihleri Arasında” görülmektedir. Bu da “Okulda öğrenci-öğretmen arasında çıkan bazı sorunlar Adliye’ye yansımıştır.” sonucudur.

Görüşme ve gözlem bulgularından farklı olarak, “Pansiyon Nöbet Defteri 29.09.2005-29.11.2006 Tarihleri Arasında” görülmektedir. Bu da “Okulda bulaşıcı hastalık yayılmıştır.” sonucudur.

5.1.4.2. Eğitsel Sorunlar Hakkındaki Sonuçlar

Görüşme ve gözlem bulgularıyla aynı doğrultuda olarak, Öğretmen Kurul Toplantı Tutanakları Bulgularından bazı sonuçlar elde edilmiştir. Bunlar, “Yönetim ve öğretmenler arası işbirliğinin olmadığı ve ortak kuralların uygulanmadığı görülmektedir.”, “Rehberlik hizmetlerinin yetersiz olduğu görülmektedir.”, “Okulda öğrencilerde başarısızlık görülmektedir.”, “Öğrencilerin hijyen problemleri olduğu için bu konuda ortak önlemler alınması kararlaştırılmıştır.”, “Bazı öğretmenler askerde oldukları için derslerin boş geçmesi

sorunu yaşanmaktadır.”, “Öğrencilerde disiplin sorunları olduğu belirtilerek önlemler alınmıştır.”, “Okulda öğrenciler arasında hırsızlık problemi yaşanmaktadır, bu konuda önlemler alınmaya çalışılmıştır.”, “Öğrencilerin başarı düzeylerini arttırmak amaçlı e-etüt ve e-konferans çalışmaları yapılmaktadır.” sonuçlarıdır.

Görüşme ve gözlem bulgularından farklı olarak, Öğretmen Kurul Toplantı Tutanaqları Bulgularından bazı sonuçlar elde edilmiştir. Bu ise, “Etüt ve pansiyon zaman çizelgesine yeterince uyulmadığı, okulda kuralların yeterince oturmadağı görülmektedir.”sonucudur.

Görüşme ve gözlem bulgularıyla aynı doğrultuda olarak, Pansiyon Nöbet Defterleri 25.10.2011-01.06.2012, 02.03.2012-24.10.2011, 23.01.2008-02.04.2009, 29.09.2005-29.11.2006 tarihleri arasında ortak bulgular elde edilmiştir. Bu ise, “Okulda disiplin sorunları görülmüştür.” sonucudur.

Görüşme ve gözlem bulgularıyla aynı doğrultuda olarak, “Veli Toplantı Tutanaqları Bulguları” görülmektedir. Bunlar, “Öğrenci velileri öğretmen arasındaki işbirliği yeterli değildir.”, “Ayrıca toplantı tutanağına geçen kayıta da veli ile okul arasında iletişim eksikliği olduğundan da bahsetmektedir. “ ve “Öğrencilerde hijyen sorunu bulunmaktadır.” sonuçlarıdır.

5.1.4.3. Okulda Değıştirilmesi Gerekenler Hakkındaki Sonuçlar

Görüşme ve gözlem bulgularıyla aynı doğrultuda olarak, “Öğretmen Kurul Toplantı Tutanaqları Bulguları” görülmektedir. Bunlar, “Okulda fiziki eksiklikler bulunmaktadır.”, “Gündoğmuş'ta hizmet almanın zorluğu ifade edilerek, okuldaki donanımın korunması istenmektedir.”, “Okulda öğrencilerin internet imkanı olmadığı halde, öğretmenlerin öğrencilerle birlikte bazı internet uygulamalarını yapmaları beklenmektedir.”, “Öğrenciler arasında akran baskısı ve şiddetini, cinsel istismarı önlemek amaçlı tedbirler alınmıştır.” ve “Öğrencilerin sağlık raporu alınmadan yatılı okulda okuması ve bazı sağlık problemlerinin çıkması yönetici ve öğretmenleri zor duruma düşürmektedir.”sonuçlarıdır.

Pansiyon nöbet defterlerinin tümünde ve günlük nöbet defterinde ortak sonuçlar bulunmaktadır. “Okulda sık sık düşen, yaralanan veya hastalanan öğrenciler sağlık ocağına götürülmüştür. Okulda sağlık görevlisi olmadığı için ufak sorunlarda geç saatlerde bile sağlık ocağına gidilmiştir.” ve “Okulda rahatsızlığı ağırlaşan bazı çocukların Manavgat'a veya Alanya'ya sevk edildiğı ve öğretmen eşliğinde götürüldüğü ifade edilmiştir.” sonuçları görülmektedir.

Görüşmelerde elde edilen bulgular ile “Pansiyon Nöbet Defterleri” 25.10.2011-01.06.2012, 02.03.2012-24.10.2011, 23.01.2008-02.04.2009, 29.09.2005-29.11.2006 tarihleri arasındaki bulgulardan ortak olarak “Okuldaki fiziki sorunlar belirtilmiştir.” sonucu görülmektedir.

Görüşme ve gözlemlerden elde edilen bulgulardan okulda sağlık personelinin olmaması sorunu; “Pansiyon Nöbet Defterleri” 03.04.2009-01.03.2010, 23.01.2008-02.04.2009, 29.09.2005-29.11.2006 tarihleri arasındaki bulgularda da “Okulda sağlık personeli yoktur. Öğrencilerde meydana gelen basit rahatsızlıklarda öğretmenler ilgilenmiştir.” olarak görülmektedir.

Görüşme ve gözlemlerden elde edilen bulgularla aynı doğrultuda “Pansiyon Nöbet Defterleri” 02.03.2012-24.10.2011, 23.01.2008-02.04.2009 tarihleri arasındaki bulgularda “Okula gelen öğrencilerin sağlık raporları olmadığı için öğretmenlerin yaşadıkları sorunlar belirtilmiştir.” ifadesinin olduğu görülmektedir.

Görüşmelerden elde edilen bulgularla, “Pansiyon Nöbet Defterleri” 02.03.2012-24.10.2011, 29.09.2005-29.11.2006 tarihleri arasındaki bulgulardan “Yemekhanedeki yemeklerin istenilen düzeyde olmamasından bahsedilmiştir.” bulgusu ortak görünmektedir.

Görüşmelerde elde edilen bulgularla, Pansiyon Nöbet Defteri 23.01.2008-02.04.2009 tarihleri arasındaki bulgulardan “Hasta olan öğrenciler öğretmen veya yöneticilerin şahsi araçlarıyla sağlık ocağına götürülmektedir.” sonucu aynı doğrultudadır.

Görüşme ve gözlemlerde elde edilen sonuçlardan farklı olarak “Pansiyon Nöbet Defteri” 03.04.2009-01.03.2010 ve 23.01.2008-02.04.2009 tarihleri arasındaki bulgulardan “Hatta evlerinde rahatsızlanıp doktora götürülmeyen çocuklar, okula geldiklerinde hastaneye götürülmüştür.” sonucu elde edilmiştir.

Ayrıca görüşme ve gözlemlerden farklı olarak Pansiyon Nöbet Defteri 25.10.2011-01.06.2012 tarihleri arasındaki bulgulardan “Öğrenci sayısı ellinin altındayken belletici sayısı bir öğretmene düştüğü zaman, öğrenci rahatsızlığı sebebiyle Manavgat’a öğrenci götüren öğretmen nöbet yerinden ayrıldığı için diğer belletici öğretmen çağırılmış ve diğer belletici öğretmen gelecek nöbeti tutmuştur.” sonucu elde edilmiştir.

5.2. Öneriler

5.2.1.Uygulamaya Yönelik Öneriler

5.2.1.1. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Yaşadıkları Kişisel Sorunları İle İlgili Öneriler

1. Öğretmenlerin yatılı okulda yaşadıkları en büyük kişisel sorunları nöbetlerden kaynaklanmaktadır. Nöbetler yüzünden öğretmenler fiziksel ve psikolojik olarak etkilenmektedir. Nöbetin 24 saat sürmesi ve sonraki gün derse girilmesi öğretmenlerin verimini düşürmekte ve nöbet tutmak istememelerine sebep olmaktadır. Böyle durumlarda öğretmenler arasında rapor alma, evli-bekar öğretmen ayrımı yapılması durumları yaşanmış ve öğretmenler arasında gerginlik yaşanmıştır. Öğretmenlerden erkek-bayan sayısının eşit olmaması ayrıca sorun yaratmış, yöneticiler de nöbet tutacak öğretmen görevlendirme konusunda sorun yaşamışlardır. Bu konuda yönetici ve öğretmenlerin de yoğun olarak vurguladığı çözüm olan, YİBO’daki nöbet görevini eğitim almış farklı bir personelin tutması gerekmektedir.

2. Yatılı okulda çalışan yönetici ve öğretmenlerin kişisel sorunlarına bakılırsa yatılı okulda çalışmanın yoğunluğundan dolayı pek çok sorunlar yaşadıkları görülmektedir. Yönetici ve öğretmenlerin bu okullardaki iş yükünün azaltılarak, kendilerine ve ailelerine daha çok zaman ayırmaları sağlanmalıdır. Onların tatil zamanlarında ek sorumluluklar verilmemelidir. Böylece yatılı okuldan bir nebze uzaklaşabilen öğretmenlerdeki duygusal sorunların da azaltılması sağlanabilir.

3. Yönetici ve öğretmenlerin okuldaki ihale komisyonlarındaki görevleri kaldırılarak, bu işleri muhasebeden anlayan bir personelin yapması gerekmektedir. Böylece yönetici ve öğretmenler eğitim-öğretime daha çok vakit ayırabileceklerdir. Ayrıca ihalelerin yaşattığı psikolojik baskıdan da kurtulabileceklerdir.

4. Öğrencilerin ve velilerin yatılı okulda yaşadıkları kişisel sorunlara bakılacak olursa çocuğun aile özleminin giderilmesi gerektiği görülmektedir. Buna çocuğun taşınabilir olarak eğitime devam etmesi ve bu şekilde aile şefkatinden mahrum kalmaması gibi çözümler getirilebilir ancak bunun mümkün olmadığı yerlerde yatılı okullar için ek çözümler üretilmelidir. Öğrencilerin bu okullarda kaldığı için fizyolojik, psikolojik sorunlar yaşadıkları görülmekte, hatta zamanla ailesinin yanına gitmek istememe gibi ailesiyle kopukluk yaşama sorunları meydana gelmektedir. Bütün bu sorunların oluşmaması için ailelerin bu okuldaki çocuklarını kendi kaderlerine terk etmemeleri, onlarla sürekli ilgilenmeleri, sık sık okula gelmeleri hatta bazı günler okulda kalmaları gibi uygulamalar yapılmalıdır. Bu konuda veliler bilgilendirilmelidir.

5. Yatılı okulda öğrenciler arasında bulaşıcı hastalıklar zaman zaman yayılabilmektedir. Okulda öğretmen dışında pansiyonda öğrencilerden sorumlu ek personel alımı yapılmalı ve personeller öğrencileri düzenli olarak kontrol etmelidir. Bu kontrol öğrencilerin saçları, kişisel bakım ürünleri, dolapları, yataklarına kadar yapılmalı, öğrencilere kişisel temizlik ve öz bakım kanolarında bilgi verilmelidir.

5.2.1.2. Yönetici, Öğretmen, Öğrenci ve Velilerin Yaşadıkları Eğitsel Sorunları İle İlgili Öneriler

1. Okulda öğretmen ve yönetim arasında işbirliği yeterli değildir. Bunu sağlamak için yöneticiler ve öğretmenler arasında ortak kararlar alınarak okulda ortak kurallar oluşturulmalıdır.

2. Okulda yönetici- öğretmen ve veli arasındaki işbirliği yeterli değildir. Ailelerden okulla ilgilenmelerini beklemek yerine onlara ulaşmaya çalışarak onlarla görüşülmelidir. Bu konuda yönetici ve öğretmenlerin aileleri toplantılara çağırılmaları, ev ziyaretlerine çıkmaları, rehberlik hizmetleri ile aileleri bilgilendirmeleri sağlanabilir.

3. Öğrenciler arasında disiplin sorunları yaşanmakta bu da öğretmen, öğrenci ve velileri etkilemektedir. Yöneticilerin ve öğretmenlerin disiplin konusunda ortak tavırda olmaları gerekmektedir. Her öğretmenin kendi sınıfıyla daha yakından ilgilenmesi gerekmektedir. disiplin sorunları oluşmadan önlenmesi için öncelikle kurallar sebepleriyle öğrencilere açıklanmalıdır. Disiplin sorunları yaşandığında öncelikle öğrencilerle yanlış davranışta bulunma sebebi sorulmalı ve sorunun üzerinde hemen yoğunlaşılmalıdır. Öğrenciler bir disiplin suçu işlediklerinde ise yaptırımını belirli olmalı, gerektiğinde ise yaptırımlar uygulanmalıdır.

4. Öğrenci başarısı okulda istenilen düzeyde değildir. Öncelikle öğrencilerin okul öncesi eğitim almaları sağlanarak, yatılı okula gelmeden önce öz bakım becerileri ve temel zihinsel süreçler gibi konularda eğitilmiş ve geliştirilmiş olması gerekmektedir.

5. Öğrenci başarısını arttırmak için öncelikle onları bilgilendirme, güdüleme çalışmaları yapılmalıdır. Öğrencilerin pek çoğu kendi köylerinden hiç çıkmadıkları için hayatı tanımamaktadır ve imkanları görememektedir. Öğrenciler için çeşitli geziler düzenlenerek ufukları genişletilmeli, eğitim alabilecekleri kurumlar, yerler tanıtılmalıdır. Öğrencileri güdülemek amaçlı sınıflar arası bilgi yarışmaları düzenlenebilir.

6. Yatılı okulda öğrenci başarısını arttıran faktörlerden biri kurslardır. Bu kurslar devam etmelidir. Maddi durumu yeterli olmayan öğrenciler için üst kurumlar kurslar için ek kaynak (kitap) sağlayabilir. Ayrıca öğrencilerin yararlanabileceği enteraktif ortamlarda eğitim alabilmeleri sağlanabilmektedir. YİBO'lardaki başarıyı arttırmak için e-etüt sistemi ülkemizde son yıllarda kullanılan bir sistemdir, bu sistemin alt yapı sorunları çözülerek geliştirilmelidir.

7. Öğrenci başarısının arttırılması için öğretmenlerin sürekli kendilerini yenilemeleri ve geliştirilmesi gerekmektedir. Bunun için öğretmenlere belirli aralıklarla hizmetiçi kurslar verilebilir.

8. Öğrenci başarısının arttırılması için rehberlik hizmetleri yatılı okulda çalışmalarını arttırmalıdır. Rehberlik hizmetleri öğrencileri bilgilendirme ve güdüleme çalışmaları yapmalıdır. Ayrıca velileri de bilgilendirerek onları çocuklarının eğitimiyle ilgilenmeye teşvik etmeye çabalamalıdır.

9. Öğrencilerin okulun dört duvarı arasında kısıtlı bir yaşam geçirmemeleri için onların gündemi takip etmeleri sağlanmalı, gazete, dergi, televizyon gibi basın yayın organlarını kullanmalarına olanak vererek entelektüel gelişimleri sağlanmalıdır.

10. Kırsal kesimden olan YİBO öğrencisi ile merkezde okuyan öğrencilerde aynı başarıyı beklemek ve bu yüzden YİBO'daki öğrenciyi ve öğretmeni aşağılamak haksızlıktır. Böyle

bölgelerde öğrencilerin maddi imkanlarının kısıtlı olduğu, özel ders veya dersane imkanlarını yaşatları gibi kullanamadıkları açıktır. Kırsal bölgede kurulan okullarda bölgenin ihtiyacına yönelik farklı bir eğitim verilerek, bölge insanının pek çok yönden geliştirilmesi ve kalkınması amaçlanarak ayrı bir program uygulanabilir.

11. Okulda öğrenciler arasında belirgin seviye farkı vardır. Bu sorunun çözümü için öğrenciler arasında seçme sınavları yapılarak seviye gruplarına göre ayrı sınıflar açılabilir. Okulda ilkökul eğitiminde yeterli bilgi seviyesi kazanamayan öğrenciler için- özellikle okuma yazma öğrenemeyen öğrenciler için- yetiştirme kursları açılabilir.

12. Okulda özel eğitime ihtiyacı olan öğrenciler yönlendirilmeli, RAM'dan destek alınmalı, bunun için öncelikle rehberlik servisiyle sınıf rehber öğretmenlerinin işbirliği haline çalışması gerekmektedir.

13. Okulda öğretmenin askere gitmesi, doğum iznine ayrılması gibi sebeplerden dolayı boş geçen dersler için yönetimin mutlaka önlem alması, üst kurumların bu konuyla daha ciddi ilgilenmesi gerekmektedir.

5.2.1.3. Yatılı Okulda Değiştirilmesi Gereken Durumlar İle İlgili Öneriler

1. Yatılı okullar kurulurken öncelikle taşınmalı eğitim yapılabilecek yerler belirlenmelidir ve mümkünse taşınmalı eğitim tercih edilmelidir. Yatılı okullar yöneticiye, öğretmene ve öğrenciye çok büyük yük bindirmektedir. Fırsat eşitliğini sağlamada taşınmalı eğitim, yatılı okula göre daha çok tercih edilebilir. Ancak taşınmalı eğitimin yapılamayacağı alanlarda yatılı okulların faydası yadsınamaz. Okula gitme, başarılı bir eğitim alma imkanları kırsal bölgede yaşayan bu çocuklar için başka türlü mümkün olmamaktadır. Bu yüzden bu yatılı okul geliştirilerek devamlılığı sağlanmalıdır.

2. Öğretmen ve idarenin okulda gücünün yetmediği konularda üst kurumların yardımı gerekmektedir. YİBO'larla üst kurumların daha çok ilgilenmesi gerekmektedir. Bu okullar kendi haline bırakılmamalıdır.

3. Yönetim ve öğretmenlerin çok çabuk değişmesini önlemek için onları ödüllendirme sistemine gidilmelidir. Bu ödüllendirme son yıllarda yapılan hizmet puanının artırılması gibi olabileceği gibi maaşta veya ders ücretlerinde artış yapma şeklinde olabilir. Ayrıca YİBO yönetici ve öğretmenlerini sadece okula karşı duyulan olumsuz tavır yüzünden yargılama ve azarlama gibi durumlara girilerek, motivasyon düşürücü durumlar yaratılmamalıdır.

4. Öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını karşılamak için idareci sayısının artırılması ve bu idarecinin sadece yemek ihalesi ile ilgilenmesi gerekmektedir. Bu uygulama yerine ihale işlerinden anlayan büro memurları alınarak bu işlere bakması sağlanarak yemeklerin kalitesi artırılabilir. Ayrıca öğrencilerin beslenme ihtiyaçlarını daha iyi karşılamak için pansiyona açık büfe, ara-öğün uygulaması gibi imkânlar getirilmelidir.

5. Yönetici ve öğretmenlerin bürokrasi işleri azaltılmalıdır. Bu işleri azaltılarak eğitim-öğretimle daha çok ilgilenmelerine olanak tanınmalıdır. İş yükü ağırlığının azaltılarak öğretmenlere görev dağılımı eşit yapılmalıdır.

6. Okulun fiziki eksiklikleri tadilatla düzeltilmelidir. Bu tadilatların yapılabilmesi için yöneticilerin engelleri kaldırılmalı, eksikliklerin yapılması için acil müdahaleler için fırsat tanınmalıdır.

7. Okulda bölgenin koşulları nedeniyle sık sık yıldırım düşmekte ve internet ağı zarar görmektedir. Okulda internetin devamlı sağlanabilmesi için teknolojinin daha ileri boyutları kullanılarak olan sistemin korunması sağlanmalıdır. Ayrıca interneti öğrencilerin de düzenli kullanabilmesi için bilgisayar odasını derslerden sonra açabilecek teknik personel alımı yapılmalıdır.

8. Okulun Kütüphanesi ödenek kullanılarak geliştirilmelidir. Bunun için öğretmen ve öğrencilere danışılarak eksiklikler belirlenmeli buna göre temin edilmelidir.

9. Öğrencilere boş zamanlarını değerlendirecek alternatif etkinlikler sunulmalıdır. Yatılı okullara çeşitli vakıf ve dernekler zaman zaman yardım etmekte, öğrencilerle iletişim kurmakta, onları mutlu etmektedir. Bu dernek ve vakıfların sayısı artırılmalı ve üst kurumlar tarafından desteklenerek organizasyonlar artırılmalıdır. Öğrenciler için çeşitli tiyatro, sinema, opera, sihirbazlık ve ilizyon gösterileri, sirkler, animasyon ekipleri getirilerek öğrencilerin bu okullarda daha sosyal, aktif ve mutlu olacakları bir ortam sağlanmalıdır.

10. Okula kapalı spor salonu yapılmalıdır. Öğrencilerin kışın okulda geçirecekleri alan çok sınırlıdır. Ayrıca spor derslerini de yıl boyu dışarıda yapmak mümkün olmamaktadır. Kapalı spor salonu yatılı okullar için büyük bir ihtiyaçtır.

11. Yatılı okula gelen yönetici ve öğretmenlerin iktisat, muhasebe, beslenme, barınma konularında eğitim almış olmalıdır. Bu eğitimi sağlamak için hizmetiçi kurslar verilebilir. Ayrıca bu eğitimleri almış olan personeller bu okulda görevlendirilebilir.

12. Yatılı okul idarecileri deneyimli olmalıdır. Bunu sağlamak için de idareciler için yatılı okullar cazip hale getirilerek kalıcı olmaları sağlanmalıdır.

13. Yatılı okuldaki sağlık ve güvenlik personeli eksikliği mutlaka giderilmelidir. Sağlık konusunda yaşanan sıkıntılar küçümsenemeyecek derecede önemlidir. Bu okuldaki öğrenciler sağlık ve güvenlik konusunda risk altındadır ve mutlaka bakanlığın bu konuyla ilgilenmesi gerekmektedir. Ayrıca yatılı okul şoförü de uzakta oturmamalı, pansiyon lojmanında kalmalıdır.

14. Öğrencileri devlet yardımına alıştırmamak ve öğrencilerin aldıklarının kıymetini bilmelerini sağlamak için her türlü ihtiyaçları dağıtılmamalı, maddi olanakları düşük olan öğrencilere yardım yapılmalıdır.

15. Yatılı okula gelen öğrencilerin sağlık kontrolünden geçirilmiş olması gerekmektedir. Böylece okulda öğrencinin sağlığı konusunda riske girilmemesi, ayrıca öğrenciden sorumlu olan nöbetçi öğretmenin zor duruma girmemesi sağlanmalıdır. Yatılı okullar dışlanmış, kenara itilmiş çocukların bulunduğu yerler olarak görülmemelidir. Bu düşünceyle Yatılı okullara çocuk esirgmeden, parçalanmış ailelerden öğrenci getirilmemelidir.

5.2.2. Gelecekte Yapılabilecek Araştırmalara Yönelik Öneriler

1. Bu çalışma Antalya Gündoğmuş ilçesinde bulunan YİBO'da görev yapan yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerle yapılmıştır. Diğer illerde hatta tüm Türkiye'de YİBO'larda yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin aynı anda görüşlerini irdeleyen ve karşılaştıran bir araştırma yapılabilir.

2. Araştırma YİBO'lar ile yapılmış herhangi bir okulla karşılaştırmaya gidilmemiştir. YİBO'lar ile taşınmalı eğitimli okullar arasında karşılaştırmaya dayanan; yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin okullarıyla ilgili yaşadıkları sorunlar hakkındaki görüşlerini tüm boyutlarıyla inceleyerek bir araştırma yapılabilir.

3. Bu araştırma YİBO sorunları hakkında yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerden derinlemesine veriler elde edebilmek ve karşılaştırmak amacıyla nitel olarak yapılmıştır. Bu çalışma nicel metotlar ile desteklenerek de yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akça,Ş. “Ailelerin İlköğretim Kademesinde Yaptıkları Eğitim Harcamaları”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2002.
- Akkan,H. “Öğretmen ve Yönetici Görüşlerine Göre İlköğretim Birinci Kademe Okullarının Eğitimde Fırsat Eşitliği Açısından İncelenmesi” . Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu, 2000.
- Akyüz,Y.,Türk Eğitim Tarihi M.Ö.1000-M.S.2009, Pegem Akademi Yayınları, Ankara, 2009.
- Altınsoy,M. “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki Yatılı ve Gündüzlü Öğrencilerin Kişisel Bakımlarına İlişkin Uygulamaları”. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2008.
- Aralpcan,H. “Yatılı İlköğretim Bölge Okulları'nın Sayısal Gelişimi ve Hizmet Sunduğu Çevre”. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara,1998.
- Arı,A. “İlköğretim Uygulamalarının Değerlendirilmesi (Normal, Taşımali ve Yatılı İlköğretim Okullarının Değerlendirilmesi)”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon, 2000.
- Arı,A. “İlköğretim Uygulamalarının Değerlendirilmesi (Normal, Taşımali ve Yatılı İlköğretim Okullarının Değerlendirilmesi)” Milli Eğitim Dergisi, sayı:153-154, 2002.
<http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/Milli_Egitim_Dergisi/153-154/ari.htm> adlı siteden 21.11.2012 tarihinde alınmıştır.
- Aydemir,Ş.S., İkinci Adam, C.I. Remzi Kitabevi, İstanbul, 1988.
- Ayhan,S., “Zorunlu Eğitimde Çevreye Dönük Etkinlikler”. Zorunlu Eğitim Sempozyumu, sayı:1, (1993), 83-94.
- Banker,M.T., “Missionaries and Mountain Peoples: Presbyterian Responses to Southern Appalachia”. Hispanic New Mexico, 1993.
<Ahref="http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=ED375987&lang=tr&site=eds-live">Missionaries and Mountain Peoples: Presbyterian Responses to Southern Appalachia & Hispanic New Mexico. adlı siteden 10.03.2012 tarihinde alınmıştır.
- Baş T. ve Akturan U., Nitel Araştırma Yöntemleri NVivo İle Nitel Veri Analizi, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2008.
- Başaran,İ.E., Eğitim Yönetimi, Kadioğlu Matbaası, Ankara, 1983.
- Başaran,İ.E., Eğitim Yönetimi, Gül Yayınevi, Ankara, 1993.
- Başaran,İ.E., Eğitime Giriş (Yenilenmiş Dördüncü Basım). Bilim Kitap Kırtasiye, Umut Yayım Dağıtım, Ankara, 1998.
- Başaran,İ.E., Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi, Ekinoks Yayınevi, Siyasal Basın Yayın Dağıtım, Ankara, 2008.

- Bidin,S. and Jusoff K. “The Influence of Gender and Social Economic Status on Boarding School Students’ English Language Performance”. Canadian Social Science, Vol 5 No.5, (2009), 41-47.
<Ahref="http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=edsdoj&AN=f0df015960a8118637d009581abc5186&lang=tr&site=eds-live">The Influence of Gender and Social Economic Status on Boarding School Students’ English Language Performance adlı siteden 10.03.2010 tarihinde alınmıştır.
- Bilgin,N., Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi, Siyasal Kitabevi, Antalya, 2006.
- Boratav,K., İktisat Tarihi (1908-1980), Türkiye Tarihi IV, Çağdaş Türkiye, Cem Yayınevi, İstanbul, 1997.
- Bostan,F. “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Toplam Kalite Yönetimi Uygulamasının Değerlendirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, 2005.
- Bozgeyik,M., YİBO’lar reformize edilmeli. Gündem Online, 2010.
<http://www.gundem-online.net/haber.asp?haberid=91135> adlı siteden 12.03. 2010 tarihinde alınmıştır.
- Cicioğlu,H. “Türkiye Cumhuriyetinde İlk ve Ortaöğretim (Tarihi Gelişimi)”. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, sayı:140, 1985.
- Çakır,T., “Cumhuriyet’in Yetmiş Beşinci Yılında Türk Milli Eğitiminde İlköğretim”. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya, 1999.
- Çılğın,Ö. “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Öğrenim Gören Öğrenciler İle Velilerinin Beden Eğitimi ve Ders Dışı Etkinliklere Yaklaşımları”, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2007.
- Damğa,S. “YİBO ve Taşınabilir İlköğretim Okullarda Yeni İlköğretim Programının Uygulanabilirliğinin Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale, 2008.
- Demirtaş,A. Çağdaş Köy Enstitüleri, Dikili Belediyesi Yayınları, 1993.
- DİE. (1927). Genel Nüfus Sayımları Verileri.
- DİE. (1967). Devlet İstatistik Enstitüsü. Ankara.
- Dikmen,S. “Türk Milli Eğitim Sisteminde Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Uygulaması, Sorunları ve Fonksiyonel Yapıya Kavuşturulması”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, TODAİE-KYUP, Ankara, 1990.
- Erden,M., Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Alkım Yayınları, İstanbul, 2001.
- Erginer,A. Avrupa Birliği Eğitim Sistemleri- Türk Eğitim Sistemleriyle Karşılaştırmalar. PegemA Yayıncılık, Ankara, 2006.
- Erkul,H. “Türkiye’de Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Yönetici ve Denetçilerinin Verimlilik İnkeleri Açısından Değerlendirilmesi”, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya, 1997.
- Gülbeyaz,O. “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında ve Pansiyonlu İlköğretim Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Örgütsel Stres Kaynakları”, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya, 2006.
- Gülcan,M., Türkeli Y., Parabakan F., Şölen A. ve Albayrak F., Türkiye’de İlköğretim (Dünü, Bugünü, Yarını), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 2003.

- Gündüz,H. “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Görev Yapan Yönetici ve Öğretmenlerin Tükenmişlik Düzeyleri”, Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır, 2006.
- İlköğretim ve Eğitim Kanunu (222 s.k). 5 Ocak 1961.
<<http://mevzuat.meb.gov.tr/html/24.html>> adlı siteden 05.01.2010 tarihinde alınmıştır.
- İnal,U. “Adana İl Sınırları İçerisindeki Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Bulunan Öğretmen ve Öğrencilerin Okul Yaşam Kalitesi Algılarının İncelenmesi”. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, 2009.
- Karasar,N., Bilimsel Araştırma Yöntemi (15. baskı), Nobel Yayın Dağ, Ankara, 2005.
- Kaştan,Y. “Çorum’da Eğitimin Cumhuriyet Dönemi Tarihi Gelişimi”, Uluslararası Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Çorum Sempozyumu, Çorum Belediyesi Kültür Yayınları, Cilt:1, (2007), 147-163.
- Kavak,Y., Dünyada ve Türkiye’de İlköğretim, Pegem Yayınları, Ankara, 1997.
- Kavak,Y., “Zorunlu Eğitimde Evrensel Görünüm”. Eğitim ve Bilim, cilt:2, sayı:107, (1998), 54-57.
- Kavak,Y., “Dünya’da İlköğretimin Genel Görünüşü”, Türkiye’de Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Sistemi, Türk Eğitim Derneği, Ankara, 2007.
- Kavak,Y.; Ergen,H.&Gökçe,F., Türkiye’de Okulöncesi Eğitim ve İlköğretim Sistemi Temel Sorunları ve Çözüm Önerileri, TED Yayınları, Ankara, 2008.
- Kefeli,S. “İlköğretim Uygulamalarının Değerlendirilmesi (Normal, Yatılı ve Taşımali İlköğretim Okullarının Karşılaştırılması)”, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu, 2005.
- Kılıç,D. “Yatılı İlköğretim Bölge Okulları ile Diğer İlköğretim Okullarının Toplumsal Fonksiyonlarını Gerçekleştirme Düzeylerinin Karşılaştırılması”. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2001.
- Kırzioğlu,F.M., “ Kazım Karabekir ”, Kültür Bakanlığı Yayını, No:1278, Ankara, 1991.
- Martini,M. Peer Dynamics among Marquesan School-Aged Children, 1994.
<Ahref="http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=ED383591&lang=tr&site=eds-live">Peer Dynamics among Marquesan School-Aged Children. adresinden 10.03.2012 tarihinde alınmıştır.
- MEB. 1991. VII. Milli Eğitim Şurası.
<<http://tkb.meb.gov.tr/surular.aspx>> adresinden 23.02.2011 tarihinde alınmıştır.
- MEB. 1996 Yılı Bütçe Raporu. Ders Aletleri Yapım Merkezi, Ankara, 1996.
- MEB. İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1997.
- MEB. Cumhuriyetin 75.Yılında Gelişme ve Hedefler, Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 1998.
- MEB. 2001 Yılı Başında Milli Eğitim. Milli Eğitim Basımevi, Ankara, 2000.
- MEB. Temel Eğitim Projesi, İlköğretim Okullarının Sosyal Etkilerinin Değerlendirilmesi. Milli Eğitim Bakanlığı Projeler Koordinasyon Merkezi Başkanlığı. Ankara, (2002), 20-27.
- MEB. Tebliğler Dergisi, 2573; Haziran 2005.
<<http://tebliğler.meb.gov.tr/index.php/tuem-sayilar/viewcategory/69-2005>> adlı adresten 10.11.2012 tarihinde alınmıştır.
- MEB. Milli Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim, Millî Eğitim Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Ankara, (2008), 43,49,73.

- MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı, Türk Eğitim Sisteminin Örgütlenmesi, 2011.
<http://sgb.meb.gov.tr/eurydice/kitaplar/Turk_Egitim_sistemi_2011/Turk_Egitim_Sisteminin_Orgutlenmesi_2011.pdf> adresinden 14.11.2012 tarihinde alınmıştır.
- MEB. Milli Eğitim İstatistikleri, Örgün Eğitim, 2011-2012.
http://sgb.meb.gov.tr/istatistik/meb_istatistikleri_orgun_egitim_2011_2012.pdf adresinden 10.11.2012 tarihinde alınmıştır.
- MEB Strateji Geliştirme Başkanlığı, 2012 Mali Yılı Performans Programı, 2012.
<http://sgb.meb.gov.tr/Performans_GB/meb_2012_mali_yili_performans.pdf> adresinden 14.11.2012 tarihinde alınmıştır.
- MEB. Okul Pansiyonları Kanunu, 2012.
<<http://mevzuat.meb.gov.tr/html/130.html>> adlı adresten 10.11.2012 tarihinde alınmıştır.
- MEB. Milli Eğitim Bakanlığı'na Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliği, 2012.
<<http://mevzuat.meb.gov.tr/html/82.html>> adlı adresten 10.11.2012 adlı adresten tarihinde alınmıştır.
- MEB. Özel Kalem Müdürlüğü, Genelge, 2012/20 Sayılı Genelge (09/05/2012 tarihli 12 Yıllık Zorunlu Eğitime Yönelik Uygulamalar/ 401).
- Millî Eğitim Temel Kanunu (1739 s.k.). Resmi Gazete, 14574; 24 Haziran 1973.
<<http://mevzuat.meb.gov.tr/html/88.html>> adlı adresten 23.02.2011 tarihinde alınmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, 2011.
<http://mevzuat.meb.gov.tr/html/225_0.html> adlı adresten 23.02.2011 tarihinde alınmıştır.
- Millî Eğitim Bakanlığı, İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, 2012.
<http://mevzuat.meb.gov.tr/html/225_0.html> adlı adresten 20.11.2012 tarihinde indirilmiştir.
- Özçelik E. ve Yıldırım S., Web Destekli Öğrenme Ortamlarında Bilişsel Araçların Kullanımı: Bir Durum Çalışması, Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Uluslararası Açıkta ve Uzaktan Eğitim Sempozyumu, 23-25 Mayıs, Eskişehir, 2002.
<http://aof20.anadolu.edu.tr/bildiriler/Erol_Ozcelik.doc> adresinden 19.03.2010 tarihinde alınmıştır.
- Ö.Kardeş,P., “Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Yöneticilerinin Yönetim Süreçlerinde Karşılaştıkları Sorunlar ve Bu Sorunların Olası Çözümlerine İlişkin Görüşleri”, Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bolu, 2007.
- Özgündüz,G. “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarındaki Öğrenci Velilerinin Ders Dışı Etkinliklere Yaklaşımları”, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2006.
- Özkaya,H. “Yatılı İlköğretim Bölge Okulları ve İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Tükenmişlik Düzeylerinin Öğretmen Görüşleri Açısından Karşılaştırılması”, Yüksek Lisans Tezi, 18 Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale, 2006.
- Özmen,F. ve Tonbul T., “Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Sınıflarında Disiplin Sorunları ve Baş Etme Yolları (Elazığ İli Örneği)”, e-Journal of New World Sciences Academy, 1C0204, 5, (3), (2010), 1328-1342.
- Öztürk, H.İ., Birleştirilmiş Sınıflarda Öğretim, Lisans Yayıncılık, İstanbul, 2005, s.21.
- Resmi Gazete, 10705;1961.“İlköğretim ve Eğitim Kanunu (222 s.k)”. 5 Ocak 1961.
<<http://mevzuat.meb.gov.tr/html/24.html>> adlı adresten 23.02.2011 tarihinde alınmıştır.

- Sönmez,M. “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Varlığının Velilerin Çocuklarını Okula Göndermeleri Üzerindeki Etkisi”, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2000.
- Sönmez, V., Ed. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Anı Yayıncılık, Ankara, 2003.
- Şahin,F., “Okul Sağlığı”, Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi, 9 (6), (2000), 40.
<<http://www.ttb.org.tr/STED/sted0600/3.html> >adresinden 21.02.2011 tarihinde alınmıştır.
- TBMM Tutanak Dergisi, 23. Birleşim, Dönem: 20 Cilt: 66 Yasama Yılı: 4, 1998.
<<http://www.tbmm.gov.tr/tutanak/donem20/yil4/bas/b023m.htm>> adresinden 23.02.2011 tarihinde alınmıştır.
- Tiryaki E. , Görüşme Tekniği, 2006.
<<http://80.251.40.59/education.ankara.edu.tr/aksoy/eay/b0506/etiryaki.doc>> adresinden 19.01.2011 tarihinde alınmıştır.
- Tunç, S. Türkiye’de Eğitim Eşitliği, Başnur Matbaası, Ankara, 1969.
- Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, 1982.
- TÜSİAD. TÜSİAD Türkiye’de Eğitim, 1990.
<http://scholar.google.com.tr/scholar?hl=tr&q=T%C3%99CS%C4%B0AD+T%C3%BCrkiye%E2%80%99de+E%C4%9Fitim+2006&btnG=Ara&lr=&a_ylo=&as_vis=1> adresinden 02.01.2012 tarihinde alınmıştır.
- Türkiye İstatistik Kurumu Adrese Dayalı Nüfus Sistemi Veri Tabanı, 2011.
<http://rapor.tuik.gov.tr/reports/rwservlet?adnksdb2&ENVID=adnksdb2Env&report=wa_turkiye_cinsiyet_yas_egitim_top.RDF&p_xkod=okuryazar_kod&p_yas=6&p_yil=2011&p_dil=1&desformat=html> adresinden 06.12.2012 tarihinde alınmıştır.
- UNICEF. Herkes İçin Eğitim Dünya Beyannamesi ve Temel Öğrenme İhtiyaçları, Jomtien-Tayland, Ankara, UNICEF Türkiye Temsilciliği, 1990.
- Ünal,S. “Eğitimde Fırsat Eşitsizliği Araştırması”, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1984.
- Üstün,A. “Eğitim Tarihimiz İçinde Bir Yolculuk”, Eğitim Araştırmaları Dergisi, 1(2), (2000), 85-89.
- Van Essen, M. “New” Girls and Traditional Womanhood. Girlhood and Education in the Netherlands in the Nineteenth and Teentieth. Century. Paedagogica Historica, V29, A1, 1993.
<Ahref="http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eric&AN=EJ482423&lang=tr&site=eds-live">"New" Girls and Traditional Womanhood. Girlhood and Education in the Netherlands in the Nineteenth and Twentieth Century. adresinden 15.11.2012 tarihinde alınmıştır.
- Warner,L.S.; Hastings, J. “A research study to determine perceptions of job-related stress by Bureau of Indian Affairs education employees”, V.35.n.1. 1995.
<Ahref="http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eue&AN=508573025&lang=tr&site=eds-live">A research study to determine perceptions of job-related stress by Bureau of Indian Affairs education employees. adresinden 15.11.2012 tarihinde alınmıştır.
- Westhuizen, P.C.V.; Oosthuizen, I. and Wolhuter, C.C. (2008) The Relationship Between an Effective Organizational Culture and Student Discipline in a Boarding School /Education and Urban Society, V.40 N.2 205-225.

- Wires, J.W;Barocas,R.;Hollenback,A., Determinants of Adolescent Identity Development: A Cross-Sequential Study of Boarding Schools Boys, V29. n114, 1994.
<Ahref="http://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&db=eue&AN=508525020&lang=tr&site=eds-live">Determinants of adolescent identity development: a cross-sequential study of boarding school boys. adresinden 12.09.2012 tarihinde alınmıştır.
- Yalçın N. ve Diğerleri, Hacettepe Üniversitesindeki Makalelerin Niteliği: İçerik Analizi, I. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi Bildirileri Kitabı, 1-3 Mayıs, Çanakkale,2009.
<http://oc.eab.org.tr/egtconf/pdfkitap/indexb.php?link=1> adresinden 12.12.2010 tarihinde alınmıştır.
- Yaman,A. Yatılı İlköğretim Bölge Okulları Süreci Değerlendirme Raporu, Milli Eğitim Bakanlığı İç Denetimi Birimi Başkanlığı, 2011.
- Yaman E., “Üniversitelerde Bir Eğitim Yönetim Sorunu Olarak Öğretim Elemanının Maruz Kaldığı İnfomal Cezalar: Nitel Bir Araştırma”, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2007.
- Yavaş Karataş,N. “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında Okuyan Öğrencilerin Boş Zamanlarını Değerlendirme Alışkanlıkları”, Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa, 2006.
- Yedinci Beş Yıllık (1996-2000) Kalkınma Planı, Devlet Planlama Teşkilatı, 1996, s.307.
<http://ekutup.dpt.gov.tr/kutup/plan/VII/> adresinden 21.11.2012 tarihinde alınmıştır.
- Yener,S., “Sekiz Yıllık İlköğretim Okullarında Yaşanan Sorunlara İlişkin Yönetici Görüşleri”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2001.
- Yeşilyurt,M., Orak S., Tozlu N., Uçak A. ve Sezer D., “İlköğretimde Taşınmalı Eğitim Araştırması (Van İl Merkezi Örneği)”, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, www.e-sosder.com ISSN:1304- 0278 Kış -2007 C.6 S.19, (2007), 197-213.
- Yetim,R., “Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Mevcut Durumu ve Öğrenci Hizmetleri Yönetimi”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2001.
- Yıldırım A. ve Şimşek H., Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri, Seçkin Yayıncılık, Ankara, 2008.
- Yineoğlu,E.,“Orta Öğretim Okulu Öğretmenlerinin Algılarına Göre Mesleki Etkinliklerindeki Güdülenmişliklerini Sağlayan Etmenler. Ankara İli Çankaya İlçesi Anadolu Liseleri Örneği” , Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2007.
- Yozgat,F. “İlköğretim Okullarında (İlköğretim Okulu ve Yatılı İlköğretim Bölge Okullarında) Öğrencilerin Psiko-sosyal Problemlerinin Araştırılması”. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1990.

EKLER

EK1-Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları ve Çözümlerine İlişkin Yönetici Görüşme Formu

Giriş

Merhaba okulumuz Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda görev yapmakta olan sınıf öğretmeni Neslihan DEMİREL'im. Aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği alanında yüksek lisans yapmaktayım. Bu araştırma ile Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının sorunları ve çözümlerine ilişkin yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmadan elde edilecek sonuçları yatılı ilköğretim bölge okullarında yaşanan sorunlar hakkında yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin neler düşündüklerinin bilinmesi ve bu sorunlara getirdikleri çözüm yollarının anlaşılması ile bu okulların geliştirilmesi açısından önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Bu görüşmeden elde edilen bilgiler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağından mülakat sorularının cevaplandırılmasına göstereceğiniz ilgi ve samimiyet bu araştırmanın geçerlik ve güvenirlik düzeyini yükseltecektir.

Görüşmeye geçmeden önce şunu belirtmek istiyorum: Bu görüşmeden elde edilecek söyleyişler kesinlikle gizlidir ve araştırmanın amacı dışında hiçbir amaçla başka çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşme sorularını içtenlikle cevaplamanız için bu araştırmada isimleriniz yer almayacak ve isimleriniz yerine kod ismi veya rumuz kullanılarak şifrelenecektir.

Görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi ve zamandan tasarruf edebilmek için müsaadenizle ses kayıt cihazı kullanmak istiyorum. Görüşme sonunda istemediğiniz bölümleri çıkarabilirim veya bu görüşmenin kopyasını size verebilirim.

Görüşmemizin ortalama 25 dakika süreceğini tahmin ediyorum ancak içeriğin zenginliğine bağlı olarak bu sürenin artabileceğini tahmin ediyorum. Müsaadenizle görüşmeye geçmek istiyorum.

Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

I. BÖLÜM

Cinsiyet:

Kıdem:

Yaş:

Bulunduğu pozisyonadaki çalışma yılı:

II. BÖLÜM

Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'ndaki Sorunlar ve Çözümlerine İlişkin Yönetici Görüşme Soruları:

1. Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadığınız kişisel sorunlar nelerdir?
 - Yatılı okulda çalışmanın getirdiği ek sorumlulukların size etkisi var mı? Nelerdir?
 - Yatılı okulda çalışmanın getirdiği zorlukları evinize ve ailenize yansıtıyor musunuz?
2. Okulunuzla ilgili yaşadığınız eğitsel sorunlar nelerdir?
 - Okulunuzdaki öğrenciler ve öğretmenler başarılı mı?
 - Yönetici-öğretmen-öğrenci-veli işbirliği istenilen düzeyde midir?
 - Bölgenin eğitime verdiği önem ne düzeydedir?
3. Bu okulda bulunma (çalışma) sebebi nedir?
 - Bu okulu seçerken araştırdınız mı?
 - Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının diğer okullardan farkını biliyor muydunuz?
 - Bu okulu seçerken ne tür avantajları değerlendirdiniz?
4. Bu okulda çalışmaktan memnun musunuz? Niçin?
 - Bu okulda görev yapmanın size sağladığı faydalar nelerdir?
 - Bu okulda görev yapmanın size sağladığı dezavantajlar nelerdir?
5. Bu okulda değiştirilmesi gereken bir durum var mı?
 - Okuldaki sistemin işleyişinde eksiklikler var mıdır?(personel eksikliği, fiziki şartlar...)
 - Okulun kaynakları yeterli midir, yeterince kullanılabilir mi? (kütüphane kitapları, bilgisayar odaları, internet imkânı, boş vakitlerini değerlendirme imkânları...)
6. Yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?
 - Yatılı okulda çalışmanın getirdiği ek sorumlulukları azaltacak çözüm önerileriniz var mıdır?
 - Okuldaki başarı düzeyini arttıracak çözüm önerileriniz var mıdır?
 - Okuldaki sistemin işleyişindeki eksikliklere yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?

EK2- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları ve Çözümlerine İlişkin Öğretmen Görüşme Formu

Giriş

Merhaba okulumuz Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda görev yapmakta olan sınıf öğretmeni Neslihan DEMİREL'im. Aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği alanında yüksek lisans yapmaktayım. Bu araştırma ile Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının sorunları ve çözümlerine ilişkin yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmadan elde edilecek sonuçları yatılı ilköğretim bölge okullarında yaşanan sorunlar hakkında yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin neler düşündüklerinin bilinmesi ve bu sorunlara getirdikleri çözüm yollarının anlaşılması ile bu okulların geliştirilmesi açısından önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Bu görüşmeden elde edilen bilgiler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağından mülakat sorularının cevaplandırılmasına göstereceğiniz ilgi ve samimiyet bu araştırmanın geçerlik ve güvenilirlik düzeyini yükseltecektir.

Görüşmeye geçmeden önce şunu belirtmek istiyorum: Bu görüşmeden elde edilecek söyleyişler kesinlikle gizlidir ve araştırmanın amacı dışında hiçbir amaçla başka çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşme sorularını içtenlikle cevaplamanız için bu araştırmada isimleriniz yer almayacak ve isimleriniz yerine kod ismi veya rumuz kullanılarak şifrelenecektir.

Görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi ve zamandan tasarruf edebilmek için müsaadenizle ses kayıt cihazı kullanmak istiyorum. Görüşme sonunda istemediğiniz bölümleri çıkarabilirim veya bu görüşmenin kopyasını size verebilirim.

Görüşmemizin ortalama 25 dakika süreceğini tahmin ediyorum ancak içeriğin zenginliğine bağlı olarak bu sürenin artabileceğini tahmin ediyorum. Müsaadenizle görüşmeye geçmek istiyorum.

Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

I. BÖLÜM

Cinsiyet:

Kıdem:

Yaş:

Bulunduğu pozisyondaki çalışma yılı:

II. BÖLÜM

Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'ndaki Sorunlar ve Çözümlerine İlişkin Öğretmen Görüşme Soruları:

- 1.Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadığınız kişisel sorunlar nelerdir?
 - Yatılı okulda çalışmanın getirdiği ek sorumlulukların size etkisi var mı? Nelerdir?
 - Yatılı okulda çalışmanın getirdiği zorlukları evinize ve ailenize yansıtıyor musunuz?
- 2.Okulunuzla ilgili yaşadığınız eğitsel sorunlar nelerdir?
 - Okulunuzdaki öğrenciler ve öğretmenler başarılı mı?
 - Yönetici-öğretmen-öğrenci-veli işbirliği istenilen düzeyde midir?
 - Bölgenin eğitime verdiği önem ne düzeydedir?
- 3.Bu okulda bulunma (çalışma) sebebi nedir?
 - Bu okulu seçerken araştırdınız mı?
 - Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının diğer okullardan farkını biliyor muydunuz?
 - Bu okulu seçerken ne tür avantajları değerlendirdiniz?
- 4.Bu okulda çalışmaktan memnun musunuz? Niçin?
 - Bu okulda görev yapmanın size sağladığı faydalar nelerdir?
 - Bu okulda görev yapmanın size sağladığı dezavantajlar nelerdir?
- 5.Bu okulda değiştirilmesi gereken bir durum var mı?
 - Okuldaki sistemin işleyişinde eksiklikler var mıdır?(personel eksikliği, fiziki şartlar...)
 - Okulun kaynakları yeterli midir, yeterince kullanılabilen midir? (kütüphane kitapları, bilgisayar odaları, internet imkânı, boş vakitlerini değerlendirme imkânları...)
- 6.Yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?
 - Yatılı okulda çalışmanın getirdiği ek sorumlulukları azaltacak çözüm önerileriniz var mıdır?
 - Okuldaki başarı düzeyini arttıracak çözüm önerileriniz var mıdır?
 - Okuldaki sistemin işleyişindeki eksikliklere yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?

EK3- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları ve Çözümlerine İlişkin Öğrenci Görüşme Formu

Giriş

Merhaba okulumuz Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda görev yapmakta olan sınıf öğretmeni Neslihan DEMİREL'im. Aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği alanında yüksek lisans yapmaktayım. Bu araştırma ile Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının sorunları ve çözümlerine ilişkin yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmadan elde edilecek sonuçları yatılı ilköğretim bölge okullarında yaşanan sorunlar hakkında yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin neler düşündüklerinin bilinmesi ve bu sorunlara getirdikleri çözüm yollarının anlaşılması ile bu okulların geliştirilmesi açısından önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Bu görüşmeden elde edilen bilgiler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağından mülakat sorularının cevaplandırılmasına göstereceğiniz ilgi ve samimiyet bu araştırmanın geçerlik ve güvenilirlik düzeyini yükseltecektir.

Görüşmeye geçmeden önce şunu belirtmek istiyorum: Bu görüşmeden elde edilecek söyleyişler kesinlikle gizlidir ve araştırmanın amacı dışında hiçbir amaçla başka çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşme sorularını içtenlikle cevaplamanız için bu araştırmada isimleriniz yer almayacak ve isimleriniz yerine kod ismi veya rumuz kullanılarak şifrelenecektir.

Görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi ve zamandan tasarruf edebilmek için müsaadenizle ses kayıt cihazı kullanmak istiyorum. Görüşme sonunda istemediğiniz bölümleri çıkarabilirim veya bu görüşmenin kopyasını size verebilirim.

Görüşmemizin ortalama 25 dakika süreceğini tahmin ediyorum ancak içeriğin zenginliğine bağlı olarak bu sürenin artabileceğini tahmin ediyorum. Müsaadenizle görüşmeye geçmek istiyorum.

Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

I. BÖLÜM

Cinsiyet:

Sınıf:

Öğrenim Durumu:

II. BÖLÜM

Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'ndaki Sorunlar ve Çözümlerine İlişkin Öğrenci Görüşme Soruları:

1. Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadığınız kişisel sorunlar nelerdir?
 - Yatılı okulda okumanın getirdiği ek sorumlulukların size etkisi var mı? Nelerdir?
 - Yatılı okulda okumanın getirdiği zorlukları evinize ve ailenize yansıtıyor musunuz?
2. Okulunuzla ilgili yaşadığınız eğitsel sorunlar nelerdir?
 - Okulunuzdaki öğrenciler ve öğretmenler başarılı mı?
 - Yönetici-öğretmen-öğrenci-veli işbirliği istenilen düzeyde midir?
 - Bölgenin eğitime verdiği önem ne düzeydedir?
3. Bu okulda bulunma (okuma) sebebi nedir?
 - Bu okulu seçtiniz mi yoksa imkânlarınız mı zorladı?
 - Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının diğer okullardan farkını biliyor muydunuz?
 - Bu okulu seçerken ne tür avantajları ve dezavantajları değerlendirdiniz?
4. Bu okulda okumaktan memnun musunuz? Niçin?
 - Bu okulda öğrenci olmanın size sağladığı faydalar nelerdir?
 - Bu okulda öğrenci olmanın size sağladığı dezavantajlar nelerdir?
5. Bu okulda değiştirilmesi gereken bir durum var mı?
 - Okuldaki sistemin işleyişinde eksiklikler var mıdır?(personel eksikliği, fiziki şartlar...)
 - Okulun kaynakları yeterli midir, yeterince kullanılabilir mi? (kütüphane kitapları, bilgisayar odaları, internet imkânı, boş vakitlerini değerlendirme imkânları...)
6. Yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?
 - Yatılı okulda okumanın getirdiği ek sorumlulukları azaltacak çözüm önerileriniz var mıdır?
 - Okuldaki başarı düzeyini arttıracak çözüm önerileriniz var mıdır?
 - Okuldaki sistemin işleyişindeki eksikliklere yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?

EK4- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları ve Çözümlerine İlişkin Veli Görüşme Formu

Giriş

Merhaba okulumuz Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda görev yapmakta olan sınıf öğretmeni Neslihan DEMİREL'im. Aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği alanında yüksek lisans yapmaktayım. Bu araştırma ile Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının sorunları ve çözümlerine ilişkin yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmadan elde edilecek sonuçları yatılı ilköğretim bölge okullarında yaşanan sorunlar hakkında yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin neler düşündüklerinin bilinmesi ve bu sorunlara getirdikleri çözüm yollarının anlaşılması ile bu okulların geliştirilmesi açısından önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Bu görüşmeden elde edilen bilgiler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağından mülakat sorularının cevaplandırılmasına göstereceğiniz ilgi ve samimiyet bu araştırmanın geçerlik ve güvenirlik düzeyini yükseltecektir.

Görüşmeye geçmeden önce şunu belirtmek istiyorum: Bu görüşmeden elde edilecek söyleyişler kesinlikle gizlidir ve araştırmanın amacı dışında hiçbir amaçla başka çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşme sorularını içtenlikle cevaplamanız için bu araştırmada isimleriniz yer almayacak ve isimleriniz yerine kod ismi veya rumuz kullanılarak şifrelenecektir.

Görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi ve zamandan tasarruf edebilmek için müsaadenizle ses kayıt cihazı kullanmak istiyorum. Görüşme sonunda istemediğiniz bölümleri çıkarabilirim veya bu görüşmenin kopyasını size verebilirim.

Görüşmemizin ortalama 25 dakika süreceğini tahmin ediyorum ancak içeriğin zenginliğine bağlı olarak bu sürenin artabileceğini tahmin ediyorum. Müsaadenizle görüşmeye geçmek istiyorum.

Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

I. BÖLÜM

Cinsiyet:

Sınıf (Velisi Olduğu Öğrencinin):

Öğrenim Durumu:

II. BÖLÜM

Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'ndaki Sorunlar ve Çözümlerine İlişkin Veli Görüşme Soruları:

- 1.Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadığınız kişisel sorunlar nelerdir?
 - Yatılı okulda çocuğunuzun okumasının getirdiği ek sorumlulukların size etkisi var mı? Nelerdir?
 - Yatılı okulda çocuğunuzun okumasının getirdiği zorluklar evinize ve ailenize yansıyor mu?
- 2.Çocuğunuzun okuluyla ilgili yaşadığınız eğitsel sorunlar nelerdir?
 - Okuldaki öğrenciler ve öğretmenler başarılı mı?
 - Yönetici-öğretmen-öğrenci-veli işbirliği istenilen düzeyde midir?
 - Bölgenin eğitime verdiği önem ne düzeydedir?
- 3.Bu okulda çocuğunu okutma sebebi nedir?
 - Bu okulu seçerken araştırdınız mı?
 - Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının diğer okullardan farkını biliyor muydunuz?
 - Bu okulu seçerken ne tür avantajları ve dezavantajları değerlendirdiniz?
- 4.Bu okulda çocuğunuzun okumasından memnun musunuz? Niçin?
 - Bu okulda çocuğunuzun okumasının size sağladığı faydalar nelerdir?
 - Bu okulda çocuğunuzun okumasının size sağladığı dezavantajlar nelerdir?
- 5.Bu okulda değiştirilmesi gereken bir durum var mı?
 - Okuldaki sistemin işleyişinde eksiklikler var mıdır?(personel eksikliği, fiziki şartlar...)
 - Okulun kaynakları yeterli midir, yeterince kullanılabilir mi? (kütüphane kitapları, bilgisayar odaları, internet imkânı, boş vakitlerini değerlendirme imkânları...)
- 6.Yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?
 - Yatılı okulda kalmanın getirdiği ek sorumlulukları azaltacak çözüm önerileriniz var mıdır?
 - Okuldaki başarı düzeyini arttıracak çözüm önerileriniz var mıdır?
 - Okuldaki sistemin işleyişindeki eksikliklere yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?

EK5- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları ve Çözümlerine İlişkin Öğretmenler İçin Odak Grup Görüşme Formu

Giriş

Merhaba okulumuz Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda görev yapmakta olan sınıf öğretmeni Neslihan DEMİREL'im. Aynı zamanda Akdeniz Üniversitesi İlköğretim Bölümü Sınıf Öğretmenliği alanında yüksek lisans yapmaktayım. Bu araştırma ile Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının sorunları ve çözümlerine ilişkin yöneticilerin, öğretmenlerin, öğrencilerin ve velilerin görüşlerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmadan elde edilecek sonuçları yatılı ilköğretim bölge okullarında yaşanan sorunlar hakkında yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilerin neler düşündüklerinin bilinmesi ve bu sorunlara getirdikleri çözüm yollarının anlaşılması ile bu okulların geliştirilmesi açısından önemli bir rol oynayacağı düşünülmektedir. Bu görüşmeden elde edilen bilgiler yalnızca araştırma amacıyla kullanılacağından mülakat sorularının cevaplandırılmasına göstereceğiniz ilgi ve samimiyet bu araştırmanın geçerlik ve güvenirlik düzeyini yükseltecektir.

Görüşmeye geçmeden önce şunu belirtmek istiyorum: Bu görüşmeden elde edilecek söyleyişler kesinlikle gizlidir ve araştırmanın amacı dışında hiçbir amaçla başka çalışmada kullanılmayacaktır. Görüşme sorularını içtenlikle cevaplamanız için bu araştırmada isimleriniz yer almayacak ve isimleriniz yerine kod ismi veya rumuz kullanılarak şifrelenecektir.

Görüşmeden elde edilecek verilerin daha iyi analiz edilebilmesi ve zamandan tasarruf edebilmek için müsaadenizle ses kayıt cihazı kullanmak istiyorum. Görüşme sonunda istemediğiniz bölümleri çıkarabilirim veya bu görüşmenin kopyasını size verebilirim.

Görüşmemizin ortalama 30-60 dakika süreceğini tahmin ediyorum ancak içeriğin zenginliğine bağlı olarak bu sürenin artabileceğini tahmin ediyorum. Müsaadenizle görüşmeye geçmek istiyorum.

Katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür ediyorum.

Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'ndaki Sorunlar ve Çözümlerine İlişkin Öğretmenler İçin Odak Grup Görüşme Soruları:

1. Yatılı İlköğretim Bölge Okulu ile ilgili yaşadığınız kişisel sorunlar nelerdir?
 - Yatılı okulda çalışmanın getirdiği ek sorumlulukların size etkisi var mı? Nelerdir?
 - Yatılı okulda çalışmanın getirdiği zorlukları evinize ve ailenize yansıtıyor musunuz?
2. Okulunuzla ilgili yaşadığınız eğitsel sorunlar nelerdir?
 - Okulunuzdaki öğrenciler ve öğretmenler başarılı mı?
 - Yönetici-öğretmen-öğrenci-veli işbirliği istenilen düzeyde midir?
 - Bölgenin eğitime verdiği önem ne düzeydedir?
3. Bu okulda değiştirilmesi gereken bir durum var mı?
 - Okuldaki sistemin işleyişinde eksiklikler var mıdır?(personel eksikliği, fiziki şartlar...)
 - Okulun kaynakları yeterli midir, yeterince kullanılabilen midir? (kütüphane kitapları, bilgisayar odaları, internet imkânı, boş vakitlerini değerlendirme imkânları...)
4. Yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri nelerdir?
 - Yatılı okulda çalışmanın getirdiği ek sorumlulukları azaltacak çözüm önerileriniz var mıdır?
 - Okuldaki başarı düzeyini arttıracak çözüm önerileriniz var mıdır?
 - Okuldaki sistemin işleyişindeki eksikliklere yönelik çözüm önerileriniz nelerdir?

EK6- Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları ve Çözümlerine İlişkin Yönetici ve Öğretmenler İçin Gözlem Formu

YÖNETİCİ GÖZLEM FORMU

Tarih:.....

Yer: Gündoğmuş Şehit Orman Müh. Abdullah Aydın YİBO Müdür Yardımcısı Odası

Süre:.....

Sürenin Başlangıç Zamanı:.....

Sürenin Bitiş Zamanı:.....

Kayıt Türü: Not Alma

Yapılan Gözlem:

.....

.....

.....

.....

.....

ÖĞRETMEN GÖZLEM FORMU

Tarih:.....

Yer: Gündoğmuş Şehit Orman Müh. Abdullah Aydın YİBO/Sınıfı veya Okul Bahçesi ve Pansiyon

Süre:.....

Sürenin Başlangıç Zamanı:.....

Sürenin Bitiş Zamanı:.....

Kayıt Türü: Not Alma

Yapılan Gözlem:

.....

.....

.....

.....

.....

EK7- Yönetici/Öğretmen/Veli Katılımı İçin İzin Formu

Bu formdaki imzam Neslihan DEMİREL tarafından yürütülen Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları Ve Çözümlerine İlişkin Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Öğrencilerin Ve Velilerin Görüşleri: Bir Durum Çalışması adlı çalışmaya katılmayı kabul ettiğimi gösterir. Bu araştırmadaki katılımım iki görüşme ve bir gözlem içermektedir. Araştırmacıyla birlikte ikinci görüşmenin ve gözlemin gereksiz olduğu karar verirse sadece bir tane görüşme yapılacaktır. Ayrıca bu araştırmaya katılmakla aşağıda belirtilenleri anladığımı da beyan ederim.

1. Ben araştırma için gönüllüyüm ve istediğim zaman bu araştırmadan çekilebilirim.
2. Araştırmada fiziksel ve psikolojik bir zarar içeren hiçbir risk yoktur.
3. Araştırmada vereceğim bilgiler gizli olacaktır ve bütün veriler araştırmacı tarafından toplanıp analiz edilecek ve Akdeniz Üniversitesi'nde 7 yıl saklandıktan sonra imha edilecektir.
4. Araştırma bittikten sonra istediğim takdirde araştırmanın bir özetini alabileceğim.

Ben,(isim) görüşme ve gözleme katılmayı kabul ederim.

Katılımcının İmzası:

Tarih:

EK8- Velisi Olunan Öğrencinin Katılımı İçin İzin Formu

Bu formdaki imzam Neslihan DEMİREL tarafından yürütülen Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları Ve Çözümlerine İlişkin Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Öğrencilerin Ve Velilerin Görüşleri: Bir Durum Çalışması adlı çalışmaya velisi olduğum'nın katılmasını kabul ettiğimi gösterir. Velisi olduğum öğrencinin bu araştırmadaki katılımı bir görüşme içermektedir. Ayrıca bu araştırmaya katılmakla aşağıda belirtilenleri anladığımı da beyan ederim.

1. Velisi olduğum öğrenci bu araştırma için gönüllüdür ve istediği zaman bu araştırmadan çekilebilir.
2. Araştırmada fiziksel ve psikolojik bir zarar içeren hiçbir risk yoktur.
3. Araştırmada velisi olduğum öğrencinin vereceği bilgiler gizli olacaktır ve bütün veriler araştırmacı tarafından toplanıp analiz edilecek ve Akdeniz Üniversitesi'nde 7 yıl saklandıktan sonra imha edilecektir.
4. Araştırma bittikten sonra istediğim takdirde araştırmanın bir özetini alabileceğim.

Ben,(isim) velisi olduğum adlı öğrencinin görüşmeye katılmasını kabul ederim.

Katılımcının Velisinin İmzası:

Tarih:

EK 9- Yöneticilerden Biriyle Yapılan Gözlem İncelemesi Örneği

YÖNETİCİ GÖZLEM FORMU- Y₂

Tarih: 30.05.2012

Yer: Müdür Yardımcısı Odası

Süre: 1 saat

Sürenin Başlangıç Zamanı: 15:00

Sürenin Bitiş Zamanı: 16:00

Kayıt Türü: Not alma.

Yapılan Gözlem: Y₂ önündeki evrakları okuyordu. Kapı galdı her sınıftan öğrenciler sınıf defterlerini Y₂'nin odasına teslim ettiler. Nöbetçi öğrenciler görevlerinin bittiğini söylediler, gitmek için izin istediler, nöbetçi kartlarını teslim ettiler. Y₂ teşekkür etti, izin verdi. Belleçici öğretmenlerden biri taşımalı öğrencileri göndermek için nöbet dosyasını almaya geldi, "Kolay gelsin, dosyayı alabilir miyim?" diye sordu. Y₂ dosyayı verdi teşekkür etti. Belleçici öğretmen çıkarken oda kalabalıklaştı 8 öğrenci oda da belediler. Y₂ ne için belediklerini sordu. Öğrenciler teker teker rahatsızlıklarını anlattılar. 4 öğrenci hastalıklarını anlattı, diğer 4 öğrenci çarşıya çıkmak istiyordu. Öğrencilere numaralarını sordu, evrakları hazırladı. Çocuklardan birine şoförü çağırmasını söyledi. Şoför odaya girdi, Y₂ ona gerekli evrakları verdi, öğrenciler sağlık ocağına gideceklerini söyledi. Çarşı iznine çıkacak öğrencilere şoförün dönmesini belemelerini söyledi. Çocuklar da odadan çıktı.

Y₂ koltuğuna oturdu birşeyler yazmaya başladı. Okul telefonu çaldı, Y₂ telefonu cevapladı. Y₂ kendini tanıttı. Y₂ dinledi, ihtiyacı olduğunu söyledi, bir katalog göndermesini istedi. Teşekkür ederek telefonu kapattı. Bana güvenlik şirketinden aradıklarını söyledi, kamera sistemi ile ilgili katalog istediğini açıkladı.

Nöbetçi öğretmen odaya geldi, banyonun kaşa olduğunu sordu. Y₂ 16:00'da başlar dedi. Y₂ "traf olacak öğrenci var mı?"

EK 10- Doküman Analizinde İncelenen Pansiyon Nöbet Defteri Örneği

PANSİYON NÖBET DEFTERİ	
Sayfa No: 74	
Nöbet Tarihi: 02.11.2010	Nöbetin Başladığı Saat: 8:30
Nöbet Günü: Pazartesi	Nöbetin Bittiği Saat: 8:30
Kayıtlı Öğrenci:	İzinli - Evcil Öğrenci:
Misafir Öğrenci:	Mevcut Öğrenci: 204
<p>Nöbetimde (*):</p> <p>Sabah saat 9:30 civarında 1/A sınıfı öğrencisi Sıla DOĞAN, elisi Ali DOĞAN'a teslim edilmiştir. Saat 19:35 civarında 336 numaralı, 7/B sınıfı öğrencisi Ayşegül ÇETİNKAYA akşam yemeğinden hemen sonra okul bahçesinde arkadaşıyla koşarken ayakkabı taşına takılmasıyla kafasını kale direğine çarpmıştır. Gündoğmuş İlçe Sağlık Ocakına götürülüp kafasına dikiş atılarak gerekli müdahale yapılarak gözetim altında tutularak revire yatırılmıştır.</p> <p>Saat 07:00'de 8/A sınıftan Hayrullah Edil pansiyona giriş yapmıştır. Saat 07:38'de 7/B sınıftan Yusuf FİŞNE pansiyona giriş yapmıştır.</p> <p>Mali ERDOĞAN Neziha DEMİREL</p> <p>Görülmüştür. Müdür</p>	
Nöbet Tarihi: 02.11.2010	Nöbetin Başladığı Saat: 8:30
Nöbet Günü: Salı	Nöbetin Bittiği Saat: 8:30
Kayıtlı Öğrenci:	İzinli - Evcil Öğrenci:
Misafir Öğrenci:	Mevcut Öğrenci: 208
<p>Nöbetimde (*):</p> <p>7-B sınıftan Hasan ÖZER saat 20:10 sularında gözünden kenarını merdiven korkuluğuna çarpmıştır. Gözdeğirmeni yanığına bakan baskın yanmıştır. İlçe Sağlık Ocakına götürülerek 3 adet dikiş atılmıştır. Gerekli müdahalenin ardından okula getirilip gözetim altında tutulmuştur.</p> <p>Başka herhangi bir olay yaşanmıştır.</p> <p>Fatma DİZMEK Gökner AYDIN</p> <p>Görülmüştür. Müdür</p>	
(*) Nöbet esnasında görülen aksaklık ve eksiklikler belirtilecektir.	

EK 11- Doküman Analizinde İncelenen Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı Örneği

- 22.02.2012 Tarihinde Yapılan Öğretmenler Kurulu Toplantı Tutanağı (1)
- 1- Aaılıs ve sağı durusu yapıldı.
 - 2- Yoklama yapıldı.
 - 3- Gündemimizin 3. maddesi gereği Değerler Eğitimi ilgili çalışmalar değerlendirildi. Kurulan Değerler Eğitimi Komisyonundan yaptığı çalışmalarla ilgili çalışma dosyası istendi. Özellikle ayın değeri üzerinde hatırlatma yapılması gerektiği, hafta başlarında bütün öğretmenlerin ayın değerini konularının içerisine serpiştirilerek kısa ve öz açıklamalarda bulunulması gerektiği belirtildi.
 - 4- Gündemimizin 4. maddesi gereği, lojmanda uyulması gereken kurallar belirtildi. Gece saat 23.00'dan sonra lojmanda oturan ev sahiplerinin biraz daha gürültüsüz ve daha dikkatli davranması gerektiği belirtilmiştir. Okul kampüsü ve lojman alanına saat 23'ten sonra araçla gelen (kendiniz ve aile bireyleri hariç) misafirlerimizin araçlarını dışarıda bekletilmemiştir.
 - 5- Etüt ve pansiyon zaman aralığına uyulması gerektiği belirtildi. Etüt saatlerinde çocukların kesinlikle farklı alanlarda bulunmaması gerektiği belirtilmiştir. Yar saati geldiğinde de başka yerlerde başka yerlerde öğrenci bulunmasını gerektiği belirtilmiştir. Okula yapılan çalışmaların sonra kapı, pencere ve elektrik akrominin kapatılması gerektiği belirtildi. Etüt sınıflarında ve odalarda bostan gibi sorumlu öğrenci bulunması gerektiği belirtildi.
 - 6- Etüt ve pansiyonda uyulması gereken kurallar hep birlikte tespit edildi.
 - 7- Okulumuz Gündoğmuş Çok Program Lisesi'nden Pazartesi ve Perşembe günleri olmak üzere haftada iki gün rehber öğretmenin görevlendirildiği belirtildi. Rehberlik isteyen öğrencilerimizin bu günlerde rehberlik servisine yönlendirilmesi gerektiği belirtildi.
 - 8- A sınıfı öğrencisi Hatize DEMİR'in sınıfına giren bütün öğretmenlerin mutlaka bireyselleştirilmiş Eğitim Planı (BEP) hazırlanması gerektiği vurgulanmıştır.
 8. Sube ve 2. Sınıf Öğretmenler Kurulu Toplantısının gündem maddelerini yazarak raporlarını en geç 27.02.2012 ile 02.03.2012 tarihleri arasında 1. Sınıf için Turan ÇEBELİ'ye 2. Devre için Selami KARAKOÇ'a verilmesi gerektiği belirtildi. Bu toplantılarda özellikle 1. Sınıf'ın değerlendirilmesi gerektiği, Performans Takip Sınavının yorumlanmasının-

EK 12- Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden Alınan İzin Belgesi

T.C.
ANTALYA VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

26.01.2012 * 02477

Sayı : B.08.4.MEM.0.07.20.02-605.01/40
Konu : Yüksek Lisans Tez Projesi
Araştırma ve Uygulaması

Araştırma no: 7433
Anahtar sözcük: YATILICI

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)
ANTALYA

İlgi: 05.01.2012 tarihli ve 00210 sayılı yazınız.

İlgi yazınızda sözü edilen, Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı öğrencisi Neslihan DEMİREL'in, "Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları ve çözümlerine İlişkin Yönetici, Öğretmen, Öğrenci, Veli Görüşleri: Bir Durum Çalışması" konulu yüksek lisans tez araştırma ve uygulamasını, İlimiz Gündoğmuş İlçesi Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda uygulama ile ilgili isteği "Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi" gereğince, Müdürlüğümüz inceleme komisyonu tarafından değerlendirilerek uygun görülmüş olup, Valilik Makamının 26.01.2012 tarihli ve 2401 sayılı onayı ve uygulanacak veri toplama araçları Müdürlüğümüzce Mühürlenerek ekte gönderilmiştir.

Bakanlığımızın ilgili yönergesi gereği ve Yönerge de belirtilen EK-1 taahhütnamesi doğrultusunda araştırmanın bitiminde sonuç raporunun iki örneğinin CD ortamında Müdürlüğümüz Ar-Ge bürosuna gönderilmesi hususunda;
Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mehmet Emin ŞAHİN
Müdür a.
Şube Müdürü

EKLER:

- 1-Onay(1 adet)
- 2-Görüşme Formu (3 adet)
- 3-Gözlem Formu (3 adet)

	<p>Antalya İl Millî Eğitim Müdürlüğü Soğuksu Mah. Hamidiye Cad. Bilgi için: M.E.ŞAHİN Şb. Müd. Telefon: (0 242) 238 60 00 (pbx) Faks : (0 242) 238 61 11 E-posta: antalyamem@meb.gov.tr projeler07@meb.gov.tr</p>	 <p>www.egitimdestek.meb.gov.tr</p>	 <p>www.haydikizlarokulu.org</p>	 <p>www.egitimreform.gov.tr</p>	 <p>www.egitimreform.gov.tr</p>
---	---	--	--	--	--

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve SOYADI : Neslihan DEMİREL
Doğum Tarihi ve Yeri : 12.07.1986- Bucak/BURDUR
Medeni Durumu : Bekar

Eğitim Durumu

Mezun Olduğu Lise : Burdur Anadolu Öğretmen Lisesi
Lisans Diploması : Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği
Yükseklisans Diploması : Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü İlköğretim Bölümü
Tez Konusu : Yatılı İlköğretim Bölge Okullarının Sorunları ve Çözümlerine İlişkin Yöneticilerin, Öğretmenlerin, Öğrencilerin ve Velilerin Görüşleri: Bir Durum Çalışması
Yabancı Dil / Diller : İngilizce

İş Deneyimleri

Çalıştığı Kurumlar :

1. Gazi Mustafa Kemal İlköğretim Okulu/Konyaaltı/ANTALYA
2. Şehit Orman Mühendisi Abdullah Aydın Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Gündoğmuş/ANTALYA
3. Şehit Mustafa Demir İlkokulu Ulucak Köyü/Korkuteli/ANTALYA

Çalıştığı Kurum : Ulucak Şehit Mustafa Demir İlkokulu

Adres : Ulucak Köyü/ Korkuteli/ANTALYA

neslihan.demirel.86@gmail.com

Tel no : 0 507 451 34 15